

Ellen G. White Estate

MESTERENS EFTERFØLGERE



ELLEN G. WHITE

Mesterens efterfølgere

Ellen G. White

1966

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Indhold

Information about this Book	i
FORORD	iv
KAPITEL 1—GUDS FORMAL MED SIN MENIGHED	5
KAPITEL 2—OPLÆRINGEN AF DE TOLV	10
KAPITEL 3—DET STORE HVERV	15
KAPITEL 4—PINSEN	21
KAPITEL 5—ÅNDENS GAVE	29
KAPITEL 6—VED TEMPELPORTEN	36
KAPITEL 7—EN ADVARSEL MOD HYKLERI	45
KAPITEL 8—DISCIPLENE FOR RADET	50
KAPITEL 9—DE SYV FATTIGFORSTANDERE	56
KAPITEL 10—DEN FØRSTE KRISTNE MARTYR	63
KAPITEL 11—EVANGELIET I SAMARIA	67
KAPITEL 12—FØRST FORFØLGER OG SÅ DISCIPEL ...	73
KAPITEL 13—FORBEREDELSENS DAGE	81
KAPITEL 14—EN SANDHEDSSØGER	87
KAPITEL 15—UDFRIElsen FRA FÆNGSLET	95
KAPITEL 16—EVANGELIET FORKYNDES I ANTIOKIA	103
KAPITEL 17—EVANGELIETS FORKYNDERE	111
KAPITEL 18—FORKYNDelsen FOR HEDNINGERNE .	118
KAPITEL 19—JØDER OG HEDNINGER	125
KAPITEL 20—KORSETS HERLIGGØRELSE	134
KAPITEL 21—DE FJERNE LANDE	141
KAPITEL 22—TESSALONIKA	147
KAPITEL 23—BERØA OG ATHEN	153
KAPITEL 24—KORINT	161
KAPITEL 25—BREVENE TIL TESSALONIKERNE	169
KAPITEL 26—APOLLOS I KORINT	178
KAPITEL 27—EFESUS	186
KAPITEL 28—PRØVELSENS DAGE	193
KAPITEL 29—ET INDTRÆNGENDE BUDSKAB	198
KAPITEL 30—EN HØJERE MÅLSÆTNING	205
KAPITEL 31—BREVET MODTAGES PÅ RETTE MADE .	214
KAPITEL 32—EN GAVMILD MENIGHED	222

KAPITEL 33—ARBEJDE UNDER VANSKELIGE FORHOLD	229
KAPITEL 34—EN HELLIG TJENESTE	238
KAPITEL 35—JØDERNES FRELSE	247
KAPITEL 36—FRAFALDET I GALATIEN.....	254
KAPITEL 37—PAULUS' SIDSTE REJSE TIL JERUSALEM	258
KAPITEL 38—PAULUS SOM FANGE	265
KAPITEL 39—DOMSHANDLINGEN I KÆSAREA.....	278
KAPITEL 40—PAULUS APPELLERER TIL KEJSEREN..	284
KAPITEL 41—NÆSTEN EN KRISTEN.....	288
KAPITEL 42—REJSEN OG SKIBBRUDDET.....	293
KAPITEL 43—ROM	299
KAPITEL 44—KEJSERENS HUS.....	308
KAPITEL 45—BREVE SKREVET I ROM	313
KAPITEL 46—FRIHEDEN	324
KAPITEL 47—DEN SIDSTE FÆNGSLING	327
KAPITEL 48—PAULUS FOR NERO	329
KAPITEL 49—PAULUS' SIDSTE BREV	333
KAPITEL 50—DØMT TIL DØDEN	340
KAPITEL 51—EN TROFAST UNDERHYRDE	343
KAPITEL 52—UROKKELIG TIL DET SIDSTEV	353
KAPITEL 53—JOHANNES, DEN ELSKEDE APOSTEL ..	359
KAPITEL 54—ET TROFAST VIDNE.....	364
KAPITEL 55—FORVANDLET VED NÅDEN.....	371
KAPITEL 56—PATMOS	378
KAPITEL 57—ÅBENBARINGEN	384
KAPITEL 58—DEN SEJRENDE MENIGHED	394

FORORD

Tolv mænd gik i skole tre og et halvt år hos den største og bedste lærer, verden har haft. De fulgte Mesteren på hans vandring og var øjenvidner til hans mægtige gerninger, og de bøjede sig i ydmyg erkendelse af, at Jesus fra Nazaret var Guds Søn.

MESTERENS EFTERFØLGERE skildrer, hvorledes disse mænd modtog Helligåndens ild og i denne kraft drog ud i verden for at forkynde evangeliet og opbygge den kristne menighed.

Som i et mægtigt panorama ser vi detaljerne i nådens sejr, idet evangeliet, ganske vist under kamp og forfølgelse, gik sin sejrsgang ud over verden og i ét slægtled nåede til romerrigets grænser.

Værket er fyldt med biografier, lige fra Stefanus, den første kristne martyr, til Johannes i sit ensomme eksil på Patmos. Kontrasterne sættes op mellem vaklende cæsarers nærværende herlighed og en indviet Paulus' dynamiske vidnesbyrd.

Ligesom krøblingen i den port, som kaldes „den skønne“, i Herodes' tempel fik styrke til sine lamme ben, således får ens åndelige ankler styrke, og man får en ny erfaring, når man læser denne inspirerede beretning om de dage, da alle veje førte til Rom og Areopagos.

UDGIVERNE

[10]

[11]

KAPITEL 1—GUDS FORMAL MED SIN MENIGHED

Menigheden er den hjælp, Gud har anvist til menneskers frelse. Den blev oprettet for at tjene, og det er dens opgave at bringe evangeliet ud i verden. Fra den første begyndelse har det været Guds hensigt, at hans fylde og hans fuldkommenhed gennem hans menighed skulle genspejles for verden. Menighedens medlemmer, de, som han har kaldt ud af mørket ind i sit vidunderlige lys, skal være vidner om hans herlighed. Menigheden er det sted, hvor Kristi nådes rigdomme opbevares, og ved hjælp af menigheden skal Guds kærligheds endelige og fulde udfoldelse åbenbares, selv for „magterne og myndighederne i den himmelske verden.“ Ef. 3, 10.

De løfter, som i skriften er optegnet med hensyn til menigheden, er mange og vidunderlige. „Mit hus skal kaldes et bedehus for alle folk.“ Es. 56, 7. „Og jeg gør dem og landet rundt om min høj til velsignelse, og jeg sender regn i rette tid, mine byer skal blive til velsignelse.“ „Jeg lader en fre-dens plantning vokse op for dem, og ingen skal rives bort af hunger i landet, og de skal ikke mere bære folkenes hån. De skal kende, at jeg, Herren, deres Gud, er med dem, og at de er mit folk, Israels hus, lyder det fra den Herre, Herren. I er min hjord, I er den hjord, jeg røgter, og jeg er eders Gud, lyder det fra den Herre, Herren.“ Ez. 34, 26. 29-31.

„Mine vidner er I, så lyder det fra Herren, min tjener, hvem jeg har udvalgt, at I må kende det, tro mig og indse, at jeg er den eneste. Før mig blev en Gud ej dannet, og efter mig kommer der ingen. Jeg, jeg alene er Herren, uden mig er der ingen frelser. Jeg har forkyndt det og frelser, kundgjort det, ej fremmede hos jer; I er mine vidner, lyder det fra Herren.“ „Jeg, Herren, har kaldet dig i retfærd og grebet dig fast om hånd; jeg vogter dig, og jeg gør dig til folkepagt, til hedningelys for at åbne de blinde øjne og føre de fangne fra fængslet, fra fangehullet mørkets gæster.“ Es. 43, 10-12; 42, 6, 7.

[12] „Jeg hører dig i nådens stund, jeg hjælper dig på frelsens dag, vogter dig og gør dig til folkepagt for at rejse landet igen, udskifte øde lodder og sige til de bundne: „Gå ud!“ til dem i mørket: „Kom frem!“ Græs skal de finde langs vejene, græsgang på hver nøgen høj; de hungrer og tørster ikke, dem stikker ej hede og sol. Thi deres forbarmer fører dem, leder dem til kildevæld; jeg gør alle bjerge til vej, og alle stier skal højnes.“

„Jubler, I himle, fryd dig, du jord, I bjerge, bryd ud i jubel! Thi Herren trøster sit folk, forbarmer sig over sine arme. Dog siger Zion: „Herren har svigtet mig. Herren har glemt mig!“ Glemmer en kvinde sit diende barn, en moder, hvad hun har under hjerte? Ja, selv om de kunne glemme, jeg glemmer ej dig. Se, i mine hænder har jeg tegnet dig, dine mure har jeg altid for øje.“ Es. 49, 8-16.

Menigheden er Guds fæstning, hans tilflugtssted midt i en oprørsk verden. Ethvert forræderi fra menighedens side er forræderi imod ham, som har købt menneskeslægten med sin enbårne Søns blod. Lige fra begyndelsen har trofaste sjæle oprettet menigheden på jorden. Gennem alle tider har Herren haft sine vægttere, der trofast har vidnet for det slægtled, inden for hvilket de har levet. Disse vagtposter gav de advarende budskaber; og når de fik bud om at nedlægge våbnene, overtog andre arbejdet. Gud oprettede en pagt mellem disse vidner og sig selv og forenede menigheden på jorden med menigheden i Himmelen. Han har udsendt sine engle for at styre sin menighed, og helvedes porte har ikke været i stand til at besejre hans folk.

Gennem århundreders forfølgelse, strid og mørke har Gud opretholdt sin menighed. Ingen sky har sænket sig over den, som han ikke har beredt den til; ingen modvirkende kraft er opstået for at nedbryde hans værk, uden at han har forudset den. Alt, hvad han har forudsagt, har fundet sted. Han har ikke svigtet sin menighed og overladt den til sig selv, men har ved profetiske forkyndelser angivet, hvad der skulle ske, og det, som hans Ånd tilsagde profeterne at forudsige, er gået i opfyldelse. Alle hans planer vil blive fuldbyrdede. Hans lov er fast forbundet med hans trone, og ingen ond magt kan tilintetgøre den. Sandheden er åbenbaret og vogtet af Gud, og den vil komme til at besejre al modstand.

Gennem tider med åndeligt mørke har Guds menighed været som en by, der ligger på et bjerg. Fra den ene tidsalder til den anden

har Himmels rene lære gennem de skiftende slægtled udfoldet sig indenfor dens grænser. Omend menigheden kan synes svækket og ufuldkommen, så er den dog det eneste, som Gud på en særlig måde skænker sin højeste omhu. Den er skuepladsen for hans nåde, hvor han fryder sig over at åbenbare sin magt til at forvandle hjerterne.

„Hvad skal vi sammenligne Guds rige med,“ spurgte Kristus, „eller hvad for en lignelse skal vi bruge om det?“ Han kunne ikke anvende verdens kongeriger til sammenligning. Indenfor det borgerlige samfund fandt han intet at ligne det ved. Jordiske riger hersker ved hjælp af den fysiske krafts overlegenhed, men ethvert legemligt våben, ethvert tvangsmiddel er bandlyst fra Kristi rige. Det er dette riges mål at hæve og forædle menneskeheden. Guds menighed er det hellige livs kongehof, fyldt af mange slags gaver og beriget med Helligånden. Dens medlemmer må finde lykken gennem deres lykke, som de hjælper og velsigner. Mark. 4, 30.

Det er en vidunderlig gerning, som Herren har til hensigt at udføre ved sin menigheds hjælp, for at hans navn kan blive herliggjort. I Ezekiels syn af helbredelsens flod gives der et billede på dette arbejde: „Dette vand løber ud i østerkredsen og ned i Araba, i ørkenen, og når det falder ud i havet, salthavet, bliver vandet der sundt; alle de levende væsener, hvoraf det vrimler, skal leve, overalt, hvor strømmen kommer hen ... På begge flodens bredder skal der vokse allehånde frugttræer, hvis blade ikke falder af, og hvis frugter aldrig får ende; hver måned bærer de nye frugter; thi dens vand udspringer i helligdommen. Frugterne skal tjene til føde og bladene til lægedom.“ Ez. 47, 8-12.

Fra begyndelsen havde Gud arbejdet ved hjælp af sit folk for at bringe velsignelse til verden. Gud gjorde Josef til en livskilde for oldtidens ægyptiske folk. På grund af Josefs retskaffenhed blev hele dette folks liv bevaret. Ved Daniels hjælp frelste Gud alle de babyloniske vismænds liv. Og disse udfrielse er som en slags anskuelserundervisning: de er et billede på de åndelige velsignelser, som tilbydes verden gennem forbindelsen med den Gud, som Josef og Daniel tilbad. Ethvert menneske, i hvis hjerte Kristus bor, enhver, som vil give bevis på hans kærlighed til verden, arbejder sammen med Gud på menneskehedens velsignelse. Når han fra Frelseren modtager nåde for at give den videre til andre, strømmer det åndelige liv frem fra hele hans væsen.

[13]

Gud valgte Israel til at åbenbare hans væsen for mennesker. Han ville, at de skulle være som frelsens kilder for verden. Dem betroede han Himmels visdom, åbenbaringen af Guds vilje. I Israels første tid havde verdens folkeslag gennem deres fordærvelse mistet deres viden om Gud. Engang havde de kendt ham, men de „ærede eller takkede ham ikke som Gud, men deres tanker blev tomme, og deres uforstandige hjerte blev formørket.” Rom. 1, 21. Alligevel udslettede Gud dem i sin barmhjertighed ikke aldeles. Han havde i sinde at give dem en mulighed for atter at lære ham at kende gennem hans udvalgte folk. Ved offertjenestens lære skulle Kristus ophøjes for alle folkeslagenes øjne, og alle, som ville se hen til ham, skulle leve. Kristus var grundlaget for den jødiske statsordning. Hele systemet med forbilleder og symboler var en profeti om evangeliet, en fremstilling, der rummede løfterne om frelse.

Men Israels folk mistede deres ophøjede ret som Guds stedfortrædere af syne. De glemte Gud og svigtede i opfyldelsen af deres hellige kald. De velsignelser, som de modtog, bragte ikke verden nogen velsignelse. De tilegnede sig alle deres forrettigheder til egen forherligelse. De lukkede sig ude fra verden for at undgå fristelser. De begrænsninger, som Gud havde pålagt dem med hensyn til deres forbindelse med afgudsdyrkere som et middel til at hindre dem i at indrette sig efter hedningernes skikke, benyttede de til at opbygge en mur til adskillelse mellem sig selv og alle andre folkeslag. De berøvede Gud den tjeneste, han krævede af dem, og de berøvede deres medmennesker religiøs vejledning og et helligt eksempel.

[14] Præster og rådsherrer var kørt fast i formaliteternes hjulspor. De følte sig tilfredse med en lovgyldig religion, og det var dem umuligt at videregive Himmels levende sandheder. De mente, at deres egen retfærdighed var alt, hvad der krævedes af dem, og ønskede ikke at få nye elementer indført i deres religion. De anså ikke Guds kærlighed til mennesker som noget, der lod sig adskille fra dem selv, men forbandt den med deres egen fortjeneste på grund af deres gode gerninger. Den tro, som handler af kærlighed og lutrer sjælen, havde ingen mulighed for at forenes med farisæernes religion, der var sammensat af ceremonier og menneskelige befalinger.

Gud havde tydeligt sagt om Israel: „Som en ædelranke plantede jeg dig, en fuldgod stikling, hvor kunne du da blive vildskud, en uægte ranke?” Jer. 2, 21. „En frodig vinstok var Israel, bar sin frugt.“

Hoseas 10, 1. „Og nu, Jerusalems borgere, Judas mænd, skift ret mellem mig og min vingård! Hvad mer var at gøre ved vingården, hvad lod jeg ugjort? Hvi bar den vilde druer, skønt jeg ventede høst af ædle?“

„Så vil jeg da lade jer vide, hvad jeg vil gøre ved min vingård: Nedrive dens hegn, så den ædes op, nedbryde dens mur, så den trampes ned! Jeg lægger den øde; den skal ikke beskæres og ikke graves, men gro sammen i torn og tidsel; og skyerne giver jeg påbud om ikke at sende den regn. Thi hærskarers Herres vingård er Israels hus, og Judas mænd er hans yndlingsplantning. Han ventede på retfærd se, der kom letfærd, han ventede på lov se, skrig over rov.“ Es. 5, 3-7. „De svage dyr styrkede I ikke, de syge lægte I ikke, de sårede forbandt I ikke, de adsplittede bragte I ikke tilbage, de vildfarende opsøgte I ikke, men I styrede dem med hårdhed og grumhed.“ Ez. 34, 4.

[15]

KAPITEL 2—OPLÆRINGEN AF DE TOLV

Kristus valgte hverken det jødiske råds lærdom og veltalenhed eller Roms magt til at udføre sit arbejde. Mesteren gik de selvretfærdige jødiske lærere forbi og valgte ringe, ulærde mænd til at forkynde de sandheder, som skulle forandre verden. Disse mænd ville han opdrage og uddanne til at være hans menigheds ledere. Derefter skulle de uddanne andre og sende dem ud med evangeliets budskab. For at værket måtte lykkes for dem, skulle de få Helligåndens kraft. Evangeliet skulle ikke forkyndes ved menneskelig magt eller menneskelig visdom, men ved Guds kraft.

I tre og et halvt år var disciplene blevet undervist af den største lærer, verden nogensinde har kendt. Ved personlig kontakt og forbindelse opdrog Kristus dem til sin tjeneste. Dag efter dag vandrede de sammen med ham og talte med ham, hørte hans opmuntrende ord til de trætte og tyngede og så ham åbenbare sin magt til at hjælpe de syge og lidende. Undertiden lærte han dem, mens han sad iblandt dem på bjergskrånningen; undertiden åbenbarede han dem Guds riges hemmeligheder ved søens bred, eller mens de vandrede hen ad vejen. Hvor som helst hjerterne var åbne, så de kunne modtage det guddommelige budskab, udlagde han sandheden om vejen til frelse. Han gav ikke sine disciple befaling om at udrette dette eller hint, men sagde blot: „Følg mig!“ Han tog dem med sig på sine rejser gennem lande og byer, for at de kunne være vidne til, hvordan han lærte folket. De drog med ham fra sted til sted. De delte hans simple kost med ham, og ligesom han var de undertiden sultne og tit trætte. I de myldrende gader, ved søens bred eller i ørkenens ensomhed var de sammen med ham. De så ham under alle livets forhold.

Det var ved indvielsen af de tolv, at det først skridt blev taget til oprettelsen af den menighed, som efter at Kristus havde forladt dem, skulle videreføre hans ord på jorden. Om denne indvielse siger beretningen: „Og han går op i bjergene og kalder dem til sig, han selv ønskede at have med, og de kom til ham. Og han indsatte tolv

til at være hos ham, og for at han kunne udsende dem til at prædike.“ Mark. 3, 13, 14.

Man kan se denne bevægende scene for sig! Se Himmels Majestæt omgivet af de tolv, som han har udvalgt. Han skal lige til at udskille dem fra andre til deres arbejde. Ved sit ord og sin Ånd planlægger han gennem disse svage hjælpere at bringe frelsen indenfor alles rækkevidde. [16]

Med glæde og fryd betragtede Gud og hans engle denne begivenhed. Faderen vidste, at lyset fra Himmelen ville skinne frem fra disse mennesker, at de ord, de ville tale, når de vidnede om hans Søn, skulle genlyde fra slægt til slægt indtil tidernes ende.

Disciplene skulle gå ud som Kristi vidner for at forkynde verden, hvad de havde set og hørt om ham. Deres opgave var den vigtigste, noget menneskeligt væsen nogensinde var blevet kaldet til, og blev kun overgået af Kristus selv. De skulle arbejde sammen med Gud for menneskers frelse. Ligesom de tolv patriarker i Det gamle Testamente stod som repræsentanter for Israel, sådan står de tolv apostle som repræsentanter for evangeliets menighed.

Under sin jordiske gerning begyndte Kristus at nedbryde skillevæggen mellem jøder og hedninger og at prædike frelse for hele menneskeslægten. Skønt han var jøde, omgikkes han frit samaritane og regnede jødernes farisæiske skikke for intet med hensyn til dette foragtede folk. Han sov under tag med dem, spiste ved deres bord og lærte på deres gader.

Frelseren længtes efter at åbenbare sine disciple sandheden om nedbrydningen af „det gærde, som skiller“ Israel og de andre folkeslag, Ef. 2, 14, den sandhed, at „hedningerne er medarvinger“ med jøderne og „meddelagtige i forjættelsen og alt dette i Kristus Jesus ved evangeliet.“ Ef. 3, 6. Denne sandhed blev delvis åbenbaret, dengang han belønnede høvedsmandens tro i Kapernaum og også, da han prædikede evangeliet for Sykars indbyggere. Endnu tydeligere åbenbarede det sig ved den lejlighed, hvor han besøgte Fønicien og hvor han helbredte den kananæiske kvindes datter. Disse oplevelser hjalp disciplene til at forstå, at der blandt dem, der af mange blev betragtet som uværdige til frelsen, fandtes sjæle, der tørstede efter sandhedens lys.

Således søgte Kristus at lære disciplene den sandhed, at der i Guds rige ikke findes landegrænser, intet kastevæsen, intet aristokra-

ti; at de skulle gå ud til alle folkeslag for at bringe dem budskabet om Frelserens kærlighed. Men først senere forstod de helt og fuldt, at „Gud lod alle folk nedstamme fra ét menneske og lod dem bosætte sig på hele jordens flade, og han fastsatte bestemte tider og landegrænser for dem, for at de skulle søge Gud, om de dog kunne famle sig frem til ham og finde ham, så sandt han ikke er langt fra en eneste af os.“ Ap. G. 17, 26-27.

[17] Disse første disciple var udpræget for-skelligartede. De skulle være verdens lærere, og de repræsenterede vidt forskellige karaktertyper. For at det kunne lykkes dem at udføre den gerning, hvortil de var kaldede, var det nødvendigt for disse mænd, som var så forskellige af natur og i livsførelse, at nå til et fællesskab i følelser, tanker og handlinger. Det gjaldt for Kristus om at sikre denne enhed og dette fællesskab. Derfor søgte han at føre dem ind i fællesskabet med sig selv. Hvor tungt hans arbejde for dem var, får udtryk i hans bøn til sin Fader: „At de alle må være ét, ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at også de må være ét i os,“ „så verden kan forstå, at du har sendt mig, og har elsket dem, ligesom du har elsket mig.“ Joh. 17, 21, 23. Det var hans stadige bøn for dem, at de måtte helliggøres ved sandheden, og han bad med tillid, fordi han vidste, at den Almægtiges afgørelse var truffet før verdens skabelse. Han vidste, at rigets evangelium skulle prædikes til vidnesbyrd for alle folkeslag. Han vidste, at sandheden, når den var væbnet med Helligåndens almagt, ville sejre i kampen mod det onde, og at det blodplettede banner en dag skulle komme til at vaje sejrende over hans disciple.

Da Kristi jordiske gerning var ved at være endt, og det stod ham klart, at han snart måtte overlade til sine disciple at videreføre gerningen uden hans personlige overopsyn, søgte han at opmuntre dem og at forberede dem til fremtiden. Han førte dem ikke bag lyset med falske forhåbninger. Som i en åben bog læste han, hvad der ville ske. Han vidste, at han var ved at skulle skilles fra dem og måtte forlade dem som får midt blandt ulve. Han vidste, at de ville komme til at lide forfølgelse, at de ville blive udelukket af synagogerne og kastet i fængsel. Han vidste, at nogle af dem ville komme til at lide døden, fordi de bekendte ham som Messias. Og noget af dette fortalte han dem. Når han talte om deres fremtid, var hans udtalelser enkle og tydelige, for at de i deres kommende prøvelser skulle kunne huske hans ord, og styrkes til at tro på ham som forløseren.

Han talte også ord fulde af håb og frimodighed til dem. „Jeres hjerte forfærdes ikke!“ sagde han. „Tro på Gud, og tro på mig. I min Faders hus er der mange boliger. Hvis ikke, havde jeg sagt jer det; thi jeg går bort for at gøre en plads rede for jer. Og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at hvor jeg er, der skal også I være. Og hvor jeg går hen, derhen kender I vejen.“ Joh. 14, 1—4. For jeres skyld kom jeg til verden, det er for jer, at jeg har arbejdet. Når jeg går bort, vil jeg stadig blive ved med at arbejde inderligt for jer. Jeg kom til verden for at åbenbare mig for jer, for at I skulle tro. Jeg går til min og jeres Fader for sammen med ham at arbejde for jeres vel.

„Sandelig, sandelig siger jeg eder: den, som tror på mig, han skal også gøre de undergerninger, jeg gør, ja, han skal gøre endnu større gerninger, thi jeg går til Faderen.“ Joh. 14, 12. Hermed mente Kristus ikke, at disciplene skulle udføre mere ophøjede gerninger, end han selv havde gjort, men at deres arbejde skulle få større omfang. Han talte ikke blot om undergerninger, men om alt det, der ville finde sted ved Helligåndens medvirken. „Når Talsmanden kommer,“ sagde han, „som jeg skal sende jer fra Faderen, sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, så skal han vidne om mig; men også I skal være vidner; thi I har været med mig fra begyndelsen.“ Joh. 15, 26. 27.

Disse ord gik vidunderligt i opfyldelse! Efter udgydelsen af Helligånden blev disciplene så opfyldt af kærlighed til ham og til dem, han var død for, at hjerterne smeltede ved de ord, de talte, og de bønner, de opsendte. De talte i Åndens kraft, og under indflydelse af denne magt blev tusinder omvendt.

Som repræsentanter for Kristus måtte apostlene gøre det dybeste indtryk på verden. Den kendsgerning, at de var jævne mennesker, ville ikke forringe deres indflydelse, men forøge den; for deres tilhøreres tanker måtte føres fra dem til Frelseren, som, skønt usynlig, stadig arbejdede sammen med dem. Apostlenes vidunderlige lære, deres ord, som var fulde af mod og tro, vakte hos alle forvisning om, at det ikke var af egen kraft, de handlede, men i Kristi kraft. De forringede sig selv og erklærede, at han, som jøderne havde korsfæstet, var livets fyrste, den levende Guds Søn, og at det var i hans navn, at de gjorde de gerninger, som han havde gjort.

I sin afskedssamtale med disciplene aftenen før korsfæstelsen, gjorde Frelseren ingen hentydninger til den lidelse, han havde tålt

og endnu måtte tåle. Han talte ikke om den ydmygelse, som ventede ham, men søgte at henlede deres tanker til det, som kunne styrke deres tro og føre dem til at se fremad til den glæde, som venter den, der sejrer. Han frydede sig ved bevidstheden om, at han kunne og ville gøre mere for sine disciple, end han havde lovet dem; at der fra ham ville udstrømme en kærlighed og medlidendhed, som ville lutre sjælens tempel, og gøre mennesker ham lig af sind; at hans sandhed, når den var rustet med Åndens kraft, skulle gå frem sejrende og til sejr.

„Dette har jeg talt til jer,“ sagde han, „for at I skal have fred i mig. I verden har I trængsel; men vær frimodige, jeg har overvundet verden.“ Joh. 16, 33 Kristus svigtede ikke, og heller ikke blev han modløs; og disciplenes tro skulle vise sig at være lige så udholdende. De måtte arbejde, ligesom han havde arbejdet, og være afhængige af hans styrke. Skønt vejen undertiden ville være spærret og tilsyneladende umulig, så skulle de ved hans nåde gå fremad uden nogensinde at fortvivle, men altid håbende.

Kristus havde fuldendt den gerning, der var overgivet ham. Han havde udvalgt dem, der skulle fortsætte hans værk blandt mennesker. Og han sagde: „Jeg er herliggjort i dem. Jeg er ikke mere i verden, men de er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader! bevar dem i dit navn (det, som du har givet mig), så de må være ét, ligesom vi.“ Joh. 17, 10. 11. „Ikke alene for disse beder jeg, men også for dem, som ved deres ord kommer til tro på mig, at de alle må være ét, ... jeg i dem og du i mig, for at de må være fuldkommen ét, så verden kan forstå, at du har sendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig.“ Joh. 17, 20-23.

[19]

KAPITEL 3—DET STORE HVERV

Efter Kristi død var disciplene næsten overvældede af modløshed. Deres Mester var blevet forkastet, dømt og korsfæstet. Præsterne og rådsherrerne havde hånligt erklæret: „Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse! Han er jo Israels konge! Lad ham nu stige ned af korset, så vil vi tro på ham.“ Matt. 27, 42. Solen var gået ned for disciplenes håb, og mørket sænkede sig over deres hjerter. Ofte gentog de disse ord for sig selv: „Vi havde håbet, at han var den, som skulle forløse Israel!“ Luk. 24, 21. Ensomme og forknytte, som de var, mindedes de hans ord: „Gør man således ved det grønne træ, hvordan vil det da gå med det visne?“ Luk. 23, 31.

Jesus havde flere gange forsøgt at give disciplene et indblik i fremtiden, men de havde ikke brudt sig om at tænke over, hvad han havde sagt. Af denne grund var hans død kommet som en overraskelse for dem; og senere hen blev de sorgfulde, når de genoplevede fortiden og så resultatet af deres vantro. Da Kristus var blevet korsfæstet, troede de ikke, at han ville opstå. Han havde ganske tydeligt sagt, at han ville opstå på den tredje dag, men de var tvivlrådige om, hvad han mente. Denne mangel på forståelse gjorde dem fuldstændig håbløse, dengang han var død. De var bittert skuffede. Deres tro kunne ikke trænge igennem den skygge, som Satan havde lagt over deres synskreds. Alt forekom dem usikkert og uforståeligt. Hvis blot de havde troet Frelserens ord, hvor kunne de så være blevet skånet for megen sorg!

Sønderknuste af modløshed, sorg og fortvivlelse mødtes disciplene i salen ovenpå og lukkede og stængede dørene af frygt for, at deres elskede Mesters skæbne også skulle ramme dem. Her var det, at Frelseren efter sin opstandelse viste sig for dem.

I fyrretyve dage blev Kristus på jorden og beredte disciplene til den opgave, der lå foran dem, og forklarede dem det, som de hidtil ikke havde været i stand til at fatte. Han talte om profetierne om hans komme, om jødernes forkastelse af ham og sin død, og viste dem, at disse profetier var blevet opfyldt til de mindste enkeltheder. Han

[20] sagde til dem, at de skulle betragte denne opfyldelse af profetier som en forvisning om den kraft, der ville følge dem i deres fremtidige gerning. „Da åbnede han deres sind, så de forstod skrifterne,“ læser vi. „Og han sagde til dem: „Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal prædikens omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslagene og begyndes fra Jeru-salem.“ Og han tilføjede: „I skal være vidner om dette.“ Luk. 24, 45-48.

I løbet af disse dage, som Kristus tilbragte sammen med sine disciple, opnåede de nye erfaringer. Når de hørte deres elskede Mester udlægge skrifterne, belyst af alt det, som var sket, blev deres tro på ham fuldstændig grundfæstet. De nåede dertil, hvor de kunne sige: „Jeg kender ham, som jeg har sat min lid til.“ 2 Tim. 1, 12. De begyndte at fatte deres opgaves natur og ud-strækning, at se, at de skulle forkynde de sandheder, som var blevet dem betroet, for verden. Begivenhederne i Kristi liv, hans død og hans opstandelse, profetierne, som pegede frem til disse begivenheder, frelsesplanens mysterium, Jesu magt til at forlade synder, til alt dette havde de været vidner, og de skulle lade verden få del i deres viden. De skulle forkynde evangeliet om fred og frelse gennem anger og Frelserens magt.

Før Kristus steg op til Himmelen, overgav han disciplene deres opgave. Han sagde dem, at de skulle fuldbyrde hans sidste vilje, hvori han testamenterede det evige livs skatte til verden. I har været vidner til mit liv i opofrelse for verden, sagde han til dem. I har set mit arbejde for Israel. Og skønt mit folk ikke ville komme til mig, så de kunne få livet, skønt præster og rådsherrer har hand-let med mig, som de ville, skønt de har forkastet mig, så skal de dog have endnu en lejlighed til at tage imod Guds Søn. I har set, at alle, som kommer til mig og bekender deres synder, tager jeg gerne imod. Den, som kommer til mig, vil jeg aldrig kaste ud. Til jer, mine disciple betror jeg dette nådens budskab. Det skal gives både til jøder og hedninger, først til Israel og så til alle folkeslag, tungemål og alle mennesker. Alle de, som tror, skal samles i én menighed.

Evangeliets forkyndelse er Kristi riges store missionsbefaling. Disciplene skulle arbejde alvorligt for sjælene og bringe alle nådens bud. De skulle ikke afvente, at mennesker kom til dem; de skulle gå ud til folk med deres budskab.

Disciplene skulle udføre deres hverv i Kristi navn. Hvert af deres ord og hver af deres handlinger skulle henlede opmærksomheden til hans navn som det, der ejede den livskraft, hvorved syndere kunne frelses. Deres tro skulle have sit midtpunkt i ham, som er nådens og kraftens kilde. I hans navn skulle de frembære deres bønner til Faderen, og de skulle få svar. De skulle døbe i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. Kristi navn skulle være deres løsen, deres hæderstegn, deres enhedsmærke, den øverste myndighed for deres handlemåde og kilden til deres lykke. Intet kunne anerkendes i hans rige, som ikke bar hans navn og påskrift.

Da Kristus sagde til sine disciple: Gå ud i mit navn for at samle alle dem, som tror, ind i menigheden, forelagde han dem nødvendigheden af at bevare enkelheden! Jo mindre ydre pragt og tilskuestillen, jo større ville deres indflydelse være til det gode. Disciplene skulle tale lige så ligefremt, som Kristus havde gjort. De skulle indprente deres tilhørere den samme lære, som han havde lært dem.

Kristus sagde ikke til sine disciple, at deres opgave ville blive let. Han viste dem den store sammensværgelse af ondskab, som væbnede sig imod dem. De ville blive nødt til at kæmpe „mod magterne og myndighederne, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet.“ Ef. 6, 12. Men de ville ikke blive overladt til at føre kampen alene. Han lovede dem, at han ville være med dem; og at når de blot gik frem i tro, ville den Almægtiges skjold være over dem. Han bød dem være modige og stærke, for en, som var mægtigere end englene, ville kæmpe i deres rækker, selve anføreren for de himmelske hære! Han traf alle forholdsregler til fuldførelsen af deres opgave og tog selv ansvaret for, at den skulle lykkes. Så længe de adlød hans ord og arbejdede i samfund med ham, kunne det ikke mislykkes. Gå ud til alle folkeslag, bød han dem. Gå til de fjerneste, beboelige egne af kloden og vær forvissede om, at jeg selv der altid vil være hos jer. Arbejd i tro og tillid, for I vil aldrig komme til at opleve en tid, hvor jeg svigter jer. Jeg vil altid være hos jer, hjælpe jer til at gøre jeres pligt, lede, trøste, helliggøre og støtte jer, og gøre det muligt for jer at tale ord, som vil drage andres tanker mod Him-melen.

Kristi offer for menneskers skyld var fuldt og helt. Vilkaårene for forsoningen var blevet opfyldt. Den gerning, for hvilken han var kommet til jorden, var fuldbragt. Han havde vundet riget. Han havde fravristet Satan det og var blevet arving til alle ting. Han var på vej

[21]

til Guds trone for at blive æret af den himmelske hær. Uden grænser for sin myndighed overdrog han disciplene deres hverv: „Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.“ Matt. 28, 19. 20.

Lige før Kristus forlod disciplene, gjorde han endnu engang tydeligt rede for, af hvad art hans rige var. Han mindede dem om ting, som han tidligere havde sagt med hensyn hertil. Han erklærede, at det ikke var hans mening at oprette et timeligt rige i denne verden. Han var ikke udset til at herske som jordisk regent på Davids trone. Da disciplene spurgte ham: „Herre! er tiden nu kommet, hvor du vil genoprette riget for Israel?“ svarede han: „Det tilkommer ikke jer at kende tider eller timer, som Faderen har fastsat af egen magt.“ Det var for dem ikke nødvendigt at se længere ind i fremtiden, end de åbenbaringer, han havde givet dem, satte dem i stand til. Deres opgave bestod i at forkynde evangeliet! Ap. G. 1, 6. 7.

Kristi synlige nærværelse var ved at blive berøvet disciplene, men de skulle få en ny berigelse af kraft. De skulle få Helligånden i hele dens fylde som besegling på deres arbejde. „Se,“ sagde Frelseren, „jeg vil sende over jer, hvad min Fader har forjættet; men I skal blive her i byen, indtil I bliver iført kraft fra det høje.“ Luk. 24, 49. „Thi Jo-hannes døbte med vand; men I skal om ikke mange dage døbes med Helligånden.“ „Men når Helligånden kommer over jer, skal I få kraft, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria, ja, indtil jorden ende.“ Ap. G. 1, 5. 8.

[22] Frelseren vidste, at ingen bevisførelse, hvor logisk den end var, ville kunne smelte hårde hjerter eller trænge gennem verdslighedens og egoismens skal. Han vidste, at hans disciple måtte modtage den himmelske gave; at evangeliet først ville kunne få sin fulde virkning, når det blev forkyndt af hjerter, der brændte, og læber, der var gjort veltalende ved et levende kendskab til ham, som er vejen og sandheden og livet. Den opgave, som var betroet disciplene, ville kræve megen kraft, for ondskabens modstrøm var både dyb og stærk. En årvågen, beslutsom hærfører befalede over mørkets stridskræfter, og Kristi tilhængere kunne kun kæmpe for retfærdighedens sag ved den hjælp, som Gud gennem sin Ånd ville give dem.

Kristus bød sine disciple, at de skulle begynde deres arbejde i Jerusalem. Denne by havde været skuepladsen for hans forunderlige offer for menneskeheden. Der havde han i et menneskes skikkelse vandret om og talt med mennesker, og kun få havde opfattet, hvor nær Himmelen var kommet jorden. Der var han blevet dømt og korsfæstet. Der var i Jerusalem mange, som lønligt troede, at Jesus fra Nazaret var Messias, og mange, der var blevet ført bag lyset af præsterne og rådet. For disse mennesker måtte evangeliet forkyndes. De måtte kaldes til omvendelse. Den vidunderlige sandhed, at kun gennem Kristus kunne man opnå syndernes forladelse, måtte fremsættes klart og tydeligt. Og det var, mens hele Jerusalem endnu var i røre efter de rystende begivenheder i de sidste uger, at disciplenes prædiken ville gøre dybest indtryk.

Under hele Jesu tjeneste havde han stadig foreholdt sine disciple den kendsgerning, at de skulle være ét med ham i hans arbejde for at frigøre verden fra syndens slaveri. Da han udsendte de tolv og senere de halvfjerdsindstyve for at forkynde Guds rige, lærte han dem, at det var deres pligt at meddele andre, hvad han havde lært dem. Gennem hele sit virke opdrog han dem til individuelt arbejde, som skulle udvides, eftersom de blev flere i antal, og som til sidst skulle nå ud til verdens fjerneste egne. Det allersidste, han indprentede sine disciple, var, at frelsens glade budskab til verden var blevet dem betroet.

Da tiden var kommet, hvor Kristus skulle stige op til sin Fader, førte han disciplene så langt ud som til Betania. Her standsede han, og de forsamlede sig om ham. Med hænderne udstrakt til velsignelse, ligesom en forsikring om hans beskyttende omhu, steg han langsomt opad fra deres kreds. „Og det skete, medens han velsignede dem, skiltes han fra dem og opløftedes til Himmelen.“ Luk. 24, 51.

Mens disciplene stirrede opad for at opfange det sidste glimt af deres himmelfarne Herre, blev han modtaget af de himmelske engles jublende skarer. Mens disse engle ledsagede ham til de himmelske boliger, sang de denne sejrssang: „I jordens riger, syng for Gud, lovsyng Herren! Hyld ham, der farer frem på Himlenes Himle. ... Giv Gud ære! Over Israel er hans højhed, hans væld i skyerne.“ Sl. 68, 33. 35.

Disciplene stod stadig og stirrede betaget opad mod himmelen, da „se, da stod der hos dem to mænd i hvide klæder, og de sagde: „I

galilæiske mænd, hvorfor står I og ser op mod himmelen ? Denne Jesus, som er optaget fra jer til Himmelen, han skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare til Himmelen.“ Ap. G. 1, 10. 11.

[23] Løftet om Kristi genkomst skulle altid holdes levende i disciplenes sind. Den samme Jesus, som de havde set stige op til Himmelen, ville komme igen for at tage dem til sig, som hernede havde givet sig hen til hans tjeneste. Den samme røst, som havde sagt til dem: „Se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende!“ ville byde dem velkommen til at være sammen med ham i det himmelske rige.

Ligesom ypperstepræsten ved den symbolske tjeneste havde lagt sine ypperstepræstelige klæder fra sig og gjorde tjeneste i en almindelig præsts hvide linnede dragt, sådan lagde Kristus sin kongelige klædning bort og iførte sig menneskelig skikkelse og frembar offeret, hvor han selv både var ypperstepræst og offer. Ligesom ypperstepræsten efter at have udrettet sin tjeneste i det allerhelligste trådte frem for den ventende forsamling klædt i sin ypperstepræstelige dragt, sådan vil Kristus ved sin genkomst komme klædt i strålende hvide klæder, sådan „som ingen blegemand på jorden kan gøre dem.“ Mark. 9, 3. Han vil komme i sin egen og sin Faders herlighed, og hele Himmelen vil ledsage ham.

Således skal Kristi løfte til disciplene gå i opfyldelse: „Jeg kommer igen og tager jer til mig.“ Joh. 14, 3. Dem, som har elsket ham og ventet på ham, vil han krone med ære og herlighed og udødelighed. De retfærdige døde vil stige op af graven, og de, som lever, vil sammen med dem optages for at møde Herren i luften. De skal høre Jesu stemme, skønnere end nogen musik, der nogensinde er opfanget af dødeliges ører, sige til dem: Jeres strid er endt! „Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold blev lagt.“ Matt. 25, 34.

[24] Disciplene havde grund til at fryde sig i håbet om deres Herres genkomst.

KAPITEL 4—PINSEN

Da disciplene vendte hjem til Jerusalem fra Oliebjerget, betragtede folket dem i forventning om at se deres ansigter udtrykke sorg, forvirring og nederlag; men de så kun glæde og sejr. Nu sørgede disciplene ikke mere over deres skuffede forhåbninger. De havde set den opstandne Frelser, og ordene i hans afskedsløfter genlød stadig i deres ører.

I lydighed mod Kristi befaling ventede de i Jerusalem på opfyldelsen af Faderens løfte: udgydelsen af Helligånden. De var ikke ledige, mens de ventede. Beretningen siger, at de var „stadig i helligdommen og priste Gud.“ Luk. 24, 53. De vidste, at de havde en talsmand i Himmelen, en, som talte deres sag for Guds trone. I dyb ærefrygt bøjede de sig i bøn og gentog hans tilsagn: „Hvis I beder Faderen om noget i mit navn, skal han give jer det; bed, så skal I få, for at jeres glæde skal blive fuldkommen.“ Joh. 14, 13, 14. Større og større blev deres tro i denne mægtige forvisning: „Kristus er den, som er død, ja meget mere: som er opstanden, som er ved Guds højre hånd, som også går i forbøn for os.“ Rom. 8, 34.

Mens disciplene ventede på opfyldelsen af løftet, ydmygede de sig, i oprigtig anger og bekendte deres vantro. Når de erindrede sig de ord, som Kristus havde talt til dem før sin død, forstod de mere fuldt og helt deres betydning. Sandheder, som var gået i glemme for dem, dukkede atter frem i deres tanker, og de gentog dem for hinanden. De bebrejdede sig deres svigtende forståelse af Frelseren. Den ene begivenhed efter den anden i hans vidunderlige liv trådte efterhånden frem for dem i en lang rækkefølge. Når de genkaldte sig hans rene, hellige liv, forstod de, at de ikke kunne arbejde strengt nok, at intet offer ville være for stort, hvis de blot i deres liv kunne være vidnesbyrd om Kristi skikkelses skønhed. Å, om de blot endnu engang kunne gennemleve de sidste tre år, tænkte de, hvor ville de så handle anderledes! Om de blot atter kunne se Mesteren, hvor ville de så oprigtigt stræbe efter at vise ham, hvor inderligt de elskede ham, og hvor oprigtigt de sørgede over nogensinde at have bedrøvet

[25] ham ved vantro ord eller tanker! Men de fandt trøst i denne tanke, at alt var dem tilgivet. Og de besluttede, at de så vidt det stod i deres magt, ville gøre bod for deres vantro ved modigt at bekende ham overfor verden.

Disciplene bad med inderlig alvor om at blive gjort skikkede til at mødes med mennesker og i deres daglige samkvem med dem at måtte tale ord, som kunne føre syndere til Kristus. De opgav alle uenigheder, alle ønsker om at være den største, og de sluttede sig tæt sammen i det kristne fællesskab. De holdt sig mere og mere nær til Gud, og når de gjorde dette, fattede de, hvilken forrettighed de havde haft ved at leve Kristus så nær. Deres hjerter fyldtes med sorg ved tanken om, hvor mange gange de havde bedrøvet ham ved deres langsomme opfattelse, deres manglende forståelse af, hvad han til deres bedste havde forsøgt at lære dem.

Disse forberedelsens dage var fulde af inderlig granskning af hjerterne. Disciplene følte deres åndelige nød og bønfuldt Herren om den hellige salvelse, som skulle gøre dem skikkede til deres opgave med at frelse sjæle. De bad ikke kun om velsignelsen for sig selv. De følte sig tyngede af den byrde at skulle frelse sjæle. De var klare over, at evangeliet skulle bringes ud til hele verden, og de bad om den hjælp, som Kristus havde lovet dem.

I den patriarkalske tid havde Helligåndens indflydelse ofte åbenbaret sig tydeligt, men aldrig i hele sin fylde. Nu bønfuldt disciplene i lydighed mod Frelserens ord om denne gave, og i Himmelen føjede Kristus sin forbøn til deres. Han krævede Åndens gave for at kunne udgyde den over sit folk.

„Da pinsedagen var kommet, var de alle samlede med hverandre. Da lød der med ét fra Himmelen en susen som af et vældigt åndepust, og den fyldte hele huset, hvor de sad.“

Ånden kom over de ventende, bedende disciple med en fylde, som nåede ind til hvert eneste hjerte. Den evige Gud åbenbarede sig i sin væld for sin menighed. Det var ligesom om denne kraft gennem tiderne var holdt i tømme, og nu frydedes Himmelen ved at være i stand til at udøse nådens Ånds rigdomme over menigheden. Og under indflydelse af Åndens kraft blandedes omvendelsens og bekendelsens ord med lovsange for syndernes forladelse. Hele Himmelen bøjede sig ned for at se og tilbede den uendelige, ufattelige kærligheds visdom. Ude af sig selv af undren udbrød apostlene:

„Dette er kærligheden.“ De tilegnede sig gaven! Og hvad skete der så? Åndens sværd, der netop var slebet ved kraften og badet i Himmels lyn, huggede sig vej frem gennem vantroen. På en eneste dag blev tusinder omvendt.

„Det er gavnligt for jer, at jeg går bort!“ havde Kristus sagt til sine disciple. „Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talmanden ikke til jer; men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer.“ „Når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele sandheden, thi han skal ikke tale ud af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer.“ Joh. 16, 7. 13.

Kristi optagelse til Himmelen var kendetegnet på, at hans disciple skulle modtage den lovede velsignelse. Den måtte de afvente, før de påbegyndte deres arbejde. Da Kristus drog ind gennem Himmels porte, indtog han sin plads på tronen blandt de lovsyngende engle. Så snart denne højtid var forbi, nedsteg Helligånden i rige strømme til disciplene, og Kristus blev i sandhed herliggjort, med den samme herlighed, som han fra evighed havde haft hos Faderen. Udgydelsen af Ånden på pinsedagen var Himmels bekræftelse på, at Frelserens højtidelige indvielse var fuldbragt. Ifølge sit løfte havde han sendt Helligånden fra Himmelen til sine disciple som tegn på, at han nu, både som præst og konge, havde modtaget al magt i Himmelen og på jorden og var sit folks salvede.

[26]

„Og der viste sig for dem tunger som af ild, og de fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem. Og de blev alle fyldt med Helligånd, og de begyndte at tale i andre tungemål, efter hvad Ånden gav dem at forkynde.“ Den hellige Ånd hvilede i skikkelse af ildtunger over alle de forsamlede. Dette var et symbol på den gave, som dengang blev skænket disciplene, og som satte dem i stand til uden vanskelighed at tale sprog, som de hidtil ikke havde kendt. Tilsynekomsten af ild betegnede den brændende iver, hvormed apostlene skulle arbejde, og den kraft, som skulle ledsage deres arbejde.

„Men i Jerusalem boede der gudfrygtige jødiske mænd fra alle folkeslag under himmelen.“ Under adspredelsen var jødefolket blevet spredt til næsten alle dele af den beboede verden, og i deres udlændighed havde de lært at tale forskellige tungemål. Mange af disse jøder var i Jerusalem ved denne lejlighed for at overvære de religiøse festligheder, som da var forestående. Ethvert kendt sprog var repræsenteret blandt de forsamlede. Sprogforskellen ville have

været en stor hindring for evangeliet; derfor erstattede Gud på en vidunderlig måde apostlenes ukyndighed. Helligånden udrettede for dem, hvad de ikke i hele deres livstid ville have været i stand til at opnå. Nu kunne de forkynde evangeliets sandheder i fremmede lande, fordi de flydende kunne tale sproget hos de mennesker, blandt hvem de arbejdede. Denne underfulde gave var et vældigt bevis på, at deres opgave var besejlet af Himmelen. Fra dette øjeblik var disciplenes tale ren, enkel og tydelig, hvad enten de talte deres modersmål eller fremmede sprog.

„Da nu den lyd kom, strømmede mængden sammen og blev forvirret, fordi de hver især hørte dem tale på deres eget sprog. Og de var ude af sig selv af forundring og sagde: „Se, er de, der taler, ikke allesammen galilæere? Hvor kan vi så høre dem tale, hver på vort eget modersmål?“

Præsterne og rådsherrerne blev aldeles rasende over denne vidunderlige tildragelse, men de vovede ikke at give efter for deres ondsindethed af frygt for at udsætte sig for voldshandlinger fra folket. De havde fået henrettet nazaræeren, men nu stod hans disciple, ulærde mænd fra Galilæa, og fortalte om hans liv og gerninger på alle de sprog, man dengang kendte. Præsterne, som var fast besluttede på at give en naturlig forklaring på disciplenes vidunderlige kraft, erklærede, at de var fulde, fordi de havde taget for rigeligt til sig af den nye vin, som var tilberedt til festdagen. Nogle af de mest uvidende blandt folket antog denne formodning for at være sandhed, men de, som var klogere, vidste, at det var usandhed; og de, som forstod de forskellige sprog, bevidnede, med hvilken nøjagtighed disciplene be-nyttede dem.

[27] Som svar på præsternes beskyldning beviste Peter, at denne tildragelse stemte fuldstændig sammen med Joels profeti, hvori han forudsagde, at der skulle komme en sådan kraft over mennesker for at dygtiggøre dem til et særligt arbejde. „Jødiske mænd og alle I, som bor her i Jerusalem,“ sagde han, „det skal I vide, og mærk jer mine ord: disse mænd er ikke berusede, sådan som I mener; det er jo kun den tredie time på dagen. Nej, her opfyldes det, som er talt ved profeten Joel:

„Og det skal ske i de sidste dage,
siger Gud,

at jeg vil udgyde af min Ånd
over alt kød;
og jeres sønner og jeres døtre skal
profetere,
og jeres unge skal se syner,
og jeres gamle skal drømme drømme.
Ja, endog over mine trælle og
mine trælkvinder
vil jeg i de dage udgyde af min ånd,
og de skal profetere.“

Med klarhed og kraft vidnede Peter om Kristi død og opstandelse: „Israelitiske mænd! hør disse ord: Jesus fra Nazaret, en mand, som overfor jer er udpeget af Gud ved kraftige gerninger og undere og tegn, som Gud gjorde ved ham midt iblandt jer, sådan som I jo selv ved, han blev efter Guds egen fastsatte plan og forudviden givet i jeres vold, og ved hedningers hjælp naglede I ham til korset og tog hans liv. Men Gud gjorde ende på dødens veer og lod ham opstå, fordi det ikke var muligt, at han kunne fastholdes af døden.“

Peter gjorde ingen hentydninger til Kristi lære for at bevise sin indstilling, fordi han vidste, at hans tilhøreres fordomme var så store, at hans ord angående dette ikke ville have nogen virkning. I stedet for talte han til dem om David, der af jøderne blev betragtet som en af deres folks patriarker.

„David siger med tanken på ham:

„Jeg havde altid Herren for øje;
thi han er ved min højre, at jeg
ikke skal rokkes.
Derfor glædedes mit hjerte, og min
tunge jublede,
Ja, også mit kød skal bo med håb;
thi du vil ikke lade min sjæl blive
tilbage i Dødsriget,
ikke heller lade din Hellige
se forrådnelse.“ ...

„Mine brødre, lad mig få lov til at tale frit til jer om patriarken David; han er jo både død og begravet, og hans grav findes hos os

den dag i dag.“ „Han forudså, at Kristus skulle opstå og talte derom og sagde, at hverken skulle han lades tilbage i Dødsriget, ej heller skulle hans kød se forrådnelse. Denne Jesus har Gud ladet opstå; derom er vi alle vidner.“

Denne begivenhed er meget interessant. Man ser folk komme fra alle sider for at høre disciplene vidne om den sandhed, som findes i Jesus. De trænges, de myldrer ind i templet. Præsterne og rådsherrerne er der, endnu med ondskabens mørke skulen på deres ansigter og hjerterne fyldt med had mod Kristus, og med hænder, der stadig er plettede af det blod, der flød, da de korsfæstede verdens Frelser. De havde tænkt sig at finde apostlene kuet af frygt under tyranniets og mordets stærke hånd, men de fandt dem hævet over al frygt og fyldt af Ånden, mens de med kraft forkyndte Jesus fra Nazarets guddommelighed. De hørte dem dristigt erklære, at han, som så nyligt blev ydmyget, slået af grusomme hænder og korsfæstet, er livets fyrste, som nu er ophøjet ved Guds højre hånd.

Nogle af dem, der lyttede til apostlene, havde taget aktiv del i Kristi domfældelse og død. Deres stemmer havde blandet sig med pøbelens, da de krævede hans korsfæstelse. Da Jesus og Barabbas stod foran dem i domshallen, og Pilatus spurgte: „Hvem vil I, at jeg skal løslade jer: Barabbas eller Jesus, der kaldes Kristus?“ havde de råbt: „Ikke ham, men Barabbas! Matt. 27, 17. Joh. 18, 40. Da Pilatus udleverede Jesus til dem og sagde: „Så tag I ham og korsfæst ham, for jeg finder ingen skyld hos ham;“ og „Jeg er uskyldig i dennes blod,“ havde de råbt: „Hans blod komme over os og vore børn!“ Joh. 19, 6. Matt. 27, 24. 25.

Nu hørte de disciplene erklære, at det var Guds Søn, som var blevet korsfæstet. Præsterne og rådsherrerne skælvede. Folket var grebet af skyldfølelse og angst. „Da de hørte dette, stak det dem i hjertet, og de sagde til Peter og de øvrige apostle: „Brødre, hvad skal vi gøre?“ Blandt dem, der lyttede til disciplene, var der fromme jøder, der var oprigtige i deres tro. Den kraft, som ledsagede den talendes ord, overbeviste dem om, at Jesus virkelig var Messias.

Peter sagde til dem: „Omvend jer og lad jer døbe hver især i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave. Thi jer gælder forjættelsen, jer og jeres børn og alle dem, som er langt borte, så mange som Herren vor Gud vil kalde.“

Peter betonede stærkt overfor det overbeviste folk den kendsgerning, at de havde korsfæstet Kristus, fordi de havde ladet sig føre bag lyset af præsterne og rådsherrerne, og at hvis de blev ved med at se hen til disse mænd for at få råd og ventede, at de skulle anerkende Kristus, før de selv vovede at gøre det, så ville de aldrig komme til at tage imod ham. Skønt disse mægtige mænd havde gjort fromheden til en livsstilling, higede de efter jordisk rigdom og ære. De var ikke villige til at komme til Kristus for at modtage lyset.

Under påvirkning af denne himmelske lysglans fremtrådte de skrifter, som Jesus havde udlagt for disciplene, med den fuldkomne sandheds stråleglans for deres øjne. Det slør, som havde hindret dem i helt at gennemskue, hvad der var afskaffet, var nu fjernet, og de forstod fuldkommen klart, hvad der var hensigten med Kristi udsendelse og af hvad art, hans rige var. De kunne tale med kraft om Frelseren, og da de forklarede frelsesplanen for deres tilhørere, blev mange overbevist. De overleveringer og den overtro, som præsterne havde indpodet dem, var som blæst bort fra deres sind, og de modtog Frelserens lære.

„De, som nu tog imod hans ord, blev døbt; og på den dag blev der føjet omtrent tre tusinde sjæle til.“

De jødiske ledere havde tænkt sig, at Kristi gerning ville ende ved hans død; men i stedet for dette blev de vidne til de vidunderlige begivenheder på pinsedagen. De hørte disciplene prædike Kristus med en kraft og viljestyrke, som hidtil havde været ukendt, og deres ord bekræftedes ved tegn og undere. I Jerusalem, som var jødedommens faste borg, erklærede tusinder åbenlyst deres tro på, at Jesus fra Nazaret var Messias.

Disciplene var forundrede og lykkelige over den store høst af sjæle. De betragtede ikke denne vidunderlige indbjergning som resultat af deres egne bestræbelser; de forstod godt, at de overtog andres arbejde. Lige siden Adams fald havde Kristus overgivet be- [29] troede tjenere sit ords sæd, for at de skulle så den i menneskehjerner. Under sin tilværelse på denne jord, havde han sået sandhedens sæd og vandet den med sit eget blod. De omvendelser, der fandt sted på pinsedag, var resultatet af denne udsæd, høsten efter Kristi gerning, som åbenbarede hans læres kraft.

Hvor klare og overbevisende apostlenes ord end var, kunne de ikke havde fjernet de fordomme, som havde holdt stand mod så mange

beviser. Men med guddommelig kraft ramte Helligånden hjerterne med sin bevisførelse. Apostlenes ord var som den Almægtiges skarpe pile, der overbeviste mennesker om deres frygtelige forbrydelse ved at forkaste og korsfæste ærens konge.

Gennem Kristi belæring var disciplene nået til at føle, hvor de trængte til Ånden. Under Åndens vejledning modtog de den endelige dygtiggørelse og gik ud til deres livsværk. De var ikke mere uvidende eller udannede. De var heller ikke længere en forsamling af uafhængige enere eller uoverens-stemmende, stridende elementer. Deres håb gjaldt ikke mere verdslig storhed. De var „enige“, og havde „ét hjerte og én sjæl“. Ap. G. 2, 46; 4, 32. Kristus fyldte deres sind; hans riges fremgang var deres mål. De var kommet til at ligne deres Mester i sind og tankegang, og mennesker „huskede, at de havde været sammen med Jesus.“ Ap. G. 4, 13.

Pinsen bragte dem det himmelske lys. De sandheder, som de ikke havde kunnet forstå, mens Kristus var hos dem, udfoldede sig nu for dem. Med en tro og forvisning, som de aldrig før havde kendt, modtog de det hellige ords lære. Nu var det ikke længere et spørgsmål om tro for dem, om Kristus var Guds Søn. De vidste, at han trods sin menneskelige skikkelse i sandhed var Messias, og de fortalte deres viden til verden med en tillid, som bibragte andre den overbevisning, at Gud var med dem.

De kunne nævne Jesu navn med fortrøstning, for var han ikke deres ven og ældre broder? I deres nære samfund var de sammen med ham i det himmelske. Hvilke brændende ord iklædte de ikke deres tanker, når de vidnede om ham! Deres hjerter strømmede over af en kærlighed til mennesker, der var så rig, så dyb og så vidtrækkende, at den drev dem til at vandre til verdens ende for at vidne om Kristi magt. De var opfyldt af en inderlig længsel efter at fremme den gerning, han havde begyndt. De fattede, i hvor stor gæld de stod til Himmelen, og hvor ansvarsfuld deres opgave var. Styrkede ved Helligåndens gave gik de ud, fulde af iver for at udbrede korsets sejrskudskab. Ånden opildnede dem og talte gennem dem. Kristi fred strålede fra deres ansigter. De havde helliget deres liv til hans tjeneste, og selv deres ansigter vidnede om deres overgivelse til ham.

KAPITEL 5—ÅNDENS GAVE

Dengang Jesus gav sine disciple løftet om Helligåndens gave, var han nær ved afslutningen af sin jordiske gerning. Han stod i korsets skygge, fuldt vidende om den byrde af skyld, som skulle hvile på ham, som den, der bar al synd. Før han gav sig selv som offer, gav han sine disciple underretning om, hvilken betydningsfuld og fuld-kommen gave, han ville skænke dem, der fulgte ham, den gave, som skulle bringe nådens uendelige hjælpekilder indenfor deres rækkevidde. „Jeg vil bede Faderen,“ sagde han, „og han skal give jer en anden talsmand til at blive hos jer til evig tid, sandhedens Ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den ikke ser den og ikke kender den, thi den bliver hos jer og skal være i jer.“ Joh. 14, 16. 17. Frelseren viste fremad til den tid, hvor Helligånden skulle komme til at udrette et mægtigt arbejde som hans stedfortræder. Det onde, som havde ophobet sig gennem århundreder, skulle modvirkes ved Helligåndens guddommelige kraft.

Hvad blev så resultatet af Helligåndens udgydelse på pinsedag? Det glade budskab om den opstandne Frelser blev bragt til de yderste grænser for den beboede verden. Når disciplene forkyndte budskabet om den forsonende nåde, bøjede hjerterne sig for styrken i dette budskab. Menigheden oplevede, at omvendte flokkedes i den fra alle kanter. Frafaldne lod sig atter omvende. Syndere forenede sig med troende i at søge efter den kostbare perle. Nogle af dem, der havde været evangeliets bitreste modstandere, blev dets forkæmpere. Denne profeti opfyldtes: „Den skrøbeligste iblandt dem skal på den dag blive som David, men Davids hus . . . som Herrens engel.“ Zak. 12, 8. Enhver kristen så i sin broder en åbenbaring af guddommelig kærlighed og godhed. Én interesse var den fremherskende! Ét mål for kappestriden opslugte alle andre! Det var de troendes ærgerrighed efter at åbenbare en lighed med Kristi væsen og at arbejde for hans riges udbredelse!

„Med stor kraft aflagde apostlene vidnesbyrdet om Herren Jesu opstandelse, og alle havde de stor yndest hos folket.“ Under deres

[31] arbejde blev udvalgte mænd føjet til menigheden, som efter at have taget imod sandhedens ord viede deres liv til at give andre det samme håb, som fyldte deres egne hjerter med fred og glæde. De lod sig ikke holde tilbage eller skræmme ved trusler. Herren talte gennem dem, og når de drog fra sted til sted, blev evangeliet prædikeret for de fattige, og ved Guds nåde skete der undergerninger. Ap. G. 4, 33.

Så vældigt kan Gud virke, når mennesker giver sig selv ind under Åndens styrelse.

Løftet om Helligånden er ikke begrænset til nogen bestemt tidsalder eller til nogen race. Kristus erklærede, at hans Ånds guddommelige kraft skulle følge hans disciple indtil enden. Lige fra pinsedag til vor egen tid har Talsmanden været udsendt til alle, som helt og fuldt har overgivet sig til Herren og hans tjeneste. Til alle dem, der har modtaget Kristus som deres personlige Frelser, er Helligånden kommet som rådgiver, helliggører, vejleder og vidne. Jo nærmere Gud de troende har vandret, jo mere klart og mægtigt har de været vidner om deres forlørsers kærlighed, og om hans frelsende nåde. De mænd og kvinder, der gennem de lange århundreder med forfølgelser og prøvelser fik lov at mærke Åndens nærværelse i deres liv i rigeligt mål, har virket som tegn og undere i verden. De har overfor engle og mennesker åbenbaret den frelsende kærligheds forvandlende kraft.

De, som ved pinsefesten blev iført kraften fra det høje, blev ikke derved fritaget for senere fristelser og prøvelser. Når de vidnede om sandheden og retfærdigheden, blev de gentagne gange angrebet af sandhedens fjende, der søgte at frarøve dem deres erfaringer som kristne. De blev tvunget til med al deres gudgivne kraft at stræbe efter at nå målet for mænds og kvinders vækst i Kristus Jesus. Hver dag bad de om stadig at modtage en ny nåde, så at de stadig kunne nå højere og højere opad mod fuldkommenheden. Ved Helligåndens medvirken lærte selv de svageste, ved at opøve sig i troen på Gud, at udnytte deres betroede evner og at blive herliggjorte, lutrede og forædlede. Når de i ydmyghed underkastede sig Helligåndens omskabende indflydelse, modtog de en fylde af guddomskraft og blev omdannede i lighed med det guddommelige.

Den lange tid, der er forløbet, har ikke bragt nogen forandring i Kristi afskedsløfte om at sende Helligånden til sine efterfølgere. Det skyldes ikke nogen begrænsning fra Guds side, at hans nådes rigdomme ikke strømmer til mennesker på jorden. Hvis opfyldelsen

af hans løfte ikke er så synligt, som det burde være, så er det, fordi løftet ikke værdsættes, som det skulle. Hvis alle var villige til det, ville alle fyldes med Ånden. Hvor som helst trangen til Helligånden er en sag, man kun tænker lidt på, møder man åndelig tørke, åndeligt mørke, åndeligt forfald og død. Hvor sindet er optaget af småting, savnes den guddoms kraft, som er nødvendig for menighedens vækst og velfærd, og som ville have alle andre velsignelser med i sit følge, skønt de dog står til rådighed i en uendelig mangfoldighed!

Da nu dette er det middel, vi har til at modtage kraften, hvorfor hungre og tørste vi så ikke efter Åndens gave? Hvorfor taler vi ikke om den, beder om den og prædiker om den? Herren er mere villig til at give Helligånden til dem, der tjener ham, end forældre er til at give deres børn gode gaver. Enhver arbejder burde dagligt trygle Gud om Åndens dåb. Kristi arbejdere burde samles for at bede om særlig hjælp, om himmelsk visdom, for at de kan få at vide, hvordan de skal tænke og handle klogt. Ganske særligt burde de bede om, at Gud ville døbe sine udvalgte vidner på missionsmarken med et rigt mål af sin Ånd. Åndens nærværelse hos Guds arbejdere ville give sandhedens forkyndelse en kraft, som ikke alverdens ære og hæder kunne give.

[32]

Helligånden dvæler hos Guds indviede hjælpere, hvor de end findes. De ord, som blev talt til disciplene, er også talt til os. Ånden fremskaffer den styrke, som støtter stræbende, kæmpende sjæle i enhver kritisk situation, midt i verdens had og i erkendelsen af deres egne fald og fejltagelser. I sorg og smerte, når udsigterne er mørke og fremtiden usikker, og vi føler os hjælpeløse og ene, så er det, netop i sådanne tider, at Helligånden bringer hjertet trøst.

Det er ikke noget afgørende bevis på, at et menneske er en kristen, fordi han under særlige omstændigheder oplever åndelig ekstase. Gudsfrygt er ikke henrykkelse; den er en fuldstændig overgivelse af viljen til Gud; den lever af hvert ord, som udgår af Guds mund; den gør vor himmelske Faders vilje; den stoler på Gud i prøvelser, i mørke såvel som i lys; den vandrer i tro og ikke efter, hvad den ser; den forlader sig på Gud med urokkelig tillid og hviler i hans kærlighed.

Det har ingen betydning for os at kunne afgøre, hvad Helligånden netop er. Kristus siger os, at Ånden er talsmanden, „sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen.“ Det siges tydeligt om Helligånden, at i sit

arbejde med at føre mennesker til sandheden „skal han ikke tale af sig selv.“ Joh. 15, 26; 16, 13.

Helligåndens natur er et mysterium. Mennesker kan ikke give en forklaring på den, fordi Herren ikke har åbenbaret den for os. Mennesker med en livlig fantasi kan sidestille forskellige steder i skriften og give dem en menneskelig udlægning; men at antage disse synspunkter vil ikke styrke menigheden. Når det gælder den slags mysterier, som er for dybe for menneskelig forståelse, er tavshed guld!

Helligåndens opgave bliver tydeligt angivet ved Kristi ord: „Når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om retfærdighed og om dom.“ Joh. 16, 8. Det er Helligånden, som overbeviser om synd. Hvis synderen er modtagelig for Åndens ansprende kraft, vil han føres til at omvende sig og blive vækket til at se betydningen af at adlyde de guddommelige krav.

For den angrende synder, som hungrer og tørster efter retfærdighed, åbenbarer Helligånden Guds Lam, som borttager verdens synd. „Han skal tage af mit og forkynde jer,“ sagde Kristus. „Han skal lære jer alle ting og minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer.“ Joh. 16, 14; 14, 26.

Vi har fået Ånden som en genfødende kraft, der skal virkeliggøre den frelse, vor forløser ved sin død har vundet for os. Ånden forsøger stadig at drage menneskers opmærksomhed hen til det store offer, som blev bragt på Golgatas kors, at åbenbare Guds kærlighed for verden og at levendegøre skriftens dyrebare ord for den overbeviste sjæl.

[33] Når Helligånden har overbevist om synd og givet os en forestilling om målet for retfærdighed, bortleder han kærligheden fra de jordiske ting og fylder sjælen med ønsket om helliggørelse. „Han skal vejlede jer til hele sandheden,“ sagde Frelseren. Joh. 16, 13. Hvis mennesker er villige til at lade sig omdanne, vil der ske en helliggørelse af deres hele væsen. Ånden vil tage, hvad der er Guds, og stemple sjælen hermed. Ved hans kraft vil livets vej blive så tydelig, at ingen behøver at fare vild.

Fra begyndelsen har Gud arbejdet ved sin Helligånd gennem menneskelige redskaber til fuldførelsen af sin plan for at frelse den faldne slægt. Også på Moses' tid gav Gud sin menighed i ørkenen „sin gode Ånd for at give dem indsigt.“ Neh. 9, 20. Og i apostle-

nes dage virkede han mægtigt for sin menighed ved Helligåndens hjælp. Den samme kraft, som hjalp patriarkerne, som gav Kaleb og Josva tro og mod, og som dygtiggjorde apostelkirken til tjeneste, har opretholdt Guds trofaste børn gennem alle tidsaldre. Det var ved Helligåndens kraft, at de valdesiske kristne i den mørke middelalder hjalp med til at berede vejen for reformationen. Det var den samme kraft, som gav held til ædle mænds og kvinder bestræbelser for at bane vej for oprettelsen af nutidens missionsgerning og for oversættelse af Bibelen til alle nationers og folkeslags sprog og dialekter.

Og i dag bruger Gud stadig sin menighed til at kundgøre sin plan her på jorden. I dag går korsets forkyndere fra by til by og fra land til land for at berede vejen for Kristi genkomst. Fanen løftes højt over Guds lov. Den Almægtiges Ånd bevæger menneskehjerterne, og de, som lader sig gribe af den, bliver vidner om Gud og hans sandhed. Mange steder ser man hellige mænd og kvinder give andre del i det lys, som for dem selv har klarlagt frelsens vej ved Kristus. Og når de stadig lader deres lys skinne, Ligesom de, der fik Åndens dåb på pinsedagen, får de bestandig mere og mere af Åndens kraft som gave. Således vil jorden blive oplyst af Guds herlighed.

Men på den anden side er der nogle, som i stedet for klogt at udnytte de forhåndenværende muligheder afventer en særlig tid med ny åndelig friskhed, hvorved deres evner til at oplyse andre ville øges meget. De forsømmer de nuværende pligter og muligheder og lader deres lys brænde svagt, mens de ser hen til en tid, hvor de uden anstrengelse fra deres egen side vil komme til at modtage en særlig velsignelse, hvorved de vil blive forvandlede og skikkede til tjenesten.

Det er sandt, at i de sidste tider, når Guds værk på jorden er ved at afsluttes, vil de hellige troendes bestræbelser under Åndens ledelse blive ledsaget af særlige tegn på guddommelig nåde. Ved sammenligning med den tidlige og sildige regn, som falder i Østens lande i såtiden og høsttiden, forudsagde de hebraiske profeter tildelingen af åndelig velsignelse i særlig rigt mål over Guds menighed. Åndens udgydelse i apostlenes dage var begyndelsen til den tidlige eller tidligere regn, og resultatet var vidunderligt. Indtil tidernes ende vil Ånden forblive den sande menighed nær.

Men når jordens høsttid nærmer sig, loves der en særlig tildeling af åndelig velsignelse for at berede menigheden til Menneskesønnens komme. Denne udgydelse af Ånden kan lignedes ved den sildige regn; og det er om tildelingen af denne øgede kraft, at kristne bør opsende deres bønner til høstens Herre „ved sildigregnstide“. Som svar vil Herren „skabe uvejr; regnskyl giver han dem“. „Han sender jer regn, [34] tidligregn og sildigregn som før.“ Zak. 10, 1; Joel 2, 23.

Men hvis ikke medlemmerne af Guds menighed i dag har en levende forbindelse med kilden til al åndelig vækst, så vil de ikke være rede, når høsttiden kommer. Hvis ikke de sørger for, at deres lamper er fyldte og brændende, så vil de ikke komme til at få del i den forøgede velsignelse, når der er særlig brug for den.

Kun de, som bestandig modtager friske forsyninger af nåde, vil få den kraft, som er nødvendig for deres daglige behov og deres evne til at udnytte denne kraft. I stedet for at se frem til en mulig fremtid, hvor de ved en særlig tildeling af åndelig kraft vil komme til at modtage en mirakuløs udrustning til sjælens frelse, overgiver de sig hver dag til Gud, for at han skal gøre dem til kar, der er brugelige for ham. Dagligt bedres deres muligheder for den tjeneste, som ligger inden for deres rækkevidde. Dagligt er de vidner for Mesteren, hvor de end er, hvad enten det er i hjemmets beskedne arbejdsplads eller i offentlighedens tjeneste.

For den, som er indviet til at tjene, er det en vidunderlig trøst at vide, at selv Kristus dagligt søgte til sin Fader for at få forøget nåde; og fra dette samfund med Gud gik han ud for at styrke og velsigne andre. Se Guds Søn bøje sig i bøn til sin Fader! Skønt han er Guds Søn, styrker han sin tro ved bøn, og ved samfund med Himmelen samler han kraft til at modstå det onde og hjælpe mennesker i deres nød. Som vor slægts ældre broder kender han deres behov, som midt i en verden fuld af skrøbelighed og fristelser dog ønsker at tjene ham. Han ved, at de sendebud, som han er i stand til at udsende, er svage, fejlende mennesker; men til alle, som helt vil give sig til hans tjeneste, lover han guddommelig hjælp. Hans eget eksempel forvisser os om, at inderlig, vedholdende bøn til Gud i tro en tro, som fører til fuldkommen afhængighed af Gud og uforbeholden overgivelse til hans gerning vil kunne formå at bringe mennesker Helligåndens hjælp i kampen mod synden.

Enhver arbejder, som følger Kristi eksempel, vil være beredt til at modtage og udnytte den kraft, som Gud har lovet sin menighed til modning af jordens høst. Når evangeliets forkyndere morgen efter morgen knæler for Herren og fornyer deres løfter om at give sig hen til ham, så vil han skænke dem sin Ånds nærværelse med al dens livgivende, helliggørende kraft. Når de går ud til dagens pligter, har de forvisningen om, at Helligåndens usynlige hjælp gør det muligt for dem, at være „Guds medarbejdere.“

[35]

KAPITEL 6—VED TEMPELPORTEN

Kristi disciple havde en inderlig følelse af deres egen udygtighed, og i ydmyghed og bøn forenede de deres svaghed med hans styrke, deres uvidenhed med hans visdom, deres uværdighed med hans retfærdighed, deres fattigdom med hans udtømmelige rigdomme. Når de således var styrkede og forberedte, tøvede de ikke med at haste frem i Mesterens tjeneste.

Kort tid efter udgydelsen af Helligånden og lige efter en tid med inderlig bøn gik Peter og Johannes op til templet for at bede og så der ved en port, som kaldes den skønne, en krøbling, hvis liv, fra han blev født, havde været fuldt af lidelse og skrøbelighed. Denne ulykkelige mand havde længe håbet at møde Jesus for at kunne blive helbredt, men han var næsten hjælpeløs og var langt borte fra de steder, hvor den store læge arbejdede. Til sidst bevægede hans bønner nogle venner til at bære ham hen til tempelporten, men da han kom, opdagede han, at den, som hans håb stod til, var død en frygtelig død.

Hans skuffelse vakte medlidenhed hos dem, som vidste, hvor længe han inderligt havde håbet at blive helbredt af Jesus, og hver dag bragte de ham hen til templet for at forbipasserende måske ville lade sig bevæge til af medlidenhed at give ham en skærv til hjælp i hans nød. Da Peter og Johannes gik forbi, bad han dem om en almisse. Disciplene betragtede ham med medynk, og Peter sagde: „Se på os! Og han gav nøje agt på dem, da han ventede at få noget af dem. Men Peter sagde: „Sølv og guld har jeg ikke!“ Da Peter således erklærede sin fattigdom, så krøblingen skuffet ud, men snart lyste hans ansigt af håb, da apostlen fortsatte: „Men hvad jeg har, det giver jeg dig: i Jesu Kristi nazaræerens navn, stå op og gå.“

„Og han greb ham ved den højre hånd og rejste ham op. I samme nu blev hans ben og ankler stærke, og han sprang op og stod oprejst og begyndte at gå omkring og sprang og lovpriste Gud. Og hele folket så ham gå omkring og lovprise Gud. Og de kendte ham, fordi det var ham, som plejede at sidde ved den skønne port til

helligdommen, og de blev fulde af rædsel og forfærdelse over det, som var sket med ham.“

[36]

„Medens han nu holdt fast på Peter og Johannes, strømmede alle folk rædselsslagne sammen om dem på det sted, som kaldes Salomons søjlegang.“ De var forundrede over, at disciplene kunne udføre mirakler ligesom dem, Jesus gjorde. Men her var denne mand, som i fyrretyve år havde været en hjælpeløs krøbling, og som nu frydede sig over sine lemmers fulde brug, befriet for smerte og lykkelig i troen på Jesus!

Da disciplene så folkets forundring, spurgte Peter: „Hvorfor undrer I jer over denne mand? eller hvorfor stirrer I på os, som om det var os, der ved egen kraft eller fromhed havde gjort, at han er kommet til at gå?“ Han forsikrede dem, at helbredelsen var sket i Jesu navn og ved hans kraft, den Jesus fra Nazaret, som Gud havde oprejst fra de døde. „Det er ved troen på hans navn, at dette hans navn har gjort denne mand, som I ser og kender, stærk; og den tro, som virkedes af Jesus, har givet ham hans fulde førlighed, som I alle har set.“

Apostlene talte lige ud om den store synd, jøderne havde begået ved at forkaste og dræbe livets fyrste, men de tog sig i agt for ikke at drive deres tilhørere til fortvivlelse. „I fornægtede den hellige og retfærdige,“ sagde Peter, „og bad om, at I måtte få en morder benådet. Livets banebryder dræbte I, men Gud opvakte ham fra de døde; derom er vi vidner.“ „Nu ved jeg vel, mine brødre, at I har handlet i uvidenhed, både I og jeres rådsherrer. Men på den måde har Gud ladet det gå i opfyldelse, som han forud havde forkyndt gennem alle profeternes mund, at hans salvede skulle lide.“ Han erklærede, at Helligånden kaldte dem til anger og bod, og forsikrede dem, at der ikke var håb om frelse uden ved hans nåde, som de havde korsfæstet. Kun ved tro på ham kunne de få tilgivelse for deres synder.

„Fat derfor et andet sind og vend om,“ udbrød han, „så jeres synder må blive udslettede, for at husvalestiderne må komme fra Herrens åsyn“.

„I er nu profeternes børn og børn af den pagt, som Gud oprettede med jeres fædre, da han sagde til Abraham: „Og i din sæd skal alle jordens slægter velsignes.“ Det var for jer, at Gud først oprejste sin tjener, og han har sendt ham for at velsigne jer, når I hver især vender om fra jeres ondskab.“

Således prædikede disciplene Kristi opstandelse. Mange blandt de lyttende ventede på dette vidnesbyrd, og da de hørte det, troede de. Det bragte dem de ord i minde, som Kristus havde talt, og de sluttede sig til deres rækker, som tog imod evangeliet. Den sæd, som Frelseren havde sået, voksede op og bar frugt.

Mens disciplene talte til folket, „kom præsterne og anføreren for tempelvagten og saddukæerne over dem, da de tog dem det ilde op, at de lærte folket og i Jesus forkyndte opstandelsen fra de døde.“

Efter Kristi opstandelse havde præsterne vidt og bredt udspremt det løgnagtige rygte, at hans legeme var blevet stjålet af disciplene, mens den romerske vagt sov. Man kan ikke undres over, at de blev misfornøjede, da de hørte Peter og Johannes prædike om, at han, som de havde myrdet, var opstanden. Navnlig saddukæerne var meget op-hidsede. De følte, at deres yndlingsdogme var i fare, og at deres rygte stod på spil.

[37] Skaren af omvendte til den nye tro voksede hastigt, og både farisæere og saddukæere var enige om, at hvis disse nye lærere fik lov til at gå uhindret omkring, ville deres egen indflydelse være i større fare, end den gang Jesus levede. Altså arresterede anføreren for tempelvagten ved hjælp af en del saddukærere Peter og Johannes og satte dem i fængsel, da det var for sent på dagen at få dem forhørt.

Disciplenes fjender kunne ikke undgå at være overbeviste om, at Kristus var opstået fra de døde. Beviserne var for klare til, at man kunne betvivle dem. Ikke desto mindre forhædede de deres hjerter og nægtede at angre den frygtelige handling, de havde begået ved at lade Jesus dræbe. De jødiske rådsherrer havde fået overvældende beviser på, at apostlene talte og handlede under guddommelig inspiration, men de; stod fast i deres modstand mod sandhedens budskab. Kristus var ikke kommet på den måde, som de havde ventet, og skønt de til tider havde været sikre på, at han var Guds Søn, så undertrykte de denne overbevisning og korsfæstede ham. I sin nåde gav Gud dem endnu flere beviser, og nu blev der atter skænket dem en lejlighed til at vende sig til ham. Han udsendte disciplene for at fortælle dem, at de havde dræbt livets fyrste, og ved denne frygtelige anklage kaldte han dem endnu en-gang til omvendelse. Men de jødiske lærere følte sig så trygge i deres selvretfærdighed, at de nægtede at indrømme, at de mænd, som anklagede dem, fordi de havde korsfæstet Kristus, talte under Helligåndens vejledning.

Da de havde bundet sig til at følge modstandens vej mod Kristus, blev enhver genstridig handling en ekstra udfordring for præsterne til at fortsætte ad samme vej. Deres stædighed blev stadig mere afgjort. Det var ikke det, at de ikke kunne give efter; de kunne godt, men de ville ikke. Det var ikke blot, fordi de var skyldige og fortjente døden, ikke blot fordi de havde ladet Guds Søn dræbe, at de var afskåret fra at blive frelst. Det var, fordi de væbnede sig i trods mod Gud. De blev ved med at forkaste lyset og lod sig ikke overtale af Ånden. Den magt, som er herre over ulydighedens børn, arbejdede i dem og fik dem til at mishandle de mænd, ved hvem Gud virkede. Ondskaben i deres oprørskhed blev forstærket ved hver følgende modstandshandling mod Gud og det budskab, han havde givet sine tjenere at forkynde. Ved hver dag at nægte at omvende sig fornyede de jødiske ledere deres oprør og beredte sig til at høste, hvad de havde sået.

Guds vrede gælder ikke uomvendte syndere kun på grund af de synder, de har begået, men fordi de, når de får kaldet til omvendelse, gentager fortidens synder på trods af det lys, de har fået. Hvis de jødiske ledere havde givet efter for Helligåndens overbevisende kraft, ville de have fået tilgivelse, men de var fast besluttede på ikke at give efter. Det er på samme måde, at synderen ved fortsat modstand stiller sig udenfor rækkevidden af Helligåndens indflydelse.

Dagen efter helbredelsen af krøblingen mødtes Annas og Kajfas med de andre fornemme mænd i templet til forhør, og fangerne blev ført frem for dem. I det selvsamme rum og i nærværelse af nogle af de selvsamme mennesker havde Peter skammeligt fornægtet sin Herre. Denne erindring stod tydeligt for ham, nu hvor han mødte til sit eget forhør. Nu havde han lejlighed til at råde bod på sin fejhed.

De af de tilstedeværende, som huskede den rolle, Peter havde spillet ved Mesterens domfældelse, smigrede sig med, at han nu ville lade sig skræmme ved truslen om fængsel og død. Men den Peter, som fornægtede Kristus i hans største nød, var impulsiv og selvtillidsfuld og vidt forskellig fra den Peter, som nu skulle forhøres af rådet. Han var siden sit fald blevet omvendt. Han var ikke mere stolt og pralende, men beskeden og uden tillid til sig selv. Han var fyldt af Helligånden, og ved hjælp af denne kraft var det hans beslutning at udslette sit frafalds skamplet ved at ære det navn, som han havde fornægtet.

[38]

Hidtil havde præsterne undgået at omtale Jesu korsfæstelse og opstandelse. Men nu var de for at nå deres mål tvunget til at spørge de anklagede, hvordan helbredelsen af den hjælpeløse mand var foregået. „Med hvilken magt eller i hvilket navn har I gjort dette?“ spurgte de.

Med hellig dristighed og i Åndens kraft erklærede Peter frygtløst: „I og hele Israels folk skal vide, at det er ved navnet Jesus Kristus fra Nazaret, han, hvem I korsfæstede, men som Gud har opvakt fra de døde det er ved hans navn, at manden her står rask for jeres øjne. Denne Jesus er „stenen, som blev agtet for intet“ af jer bygmestre, men som „er blevet hovedhjørneste“. Og der er ikke frelse i nogen anden; thi der er ikke under himmelen givet mennesker noget andet navn, hvorved vi kan frel-ses.“

Dette modige svar forfærdede de jødiske ledere. De havde tænkt sig, at disciplene ville være overvældede af frygt og forvirring, når de blev stillet for rådet. Men i stedet for havde disse vidner talt, ligesom Kristus selv havde talt, med en overbevisende kraft, som bragte deres modstandere til tavshed. Der var ikke antydning af frygt i Peters stemme, da han erklærede om Kristus: „Denne Jesus er stenen, som blev agtet for intet af jer bygmestre, men som er blevet hovedhjørneste.“

Peter benyttede her en talemåde, som var velkendt for præsterne. Profeterne havde talt om den forkastede sten, og Kristus havde selv ved en lejlighed, hvor han talte til præsterne og de ældste, sagt: „Har I aldrig læst i skrifterne:

„Den sten, bygmestrene vragede,
er blevet hovedhjørneste.
Fra Herren er dette kommet,
underfuldt er det for vore øjne.“

Derfor siger jeg jer, at Guds rige skal tages fra jer og gives til et folk, der bærer dets frugter. Og den, der falder på denne sten, slår sig fordærvet, men den, som stenen falder på, ham skal den knuse.“

Mens præsterne lyttede til apostlenes frygtløse ord, „kendte de dem igen og huskede, at de havde været sammen med Jesus.“ Matt. 21, 42-44.

Efter Kristi forklarelse på bjerget skrives der om disciplene, at da den vidunderlige oplevelse var forbi, „så de ingen uden Jesus alene.“ Matt. 17, 8. „Jesus alene“ i disse ord rummes hemmeligheden ved det liv og den kraft, som kendetegnede den første kirkes historie. Da disciplene først hørte Kristi ord, forstod de, hvor de trængte til ham. De søgte, de fandt og de fulgte ham. De var med ham i templet, ved bordet, på bjergskrånningen og på marken. De var som elever sammen med en lærer og modtog hver dag hans belæring om den evige sandhed.

Efter Frelserens himmelfart forblev følelsen af hans guddommelige nærværelse, fuld af kærlighed og lys, stadig hos dem. Jesus, Frelseren, som havde vandret og talt og bedt sammen med dem, som havde talt håbets og trøstens ord til deres hjerter, var, medens fredens budskab lød fra hans læber, blevet optaget til Himmelen fra dem. Da englenes triumfvogn hentede ham, lød hans ord til dem: „Se, jeg er med eder alle dage indtil verdens ende.“ Matt. 28, 20. I men-neskelig skikkelse var han steget op til Himmelen. De vidste, at han nu var ved Guds trone, stadig som deres ven og Frelser; at hans kærlighed var uændret; at han for stedse ville gøre sig til ét med den lidende menneskehed. De vidste, at han frembar sit blodige offer for Gud og viste ham sine sårede hænder og fødder som mindetegn om den pris, han havde betalt for sine genløste; og tanken herom styrkede dem til at lide skam og skændsel for hans skyld. Deres forening med ham var nu stærkere, end dengang han synligt var sammen med dem. Lyset og kærligheden og kraften fra en nærværende Kristus udstrålede fra dem, så mennesker, der så det, måtte undres.

Kristus beseglede de ord, som Peter sagde til hans forsvar. Lige ved siden af disciplen stod som et troværdigt vidne den mand, der på en så underfuld måde var blevet helbredt. Synet af denne mand, der for kun få timer siden havde været en hjælpeløs krøbling, men nu havde genvundet legemlig sundhed, var et tungtvejende vidnesbyrd om Peters ord. Præsterne og rådet måtte tie. De var ikke i stand til at gendrive Peters beretning, men ikke desto mindre var de fast besluttede på at gøre ende på disciplenes lære.

Kristi allerstørste mirakel Lazarus' opvækkelse havde været afgørende for præsternes beslutning om at befri verden for Jesus og hans undergerninger, der hastigt var ved at tilintetgøre deres indflydelse på folket. De havde korsfæstet ham, men her stod de

[39]

overfor et afgørende bevis på, at de ikke havde fået sat en stopper for undergerninger i hans navn og heller ikke for forkyndelsen af de sandheder, han havde lært. Helbredelsen af krøblingen og apostlenes prædiken havde allerede fyldt Jerusalem med ophidselse.

For at skjule deres rådvildhed befalede præsterne og rådet, at apostlene skulle føres bort, så de kunne lægge råd op sammen. De var alle enige om, at det ikke ville være til nogen nytte at benægte, at manden var blevet helbredt. De ville med glæde have skjult miraklet ved hjælp af usandheder, men dette var umuligt, for det var foregået ved højlys dag og i overværelse af en mængde mennesker, og tusinder havde allerede hørt om det. De forstod, at disciplenes gerning måtte standses, hvis ikke Jesus skulle få mange tilhængere. Det ville betyde skam og skændsel for dem selv, for man ville give dem skylden for mordet på Guds Søn.

Men trods deres ønske om at tilintetgøre disciplene, vovede præsterne ikke at gå videre end til at true dem med den hårdeste straf, hvis de vedblev med at tale eller arbejde i Jesu navn. De kaldte dem atter frem for rådet og befalede dem ikke mere at tale eller lære i Jesu navn. Men Peter og Johannes svarede: „Døm selv, om det i Guds øjne er ret at lyde jer mere end Gud; for vi kan ikke lade være med at tale om det, vi har set og hørt.“

[40] Præsterne ville med glæde have straffet disse mænd for deres usvigelige troskab overfor deres hellige kald, men de var bange for folket; „da alle priste Gud for det, som var sket.“ Derfor blev apostlene sat i frihed med mange trusler og befalinger.

Mens Peter og Johannes var i fængsel, havde de andre disciple, som kendte jødernes ondskab, bedt ustandseligt for deres brødre, fordi de frygtede for, at den grusomhed, der var udvist overfor Kristus, skulle gentage sig. Så snart apostlene blev frigivet, opsøgte disse de andre disciple og fortalte dem om udfaldet af forhøret. De troendes glæde var stor. „De opløftede alle som én deres røst til Gud og sagde: „Herre, du som har skabt himmelen og jorden og havet og alt, hvad der er i dem, du, som ved Helligånden gennem din tjener Davids mund har sagt:

„Hvorfor fnyste hedninger
og pønsede folkefærd på tomhed?
Jordens konger rejste sig,

og fyrsterne samlede sig
mod Herren og hans salvede.“

Ja, de har i sandhed samlet sig i denne stad imod din hellige tjener Jesus, ham, som du har salvet: både Herodes og Pontius Pilatus sammen med hedningerne og Israels folkestammer for at udføre det, som din hånd og din vilje forud havde bestemt, skulle ske.

Og nu, Herre! se til deres trusler og giv dine tjenere, at de med fuld frimodighed må tale dit ord, idet du udrækker din hånd til lægedom, og der sker tegn og undere ved din hellige tjeners, Jesu, navn.“

Disciplene bad om, at der måtte blive tildelt dem større kraft indenfor deres gerning, for de så, at de ville komme til at møde den samme hårde modstand, som Kristus havde stødt på, da han var på jorden. Mens deres forenede bønner i tro steg op imod Himmelen, kom svaret. Stedet, hvor de var forsamlede, rystedes, og de blev påny fyldt af Hel-ligånden. Deres hjerter blev fulde af mod, og de gik atter ud for at forkynde Guds ord i Jerusalem. „Med stor kraft aflagde apostlene vidnesbyrdet om Herren Jesu opstandelse,“ og Gud velsignede på vidunderlig måde deres arbejde.

Det princip, for hvilket disciplene så frygtløst gik ind, da de som svar på befalingen om ikke mere at prædike i Jesu navn, svarede: „Døm selv, om det i Guds øjne er ret at lyde jer mere end Gud,“ er det samme, evangeliets tilhængere på reformationstiden kæmpede for. Da de tyske fyrster i 1529 forsamledes ved rigsdagen i Speyer, blev de stillet overfor kejserens dekret om indskrænket religionsfrihed og forbud mod al videre udspredning af de reformerte lærdomme. Det så ud til, at verdens håb var ved at skulle slukkes. Ville fyrsterne antage dette dekret? Skulle evangeliets lys lukkes ude fra de mange, der endnu levede i mørket? Vældige værdier stod på spil for verden. De, som havde antaget den reformerte tro, mødtes, og deres enstemmige afgørelse blev: „Lad os forkaste dette dekret. I samvittighedsanliggender betyder majoriteten intet!“

Denne grundsætning skal vi i vore dage opretholde med fasthed. Sandhedens og religionsfrihedens fane, som blev løftet højt af grundlæggerne af evangeliets menighed og af Guds vidner gennem de århundreder, der siden da er forløbet, er i denne sidste strid givet over i vore hænder. Ansvar for denne store gave ligger hos

dem, Gud har velsignet med kendskab til sit ord. Dette ord skal vi modtage som den højeste autoritet. Vi skal anerkende menneskelige myndigheder som noget, der er forordnet os efter guddommelig bestemmelse og lære andre, at det er en hellig pligt at adlyde dem indenfor deres lovlige områder. Men når de kommer i strid med

[41] Guds krav, så må vi adlyde Gud mere end mennesker. Guds ord må anerkendes som stående over alle menneskelige love. Et „Sådan siger Herren“ kan ikke tilsidesættes for et „Sådan siger kirken“ eller et „Sådan siger staten.“ Kristi krone bør være hævet over jordiske herskere.

Der kræves ikke af os, at vi skal trodse myndighederne. Vore ord bør, hvad enten de er skrevet eller talt, være omhyggeligt overvejede, for at det ikke skal kunne siges om os, at vi fremkommer med noget, der kan få det til at se ud, som om vi var modstandere af lov og orden. Vi skal ikke sige eller gøre noget, som unødvendigt kunne spærre os vejen. Vi skal gå frem i Kristi navn og formidle de sandheder, som er os betroet. Dersom mennesker skulle forbyde os at gøre dette, så må vi sige, ligesom apostlene gjorde det: „Døm selv, om det i Guds øjne er ret at lyde jer mere end Gud; for vi kan ikke lade være med at tale om det, vi har set og hørt.“

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 3; 4, 1—31.

[42]

KAPITEL 7—EN ADVARSEL MOD HYKLERI

Mens disciplene forkyndte evangeliets sandheder i Jerusalem, bekræftede Gud deres ord, og mange troede. Mange af disse første troende blev straks udelukket fra familie og venner på grund af jødernes nidkære fanatisme, og det blev nødvendigt at sørge for dem med mad og husly.

Beretningen siger: „Thi iblandt dem var der ingen, som led nød,“ og den fortæller, hvordan nøden blev afhjulpet. De blandt de troende, som ejede penge eller gods, ofrede med glæde dette for at afhjælpe denne nødsituation. Når de havde solgt deres huse eller deres jord, bragte de pengene og lagde dem ved apostlenes fødder, „og der blev uddelt til enhver især, hvad han trængte til.“

Denne gavmildhed fra de troendes side stammede fra udgydelsen af Helligånden. De, som var blevet omvendt til evangeliet, havde „ét hjerte og én sjæl.“ Én fælles interesse beherskede dem alle, at den betroede gerning måtte lykkes, og begærlighed fandtes ikke indenfor deres tilværelse. Kærligheden til deres brødre og den sag, de havde knyttet sig til, var større end deres kærlighed til penge og gods. Deres gerning bar vidne om, at de anså menneskesjæle for at være mere værd end jordisk rigdom.

Sådan vil det altid gå, når Guds Ånd får herredømmet i tilværelsen. De, hvis hjerter er fyldt af Kristi kærlighed, vil følge hans eksempel, som for vor skyld blev fattig, for at vi ved hans fattigdom skulle blive rige. Penge, tid, indflydelse, alle de gaver, de har modtaget af Guds hånd, vil de kun værdsætte som et middel til at fremme evangeliets arbejde. Sådan var det i den første menighed, og når man ser, at medlemmer af menigheden i dag ved Åndens kraft slipper deres kærlighed til timelige ting, og at de er villige til at bringe ofre, for at deres medmennesker kan komme til at høre ordet, så vil de sandheder, der forkyndes, få vældig indflydelse på tilhørerne.

I skarp modsætning til det gavmildhedens eksempel, som blev givet af de troende, står Ananias' og Safiras opførsel, og denne

[43] begivenhed, som er berettet ved inspiration, har sat en mørk plet på den første menigheds historie. Sammen med andre havde disse *erklærede* disciple haft del i den forrettighed at høre evangeliet blive prædikeret af apostlene. De havde sammen med andre troende været til stede, dengang apostlene havde bedt, og „stedet, hvor de var forsamlede, rystede, og de alle blev fyldt af Helligånden.“ Ap. G. 4, 31. Alle de tilstedeværende havde været grebet af dyb betagelse, og under Guds Ånds direkte påvirkning havde Ananias og Safira afgivet et løfte om at give Herren udbyttet ved salget af en bestemt ejendom.

Bagefter bedrøvede Ananias og Safira Helligånden ved at give efter for begærlige følelser. De begyndte at angre deres løfte og mistede snart den gode påvirkning af den velsignelse, som havde fået deres hjerter til at brænde af ønsket om at gøre store ting for Kristi skyld. De mente, de havde handlet overilet, og at de endnu engang burde overveje deres bestemmelse. De talte sammen om sagen og besluttede ikke at opfylde deres løfte. Imidlertid så de, at de, som skilte sig af med deres ejendom for at afhjælpe deres fattige brødres nød, blev holdt højt i ære af de troende; og da de skammede sig over, at deres brødre skulle få at vide, at de i deres selvskhed ikke undte andre det, som de højtideligt havde lovet til Gud, så besluttede de efter moden overvejelse at sælge deres ejendom og lade, som om de gav hele udbyttet til den fælles kasse, mens de i virkeligheden beholdt en stor del deraf til sig selv. På denne måde ville de sikre sig deres udkomme fra det fælles forråd og samtidig vinde stor agtelse fra deres brødre.

Men Gud hader hykleri og falskhed. Ananias og Safira begik bedrageri ved deres optræden overfor Gud; de løj for Helligånden, og deres synd blev hjemsøgt på dem ved en hurtig og frygtelig dom. Da Ananias bragte sit offer, sagde Peter: „Ananias! hvorfor har Satan fyldt dit hjerte, så du har løjet for Helligånden og stukket nogle af pengene for jorden til side? Kunne du ikke have beholdt den, dengang den var din, og da den var solgt, havde du så ikke fri rådighed over pengene? Hvordan kunne du dog få i sinde at gøre dette? Det er ikke mennesker, du har løjet for, men Gud.“

„Da Ananias hørte disse ord, faldt han om og udåndede. Og der kom stor frygt over alle, som hørte det.“

„Kunne du ikke have beholdt den, dengang den var din?“ spurgte Peter. Ingen utilbørlig påvirkning var blevet anvendt overfor Ananias for at tvinge ham til at ofre sin ejendom for det fælles bedste. Han havde selv truffet sit valg. Men ved sit forsøg på at narre disciplene havde han løjet for den Almægtige.

„Omtrent tre timer efter skete det, at hans hustru kom ind uden at vide, hvad der var foregået. Da sagde Peter til hende: „Sig mig, var det den pris, I solgte jorden for?“ Og hun svarede: „Ja, det var.“ Da sagde Peter til hende: „Hvorfor er I dog blevet enige om at friste Herrens Ånd? Hør, uden for døren lyder fodtrinene af dem, der har begravet din mand; de skal også bære dig ud.“ I samme nu faldt hun om for hans fødder og udåndede. Da de unge mænd kom ind, fandt de hende død, og de bar hende ud og begravede hende ved siden af hendes mand. Og der kom stor frygt over hele menigheden og over alle, som hørte dette.“

Den evige visdom så, at denne afgørende tilkendegivelse af Guds vrede var nødvendig for at bevare den unge menighed fra at blive fordærvet. Dens medlemmer voksede hurtigt i antal. Menigheden ville være kommet i fare, nu, hvor de omvendtes skare stadig blev større, hvis mænd og kvinder, som sluttede sig til den, dyrkede mammon, mens de hævdede at tjene Gud. Denne dom stadfæstede, at mennesker ikke kan bedrage Gud, at han opdager hjertets skjulte synder, og at han ikke lader sig spotte. Den var tænkt som en advarsel til menigheden for at lære dem at undgå usandhed og hykleri og at vogte sig for at berøve Gud noget.

Dette eksempel på Guds afsky for begærlighed, bedrag og hykleri blev givet som et faresignal ikke blot for den første kirke, men for alle fremtidens slægter. Det var gridskhed, som Ananias og Safira først havde næret. Deres ønske om at gemme noget af det, som de havde lovet Herren, førte dem ud i bedrageri og hykleri.

Gud havde gjort evangeliets forkyndelse afhængig af sit folks arbejde og evner. Herrens arbejde underholdes af frivillige gaver og tiende. Gud kræver en vis del af de midler, han betror mennesker en tiendedel. Han overlader det til enhver at afgøre, om han vil give mere end dette eller ej. Men når hjertet har ladet sig bevæge ved Helligåndens påvirkning, og der er afgivet et løfte om at give et bestemt beløb, så har den, som lover, ikke mere nogen ret til denne offergave. Når man aflægger løfter af denne art til mennesker, vil de

[44]

blive betragtet som bindende; er løfter, som er aflagt til Gud, så ikke endnu mere bindende? Er løfter, som er prøvet ved samvittighedens domstol, mindre bindende end menneskers overenskomster?

Når det guddommelige lys med særlig klarhed og kraft skinner ind i hjertet, slipper den sædvanlige egenkærlighed sit greb, og der skabes tilbøjelighed til at give til Guds riges sag. Men ingen skal tro, at de vil få lov til at opfylde de løfter, de har aflagt, uden indvendinger fra Satans side. Han holder ikke af at se Frelserens rige på jorden blive opbygget. Han indvender, at det aflagte løfte var for stort, at det måske kan lamme dem i deres bestræbelser for at erhverve ejendom eller tilfredsstillere deres families ønsker.

Det er Gud, som velsigner mennesker med ejendom, og han gør dette, for at de kan være i stand til at give gaver til hans sags fremme. Han sender solskin og regn. Han lader planteverdenen trives. Han giver sundhed og evner til at tjene, hvad man skal bruge. Alle vore velsignelser kommer fra hans gavmilde hånd. Til gengæld vil han have, at mænd og kvinder skal vise deres taknemmelighed ved at give ham en del heraf tilbage i tiender og offergaver, som takofre, som frivillige ofre og som overtrædelsesofre og løfteofre. Hvis pengemidlerne ville strømme ind i overensstemmelse med denne guddommeligt anordnede plan, en tiendedel af al indkomst og frivillige gaver, så ville der blive overflod til fremme af Guds riges arbejde.

Men menneskers hjerter er blevet forhærdede ved egoisme, og ligesom Ananias og Safira lader de sig friste til at tilbageholde en del af prisen, mens de lader, som om de opfylder Guds krav. Mange ødsler med penge til deres egne fornødenheder. Mænd og kvinder søger deres egne fornøjelser og tilfredsstiller deres lyst, mens de næsten modstræbende bringer Gud en kneben offergave. De glemmer, at Gud vil kræve nøje regnskab for, hvordan hans ejendom er blevet anvendt, og at han ikke vil anerkende den smule, de har givet til ham, mere end han anerkendte Ananias' og Safiras offer. [45] Gennem den strenge straf, som blev tilmålt disse bedragere, vil Gud, at også vi skal lære, hvor dybt hans had og foragt er overfor alt hykleri og bedrag. Ved at foregive, at de havde givet det hele, løj Ananias og Safira for Helligånden, og som følge heraf mistede de både dette liv og det tilkommende. Den samme Gud, som straffede dem, fordømmer i dag al falskhed! Løgnagtige læber er for ham

en vederstyggelighed. Han erklærer om sin hellige stad, „at intet urent skal nogensinde komme ind i den, ej heller nogen, som øver vederstyggelighed og løgn.“ Åb. 21, 27. Der må ikke tages let eller usikkert på sandfærdigheden. Lad den blive en del af selve livet. Hvis man spiller højt og letsindigt spil med sandheden og forstiller sig for at dække over sine egne egoistiske planer, betyder det skibbrud for troen. „Så stå da med sandheden spændt som bælte om eders lænder.“ Ef. 6, 14. Den, som taler usandhed, sælger sin sjæl for billigt køb. Hans løgne kan synes at være til hjælp i nødssituationer; han kan således synes at gøre gode forretninger, som ikke ville være mulige ved ærlig handel; men til sidst vil han nå til det punkt, hvor han ikke kan stole på nogen som helst. Fordi han selv er en løgner, har han heller ikke tillid til andres ord.

I Ananias' og Safiras tilfælde fik bedrageriets synd imod Gud sin hastige straf. Den samme synd har ofte været gentaget i kirkens senere historie og bliver begået af mange i vore dage. Men skønt den måske ikke efterfølges af synlige tilkendegivelser af Guds mishag, så er den ikke mindre skammelig i hans øjne nu end på apostlenes tid. Vi har fået advarslen! Gud har tydeligt givet sin afsky for synden til kende; og alle, som hengiver sig til hykleri og gerrighed, kan være forvissede om, at de ødelægger deres egne sjæle.

*

Delte kapitel er bygget over Ap. G. 4, 32 til 5,11

KAPITEL 8—DISCIPLENE FOR RADET

Det var ved korset, skammens og pinslernes redskab, at håbet og frelsen kom til verden. Disciplene var kun ringe mennesker, uden rigdom og uden andre våben end Guds ord; alligevel gik de ved Kristi kraft ud for at fortælle den vidunderlige beretning om krybben og korset og for at besejre al modstand. Uden at eje jordisk ære eller anerkendelse blev de troens helte. Fra deres læber lød den guddommelige veltalenheds ord, som rystede verden.

I Jerusalem, hvor de stærkeste fordomme herskede, og hvor der var de mest forvirrede ideer med hensyn til ham, der var blevet korsfæstet som en forbryder, vedblev apostlene med frimodighed at tale livets ord og fremlagde for jøderne Kristi gerning og opgave, hans korsfæstelse, opstandelse og himmelfart. Præster og rådsherrer hørte med forundring apostlenes klare og frimodige vidnesbyrd. Den opstandne Frelseres kraft var i sandhed gået over på hans disciple, og deres gerning ledsagedes af tegn og undere, som gjorde, at de troende stadig voksede i antal. Langs de gader, som disciplene skulle passere, lagde folk deres syge „på bårer og senge, for at, når Peter kom gående, i det mindste hans skygge kunne falde på nogen af dem.“ Også de, som var plaget af urene ånder, blev bragt derhen. Mængden flokkedes om dem, og de, som var blevet helbredt, priste højlydt Gud og lovede Frelserens navn.

Præsterne og rådsherrerne så, at Kristus blev hævet til skyerne fremfor dem selv. Da saddukæerne, som ikke troede på en opstandelse, hørte apostlene erklære, at Kristus var opstået fra de døde, blev de rasende, fordi de forstod, at hvis apostlene fik lov at prædike om en opstanden Frelser og i hans navn at gøre undergerninger, så ville læren om, at der ikke var nogen opstandelse, blive forkastet af alle, og saddukæernes sekt ville snart være udslettet. Farisæerne var vrede, da de opdagede, at disciplenes lære stiledede mod at undergrave de jødiske ceremonier og forringe betydningen af offertjenesten.

Hidtil havde alle bestræbelser for at undertrykke denne nye lære været virkningsløse, men nu besluttede både farisæere og saddukæ-

re, at disciplenes virke skulle standses, fordi det beviste, at de selv var skyldige i Jesu død. Fulde af harme lod præsterne Peter og Johannes gribe med vold og satte dem i det offentlige fængsel. [47]

Det jødiske folks ledere havde i højeste grad svigtet i at opfylde Guds plan med hans udvalgte folk. De, som Herren havde givet sandheden i hænde, havde vist sig uværdige til denne tillid, og Gud valgte andre til at gøre sin gerning. I deres blindhed gav disse ledere nu frit løb for, hvad de kaldte retfærdig harme mod dem, som tilsidesatte deres yndede læresætninger. De ville ikke engang indrømme muligheden af, at de ikke selv forstod skriftens ord på den rigtige måde, eller at de fortolkede eller anvendte skrifterne forkert. De opførte sig som mennesker, der har mistet forstanden! Hvilken ret, sagde de, har disse lærere, hvoraf nogle er fiskere, til at fremsætte tanker, der er i modstrid med den lære, som vi har givet folket? I den faste beslutning at undertrykke læren om disse tanker, fængslede de dem, som fremsatte dem.

Disciplene blev hverken skræmte eller nedslåede ved denne behandling. Helligånden mindede dem om de ord, som Kristus havde talt: „En tjener er ikke større end sin herre! Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer; har de holdt fast ved mit ord, vil de også holde fast ved jeres. Men alt dette vil de gøre mod jer for mit navns skyld, fordi de ikke kender ham, som har sendt mig.“ „De skal udelukke jer af synagogerne, ja, den tid skal komme, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved dyrker Gud.“ „Men dette har jeg talt til jer, for at I, når den tid kommer, skal mindes, at jeg har sagt jer det.“ Joh. 15, 20. 21; Joh. 16, 2. 4.

Himmelens Gud, universets mægtige hersker, tog sagen med disciplenes fængsling i sin egen hånd, thi mennesker førte krig mod hans værk. Om natten åbnede Herrens engel fængselsdørene og sagde til disciplene: „Gå hen og træd frem i helligdommen og tal til folket alle livets ord.“ Denne befaling var i fuldkommen modstrid med, hvad de jødiske ledere havde påbudt; men mon apostlene sagde: Vi kan ikke gøre dette, før vi har talt med myndighederne og fået deres tilladelse? Nej! Gud havde sagt: „Gå!“ og de adlød. „De gik tidligt om morgenen ind i helligdommen og lærte.“

Da Peter og Johannes viste sig blandt de troende og fortalte dem, hvordan engelen havde ført dem gennem det vagthold af soldater,

som bevogtede fængslet, og befale dem at genoptage det arbejde, de var blevet afbrudt i, blev brødrene fulde af forundring og glæde.

[48] Imidlertid havde ypperstepræsten og de, som holdt med ham, „sammenkaldt rådet, alle Israels børns ældste.“ Præsterne og rådherrerne havde besluttet at rette en beskyldning for oprør mod disciplene, at anklage dem for at have myrdet Ananias og Safira og for at lægge råd op om at berøve præsterne deres myndighed. De håbede på denne måde at ophidse pøbelen, så den ville tage sagen i sin egen hånd og behandle disciplene, ligesom den havde behandlet Jesus. De var klare over, at mange, som ikke antog Kristi lære, var trætte af de jødiske myndigheders enevældige styre og gerne så en forandring. Præsterne var bange for, at hvis disse misfornøjede skulle erkende de sandheder, som apostlene prædikede, og anerkende Jesus som Messias, ville hele folkets harme blive vakt mod de religiøse ledere, som så ville blive draget til ansvar for mordet på Kristus. De besluttede sig til at tage strenge forholdsregler for at undgå dette.

Da de sendte bud efter fangerne, for at de skulle føres frem for dem, blev de højligt forbavsede ved den besked, som blev bragt dem: at fængselsdørene var fundet forsvarligt låsede og vagten foran dem, men at fangerne ikke var at finde nogen steder.

Snart efter lød denne forbavsende melding: „Se, de mænd, som I satte i fængsel, står i helligdommen og lærer folket.“ Så gik anføreren sammen med tjenerne hen og hentede dem, dog ikke med magt; thi de var bange for, at de skulle blive stenet af folket!“

Skønt apostlene på underfuld måde var blevet befriet fra fængslet, slap de ikke for forhør og straf. Da Kristus var sammen med dem, havde han sagt: „Agt vel på jer selv; man skal overgive jer til domstole.“ Mark. 13, 9. Ved at sende en engel til deres udfrielse havde Gud givet dem et bevis på sin kærlighed og en forvisning om sin nærværelse. Nu tilkom det dem at lide for hans skyld, hvis evangelium de prædikede.

I profeternes og apostlenes historie findes der mange eksempler på troskab mod Gud. Kristi vidner har udholdt fængsel, pinsler, ja, selv døden hellere end at bryde Guds bud. Peters og Johannes' optræden er så helt modig som nogen under evangeliets udbredelse! Da de for anden gang stod for de mænd, der syntes fast besluttede på deres tilintetgørelse, skimtedes hverken frygt eller tøven i deres ord

eller holdning. Og da ypperstepræsten sagde: „Vi har jo udtrykkelig forbudt jer at lære i dette navn, og se, nu har I fyldt Jerusalem med jeres lære og vil bringe dette menneskes blod over os,“ svarede Peter: „Man bør adlyde Gud mere end mennesker.“ Det var en himmelsk engel der udfriede dem af fængslet og bød dem lære i helligdommen. Ved at følge hans befaling adlød de Guds bud, og dette måtte de vedblive med at gøre, hvad det så end skulle komme til at koste dem selv.

Derefter kom inspirationens Ånd over disciplene; de anklagede blev til anklagere, som lagde skylden for mordet på Kristus over på dem, som dannede rådet: „Vore fædres Gud har opvakt Jesus, som I tog af dage ved at hænge ham på et træ. Ham har Gud ved sin højre hånd ophøjet til fører og Frelser for at give Israel omvendelse og syndernes forladelse. og vidner om disse ting er vi og Helligånden, som Gud har givet dem, der adlyder ham.“

Da jøderne hørte disse ord, blev de så rasende, at de besluttede at tage loven i deres egen hånd, og uden videre forhør og uden nogen tilladelse fra de romerske officerer dømme fangerne til døden. Allerede skyldige i Kristi blod, som de var, higede de nu efter at besudle deres hænder med hans disciples blod.

Men der fandtes i rådet én mand, som genkendte Guds røst i de ord, disciplene talte. Det var Gamaliel, en højt anset farisæer og en både lærd og indflydelsesrig mand. Med sin klare forstand indså han, at den voldshandling, som præsterne havde under overvejelse, ville kunne få frygtelige følger. Før han henvendte sig til de tilstedeværende, forlangte han, at fangerne skulle fjernes. Han kendte godt de farlige elementer, han havde med at gøre. Han vidste, at Kristi mordere ikke ville vige tilbage for noget som helst, der kunne fremme deres beslutning.

Derefter talte han med stor forsigtighed og ro, idet han sagde: „Israelitiske mænd se jer vel for, hvad I er ved at gøre med disse mennesker. For nogen tid siden optrådte jo Teudas, som gav sig ud for at være noget, og en flok på omkring fire hundrede mand sluttede sig til ham; han blev henrettet, og alle de, som havde ladet sig lede af ham, adspittedes og blev til intet. Efter ham optrådte Judas fra Galilæa i skatteudskrivningens dage og fik en folkehob til at følge sig; han omkom også, og alle de, som havde ladet sig lede af ham, spredtes. Og nu siger jeg jer: hold jer fra disse mennesker og lad dem

[49]

være; thi hvis dette forehavende eller dette værk er af mennesker, falder det fra hinanden; men er det af Gud, kan I ikke fælde dem. Vogt jer, at det ikke skal vise sig, at I kæmper mod Gud!“

Præsterne indså det fornuftige i disse synspunkter og var nødt til at give Gamaliel ret. Alligevel lod deres fordom og had sig næppe styre. Kun meget modstræbende slap de disciplene fri efter at have ladet dem piske, og pålagde dem atter, under trussel om dødsstraf, ikke mere at prædike i Jesu navn.

Kort før sin korsfæstelse havde Kristus testamenteret sine disciple en fredens arv. „Fred efterlader jeg jer,“ sagde han, „min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte forfærdes ikke og være ikke modløst!“ Joh. 14, 27. Denne fred er ikke den, som stammer fra enighed med verden. Kristus tilkøbte sig aldrig fred ved at gå på akkord med det onde. Den fred, som Kristus efterlod sine disciple, er snarere indre end ydre og skulle stedse forblive hos hans vidner trods strid og kamp.

Kristus sagde om sig selv: „I må ikke mene, at jeg er kommen for at bringe fred på jorden; jeg er ikke kommen for at bringe fred men sværd.“ Matt. 10, 34. Skønt han var fredens fyrste, var han dog årsag til strid. Han, der kom for at forkynde det glade budskab og skabe håb og glæde i menneskenes børns hjerter, gav anledning til en strid, som brænder dybt og vækker de største liden-skaber i det menneskelige sind. Og han siger advarende til sine disciple: „I verden har I trængsel!“ Joh. 16, 33. „De skal lægge hånd på jer og forfølge jer og overgive jer til synagoger og kaste jer i fængsler, og I skal føres frem for konger og landshøvdinge for mit navns skyld.“ „I skal endog forrådes af forældre og brødre og slægtninge og venner, og nogle af jer skal de slå ihjel.“ Luk. 21, 12. 16.

Denne profeti er blevet opfyldt på den tydeligste måde. Enhver skændighed, enhver skam og grusomhed, som Satan har kunnet tilskynde menneskelige hjerter til at finde på, er Jesu efterfølgere blevet hjemsøgt med. Og den vil atter blive opfyldt på tydelig vis, for det kødelige hjerte er stadig en fjende af Guds lov og vil ikke underkaste sig dens bud. Verden i dag stemmer ikke mere overens med Kristi lære, end den gjorde det på apostlenes tid. Det samme had, som fremkaldte råbet: „Korsfæst ham! korsfæst ham!“ det samme had, som førte til forfølgelsen af disciplene, er stadig virksomt i ulydighedens børn. Den samme ånd, som i middelalderen dømte

mænd og kvinder til fængsel, til landflygtighed og til døden, som opfandt inkquisitionens udsøgte pinsler, som planlagde og udførte Bartolomæusnattens myrderier og som antændte bålene i Smithfield, den arbejder stadig med ondskabens styrke i ugenfødte hjerter. Sandhedens historie har altid været en beretning om kamp mellem det gode og det onde. Evangeliets forkyndelse er i denne verden altid foregået lige overfor modstand, farer, tab og lidelse. [50]

Hvori bestod da styrken hos dem, som i fortiden led forfølgelse for Kristi skyld? Den bestod i samfund med Gud, samfund med Heligånden, samfund med Kristus! Vanære og forfølgelser har adskilt mange fra deres jordiske venner, men aldrig fra Kristi kærlighed. Aldrig elskes den hjem søgte sjæl højere af sin Frelser, end når den lider vanære for sandhedens skyld. „Jeg skal elske ham,“ sagde Kristus, „og åbenbare mig for ham.“ Joh. 14, 21. Når den troende for sandhedens skyld står for verdens domstole, står Kristus ved hans side. Når han bliver indespærret indenfor fængselsmure, åbenbarer Kristus sig for ham og opmuntrer hans hjerte med sin kærlighed. Når han lider døden for Kristi skyld, siger Frelseren til ham: Legemet kan de dræbe, men de kan ikke skade sjælen! „Vær frimodige, jeg har overvundet verden.“ Joh. 16, 33. »Frygt ikke, thi jeg er med dig, vær ej rådvild, thi jeg er din Gud! med min retfærds højre styrker, ja hjælper, ja støtter jeg dig.“ Es. 41, 10.

„De, der stoler på Herren, er som Zions bjerg, der aldrig i evighed rokkes. Jerusalem ligger hegnet af bjerge; og Herren hegner sit folk nu og til evig tid.“ „Han skal fri deres sjæle fra uret og vold, deres blod er dyrt i hans øjne.“ Sl. 125, 1. 2; 72, 14.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 5, 12—42

[51]

KAPITEL 9—DE SYV FATTIGFORSTANDERE

På denne tid, da disciplenes antal voksede, begyndte de græsktalende jødekristne at knurre imod de hebraisktalende over, at enkerne blandt dem blev tilsidesat ved den daglige uddeling.“

Den første kirke bestod af mange forskellige slags mennesker af forskellig nationalitet. Dengang Helligånden blev udgydt pinedag, „boede der i Jerusalem gudfrygtige jødiske mænd fra alle folkeslag under himmelen.“ Ap. G. 2, 5. Blandt dem, der havde hebræernes tro, og som var samlede i Jerusalem, var der nogle, der almindeligvis kaldtes grækerne, og mellem dem og Palæstinas jøder havde der længe hersket mistillid og endog strid.

De, som var blevet omvendt ved apostlenes virken, var blevet mildere og forenedes ved Kristi kærlighed. På trods af tidligere fordomme var alle velvillige mod hverandre. Satan vidste, at så længe denne enhed vedblev at bestå, ville det ikke lykkes ham at standse evangeliets sandheder; og han prøvede at drage fordel af tidligere tankevaner i det håb, at det derved kunne lykkes ham at få indført en uenighedens ånd i menigheden.

Derfor skete det, at da disciplenes antal forøgedes, lykkedes det fjenden at vække mistanke hos nogle, der tidligere havde været vant til at betragte deres brødre i troen med skinsyge og til at kritisere deres åndelige ledere; og derfor „begyndte de græsktalende jødekristne at knurre imod de hebraisktalende.“ Grunden til klagen var en påstand om, at de græske enker blev forsømt ved den daglige uddeling af hjælp. Enhver ulighed ville have været i modstrid med evangeliets ånd, og dog var det lykkedes Satan at vække mistanke. Der måtte hurtigt tages forholdsregler for at fjerne enhver anledning til misfornøjelse, for at ikke fjenden skulle triumfere i sine bestræbelser for at bringe splittelse blandt de troende.

Disciplene var nået til et kritisk punkt i deres erfaringer. Under apostlenes kloge førerskab, hvor der blev handlet endrægtigt ved Helligåndens kraft, udviklede arbejdet sig hastigt for evangeliets budbringere. Menigheden voksede bestandig, og denne tilvækst i

medlemsantallet lagde stadig tungere byrder på de ansvarshavende. Intet enkelt menneske eller selv flere mennesker kunne til stadighed bære disse byrder alene uden at bringe fare over menighedens fremtidige trivsel. Det var nødvendigt at foretage en yderligere fordeling af det ansvar, som så trofast var blevet varetaget af nogle få i menighedens første tid. Nu måtte apostlene tage en vigtig beslutning til forbedring af den evangeliske tjeneste i menigheden ved at lægge nogle af de byrder, som hidtil var blevet båret af dem selv, over på andre.

[52]

Apostlene sammenkaldte de troende til et møde og fik Åndens ledelse til at skitsere en plan til bedre organisation af de forskellige arbejdsgrøene indenfor menigheden. Nu var tiden kommet, erklærede apostlene, hvor de åndelige ledere, som havde opsyn med menigheden, skulle fritages fra arbejdet med uddelingen til de fattige og lignende byrder, så de kunne have frihed til at fremme arbejdet med at forkynde evangeliet. „Find derfor, brødre!“ sagde de, „iblandt jer syv mænd, som har godt lov og er fulde af Ånd og visdom; dem vil vi så indsætte til denne gerning. Men selv vil vi trolig blive ved med bøn og ordets tjeneste.“ Dette råd blev fulgt, og ved bøn og håndspålæggelse blev syv udvalgte mænd højtideligt udtaget til deres arbejde som diakoner.

Ansættelsen af de syv, som skulle have opsyn med særlige grø af arbejdet, viste sig at blive til stor velsignelse for menigheden. Disse embedsmænd tog omhyggeligt hensyn til hver enkelts fornødenheder såvel som til menighedens almindelige økonomiske interesser, og ved deres omhyggelige styrelse og deres fromme eksempel blev de en betydningsfuld hjælp for deres medledere ved at knytte menighedens interesser sammen til et forenet hele.

At dette skridt blev taget efter Guds råd åbenbarede ved de øjeblikkelige virkninger til det gode, som straks viste sig. „Guds ord havde fremgang, og disciplenes tal voksede meget i Jerusalem; og en stor mængde af præsterne adlød troen.“ Høsten af sjæle skyldtes både den større frihed, som var sikret apostlene, og den iver og kraft, som de syv diakoner udviste. Dette, at disse brødre var blevet ansat til det særlige arbejde: at tage sig af de fattiges nød og trang, udelukkede dem ikke fra at lære andre troen. Tværtimod var de fuldt optaget af at oplære andre i sandheden, og de gik op i deres arbejde med stor alvor og godt resultat.

Der var betroet den første menighed et stadig voksende arbejde, nemlig at oprette kredse, hvorfra der kunne udstråle lys og velsignelse, hvor som helst der fandtes sjæle, som var villige til at give sig over til Kristi tjeneste. Evangeliets forkyndelse skulle nå ud over hele verden, og korsets sendebud kunne ikke gøre sig håb om, at deres betydningsfulde opgave skulle lykkes, hvis ikke de kunne vedblive med at være forenede i Kristus og således gøre det klart for verden, at de var ét med Kristus i Gud. Deres gud-dommelige Mester havde jo bedt til sin Fader: „Bevar dem i dit navn, det, som du har givet mig, så de må være ét, ligesom vi.“ Og havde han ikke sagt om sine disciple: „Verden har hadet dem, fordi de ikke er af verden“ ? Havde han ikke tryglet sin Fader om, at de „må være fuldkommen ét,“ „så verden må tro, at du har sendt mig?“ Joh. 17, 11. 14. 23. 21. Deres åndelige liv og kraft var afhængig af en nær forbindelse med ham, som havde pålagt dem at prædike evangeliet.

[53] Kun når de var ét i Kristus, kunne apostlene gøre sig håb om, at Helligåndens kraft ville følge dem, og at Himmelens engle ville arbejde sammen med dem. Ved disse himmelske kræfters hjælp ville de kunne stille verden overfor en enhedsfront og gå sejrige ud af den kamp mod mørkets magter, som de ustandseligt var nødt til at føre. Når de vedblivende arbejdede i fællesskab, ville himmelske sendebud gå foran dem og bane vejen; hjerterne ville beredes til at modtage sandheden, og mange ville lade sig vinde for Kristus. Så længe de blot var ét, ville menigheden gå frem, „fager som månen, skær som solen, frygtelig som hære under banner.“ Højs. 6, 10. Intet ville kunne standse dens fremtrængen! Menigheden ville gå frem fra sejr til sejr og vidunderligt opfylde sin guddommelige opgave: at forkynde evangeliet for verden.

Organisationen af menigheden i Jerusalem skulle tjene som mønster for menighedens organisation på ethvert andet sted, hvor sandhedens sendebud vandt sjæle for evangeliet. De, som havde fået ansvaret for det almindelige tilsyn med menigheden, skulle ikke optræde som herrer over Guds arv, men som kloge hyrder skulle de „være hyrder for Guds hjord, ... som forbillede for hjorden;“ 1 Pet. 5, 2. 3, og diakonerne skulle være „mænd, som havde godt lov og var fulde af Ånd og visdom.“ Disse mænd skulle i forening være fælles om at hævde retfærdigheden og opretholde den med fasthed

og bestemthed. På denne måde ville de få en forenende indflydelse på hele jorden.

Senere i den første menigheds historie, da der var dannet menigheder af mange kredse af troende i forskellige dele af verden, blev kirkens organisation yderligere fuldkommengjort, for at orden og enighed indenfor tjenesten kunne opretholdes. Ethvert medlem blev formanet til at gøre sit bedste herfor. Enhver skulle udnytte de talenter, som var blevet ham betroet. Nogle havde af Helligånden fået skænket særlige opgaver: „for det første nogle til at være apostle, for det andet nogle til profeter, for det tredje nogle til lærere; dernæst undergerninger, dernæst nådegaver til at helbrede, til at hjælpe, til at styre, og forskellig slags tungetale.“ 1 Kor. 12, 28. Men alle disse forskellige slags arbejdere skulle tjene i fællesskab med hinanden.

„Der er forskellige slags nådegaver, men Ånden er den samme; der er forskellige tjenester, men Herren er den samme; der er forskellige kraftige virkninger, men Gud er den samme, som virker alt i alle. Og åndsåbenbarelse gives den enkelte til fælles gavn. En gives der nemlig ved Ånden at tale med visdom; en anden at tale med kundskab ifølge den samme Ånd; en gives der tro ved den samme Ånd; en anden nådegaver til at helbrede ved den samme Ånd; en at udføre undergerninger; en anden at profetere; en at bedømme ånder; en anden forskellig slags tungetale; og atter en anden at udlægge tungetale. Men alt dette virker den ene og samme Ånd, som efter sin vilje tildeler enhver sin særlige gave. Thi ligesom legemet er en enhed og dog har mange lemmer, og alle legemets lemmer, så mange de er, dog er ét legeme, således er det også med Kristus.“ 1 Kor. 12, 4-12.

Det er et alvorligt ansvar, der påhviler dem, der er kaldede til at være de ledende indenfor Guds kirke på jorden. I teokratiets dage, da Moses forsøgte alene at bære byrder, der var så tunge, at han snart ville være segnet under dem, fik han af Jetro det råd at planlægge en klog fordeling af ansvaret. „Du skal selv træde frem for Gud på fols vegne og forelægge Gud de forefaldende sager; og du skal indskærpe dem anordningerne og lovene og lære dem den vej, de skal vandre, og hvad de har at gøre.“ Desuden rådede Jetro til, at der skulle udvælges mænd til at sættes som forstandere, „nogle over tusinde, andre over hundrede, andre over halvtredsindstyve, andre over ti.“ Disse skulle være „dygtige mænd, som frygter Gud, mænd,

som er til at lide på og hader uretfærdig vinding.“ De skulle „til stadighed holde ret for folket,“ og på den måde befri Moses for det trættende ansvar ved at skulle tage sig af mange småanliggender, som de udvalgte hjælpere med klogskab ville kunne overtage. 2 Mos. 18, 19-22.

De, som ved Guds forsyn er blevet sat på ledende og ansvarfulde poster indenfor menigheden, skulle kunne benytte deres tid og kræfter til at behandle de vigtigere anliggender, som kræver særlig visdom og storsindethed. Det ligger ikke indenfor Guds plan, at sådanne mennesker skal tilkaldes for at ordne mindre sager, som andre er i stand til at tage sig af. „Alle vigtigere sager skal de forebringe dig,“ lød Jetros råd til Moses, „men alle mindre sager skal de selv afgøre. Let dig således arbejdet og lad dem komme til at bære byrden for dig. Dersom du handler således, og Gud vil det så, kan du holde ud, og alt folket der kan gå tilfreds hjem.“

Moses fulgte dette forslag og „udvalgte dygtige mænd af hele Israel og gjorde dem til øverster over folket, til forstandere, nogle over tusinde, nogle over hundrede, nogle over halvtredsindstyve, andre over ti. De holdt derpå til stadighed ret over folket; de vanskelige sager forebragte de Moses, men alle mindre sager afgjorde de selv.“ 2 Mos. 18, 22-26.

Senere, da Moses udvalgte halvfjerdsindstyve ældste til at dele ledelsens ansvar med sig, var han meget omhyggelig med til sine hjælpere at udsøge mænd med værdighed, sund dømmekraft og erfaring. For disse ældste skitserede han i sin belæring ved deres indvielse nogle af de egenskaber, som gør en mand egnet til at være leder indenfor menigheden. „Hold forhør, når der er stridigheder mellem eders landsmænd,“ sagde Moses, „og døm retfærdigt, når en mand har en sag, enten det er med en landsmand eller med en, der bor som fremmed hos ham. Vis ingen personsanseelse for retten; hør på den ringeste som på den største og frygt ikke for nogen; thi dommen er Guds!“ 5 Mos. 1, 16. 17.

Henimod slutningen af kong Davids regering gav han dem, der på hans tid skulle bære byrden af tjenesten for Gud, en højtidelig befaling. Den gamle konge sammenkaldte i Jerusalem „alle Israels øverster, stammeøversterne skifternes øverster, som var i kongens tjeneste, tusindog hundredførerne, overopsynsmændene over alle kongens og hans sønners ejendele og kvæg, ligeledes hofmændene,

kærnetropperne og alle dygtige krigere,“ og pålagde dem højtideligt „for hele Israels, Herrens forsamlings, øjne og i vor Guds påhør „at holde alle Herren eders Guds bud.“ 1 Krøn. 28, 1. 8.

Til Salomo gav David en særlig befaling, fordi han var kaldet til at udfylde en ledende stilling med et særligt ansvar: „Og du, min søn Salomo! Kend din faders Gud og tjen ham med et helt hjerte og en villig sjæl, thi Herren ransager alle hjerter og kender alt, hvad der rører sig i deres tanker. Hvis du søger ham, vil han lade sig finde af dig, men forlader du ham, vil han forkaste dig for evigt. Så se da til, thi Herren har udvalgt dig ... Gå til værket med frimodighed!“ 1 Krøn. 28, 9. 10. [55]

De samme gudsfrygtens og retfærdighedens grundsætninger, som skulle være rettesnor for Guds folk på Moses' og Davids tid, skulle også følges af dem, der havde fået tilsyn med Guds nyorganiserede menighed. Med hensyn til arbejdet med at indrette ordningen indenfor alle menighederne og ansætte brugelige mænd til at være de ledende, holdt apostlene sig til det gamle Testaments strenge forskrifter. De hævdede, at den, som kaldes til en ansvarsfuld ledende stilling indenfor menigheden, måtte „som Guds husholder være en mand, der ikke er noget at klage på, ikke selvbehagelig, ikke vredagtig, ikke drikkædlig eller voldsom, ikke ude efter skammelig vinding, men gæstfri, glad ved alt godt, sindig, retfærdig, from, afholdende; han skal holde fast ved det troværdige ord i overensstemmelse med læren, for at han kan være dygtig til både at formane med den sunde lære og at overbevise dem, som siger imod.“ Titus 1, 7-9.

Den ordning, som blev opretholdt i den første kristne menighed, muliggjorde det for dem at gå støt fremad som en veldisciplineret hær, rustet med Guds våben. Skønt de troendes menigheder var spredt over et stort territorium, var de alle lemmer på det samme legeme; alle handlede i forståelse og harmoni med hinanden. Hvis der viste sig uoverensstemmelser i en af de lokale menigheder, som det senere hændte i Antiokia og andre steder, og de troende ikke var i stand til selv at nå til enighed, fik den slags anlig-gender ikke lov til at skabe splittelse indenfor menigheden, men blev henvist til en ge-neralforsamling for alle de troende, bestående af udvalgte delegerede fra de forskellige lokale menigheder med apostlene og de ældste som dem, der sad inde med det øverste ansvar. Således blev Satans bestræbelser for at angribe menigheden på isolerede steder

imødegået med samlet enighed fra alles side, og fjendens anslag for at splitte og ødelægge blev forpurret.

„Gud er ikke forvirringens , men fredens Gud.“ 1 Kor. 14, 33. Han kræver, at der skal herske orden og være system indenfor menighedens anliggender i dag, ikke mindre end i gamle dage. Han ønsker, at hans tjeneste skal udføres med grundighed og nøjagtighed, for at han skal kunne besegle den med sin billigelse. At være kristen vil sige at være forenet med Kristus, menighed med menighed, så den menneskelige medvirken arbejder sammen med den guddommelige, så enhver medhjælper er undergivet Helligånden, og alle forenes i at bringe verden det glade budskab om Guds nåde.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 6.1-7

KAPITEL 10—DEN FØRSTE KRISTNE MARTYR

Stefanus, den første af de syv diakoner, var fuld af gudsfrygt og inderlig tro. Skønt han var jøde af fødsel, talte han det græske sprog og var velkendt med grækernes skikke og væsen. Derfor fandt han lejlighed til at prædike evangeliet i de græske jøders synagoge. Han gjorde alt for at fremme Kristi sag og forkyndte frimodigt sin tro. Lærde rabbinere og skriftkloge indledte en offentlig diskussion med ham, idet de ventede at vinde en let sejr. „Men de kunne ikke modstå den visdom og den Ånd, hvor-med han talte.“ Ikke blot talte han i Helligåndens kraft, men det fremgik tydeligt, at han havde studeret profetierne og var oplært i alt, hvad der angik loven. Med stor dygtighed forsvarede han de sandheder, som han gjorde sig til talsmand for, og han slog sine modstandere fuldstændig af marken. I ham opfyldtes dette løfte: „Læg jer så på sinde, at I ikke forud skal grunde over, hvordan I skal forsvare jer. Thi jeg vil give jer mund og mæle og en visdom, som ingen af jeres modstandere skal kunne modstå eller modsige.“ Luk. 21, 14. 15.

Da præsterne og rådsherrerne så den kraft, som var over Stefanus' prædiken, blev de fulde af bittert had. I stedet for at indrømme rigtigheden af det vidnesbyrd, han aflagde, besluttede de at få ham til at tie ved at lade ham henrette. Ved adskillige lejheder havde de bestukket de romerske myndigheder til at se gennem fingre med tilfælde, hvor jøderne selv havde taget loven i deres hånd og havde forhørt, dømt og henrettet fanger efter deres eget folks skik. Stefanus' fjender var ikke i tvivl om, at de atter kunne slå ind på denne vej uden risiko for sig selv. De besluttede at vove forsøget, og derfor lod de Stefanus gribe og bragte ham for rådet.

Lærde jøder fra de omliggende lande blev tilkaldt for at kunne modbevise den fængsledes argumenter. Saulus fra Tarsus var til stede og var blandt de førende blandt Stefanus' modstandere. Ved hans hjælp kom rabbinernes veltalenhed og logik til at øve tryk på retshandlingen, og folket lod sig overbevise om, at Stefanus prædi-

kede bedrageriske og farlige lærdomme; men i Stefanus mødte han en, som havde den fulde forståelse af Guds formål med at udbrede evangeliet til andre folkeslag.

[57] Da nu præsterne ikke kunne få bugt med Stefanus' klare, rolige visdom, besluttede de at statuere et eksempel på ham, og samtidig med at de således tilfredsstillede deres hævnthørst, ville de ved frygt forhindre andre i at antage denne tro. Der blev lejet falske vidner til at bære vidnesbyrd imod ham om, at de havde hørt ham tale bespotteligt mod templet og loven. Disse vidner erklærede: „Vi har hørt ham sige: denne Jesus fra Nazaret skal nedbryde dette sted og forandre de skikke, som Moses har overleveret os.“

Da Stefanus stod ansigt til ansigt med sine dommere for at svare på anklagen for blasfemi, strålede hans ansigt af et helligt lys, og „alle de, som sad i rådet, stirrede på ham, og hans ansigt var, for dem at se, som en engels ansigt.“ Mange af dem, der så dette lys, bævede og tilhullede deres ansigter, men rådsherrernes stædige vantro og fordom lod sig ikke røkke.

Da Stefanus blev spurgt, om anklagerne imod ham var sandfærdige, begyndte han sit forsvar med høj og klar stemme, der gav genlyd i retssalen. I ord, der tryllebandt forsamlingen, gav han sig til at berette Guds ejendomsfolks historie. Han udviste en omfattende viden om den jødiske statsordning og dens åndelige fortolkning, som nu var åbenbaret ved Kristus. Han gentog Moses' ord, der viste hen til Kristus: „En profet som mig vil Gud lade fremstå for jer, en af jeres brødre; ham skal I høre!“ Han klar-lagde tydeligt sin egen troskab mod Gud og den jødiske tro, mens han påviste, at den lov, som jøderne stolede på skulle frelse dem, ikke havde magtet at frelse Israel fra afgudsdyrkelse. Han viste forbindelsen mellem Jesus Kristus og hele jødefolkets historie. Han henviste til Salomos opbygning af templet og til både Salomos og Esajas' ord: „Dog den Højeste bor ikke i huse, gjort med hænder, men som profeten siger:

Himlen er min trone
 og jorden mine fødders skammel.
 Hvad for et hus vil I bygge mig?
 siger Herren,
 eller hvor er stedet, jeg skulle hvile på?
 Er det ikke min hånd, som har

skabt alt dette ?“

Da Stefanus var nået hertil, blev der uro i folkeskaren. Da han satte Kristus i forbindelse med profetierne og talte om templet, som han gjorde, sønderrev præsten i foregiven rædsel sine klæder. Dette var for Stefanus et varsel om, at hans røst snart for stedse ville være bragt til tavshed! Han så den modstand, som mødte hans ord og vidste, at dette ville blive hans sidste vidnesbyrd. Skønt han kun var nået til midten af sin prædiken, brød han brat af.

Pludselig forlod han den historiske redegørelse, han var midt i, og idet han vendte sig til sine ophidsede dommere, råbte han: „I stivnakkede og uomskårne på hjerter og øren! Altid sætter I jer op imod Helligånden som jeres fædre, således I. Hvem af profeterne har jeres fædre ikke forfulgt? de dræbte dem, som forud forkyndte, at den Retfærdige skulle komme, og hans forrædere og mordere er I blevet. I modtog loven, formidlet ved engle, men I har ikke holdt den!“

Ved at høre dette, blev præsterne og rådsherrerne ude af sig selv af vrede. Snarere som rovdyr end som menneskelige væsner kastede de sig tænderskærende over Stefanus. Fangen kunne læse sin skæbne i de grusomme ansigter, der omgav ham, men han vaklede ikke. Frygten for at dø var forsvundet! For ham rummede de rasende præster og den ophidsede folkeskare ingen rædsel. Omgivelserne svandt bort fra hans synskreds. For ham stod Himmelens porte åbne, og da han så derind, så han den himmelske herlighed og Kristus, der netop havde rejst sig fra sin trone og var rede til at bistå sin tjener. Triumferende udbrød Stefanus: „Se, jeg skuer Himlene åbne, og Menneskesønnen stående ved Guds højre hånd.“

[58]

Da han beskrev den herlighed, hans øjne hvilede på, var det mere, end hans forfølgere kunne udholde. De tilstoppede deres ører for ikke at høre hans ord og udstødte høje skrig, mens de alle som en stormede ind på ham „og slæbte ham uden for byen.“ „Så stenede de Stefanus, medens han bad og sagde: „Herre, tilregn dem ikke denne synd!“ Og da han havde sagt dette, sov han hen.“

Der var ingen gyldig dom afsagt over Stefanus, men de romerske myndigheder blev bestukket med store pengesummer for ikke at anstille undersøgelser om sagen.

Stefanus' martyrium gjorde dybt indtryk på alle dem, der var vidne til det. Erindringen om Guds segl på hans ansigt og hans ord, som bevægede alle, der hørte dem, blev stående i de tilstedeværendes sind og vidnede om den sandhed, han havde forkyndt. Hans død var et hårdt slag for menigheden, men den virkede til Saulus' omvendelse; han kunne ikke udslette erindringen om martyrens tro og standhaftighed og den stråleglans, der havde været over hans ansigt.

Ved Stefanus' domfældelse og død var det, som om Saulus havde været besjælet af en sindssvag nidkærhed. Siden harmedes han over sin egen hemmelige overbevisning om, at Stefanus var blevet æret af Gud netop i det øjeblik, hvor han blev van-æret af mennesker. Saul vedblev med at forfølge Guds menighed, med at jage dens medlemmer, gribe dem i deres huse og overgive dem til præsterne og rådsherrerne til fængsel og død. Hans iver for at gennemføre denne forfølgelse bragte rædsel over de kristne i Jerusalem. De romerske myndigheder gjorde sig ingen særlige anstrengelser for at standse disse grusomheder og hjalp i hemmelighed jøderne for at vinde deres gunst.

Efter Stefanus' død blev Saulus valgt til at være medlem af det jødiske råd som en erkendtliggørelse for den rolle, han ved denne lejlighed havde spillet. En tid var han et mægtigt redskab i Satans hænder til at fremme hans oprørskhed mod Guds Søn. Men snart skulle denne ubarmhjertige forfølger være i gang med at opbygge den menighed, han nu ville nedbryde. En, som var mægtigere end Satan, havde udvalgt Saulus til at indtage den plads, martyren Stefanus havde haft, til at prædike og lide for sit navn og vidt og bredt udbrede budskabet om frelse ved hans blod.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 6, 5-15; 7

KAPITEL 11—EVANGELIET I SAMARIA

Efter Stefanus' død udbrød der i Jerusalem en så ubarmhjertig forfølgelse af de troende, at „alle, undtagen apostlene, spredtes over Judæas og Samarias egne.“ Saulus „søgte at udrydde menigheden; han trængte ind i hus efter hus og slæbte både mænd og kvinder ud og fik dem sat i fængsel.“ Om sin iver for at udrette disse gru-somheder sagde han på et senere tidspunkt: „Selv var jeg nu også af den mening, at det var min pligt heftigt at bekæmpe Jesu, nazaræerens navn, og det gjorde jeg også i Jerusalem; jeg lod mange af de hellige indespærre i fængsler.. . Og omkring i syna-gogerne lod jeg dem gang på gang straffe og forsøgte at tvinge dem til at tale bespotteligt. Ja, jeg gik videre i mit raseri mod dem og forfulgte dem lige til de udenlandske byer.“ At Stefanus ikke var den eneste, der led døden, kan man se af Saulus' egne ord: „Og når man ville henrette dem, stemte jeg for det!“ Ap. G. 26, 9-11.

I denne farens stund fremkom Nikodemus med en modig beken-delse af sin tro på den korsfæstede Frelser. Nikodemus var medlem af det jødiske råd, og sammen med andre var han blevet betaget af Jesu lære. Da han blev vidne til Jesu undergerninger, var han blevet mere og mere overbevist om, at dette var den af Gud udsendte. Da han var for stolt til at indrømme, at han sympatiserede med den galilæiske lærer, havde han søgt en hemmelig sammenkomst med ham. Ved dette møde havde Jesus forklaret ham frelsesplanen og sin mission i verden; men Nikodemus havde stadig tøvet. Han skjulte sandheden i sit hjerte, og i tre år bar den tilsyneladende kun ringe frugt. Men skønt Nikodemus ikke offentligt havde anerkendt Jesus, så havde han gentagne gange i rådet mod-arbejdet præsternes planer om at tilintetgøre ham. Da Jesus til sidst var blevet korsfæstet, huskede Nikodemus de ord, han havde talt til ham ved det natlige møde på Oliebjerget: „Ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan må Menneskesønnen ophøjes,“ og han så, at Jesus var verdens Frelser. Joh. 3, 14.

[60] Sammen med Josef af Arimatæa havde Ni-kodemus bekostet Jesu begravelse. Disciplene havde været bange for offentligt at vise sig som Kristi efterfølgere, men Nikodemus og Josef var dristigt kommet dem til hjælp. Disse rige og ansete mænds hjælp var hårdt tiltrængt i denne mørkets time. De havde været i stand til at gøre det for den døde Mester, som ville have været umuligt for disciplene, og deres rigdom og indflydelse havde i rigt mål beskyttet disse mod præsternes og rådets ondskab.

Nu, hvor jøderne prøvede at tilintetgøre den unge menighed, kom Nikodemus frem for at forsvare den. Nu var han ikke mere forsigtig og tvivlende, men han opmuntrede disciplenes tro og benyttede sin rigdom til hjælp for opretholdelsen af menigheden i Jerusalem og til at fremme evangeliets tjeneste. De, som tidligere havde vist ham ærbødighed, foragtede og forfulgte ham nu, og han blev fattig på denne verdens gods. Dog vaklede han aldrig i sit forsvar for troen.

Den forfølgelse, der var brudt ud over menigheden i Jerusalem, havde til følge, at der blev sat fart i evangeliets tjeneste! Ordets gerning var lykkedes godt på dette sted, og der var fare for, at disciplene skulle dvæle der for længe uden at tage hensyn til Frelserens befaling om at gå ud i alverden. Uden at huske på, at der bedst vindes styrke til at modstå det onde ved at sætte hårdt imod hårdt, begyndte de at mene, at deres vigtigste arbejde bestod i at skærme menigheden i Jerusalem mod fjendens angreb. I stedet for at oplære de nyomvendte til at bringe evangeliet ud til dem, der ikke havde hørt det, risikerede de at slå ind på en vej, som ville føre til, at alle følte sig tilfredse med, hvad der var opnået. Gud tillod, at der kom forfølgelser over hans sted-fortrædere, for at de kunne blive spredt til andre lande, hvor de kunne arbejde for andre. Da de troende var forjaget fra Jerusalem, „drog de imidlertid omkring og forkyndte evangeliets ord.“

Blandt dem, som af Frelseren havde fået denne befaling: „Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple,“ Matt. 28, 19, fandtes der mange fra livets mere beskedne kår, mænd og kvinder, som havde lært at elske Herren, og som havde besluttet at følge hans eksempel ved selvforglemmende tjeneste. Disse ydmyge sjæle havde lige så vel som disciplene, der havde kendt Frelseren under hans jordiske gerning, fået betroet en dyrebar opgave. De skulle bringe verden det glade budskab om frelsen ved Kristus.

Da de blev adspredt ved forfølgelsen, drog de ud opfyldt af missionsiver. De var klare over, hvor ansvarsfuld deres opgave var. De vidste, at de medbragte livets brød til en hungrende verden, og Kristi kærlighed tvang dem til at dele dette brød med alle, som var i nød. Herren arbejdede gennem dem. Hvor de kom hen, blev de syge helbredt og evangeliet blev prædikeret for de fattige.

Filip, som var en af de syv diakoner, var også blandt dem, som blev forjaget fra Jerusalem. Han „kom ned til byen Samaria og prædikede Kristus for dem; og skarerne var alle som én optaget af det, Filip sagde, da de hørte om og så de tegn, han gjorde. Thi der var mange, som havde urene ånder, og ånderne for ud under høje skrig; og mange lamme og halte blev helbredt. Og der blev stor glæde i den by.“

Kristi budskab til den samaritanske kvinde, som han havde talt med ved Jakobs brønd, havde båret frugt. Da kvinden havde lyttet til hans ord, var hun gået til byens mænd og havde sagt: „Kom og se en mand, som har sagt mig alt det, jeg har gjort; mon han ikke skulle være Kristus?“ De fulgte med hende, hørte Jesus og troede på ham. I deres iver for at høre mere, bad de ham om at blive der. Han blev hos dem i to dage, „og mange flere kom til tro på grund af hans ord.“ Joh. 4, 29. 41. [61]

Og da hans disciple blev fordrevet fra Jerusalem, fandt nogle af dem et sikkert tilflugtssted i Samaria. Samaritanerne tog med glæde mod disse evangeliets forkyndere, og de jødiske omvendte indsamlede en rig høst blandt dem, der engang havde været deres bitreste fjender.

Filips gerning i Samaria lykkedes overmåde godt, og opmuntret herved sendte han bud til Jerusalem efter hjælpere. Nu forstod apostlene mere klart betydningen af Kristi ord: „I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og i Samaria, ja, indtil jordens ende.“ Ap. G. 1, 8.

Medens Filip endnu opholdt sig i Samaria, fik han af et himmelsk sendebud påbud om at „gå mod syd til den vej, som fører ned fra Jerusalem til Gaza ... Så stod han op og gik.“ Han hverken spurgte hvorfor eller tøvede med at adlyde, for han havde lært nødvendigheden af at rette sig efter Guds vilje.

Og se, der var en ætioper, en hofmand, som var en mægtig mand hos Kandake, ætiopernes dronning, og var sat over alle hendes skatte.

Han var rejst til Jerusalem for at tilbede og var nu på hjemvejen og sad i sin vogn og læste profeten Esajas.“ Ætioperen var en fornem mand med stor indflydelse. Gud så, at når han var omvendt, ville han give det lys, han havde modtaget, videre til andre, og at han ville bruge sin indflydelse til evangeliets fremme. Guds engle kom denne sandhedssøger til hjælp, og han blev draget mod Frelseren. Ved Helligåndens medvirken bragte Herren ham i kontakt med en, som kunne føre ham til lyset.

Filip fik førelse til at gå hen til ætioperen og forklare ham den profeti, han var ved at læse. Ånden sagde: „Gå hen og hold dig nær til den vogn.“ Da Filip nærmede sig, sagde han til hofmanden: „Forstår du også det, du læser?“ Men han svarede: „Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen vejleder mig?“ og han bad Filip stige op og sætte sig hos ham. Det stykke af skriften, som han læste, var dette:

„Som et får blev han ført hen at slagtes,
 og som et lam, der er stumt overfor
 den, der klipper det,
 således oplader han ikke sin mund.
 I hans fornedrelse blev hans dom
 taget bort;
 hvem kan fortælle om hans slægt,

thi hans liv blev
 borttaget fra jorden
 ?“

„Og hofmanden spurgte Filip: „Hvem er det, profeten taler om her? om sig selv eller om en anden?“ Så delagtiggjorde Filip ham i frelsens store sandhed. Ud fra det samme skriftsted „prædikede han evangeliet om Jesus for ham“.

Manden blev dybt betaget, da skrifterne blev udlagt for ham, og da disciplen sluttede, var han rede til at modtage det lys, han havde fået. Han benyttede ikke sin høje verdslige stilling som undskyldning for at afvise evangeliet. „Og som de nu kørte frem ad vejen, kom de til et sted, hvor der var vand; hofmanden siger da: „Se, her er vand, hvad er der til hinder for, at jeg kan blive døbt?“ Filip sagde: „Tror du af hele dit hjerte, så kan det ske.“ Han svarede og sagde: „Jeg tror, at Jesus Kristus er Guds Søn.“ Og han lod vognen holde, og

de steg begge ned i vandet, både Filip og hofmanden; og han døbte ham.’ [62]

„Men da de steg op af vandet, borttrykkede Herrens Ånd Filip, og hofmanden så ham ikke mere; thi han drog sin vej med glæde. Men Filip blev siden set i Asdod, og han drog omkring og forkyndte evangeliet i alle byerne, indtil han kom til Kæsarea.“

Denne ætioper repræsenterer en stor klasse mennesker, der trænger til at belæres af den slags missionærer som Filip, mænd, der vil lytte til Guds røst og gå derhen, hvor han sender dem. Der findes mange, som læser skrifterne, men ikke kan forstå deres sande betydning. Ud over hele verden findes der mænd og kvinder, der længselsfulde ser op mod Himmelen. Der opstiger bønner og tårer og spørgsmål fra sjæle, der længes efter lyset, efter nåden og efter Helligånden. Mange er lige ved rigets grænser og venter kun på at blive lukket ind.

En engel førte Filip til ham, der søgte efter lyset og som var rede til at tage imod evangeliet; og i dag vil engle være vejledere for de tjenere, der vil give Helligånden lov til at velsigne deres ord og forædle deres hjerter. Den engel, der blev udsendt til Filip, kunne selv have udrettet tjenesten for ætioperen, men det er ikke på den måde, Gud handler. Det er hans vilje, at mennesker skal arbejde for deres medmennesker.

Troende mennesker har til enhver tid haft andel i det, der var betroet til de første disciple. Enhver, der har modtaget evangeliet, har fået en hellig sandhed at bringe verden. Guds trofaste folk har altid været ivrige missionærer, der viede deres kræfter til at ære hans navn, og som klogt udnyttede deres evner i hans tjeneste.

De kristnes uegennyttige tjeneste i fortiden burde for os være et levende eksempel og en inspirerende kraft. Medlemmerne af Guds menighed bør være ivrige efter gode gerninger, frigjorte fra verdslig ærgerrighed og efterfølgere af ham, som gik omkring og gjorde vel. Med hjerter, der strømmer over af kærlighed og medlidenhed, skal de tjene dem, der trænger til hjælp, og bringe syndere viden om Frelserens kærlighed. Den slags tjeneste kræver flittigt arbejde, men den får en rig belønning. De, som giver sig hen til den med oprigtigt sind, vil opleve at se sjæle blive vundet for Frelseren; for den påvirkning, der følger den praktiske udførelse af den guddommelige befaling, er uimodståelig.

Det er ikke alene den ordinerede prædikant, der påhviler et ansvar for at gå ud og udføre denne befaling. Enhver, der har modtaget Kristus, er kaldet til at arbejde for sine medmenneskers frelse. „Ånden og bruden siger: „Kom!“ Og den, som hører, skal sige: „Kom!“ Åb. 22, 17. Befalingen om at bringe denne opfordring omfatter hele menigheden. Enhver, der selv har hørt opfordringen, skal lade budskabet genlyde fra bjerg og dal og sige „Kom!“

Det er en skæbnesvanger fejltagelse at mene, at sjælesørgerarbejdet kun påhviler prædikanterne. Den ydmyge, fromme troende, som vingårdens Herre pålægger omsorg for sjæle, bør opmuntres af dem, som Herren har skænket et større ansvar. De, der står som ledere indenfor Guds menighed, skal gøre sig klart, at Frelserens befaling gælder alle, der tror på hans navn. Gud vil udsende mange til sin vingård, skønt de måske ikke er indviet til tjenesten ved håndspålæggelse.

[63] Hundreder, ja tusinder af dem, der har hørt frelsens budskab, står stadig ledige på torvet, skønt de burde være i gang med et eller andet arbejde indenfor den aktive tjeneste. Til disse menesker siger Kristus: „Hvorfor står I ledige hele dagen?“ og han tilføjer: „Gå også I hen i min vingård!“ Matt. 20, 6. 7. Hvor kan det være, at så mange ikke adlyder kaldet? Er det, fordi de mener at have en undskyldning i, at de ikke taler fra prædikestolen? De må bringes til at forstå, at der skal gøres et stort arbejde foruden prædikantens af tusinder af hellige lægfolk.

Gud har længe ventet på, at tjenersindet skulle få magten i hele hans menighed, så at enhver arbejder for ham med de evner, han har fået. Når medlemmerne af Guds menighed udretter hver sin gerning på de steder både hjemme og i andre lande, hvor der er brug for den, for at opfylde evangeliebefalingen, så vil snart hele verden have hørt budskabet, og den Herre Jesus vil vende tilbage til denne jord med kraft og megen herlighed. „Og dette evangelium om Riget skal prædikes over hele jorden til et vidnesbyrd for alle folkeslagene; og så skal enden komme.“ Matt. 24, 14.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 8

[64]

KAPITEL 12—FØRST FORFØLGER OG SÅ DISCIPEL

En af de mest fremtrædende blandt de jødiske ledere, som blev dybt rystet over den fremgang, der fulgte evangeliets forkyndelse, var Saulus fra Tarsus. Skønt Saulus af fødsel var romersk borger, var han dog af jødisk slægt og havde fået sin uddannelse i Jerusalem hos de betydeligste rabbinere. Saulus var „af Israels folk, af Benjamins stamme, hebræer af hebræere, lovtro farisæer, nidkær forfølger af kirken, ulastelig efter lovtroretfærdighedens krav.“ Fil. 3, 5. 6. Af rabbinerne blev han anset for at være en meget lovende ung mand, og man nærrede store forhåbninger om, at han skulle blive en nidkær forkæmper for den gamle tro. Hans ophøjelse til at være medlem af det jødiske råd gav ham en magtstilling.

Saulus havde spillet en fremtrædende rolle ved Stefanus' forhør og domfældelse, og de slående beviser på Guds nærværelse hos martyren havde fået Saulus til at betvivle retfærdigheden i den sag, han havde sluttet sig til mod Jesu disciple. Han var blevet dybt rystet. I sin tvivlrådighed henvendte han sig til dem, hvis visdom og dom han fuldtud stolede på. Præsternes og rådsherrernes argumenter overbeviste ham til slut om, at Stefanus var en gudsbespøtter, at den Kristus, som martyrdisciplen havde prædikeret om, var en bedrager, og at de, som beklædte de hellige embeder, måtte have retten på deres side.

Det var ikke uden alvorlige overvejelser, at Saulus kom til denne slutning. Men til sidst blev han på grund af sin opdragelse og sine fordomme, sin agtelse for sine tidligere lærere og sin stolthed over at være velanskrevet, rustet til at gøre oprør mod samvittighedens røst og Guds nåde. Og da han var blevet helt sikker på, at præsterne og de skriftkloge havde ret, blev Saulus meget skarp i sin bekæmpelse af den lære, som Jesu disciple forkyndte. Hans virksomhed med at få kristne mænd og kvinder slæbt for retten, hvor nogle af dem blev dømt til fængsel og andre endog til døden, kun på grund af deres tro

på Jesus, bragte sorg og mismod over den nylig oprettede menighed og fik mange til at redde sig ved flugt.

[65] De, som var blevet fordrevet fra Jerusalem på grund af denne forfølgelse, „drog imidlertid omkring og forkyndte evangeliets ord.“ Ap. G. 8, 4. Damaskus var en af de byer, de kom til, og her vandt den nye tro mange tilhængere.

Præsterne og rådet havde håbet, at kætteriet måske kunne undertrykkes ved agtpågivenhed og hårde forfølgelser. Nu forstod de, at de også andre steder måtte tage de samme strenge forholdsregler, som man i Jerusalem havde taget mod den nye lære. Saulus tilbød sin tjeneste til det særlige arbejde, de ønskede gjort i Damaskus. Han „fnyste stadig med trussel og mord imod Herrens disciple og gik til ypperstepræsten og bad om breve til synagogerne i Damaskus, for at han, hvis han fandt nogen, mænd eller kvinder, som holdt sig til „vejen“, da kunne føre dem bundne til Jerusalem.“ Således drog Saulus fra Tarsus „med fuldmagt og myndighed fra ypperstepræsterne“ i sin manddoms kraft og styrke og glødende af misforstået nidkærhed ud på denne mindeværdige rejse, hvis forunderlige oplevelser skulle komme til at forandre hele hans liv. Ap. G. 26, 12.

På rejsens sidste dag, „ved middagstid,“ da de trætte rejsende nærmede sig Damaskus, havde de fuld udsigt til store strækninger af frugtbart land, skønne haver og rige frugthaver, der fik vand fra kølige bække fra de omliggende bjerge. Efter den lange rejse gennem øde ørkener var et sådant syn i sandhed forfriskende. Mens Saulus sammen med sine rejsefæller beundrende betragtede den frugtbare slette og den smukke by dernede, „så jeg undervejs,“ som han senere fortalte, „et lys fra Himmelen klarere end solens glans omstråle mig og mine rejsefæller,“ et lys, som dødeliges øjne ikke kunne tåle. Blændet og forvildet faldt Saulus til jorden.

Mens lyset vedblev at skinne om dem, hørte Saulus „en røst, som sagde til ham på hebraisk: „Saul, Saul! hvorfor forfølger du mig?“ Og han sagde: „Hvem er du, Herre?“ Og Herren svarede: „Jeg er Jesus, som du forfølger! Det bliver strengt for dig at stampe mod brodden.“ Ap. G. 26, 13. 14.

Opfyldte af skræk og næsten blindede på grund af det voldsomme lys hørte Sauls rejsefæller røsten, men så ingen. Men Saulus forstod de ord, som var talt, og for ham åbenbares tydeligt, hvem det var, som talte: Guds egen Søn. I den strålende skikkelse, som

stod for ham, genkendte han den korsfæstede. Billedet af Frelserens ansigt stod for evigt prentet i den skrækslagne jødes sjæl. De ord, som blev talt, ramte hans hjerte med forfærdende kraft. Lyset strømmede ind i hans formørkede sind og åben-barede dér hans tidligere livs uvidenhed og vildfarelser og hans nuværende behov for Helligåndens oplysning.

Nu så Saulus, at han ved at forfølge Jesu disciple i virkeligheden var gået Satans ærinde. Han så, at hans overbevisning om, hvad der var ret, og hvad der var hans pligt, for en stor del havde været bygget på hans tillid til præsterne og rådsherrerne. Han havde troet dem, da de fortalte ham, at historien om opstandelsen kun var et snedigt påfund af disciplene. Nu hvor Jesus selv åbenbarede sig, var Saulus overbevist om sandheden i, hvad disciplene hævdede.

I denne stund i det himmelske lys reagerede Saulus' tanker med forunderlig hast. Den hellige skrifs profetiske beretninger blev forståelige for ham. Han så, at jødernes forkastelse af Jesus, hans korsfæstelse, opstandelse og himmelfart var blevet forudsagt af profeterne og beviste, at han var den forjættede Messias. Stefanus' tale, dengang han led martyrdøden, lød for Saulus' ører, og han forstod, at martyren virkelig havde set „Guds herlighed“, da han sagde: „Se, jeg skuer Himlene åbne og Menneskesønnen stående ved Guds højre hånd.“ Ap. G. 7, 55. 56. Præsterne havde kaldt disse ord for gudsbespottelse, men nu vidste Saulus, at de var sandhed.

[66]

Hvilken åbenbaring var ikke alt dette for forfølgeren! Nu vidste Saulus med sikkerhed, at den lovede Messias var kommet til verden som Jesus fra Nazaret, og at han var blevet forkastet og korsfæstet af dem, han var kommet for at frelse. Han vidste også, at Frelseren med sejr var opstået fra graven og var steget op til Himmelen. Ved dette øjeblik himmelske åbenbaring erindrede Saulus med forfærdelse, at Stefanus, der havde vidnet om en korsfæstet og opstanden Frelser, var blevet ofret med hans samtykke, og at senere mange andre værdige efterfølgere af Jesus ved hans medvirken havde mødt døden under de frygtelige forfølgelser.

Frelseren havde talt til Saulus gennem Stefanus, hvis klare bevisførelse ikke kunne bestrides. Den lærde jøde havde på martyrens ansigt set genskinnet af Kristi herlighed, der viste sig ved, at „hans ansigt var som en engels ansigt.“ Ap. G. 6, 15. Han havde været vidne til Stefanus' overbærenhed mod sine fjender og til, at han

tilgav dem. Han havde også været vidne til styrken og den glade hengivelse hos mange af dem, han havde overgivet til pinsler og lidelser. Nogle havde han endog set med fryd give livet hen for deres tros skyld.

Alt dette havde gjort et stærkt indtryk på Saulus og havde til tider påtvunget ham en næsten overvældende overbevisning om, at Jesus var den forjættede Messias. I sådanne stunder havde han hele nætter igennem kæmpet imod denne overbevisning, og altid havde han endt sagen med at vedkende sig den tro, at Jesus ikke var Messias, og at hans disciple var fanatikere, der havde ladet sig narre.

Nu havde Kristus talt til Saulus med sin egen røst og sagt: „Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?“ Og spørgsmålet: „Hvem er du, Herre?“ blev besvaret med samme røst: „Jeg er Jesus, som du forfølger!“ Kristus gør sig her til ét med sit folk. Ved at forfølge Jesu efterfølgere havde Saulus rettet slaget lige mod Himmels Herre. Ved falske beskyldninger og vidnesbyrd imod dem havde han falskelig anklaget og vidnet mod verdens Frelser.

Der var i Saulus' sjæl ingen tvivl om, at den talende var Jesus fra Nazaret, den længe ventede Messias, Israels trøst og Frelser. Skælvende og forfærdet spurgte han: „Herre, hvad vil du, at jeg skal gøre?“ Og Herren sagde til ham: „Stå op og gå ind i byen, så skal det blive sagt dig, hvad du bør gøre.“

Da lysglansen var forsvunden, og Saulus rejste sig fra jorden, opdagede han, at han helt havde mistet sit syn. Kristi herligheds stråleglans havde været for stærk for dødelige øjne, og da den veg bort, sænkede nattens mørke sig over hans syn. Han troede, at denne blindhed var en straf fra Gud, fordi han så grusomt havde forfulgt Jesu disciple. Han famlede sig frem i frygteligt mørke, og hans rejsefæller, som var angst og forfærdede, „ledede ham så ved hånden og førte ham ind i Damaskus.“

[67] Om morgenen på denne begivenhedsrige dag havde Saulus nærmet sig Damaskus med en følelse af selvtilfredshed på grund af den tillid, som ypperstepræsterne viste ham. De havde betroet ham et stort ansvar. Det var hans opgave at fremme den jødiske religions interesser ved om muligt at standse udbredelsen af den nye tro i Damaskus. Det var hans faste beslutning, at hans udsendelse skulle krones med held, og han havde med ivrig forventning set hen til de oplevelser, som han ventede, at fremtiden ville bringe.

Men hvor forskellig fra hans forventninger blev ikke hans ankomst til byen! Ramt af blindhed, hjælpeløs, plaget af samvittighedsnag og uden at vide, hvilken yderligere dom der ventede ham, opsøgte han disciplen Judas' hjem, hvor han havde rig lejlighed til eftertanke og bøn.

I tre dage kunne Saulus ikke se, „og han hverken spiste eller drak.“ Disse dage i sjæleangst var for ham så lange som år. Atter og atter mindedes han med fortvivelse i hjertet den rolle, han havde spillet ved Stefanus' martyrdød. Med rædsel tænkte han på sin skyld ved at lade sig beherske af præsternes og de skriftkloges ondskab og fordomme, selv da han havde set Stefanus' ansigt lyse med himmelsk stråleglans. Sorgfuld og sønderknust genkaldte han sig de mange gange, hvor han havde lukket øjnene for de mest slående beviser og ubarmhjertigt havde tilskyndet til forfølgelse af dem, som troede på Jesus fra Nazaret.

Disse dage med grundig selvransagelse og sindets ydmygelse tilbragte han i fuldstændig afsondrethed. De troende, som var blevet advaret om Saulus' hensigt med at komme til Damaskus, var bange for, at han måske forstillede sig for nemmere at kunne narre dem; og de holdt sig borte fra ham uden at vise ham nogen medfølelse. Han nærede intet ønske om at henvende sig til de uomvendte jøder, sammen med hvem han havde planlagt at forfølge de troende, for han vidste, at de ikke engang ville høre på, hvad han fortalte. Han syntes således at være afskåret fra al menneskelig deltagelse. Hans eneste håb om hjælp var en barmhjertig Gud, og med sønderknust hjerte vendte han sig til ham.

I de lange timer, hvor Saulus var ene med Gud, mindedes han mange af de skriftsteder, som viste hen til Kristi komme. Omhyggeligt genkaldte han sig profetierne med en hukommelse, der var skærpet ved den overbevisning, der havde bemægtiget sig hans sind. Når han tænkte på betydningen af disse profetier, undredes han over sin tidligere blindhed til at forstå, og over den blindhed, jødefolket som helhed havde udvist, og som havde ført til forkastelse af Jesus som den forjættede Messias. Nu syntes pludselig alt så langt lettere at forstå. Han vidste, at hans tidligere fordom og vantro havde formørket hans åndelige fatteevne og havde hindret ham i at erkende Jesus fra Nazaret som profetiernes Messias.

Efterhånden som Saulus fuldstændig overgav sig til Helligåndens overbevisende kraft, så han fejlgrebene i sit liv og erkendte Guds lovs vidtrækkende krav. Han, som havde været en hovmodig farisæer, der stolede på, at han var retfærdiggjort ved sine gode gerninger, bøjede sig nu for Gud så ydmygt og enfoldigt som et lille barn og bekendte sin egen uværdighed, mens han bønfuldt om en korsfæstet og opstanden Frelseres nåde. Saulus længtes efter at komme helt i samfund og samklang med Faderen og Sønnen, og i sit inderlige ønske om tilgivelse og godkendelse opsendte han brændende bønner til nådens trone.

Den angrende farisæers bønner var ikke forgæves! Ved Guds nåde forvandlede hans hjertes inderste tanker og følelser, og hans ædlere egenskaber blev bragt i samklang med Guds evige formål. For Saulus blev Kristus og hans retfærdighed mere end hele den øvrige verden.

Saulus' omvendelse er et slående vidnesbyrd om Helligåndens underfulde magt til at overbevise syndige mennesker. Han havde sandelig troet, at Jesus fra Nazaret havde ringeagtet Guds lov og lært sine disciple, at den var uden betydning. Men efter sin omvendelse erkendte Saulus, at Jesus var den eneste, der var kommet til verden for at hævde sin Faders lov. Han var sikker på, at det var Jesus, som havde skabt hele det jødiske ofringssystem. Han forstod, at ved korsfæstelsen havde forbilledet mødt virkeligheden; at Jesus havde opfyldt de gammel-testamentlige profetier om Israels Frelser.

I beretningen om Saulus' omvendelse findes der vigtige grund-sætninger, som vi altid burde erindre. Saulus blev ført ind til Kristi nærhed. Han var den, som Kristus havde tiltænkt en meget betydningfuld gerning, den, som skulle være „et udvalgt redskab“ for ham; men alligevel fortalte Herren ham ikke lige straks om den tjeneste, der ventede ham. Han standsede ham på hans vej og overbeviste ham om hans synd, men da Saulus spurgte: „Hvad vil du, at jeg skal gøre?“ bragte Gud den spørgende jøde i forbindelse med sin menighed for der at opnå viden om Guds vilje med ham.

Det vidunderlige lys, som skinnede i Saulus' mørke, var Herrens værk; men der var også et arbejde, disciplene skulle gøre for ham. Kristus havde gjort åbenbarings og overbevisningens gerning; og nu var den angrende synder i en tilstand, hvor han kunne lære af dem, som Gud havde beskikket til at lære ham sandheden.

Mens Saulus i sin ensomhed i Judas' hus vedblev med at trygle og bede, viste Herren sig i et syn for „en discipel ved navn Ananias“ og sagde til ham, at Saulus fra Tarsus bad og trængte til hjælp. „Stå op, og gå hen i den gade, som kaldes „Den Lige“, sagde det himmelske sendebud, „og spørg i Judas' hus efter en mand ved navn Saulus fra Tarsus; thi se, han beder. Og han har i et syn set en mand ved navn Ananias komme ind og lægge hænderne på ham, for at han skulle få sit syn igen.“

Ananias kunne næppe tro på engelens ord, for Saulus' hårde forfølgelse af de hellige i Jerusalem var rygtedes vidt og bredt. Han dristede sig til at gøre forestillinger: „Herre! jeg har hørt af mange om den mand, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem. Og her har han fuldmagt fra yp-perstepræsterne til at fængsle alle dem, som påkalder dit navn.“ Men befalingen lod sig ikke rokke: „Gå! thi denne mand er mit redskab, som jeg har udvalgt mig til at bære mit navn frem for hedninger og konger og Israels børn.“

I lydighed mod engelens befaling opsøgte Ananias den mand, der så nyligt havde udstødt trusler mod alle, som troede på Jesu navn; han lagde hænderne på den angrende, forpinte mand og sagde: Broder Saul! det er Herren, som har sendt mig, Jesus, der viste sig for dig på vejen, du kom ad, for at du skal få dit syn igen og blive fyldt med Helligånden.“

„Og straks faldt der ligesom skæl fra hans øjne, og han fik sit syn igen, og han stod op og blev døbt.“

[69]

Således bekræftede Jesus den indstiftede menigheds myndighed og bragte Saulus i for-bindelse med sine udvalgte hjælpere på jorden. Nu havde Kristus en menighed som sin stedfortræder på jorden, og tjenesten med at lede den angrende synder ind på livets vej tilkom den.

Mange har den tanke, at det kun er Kristus, de skal stå til regnskab for deres lys og erfaringer uafhængigt af hans bekendende efterfølgere på jorden. Jesus er synderes ven, og hans hjerte røres ved deres elendighed. Hans er al magt, både i Him-melen og på jorden; men han ærer de hjælpere, han har udvalgt til menneskers oplysning og frelse. Han leder syndere hen til menigheden, som han har gjort til en lysets vej for verden.

Da Saulus midt i sin blinde vildfarelse og fordom fik en åbenbaring af Kristus, som han forfulgte, blev han bragt i direkte forbindelse

med den menighed, som er verdens lys. I dette tilfælde er Ananias Kristi stedfortræder og repræsenterer også Kristi præster på jorden, som er indsat til at handle på hans vegne. I Kristi sted berører Ananias Saulus' øjne, for at de kan modtage synet. I Kristi sted lægger han hænderne på ham, og mens han beder i Jesu navn, modtager Saulus Helligånden. Alt gøres i Jesu navn og ved hans kraft. Kristus er selve kilden, menigheden er forbindelsesledet.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 9, 1-18.

[70]

KAPITEL 13—FORBEREDELSENS DAGE

Efter sin dåb afbrød Paulus sin faste og „blev nogle dage hos disciplene i Damaskus. Og straks begyndte han i synagogerne at prædike om Jesus, at han er Guds Søn.“ Frimodigt forkyndte han, at Jesus af Nazaret var den længselsfuldt ventede Messias, som „døde for vore synder, efter skrifterne, og at han blev begravet, og at han er opstået på den tredje dag,“ hvorefter han blev set af de tolv og også af andre. „Men sidst af alle blev han set også af mig som det ufuldbårne foster.“ 1 Kor. 12, 3. 4. 8. Hans bevisførelse ud fra profeterne var så afgørende, og hans bestræbelser så øjensynligt bistået af Guds kraft, at jøderne blev forvirrede og ikke var i stand til at give ham svar.

Rygtet om Paulus' omvendelse var kommet som en stor overraskelse for jøderne. Han, der var draget til Damaskus „med fuldmagt og myndighed fra ypperstepræsterne“ for at pågribe og forfølge de troende, prædikede nu evangeliet om en korsfæstet og opstanden Frelser, støttede dem, der allerede var disciple og bragte stadig nye omvendte til den tro, han engang havde bekæmpet så hårdt.

Paulus havde tidligere været kendt som en nidkær forkæmper for den jødiske religion og en utrættelig forfølger af Jesu disciple. Modig, uafhængig og udholdende, som han var, ville hans evner og opdragelse have gjort det muligt for ham at gøre fyldest i næsten enhver stilling. Han kunne diskutere med sjælden klarhed og kunne med sin bidende sarkasme stille sin modstander i et langt fra misundelsesværdigt lys. Og nu så jøderne denne unge og usædvanlig lovende mand slutte sig til dem, han tidligere havde forfulgt, og dristigt prædike i Jesu navn.

Når en general falder i slaget, har hans hær mistet ham, men hans død giver ikke fjendens hær større styrke. Men når en fremragende mand går over på fjendens parti, mister man ikke blot hans hjælp, men de, han slutter sig til, får en afgjort fordel. Saulus fra Tarsus kunne på vejen til Damaskus let være blevet dræbt af Herren, og forfølgerne ville derved være gået glip af en stor kraft. Men efter

sit forsyn skånedes Gud ikke blot Saulus' liv, men omvendte ham og førte således en af fjendens forkæmpere over på Kristi side. [71] Paulus, der var en veltalende mand og en streng kritiker, var netop i besiddelse af de egenskaber, den første menighed trængte til.

Da Paulus prædikede Kristus i Damaskus, undredes alle, som hørte ham og sagde: „Er det ikke ham, som i Jerusalem søgte at udrydde dem, der påkalder dette navn? Og var han ikke kommen hertil for at føre dem bundne til ypperstepræsterne?“ Paulus erklærede, at hans ændrede tro ikke skyldtes pludselig indskydelse eller fanatisme, men hidrørte fra overvældende store beviser. I sin fremstilling af evangeliet søgte han tydeligt at forklare de profetier, der tog sigte på Kristi komme. Slutteligt påviste han, at disse profetier var blevet bogstaveligt opfyldt i Jesus fra Nazaret. Profetiernes sikre ord var grundlaget for hans tro.

Mens Paulus vedblev med at opfordre sine forbavsede tilhørere til „at fatte et andet sind og omvende sig til Gud, og gøre gode gerninger, som er omvendelsen værdige,“ Ap. G. 26, 30, „voksede han i kraft og gendrev jøderne, som boede i Damaskus, idet han beviste, at Jesus er Kristus.“ Men mange forhærdede deres hjerter og nægtede at tage imod hans budskab; og snart forvandlede deres forbavselse til voldsomt had, der lignede det, de havde udvist mod Jesus.

Modstanden blev så stærk, at Paulus ikke kunne få lov til at fortsætte sit arbejde i Damaskus. Et himmelsk sendebud bød ham drage bort for en tid, og han „drog bort til Arabien,“ Gal. 1, 17, hvor han fandt et sikkert tilflugtssted.

Her i ørkenens ensomhed havde Paulus rig lejlighed til roligt studium og meditation. I stilhed genoplevede han sine tidligere oplevelser, og hans anger var dyb. Af hele sit hjerte søgte han Gud og fandt ikke fred, før han med sikkerhed vidste, at hans anger var godkendt af Gud og hans synder tilgivet. Han higede efter vished om, at Jesus ville være med ham i hans kommende tjeneste. Han rensede sin sjæl for alle de fordomme og overleveringer, som hidtil havde været rammen om hans liv, og han modtog belæring fra sandhedens kilde. Jesus var hos ham og stadfæstede hans tro, mens han skænkede ham visdom og nåde i rigeste mål.

Når et menneskes sind bringes i samfund med Guds sind, det endelige med det evige, er virkningen på både legeme og tanker

og sjæl overvældende. I et sådant samfund møder man den højeste belæring. Det er Guds egen måde til udvikling for mennesker! „Bliv ven med ham,“ lyder hans budskab til menneskeslægten. Job 22, 21.

Den højtidelige befaling, som Paulus havde fået, dengang han mødte Ananias, hvilede stadig tungere på hans sind. Da Paulus som følge af ordet: „Broder Saul, bliv seende,“ for første gang så denne fromme mand ind i ansigtet, sagde Ananias efter Helligåndens vejledning: „Vore fædres Gud har udkåret dig til at kende hans vilje og se den retfærdige og høre røsten af hans mund. Thi du skal for alle mennesker være hans vidne om det, som du har set og hørt. Og nu, hvorfor tøver du? Stå op, lad dig døbe og dine synder aftvætte, idet du påkalder hans navn.“ Ap. G. 22, 14-16.

Disse ord stemte overens med Jesu egne ord, som han forkyndte, dengang han standsede Saulus på rejsen til Damaskus: „Netop derfor har jeg vist mig for dig, for at udkåre dig til tjener og vidne, både om, hvordan du nu har set mig, og om, hvordan jeg siden vil vise mig for dig. Jeg vil udfri dig fra dit eget folk og fra hedningerne; til dem udsender jeg dig for at åbne deres øjne, så de må omvende sig fra mørke til lys, fra Satans magt til Gud, for at de kan få syndernes forladelse og arvelod sammen med dem, som er helligede ved troen på mig.“ Ap. G. 26, 16-18.

[72]

Mens Paulus overvejede disse ting i sit hjerte, forstod han mere og mere klart betydningen af at være „ved Guds vilje kaldet til at være Kristi Jesu apostel.“ 1 Kor. 1, 1. Han var „ikke udsendt af mennesker, ej heller ved noget menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader.“ Gal. 1, 1. Det vældige arbejde, som lå foran ham, førte ham til meget studium af den hellige skrift, for at han måtte kunne prædike evangeliet „ikke med visdom i tale, for at Kristi kors ikke skulle tabe sin kraft,“ „men ved Ånds og krafts bevis,“ „for at jeres tro ikke skulle bygge på menneskers visdom, men på Guds kraft.“ 1 Kor. 1, 17; 2, 4. 5.

Mens Paulus ransagede skrifterne, lærte han, at gennem tiderne var der ikke blevet kaldet „mange verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme; men det, der var dårskab for verden udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme, og det, der var svagt for verden, udvalgte Gud for at gøre det stærke til skamme; og det for verden ringe og det foragtede, det, der ikke var noget, udvalgte Gud for at gøre det, der var noget, til intet, for at intet menneske skal

rose sig for Gud.“ 1 Kor. 1, 26-29. Og når Paulus således så verdens visdom i korsets lys, fattede han det forsæt „ikke at ville vide af noget andet ... end Jesus Kristus og det som korsfæstet.“ 1 Kor. 2, 2.

Under sin senere gerning mistede Paulus aldrig kilden til sin visdom og styrke af syne. Hør, hvorledes han årevis efter stadig erklærede: „Thi for mig er det at leve Kristus.“ Fil. 1, 21. Og atter: „Ja, jeg regner i sandhed alt for tab i sammenligning med det langt højere at kende Kristus Jesus, min Herre. For hans skyld har jeg lidt tab på alt, ... for at jeg kan få Kristus i eje og findes i ham, ikke med min egen retfærdighed, der fås gennem loven, men ved den, der fås ved tro på Kristus, retfærdigheden fra Gud, grundet på troen, og for at jeg må kende ham og kraften i hans opstandelse og fællesskabet med ham i hans lidelser.“ Fil. 3, 8-10.

Fra Arabien vendte Paulus „siden tilbage til Damaskus igen“, Gal. 1, 17, og „vidnede frimodigt i Jesu navn.“ Da jøderne ikke var i stand til at gendrive hans beviser, „holdt de rådslagning om at slå ham ihjel.“ Byens porte var velbevogtede både nat og dag for at hindre ham i at undkomme. Denne farlige tilstand førte disciplene til indtrængende bøn til Gud, og til sidst „tog hans disciple ham ved nattetid og fik ham ud gennem muren ved at fire ham ned i en kurv.“ Ap. G. 9, 25.

Efter at være flygtet fra Damaskus drog Paulus til Jerusalem cirka tre år efter sin omvendelse. Som han selv senere erklærede, var hovedformålet med dette besøg at „lære Kefas at kende.“ Gal. 1, 18. Da han var kommet til byen, hvor han tidligere havde været så velkendt som „forfølgeren Saulus,“ „gjorde han forsøg på at slutte sig til disciplene, men de frygtede alle for ham, da de ikke troede på, at han, som havde været en så blind tilhænger af farisæerne, og som havde gjort så meget for at tilintetgøre menigheden, nu kunne være blevet en sand Jesu discipel. „Men Barnabas tog sig af ham og førte ham til apostlene og fortalte dem, hvordan han på vejen havde set Herren, som havde talt til ham, og hvordan han i Damaskus havde vidnet frimodigt i Jesu navn.“

Da disciplene havde hørt dette, modtog de ham som en af deres egne. Snart fik de til overmål beviser for, hvor ægte hans kristendom var. Fremtidens hedningeapostel var nu i den by, hvor mange af hans tidligere fæller boede, og han længtes efter tydeligt at forklare disse jødiske ledere de profetier, som angik Messias, og som var blevet

opfyldt ved Frelserens komme. Paulus følte sig overbevist om, at disse Israels lærere, som han engang havde kendt så godt, var lige så oprigtige og ærlige, som han selv havde været. Men han havde gjort forkert regning på sine jødiske embedsbrøders sind, og i sit håb om deres hastige omvendelse måtte han lide bitre skuffelser. Skønt han „vidnede frimodigt i Herrens navn og talte og stredes med de græsktalende jøder,“ nægtede de, som stod i spidsen for det jødiske samfund at tro, men „de forsøgte at slå ham ihjel.“ Hans hjerte fyldtes med sorg. Han havde gerne givet sit liv, hvis han på den måde havde kunnet bibringe nogle af dem en viden om sandheden. Skamfuldt tænkte han på sin egen andel i Stefanus' martyrdød, og i sin iver for at udslette den plet, der hvilede på ham, som var blevet så uretfærdigt anklaget, søgte han at forsvare den sandhed, Stefanus havde ofret livet for.

Mens han var tynget ved tanken om dem, der nægtede at tro, bad Paulus i templet som han selv senere bevidnede, og kom dér i henrykkelse. Et himmelsk sendebud viste sig for ham og sagde: „Skynd dig, og gå hurtigt ud af Jerusalem, thi de tager ikke mod dit vidnesbyrd om mig.“ Ap. G. 22, 18.

Paulus ville helst være blevet i Jerusalem, hvor han kunne imødegå modstanden. For ham så det ud som fejhed at flygte, hvis han ved at blive måske kunne være i stand til at overbevise nogle af de genstridige jøder om sandheden i evangeliets budskab, selv om det skulle koste ham livet at blive der. Derfor svarede han: „Herre; de ved selv, at det var mig, som fængslede dem, der troede på dig, og at jeg lod dem piske rundt om i synagogerne. Og da dit vidne Stefanus' blod blev udgydt, stod jeg selv ved siden af og bifaldt det og passede på hans morderes klæder.“ Men det var ikke et led i Guds plan, at hans tjener skulle vove sit liv unødvendigt; og det himmelske sendebud svarede: „Gå, jeg vil sende dig til hedningefolk langt borte.“ Ap. G. 22, 19-21.

Da brødrene hørte om dette syn, skyndte de sig med hurtigt at få Paulus bort fra Jerusalem, af skræk for at han skulle blive snigmyrdet. „De førte ham ned til Kæsarea og sendte ham derfra videre til Tarsus.“ Paulus' afrejse afbrød for en tid jødernes voldsomme modstand, og menigheden fik en hviletid, hvorunder de troendes antal forøgedes stærkt.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 9,19-30

[74]

KAPITEL 14—EN SANDHEDSSØGER

Under sin tjenestegerning besøgte apostlen Peter de troende i Lydda. Her helbredte han Æneas, som i otte år havde været lam og lænket til sin seng. „Æneas! Jesus Kristus helbreder dig,“ sagde apostlen, „stå op og red selv din seng.“ „Da stod han straks op. Og alle beboerne i Lydda og på Saronsletten så ham, og de omvendte sig til Herren.“

I Joppe, som ligger i nærheden af Lydda, boede der en kvinde ved navn Tabita, som var højt elsket på grund af sine gode gerninger. Hun var en værdig Kristi discipel, hendes tilværelse bestod af barmhjertighedsgerninger. Hun vidste, hvem der trængte til gode klæder, og hvem der trængte til venlighed, og hun gav gavmildt til de fattige og bedrøvede. Hendes flinke fingre havde mere travlt end hendes tunge.

„Men det skete i de dage, at hun blev syg og døde.“ Menigheden i Joppe forstod, hvor meget de havde mistet; og da de hørte, at Peter var i Lydda, sendte de troende bud til ham „og bad ham: „Kom uden tøven over til os.“ Peter brød så op og fulgte med dem. Og da han kom derhen, førte de ham op i salen ovenpå, og alle enkerne stod grædende omkring ham og viste ham alle de kjortler og kapper, som Tabita havde syet, mens hun endnu var hos dem.“ Når man tænker på det tjenende liv, som Tabita havde ført, kan man ikke undres over, at der faldt hede tårer.

Apostlens hjerte blev dybt bevæget af medlidenhed, da han så deres sorg. Så bød han, at de grædende venner skulle forlade stuen, knælede ned og bad inderligt til Gud om at give Tabita livet og sundheden tilbage. „Så vendte han sig til det døde legeme og sagde: „Tabita, stå op!“ Og hun slog øjnene op, og da hun så Peter, satte hun sig op.“ Tabita havde været en stor hjælp for menigheden, og Gud fandt det rigtigt at hente hende hjem fra fjendens land, for at hendes flid og dygtighed stadig kunne være til velsignelse for andre, og også for at han ved denne åbenbaring af sin magt kunne styrke Kristi sag.

Det var, mens Peter stadig var i Joppe, at han fik kald fra Gud til at bringe evangeliet til Kornelius i Kæsarea.

[75] Kornelius var en romersk høvedsmand. Han var en rig og fornem mand, og han var både agtet og æret. Skønt han var hedning af fødsel, opdragelse og uddannelse, havde han ved at komme i kontakt med jøderne erhvervet sig kundskab om Gud, og han tilbød ham af et oprigtigt hjerte og viste, hvor ærlig hans tro var, ved at have medynk med de fattige. Han var vidt og bredt kendt for sin velgørehed, og hans retfærdige liv skaffede ham et godt rygte både blandt jøder og hedninger. Hans indflydelse var en velsignelse for alle, som han kom i berøring med. Beretningen beskriver ham som „en from mand, som frygtede Gud tillige med hele sit hus og gav folket mange almisser og stadig bad til Gud.“

Kornelius troede på Gud som himmelens og jordens skaber, han ærede ham, erkendte hans magt og søgte råd hos ham under alle livets forhold. I sit hjemliv og under sine offentlige pligter var han tro mod Jehova. I sit hjem havde han rejst et alter for Gud, for han vovede ikke at forsøge at udføre sine planer eller bære sit ansvar uden Guds hjælp.

Skønt Kornelius troede på profetierne og ventede Messias' komme, kendte han ikke noget til evangeliet, sådan som det er åbenbaret ved Kristi liv og død. Han var ikke medlem af den jødiske menighed og ville af rabbinerne være blevet betragtet som hedning og uren. Men den samme hellige vægter, der om Abraham sagde: „Jeg kender ham!“ kendte også Kornelius og sendte ham et direkte budskab fra Himmelen.

Engelen viste sig for Kornelius, mens han bad. Da høvedsmanden hørte sit navn blive nævnet, blev han bange, skønt han vidste, at sendebudet var kommet fra Gud, og han sagde: „Hvad er det, Herre?“ Engelen svarede: „Dine bønner og dine almisser er steget op til Gud som et ihukommelsesoffer. Send nu nogle mænd til Joppe og lad dem hente en mand, som hedder Simon med tilnavn Peter. Han er gæst hos en garver ved navn Simon, der har sit hus ved havet.“

Disse nøjagtige forklaringer, hvori der endog nævnes den mands livsstilling, hos hvem Peter boede, viser os, at Himmelen har kendskab til menneskers historie og beskæftigelse indenfor alle livsstillinger. Gud kender nøje den bekendende arbejders liv og gerning såvel som kongen på sin trone.

„Send nu nogle mænd til Joppe og lad dem hente en mand, der hedder Peter.“ Således bevidnede Gud sin agtelse for evangeliets tjenere og for sin oprettede menighed. Det var ikke engelens opgave at fortælle Kornelius korsets historie. Et menneske, der på samme måde som høvedsmanden selv var offer for menneskelige skrøbeligheder og fristelser, skulle være den, der fortalte ham om den korsfæstede og opstandne Frelser.

Gud vælger ikke engle, der aldrig har syndet, til at være hans repræsentanter blandt mennesker, men mennesker, mænd med samme slags lidenskaber som dem, de søger at frelse. Kristus blev menneske, for at han kunne nå ind til mennesker. Der behøvedes en guddommelig-menneskelig Frelser for at bringe frelsen til verden. Og mænd og kvinder har fået betroet den hellige tjeneste at lade andre få del i „Kristi uransagelige rigdom.“ Ef. 3, 8.

I sin visdom bringer Herren dem, der søger sandheden, i berøring med medmennesker, der kender sandheden. Det er Himmels vilje, at de, som har modtaget lyset, skal give det videre til dem i mørket. Menneske slægten, der får sin kraft fra den store visdommens kilde, bliver det redskab, den virksomhed, hvorigennem evangeliet udøver sin forvandlende magt over sjæl og sind. [76]

Kornelius adlød med glæde synet. Da engelen var forsvundet, „kaldte han på to af sine tjenestefolk og en gudfrygtig soldat af dem, som stadig var om ham; og han fortalte dem det hele og sendte dem så til Joppe.“

Efter mødet med Kornelius begav engelen sig til Peter i Joppe. På det tidspunkt var Peter ved at bede oppe på taget, og vi læser, at han „blev meget sulten og ville have noget at spise; og medens de lavede det til, kom der en henrykkelse over ham.“ Det var ikke blot efter fysisk føde, at Peter hungrede. Mens han fra husets tag så ud over byen Joppe og det omkringliggende land, hungrede han efter sine landsmænds frelse. Det var hans inderlige ønske ud fra skriften at vise dem de profetier, der viste hen til Kristi lidelse og død.

I sit syn så Peter „Himmelen åben og noget dale ned; det lignede en stor dug, som ved de fire hjørner blev sænket ned på jorden; i den var der alle slags af jordens firfødde dyr og krybdyr og himmelens fugle. Og en røst lød til ham: „Stå op, Peter, slag og spis!“ Men Peter svarede: „På ingen måde, Herre! Jeg har jo aldrig spist noget vanhelligt eller urent.“ Og røsten lød atter, for anden

gang, til ham: „Hvad Gud har erklæret for rent, må du ikke holde for vanhelligt!“ Dette skete tre gange, og straks efter blev dugen taget op til Himmelen igen.“

Dette syn virkede både dadlende og belærende på Peter. Det åbenbarede ham, hvad der var Guds hensigt, at hedningerne ved Kristi død skulle blive jødernes medarvinger til frelsens velsignelse. Indtil nu havde ingen af disciplene prædiker evangeliet for hedninger. Efter deres mening bestod den skillemur, som var nedbrudt ved Kristi død, stadig, og de havde koncentreret sig om arbejdet for jøderne. De havde nemlig betragtet hedningerne som udelukkede fra evangeliets velsignelse. Nu prøvede Herren at lære Peter, at den guddommelige plan omfattede hele verden.

Mange af hedningerne havde været interesserede tilhørere til Peters og de andre apostles prædiken, og mange af de græsktalende jøder var kommet til at tro på Kristus, men Kornelius' omvendelse skulle blive den første af større betydning blandt hedningerne.

Nu var tiden inde til at en helt ny side af arbejdet kunne påbegyndes af Kristi menighed. Den dør, som mange af de jødiske omvendte havde lukket i for hedningerne, skulle nu åbnes på vid gab. Og de hedninger, som tog imod evangeliet, skulle betragtes som ligestillede med de jødiske disciple, uden at det var nødvendigt at overholde omskærelsesceremonien.

Hvor Herren dog arbejdede omhyggeligt for at overvinde den fordom mod hedningerne, som på grund af Peters jødiske opdragelse var så indgroet hos ham. Ved synet af dugen og det, den indeholdt, søgte Gud at frigøre apostlens sind for denne fordom og at lære ham den betydningsfulde sandhed, at der i Himmelen ikke er persons anseelse; at jøder og hedninger er lige dyrebare for Gud; at ved Kristus kan hedninger få del i evangeliets velsignelse og forrettigheder.

[77] Mens Peter grundede over betydningen af synet, ankom de mænd, som Kornelius havde sendt, til Joppe og stod nu foran husets indgangsdør. Nu sagde Ånden til ham: „Se, der er to mænd, som søger efter dig. Stå op og gå ned og drag uden betænkning med dem; thi det er mig, som har sendt dem.“

Denne befaling var en prøvelse for Peter, og det var kun modstræbende, at han påtog sig den pligt, der var pålagt ham; men han vovede ikke at være ulydig. Han gik ned til mændene, der var sendt af Kornelius og sagde: „Se, jeg er den, som I søger; hvad er grunden

til, at I er kommet?“ De fortalte ham om deres ualmindelige ærinde og sagde: „Høvedsmanden Kornelius, en retfærdig og gudfrygtig mand, som har godt lov hos hele det jødiske folk, har af en hellig engel fået en åbenbaring om, at han skal lade dig hente hjem til sig og høre, hvad du har at sige.“

Lydig mod den anvisning, han lige havde modtaget fra Gud, lovede apostlen at følge med dem. Næste morgen begav han sig til Kæsarea, ledsaget af seks af brødrene. Disse skulle være vidne til alt, hvad han måtte sige eller gøre, mens han var hos hedningerne; for Peter vidste, at han ville blive draget til ansvar for en så direkte krænkelse af den jødiske lære.

Da Peter kom ind i hedningernes hus, hilste Kornelius ham ikke som en almindelig gæst, men som en, der er æret højt af Himmelen og sendt fra Gud. Det er østerlandsk skik at bøje sig for en fyrste eller en anden rangsperson, og børn bøjer sig for de-res forældre; men Kornelius, der var betaget af ærefrygt for den, Gud havde sendt for at belære ham, faldt ned for apostlens fødder og tilbad ham. Peter blev forfærdet; han rejste høvedsmanden op og sagde: „Stå op! jeg er selv et menneske.“

Medens Kornelius' sendebud var draget af sted med deres ærinde, havde høvedsmanden „sammenkaldt sine slægtninge og nærmeste venner,“ for at også de kunne høre evangeliet blive prædikeret. Da Peter kom, fandt han en stor forsamling, der ivrigt ventede på at komme til at lytte til hans ord.

Til denne forsamling talte Peter først om jødernes skik, idet han sagde, at det blev betragtet som ulovligt for jøder at have samkvem med hedninger, og at dette efter vedtægterne medførte besmittelse. Han sagde: „I ved, at det er utilbørligt for en jøde at omgås eller besøge nogen, som hører til et fremmed folk; men mig har Gud vist, at jeg ikke skulle kalde noget menneske vanhelligt eller urent. Derfor kom jeg også uden indvending, da jeg fik bud derom; og nu vil jeg gerne vide: hvorfor har I sendt bud efter mig?“

Så fortalte Kornelius om sin oplevelse og om engelens ord og endte med at sige: „Jeg sendte så straks bud til dig, og du har gjort vel i at komme. Og nu er vi alle til stede for Guds åsyn for at høre alt, hvad der er befalet dig af Herren.“

Peter sagde: „Nu forstår jeg i sandhed, at der hos Gud ikke er personsanseelse; men i hvert folk er den, som frygter ham og øver retfærdighed, kærkommen for ham.“

[78] Derpå prædikede apostlen om Kristus for denne forsamling af opmærksomme tilhørere, om hans liv, hans undergerninger, hvordan han blev forrådt og korsfæstet, om hans opstandelse og himmelfart, og om hans gerning i Himmelen som menneskers stedfortræder og talsmand. Mens Peter for de tilstedeværende udpegede Jesus som synderes eneste håb, forstod han selv mere fuldt og helt betydningen af det syn, han havde haft, og hans hjerte brændte af den sandhedens Ånd, som han var talsmand for.

Pludselig blev hans tale afbrudt ved, at Helligånden nedsteg til dem. „Endnu mens Peter talte, faldt Helligånden på alle dem, som hørte ordet. Og alle de troende af jødisk herkomst, som var kommet derhen sammen med Peter, blev ude af sig selv af undren over, at Helligåndens gave var blevet udgydt også over hedningerne; thi de hørte dem tale i tunger og prise Gud.“

„Da tog Peter til orde: „Skulle nogen kunne hindre disse i at blive døbt med vand, da de jo dog har fået Helligånden lige så vel som vi?“ Og han befalede, at de skulle døbes i Jesu Kristi navn.“

Således blev evangeliet bragt til dem, som havde været fremmede og udlændinge, og gjorde dem til de helliges medborgere og medlemmer af Guds husstand. Omvendelsen af Kornelius og hele hans hus var kun førstegrøden af, hvad der senere skulle høstes. Fra denne husstand udførtes et omfattende nådens værk i denne hedenske by.

I dag søger Gud efter sjæle såvel blandt rige som blandt fattige. Der findes mange som Kornelius, mennesker, som Herren ønsker at knytte til sin tjeneste i denne verden. De har sympati for Herrens folk, men de bånd, som binder dem til verden, holder dem for godt fast. Det kræver moralsk mod, hvis de skal tage standpunkt for Kristus. Der burde gøres særlige anstrengelser for disse sjæle, som er i så stor fare på grund af deres forpligtelser og forbindelser.

Gud har brug for alvorlige, ydmyge tjenere, der vil bringe evangeliet til de højere klasser. Der kan komme til at ske undere i form af virkelige omvendelser, undere, som endnu ikke lader sig skimte. De største mænd på denne jord er ikke udelukkede fra Guds undergørende magt. Hvis de, som arbejder i fællesskab med ham, vil gribe lejligheden, når den viser sig, og gøre deres pligt både tappert og

trofast, vil Gud omvende mænd, der står i ansvarsfulde stillinger, kloge og indflydelsesrige mennesker. Ved Helligåndens kraft vil mange komme til at gå ind for de guddommelige princip-per. Når de er omvendt til sandheden, vil de blive Guds villige hjælpere til at bringe lyset til andre. De vil få en særlig opgave med andre sjæle af denne forsømte klasse. Både tid og penge vil blive viet til Herrens tjeneste, og menigheden vil komme til at vinde ny virkeevne og kraft.

Fordi Kornelius levede i lydighed mod al den belæring, han havde modtaget, lod Gud det ske således, at der blev givet ham mere sandhed. Et sendebud fra de himmelske boliger blev udsendt til den romerske officer og til Peter, for at Kornelius kunne komme i kontakt med en, der kunne føre ham ind i mere lys.

Der findes her i verden mange, der er Guds rige nærmere, end vi aner. I denne mørke syndens verden har Herren mange kostbare klenodier, til hvem han vil lede sine sendebud. Allevegne findes der mennesker, der vil gå ind for Kristus. Mange vil vide at værdsætte Guds visdom højere end nogen jordisk fordel og blive trofaste fakkeltbærere. Selv tvungne af Kristi kærlighed, som de er, vil de nøde andre til at komme til ham.

Da brødrene i Judæa hørte, at Peter var gået ind i en hednings hus, blev de overraskede og krænkede. De ængstede sig for, at en sådan fremgangsmåde, der forekom dem overmodig, ville komme til at modarbejde hans egen lære. Da de næste gang traf Peter, mødte de ham med alvorlig kritik og sagde: „Du har besøgt uomskårne mænd og spist sammen med dem.“

[79]

Peter klarlagde hele sagen for dem. Han fortalte om sin oplevelse med synet og hævdede, at det formanede ham til ikke mere at overholde den vedtagne adskillelse mellem omskårne og uomskårne og til heller ikke at betragte hedninger som urene. Han fortalte om den befaling, han havde fået om at gå til hedningerne, om sendebudenes ankomst, om sin rejse til Kæsarea og om mødet med Kornelius. Han berettede dem indholdet af sin samtale med høvedsmanden, hvorunder denne havde fortalt ham om sit syn, hvorved han havde fået anvisning på at sende bud efter Peter.

„Men da jeg var begyndt at tale,“ sagde han, da han fortalte om sine oplevelser, „faldt Helligånden på dem, ligesom på os i den første tid. Da kom jeg Herrens ord ihu, hvorledes han sagde: „Johannes

døbte med vand, men I skal døbes med Helligånden. Når Gud nu har givet dem den samme gave, som vi fik, da vi kom til at tro på Herren Jesus Kristus, hvem var da jeg, at jeg skulle være i stand til at stå Gud i vejen.“

Brødrene måtte tie ved at høre denne beretning. De var overbeviste om, at Peters handlemåde var en direkte opfyldelse af Guds vilje, og om at deres fordomme og udelukkelse af andre var fuldstændig i modstrid med evangeliets ånd, og derfor priste de Gud og sagde: „Så har Gud altså også givet hedningerne omvendelse til liv.“

Således blev fordommene nedbrudt uden strid, og den adskillelse, der var oprettet ved tidernes vane, blev opgivet, og vejen stod åben for evangeliets forkyndelse for hedninger.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 9, 32 til 11, 18

KAPITEL 15—UDFRIElsen FRA FÆNGSLET

På den tid lagde Herodes hånd på nogle af menigheden og mishandlede dem.“

Dengang lå Judæas regering i hænderne på Herodes Agrippa, som var den romerske kejser Claudius' undersåt. Herodes beklædte også stillingen som fjerdingsfyrste over Galilæa. Han hævdede at være tilhænger af den jødiske religion og var tilsyneladende meget nidkær for at gennemføre den jødiske lovs formaliteter. I ønsket om at opnå jødernes gunst og på den måde sikre sine embeder og sin værdighed gav han sig til at imødekomme deres ønsker ved at forfølge Kristi menighed, ødelægge de troendes huse og ejendom og fængsle menighedens ledende medlemmer. Han kastede Jakob, Johannes' broder, i fængsel og sendte en bødde hen for at henrette ham med sværdet, ligesom en anden Herodes havde ladet profeten Johannes halshugge. Da han så, at dette i høj grad behagede jøderne, lod han også Peter sætte i fængsel.

Det var i påsketiden, at disse grusomheder blev forøvet. Medens jøderne fejrede deres udfrielse af Ægypten og foregav stor nidkærhed for Guds lov, overtrådte de samtidig enhver grundsætning i denne lov ved at forfølge og myrde dem, der troede på Kristus.

Jakobs død vakte stor sorg og forfærdelse blandt de troende. Da nu også Peter blev fængslet, hengav hele menigheden sig til faste og bøn.

Herodes' henrettelse af Jakob vandt jødernes bifald, skønt nogle af dem klagede over, at den var foregået så hemmeligt, og hævdede, at en offentlig henrettelse ville have virket mere skræmmende på de troende og dem, der havde sympati for dem. Derfor holdt Herodes Peter under bevogtning i den hensigt senere at tilfredsstille jøderne ved at lade hans død foregå offentligt. Men nogle mente, at det var risikabelt at lade apostlenes leder henrette i folkets påsyn, mens så mange var samlet i Jerusalem. Man var bange for, at det skulle vække mængdens medlidenhed, når de så ham blive ført hen for at dø!

[81] Præsterne og de ældste nærede også frygt for, at Peter skulle fremkomme med en af disse mægtige henvendelser til folket, som tit havde vakt det til at overveje Jesu liv og personlighed, en sådan appel, som de med alle deres argumenter ikke havde været i stand til at tilbagevise. Peters nidkærhed for at fremme Kristi sag havde ført mange til at antage evangeliet, og rådsherrerne var bange for, at hvis han skulle få lejlighed til at forsvare sin tro i nærværelse af de mange, der var kommet til byen for at tilbede, ville man kræve hans løsladelse af kongen.

Mens Peters henrettelse under forskellige påskud blev opsat til efter påskehøjtiden, havde menigheden tid til grundig ransagelse af hjerterne og alvorlig bøn. Uden ophør bad de for Peter; for de følte, at han ikke kunne undværes i tjenesten. De var klare over, at de var nået til et punkt, hvor Kristi menighed ville gå til grunde, om ikke Gud på en særlig måde greb ind.

Imidlertid søgte fromme mennesker fra alle folkeslag til det tempel, som var viet til Guds ære. Det strålede af guld og ædelstene og var et både skønt og storslået skue. Men Jehova var ikke længere at finde i denne pragtfulde bygning. Som folk betragtet havde Israel skilt sig fra Gud. Da Kristus ved afslutningen af sin jordiske gerning for sidste gang betragtede det indre af templet, sagde han: „Se, jeres hus bliver forladt og overladt til jer selv!“ Matt. 23, 38. Hidtil havde han kaldt templet sin Faders hus, men da Guds Søn gik ud fra disse mure, forsvandt Guds nærværelse for evigt fra det tempel, som var bygget til hans ære.

Til sidst blev dagen for Peters henrettelse fastsat, men de troendes bønner opsteg stadig til Himmelen; og mens al deres styrke og kærlighed brød frem i inderlige bønner om hjælp, vågede Guds engle over den fangne apostel.

I erindring om apostlens tidligere udfrielse fra fængslet havde Herodes ved denne lejlighed taget dobbelte forholdsregler. For at forhindre enhver mulighed for befrielse var Peter sat under bevogtning af seksten soldater, der i forskellige vagthold bevogtede ham både dag og nat. I cellen var han anbragt mellem to soldater og var bundet med to lænker, og hver lænke var fastgjort til en af soldaternes håndled. Han kunne ikke røre sig, uden at de mærkede det. Med de sikkert låsede fængselsdøre og en stærk vagt udenfor dem

var enhver mulighed for redning eller flugt ved menneskers hjælp udelukket. Men når nøden er størst, er Gud nærmest!

Peter var indespærret i en celle, der var hugget ind i klippen, og hvis døre var forsvarligt stængede med lås og slå; og de vagthavende soldater var gjort ansvarlige for fangens sikkerhed. Men bolt og slå og det romerske vagthold, som fuldstændig udelukkede al mulighed for menneskelig hjælp, skulle kun gøre Guds sejr ved Peters befrielse endnu mere fuldkommen! Herodes havde løftet hånden mod den Almægtige, og han skulle komme til at lide et afgørende nederlag. Gud ville ved at bruge sin magt frelse det dyrebare liv, som jøderne havde besluttet at tilintetgøre.

Det er den sidste nat før den berammede henrettelse. En Herrens engel bliver fra Himmelen udsendt for at frelse Peter. De stærke porte, som var lukkede for Guds hellige, åbner sig uden menneskehænders hjælp. Den Allerhøjstes engel går igennem dem, og portene lukker sig lydløst bagved ham. Han går ind i cellen, og der ligger Peter fredeligt sovende i fuldkommen tillid.

Fangerummet fyldes af det lys, der omgiver engelen, men det vækker ikke apostlen. Først da han mærker berøringen af engelens hånd og hører en stemme sige: „Stå hurtigt op!“ bliver han tilstrækkelig vågen til at se fængslet oplyst af Himmels lys og en strålende engel stående foran ham. Uvilkårligt adlyder han de ord, der blev talt til ham, og da han løfter hænderne, går det svagt op for ham, at lænkerne er faldet af hans håndled.

Atter lyder det himmelske sendebuds røst: „Bind op om dig og tag dine sandaler på!“ og atter adlyder Peter mekanisk, med sit undrende blik fast rettet mod sin gæst og i den tro, at han drømmer eller ser et syn. Endnu engang befaler engelen: „Kast din kappe om dig og følg mig!“ Engelen går henimod døren efterfulgt af den i almindelighed meget talende Peter, som nu er stum af forundring. De træder hen over vagten og når den svært låsede dør, som af sig selv går op og straks efter igen lukker sig, mens vagterne både inden og udenfor er ubevægelige på deres post.

Nu når de til den anden dør, som også er bevogtet både indefra og udefra. Den åbner sig på samme måde som den første, uden knirkende hængsler eller raslende slår. De går igennem den, og den lukker sig atter lydløst. På samme måde passerer de den tredje port og står nu ude på gaden. Der bliver ikke sagt et ord, og der høres

[82]

ingen fodtrin. Engelen svæver i forvejen, omgivet af en blændende stråleglans, og Peter, som stadig er forvirret og tror, at han drømmer, følger med sin befrier. På denne måde går de hen ad en gade, og derpå forsvinder engelen pludseligt, fordi dens opgave er fuldført.

Det himmelske lys svandt bort, og Peter stod pludselig i det dybeste mørke; men efterhånden som hans øjne vænnede sig til mørket, syntes det at sprede sig, og han opdagede, at han stod alene på den stille gade og mærkede den kølige natteluft på sin pande. Nu forstod han, at han var fri og i en velkendt del af byen; han genkendte stedet som et, han ofte havde besøgt, og som han havde ventet næste morgen at skulle passere for sidste gang.

Han prøvede at genkalde sig de sidste øjeblikkes begivenheder. Han huskede, at han var faldet i søvn, bundet mellem to soldater og uden sandaler og yderklæder. Han undersøgte sig selv og opdagede, at han var fuldt påklædt og havde sit bælte på. Hans håndled, der var ophovnede af de grusomme lænker, var befriede fra håndjernene. Han forstod, at hans frihed ikke var et selvbedrag, ingen drøm eller et syn, men den velsignede virkelighed. Næste morgen skulle han være ført hen for at dø, men se, en engel havde udfriet ham fra fængslet og døden. „Da Peter så kom til sig selv igen, sagde han: „Nu forstår jeg virkelig, at Herren har sendt sin engel og udfriet mig af Herodes' hånd og fra alt det, jødefolket havde ventet!“

Apostlen begav sig straks til det hus, hvor brødrene var forsamlede, og hvor de i dette øjeblik var optaget af inderlig bøn for ham. „Da han nu bankede på døren til portrummet, kom der en pige ved navn Rode for at lukke op. Og da hun kendte Peters røst, blev hun så glad, at hun ikke åbnede porten, men løb ind og fortalte, at Peter stod uden-for porten. Men de sagde til hende: „Du er jo fra forstanden!“ Hun forsikrede imidlertid, at det var, som hun havde sagt. Så sagde

[83] de: „Det er hans engel!“

Imens blev Peter ved med at banke på, og da de lukkede døren op, så de, at det var ham, og de blev ude af sig selv af forbavselse. Men han gjorde tegn til dem med hånden, at de skulle tie, og han fortalte dem, hvordan Herren havde ført ham ud af fængslet.“ Og Peter „gik ud og drog til et andet sted.“ Lov og pris fyldte de troendes hjerter, fordi Gud havde hørt og bøn hørt dem og udfriet Peter af Herodes' vold.

Om morgenen samledes en stor skare mennesker for at være vidne til apostlens henrettelse. Herodes sendte betjente hen til Peters fængsel, for at de skulle afhente ham med stort opbud af våben og vagter, ikke blot for at sikre sig mod, at han flygtede, men også for at skræmme alle, der følte medlidenhed med ham, og som tegn på kongens magt.

Da vagten foran døren opdagede, at Peter var undkommet, blev de rædselsslagne. Det var udtrykkeligt blevet bekendtgjort, at de med deres liv måtte stå inde for deres fanges liv, og af denne årsag havde de været særlig årvågne. Da betjentene kom for at hente Peter, stod soldaterne stadig ved fængselsdøren, låse og skodder var stadig på plads, lænkerne var stadig fastgjort til de to soldaters håndled, men fangen var forsvundet !

Da beretningen om Peters forsvinden blev forebragt Herodes, blev han ude af sig selv af raseri. Han anklagede fængselsvagten for upålidelighed og befalede, at de skulle dræbes. Herodes vidste godt, at ingen menneskelig magt havde reddet Peter, men han var fast besluttet på ikke at indrømme, at en guddommelig magt havde ødelagt hans planer, og han dristede sig til at trodse Gud.

Ikke længe efter Peters udfrielse fra fængslet drog Herodes til Kæsarea. Mens han var der, holdt han en stor fest, der var beregnet på at vække folkets beundring og begejstring. Denne fest blev overværet af forlystelsessyge mennesker alle vegne fra, og der var støjende lystighed og meget drikkeri. Herodes viste sig i pomp og pragt for folket og holdt en tale til dem med udfoldelse af stor veltalenhed. Han så pragtfuld ud klædt i sin kongedragt, der glimrede af sølv og guld. Den fangede solstrålerne i sine glimtende folder og blændede tilskuernes øjne. Hans majestætiske fremtræden og virkningen af hans velvalgte ord betog forsamlingen med mægtig kraft. Deres sanser var allerede omtågede af sviren og drikken, og de lod sig blænde af Herodes' pragt og bedåre af hans optræden og veltalenhed; vilde af begejstring overøste de ham med smiger og erklærede, at ingen dødelig kunne fremtræde på den måde eller være i besiddelse af en sådan veltalenhed. Endvidere erklærede de, at mens de altid havde højagtet ham som hersker, så ville de fra nu af dyrke ham som gud.

Nogle af disse stemmer, som man nu hørte forherlige en ussel synder, havde for kun få år siden opløftet dette afsindige røb: Bort

[84] med Jesus! Korsfæst ham, korsfæst ham! Jøderne havde nægtet at tage imod Jesus, hvis klæder, der var grove og ofte plettede efter rejsen, dækkede et hjerte fuldt af guddommelig kærlighed. Deres øjne kunne ikke bag det fattige ydre opdage livets og herlighedens Herre, skønt dog Kristi magt var åbenbaret for dem ved de gerninger, som intet menneske havde været i stand til at gøre. Men de var parat til at tilbede den hovmodige konge som gud, skønt hans prægtige klæder af sølv og guld dækkede over et fordærvet og grusomt hjerte.

Herodes var klar over, at han hverken fortjente deres ros eller hyldest, men alligevel modtog han folkets afgudsdyrkelse som sin ret. Hans hjerte bankede af sejrsmelding, og hans ansigt glødede af tilfredsstillet stolthed, da han hørte dette råb løfte sig: „Det er en guds røst og ikke et menneskes.“

Men pludselig skete der en frygtelig forandring med ham. Hans ansigt blev dødblegt og forvredent af smerte. Store sveddråber brød frem af alle porer. Et øjeblik stod han som lammet af smerte og rædsel; så vendte han sit dødblege, blygrå ansigt mod sine forfærdede venner og skreg med hul, fortvivlet stemme: Den, I har prist som Gud, er ramt af døden!

I den frygteligste kval blev han båret bort fra skuepladsen for svir og pragtudfoldelse. For et øjeblik siden havde han med stolthed taget imod den store skares pris og tilbedelse; nu forstod han, at han var i en endnu mægtigere herskers hånd. Han blev grebet af samvittighedsnag: han huskede sin ubarmhjertige forfølgelse af Kristi disciple; han huskede sin grusomme befaling om at dræbe den uskyldige Jakob og sine planer om at lade apostlen Peter henrette; han huskede også, hvordan han i sin krænkelse og sit skuffede raseri havde ladet en uretfærdig hævn ramme fangevogterne. Han forstod, at det nu var Gud, som handlede med ham, den ubarmhjertige forfølger. Intet lindrede de legemlige smerter eller den sjælelige lidelse, og han ventede det heller ikke.

Herodes kendte godt Guds lov, som siger: „Du må ikke have andre guder end mig!“ 2 Mos. 20, 3, og han vidste, at han ved at tage imod folkets tilbedelse havde nået toppunktet af sin synd og pådraget sig Jehovas retfærdige harme.

Den samme engel, der var kommet fra de himmelske boliger for at frelse Peter, havde været vredens og dommens sendebud til Herodes. Engelen stødte til Peter for at vække ham af søvne, det var med

en anden slags stød, at han ramte den onde konge, et, som nedbrød hans stolthed og bragte den Almægtiges straf over ham. Herodes døde under forfærdelige lidelser, både sjælelige og legemlige, ved Guds gengældelsesdom.

Denne tilkendegivelse af Guds retfærdighed havde en mægtig virkning på folket. Efterretningen om, at Kristi apostel ved et under var blevet udfriet fra fængsel og død, mens hans forfølger var blevet ramt af Guds forbandelse, spredtes til alle lande og var medvirkende til, at mange kom til at tro på Kristus.

Filips oplevelse, da han af en himmelsk engel fik befaling til at drage til det sted, hvor han mødte en, som søgte sandheden; Kornelius', da en engel kom til ham med et budskab fra Gud; Peters, da han var i fængsel og dømt til døden og af en engel blev ført ud til sikkerheden; det viser alt sammen, hvor nær forbindelse der er mellem Himmel og jord!

Beretningen om disse engle burde bringe den, der arbejder for Gud, både styrke og mod. Himmelens sendebud drager i dag, ligeså vel som på apostlenes tid, vidt og bredt om lande og søger at trøste de sør-gende, beskytte de bodfærdige og vinde menneskers hjerter for Kristus. De er ikke synlige for vort blik, men ikke desmindre er de hos os og vejleder, hjælper og beskytter os. [85]

Himmelen er bragt jorden nærmere ved denne usynlige stige, hvis fod står fast på jorden, mens det øverste af den når op til evighedens trone. Bestandig stiger engle op og ned ad denne strålende stige for at bringe de ulykkeliges og lidendes bønner op til Faderen i Himmelen og for at bringe velsignelse og håb, mod og hjælp til menneskenes børn. Disse lysets engle skaber en himmelsk luftning om sjælen og løfter os op mod det ukendte og evige. Med vort menneskelige syn kan vi ikke se deres skikkelser, kun ved åbenbaringer kan vi skelne de himmelske ting. Kun med Åndens øre kan vi høre klangen af de himmelske stemmer.

„Herrens engel slår lejr om dem, der frygter ham, og frier dem.“ SI. 34, 7. Gud giver sine engle befaling om at frelse hans udvalgte fra ulykke, om at bevare dem fra „pesten, der sniger i mørke,“ og „middagens hærgende sol.“ SI. 91, 6. Atter og atter har engle talt med mennesker, som en mand taler med sin ven, og ført dem til sikre steder. Atter og atter har engles opmuntrende ord fornyet de troendes svage kraft, når den var ved at svinde bort, har ført deres tanker op

over de jordiske ting og ladet dem ved troen se sejrens hvide klæder, kroner og palmegrene, der venter de sejrende, når de står omkring den store hvide trone.

Det hører med til englens tjeneste at komme de prøvede, de lidende og de fristede nær. De arbejder utrætteligt til hjælp for dem, for hvis skyld Kristus døde. Når syndere bringes til at overgive sig til Frelseren, bærer englene budskabet op til Himmelen, og hele den himmelske hær fryder sig. „Således bliver der mere glæde i Himmelen over én synder, som omvender sig, end over nioghalvfems retfærdige, som ikke trænger til omvendelse.“ Luk. 15, 7. Der bliver bragt bud til Himmelen om hver eneste lykkelig bestræbelse fra vor side for at sprede mørket og udbrede kundskaben om Kristus. Når dette bliver berettet Faderen, genlyder Himmelen af jubelråb.

Himmelens magter og myndigheder er vidne til kampen, som Guds tjenere må føre under tilsyneladende nedslående omstændigheder. Nye erobringer bliver gjort, ny hæder vundet, når de kristne samler sig om Frelserens banner og drager ud for at stride troens gode strid. Alle de himmelske engle er til rådighed for Guds ydmyge troende folk; og når Herrens hær hernede synger sine lovsange, stemmer koret deroppe i sammen med dem for at prise Gud og hans Søn.

Vi må lære bedre at forstå englens opgave! Det ville være rigtigt at huske på, at hvert eneste Guds barn kan regne med himmelske væseners medvirken. Usynlige hære af lys og kraft hjælper de frygtsomme og ringe, der tror og regner med Guds løfter. Keruber og serafer og vældige engle står ved Guds højre hånd: „Er de ikke alle ånder i Guds tjeneste, som sendes ud for deres skyld, der skal arve frelse?“

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 12, 1-23.

KAPITEL 16—EVANGELIET FORKYNDES I ANTIOKIA

Da disciplene ved forfølgelsen var blevet fordrevet fra Jerusalem, udbredtes evangeliets budskab hurtigt i de egne, der lå udenfor Palæstinas grænser; og der dannedes mange små menigheder af troende i nogle af de vigtige knudepunkter. Nogle af disciplene „vandrede omkring, til de kom til Fønikien og Kypern og Antiokia, og forkyndte ordet.“ Deres virksomhed indskrænkede sig i reglen til hebræere og græsktalende jøder, og af disse fandtes der den-gang store kolonier i næsten alle verdens større byer.

Antiokia var et af de steder, hvor ordet blev modtaget med glæde. Antiokia var på det tidspunkt Syriens hovedstad. Den omfattende handel, som udgik fra dette folkerige knudepunkt, førte mange mennesker af forskellig nationalitet til byen. Desuden var Antiokia kendt som et yndet opholdssted for dem, der satte pris på lediggang og fornøjelser, på grund af sin sunde beliggenhed, sine skønne omgivelser og den rigdom, kultur og dannelse, man mødte dér. I aposteltiden var byen blevet til et hjemsted for vellyst og last.

I Antiokia blev evangeliet offentligt prædikeret af nogle disciple fra Kypern og Kyrene, som kom og „forkyndte evangeliet om Herren Jesus.“ „Herrens hånd var med dem,“ og deres alvorlige arbejde bar megen frugt. „Et stort antal kom til troen og om-vendte sig til Herren.“

„Rygtet om dette kom menigheden i Jerusalem for øre, og de sendte så Barnabas til Antiokia.“ Ved sin ankomst til denne nye arbejdsmark så Barnabas, at der allerede ved Guds nåde var blevet udrettet et stort arbejde, og „han blev glad og formanede dem alle til, at de med hjertets forsæt skulle blive ved Herren.“

Barnabas' arbejde i Antiokia blev rigt velsignet, og der blev dér føjet mange til de troendes antal. Efterhånden som arbejdet voksede, følte Barnabas, at der var brug for en god hjælp til at fremme det arbejde, der ved Guds forsyn var begyndt, og han drog til Tarsus for at opsøge Paulus, der efter sin af-rejse fra Jerusalem en tid havde virket

[87] i „Syriens og Kilikiens egne“ og forkyndt „den tro, han før søgte at udrydde.“ Gal. 1,21.23. Det lykkedes Barnabas at træffe Paulus og over- tale ham til at rejse med ham tilbage som medarbejder i tjenesten.

I den tæt befolkede by Antiokia fandt Paulus en rig arbejds- mark. Hans lærdom, klogskab og iver kom til at udøve en vældig indflydelse på denne kulturprægede bys indbyggere og hyppigt til- bagevendende gæster, og han viste sig at være netop den hjælp, som Barnabas trængte til. I et år arbejdede de to disciple sammen i trofast tjeneste og bragte mange det frelsende budskab om Jesus fra Nazaret, verdens Frelser.

Det var i Antiokia, at disciplene først fik navnet kristne. Dette navn fik de, fordi Kristus var hovedpunktet i deres prædiken, deres lære og deres tale. Bestandig fortalte de atter og atter om de begiven- heder, der var sket, mens han vandrede på jorden, da hans disciple nød godt af hans personlige nærværelse. Utrætteligt dvælede de ved hans lære og hans undergerninger. Med skælvende læber og tårer i øjnene fortalte de om hans dødsangst i haven, hvordan han blev forrådt, dømt og henrettet, om den sagtmodighed og ydmyghed, hvormed han tålte den hån og lidelse, som hans fjender udsatte ham for, og den guddommelige medynk, hvormed han bad for dem, som pinte og plagede ham. De frydede sig ved at dvæle ved hans opstan- delse og himmelfart og hans tjeneste i Himmelen som den faldne menneskeslægts talsmand. Det var med god grund, at hedningerne kaldte dem kristne, da de prædikede Kristus og rettede deres bønner til Gud i hans navn.

Det var Gud selv, som gav dem navnet kristne! Dette er et kon- geligt navn, som gives til alle, der slutter sig til Kristus. Det var om dette navn, at Jakob senere skrev: „Er det da ikke de rige, der un- dertrykker jer, og er det ikke dem, der slæber jer for domstolene? Er det ikke dem, der spotter det skønne navn, som er nævnet over jer?“ Jak. 2, 6. 7. Og Peter erklærede: „Lider nogen, fordi han er kristen, så skal han ikke skamme sig, men ved dette navn gøre Gud ære.“ „Hvis I hånes for Kristi navns skyld, er I salige, thi herlighedens Ånd, Guds Ånd, hviler over jer.“ 1 Pet. 4, 16, 14.

De troende i Antiokia forstod, at Gud var villig til at virke i dem „både at ville og at virke, for at hans gode vilje kan ske.“ Fil. 2, 13. Mens de her levede midt blandt et folk, der kun syntes at beskæftige

sig lidt med ting af evig værd, søgte de at fange opmærksomheden hos dem, der var oprigtige af hjertet, og at vidne med overbevisning om ham, som de elskede og tjente. Under deres ydmyge tjeneste lærte de at være af-hængige af Helligåndens kraft til at levendegøre ordet. Og således vidnede de dagligt under livets forskellige forhold om deres tro på Kristus.

Eksemplet fra Kristi disciple i Antiokia burde virke inspirerende på enhver troende, der i dag bor i verdens storbyer. Skønt det er efter Guds vilje, at udvalgte dygtige og hellige arbejdere ansættes i vigtige befolkningscentre for at føre an i den offentlige tjeneste, så vil Gud også, at lægfolk indenfor menigheden i disse byer skal bruge de talenter, Gud har givet dem, til at arbejde for sjælene. Der ligger rig velsignelse gemt til dem, der helt vil overgive sig til Guds kald. Når sådanne arbejdere bestræber sig for at vinde sjæle for Jesus, vil de opdage, at mange, man aldrig ville have kunnet nå på anden måde, er rede til at lytte til en klog, personlig henvendelse.

Guds gerning på jorden i dag trænger til levende repræsentanter for Bibelens sandhed. De ordinerede prædikanter kan ikke alene overkomme arbejdet med at advare de store byer. Guds kald gælder ikke blot prædikanterne, men også læger, sygeplejersker, kolportører, bibelarbejdere og andre hellige lægfolk med forskellige evner, der har kend-skab til Guds ord og kender hans nådes kraft, og som kan varetage de sorgløse byers behov. Tiden skrider hurtigt, og der er meget, der skal nås. Enhver hjælper må sættes i gang, så de nuværende muligheder kan blive klogt udnyttet.

[88]

Paulus' gerning i Antiokia sammen med Barnabas bestyrkede ham i overbevisningen om, at Herren havde kaldet ham til en særlig tjeneste indenfor hedningeverdenen. Dengang Paulus blev omvendt, havde Herren forkyndt, at han skulle være hedningernes apostel „for at åbne deres øjne, så de må omvende sig fra mørke til lys, fra Satans magt til Gud, for at de kan få syndernes forladelse og arvelod sammen med dem, som er helligede ved troen på mig.“ Ap. G. 26, 18. Engelen, som viste sig for Ananias, havde sagt om Paulus: „Denne mand er mit redskab, som jeg har udvalgt mig til at bære mit navn frem både for hedninger og konger og Israels børn.“ Ap. G. 9, 15. Og Paulus selv fik senere i sit liv som kristen, mens han bad i templet i Jerusalem, besøg af en engel fra Himmelen, som bød ham:

„Gå! thi jeg vil sende dig til hedningefolk langt borte.“ Ap. G. 22, 21.

Sådan havde Herren overgivet Paulus hans opgave at gå ud på hedningeverdenens store missionsmark. Som forberedelse til denne vidtrækkende og vanskelige gerning havde Gud bragt ham i nær forbindelse med sig selv og havde for hans undrende blik åbnet syner af den himmelske herlighed og skønhed. Han havde fået den opgave betroet at forkynde „en hemmelighed, der var fortiet fra evige tider,“ Rom. 16, 25, „sin viljes hemmelighed,“ Ef. 1, 9, „som i tidligere slægter ikke var kundgjort for menneskenes børn, således som den nu ved Ånden er blevet åbenbaret for hans hellige apostle og profeter, nemlig den hemmelighed, at hedningerne er medarvinger, medindlemmede i legemet og meddelagtige i forjættelsen og alt dette i Kristus Jesus ved evangeliet; og,“ erklærer Paulus, „det er jeg blevet tjener for. . . Ja, mig, den allerringeste af alle hellige, blev den nåde givet at forkynde hedningerne evangeliet om Kristi uransagelige rigdom og at oplyse, hvorledes den frelsesplan er, der fra evighed har ligget gemt som en hemmelighed hos Gud, alle tings skaber, for at Guds visdom nu i al dens mangfoldighed ved kirken skulle gives til kende for magterne og myndighederne i den himmelske verden. Således var fra evige tider det forsæt, som han udførte i Kristus Jesus, vor Herre.“ Ef. 3, 5-11.

Gud havde i rigeligt mål velsignet Paulus' og Barnabas' gerning i det år, hvor de blev hos de troende i Antiokia. Men endnu var ingen af dem blevet formelt indviet til at forkynde evangeliet. De var nu nået til et punkt i deres erfaringer som kristne, hvor Gud ville betro dem at gøre tjeneste ved et vanskeligt missionsarbejde, under hvilket de ville komme til at trænge til enhver hjælp, som kunne opnås ved kirkens medvirken.

[89] „I den menighed, som fandtes i Antiokia, var der profeter og lærere: der var Barnabas og Simeon, som kaldtes Niger, og Lukius fra Kyrene, og der var Manaen ... og Saulus. Medens de nu holdt gudstjeneste og fastede, sagde Helligånden: „Udtag mig Barnabas og Paulus til den gerning, jeg har kaldet dem til.“ Før disse disciple blev udsendt som missionærer til hedningeverdenen, blev de højtideligt indviet til Gud ved bøn og faste og håndspåleggelse. På denne måde blev de af menigheden bemyndigede til ikke blot at lære sandheden,

men til at foretage dåbshandlinger og organisere menighederne med kirkens fulde autoritet.

På dette tidspunkt var den kristne menighed ved at gå ind i en betydningsfuld periode. Nu skulle arbejdet med at forkynde evangeliet blandt hedninger gennemføres med al mulig kraft, og som følge deraf ville menigheden vinde styrke ved en rig høst af sjæle. De apostle, som var udset til at varetage denne tjeneste, ville være udsat for mistanke, fordomme og skinsyge. Deres lære om at nedbryde „det gærde, som skiller,“ det, der så længe havde skilt den jødiske verden fra den hedenske, ville antagelig gøre, at de blev beskyldt for kætteri, og deres myndighed som ordets tjenere ville blive betvivlet af mange nidkære, troende jøder. Gud forudså de vanskeligheder, hans tjenere ville komme til at møde, og for at ingen skulle kunne kritisere deres tjeneste, åbenbarede han for menigheden, hvordan den offentligt skulle udvælge dem til missionsgerningen. Deres indvielse var en åben anerkendelse af deres guddommelige kald til at bringe hedningerne evangeliets glade budskab.

Både Paulus og Barnabas havde allerede fået deres kald fra Gud selv, og højtideligheden med håndspålæggelse indebar ikke nogen ny nåde eller særlig adkomst. Det var den anerkendte form for beskikkelse til et embede og en anerkendelse af ens myndighed indenfor dette embede. Hermed havde kirken sat sit segl på tjenesten for Gud.

For en jøde var denne skik meget betydningsfuld. Når en jødisk fader velsignede sine børn, lagde han højtideligt hænderne på deres hoved. Når et dyr blev indviet til ofring, lagde han, der sad inde med præsteværdigheden, sin hånd på offerdyrets hoved. Og når de ældste indenfor den kristne kirke i Antiokia lagde hænderne på Paulus og Barnabas, bad de ved denne handling Gud om at skænke de udvalgte apostle sin velsignelse til den særlige tjeneste, hvortil de var udset.

Senere i tiden blev ordinationsceremonien ved håndspålæggelse i høj grad misbrugt. Der blev tillagt denne handling uberettiget betydning, som om der med det samme tilflød dem, der blev indviet, en kraft, som straks dygtiggjorde dem til prædikegerningen. Men ved udtagelsen af disse to apostle er der intet i beretningen, som antyder, at der blev tildelt dem særlige evner ved selve håndspålæggelsen. Der findes kun den enkle beretning om deres indvielse og om dens betydning for deres fremtidige gerning.

[90]

De omstændigheder, der står i forbindelse med Helligåndens udvælgelse af Paulus og Barnabas til en bestemt gren af tjenesten, viser tydeligt, at Herren virker gennem udvalgte medhjælpere indenfor sin menighed. Flere år tidligere, da Guds formål med Paulus første gang blev åbenbaret for ham af Frelseren selv, blev Paulus straks derefter bragt i forbindelse med medlemmer af den nyoprettede menighed i Damaskus. Endvidere blev menigheden på dette sted ikke længe holdt i uvidenhed om den omvendte farisæers personlige erfaringer. Og nu, hvor den guddommelige befaling, som dengang blev givet, skulle udføres helt og fuldt, pålagde Helligånden, der atter bevidnede, at Paulus var et udvalgt redskab til at bringe hedningerne evangeliet, menigheden den tjeneste at indvi ham og hans medarbejder. Mens de ældste indenfor menigheden i Antiokia „holdt gudstjeneste og fastede, sagde Helligånden: Udtag mig Barnabas og Saulus til den gerning, jeg har kaldet dem til.“

Gud har gjort sin menighed her på jorden til en vej til lyset, og gennem den meddeler han sine formål og sin vilje. Han giver ikke nogen af sine tjenere en erfaring, der er uafhængig af eller i modstrid med selve kirkens erfaringer. Han giver heller ikke noget enkelt menneske en viden om sin vilje med hensyn til hele menigheden, mens menigheden Kristi legeme holdes i uvidenhed. I sin forudseenhed sætter han sine tjenere i nøje forbindelse med sin menighed, for at de skal få mindre selvtillid og større tillid til andre, som han udvælger til at fremme sin gerning.

Der har indenfor menigheden altid været nogle, som stadig higer efter individuel uafhængighed. De synes ikke at kunne forstå, at åndelig uafhængighed er tilbøjelig til at få det menneskelige redskab til at stole for meget på sig selv og have for megen tillid til sin egen dømmekraft i stedet for at respektere sine brødres råd og højagte deres bedømmelse, særlig deres, som sidder inde med de embeder, Gud har bestemt til at være de ledende blandt hans folk. Gud har tildelt sin menighed en særlig myndighed og magt, som ingen har ret til at ringeagte eller lade hånt om; thi den, som gør dette, ringeagter Guds røst.

De, der har tilbøjelighed til at anse deres egen dom for at være afgørende, er i stor fare. Satan gør sig de største anstrengelser for at skille sådanne mennesker fra dem, som er lysets vejledere, og gennem hvem Gud har virket for at opbygge og udbrede sin gerning

på jorden. At ringeagte eller foragte dem, som Gud har ansat til at bære ledelsens ansvar og samtidig fremme sandheden, er det samme som at forkaste de midler, han har anvist til hjælp, opmuntring og styrkelse af sit folk. Hvis nogen, der vil arbejde for Herrens sag, overser disse og mener, at han må få sit lys direkte fra Gud, bringer han sig selv i en stilling, hvor han let vil lade sig bedrage af fjenden og blive besejret. Herren har i sin visdom ordnet det således, at ved den snævre forbindelse, som burde bestå mellem alle troende, skulle den ene kristne være knyttet til den anden, og menighed til menighed. På denne måde vil den menneskelige hjælp blive i stand til at samarbejde med den guddommelige. Enhver medarbejder vil underordne sig Helligånden, og alle de troende vil være forenede i en velordnet og dygtigt ledet bestræbelse for at bringe verden det gode budskab om Guds nåde.

Paulus betragtede dagen for sin højtidelige indvielse som begyndelsen til en ny og betydningsfuld periode af sin livsgerning. Det var fra denne tid, at han senere regnede begyndelsen af sin virksomhed som apostel indenfor den kristne menighed.

Medens evangeliets lys skinnede klart i Antiokia, blev et vigtigt arbejde fortsat af de apostle, der var blevet i Jerusalem. Hvert år kom der ved festtiderne mange jøder fra alle lande til Jerusalem for at tilbede i templet. Nogle af disse pilgrimme var op-rigtigt fromme mænd, som grundigt havde studeret profetierne. De så hen til og længtes efter den forjættede Messias' komme, han, som var Israels håb. Mens Jerusalem fyldtes med disse fremmede, prædikede apostlene om Kristus med det djærveste mod, skønt de vidste, at de ved at gøre det stadig satte livet i vove. Guds Ånd satte sit segl på deres bestræbelser, mange blev omvendt til troen, og når disse vendte tilbage til deres hjem forskellige steder i verden, spredte de sandhedens sæd blandt alle folkeslag og alle samfundsklasser.

Forrest blandt de apostle, som påtog sig denne opgave, var Peter, Jakob og Johannes, der med sikkerhed følte, at Gud havde bestemt dem til at prædike Kristus hjemme blandt deres landsmænd. De arbejdede trofast og klogt, vidnede om de ting, de havde set og hørt, og hævdede, at „nu står det profetiske ord så meget fastere,“ i deres bestræbelser for at overbevise „Israels hus . . . om, at den Jesus, som I korsfæstede, ham har Gud gjort både til Herre og Kristus.“ 2 Pet. 1, 19; Ap. G. 2, 36.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 11, 19-26; 13, 1-13

[92]

KAPITEL 17—EVANGELIETS FORKYNDERE

Da de således var udsendt af Helligånden,“ drog Paulus og Barnabas efter deres indvielse „ned til Seleukia og sejlede derfra til Kypern.“ Således begyndte apostlene deres første missionsrejse.

Kypern var et af de steder, hvortil de troende var flygtet fra Jerusalem under den forfølgelse, der fulgte efter Stefanus' død. Det var fra Kypern, at der var kommet nogle mænd til Antiokia, og „havde forkyndt evangeliet om Herren Jesus.“ Ap. G. 11, 20. Barnabas selv „stammede fra Kypern;“ Ap. G. 4, 36, og nu besøgte han og Paulus, ledsagede af Johannes Markus, en slægtning af Barnabas, denne ø.

Markus' moder var blevet omvendt til kristendommen, og hendes hjem i Jerusalem var et tilflugtssted for disciplene. Der var de altid sikre på at være velkomne og få den fornødne hvile. Det var under et af disse apostel-besøg i hans moders hjem, at Markus foreslog Paulus og Barnabas, at han skulle drage med dem på deres missionsrejse. Han følte Guds nåde i sit hjerte og længtes efter helt at ofre sig for arbejdet med evangeliets udbredelse.

Da apostlene var ankommet til Salamis, „forkyndte de Guds ord i jødernes synagoger. ... De drog så gennem hele øen lige til Pafus; der traf de en troldmand og falsk profet, en jøde ved navn Barjesus. Han opholdt sig hos statholderen Sergius Paulus, der var en forstandig mand. Denne indbød Barnabas og Paulus og ønskede at høre Guds ord. Men Elimas, troldmanden (thi dette betyder hans navn), stod dem imod og søgte at hindre statholderen i at komme til troen.“

Ikke uden kamp tillader Satan, at Guds rige opbygges på jorden! De onde magter ligger uafslædt i krig mod de virksomheder, der er udset til at udbrede evangeliet, og disse mørkets magter har ganske særligt travlt, når evangeliet forkyndes for ansete mænd, hvis retskaffenhed er uangribelig. Sådan gik det, da Sergius Paulus, Kyperns statholder, lyttede til evangeliets budskab. Statholderen havde sendt bud efter apostlene, for at han kunne lære det budskab at kende, som de var kommet for at bringe, og nu søgte de onde magter ved hjælp af troldmanden Elimas med deres ødelæggende på - fund at vende

[93]

ham bort fra troen og således krydse Guds planer.

På den måde arbejder den faldne fjende altid for at beholde indflydelsesrige mænd indenfor sine rækker, fordi de, hvis de blev omvendt, ville kunne yde Guds sag betydelig hjælp. Men evangeliets trofaste forkynder behøver ikke at ængste sig for at lide nederlag! Han har det privilegium at få tildelt kraften fra det høje til at modstå alle Satans påfund.

Skønt Paulus blev hårdt angrebet af Satan, havde han mod til at dadle ham, gennem hvem fjenden virkede. „Fyldt med Helligånden så han fast på ham og sagde: „Åh, du Djævelens barn, fuld af alskens svig og underfundighed, du fjende af alt, hvad der er ret! Vil du da ikke holde op med at gøre Herrens lige veje krogede? Se, nu kommer Herrens hånd over dig, og du skal blive blind og til en tid ikke kunne se solen.“ I samme nu faldt der mulm og mørke over ham, og han gik omkring og søgte efter nogen, som kunne lede ham ved hånden. Da statholderen så det, som var sket, kom han til tro, slået af forundring over Herrens lære.“

Troldmanden havde lukket øjnene for beviserne for evangeliets sandhed; og i retfærdig harme lod Herren hans legemlige øjne blive tillukkede, så han var lukket ude fra dagens lys. Denne blindhed skulle ikke være vedvarende, men kun vare en tid, for at han kunne få en advarsel om at angre og søge tilgivelse hos den Gud, som han havde krænket så frygteligt. Den forvirring, han på denne måde kom i, tilintetgjorde hans snedige anslag mod Kristi lære. Den kendsgerning, at han var nødt til at famle sig frem i sin blindhed, beviste for alle, at de mirakler, som apostlene havde gjort, og som Elimas havde erklæret for taskenspillerkunster, var sket ved Guds kraft. Statholderen, som var blevet overbevist om sandheden i apostlenes lære, tog imod evangeliet.

Elimas var ingen bogligt dannet mand, men alligevel var han i særlig grad egnet til at udrette Satans værk. De, der prædiker Guds sandhed, vil komme til at møde den snedige fjende under mange forskellige skikkelser. Undertiden vil det være i skikkelse af lærde, men oftere af uvidende mænd, som Satan har opdraget til at være brugelige redskaber til at bedrage sjæle. Det er en pligt for Kristi tjener at være trofast på vagt i guds frygt og ved Guds kraft. På denne måde kan han bringe forvirring i Satans hær og vinde sejr i Herrens navn.

Paulus og hans ledsagere fortsatte deres rejse og drog til Perge i Pamfylrien. Det var en besværdig tur! De var udsat for vanskeligheder og savn, og de var omringede af farer alle vegne. I de store og små byer, som de kom igennem, og på de ensomme veje var de omgivet af synlige og usynlige farer. Men Paulus og Barnabas havde lært at stole på Guds magt. Deres hjerter var fyldt med inderlig kærlighed til de sjæle, der var i nød. Som gode hyrder, der opsøger det tabte lam, skænkede de ikke deres egen behagelighed den mindste tanke. Uden at tænke på sig selv vaklede de ikke, når de led af træthed, sult og kulde. De havde kun et eneste mål: at frelse dem, der var vandret langt bort fra folden.

Her var det, at Markus, som var overvældet af frygt og modløshed, for en tid vaklede i sin beslutning om helt og fuldt at overgive sig til Herrens tjeneste. Han var ikke vant til besværdigheder, og han tabte modet under rejsens farer og savn. Under gunstige omstændigheder havde han tidligere arbejdet med godt resultat; men nu, midt blandt den modstand og de farer, som så ofte omgiver pionerarbejdet, havde han ikke mod til at tåle de strenge forhold som en god korssets stridsmand. Han måtte endnu lære at møde farer og forfølgelse og modgang med et tappert sind. Efterhånden som apostlene drog videre, og der var endnu større vanskeligheder i vente, blev Markus bange og tabte helt modet. Han nægtede at rejse videre og vendte tilbage til Jeru-salem.

[94]

Denne flugt fra vanskelighederne fik Paulus til for en tid at bedømme Markus ugunstigt, ja, endog strengt. Barnabas var på den anden side tilbøjelig til at undskylde ham på grund af hans manglende erfaring. Han var ængstelig for, om Markus skulle forlade tjenesten for Gud, fordi han så, at Markus havde egenskaber, der kunne gøre ham til en nyttig Kristi tjener. Senere i tiden blev hans omhu for Markus rigeligt lønnet, for den unge mand overgav sig uden forbehold til Herren og til tjenesten med at forkynde evangeliet under vanskelige forhold. Ved Guds nåde og under Barnabas' kloge oplæring udviklede han sig til en værdifuld arbejder.

Paulus forsonede sig senere med Markus og betragtede ham som sin medarbejder. Han anbefalede ham også til kolossenserne som en, der var medarbejder „for Guds rige“ og „som har været mig til trøst.“ Kol. 4, 10. Kort før sin død nævnede han atter Markus som en, „der er mig til megen nytte i tjenesten.“ 2 Tim. 4, 11.

Da Markus var draget bort, besøgte Paulus og Barnabas Antiokia i Pisidien, og på sabbaten gik de ind i jødernes synagoge og satte sig dér. „Efter at loven og profeterne var oplæst, sendte synagogeformstanderne bud til dem og lod sige: „Brødre, har I et formaningsord til folket, så sig frem!“ Efter denne opfordring til at tale „stod Paulus op og slog til lyd med hånden og sagde: „Israelitiske mænd og I andre, som frygter Gud, hør på mig!“ Så holdt han en vidunderlig tale. Han gav sig til at berette om, på hvilken måde Gud havde handlet mod jøderne lige fra deres udfrielse fra den ægyptiske trældom, og hvordan der var blevet lovet dem en Frelser af Davids slægt; og han forkyndte dristigt: „af hans slægt lod Gud, således som han havde forjættet, en Frelser fremstå for Israel det er Jesus. Allerede før hans fremtræden havde Johannes prædikedet omvendelses-dåb for hele Israels folk. Og da Johannes var ved at fuldende sit livsløb, sagde han: „Jeg er ikke den, I anser mig for at være. Men se, efter mig kommer der en, hvis skobånd jeg ikke er værdig til at løse.“ Således prædikede han med kraft om Jesus som menneskers Frelser, den for-jættede Messias.

Da Paulus havde forkyndt dette, sagde han: „Brødre, både I, som er sønner af Abrahams slægt, og I andre her, som frygter Gud! det er til os, at ordet om denne frelse er sendt. Thi indbyggerne i Jerusalem og deres rådsherrer ville ikke vide af ham; de dømte ham og opfyldte derved profeternes udsagn, som forelæses hver sabbat.“

[95] Paulus veg ikke tilbage for at sige sandheden rent ud om de jødiske rådsherrers forkastelse af Frelseren. „Skønt de ingen døds skyld fandt hos ham,“ sagde apostlen, „krævede de dog af Pilatus, at han skulle henrettes. Og da de havde fuldbyrdet alt, hvad der står skrevet om ham, tog de ham ned af korsets træ og lagde ham i en grav. Men Gud opvakte ham fra de døde, og han blev i mange dage set af dem, som var draget sammen med ham fra Galilæa op til Jerusalem; de er nu hans vidner overfor folket.“

„Vi forkynder jer det glædelige budskab,“ vedblev apostlen, at den forjættelse, som blev givet til fædrene, har Gud opfyldt for os, deres børn, ved at lade Jesus opstå, sådan som der står skrevet i den anden salme: „Du er min Søn, jeg har født dig i dag.“ Og at han har ladet ham opstå fra de døde, så at han ikke mere skal vende tilbage til forrådnelse, det har han sagt således: „Jeg vil give jer de trofaste nådeløfter til David.“ Derfor siger han også i en anden salme: „Du skal ikke lade din Hel-lige se forrådnelse.“ David sov jo hen, efter

at han i sit slægtled havde tjent Guds frelsesplan, og han blev lagt hos sine fædre og så forrådnelse; men den, som Gud har opvakt, så ikke forrådnelse.“

Da nu Paulus havde talt så tydeligt om opfyldelsen af de velkendte profetier om Messias, prædikede han for dem om omvendelse og syndernes forladelse, som Frelseren Jesus havde vundet for os. „Så skal I da vide, brødre,“ sagde han, „at ved ham forkyndes jer syndernes forladelse; og ved ham bliver enhver, der tror, retfærdiggjort fra alt det, som I ikke ved Mose lov kunne blive retfærdiggjort fra.“

Guds Ånd var over de ord, han talte, og de bevægede hjerterne. Apostlens henvisning til de gammeltestamentlige profetier og hans forkyndelse af, at de nu var gået i opfyldelse ved Jesus fra Nazaret, overbeviste mangen en sjæl, der længtes efter den lovede Messias' komme. Og den talendes ord, som forsikrede, at „det glade budskab“ om frelse gjaldt lige så vel for hedninger som for jøder, bragte håb og trøst til dem, der ikke efter kødet regnedes for Abrahams børn.

„Men da jøderne gik ud, bad hedningerne om, at der også næste sabbat måtte blive talt til dem om dette.“ Da forsamlingen endelig brød op, „fulgte mange jøder og gudfrygtige proselytter,“ som den dag havde taget imod det glædelige budskab, „med Paulus og Barnabas, som talte med dem og for-manede dem til stadig at holde sig til Guds nåde.“

Den interesse, som i Antiokia i Pisidien var blevet vakt ved Paulus' tale, samlede næste sabbatsdag „næsten hele byen for at høre Guds ord. Men da jøderne så skarerne, blev de fulde af skinsyge og modsagde og spottede det, som Paulus sagde.“

Paulus og Barnabas fik da frimodighed til at sige: „Det var nødvendigt, at Guds ord først skulle tales til jer; men siden I forkaster det og ikke agter jer selv værdige til det evige liv, se, så vender vi os nu til hedningerne. Thi således har Herren befalet os:

„Jeg har sat dig til hedningers lys,
at du skal blive til frelse indtil
jordens ende.“

„Da hedningerne hørte dette, blev de glade og priste Herrens ord, og de kom til troen, så mange, som var bestemt til evigt liv.“ De glædede sig inderligt over, at Kristus regnede dem for at være Guds

[96] børn, og med taknemmelige hjerter lyttede de til de ord, som blev talt. De, som troede, var ivrige efter at meddele evangeliets budskab til andre, og således „udbredtes Herrens ord over hele egnen.“

For århundreder siden havde inspirationens pen skildret hedningernes frelse, men disse profetiske ord havde kun i ringe grad været forstået. Hoseas havde sagt: „Israeliternes tal skal blive som sandet ved havet, der ikke kan måles eller tælles. Og i stedet for „I er ikke mit folk“ skal de kaldes „den levende Guds børn.“ Og atter et andet sted: „Jeg står hende ud i landet, mod nådeløs er jeg nådig og siger til ikke-mit-folk: „Mit folk er du!“ og han skal sige: „Min Gud!“ Hos. 1, 10; 2, 23.

Frelseren havde selv under sin jordiske gerning forudsagt, at evangeliet skulle udbredes blandt hedningerne. I lignelsen om vingården erklærede han overfor de forstokkede jøder: „Guds rige skal tages fra jer og gives til et folk, der bærer dets frugter.“ Matt. 21, 43. Og efter sin opstandelse pålagde han sine disciple at „gå ud i al verden“ og „gøre alle folkeslag til mine disciple.“ De måtte ikke undlade at advare nogen, men skulle „forkynde evangeliet for al skabningen.“ Mark. 16, 15; Matt. 28, 19.

Skønt Paulus og Barnabas vendte sig til hedningerne i Antiokia i Pisidien, ophørte de ikke med at arbejde for jøderne andre steder, hvor der fandtes en gunstig lejlighed til at blive hørt. Senere prædikede Paulus og hans medarbejdere evangeliet i Tessalonika, i Korint, i Efesus og i andre vigtige byer for både jøder og hedninger. Men fra nu af var deres hovedbestræbelser rettet mod at opbygge Guds rige på hedensk grund, blandt folk, som havde ringe eller slet ingen viden om den sande Gud og hans Søn.

Paulus' og hans medarbejders hjerter droges mod at hjælpe dem, der „var uden forbindelse med Kristus, udelukkede fra borgerret i Israel og fremmede for forjættelsens pagter, uden håb og uden Gud i verden.“ Ved apostlenes utrættelige tjeneste for hedningerne lærte disse „fremmede og udlændinge,“ der „engang var langt borte,“ at de var „kommet nær på grund af Kristi blod,“ og at de ved at tro på hans forsonende offer kunne blive „de helliges medborgere og Guds husfæller.“ Ef. 2, 12. 13. 19.

Paulus gik frem i tro og arbejdede uden ophør for at opbygge Guds rige blandt dem, der var blevet forsømt af Israels lærere. Bestandig ophøjede han Kristus som „kongernes Konge og herrernes

Herre,“ og formanede de troende til at være „rodfæstede i ham og i ham opbygges og befæstes i troen.“ 1 Tim. 6, 15; Kol. 2, 7.

For dem, der tror, er Kristus den sikre grundvold. På denne levende sten har både jøder og hedninger lov at bygge. Den er bred nok til alle og stærk nok til at bære vægten og byrden af den hele verden. Dette er noget, som Paulus selv tydeligt erkender. I de sidste dage af sin tjeneste for Gud skrev apostlen, idet han henvendte sig til en kreds af hedningekristne, der var forblevet tro mod evangeliets sandhed: „I er opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørnesten.“ Ef. 2, 19. 20.

Da evangeliets budskab spredtes i Pisidien, ophidsede de vantro jøder i Antiokia i deres blinde fordom „de fornemme gudfrygtige kvinder og de første mænd i byen, og de rejste en forfølgelse mod Paulus og Barnabas og fik dem jaget bort fra deres enemærker.“

Apostlene tabte ikke modet på grund af denne behandling; de huskede deres Herres ord: „Salige er I, når man håner og forfølger jer og lyver jer alt ondt på for min skyld. Glæd jer og fryd jer: jeres løn skal være stor i Himlene, thi således har man forfulgt profeterne, som var før jer.“ Matt. 5, 11. 12. [97]

Evangeliets forkyndelse havde stadig fremgang, og apostlene havde al grund til at føle sig opmuntrede. Deres gerning var blevet rigt velsignet blandt Antiokias beboere i Pisidien, og de troende, hvem de for en tid overlod at videreføre arbejdet alene, „fyldtes af glæde og Helligånd.“

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 13, 4-52

[98]

KAPITEL 18—FORKYNDELSEN FOR HEDNINGERNE

Fra Antiokia i Pisidien drog Paulus og Barnabas til Ikonium. Her begyndte de ligesom i Antiokia med at prædike i deres eget folks synagoge. Arbejdet lykkedes godt! „En stor mængde, både af jøder og grækere kom til tro.“ Men „de jøder, som var gen-stridige, ophidsede hedningerne og satte ondt i dem mod brødrene“ her i Ikonium ligesom andre steder, hvor apostlene arbejdede.

Men apostlene lod sig ikke skræmme bort fra deres opgave, for der var mange, der tog mod Kristi evangelium. De fortsatte deres arbejde trods modstand, skinsyge og fordom „med fortrøstning til Herren“, og Gud „bevidnede sit nådesord ved tegn og undere, som han lod ske ved deres hænder.“ Disse beviser på Guds nåde gjorde stærkt indtryk på dem, hvis sind var åbent for at lade sig overbevise, og de omvendtes antal voksede stadig.

Da det budskab, apostlene bragte, tiltog i folkeyndest, blev de vantro jøder opfyldt af skinsyge og had, og de besluttede at gøre en ende på Paulus' og Barnabas' virksomhed. Ved hjælp af falske og overdrevne rygter fik de myndighederne til at nære ængstelse for, at hele byen risikerede at komme i oprør. De erklærede, at der var mange, der havde sluttet sig til apostlene, og antydede, at de lagde hemmelige og farlige planer.

Som følge af disse anklager blev disciplene gentagne gange bragt for domstolene, men deres forsvar var så klart og forstandigt, og deres redegørelse for, hvad det var, de lærte, så rolig og forståelig, at det i høj grad virkede til gunst for dem. Skønt myndighederne var forud indtaget imod dem på grund af de falske beretninger, de havde hørt, vovede de ikke at dømme dem. De var nødt til at indrømme, at Paulus' og Barnabas' lære stiledede mod at gøre mennesker til gode, lovlydige borgere, og at byens moral og orden ville blive bedre, hvis man rettede sig efter de sandheder, som apostlene lærte.

Ved den modstand, som disciplene mødte, vandt sandhedens budskab offentlighedens interesse, og jøderne opdagede, at deres

bestræbelser for at modarbejde de nye læreres gerning kun havde til følge, at der føjedes mange flere til den nye tro. „Mængden i byen delte sig; nogle holdt med jøderne, andre med apostlene.“ [99]

Jødernes ledere blev så rasende over den vending, sagerne tog, at de besluttede at nå deres mål ved at bruge vold. Da de havde fremkaldt de værste lidenskaber hos den uvidende, larmende folkehob, lykkedes det dem at skabe optøjer, som de gav disciplenes lære skylden for. Ved denne falske be-skyldning håbede de at opnå myndighedernes hjælp til at udføre deres forsæt. De besluttede, at apostlene ikke skulle få nogen lejlighed til at hævne sig, og at hoben skulle gribe ind og stene Paulus og Barnabas og på den måde gøre ende på deres virksomhed.

Der var venner af apostlene, som, skønt de ikke troede, advarede dem om jødernes onde planer og tryglede dem om ikke unødvendigt at udsætte sig for pøbelens raseri, men flygte og redde deres liv. Derfor forlod Paulus og Barnabas hemmeligt Ikonium og overlod det for en tid til de troende at videreføre arbejdet. Men det var absolut ingen endelig afsked! det var deres hensigt at vende tilbage, når ophidselsen havde lagt sig, og genoptage deres arbejde.

Til alle tider og i alle lande har Guds sendebud haft den skæbne at møde bitter modstand fra dem, som med overlæg har valgt at forkaste det himmelske lys. Tit har evangeliets fjender vundet en tilsyneladende sejr ved forkert fremstilling og falskhed og derved lukket de døre, hvorigennem Guds udsendinge kunne være nået ind til menne-sker. Men disse døre bliver ikke ved at være tillukkede for stedse; og når Guds tjenere efter en tids forløb vender tilbage for at genoptage deres arbejde, har Herren ofte virket med sin kraft for at hjælpe dem og gjort det muligt for dem at bygge videre til hans navns ære.

Da apostlene ved forfølgelsen blev fordrevet fra Ikonium, drog de til Lystra og Derbe i Lykaonien. For størstedelen var disse byers befolkning hedenske og overtroiske mennesker, men der var iblandt dem nogle, der gerne ville høre og modtage evangeliets budskab. Apostlene besluttede at arbejde i disse byer og det omliggende land i håb om at undgå jødernes fordomme og forfølgelse.

I Lystra fandtes der ingen jødisk synagoge, skønt der boede nogle få jøder i byen. Mange af Lystras beboere dyrkede Zeus i et tempel, der var helliget ham. Da Paulus og Barnabas viste sig i byen og

samlede folket om sig for at forklare dem evangeliets enfoldige sandhed, var der mange, der søgte at finde en forbindelse mellem denne lære og deres egen overtroiske dyrkelse af Zeus.

Apostlene forsøgte at meddele disse af-gudsdyrkere kundskab om Gud som Skaberen og om hans Søn, menneskehedens Frelser. Først viste de hen til Guds underfulde værk: solen, månen og stjernerne, de skiftende årstiders skønne rækkefølge, de mægtige snedækkede bjerge, de høje træer og andre af naturens forskellige vidundere, som bar præg af noget, der langt overgik menneskelig dygtighed. Ved dette skaberværk af den Almægtige henledte apostlene hedningernes tanker til beskuelse af universets store behersker.

[100] Da apostlene havde klarlagt disse fundamentale sandheder med hensyn til Skaberen, fortalte de indbyggerne i Lystra om Guds Søn, som kom fra Himmelen ned til vor jord, fordi han elskede menneskenes børn. De fortalte om hans liv og gerning, om at han blev forkastet af dem, han var kommet for at frelse, om hans domfældelse og korsfæstelse, hans opstandelse og optagelse til Himmelen for dér at virke som talsmand for mennesker. Ved Åndens hjælp og Guds kraft prædikede Paulus og Barnabas således evangeliet i Lystra.

Engang, mens Paulus var ved at fortælle folket om Kristi gerning som de syges og lidendes helbreder, så han blandt tilhørerne en krøbling, hvis blik hang ved ham, og som modtog og troede hans ord. Paulus fik dyb medlidenhed med den stakkels mand, i hvem han så en, der „havde tro til at frel-ses.“ I den afgudsdyrkende forsamlings nærværelse befalede Paulus krøblingen at rejse sig og stå på sine fødder. Hidtil havde den syge kun været i stand til at indtage en siddende stilling, men nu adlød han straks Paulus' befaling og stod for første gang i sit liv oprejst på fødderne. Der fulgte styrke med denne troens anstrengelse, og han, som havde været krøbling „sprang op og begyndte at gå.“

„Men da skarerne så, hvad Paulus havde gjort, løftede de deres røst og sagde på lykaonisk: „Guderne er i menneskeskikkelse steg ned til os!“ Denne opfattelse stemte overens med en af deres forestillinger om, at guderne undertiden steg ned og besøgte jorden. Barnabas kaldte de for Zeus, gudernes fader, på grund af hans værdige fremtræden og den mildhed og venlighed, der prægede ham. De antog Paulus for at være Hermes, „fordi det var ham, som førte or-

det,“ var alvorlig og handlekraftig og talte advarende og formanende ord.

Lystras beboere, som var ivrige efter at vise deres taknemmelighed, fik præsten ved Zeus-templet til at vise apostlene ære; og han „kom hen til byporten med tyre og kranse og ville ofre sammen med skarerne.“ Paulus og Barnabas, som havde trukket sig tilbage for at hvile, vidste intet om disse forberedelser. Men snart blev imidlertid deres opmærksomhed vakt ved lyden af musik og de begejstrede råb fra en stor folkeskare, som var kommet hen til det hus, hvor de boede.

Da apostlene blev klare over årsagen til dette besøg og den deraf følgende ophidselse, „sønderrev de deres klæder og sprang ind midt i folkeskaren“ i håb om at kunne forhindre yderligere foretagender. Med høj, gennemtrængende røst, som kunne høres over skarernes råb krævede Paulus, at de skulle høre på ham; og da larmen pludselig stilnede af, sagde han: „Mænd, hvad er det dog, I gør? Vi er også mennesker under samme kår som I, og vi forkynder evangeliet om, at I skal vende jer fra disse tomme afguder til den levende Gud, som har skabt himmelen og jorden og havet og alt, hvad deri er! Han har i de forbigangne tider ladet alle hedningerne vandre deres egne veje. Dog lod han sig ikke uden vidnesbyrd, idet han viste jer velgerninger, gav jer regn og frugtbare tider fra himmelen og mættede jer med føde og fyldte jeres hjerter med glæde.“

Trods apostlenes afgjorte benægtelse af at være guder og trods Paulus' bestræbelser for at rette folkets tanker mod den sande Gud som den eneste, der er værdig til at tilbedes, var det næsten umuligt at få hedningerne fra deres forsæt om at ofre til dem. Deres tro på, at disse mænd i sandhed var guder, havde været så fast, og deres begejstring så stor, at de kun modstræbende ville indrømme deres fejltagelse. Beretningen siger, at „det var med nød og næppe!“

[101]

Lystras beboere hævdede, at de med deres egne øjne havde set den undergørende kraft, som apostlene sad inde med. De havde set en krøbling, der aldrig før havde kunnet gå, komme til at fryde sig over fuldstændig sundhed og styrke. Det var først efter megen overtalelse fra Paulus' side og om-hyggelige forklaringer angående hans og Barnabas' opgave som udsendinge fra Himmels Gud og hans Søn, den store læge, at de fik skarerne overtalt til at opgive deres forehavende.

Paulus' og Barnabas' virksomhed i Lystra blev pludselig forhindret ved ondskab fra „nogle jøder fra Antiokia og Ikonium,“ der efter at have hørt om, hvor godt apostlenes gerning lykkedes blandt lykaonierne, besluttede at følge efter dem og plage dem. Da disse jøder kom til Lystra, lykkedes det dem snart at indgive folket den samme bitterhed i sjælen, som var bevæggrunden for deres egen indstilling. Ved falske fremstillinger og bagvaskelse fik de dem, der nyligt havde betragtet Paulus og Barnabas som guddommelige væsener, overbevist om, at i virkeligheden var apostlene værre end mordere, og at de fortjente døden.

Den skuffelse, som befolkningen i Lystra havde lidt ved at blive berøvet det privilegium at ofre til apostlene, fik dem til at vende sig mod Paulus og Barnabas med en ophidselse, der næsten kunne sammenlignes med den, hvormed de havde hyldet dem som guder. Ophidsede af jøderne planlagde de at gribe apostlene med vold. Jøderne pålagde dem ikke at lade Paulus få lejlighed til at tale, fordi de hævdede, at hvis de tillod ham dette, ville han forhekse folket.

Evangeliets fjenders morderiske planer blev snart udført! Under indflydelse af det onde blev indbyggerne i Lystra grebet af et djævelsk raseri, og da de havde grebet Paulus, stenede de ham uden barmhjertighed. Apostlen troede, at nu var det ude med ham. Stefanus' martyrdød og den frygtelige andel, han selv havde haft i den, randt ham ihu. Fuld af sår og bevidstløs af smerte faldt han til jorden, og den rasende folkehob „slæbte ham uden for byen, idet de mente, at han var død.“

I denne mørke prøvelsens stund forblev den kreds af troende, der ved Paulus' og Barnabas' prædiken i Lystra var blevet omvendt til troen på Jesus, stadig trofaste. Den urimelige modstand og grusomme forfølgelse fra deres fjenders side tjente kun til at bestyrke disse fromme brødre i troen, og nu, hvor de var stillet ansigt til ansigt med fare og foragt, viste de deres troskab ved sorgfulde at samles om hans legeme, da de mente, at han var død.

Hvad skildrer deres forbavselse, da apostlen midt under deres jamren pludselig hævdede hovedet og rejste sig op, mens han priste Gud. De troende betragtede denne uventede genoplivelse af Guds tjener som et guddommeligt mirakel og syntes, det satte Himmelen segl på deres ændrede tro. De glædede sig ubeskriveligt og lovede og takkede Gud med forøget tro.

Blandt dem, der var blevet omvendt i Lystra, og som havde været øjenvidne til Paulus' lidelser, var der en, som sidenhen skulle blive en fremragende Kristi tjener, og som sammen med apostlen skulle komme til at dele det forberedende arbejdes prøvelser og glæder på forskellige steder. Det var en ung mand ved navn Timoteus. Da Paulus blev slået ud af byen, var denne unge discipel blandt dem, der blev stående ved det tilsyneladende livløse legeme, og som så ham rejse sig, såret og blødende, men med lov og tak fordi han havde fået lov at lide for Kristi sags skyld. [102]

Dagen efter, at Paulus var blevet stenet, drog apostlene til Derbe, hvor deres arbejde blev velsignet, og mange sjæle fik hjælp til at tage imod Kristus som Frelseren. Men da de „havde forkyndt evangeliet i denne by og vundet talrige disciple,“ følte hverken Paulus eller Barnabas sig tilfredse med at tage arbejdet op nye steder uden at have styrket troen hos de omvendte, som de for en tid havde måttet efterlade ene på de steder, hvor de nylig havde virket. Og uden at lade sig skræmme af faren „vendte de tilbage til Lystra og Ikonium og Antiokia og styrkede disciplenes sjæle og påmindede dem om at blive i troen.“ Mange havde modtaget evangeliets glædelige budskab og havde derved udsat sig for vrede og modstand. Apostlene søgte at befæste disse i troen, for at det, som var opnået, måtte vare ved.

Som et vigtigt led i de nyomvendtes åndelige vækst var apostlene omhyggelige for at omgive dem med vogtere af evangeliets arbejdsorden. Hvor som helst der fandtes troende, alle vegne i Lykaonien og Pisidien, blev der oprettet menigheder, Indenfor hver enkelt menighed blev der udvalgt „ældste“, og der blev oprettet en særlig orden for at gennemføre alt, hvad der tjente til de troendes åndelige velfærd.

Dette var i samklang med evangeliets formål med at forene alle troende til ét i Kristus, og under hele sin gerning fulgte Paulus med stor omhu denne grundplan. Hvor som helst nogen ved hans tjeneste blev ført til at tage imod Kristus som deres Frelser, blev der på et passende tidspunkt oprettet en menighed. Dette skete, selv hvor de troende kun var få i antal. På denne måde lærte de kristne at hjælpe hinanden og at huske på dette løfte: „Thi hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, der er jeg midt iblandt dem.“ Matt. 18, 20.

Og Paulus glemte ikke de således oprettede menigheder. Om sorgen for dem hvilede altid på hans sind som en stadigt voksende

byrde. Hvor lille et samfund end var, var det dog genstand for hans bestandige omhu. Han vågede ømt over de mindre menigheder og forstod, at de trængte til særlig omsorg, for at deres medlemmer kunne blive helt stadfæstede i sandheden og lære at arbejde alvorligt og uselvvisk for andre.

Under hele deres missionsgerning bestræbte Paulus og Barnabas sig for at følge Kristi eksempel ved offervillighed og trofast og alvorligt arbejde for sjælene. Årvågne, nidkære og utrættelige som de var, tog de ikke hensyn til deres egne tilbøjelig-heder eller personlige velvære, men med bøn og stadig flid såede de sandhedens sæd. Og samtidig med at apostlene såede sæden, passede de omhyggeligt på at give alle, der gik ind for evangeliet, praktisk belæring, som var af ubeskrivelig stor værdi. Denne alvorens og gudsfrygtens ånd gjorde et uforglemmeligt indtryk på de nye disciple med hensyn til, hvor betydningsfuldt evangeliets budskab var.

[103] Når lovende og begavede mænd blev omvendt, som det skete med Timoteus, forsøgte Paulus og Barnabas meget alvorligt at vise dem nødvendigheden af at arbejde i vingården. Og når apostlene drog et andet sted hen, snarere voksede end svigtede disse mænds tro. De var blevet omhyggeligt oplært til Herrens tjeneste og havde lært at arbejde uselvvisk, alvorligt og uden at trættes for deres medmenneskers frelse. Denne omhyggelige oplæring af nyomvendte var i høj grad medvirkende til de bemærkelsesværdige resultater, som Paulus og Barnabas opnåede, når de prædikede evangeliet i hedningelande.

Den første missionsrejse var ved at være slut. Apostlene overgav de nyoprettede menigheder i Herrens hånd og drog til Pamfylien, „hvor de forkyndte ordet i Perge. Siden drog de ned til Attalia, og derfra sejlede de til Antiokia.“

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 14,1-26

[104]

KAPITEL 19—JØDER OG HEDNINGER

Da Paulus og Barnabas nåede til Antiokia i Syrien, hvorfra de var blevet udsendt på deres rejse, benyttede de en snart indtræffende lejlighed til at samle de troende og berette om, „hvor store ting Gud ved dem havde gjort, og at han havde åbnet troens dør for hedningerne.“ Ap. G. 14, 27. Menigheden i Antiokia var stor og voksede stadig. Den var et midtpunkt for missionsvirksomhed og et af de betydeligste samfund af troende kristne. Den bestod af mange slags mennesker og både af jøder og hedninger.

Mens apostlene gjorde fælles sag med de ældste og menighedens medlemmer i Antiokia i deres alvorlige bestræbelser for at vinde mange sjæle for Kristus, lykkedes det nogle jødiske troende „af farisæernes parti“, at fremkomme med et spørgsmål, som snart førte til udbredt strid indenfor menigheden og forfærdede de troende hedninger. Med stor overbevisning hævdede disse lærere fra Judæa, at man for at blive frelst også måtte være omskåren og overholde alle lovens for-skrifter.

Paulus og Barnabas imødegik med det samme denne falske lære og modsatte sig, at den skulle forelægges hedningerne. Men der var på den anden side mange af de troende jøder i Antiokia, som var enige med de brødre, der lige var ankommet fra Judæa.

De jødekristerne var i almindelighed ikke tilbøjelige til at gå så rask fremad, som Gud beredte vejen for dem. Når man så resultatet af apostlenes arbejde blandt hedningerne, var det indlysende, at de omvendte blandt disse snart langt ville overgå de jødiske omvendte i antal. Jøderne var bange for, at hvis deres lovs forbehold og formaliteter ikke blev gjort obligatoriske for hedningerne som betingelse for kirkefællesskab, ville jødernes nationale ejendommeligheder, der hidtil havde holdt dem adskilt fra andre folkeslag, til slut svinde bort blandt dem, der modtog evangeliet.

Jøderne havde altid været stolte af deres guddommeligt forordnede ceremonier; og mange af dem, der var blevet omvendt til Kristi tro, følte stadig, at når Gud tydeligt havde givet anvisning på den he-

[105] braiske gudsdyrkelse, var det usandsynligt, at han nogensinde skulle give sin tilladelse til, at den blev ændret i nogle enkeltheder. De holdt fast på, at de jødiske love og ceremonier skulle indbefattes i ritualer for den kristne religion. De var langsomme i opfattelsen af, at hele offerttjenesten kun havde været symboler på Guds Søns død, hvor forbilledet mødte virkeligheden, og hvorefter den mosaiske anordnings ritualer og ceremonier ikke mere var gældende.

Før sin omvendelse havde Paulus betragtet sig selv som udadledig „efter lovtretfærdighedens krav.“ Fil. 3, 6. Men siden sin sindsforandring havde han fået en klar opfattelse af Frelserens udsendelse som forsoner for hele menneskeheden, hedninger såvel som jøder, og havde lært at forstå forskellen mellem levende tro og død formalisme. I lys af evangeliet havde de gamle forskrifter og ceremonier, der var oprettet for Israel, fået en ny og dybere betydning. Det, som de havde været et dunkelt forbillede på, var nu sket, og de, som levede under evangeliets frigjorthed, var blevet fritaget for at overholde dem. Men Guds uforanderlige lov i de ti bud overholdt Paulus både åndeligt og bogstaveligt.

Indenfor menigheden i Antiokia medførte de forskellige synspunkter med hensyn til spørgsmålet om omskærelse megen strid og uenighed. Til sidst besluttede menigheden, som frygtede for, at en fortsat ordstrid skulle føre til splittelse blandt dem, at sende Paulus og Barnabas sammen med nogle af menighedens ansvarshavende mænd til Jerusalem for at forelægge apostlene og de ældste sagen. Der skulle de mødes med repræsentanter for de forskellige menigheder og dem, der var kommet til Jerusalem for at overvære de forestående højtider. I mellemtiden skulle al strid ophøre, indtil en endelig afgørelse blev truffet på et fællesmøde. Denne afgørelse skulle så være bindende overalt i de forskellige menigheder i hele landet.

På vejen til Jerusalem besøgte apostlene de troende i de byer, som de kom igennem, og opmuntrede dem ved at fortælle om deres oplevelser indenfor tjenesten og om hedningernes omvendelse.

I Jerusalem traf udsendingene fra Antiokia brødrene fra de forskellige menigheder, der havde samlet sig til et stort møde, og dem fortalte de om den fremgang, der havde fulgt deres tjeneste blandt hedningerne. Derpå gav de en skildring af den forvirring, det havde forvoldt, da nogle farisæere var rejst til Antiokia for at erklære, at for

at blive frelst måtte de hedningekristne lade sig omskære og holde Mose lov.

Dette spørgsmål affødte en hed diskussion i forsamlingen . I nær tilknytning til spørgsmålet om omskærelse var der flere andre spørgsmål, der krævede indgående overvejelse. Det ene var, hvilken stilling man skulle tage til brugen af kød, som var ofret til afguderne. Mange af de hedningekristne boede blandt uvidende og overtroiske mennesker, der tit bragte ofre til afguderne. Præsterne ved denne hedenske gudsdyrkelse drev en vidtstrakt handel med de ofre, som man bragte dem; og jøderne var bange for, at de hedningekristne skulle bringe kristendommen i vanry ved at købe det, som havde været offergave til afguderne, og på den måde til en vis grad sanktionere de hedenske skikke.

Hedningerne var også vant til at spise kød af dyr, der var blevet kvalt, mens jøderne havde fået påbud om, at når et dyr blev slagtet for at bruges til menneskeføde, måtte man passe godt på, at blodet ikke blev i det; ellers blev kødet ikke anset for at være sundt. Gud havde givet jødefolket disse påbud for deres helbreds skyld. Jøderne betragtede det som en synd at benytte blod som næringsmiddel. De hævdede, at i blodet var livet, og at blodsudgydelse var en følge af synden. [106]

Hedningerne havde derimod den skik at opfange blodet, der flød fra det ofrede dyr og bruge det til tilberedelsen af deres mad. Jøderne kunne ikke tro, at de burde forandre de skikke, de havde antaget efter Guds særlige påbud. Som forholdene dengang var, ville det, hvis jøder og hedninger skulle for-søge at spise ved samme bord, medføre, at de gensidigt ville blive forfærdede og forargede over hinanden.

Hedningerne og i særdeleshed grækerne var overordentlig løsslupne i deres livsførelse, og der var fare for, at nogle af dem, der ikke i deres inderste var blevet omvendt, skulle foregive at være kristne uden at ville give afkald på deres slette vaner. De jødekristne ville ikke finde sig i den umoralitet, som hedningerne end ikke regnede for noget syndigt. Derfor betragtede jøderne det som i høj grad betimeligt, at omskærelse og overholdelse af loven om ceremonier skulle pålægges de hedningekristne som bevis på deres oprigtighed og gudsfrygt. De mente, at dette ville befri kirken for tilgang af dem, der ved at antage troen uden virkelig af hjertet at have omvendt sig,

senere kunne komme til at bringe sagen i vanry ved umoralitet og udskejelser.

De forskellige synspunkter indenfor afgørelsen af de omstridte hovedspørgsmål syntes at frembyde uoverstigelige vanskeligheder for rådet. Men i virkeligheden havde Helligånden allerede afgjort dette spørgsmål, som syntes at være afgørende for den kristne menigheds trivsel, og måske for selve dens beståen.

„Efter en længere ordstrid herom stod Peter op og sagde til dem: „Brødre! I ved selv, at for lang tid siden traf Gud det valg blandt jer, at hedningerne af min mund skulle høre evangeliets ord og komme til troen.“ Han forklarede, at Helligånden havde afgjort det omstridte spørgsmål ved med samme kraft at nedstige til de uomskårne hedninger og de omskårne jøder. Han fortalte atter om sit syn, hvori Gud havde vist ham en dug, fyldt med alle slags firfødgede dyr, og havde befaleet ham at slagte og spise. Da han afslog det og hævdede, at han aldrig havde spist noget, som var vanhelligt eller urent, havde svaret lydt: „Hvad Gud har erklæret for rent, må du ikke holde for urent.“ Ap. G. 10, 15.

Peter fortalte om den tydelige fortolkning, disse ord fik, da han næsten i samme øjeblik blev tilkaldt til høvedsmanden for at belære ham om Kristi tro. Denne udsendelse viste, at der hos Gud ikke er personsanseelse, men at han modtager og godkender enhver, der frygter ham. Peter fortalte om sin forbavselse, da han efter at have talt sandhedens ord i Kornelius' hjem, var vidne til, at Helligånden blev udgydt over alle hans tilhørere, både jøder og hedninger. Det samme lys og den samme herlighed, som genspejledes på de omskårne jøder, lyste også fra de uomskårne hedningers ansigter. Dette var Guds påmindelse om, at Peter ikke måtte regne den ene for ringere end den anden, thi Kristi blod kan rense fra al urenhed.

[107] En gang havde Peter haft en samtale med brødrene om Kornelius' og hans venners omvendelse og hans fællesskab med dem. Da han dengang fortalte, hvordan Helligånden faldt på hedningerne, erklærede han: „Når Gud nu har givet dem samme gave, som vi fik, da vi kom til tro på Herren, Jesus Kristus, hvem var da jeg, at jeg skulle være i stand til at stå Gud i vejen?“ Ap. G. 11, 17. Nu sagde han med lige så stor varme og kraft: „Gud, som kender hjerterne, har givet dem vidnesbyrd ved at give Helligånden til dem lige så vel som til os. Han gjorde ingen forskel på os og dem, idet han ved troen

rensende deres hjerter. Hvorfor vil I da nu friste Gud ved at lægge et åg på disciplenes nakke, som hverken vi selv eller vore fædre har formået at bære.“ Dette åg var ikke de ti buds lov, som nogle, der modsætter sig lovens bindende kraft, vil hævde; Peter omtalte her ceremoniloven, som blev betydningsløs efter Kristi korsfæstelse.

Peters tale fik forsamlingen bragt til et punkt, hvor de med tålmodighed kunne lytte til Paulus og Barnabas, der berettede om deres erfaringer i arbejdet blandt hedninger. „Da blev hele forsamlingen stille og hørte på Barnabas og Paulus, som gjorde rede for, hvor store tegn og undere Gud ved dem havde gjort blandt hedningerne.“

Også Jakob aflagde sit vidnesbyrd ganske afgjort og erklærede, at det var Guds vilje at skænke hedningerne de samme rettigheder og velsignelser, som han havde givet jøderne.

Helligånden så, at det var bedst ikke at pålægge de hedningekristne at overholde ceremoniloven, og apostlenes mening om denne sag var den samme som Guds Ånds. Jakob førte forældet i rådet, og hans endelige afgørelse lød således: „Derfor holder jeg for, at man ikke skal gøre det vanskeligt for de hedninger, som vender sig til Gud.“

Hermed endte denne ordstrid. I dette tilfælde har vi en gendrivelse af romerkirkens lære: at Peter var kirkens overhoved. De, der som paver har hævdet at være hans efterfølgere, har i skriften intet grundlag for deres påstand. Der var intet i Peters liv, der berettiger til at hævde, at han blev ophøjet over sine brødre som den Allershøjestes stedfortræder. Hvis de, som erklæres for at være Peters efterfølgere, havde fulgt hans eksempel, ville de altid have ladet sig nøje med at være deres brødres ligemænd.

I dette tilfælde ser det ud til, at Jakob har været udvalgt til at være den, som skulle forkynde den afgørelse, rådet var kommet til. Hans dom lød således, at ceremoniernes lov og særlig forordningen om omskærelse ikke skulle påtvinges hedningerne eller blot anbefales dem. Jakob søgte at påminde sine brødre om den kendsgerning, at hedningerne ved at vende sig til Gud i høj grad havde forandret deres livsførelse, og at man burde udvise stor forsigtighed for ikke at plage dem med forvirrende og tvivlsomme spørgsmål af mindre betydning, for at de ikke skulle tabe modet ved at følge Kristus.

De hedningekristne måtte dog opgive de skikke, som var uforenelige med kristendommens grundsætninger. Derfor enedes apostlene

[108]

og de ældste om ved et brev at underrette hedningerne om, at de skulle afholde sig fra kød, der var ofret til afguderne, fra utugt, fra det kvalte og fra blod. De skulle tilskyndes til at holde budene og føre et helligt liv. De skulle også have en forsikring om, at de mænd, som erklærede omskærelsen for at være en nødvendighed, ikke var bemyndiget dertil af apostlene.

Paulus og Barnabas blev dem anbefalet som mænd, der havde vovet livet for deres Herre. Judas og Silas blev udsendt sammen med disse apostle for mundtligt at forkynde hedningerne rådets afgørelse: „Helligånden og vi har besluttet ingen yderligere byrde at lægge på jer udover dette nødvendige, at I holder jer fra afgudsofferkød og fra blod og fra kød af kvalte dyr og fra utugt. Når I holder jer derfra, handler I ret.“ Guds fire tjenere blev sendt til Antiokia med skrivelsen og det budskab, som skulle gøre en ende på al strid, for det var verdens højeste myndighed, der talte.

Det råd, som traf afgørelsen i denne sag, var sammensat af apostle og lærere, som havde været foregangsmænd ved oprettelsen af de jødiskog hedningekristne menigheder, tilligemed udsendinge fra forskellige steder. Der var ældste fra Jerusalem og repræsentanter fra Antiokia til stede, og de betydeligste menigheder var repræsenterede. Rådet handlede i overensstemmelse med den oplyste domsmagts forskrifter og med den værdighed, der sømmer sig for en menighed, som er oprettet i følge Guds vilje. Som resultat af deres drøftelser blev de alle klare over, at Gud ved at tildele hedningerne Helligånden havde besvaret det omstridte spørgsmål; og de forstod, at det var deres pligt at følge Åndens ledelse.

Det var ikke alle kristne, der havde ret til at stemme om dette spørgsmål. Det var „apostlene og de ældste,“ ansete mænd med sund dømmekraft, som udformede og udsendte forordningen, hvorefter den blev godkendt af de kristne menigheder i almindelighed. Ikke alle var imidlertid tilfredse med denne afgørelse; der var en gruppe af ærgerrige og selvsikre brødre, der ikke syntes om den. Disse mænd påtog sig at blande sig i arbejdet på eget ansvar! De tillod sig megen knurren og kritik, foreslog nye planer og søgte at nedbryde de mænds værk, som Gud havde indviet til at lære andre evangeliets budskab. Lige fra begyndelsen har menigheden måttet møde den slags hindringer, og det vil den komme til lige til dagenes ende.

Jerusalem var jødernes hovedstad, og det var der, man mødte den største eksklusivitet og fanatisme. De jødekristne, som stadig havde templet for øje, tillod ganske naturligt deres tanker at vende tilbage til jødernes særlige rettigheder som folk. Ved at se den kristne menighed forlade de jødiske ceremonier og traditioner og opdage, at den særegne ophøjethed, som havde omgivet jødedommens skikke, snart ville svinde bort i lyset af den nye tro, harmedes mange på Paulus som den, der stort set havde forvoldt denne forandring. Ikke engang alle disciplene var beredt til villigt at godkende rådets afgørelse. Nogle holdt fanatisk fast ved ceremoniloven; og de misbilligede Paulus' optræden, fordi de mente, at hans principper var slappe med hensyn til den jødiske lovs forpligtelser.

Apostelmødets tolerante og vidtrækkende afgørelser bragte tryghed blandt de hedningekristne, og Guds sag havde fremgang. I Antiokia nød menigheden godt af Judas' og Silas nærværelse, disse særlige udsendinge, der sammen med apostlene var vendt tilbage fra mødet i Jerusalem. „Og Judas og Silas, som selv var profeter, opmuntrede brødrene med mange ord og styrkede dem.“ Disse gudfrygtige mænd blev en tid i Antiokia. „Paulus og Barnabas blev så i Antio-
kia, hvor de tilligemed mange andre lærte og forkyndte det glædelige budskab, Herrens ord.“ [109]

Da Peter på et senere tidspunkt besøgte Antiokia, vandt han tillid hos mange ved sin kloge optræden overfor de hedningekristne. En tid handlede han i overensstemmelse med det lys, han havde fået fra Himmelen. Han overvandt i den grad sine naturlige fordomme, at han sad til bords med hedningekristne. Men da der fra Jerusalem kom nogle jøder, der var fanatiske forkæmpere for ceremoniloven, forandrede Peter uklogt sin optræden overfor dem, der var omvendt fra hedenskabet. En del af jøderne „hyklede sammen med ham, så endog Barnabas blev draget med af deres hykleri.“ Gal. 2, 13. Denne afsløring af svaghed hos dem, man havde agtet og æret som ledere, gjorde et meget pinligt indtryk på de hedningekristne. Kirken var truet af splittelse! Men Paulus, som så den nedbrydende virkning af den uret, der overgik menigheden ved Peters dobbeltspil, dadlede ham offentligt, fordi han på den måde skjulte sine sande følelser. I menighedens påhør spurgte Paulus Peter: „Når du, skønt jøde, lever på hedensk vis, hvor kan du da søge at tvinge hedningerne til at følge jødiske skikke?“

Peter indså den fejl, han havde begået, og gav sig straks til efter bedste evne at råde bod på det onde, han havde gjort. Gud, som véd alt fra begyndelsen, lod Peter afsløre denne karaktersvagthed, for at apostlen kunne komme til at indse, at der ved ham ikke var noget at prale af. Selv de bedste mennesker kan tage fejl i deres bedømmelse, hvis de er overladt til sig selv. Gud så også, at der i den kommende tid ville være nogle, der var så forblindede, at de for Peter og hans såkaldte efterfølgere ville gøre krav på de ophøjede forrettigheder, som kun tilkommer Gud. Og denne beretning om apostlens svaghed skulle stå som bevis for hans fejlbarlighed og for den kendsgerning, at han på ingen måde var hævet over gennemsnittet af de andre apostle.

Fortællingen om denne afvigelse fra de rette grundsætninger står som en højtidelig advarsel til mennesker i ansvarsfulde stillinger indenfor Guds riges arbejde om ikke at svigte i deres retskaffenhed, men trofast holde fast ved det rigtige. Jo større ansvar, der hviler på et menneske, og jo mere anledning det har til at befale og dømme, jo større skade kommer det til at volde, hvis det ikke nøjagtigt følger Herrens anvisninger i overensstemmelse med de afgørelser, som er truffet af de troendes forsamling.

Efter alle de gange, hvor Peter havde svigtet, efter hans fald og oprejsning, hans lange tjenestetid, hans nøje kendskab til Kristus, hans viden om Frelserens redelige udøvelse af det rette, efter al den belæring, han havde modtaget, alle de gaver og den kundskab og indflydelse, han havde vundet ved at prædike og lære ordet, er det så ikke mærkeligt, at han skulle forstille sig og af menneskefrygt omgå evangeliets grundsætninger for at vinde agtelse? Er det ikke mærkeligt, at han skulle vakle i at holde fast ved det rette? Måtte Gud bringe alle mennesker til at forstå deres egen hjælpeløshed, deres manglende evne til selv at styre skibet trygt og sikkert i havn!

[110] Paulus var ofte tvungen til at stå ene i sin tjeneste. Han var særlig oplært af Gud og dristede sig ikke til at gøre indrømmelser, der ville medføre principielle afgørelser. Til tider var byrden tung, men Paulus holdt fast ved det rette. Han forstod, at kirken aldrig burde komme ind under menneskemagtens styre. Menneskers overleveringer og grundsætninger burde ikke træde i stedet for den åbenbarede sandhed. Evangeliets fremgang måtte ikke hindres af

menneskers fordomme og svagheder, hvilken stilling i kirken de end måtte indtage.

Paulus havde viet sig selv og alle sine kræfter til tjeneste for Gud. Han havde modtaget evangeliets sandheder fra Himmelen selv, og under hele sin gerning vedligeholdte han en levende forbindelse med de himmelske magter. Det var Gud, som havde givet ham hans forståelse af, hvad det betød at lægge unødvendige byrder på de hedningekristne; da således de jødekristne opkastede spørgsmålet om omskærelse indenfor menigheden i Antiokia, kendte Paulus Guds Ånds mening om denne lære, og han indtog en fast og ubøjelig holdning, som skaffede menighederne frihed fra de jødiske skikke og ceremonier.

Trods den kendsgerning, at Paulus selv var oplært af Gud, mente han ikke, at sagen skulle afgøres på en enkelt mands ansvar. Skønt han så hen til Gud for at få direkte ledelse, var han altid rede til at anerkende autoriteten i skikkelse af de samlede troende, forenede i et kirkefællesskab. Han følte, at han trængte til råd, og når vigtige spørgsmål kom på bane, var han glad ved at kunne forelægge menigheden dem og i fællesskab med sine medbrødre søge visdom fra Gud for at kunne tage de rette afgørelser. Selv „profeters ånder er jo profeter lydige,“ sagde han, „thi Gud er ikke forvirringens, men fredens Gud, ligesom i alle de helliges menigheder.“ 1 Kor. 14, 32. 33. Ligesom Peter lærte han, at alle, der er forenede ved deres stilling indenfor menigheden, burde „underordne sig under hinanden.“ 1 Pet. 4, 5.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 15, 1-35

[111]

KAPITEL 20—KORSETS HERLIGGØRELSE

Da Paulus havde tilbragt nogen tid med sin gerning i Antiokia, foreslog han sin medarbejder, at de skulle drage ud på en ny missionsrejse. „Lad os nu vende tilbage,‘ sagde han til Barnabas, „og besøge brødrene i alle de byer, hvor vi har forkyndt Herrens ord, og se, hvordan det går dem.“

Både Paulus og Barnabas tænkte med kærlighed på dem, der nyligt havde taget mod evangeliets budskab ved deres prædiken, og de længtes efter endnu engang at se dem. Paulus slap aldrig denne omsorg. Selv når han var ude på fjerne missionsmarker, langt borte fra skuepladsen for hans tidligere virksomhed, vedblev hans sjæl at bære byrden af at måtte tilskynde disse omvendte til at forblive tro og „gennemføre hellighed i gudsfrygt.“ 1 Kor. 7, 1. Bestandig søgte han at hjælpe dem til at blive selvstændige kristne i stadig udvikling, stærke i troen, brændende i deres iver og helhjertede i deres overgivelse til Gud og til arbejdet for at fremme hans rige.

Barnabas var parat til at drage med Paulus, men ville også gerne, at de tog Markus med, da han atter havde besluttet at give sit liv til tjenesten for Gud. Men Paulus satte sig imod det. Han „holdt på, at de ikke skulle tage en med,“ som på deres første missionsrejse havde forladt dem i farens stund. Han var ikke tilbøjelig til at undskylde Markus’ svaghed, da han forlod arbejdet og valgte hjemmets tryghed og hygge. Han hævdede, at et menneske med så ringe modstandskraft ikke egnede sig til en gerning, der krævede tålmodighed, selvfornægtelse, mod, gudsfrygt, tro og offervillighed, om det så skulle gælde selve livet. Striden blev så hård, at Paulus og Barnabas skiltes, og den sidste fulgte sin overbevisning og tog Markus med sig. „Så tog Barnabas Markus med sig og afsejlede til Kypern. Men Paulus valgte sig Silas og drog ud, efter at brødrene havde givet ham Herrens nåde i vold.“

Paulus og Silas rejste gennem Syrien og Kilikien og styrkede menighederne og nåede endelig til Derbe og Lystra i provinsen Lykaonien. Det var i Lystra, at Paulus var blevet stenet, og dog

finder vi ham atter på skuepladsen for hans tidligere forfølgelse. Han længtes efter at se, hvordan de, som ved hans bestræbelser havde antaget troen, havde bestået i prøvelsens stund. Han blev ikke skuffet, for han fandt, at de troende i Lystra havde været standhaftige trods heftig modstand. [112]

Her traf Paulus atter Timoteus, der havde været vidne til hans lidelser ved afslutningen på hans første besøg i Lystra, og på hvem dette indtryk i tidens løb var blevet dybere og dybere, indtil han følte sig overbevist om, at det var hans pligt helt og fuldt at overgive sig til arbejdet for Gud. Han følte sig inderligt knyttet til Paulus og længtes efter at dele apostlens gerning ved at hjælpe, hvor han kunne komme til det.

Paulus' medarbejder Silas var en prøvet mand, som havde profetiske evner; men det foreliggende arbejde var så stort, at det var nødvendigt at oplære flere til aktiv tjeneste. I Timoteus fandt Paulus en, som forstod, hvor hellig en prædikants gerning er, som ikke lod sig skræmme ved tanken om lidelse og forfølgelse, og som var villig til at lade sig belære. Dog vovede apostlen ikke at påtage sig det ansvar at oplære Timoteus, som var en uerfaren ung mand, til evangeliets forkynder uden først at skaffe sig fuld viden om hans karakter og tidligere liv.

Timoteus' fader var græker og hans moder jødinde. Han havde fra sin barndom kendt skrifterne. Den fromhed, han mødte i sit hjem, var både sund og forstandig. Hans moders og bedstemoders tro på den hellige skrift var ham en stadig påmindelse om velsignelsen ved at gøre Guds vilje. Guds ord var den rettesnor, hvorefter disse to gudfrygtige kvinder havde opdraget Timoteus. Den åndelige kraft, som udgik fra den lære, han havde modtaget fra dem, bevarede ham ren i sin tale og ubesmittet af de slette påvirkninger, han var omgivet af. Således havde opdragelsen i hjemmet samarbejdet med Gud i at dygtiggøre ham til at bære byrder.

Paulus så, at Timoteus var trofast, standhaftig og ærlig, og han valgte ham til arbejdsfælle og rejseledsager. De, som havde oplært Timoteus i barndommen, fik deres løn ved at se den søn, de elskede, blive knyttet så nær til den store apostel. Timoteus var en ganske ung mand, da han af Gud blev udvalgt til lærer for andre, men hans karakter var så grundfæstet gennem hans første opdragelse, at han

var velegnet til at indtage pladsen som Paulus' medhjælper. Og skønt han var ung, påtog han sig sit ansvar med kristelig ydmyghed.

Som en forsigtighedsregel tilrådede Paulus klogeligt Timoteus at lade sig omskære ikke fordi Gud krævede det, men for at befri jødernes tanker for noget, som kunne komme til at vække indvendinger mod Timoteus' virksomhed for Gud. Under sin gerning måtte Paulus rejse fra by til by i mange forskellige lande, og tit ville han få lejlighed til at prædike Kristus i jødiske synagoger lige så vel som i andre forsamlingshuse. Hvis folk hørte, at en af hans medarbejdere i gerningen var uomskåren, kunne det på grund af jødernes fordom og fanatisme komme til at volde store hindringer. Apostlen mødte alle vegne afgjort modstand og hård forfølgelse. Han ønskede at bringe sine jødiske medbrødre så vel som hedningerne budskabet om evangeliet, og derfor forsøgte han, så vidt det lod sig forene med troen, at fjerne ethvert påskud for modstand. Men skønt han indvilligede i dette på grund af jødernes fordom, både troede og lærte han, at

[113] hverken omskærelse eller ikke omskærelse betød noget, men at Kristi evangelium var det afgørende.

Paulus elskede Timoteus, „sit ægte barn i troen!“ Ofte tog den store apostel den yngre discipel tilside og udspurgte ham om skrifternes historie; og mens de drog fra sted til sted, lærte han ham omhyggeligt, hvordan arbejdet skulle udføres, hvis det skulle lykkes. Både Paulus og Silas søgte gennem alt deres samvær med Timoteus at uddybe den forståelse, som han allerede havde, af det hellige og alvorlige arbejde, det var at være en ordets forkynder.

Timoteus søgte stadig råd og belæring hos Paulus til sit arbejde. Han handlede ikke efter indskydelser, men efter overvejelse og rolig eftertanke, idet han ved hvert nyt skridt spurgte: Er dette Herrens vilje? Helligånden fandt i ham et menneske, der kunne formes og dannes til et tempel, hvori Gud kunne tage bolig.

Når Bibelens lære bliver en del af det daglige liv, får den dyb og varig indflydelse på karakteren. Disse lærdomme tilegnede Timoteus sig og udførte dem i praksis. Han var ikke særlig begavet, men hans arbejde var værdifuldt, fordi han benyttede de evner, Gud havde givet ham, i Mesterens tjeneste. Hans erfaringsmæssige kendskab til fromhed gav ham en særstilling blandt andre troende, som gjorde, at man respekterede ham.

De, som arbejder for sjælene, må opnå en dybere, klarere forståelse af Gud, end man kan få ved de sædvanlige bestræbelser. De må lægge al deres energi ind i arbejdet for Mesteren. De har påtaget sig et højt og helligt kald, og hvis de indenfor deres stilling vinder sjæle, så må de ikke slippe Gud, men dagligt modtage nåde og kraft fra velsignelsens kilde. „Thi Guds nåde blev åbenbaret til frelse for alle mennesker og opdrager os til at sige nej til al ugudelighed og verdslige begæringer og leve besindigt og retskaffent og gudtrygtigt i den nuværende verden i forventning om det salige håb og den store Guds og vor frelsers Jesu Kristi herlige tilsynekomst, han, som hengav sig selv for os for at løskøbe os fra al vor lovløshed og rense sig et ejendomsfolk, der er ivrigt efter at gøre gode gerninger.“ Tit. 2, 11-14.

Før Paulus skyndte sig videre til nye egne, besøgte han og hans ledsagere de menigheder, der var blevet oprettet i Pisidien og de omliggende lande. „Og efterhånden som de kom gennem byerne, overgav de dem de forskrifter, som var vedtaget af apostlene og de ældste i Jerusalem, med påbud om at overholde dem. Så styrkedes da menighederne i troen og voksede i antal dag for dag.“

Apostlen Paulus følte sig dybt ansvarlig for disse mennesker, der var blevet omvendt ved ham. Fremfor alt higede han efter, at de skulle være tro, „så I derved skaffer mig den ros på Jesu Kristi dag,“ sagde han, „at jeg ikke har løbet forgæves.“ Fil. 2, 16. Han bævede for resultatet af sin gerning. Han følte, at selv hans egen frelse var i fare, hvis han svigtede i opfyldelsen af sin pligt, og hvis menigheden skulle svigte i sin medvirken sammen med ham for sjælenes frelse. Han vidste, at prædiken alene ikke ville være nok til at opdrage de troende til at holde fast ved livets ord. Han vidste, at de linje for linje, ved forskrift efter forskrift, lidt her og lidt der, måtte oplæres til at gå fremad i Kristi gerning.

Det gælder overalt i verden, at når som helst man nægter at bruge de evner, Gud giver en, smuldrer og forsvinder disse evner. Sandhed, som ikke viser sig i ens liv, som ikke deles med andre, mister sin livbringende kraft, sin helbredende virkning. Dette var årsagen til apostlens ængstelse for, at det ikke skulle lykkes ham at fremstille hvert eneste menneske som fuldkommen i Kristus. Paulus' håb om Himmelen formørkedes, når han grublede over en eller anden fejl fra hans side, der kunne bevirke, at menigheden fik menneskelig

i stedet for guddommelig form. Hans viden, hans veltalenhed, hans undergerninger, hans syner af det evige, når han blev henrykket til den tredje Himmel, det ville altsammen ingen betydning have, hvis de, for hvem han arbejdede, gennem hans utroskab i tjenesten skulle gå glip af Guds nåde. Og derfor tryglede han både mundtligt og skriftligt dem, der havde modtaget Kristus, om at følge en vej, der ville muliggøre det for dem at blive „ulastelige og uden svig, Guds dadelfrie børn midt i en vanartet og forvildet slægt, hvor I skinner som himmellys i verden, medens I holder fast ved livets ord.“ Fil. 2, 15. 16.

Enhver ærlig prædikant føler et tungt ansvar for den åndelige vækst hos de troende, der er betroet til hans omsorg; et længselsfuldt ønske om, at de sammen skal blive tjenere for Gud! Han er klar over, at menighedens trivsel for en stor del er afhængig af, at han trofast udretter det arbejde, Gud har betroet ham. Alvorligt og utrætteligt søger han at indgive de troende et ønske om at vinde sjæle for Kristus, idet han husker på, at enhver tilvækst til menigheden skulle være endnu et hjælpemiddel til fuldførelse af frelsesplanen.

Da Paulus og Silas sammen med Timoteus havde besøgt menighederne i Pisidien og de omliggende egne, skyndte de sig ind i „det frygiske og galatiske land,“ hvor de med stor kraft forkyndte det glædelige frelsesbudskab. Galaterne var afgudsdyrkere, men da apostlene prædikede for dem, glædedes de over dette budskab, som lovede frigørelse fra syndens trældom. Paulus og hans medarbejdere forkyndte læren om retfærdighed ved troen på Kristi forsoningsdød. De fremstillede Kristus som den, der, da han så den faldne menneskeslægts hjælpeløse tilstand, kom for at frelse mænd og kvinder ved selv at leve et liv i lydighed mod Guds lov og ved at lide straffen for deres ulydighed. Og ved korsets lys var der mange, der ikke før havde kendt den sande Gud, som nu begyndte at fatte, hvor stor Faderens kærlighed var.

Således lærte galaterne de fundamentale sandheder om „Gud Fader“ og „vor Herre, Jesus Kristus, som for at udfri os fra den nuværende onde verden gav sig selv hen for vore synder efter vor Guds og Faders vilje.“ „Ved i tro at høre,“ modtog de Guds Ånd og blev „i Jesus Kristus Guds børn ved troen“. Gal. 1, 3. 4; 3, 2. 26.

Paulus levede sit liv blandt galaterne på en sådan måde, at han senere kunne sige: „Bliv ligesom jeg, det beder jeg jer om!“ En

glød fra alteret havde berørt hans læber, og han fik kraft til at hæve sig over menneskelige ufuldkommenheder og fremstille Jesus som synderens eneste håb. De, som hørte ham, forstod, at han havde været sammen med Jesus! Iført kraften fra det høje var han i stand til at drage sammenligninger mellem åndelige ting og til at nedbryde Satans faste borge. Hjerterne smeltede ved hans fremstilling af Guds kærlighed, som den åbenbarer sig ved opofrelsen af hans enbårne Søn, og mange følte, at de måtte spørge: Hvad skal jeg gøre for at blive frelst? [115]

Denne måde at fremstille evangeliet på var karakteristisk for apostlens arbejde under hans virksomhed blandt hedningerne. Altid var det Golgatas kors, han viste hen til. „Thi det er ikke os selv, vi prædiker,“ sagde han, da han var blevet ældre, „men Kristus Jesus som Herre, os selv derimod som jeres tjenere for Jesu skyld. Thi Gud, som sagde: „Af mørke skal lys skinne frem,“ blev selv et skinnende lys i vore hjerter, for at kundskaben om Guds herlighed på Kristi åsyn må lyse klart.“ 2 Kor. 4, 5. 6.

De hellige sendebud, som i kristendommens første tid bragte en fortabt verden det glædelige budskab om frelsen, lod ingen tanke om selvforherligelse ødelægge deres fremstilling af Kristus og ham korsfæstet. De higede hverken efter myndighed eller forrang. Selv skjult ved Frelseren forherligede de den store frelsesplan og Kristi liv, han, som var ophav og fuldender af denne plan. Kristus, som i går og i dag og for evigt er den samme, var den, deres prædiken altid drejede sig om.

Hvis de, som i dag lærer Guds ord, ville hæve Kristi kors højere og stadig højere, ville deres tjeneste for Gud lykkes langt bedre. Hvis man kan få syndere til at kaste blot et blik med eftertanke på korset, hvis de blot kan komme til virkelig at se den korsfæstede Frelser, vil de fatte dybet af Guds kærlighed, og hvor syndig synden er.

Kristi død er bevis for Guds store kærlighed til mennesker. Den er vort pant på frelsen. At fjerne korset ville for den kristne være det samme som at udlette solen fra himmelen. Korset bringer os nær til Gud og forsoner os med ham. Med en faders kærlige, langmodige medlidenhed ser Jehova på den lidelse, hans søn måtte tåle for at kunne frelse menneskeslægten fra evig død, og tager imod os ved sin Søn, den elskede.

Uden korset ville mennesker ikke have noget samfund med Faderen. Hele vort håb er afhængigt af det. Fra det skinner lyset af Frelserens kærlighed; og når synderen ved korsets fod ser op til ham, som døde for at frelse ham, kan han glæde sig med inderlig glæde, fordi hans synder er ham tilgivet. Når han i tro knæler ved korset, har han nået til det højeste, et menneske kan nå.

Ved korset lærer vi, at den himmelske Fader elsker os med en kærlighed, som varer evigt. Kan man undre sig over, at Paulus udbrød: „Det være langt fra mig at rose mig af noget andet end vor Herres Jesu Kristi kors?“ Vi har også den forrettighed at rose os af korset, den forrettighed helt at give os selv til ham, som gav sig selv for os. Så kan vi, med ansigter, der stråler af det lys, der udstrømmer fra Golgata, gå ud for at åbenbare dette lys for dem, som er i mørket.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 15, 36-41; 16, 1-16

KAPITEL 21—DE FJERNE LANDE

Tiden var inde, hvor evangeliet skulle forkyndes udenfor Lilleasiens enemærker. Vejen var ved at blive beredt, til at Paulus og hans medarbejdere kunne drage over til Europa. I Troas ved Middelhavets grænser „havde Paulus et syn om natten: der stod en makedonisk mand og bad ham og sagde: „Kom over til Makedonien og hjælp os!“

Det var et bydende kald, som ikke tillod nogen opsættelse. „Da han havde set det syn,“ fortæller Lukas, som ledsagede Paulus og Silas og Timoteus på rejsen over til Europa, „forsøgte vi straks at komme over til Makedonien, fordi vi deraf sluttede, at Gud havde kaldt os til at forkynde evangeliet for dem. Vi sejlede så ud fra Troas og styrede Uge frem til Samotrake og næste dag til Neapolis og derfra til Filippi. Denne by, en romersk koloni, er den første by i den del af Makedonien.“

Lukas fortsætter således: „På sabbatsdagen gik vi uden for byporten, langs med en flod, hvor vi mente, der var et bedehus; og vi satte os og talte med de kvinder, der var kommet sammen. Og en gudfrygtig kvinde ved navn Lydia, en purpurkræmmerske fra byen Tyatira, lyttede til, og Herren åbnede hendes hjerte.“ Lydia tog med glæde mod sandheden. Både hun og hendes husstand blev omvendt og døbt, og hun bønfuldt apostlene om at betragte hendes hus som deres hjem.

Da korsets sendebud gik omkring for at lære og prædike, var der en kvinde, som var besat af en spådomsånd, som fulgte efter dem og råbte: „Disse mænd er den højeste Guds tjenere, og de forkynder jer frelsens vej! Og det gjorde hun i mange dage.“

Denne kvinde var et særligt redskab for Satan og havde skaffet sine herrer stor vinding ved at spå. Hun havde været medvirkende til at fremme afgudsdyrkelsen. Satan vidste, at hans rige var ved at blive erobret af andre, og han tog sin tilflugt til dette middel for at modarbejde Guds gerning, idet han håbede at sammenblende sine spidsfindigheder med de sandheder, som blev prædikeret af evangeliets

[117] sendebud. Denne kvindes anbefalende ord var en krænkelser mod sandhedens sag og afledte folks tanker fra apostlenes lærdomme og bragte evangeliet i vanry. Følgen var, at mange lod sig forlede til at tro, at de mænd, som talte med Guds Ånd og kraft, blev drevet af den samme ånd som denne Satans udsending.

En tid lang fandt apostlene sig i denne modstand, men så bød Paulus, tilskyndet dertil af Helligånden, den onde ånd fare ud af kvinden. Hendes pludselige tavshed beviste, at apostlene var Guds tjenere, og at den onde ånd havde erkendt, at det var således, og havde adlydt deres befaling.

Da kvinden var blevet frigjort for den onde ånd og havde fået sin sunde fornuft igen, valgte hun at følge Kristus. Så blev hendes herrer bange for at gå glip af deres fortjeneste. De indså, at ethvert håb om at kunne tjene penge ved hendes forudsigelser og spådomme nu var ude, og at deres indtægtskilde snart ville være fuldstændig ødelagt, hvis apostlene fik lov til at fortsætte evangelieforkyndelsen.

Der var dér i byen mange andre, som var interesserede i at tjene penge ved djævelske bedrag, og da disse blev bange for den kraft, som på en så virkningsfuld måde kunne standse deres virksomhed, fremkaldte de stor vrede mod Guds tjenere. De førte apostlene for øvrigheden med denne anklage: „Disse mænd volder uro i vor by; de er jøder og forkynder skikke, som det ikke er tilladt os at følge eller antage, eftersom vi er romere.“

Mængden, som var ophidset til kogepunktet, rejste sig mod disciplene. Pøbelens ånd fik overhånd og vandt øvrighedens billigelse. De lod klæderne rive af apostlene og befalede, at de skulle piskes. „Efter at de havde tildelt dem en mængde slag, kastede de dem i fængsel og bød fangevogteren at holde dem sikkert bevogtede. Da han havde fået denne befaling, kastede han dem i det inderste fangerum og spændte deres fødder fast i blokken.“

Apostlene led store smerter på grund af den pinefulde behandling, men de klagede ikke. I stedet for opmuntrede de hinanden i fangehullets bælgmørke og trøstesløshed med at bede og synges lovsange til Gud, fordi de var blevet regnet for værdige til at lide skam for hans skyld. Deres sind fandt lettelse i en dyb og inderlig kærlighed til Frelserens sag. Paulus tænkte på den forfølgelse, han havde medvirket til at påføre Kristi disciple, og han glædede sig

over, at hans øjne havde fået lov at se og hans hjerte at føle kraften i de vidunderlige sandheder, som han engang havde foragtet.

Med forundring hørte de andre fanger lyden af bøn og sang fra det inderste fangerum. De havde været vant til at høre skrigen og jamren, eder og forbandelser, som brød nattens stilhed, men aldrig før havde de hørt bønner og lovsange stige op fra dette uhyggelige fængsel. Både vogtere og fanger undrede sig og spurgte sig selv, hvem vel disse mænd kunne være, som trods kulde, sult og pinsler stadig kunne være glade.

Øvrigheden var imidlertid vendt hjem og lykønskede sig selv med, at de ved deres hurtige forholdsregler havde kvalt en opstand. Men undervejs hørte de nærmere enkeltheder angående de mænds karakter og virksomhed, som de havde dømt til at piskes og fængsles. De så den kvinde, der var blevet befriet fra Satans herredømme, og følte sig slået ved at se forandringen i hendes ansigtsudtryk og opførsel. Før i tiden havde hun voldt megen uro i byen, men nu var hun stilfærdig og fredelig. Da det gik op for dem, at de efter al sandsynlighed havde idømt to uskyldige den romerske lovs hårde straf, harmedes de på sig selv og besluttede, at de næste morgen ville give befaling til, at apostlene hemmeligt skulle løslades og under beskyttelse føres ud af byen, hvor de ville være i sikkerhed for vold fra mængdens side. [118]

Men mens mennesker var grusomme og hævngherrige eller på forbryderisk vis forsømte det alvorlige ansvar, der hvilede på dem, havde Gud ikke glemt at tænke nådigt på sine tjenere. Hele Himme-len var opfyldt af tanken om de mænd, der led for Kristi skyld, og engle blev udsendt for at gæste fængslet. Jorden skælvede ved deres an-komst. De tungt stængede fængselsdøre blev revet op, lænker og kæder faldt fra fangernes hænder og fødder, og fængslet strålede af en klar lysglans.

Fangevogteren havde med forbavselse hørt de fangne apostles bønner og lovsange. Da de blev ført derind, havde han set deres ophovnede og blødende sår og havde selv sørget for, at deres fødder var blevet spændt fast i blokken. Han havde ventet at høre bitre klager og forbandelser fra dem, men i stedet for hørte han lovsange. Med klangen af disse i sine ører var han faldet i søvn og blev vækket af jordskælvet og ved, at fængslets mure rystede.

Han for op i forfærdelse og så med rædsel, at alle fængslets døre stod åbne, og han gøs for, at fangerne skulle være flygtet. Han huskede med hvilke udtrykkelige pålæg Paulus og Silas den forrige aften var blevet betroet til hans varetægt, og han var sikker på, at han ville komme til at bøde med livet for sin tilsyneladende forsømmelse. Han trak sit sværd og skulle lige til at dræbe sig selv, da han hørte Paulus stemme opmuntrende sige: „Gør ikke dig selv noget ondt, vi er her jo alle!“ Hver eneste var på sin plads, holdt tilbage af den magt, som Gud udøvede gennem en af deres medfanger.

Den strengthed, hvormed fangevogteren havde behandlet apostlene, havde ikke vakt deres harme. Paulus og Silas var fyldt af Kristi Ånd og ikke af hævn-gerrighedens. Deres sjæle, som strømmede over af kærlighed til Frelseren, havde ikke rum for onde tanker mod deres forfølgere.

Fangevogteren kastede sværdet fra sig og råbte på lys, mens han skyndte sig ind i fangerummet. Han ville se, hvad slags mænd det var, som med godhed gengældte den grusomhed, hvormed de var blevet behandlet. Han nåede hen til apostlene og kastede sig ned for dem, mens han bad dem om tilgivelse. Derpå bragte han dem ud i den åbne gård og spurgte: „I herrer! Hvad skal jeg gøre for at blive frelst?“

Fangevogteren var blevet forfærdet, da han så Guds vrede åbenbare sig ved jordskælvet; da han mente, at fangerne var flygtet, havde han været rede til at dø for egen hånd; men nu forekom alt dette ham kun at være af ringe betydning i sammenligning med den nye, mærkelige frygt, som bevægede hans sind, og hans ønske om at måtte komme i besiddelse af den ro og frejdighed, som apostlene havde udvist trods smerter og mishandling. På deres ansigter så han Himmels lys skinne; han vidste, at Gud på en underfuld måde havde grebet ind for at frelse deres liv; og med sælsom styrke lød den besatte kvindes ord for hans ører: „Disse mænd er den højeste Guds tjenere, og de forkynder jer frelsens vej!“

[119] I den dybeste ydmyghed bad han apostlene vise ham vej til livet. De svarede: „Tro på Herren Jesus, så skal du blive frelst, du og dit hus.“ Så vaskede fangevogteren apostlenes sår og sørgede for dem med mad og drikke, og derefter blev han døbt med hele sin husstand. En helliggørende magt spredte sig blandt fangerne i fængslet, og alles sind åbnede sig for at lytte til de sandhedens ord, som apostlene

talte. De blev overbevist om, at den Gud, som disse mænd tjente, på underfuld måde havde udfriet dem fra træl-dommen.

Filippis indbyggere var blevet meget forfærdede over jordskælvet, og da fængselsbetjentene næste morgen fortalte byfogederne, hvad der var foregået om natten, blev de forskrækkede og sendte betjentene hen for at sætte apostlene i frihed. Men Paulus erklærede: „De har ladet os piske offentligt uden dom, skønt vi er romerske borgere, og kastet os i fængsel, og nu vil de jage os hemmeligt bort! Nej, lad dem selv komme og føre os ud!“

Apostlene var romerske borgere, og det var i modstrid med loven at lade en romer piske, hvis det ikke drejede sig om en særlig skændig forbrydelse, eller at berøve ham friheden uden retfærdig domsafsigelse. Paulus og Silas var blevet offentligt kastet i fængsel, og nu afslog de at lade sig hemmeligt løslade uden en rimelig forklaring fra øvrighedens side.

Da denne meddelelse blev overbragt byfogederne, blev de opskræmt af frygt for, at apostlene skulle klage til kejseren, og de gik straks hen til fængslet for at gøre Paulus og Silas undskyldninger for den uretfærdighed og grusomme behandling, de havde været udsat for, og de førte dem selv ud af fængslet og bønfuldt dem om at forlade byen. Byfogederne var bange for apostlenes magt over folket, og de var også bange for den kraft, som havde grebet ind for at hjælpe disse uskyldige mænd.

Apostlene handlede efter Kristi befaling om ikke at trænge sig på, hvor man ikke ønskede deres nærværelse. „De gik så ud af fængslet og hen til Lydia; og da de havde besøgt brødrene og formanet dem, drog de bort.“

Apostlene betragtede ikke deres gerning i Filippi som frugtesløs. De havde mødt megen modstand og forfølgelse, men forsynets mellemkomst for at hjælpe dem og fangevokteren og hans husstands omvendelse opvejede rigeligt den skam og smerte, de havde måttet tåle. Rygtet om deres uretfærdige fængsling og forunderlige befrielse spredtes viden om, og dette bevirkede, at apostlenes gerning blev kendt af mange, som de ellers ikke kunne have fået kontakt med.

Paulus' virksomhed i Filippi medførte oprettelsen af en menighed, som stadig voksede i antal. Hans iver og gudsfrygt og fremfor alt: hans villighed til at lide for Kristi skyld udøvede dyb og varig indflydelse på de omvendte. De var lykkelige for de dyrebare sand-

heder, som apostlene havde ofret så meget for, og gav sig selv af ganske hjerte hen for at tjene deres Frelser.

[120] Man ser af en udtalelse i Paulus' brev til dem, at denne menighed ikke undgik at blive forfulgt. Han siger: „Thi af nåde blev det givet jer for Kristi skyld ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld, idet I kæmper den samme kamp, som I før så mig stå i.“ Dog var de så standhaftige i troen, at han erklærer: „Jeg takker min Gud, hver gang jeg kommer jer i hu, og beder altid i alle mine bønner for jer alle med glæde, fordi I fra den første dag indtil nu i fællesskab med os har virket for evangeliet.“ Fil. 1, 29. 30. 3-5.

Det er en frygtelig kamp, der foregår mellem de gode og de onde magter på de betydningsfulde steder, hvortil evangeliets sendebud kaldes for at virke. „Thi den kamp, vi skal kæmpe,“ siger Paulus, „er ikke mod kød og blod, men mod magterne og myndighederne, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet.“ Ef. 6, 12. Til tidernes ende vil der være strid mellem Guds menighed og dem, der lader sig beherske af onde engle.

De første kristne blev ofte udset til at møde mørkets magter ansigt til ansigt. Ved spindsfindigheder og forfølgelse søgte fjenden at vende dem bort fra den sande tro. Nu i vor tid, hvor alle tings ende nærmer sig hastigt, udfolder Satan fortvivlede anstrengelser for at besnære verden. Han opfinder mange planer for at beskæftige tankerne og bortlede opmærksomheden fra de sandheder, der virker til frelse. I hver eneste by har hans hjælpere travlt med at organisere dem, der vil modarbejde Guds lov. Denne store bedrager er i gang med at indføre forvirringens og oprørets elementer, og mennesker opflammes af en iver, som ikke stammer fra sand viden.

Ondskaben er ved at nå højdepunkter, som man aldrig før har kendt, og dog er der mange af ordets tjenere, der råber: „Fred og tryghed!“ Men Guds trofaste sendebud fortsætter standhaftigt deres arbejde. Iført Guds fulde rustning må de gå frem sejrende og uden frygt og uden nogensinde at holde op med kampen, før hver eneste sjæl indenfor deres rækkevidde har modtaget budskabet om sandheden for disse tider.

*

Delle kapitler er bygget over Ap. G. 16, 7—40

[121]

KAPITEL 22—TESSALONIKA

Efter at Paulus og Silas havde forladt Filippi, drog de til Tessalonika. Her fik de den forrettighed at tale til store forsamlinger i jødernes synagoge. Deres ydre bar vidnesbyrd om den skændige behandling, de netop havde fået, og nødvendiggjorde en forklaring om, hvad der var sket. Denne forklaring gav de, uden at rose sig selv, men de priste ham, der havde bevirket deres løsladelse.

Da Paulus prædikede for tessalonikerne, henviste han dem til de gammeltestamentlige profetier om Messias. Kristus havde under sin gerning åbnet sine disciples øjne for forståelse af disse profetier: „idet han gik ud fra Moses og alle profeterne, udlagde han for dem, hvad der i alle skrifterne handlede om ham.“ Luk. 24, 27. Da Peter forkyndte Kristus, fremdrog han sine beviser fra det gamle Testamente. Stefanus havde fulgt samme fremgangsmåde. Og også Paulus benyttede ved sin forkyndelse de skrifter, der forudsagde Kristi fødsel, død, opstandelse og himmelfart. Gennem Moses' og profeternes inspirerede vidnesbyrd beviste han klart, at Jesus fra Na2aret var Messias, og viste dem, at fra Adams tid var det Kristi røst, der havde lydt ved patriarkerne og profeterne.

Der havde været tydelige og særegne profetier med hensyn til den forjættedes komme. Adam havde fået en forsikring om den kommende Frelser. Den dom, der var afsagt over Satan: „Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem din sæd og hendes sæd; den skal knuse dit hoved, men du skal hugge den i hælen,“ var for vore første forældre et løfte om den frelse, der skulle gives ved Kristus. 1 Mos. 3, 15.

Abraham fik løfte om, at verdens Frelser skulle fødes i hans slægt: „I din slægt skal alle jordens folk velsignes!“ 1 Mos. 22, 18. „Det hedder ikke „dine afkom,“ som om det gjaldt mange, men „dit afkom,“ som når der tales om én, og det er Kristus.“ Gal. 3, 16.

Da Moses nærmede sig afslutningen på sin gerning som Israels fører og lærer, profeterede han klart om den kommende Messias. „Herren din Gud,“ sagde han, „vil lade en profet som mig fremstå af

[122] din midte, af dine brødre; ham skal I høre på.“ 5 Mos. 18, 15. Og Moses forvissede israelitterne om, at Gud selv havde åbenbaret sig for ham, mens han boede på Horebs bjerg, og havde sagt: „Jeg vil lade en profet som dig fremstå for dem af deres brødre og lægge mine ord i hans mund, og han skal sige dem alt, hvad jeg byder ham.“ 5 Mos. 18, 18.

Messias skulle være af kongeslægten, for i Jakobs profeti sagde Herren: „Ikke viger kongespir fra Juda, ej herskerstav fra hans fødder, til han, hvem den tilhører, kommer, ham skal folkene lyde.“ 1 Mos. 49, 10.

Og Esajas profeterede: „Men der skyder en kvist af Isajs stub, et skud gror frem af hans rod.“ Es. 11, 1. „Bøj jeres øre, kom til mig, hør, og jeres sjæl skal leve! Så slutter jeg med jer en evig pagt: de trofaste nådeløfter til David. Se, jeg gjorde ham til vidne for folkeslag, til folkefærds fyrste og hersker. Se, på folk, du ej kender, skal du kalde, til dig skal folk, du ej kender, ile for Herren din Guds skyld, Israels hellige, han gør dig herlig.“ Es. 55, 3-5.

Også Jeremias fremkom med vidnesbyrd om den kommende Frelser som en fyrste af Davids hus. „Se, dage skal komme, lyder det fra Herren, da jeg opvækker David en retfærdig spire, og han skal herske som konge og handle viselig og øve ret og retfærd i landet. I hans dage skal Juda frelses og Is-rael bo trygt. Og det navn, man skal give ham, er: Herren vor retfærdighed.“ Og atter: „Thi så siger Herren: David skal ikke fattes en mand til at sidde på Israels huses trone. Og levitpræsterne skal aldrig fattes en mand til at stå for mit åsyn og frembære brændoffer, brænde afgrødeoffer og ofre slagtoffer.“ Jer. 23, 5. 6; 33. 17. 18.

Endog Messias' fødested var forudsagt: „Og du Betlehem-Efrata, liden til at være blandt Judas tusinder! Af dig skal udgå mig én til at være hersker i Israel. Hans udspring er fra fordum, fra evigheds dage.“ Mika 5, 2.

Der blev givet et klart omrids af den gerning, Frelseren skulle udrette på jorden: „Herrens Ånd skal hvile over ham, visdoms og forstai.ds Ånd, råds og styrkes Ånd, Herrens kundskabs og frygts Ånd. Hans hu står til Herrens frygt.“ Es. 11, 2. 3Den således salvede skulle sendes „med glædesbud til ydmyge, med lægedom for sønderbrudte hjerter, for at udråbe frihed for fanger og udgang for dem, som er bundet, udråbe et nådeår fra Herren, en hævnens dag fra vor

Gud, for at trøste alle dem, som sørger, give dem, som sørger i Zion, højtidspragt for sørgedragt, for sørgeklædning glædens olie, lovsang for modløst sind. Man kalder dem retfærdes ege, Herrens plantning til hans ære.“ Es. 61, 1-3.

„Se min tjener, ved hvem jeg holder fast, min udvalgte, hvem jeg har kær! På ham har jeg lagt min Ånd, han skal udbrede ret til folkene. Han råber og skriger ikke, løfter ej røsten på gaden, bryder ej knækket rør og slukker ej rygende tande. Han udbreder ret med troskab, vansmægter, udmattes ikke, før han får sat ret på jorden; og fjerne strande bier på hans lov. Es. 42, 1-4.

Med overbevisende kraft forklarede Paulus ud fra det gamle Testamente, at „Kristus måtte lide og opstå fra de døde.“ Havde ikke Mika profeteret: „Med stokken slår de Israels hersker på kinden“? Mika 4, 14. Og havde ikke den forjættede ved Esajas profeteret om sig selv: „Min ryg bød jeg frem til hug, mit skæg til at rives, mit ansigt skjulte jeg ikke for hån og spyt“ ? Es. 50, 6. Ved salmisten [123] havde Kristus forudsagt, hvilken behandling, han skulle få af mennesker: „Jeg er til spot for mennesker, folk til spe; alle, der ser mig, håner mig, vrænger mund og ryster på hovedet: „Han har væltet sin sag på Herren; han fri og frelse ham, han har jo velbehag i ham!“ SI. 22, 7-9. „Jeg kan tælle alle mine ben; med skadefryd ser de på mig. Mine klæder deler de mellem sig, om Kjortelen kaster de lod.“ SI. 22, 18. 19. „Fremmed er jeg for mine brødre, en udlænding for min moders sønner. Thi nidkærhed for dit hus har fortæret mig, spotten mod dig er faldet på mig.“ „Du ved, hvordan jeg smædes og bærer skam og skændsel, du har rede på alle mine fjender. Spot har ulægeligt knust mit hjerte, jeg bied forgæves på medynk, på trøstere uden at finde.“ SI. 69, 9. 10. 20. 21.

Hvor klare og tydelige var ikke Esajas' profetier om Kristi lidelse og død! „Hvo troede det, vi hørte, for hvem åbenbaredes Herrens arm?“ spørger profeten. „Han skød op som en kvist for hans åsyn, som et rods kud af tør jord, uden skønhed og pragt til at drage vort blik, uden ydre, så vi syntes om ham, ringeagtet, skyet af folk, en smerternes mand og kendt med sygdom, en, man skjuler sit ansigt for, agtet ringe, vi regned ham ikke.“

„Og dog vore sygdomme bar han, tog vore smerter på sig; vi regnede ham for plaget, slagen, gjort elendig af Gud. Men han blev

såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld. Os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår.“

„Vi for alle vild som får, vi vendte os hver sin vej, men Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. Han blev knust, og bar det stille, han oplod ikke sin mund som et lam, der føres hen at slagtes, som et får, der er stumt, når det klippes han oplod ikke sin mund.“

„Fra trængsel og dom blev han taget, men hvem i hans samtid tænkte, da han reves fra de levendes land, at han ramtes for mit folks overtrædelse?“ Es. 53, 1-8.

Også hans døds måde var blevet antydet. Ligesom kobberslangen var blevet oprejst i ørkenen, skulle den kommende Frelser ophøjedes, „for at hver den, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have et evigt liv.“ Joh. 3, 16.

„Hos gudløse gav man ham grav og gravkammer hos den rige, endskønt han ej gjorde uret, og der ikke var svig i hans mund. Det var Herrens vilje at slå ham med sygdom; (når hans sjæl havde fuldbragt et skyldoffer, skulle han se afkom, leve længe og Herrens vilje skulle lykkes ved hans hånd.) Es. 53, 9. 10.

Men han, som skulle lide døden for onde menneskers hånd, skulle atter opstå som sejrherre over døden og graven. Inspireret dertil af den Almægtige vidnede Israels dejlige sanger om opstandelsesmorgenens herlighed. „Han udbryder jublende: „Endogså mit kød skal bo i tryghed. Thi dødsriget giver du ikke min sjæl, lader ikke din hel-lige se forrådnelse.“ SI. 16, 9. 10.

Paulus påviste, hvor tæt Gud havde knyttet offertjenesten sammen med de profetier, som viste hen til den, der var „som et lam, der føres hen at slagtes.“ Messias skulle give sit liv som „et skyldoffer.“ Idet profeten Esajas skuede ned gennem århundrederne indtil begivenhederne ved Frelserens forsoningsdød, vidnede han om, at dette Guds lam „udtømte sin sjæl til døden og regnedes blandt overtrædere; dog bar han manges synd, og for overtrædere bad han.“ Es. 53, 7. 10. 12.

[124]

Profetiernes Frelser skulle ikke komme som en timelig hersker for at befri det jødiske folk fra jordiske undertrykkere, men som et menneske blandt mennesker, der skulle leve et liv i fattigdom og ringhed og tilsidst blive foragtet, forkastet og dræbt. Den Frelser, det gamle Testamente profeterede om, skulle give sig selv som offer

for den faldne menneskeslægt og således opfyldte ethvert krav fra den overtrådte lov. I ham skulle forbilledet mødes med virkeligheden, og hans død på korset ville få betydning for hele den jødiske husholdning.

Paulus fortalte jøderne i Tessalonika om sin tidligere nidkærhed for ceremoniloven og om sin vidunderlige oplevelse ved Damaskus' porte. Før sin omvendelse havde han følt sig tryk ved en nedarvet fromhed, ved et falsk håb. Hans tro havde ikke været forankret i Kristus; han havde sat sin lid til skikke og ceremonier. Hans nidkærhed for loven havde været uden forbindelse med tro på Kristus og var derfor uden værdi. Mens han pralede af at være uangribelig med hensyn til udførelsen af lovens gerninger, havde han afvist den eneste, som gjorde loven til noget værdifuldt.

Men dengang han blev omvendt, havde alt forandret sig! Jesus fra Nazaret, som han havde forfulgt i skikkelse af hans hellige, viste sig for ham som den forjættede Messias. Forfølgeren så i ham Guds Søn, ham, der var kommet til verden som en opfyldelse af profetierne, og i hvis liv hver be-givenhed nøje formede sig som forudsagt i de hellige skrifter.

Mens Paulus med hellig frimodighed forkyndte evangeliet i synagogen i Tessalonika, blev der kastet en strøm af lys over den sande betydning af de skikke og ceremonier, der havde forbindelse med offerttjenesten i tabernaklet. Han førte sine tilhøreres sind ud over Kristi jordiske gerning og tjeneste og ind i den himmelske helligdom til den tid, hvor Kristus, når hans tjeneste som talsmand var afsluttet, ville komme igen med kraft og stor herlighed for at oprette sit rige på jorden. Paulus troede på Kristi genkomst, og så klart og stærkt fremstillede han de sandheder, der angik denne begivenhed, at det gjorde et uudsletteligt indtryk på mange af dem, der lyttede til ham.

Tre sabbater i træk prædikede Paulus for tessalonikeme og drøftede med dem Kristi liv, død, opstandelse, tjeneste og fremtidige herlighed, han, som var „det slagtede lam“ fra verdens grundlæggelse. Åb. 13, 8. Han ophøjede Kristus og sagde, at den rette forståelse af hans tjeneste er den nøgle, som kan åbne det gamle Testaments skrifter og give adgang til deres rige skatte.

Da evangeliets sandheder således i Tessalonika blev forkyndt med vældig kraft, blev de store forsamlingers opmærksomhed fanget. „Nogle af dem lod sig da overbevise og sluttede sig til Paulus og

Silas; det samme gjorde også en stor mængde af de gudfrygtige grækere og ikke få af de fornemme kvinder.“

[125] Ligesom i de byer, hvor de før var kommet, mødte apostlene her afgjort modstand. De jøder, som ikke troede, „blev skinsyge“. Disse jøder var dengang ikke yndede af de romerske myndigheder, fordi de for ikke så længe siden havde rejst en opstand i Rom. Man betragtede dem med mistillid, og deres frihed var til en vis grad begrænset. Nu fandt de lejlighed til at drage fordel af omstændighederne for at genoprette deres gode omdømme og samtidig bringe apostlene og de nyomvendte kristne i vanry.

De gik i gang med det ved at slutte sig sammen med „nogle slette mennesker fra gaden“, hvorved det lykkedes dem at „lave opløb og vække uroligheder i byen.“ I håb om at finde apostlene „stormede de Jasons hus,“ men de kunne hverken finde Paulus eller Silas. „Men da de ikke fandt dem,“ slæbte pøbelen i deres vanvittige skuffelse „Jason og nogle brødre for borgmestrene og råbte: „Disse mennesker, som har bragt hele verden i oprør, er nu også kommet hertil, og dem har Jason taget imod; de handler alle mod kejserens befalinger og siger, at en anden, en, der hedder Jesus, er konge.“

Da man ikke kunne finde Paulus og Silas, lod borgmestrene de anklagede troende stille sikkerhed for at bevare freden. Af frygt for yderligere voldshandlinger „sendte brødrene straks samme nat Paulus og Silas af sted til Berøa.“

De, som i dag lærer populære sandheder, behøver ikke at tabe modet, hvis de til tider ikke får nogen mere gunstig modtagelse, selv fra dem, der kalder sig kristne, end Paulus og hans medarbejdere fik fra de mennesker, blandt hvem de arbejdede. Korsets sendebud må væbne sig med årvågenhed og bøn og gå frem med tro og mod og altid arbejde i Jesu navn. De må lovprise Kristus som menneskets talsmand i den himmelske helligdom, han, hvem hele offertjenesten efter de gammeltestamentlige bestemmelser pegede hen imod, og gennem hvis forsoningsoffer de, som overtræder Guds lov, kan finde fred og tilgivelse.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 17, 1-10

[126]

KAPITEL 23—BERØA OG ATHEN

I Berøa fandt Paulus jøder, der var villige til nærmere at undersøge de sandheder, han lærte. I Lukas' beretning siges der herom: „Jøderne dér var mere retsindige end de i Tessalonika, de tog imod ordet med al god vilje og granskede daglig skrifterne, om dette forholdt sig således. Så kom da mange af dem til tro, og ikke få af de fornemme græske kvinder og mænd. Men da jøderne i Tessalonika fik at vide, at Guds ord blev forkyndt af Paulus også i Berøa, kom de og vakte ligeledes dér røre og uro blandt skarerne.“

Berøas indbyggere var ikke snæversindede og fordomsfulde. De var villige til at undersøge, hvorvidt den lære, apostlene prædikede, var sandfærdig. De granskede Bibelen ikke af nysgerrighed, men for om muligt at opdage, hvad der var blevet skrevet angående Messias. Daglig forskede de i de inspirerede beretninger, og når de sammenlignede det ene skrift med det andet, stod himmelske engle ved deres side og oplyste deres tanker og påvirkede deres sind.

Hvor end i verden evangeliets sandheder bliver forkyndt, påvirkes de, som af et ærligt hjerte ønsker at gøre det rette, til flittigt studium af skrifterne. Hvis i de sidste dage af denne verdens historie de, for hvem der forkyndes principielle sandheder, ville følge Berøas indbyggers eksempel og daglig granske skrifterne og sammenligne Guds ord med det budskab, der bringes dem, ville der i dag være en mængde mennesker, der adlød Guds love, hvor der nu er forholdsvis få. Men når nogen fremkommer med uønskede bibelske sandheder, er der mange, der nægter at undersøge dem nærmere. Skønt de ikke er i stand til at modbevise skriftens tydelige lærdomme, udviser de den største modvilje mod at granske de beviser, man giver dem. Nogle er af den mening, at selv om disse lærdomme virkelig er sande, så har det kun ringe betydning, om de modtager det nye lys eller ej; og de klamrer sig til tiltalende opdigtede historier, som fjenden benytter til at lede sjæle på vildspor. På denne måde forblindes deres sind af vildfarelser, som skiller dem fra Himmelen.

[127] Alle skal dømmes i forhold til det lys, de har fået. Herren udsender sine sendebud med et frelsesbudskab, og han vil gøre dem, som hører, ansvarlige for, på hvilken måde de behandler hans tjeneres ord. De, som oprigtigt søger efter sandheden, vil i lyset af Guds ord grundigt granske de lærdomme, man giver dem.

De vantro jøder i Tessalonika, som var fulde af skinsyge og had mod apostlene, og som ikke var tilfredse med at have fordrevet dem fra deres egen by, fulgte med til Berøa og vakte dér den lavere classes letbevægelige lidenskaber. Af frygt for, at der skulle blive øvet vold mod Paulus, hvis han blev der, sendte brødrene ham til Athen under ledsagelse af nogle af brødrene i Berøa, der nylig havde antaget troen.

Således fulgte forfølgelsen sandhedens forkyndere fra by til by. Kristi fjender kunne ikke hindre evangeliets fremtrængen, men det lykkedes dem at gøre apostlenes tjeneste overordentlig vanskelig. Men skønt Paulus stadig var stillet overfor modstand og strid, hastede han altid fremad, fast besluttet på at udføre Guds vilje, sådan som den var blevet ham åbenbaret ved synet i Jerusalem: „Gå, thi jeg vil sende dig til hedningefolk langt borte.“ Ap. G. 22, 21.

Paulus' hastige bortrejse fra Berøa berøvede ham den lejlighed til at besøge brødrene i Tessalonika, han havde glædet sig til.

Ved ankomsten til Athen sendte Paulus brødrene fra Berøa tilbage med besked til Silas og Timoteus om straks at slutte sig til ham. Timoteus var kommet til Berøa før Paulus' afrejse derfra, og sammen med Silas var han blevet der for at videreføre arbejdet, som var så godt i gang, og for at undervise de nyomvendte i troens grundsætninger.

Byen Athen var hedenskabets hovedsæde. Her traf Paulus ikke en uvidende, lettroende befolkning som i Lystra, men et folk, der var berømt for sin intelligens og dannelse. Alle vegne mødtes blikket af statuer af deres guder og af historiens og digtekunstens helte, der dyrkedes som guder, mens pragtfulde bygninger og malerier gav udtryk for folkets berømmelse eller for den almindelige dyrkelse af hedenske guder. Folkets sanser var som tryllebundne af kunstens skønhed og pragt. Alle vegne hævede helligdomme og templer, der havde kostet uhyre summer, deres svære mure. Militære sejre og berømte mænds dåd blev bevaret for erindringen ved billedhugger-

værker, altre og mindetavler. Alt dette bevirkede, at Athen lignede et vældigt kunstgalleri.

Mens Paulus betragtede al den skønhed og pragt, der omgav ham, og så, at hele byen udelukkende hengav sig til afgudsdyrkelse, oprørtes hans sjæl ved at tænke på Gud, som han alle vegne så blive vanæret; og han følte den dybeste medlidenhed med Athens indbyggere, som trods deres intellektuelle kultur var uvidende om den sande Gud.

Apostlen lod sig ikke blænde af det, han så i dette lærdommens arnested. Hans åndelige natur var så betaget af de himmelske ting, at glæden og herligheden ved de rigdomme, som er uforgængelige, i hans øjne fik al denne pomp og pragt til at synes værdiløs. Når han betragtede Athens herligheder, blev han klar over dens fortryllende magt over kunstens og videnskabens elskere, og han blev tung om hjertet ved tanken om det betydningsfulde arbejde, der lå foran ham.

I denne store by, hvor man ikke dyrkede Gud, følte Paulus sig knuget af en følelse af ensomhed; og han længtes efter sine medarbejderes venskab og hjælp. Hvad menneskers venskab angik, følte han sig fuldstændig ene. I sit brev til tessalonikerne giver han udtryk for sine følelser gennem ordene: „alene tilbage i Athen!“ Der viste sig at være tilsyneladende uoverstigelige hindringer, der fik det til at se næsten håbløst ud for ham at forsøge at nå ind til folkets hjerte.

[128]

Mens Paulus ventede på Silas og Timoteus, spildte han ikke tiden. „Han talte da i synagogen med jøderne og de gudfrygtige og daglig på torvet med dem, han traf på.“ Men hans hovedopgave i Athen bestod i at bringe frelsens budskab til dem, som ikke havde nogen fornuftig opfattelse af Gud og hans formål med at hjælpe den faldne menneskeslægt. Apostlen skulle snart komme til at møde hedenskabet i dets mest underfundige, forlokkende skikkelse.

Det varede ikke længe, før Athens betydelige mænd hørte, at der i deres by fandtes en mærkelig lærer, der fremkom med nye og forunderlige lærdomme. Nogle af disse mænd opsøgte Paulus og indlod sig i samtale med ham. Nogle af dem var indstillet på at latterliggøre apostlen som en, der både socialt og intellektuelt stod langt under dem selv, og de sagde hånligt til hinanden: „Hvad kan han vel mene, det snakkehoved?“ Andre sagde, „fordi han forkyndto

evangeliet om Jesus og om opstandelsen,“ „Han synes at være en, som forkynder fremmede guddomme.“

Blandt dem, der traf Paulus på torvet, var der „nogle af de epikuræiske og af de stoiske filosoffer.“ Men både de og alle andre, der kom i berøring med ham, opdagede snart, at han sad inde med endnu flere kundskabei end de selv! Hans forstand og ånd tiltvang sig de lærdes agtelse, mens hans alvorlige, logiske tankegang og hans mægtige veltalenhed holdt opmærksomheden fangen hos alle hans tilhørere. Disse anerkendte den kendsgerning, at han ikke var nogen nybegynder, men i stand til at imødegå alle med overbevisende argumenter til støtte for de lærdomme, han forkyndte. Således stod apostlen og mødte uforfærdet sine modstandere på deres egen grund, idet han besvarede logik med logik, filosofi med filosofi og veltalenhed med veltalenhed.

Hans hedenske modstandere mindede ham om den skæbne, der ramte Sokrates, der blev dømt til døden, fordi han forkyndte fremmede guder, og de tilrådede Paulus ikke at sætte sit liv i vove på samme måde. Men apostlens tale fangede folkets opmærksomhed, og hans ukunstlede visdom tiltvang sig deres agtelse og beundring. Han lod sig ikke bringe til tavshed ved filosofernes videnskab og ironi, og da det stod dem klart, at han var fast besluttet på at udrette sit ærinde iblandt dem og, koste hvad det ville, at fortælle, hvad han ønskede, bestemte de sig til at give ham en retfærdig chance.

Af denne grund førte de ham op på Areopagos. Dette var et af Athens mest hellige steder og havde sådanne fortidsminder og traditioner, at de fik folk til at betragte det med en overtroisk ærbødighed, der hos nogle grænsede til frygt. Det var på dette sted, at ting, der stod i forbindelse med religionen, ofte blev omhyggeligt diskuteret af mænd, der så afsagde en afgørende dom angående alle de mere vigtige moralske såvel som borgerlige spørgsmål.

[129] Her langt borte fra de befærdede gaders larm og tummel og støjen af tilfældig samtale kunne apostlen blive hørt uden at afbrydes. Rundt omkring ham forsamledes digtere, kunstnere og filosoffer Athens viden- skabsmænd og lærde der rettede denne henvendelse til ham: „Kan vi ikke få at vide, hvad det er for en ny lære, du taler om ? Du fortæller os jo ting, der lyder fremmede i vore øren; derfor vil vi gerne vide, hvad dette skal betyde.“

I denne højtidelige og ansvarsfulde stund var apostlen rolig og fattet. Et vigtigt budskab tyngede hans sjæl, og de ord, der lød fra hans mund, overbeviste tilhørerne om, at hans tale ikke var tom snak. „Athenere,“ sagde han, „jeg ser, at I i alle måder er ivrige i jeres gudsdyrkelse. Thi da jeg gik omkring og tog jeres helligdomme i øjesyn, fandt jeg blandt andet et alter med den indskrift: „For en ukendt gud.“ Det, som I således dyrker uden at kende det, det forkynder jeg jer.“ Trods al deres klogskab og viden om mange ting var de uvidende om den Gud, som havde skabt verden. Dog var der nogle, der længtes efter mere lys. De higede efter det evige.

Med hånden udrakt mod templet, der var fuldt af afgudsbilleder, udøste Paulus det, der tyngede hans sjæl, og påpegede urigdghederne i athenernes religion. De klogeste blandt tilhørerne undredes, mens de lyttede til hans forklaringer. Han viste dem, at han var bekendt med deres kunst, deres litteratur og deres religion. Han pegede på deres statuer og afguder og erklærede, at Gud ikke kunne lignedes ved skikkelser, der var skabt ved menneskers snilde. Disse udskårne billeder kunne ikke i ringeste grad fremstille Jehovas herlighed. Han mindede dem om, at disse billeder var uden liv, kun beherskede af menneskelig kraft, så de kun bevægede sig ved menneskehænders hjælp; og derfor stod de, som tilbad dem, i enhver henseende over det, de tilbad.

Paulus drog sine afgudsdyrkende tilhøreres sind ud over grænserne for deres falske religion til et ærligt syn på den guddom, som de havde kaldt „den ukendte gud“. Denne var, som han nu forklarede dem, uafhængig af mennesker og trængte ikke til menneskehænders hjælp for at føje noget til sin magt og herlighed.

Forsamlingen blev grebet af beundring over Paulus' alvor og hans logiske fremstilling af den sande Guds væsen, af hans skabende kraft og tilstedeværelsen af et altbeherskende forsyn. Med alvorlig og glødende veltalenhed erklærede apostlen: „Gud, som har skabt verden og alt, hvad der er i den, han, som er Himmels og jordens Herre, bor ikke i templer, gjorde med hænder, han tjenes heller ikke af menneskers hænder, som om han trængte til noget, han, som jo selv giver alle liv og ånde og alt andet.“ Himlene var ikke store nok til at rumme Gud; hvor meget mindre så de templer, der var bygget af menneskehænder.

I denne kasteprægede tid, da menneske-rettighederne dt ikke blev anerkendt, fremsatte Paulus den store sandhed om det menneskelige fællesskab og erklærede, at Gud „lod alle folk nedstamme fra ét menneske og lod dem bosætte sig på hele jordens flade.“ I Guds øjne er vi alle lige, og ethvert menneske skylder Skaberen ubetinget lydighed. Så påviste apostlen, hvorledes Guds nåde og barmhjertighed løber som en gylden tråd gennem hele Guds handlemåde med mennesker. „Han fastsatte bestemte tider og landegrænser for dem, for at de skulle søge Gud, om de dog kunne famle sig frem til ham og finde ham, så sandt han ikke er langt fra en eneste af os.“

[130] Idet han henvendte sig til de ædle repræsentanter for menneskeheden, som omgav ham, skildrede han den evige Gud som deres Fader med ord, der var lånt fra en af deres egne digtere: „I ham lever og røres og er vi,“ erklærede han, „sådan som nogle af jeres digtere har sagt: „Thi vi er også af hans slægt.“ Når vi nu er Guds slægt, må vi ikke mene, at guddommen er lig guld eller sølv eller sten, formet ved menneskers kunst og snilde.“

„Vel har Gud båret over med uvidenhedens tider, men nu sender han mennesker det budskab, at de alle og alle vegne skal omvende sig.“ I de mørke tider, der var gået forud for Kristi komme, havde den guddommelige hersker set gennem fingre med hedningernes afgudsdyrkelse; men nu havde han ved sin Søn sendt sandhedens lys til mennesker, og han ventede omvendelse til frelse af alle, ikke blot de fattige og ringe, men også af verdens stolte filosoffer og jordens fyrster. „Thi han har fastsat en dag, da han vil dømme jorderig med retfærdighed ved en mand, som han har bestemt dertil, og det har han gjort troværdigt for alle ved at lade ham opstå fra de døde.“ Da Paulus talte om opstandelse fra de døde, „spottede nogle; men andre sagde: Det vil vi høre dig tale om en anden gang.“

Hermed endte apostlens virksomhed i Athen, midtpunktet for den hedenske videnskab; thi athenerne, der stædigt klamrede sig til deres afgudsdyrkelse, vendte sig fra den sande religions lys. Når et folk er helt og fuldt tilfreds med, hvad det selv har opnået, kan man kun forvente lidt af dem. Skønt athenerne pralede af deres lærdom og dannelse, blev de stadig mere fordærvede og slog sig mere og mere til ro med afgudsdyrkelsens tågede mysterier.

Blandt dem, der lyttede til Paulus' ord, var der nogle, der lod sig overbevise ved de sandheder, de hørte; men de ville ikke ydmyge

sig til at erkende Gud og tage imod hans frelse. Ingen veltalenhed og selv ikke de kraftigste argumenter kan omvende en synder. Kun ved Guds kraft kan hjertet tage imod sandheden. Den, som bestandig vender sig bort fra denne kraft, kan man ikke nå. Grækerne søgte visdom, men dog var korsets budskab for dem en dårskab, fordi de satte deres egen visdom højere end den visdom, som kommer fra det høje.

I athenernes hovmod over deres forstand og menneskelige visdom kan man finde årsagen til, at evangeliet mødte så forholdsvis ringe forståelse hos dem. De verdsligt vise mennesker, som kommer til Kristus som fattige fortabte syndere, vil blive vise til salighed; men de, der kommer som udmærkede mennesker, der priser deres egen visdom, vil ikke være modtagelige for det lys og den kundskab, som kun Gud kan give.

Sådan mødte Paulus sin tids hedenskab. Hans arbejde i Athen var dog ikke helt forgæves. Dionysius, en af de betydeligste borgere, samt nogle andre tog imod evangeliet og sluttede sig helt til de troende.

Ved Åndens hjælp har vi fået dette indblik i athenernes liv, de, som med al deres lærdom, dannelse og kunst dog var nedsunket i laster, for at vi skal kunne se, hvorledes Gud ved sin tjener irettesatte afgudsdyrkere og et hovmodigt, selvsikkert folk for deres synder. Apostlens ord og beskrivelsen af hans optræden og omgivelser, således som inspirationens pen har nedskrevet den, skulle overgives til alle de kommende generationer som vidnesbyrd om hans urokkelige tillid, hans mod trods ensom heden og modgangen, og den sejr, han vandt for kristendommen i selve hedenskabets hjerte.

[131]

Paulus' ord rummer en skat af lærdom for menigheden. Han var i en situation, hvor han let kunne have sagt netop det, som ville have ophidset hans hovmodige tilhørere og bragt ham selv i vanskeligheder. Hvis hans tale havde været et direkte angreb på byens guder og stormænd, ville han have risikeret at møde samme skæbne som Sokrates. Men med en takt, som stammede fra guddommelig kærlighed, bortledte han forsigtigt deres tanker fra de hedenske guddomme ved at åbenbare dem den Gud, de ikke kendte.

I dag bør skriftens sandheder forkyndes for denne verdens store mænd, for at de kan få mulighed for at vælge mellem lydighed mod Guds lov og lydighed mod det ondes fyrste. Gud forelægger dem

evige sandheder, sandheder, som vil gøre dem vise til salighed, men han tvinger dem ikke til at erkende dem. Hvis de vender dem ryggen, overlader han det til dem selv at mættes med deres egne gerningers frugt.

„Thi ordet om korset er vel for dem, som fortabes, en dårskab, men for os, som frelses, er det en Guds kraft. Thi der står skrevet:

„Vismændenes visdom vil jeg lægge øde,
og deres klogskab vil jeg gøre
til intet.“

„Det, der var dårskab for verden, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme; og det, der var svagt for verden, udvalgte Gud for at gøre det stærke til skamme; og det for verden ringe og det foragtede, det, der ikke var noget, udvalgte Gud for at gøre det, der var noget, til intet.“ 1 Kor. 1, 18. 19. 27.28. Mange af de største videnskabsmænd og statsmænd, verdens mest fremragende mænd, vil i disse sidste dage vende sig fra lyset, fordi verden på grund af visdom ikke kender Gud. Alligevel bør Guds tjenere udnytte enhver lejlighed til at meddele disse mænd sandheden. Nogle af dem vil erkende deres uvidenhed om Guds riges ting og finde deres plads som ydmyge disciple ved Jesu fødder, han, som er den store lærer.

Ved hver bestræbelse for at nå de højere klasser har den, som tjener Gud, brug for en stærk tro. Hindringerne kan synes uoverstigelige, men i det dybeste mørke er der dog lys fra oven! De, som elsker og tjener Gud, vil dag for dag få ny styrke. Den evige Guds visdom står til deres rådighed, så de ikke griber fejl, når de vil gøre hans vilje. Måtte disse arbejdere bevare deres første tillid indtil enden og huske på, at Guds sandheds lys skal skinne midt i det mørke, som indhyller verden. Modløshed bør ikke findes i forbindelse med tjenesten for Gud! Den hellige arbejders tro bør kunne stå for enhver prøve, den bliver stillet overfor. Gud både kan og vil skænke sine tjenere al den styrke, de behøver, og han vil give dem den visdom, som deres vekslende behov kræver. Han vil mere end opfylde de største forventninger hos dem, som sætter deres lid til ham.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 17, 11-34

KAPITEL 24—KORINT

Idet første århundrede af den kristne tidsalder var Korint en af de førende byer, ikke blot i Grækenland, men i verden. Dens gader myldrede af grækere, jøder og romere samt tilrejsende fra alle lande, som alle var ivrigt optaget af forretninger eller fornøjelser. Da den var et vigtigt handelsknudepunkt, der lå bekvemt for alle dele af det romerske rige, ville det være af største betydning, hvis man her kunne vække folket til at tage mod Gud og hans sandhed.

Blandt de jøder, der havde taget ophold i Korint, var Akvila og Priskilla, der senere blev kendt som trofaste arbejdere for Kristus. Da Paulus lærte disse menneskers karakter at kende, „blev han hos dem.“

Lige fra begyndelsen af sin virksomhed i denne færdselsåre for rejselivet mødte Paulus alvorlige hindringer for gennemførelsen af sit arbejde. Byen var næsten fuldstændig henfalden til afgudsdyrkelse. Afrodite var deres yndlingsgudinde, og mange demoraliserende skikke og ceremonier stod i forbindelse med Afrodite-dyrkelsen. Selv blandt hedningerne havde korinterne gjort sig bemærket ved deres grove umoralskhed. Tilsyneladende interesserede de sig ikke for meget andet end øjeblikkets glæder og forlystelser.

Da apostlen prædikede evangeliet i Korint, benyttede han en anden fremgangsmåde end den, han havde anvendt i Athen. Dengang han var der, havde han søgt at indstille sin taleform efter tilhørernes smag; han havde mødt logik med logik, videnskab med videnskab og filosofi med filosofi. Når han tænkte på den tid, der var brugt på denne måde, og gjorde sig klart, at hans lære kun havde båret ringe frugt i Athen, besluttede han at følge en anden arbejdsplan i Korint under sine bestræbelser for at fange de letsindiges og ligegyldiges opmærksomhed. Han bestemte sig til at undgå udviklede argumenter og diskussioner og blandt korinterne „ikke at ville vide af noget andet . . . end Jesus Kristus og det som korsfæstet.“ Han ville prædike for dem, „ikke ved visdoms overtalende ord, med ved Ånds og krafts bevis.“ 1 Kor. 2, 2. 4.

[133] Jesus, som Paulus ville forkynde for grækerne i Korint, var en jøde af ringe byrd og opvokset i en by, der var almindelig kendt for sin ugudelighed. Hans eget folk havde forkastet ham og til sidst ladet ham korsfæste som en forbryder. Grækerne mente, at det var nødvendigt at højne menneskeslægten; men de betragtede studiet af filosofi og videnskab som det eneste middel til at opnå sand højnelse og værdighed. Kunne Paulus nu få dem til at mene, at troen på denne ukendte jøde kunne højne og forædle hele ens væsen?

For de mange mennesker, der lever i nutiden, står korset på Golgata omgivet af hellige minder. Korsfæstelsesbegivenheden vækker hellige tankeforbindelser. Men dengang Paulus levede, blev korset betragtet med en blanding af afsky og skræk. At fremstille en mand, der havde lidt døden på et kors, som menneskehedens Frelser, ville ganske na-turligt virke latterligt og vække modstand.

Paulus vidste godt, hvordan hans budskab ville blive modtaget af både jøderne og grækerne i Korint! „Vi prædiker Kristus som korsfæstet,“ erkendte han, „for jøder en forargelse og for hedninger en dårskab.“ 1 Kor. 1, 23. Blandt de jødiske tilhørere var der mange, der ville harmes over det budskab, han nu ville forkynde. Efter grækernes opfattelse ville hans ord lyde urimelige og tåbelige. Han ville blive betragtet som sindssyg, når han prøvede at bevise, at korset kunne have nogen som helst forbindelse med menneskeslægten frelse.

Men for Paulus var korset det eneste, der virkelig betød noget. Lige siden dengang han blev standset under sin forfølgelse af den korsfæstede nazaræers disciple, var han aldrig holdt op med at ophøje korset. Dengang var der blevet skænket ham en åbenbaring af Guds grænseløse kærlighed, sådan som den havde åbenbaret sig ved Kristi død, og der var sket en forunderlig omskabelse af hans liv, hvorved alle hans planer og formål var kommet i samklang med Himmelen. Fra denne stund var han blevet et nyt menneske i Kristus. Han vidste af personlig erfaring, at når en synder møder Faderens kærlighed, som han gør det ved at se, hvordan Gud ofrede sin Søn, og indordner sig under den guddommelige vilje, så sker der en sindsforandring, og fra det øjeblik er Kristus alt i alle.

Da Paulus blev omvendt, opfyldtes han af et brændende ønske om at hjælpe sine medmennesker til at betragte Jesus fra Nazaret som den levende Guds Søn, der er mægtig til at forvandle og frelse.

Fra den tid var hans liv helt og fuldt viet til bestræbelsen for at skildre den korsfæstedes kærlighed og magt. I Paulus' store, kærlige hjerte var der plads til alle slags mennesker. Han siger: „Både til grækere og barbarer, både til vise og uforstandige står jeg i gæld.“ Rom. 1, 14. Fremdriften og drivkraften i hans handlemåde var kærlighed til ærens Konge, som han så ubarmhjertigt havde forfulgt i hans tjeneres skikkelse. Hvis hans iver for at følge pligtens vej nogensinde slappedes, var et blik på korset og den forunderlige kærlighed, som åbenbarede sig dér, nok til at få ham til at „binde op om sit sinds lænder“ og haste fremad på selv-fornægtelsens vej.

Man kan se apostlen for sig, mens han prædiker i synagogen i Korint og forklarer Moses' og profeternes skrifter, idet han fører sine tilhørere helt frem til den forjættede Messias' komme! Man kan høre ham klarlægge Frelserens gerning som ypperstepræst for menneskeheden, han, der ved at ofre sit eget liv skulle skaffe forsoning én gang [134] for alle og derefter udrette sin tjeneste i den himmelske helligdom. Paulus' tilhørere måtte forstå, at den Messias, hvis komme de havde set hen til, allerede var kommen: at hans død var virkeliggørelsen af alle offerhandlingerne, og at hans tjeneste i den himmelske helligdom var den store begivenhed, der kastede sin skygge tilbage og klarlagde betydningen af det jødiske præsteskabs tjeneste.

Paulus „vidnede for jøderne, at Jesus er Kristus.“ Ud fra de gammeltestamentlige skrifter viste han dem, at efter profetierne og alle jødernes forventning skulle Messias være af Abrahams og Davids slægt; derefter påviste han, at Jesus nedstammede fra patriarken Abraham gennem den kongelige salmedigter. Han oplæste profeternes vidnesbyrd om den forjættede Messias' væsen og gerning og om den modtagelse og behandling, han skulle få på jorden; og derpå viste han dem, at alle disse forudsigelser var blevet opfyldt ved Jesus fra Nazarets liv, gerning og død.

Paulus viste, at Kristus var kommen for allerførst at tilbyde frelse til det folk, som så hen til Messias' komme som deres nationale tilværelses fuldendelse og hæder. Men dette folk havde forkastet ham, der ville have bragt dem livet, og havde valgt sig en anden fører, hvis herredømme ville ende med døden. Han forsøgte at indprente sine tilhørere den kendsgerning, at kun omvendelse kunne frelse jødefolket fra den truende tilintetgørelse. Han afslørede deres uvidenhed med hensyn til betydningen af disse skrifter, som de hovmodede sig

af fuldt ud at forstå. Han dadlede deres verdslighed, deres kærlighed til rang, titler og ydre pragt og deres umådelige egoisme.

I Åndens kraft fortalte Paulus historien om sin egen forunderlige omvendelse og om sin tillid til de gammeltestamentlige skrifter, som var gået så fuldstændig i opfyldelse ved Jesus fra Nazaret. Hans ord blev talt med højtidelig alvor, og hans tilhørere kunne ikke undgå at føle, at han af sit gan-ske hjerte elskede den korsfæstede og opstandne Frelser. De så, at alle hans tanker kredsede om Kristus, at hele hans liv var knyttet til hans Herre. Så betagende var hans tale, at kun de, som var opfyldt af det bitreste had mod den kristne religion, kunne forblive uberørte af den.

Men jøderne i Korint lukkede øjnene for de beviser, som apostlen fremstillede så klart, og de nægtede at høre på hans henvendelse. Den samme ånd, som havde fået dem til at forkaste Kristus, fyldte dem med vrede og raseri mod hans tjener; og hvis ikke han havde stået under Guds særlige beskyttelse, for at han kunne vedblive med at bringe evangeliet til hedningerne, ville de have gjort ende på hans liv.

„Men da de stod imod og spottede, rystede han støvet af sine klæder og sagde til dem: „Jeres blod komme over jeres egne hoveder. Jeg er uden skyld; fra nu af vil jeg gå til hedningerne!“ Og han gik bort derfra og tog ind hos en gudfrygtig mand ved navn Titius Justus, hvis hus stødte op til synagogen.“

[135] Silas og Timoteus var „kommet ned fra Makedonien“ for at hjælpe Paulus, og de arbejdede sammen for hedningerne. Paulus og hans ledsagere prædikede Kristus som den faldne menneskeslægts Frelser for hedningerne, ligesom de havde gjort det for jøderne. Korsets sendebud undgik indviklede og vanskelige forklaringer og dvælede ved verdens Skabers egenskaber, han, som var universets øverste behersker. Med hjerter, der glødede af kærlighed til Faderen og Sønnen, bønfuldt de hedningerne om at lægge mærke til det uendelig store offer, der var bragt for at hjælpe mennesker. De vidste, at hvis de, som længe havde famlet sig frem i hedenskabets mørke, blot kunne få øje på det lys, der strømmede ud fra Golgatas kors, ville de blive draget mod Frelseren. „Og jeg når jeg er blevet ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig.“ Joh. 12, 32.

Evangeliets forkyndere i Korint forstod den frygtelige fare, der truede de sjæle, som de arbejdede for; og det var i følelsen af det

ansvar, der hvilede på dem, at de forkyndte den sandhed, som er i Jesus. Klart, tydeligt og uden vaklen lød deres budskab en duft af livet til liv eller af døden til død! Og ikke blot ved deres ord, men gennem deres daglige liv åbenbarede evangeliet. Engle samarbejdede med dem, og Guds nåde og kraft viste sig derigennem, at mange blev omvendt. „Synagogeforstanderen Krispus kom til tro på Herren tilligemed hele sit hus, og mange andre af korinterne, som hørte ordet, troede og lod sig døbe.“

Nu forstærkedes det had, som jøderne altid havde næret overfor apostlene. Krispus' omvendelse og dåb virkede ophidsende i stedet for overbevisende på disse hårdnakkede modstandere. De kunne ikke finde argumenter til at modbevise Paulus' prædiken, og i mangel af den slags beviser tog de deres tilflugt til bedrag og ondsindede angreb. I deres blinde raseri var ingen ord dem for bitre, intet påfund for lavt til, at de ville benytte dem. De kunne ikke benægte, at Kristus havde gjort mirakler; men de erklærede, at han havde gjort dem ved Satans hjælp; og de hævdede med dristighed, at de under-gerninger, der skete ved Paulus, blev udrettet ved hjælp af den samme magt.

Skønt Paulus' gerning til en vis grad lykkedes i Korint, tog den ondskab, han så og hørte i denne lastefulde by, næsten modet fra ham. Den fordærvelse, han var vidne til blandt hedningerne, og den foragt og de krænkelse, han måtte tage imod fra jøderne, voldte ham stor sjælekval. Han tvivlede om, at det var klogt at oprette en menighed af det materiale, som fandtes her.

Mens han overvejede at forlade byen for at søge til mere lovende egne, og mens han oprigtigt prøvede at forstå, hvad der var hans pligt, viste Herren sig for ham i et syn og sagde: „Frygt ikke, men tal og ti ikke; for jeg er med dig, og ingen skal lægge hånd på dig og gøre dig noget ondt; thi jeg har et talrigt folk i denne by.“ Paulus forstod dette som en befaling om at blive i Korint og en forsikring om, at Herren ville give forøgelse og vækst til den såede sæd. Styrket og opmuntret fortsatte han sin virksomhed dér med iver og standhaftighed.

Apostlens virksomhed indskrænkede sig ikke til offentlige prædikener; der fandtes mange, som man ikke på den måde kunne komme i forbindelse med. Han brugte megen tid til husbesøg, hvor han benyttede sig af den fortrolige samtale indenfor hjemmets kreds. Han besøgte de syge og sørgende, trøstede de lidende og støttede dem, som var tyngede. Og gennem alt, hvad han sagde og gjorde, ophøjede

[136] han Jesu navn. Således arbejdede han „i svaghed og frygt og megen bæven.“ 1 Kor. 2, 3. Han bævede for, om hans lære skulle åbenbare et indtryk af noget menneskeligt i stedet for det guddommelige.

„Dog, visdom taler vi blandt de fuldvoksne,“ sagde Paulus senere, „men en visdom, der ikke stammer fra denne verden, ej heller fra denne verdens herskere, som mister deres magt. Nej, vi taler Guds visdom, den hemmelige, skjulte, som Gud før verdensløbets begyndelse har forudbestemt for at føre os til herlighed. Den har ingen af denne verdens herskere kendt; thi hvis de havde kendt den, ville de ikke have korsfæstet herlighedens Herre; men den er, som der står skrevet:

„Hvad intet øje har set og intet øre
har hørt,
og hvad der ikke er opkommet i noget
menneskes hjerte,
hvad Gud har beredt for dem,
der elsker ham.“

Thi os har Gud åbenbaret det ved Ånden; Ånden ransager jo alt, endog Guds dybder. Thi hvilket menneske ved, hvad der bor i mennesket, uden menneskets ånd, som er i ham? Således kender heller ingen, hvad der bor i Gud, uden Guds Ånd. Men vi har ikke fået verdens ånd, men Ånden fra Gud, for at vi kan lære at kende, hvad Gud i sin nåde har skænket os, og derom taler vi ikke med ord, lærte af menneskelig visdom, men med ord, lærte af Ånden, idet vi tolker åndelige ting for åndelige mennesker.“ 1 Kor. 2, 6-13.

Paulus var klar over, at hans brugbarhed ikke beroede på ham selv, men på Helligåndens tilstedeværelse, når den ved sin nådige kraft fyldte hans hjerte og fik hver tanke til at indordne sig under Kristus. Han sagde om sig selv: „Altid bærer vi Jesu dødslidelse med os på vort legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme.“ 1 Kor. 4, 10. Kristus var midtpunktet i apostlens forkyndelse. „Det er ikke længere mig, der lever,“ erklærede han, „men Kristus lever i mig.“ Gal. 2, 20.

Paulus havde veltalenhedens gave. Før sin omvendelse havde han ofte søgt at gøre indtryk på sine tilhørere ved sin strålende talekunst. Men nu lagde han alt dette til side! I stedet for at hengive

sig til poetiske beskrivelser og en fantasifuld fremstilling, som kunne behage sanserne og nære indbildningskraften, men som ikke havde berøring med det daglige liv, søgte Paulus ved brugen af et jævnt sprog at bibringe hjertet de sandheder, som har afgørende betydning. En overspændt fremstilling af sandheden, kan bevirke en ekstatiske følelse; men kun altfor ofte giver sandheder, der forkyndes på denne måde, ikke den næring, der be-høves for at styrke og befæste den kristne til livets strid. De kæmpende sjæles øjeblikkelige trang og nuværende prøvelser må afhjælpes ved sund, praktisk vejledning i kristendommens fundamentale grundsætninger.

Paulus' forkyndelse i Korint var ikke forgæves. Mange forlod afgudsdyrkelsen for at tjene den levende Gud, og en stor menighed blev oprettet for Kristus. Nogle af de mest udsvævende hedninger lod sig frelse og blev vidnesbyrd om Guds barmhjertighed og Kristi blods kraft til at rense fra al synd.

Den voksende fremgang, der fulgte Paulus' forkyndelse af Kristus, vakte de vantro jøder til mere afgjort modstand. De „rejste sig alle som én mod Paulus og førte ham for domstolen“ for Gallio, som dengang var statholder i Akaja. De ventede, at øvrigheden, ligesom ved andre lejligheder, ville gøre fælles sag med dem; og højt og vredt fremkom de med deres anklager mod apost- len, idet de sagde: [137] „Denne mand overtaler folk til at dyrke Gud på en måde, som strider mod loven“.

Den jødiske religion stod under den romerske regerings beskyttelse, og Paulus' anklagere mente, at hvis de kunne pådutte ham en beskyldning for at bryde deres religions love, ville han sandsynligvis blive udleveret til dem for at blive forhørt og dømt. De håbede på denne måde at opnå hans død! Men Gallio var en retskaffen mand, og han afslog at lade sig narre af de skinsyge, rænkefulde jøder. Han væmmedes ved deres fanatisme og selvretfærdighed og ville ikke tage hensyn til anklagen. Da Paulus ville tale til sit forsvar, sagde Gallio til ham, at det ikke behøvedes. Derpå vendte han sig til de vrede anklagere og sagde: „Hvis der forelå en retskrænkelse eller grov uorden, jøder! ville jeg selvfølgelig have taget mod jeres klage. Men gælder det stridsspørgsmål om lære og navne og om den lov, I har, så må det blive jeres egen sag; jeg vil ikke være dommer over den slags ting.“ Dermed jog han dem bort fra domstolen.

Både jøder og grækere havde spændt afventet Gallios afgørelse, og hans øjeblikkelige afvisning af sagen som en, der ikke havde noget krav på offentlig interesse, fik jøderne til at trække sig tilbage, både skuffede og vrede. Statholderens bestemte fremgangsmåde ombestemte den larmende hob, der havde støttet jøderne. For første gang under Paulus' virksomhed i Europa gik skarerne over på hans side; i statholderens påsyn og uden at han blandede sig i det, overfaldt de den mest fremtrædende af apostlens anklagere. „Så greb de alle fat i synagogeforstanderen Sostenes og slog løs på ham lige foran domstolen; men alt dette tog Gallio sig ikke af.“ Som følge af alt dette vandt kristendommen en afgørende sejr.

„Paulus blev der endnu en tid lang.“ Hvis apostlen på dette tidspunkt var blevet tvunget til at forlade Korint, ville de, der var blevet omvendt til troen, være kommet i en meget farlig stilling. Jøderne ville have prøvet at forfølge den vundne sejr, om muligt til fuldstændig udslettelse af kristendommen i den del af landet.

*

Delte kapitel er bygget over Ap. G. 18, 1-18

KAPITEL 25—BREVENE TIL TESSALONIKERNE

Det var en stor opmuntring for Paulus, da Silas og Timoteus ankom fra Makedonien, mens han var i Korint. De bragte ham „gode tidender“ om deres „tro og kærlighed“, som havde taget mod sandheden under det første besøg af evangeliets sendebud i Tessalonika. Paulus havde dyb med-følelse med disse troende, som trods prøvelser og modgang var forblevet tro mod Gud. Han længtes efter personligt at besøge dem, men da der dengang ingen mulighed var herfor, skrev han til dem.

I dette brev til menigheden i Tessalonika giver apostlen udtryk for sin taknemmelighed mod Gud for de glædelige efterretninger om deres forøgede tro. „Så er vi da, brødre,“ skrev han, „i al vor nød og trængsel ved jeres tro blevet trøstet med hensyn til jer. Thi nu lever vi, når I står fast i Herren. Ja, hvordan kan vi takke Gud nok for jer til gengæld for al den glæde, vi har af jer for vor Guds åsyn, idet vi nat og dag beder om at måtte se jer igen og råde bod på, hvad der endnu mangler i jeres tro.“

„Vi takker altid Gud for jer alle, når vi nævner jer i vore bønner, og vi mindes uophørlig for Guds, vor Faders åsyn jeres gerninger i troen, jeres arbejde i kærligheden og jeres udholdenhed i håbet på vor Herre Jesus Kristus.“

Mange af de troende i Tessalonika var „vendt om til Gud fra afguderne for at tjene den levende og sande Gud.“ De havde „under stor trængsel taget mod ordet“, og deres hjerter var fyldt af „glæde i Helligånden“. Apostlen sagde, at de ved deres trofaste efterfølgelse af Herren var blevet til „forbillede for alle de troende i Makedonien og Akaja.“ Disse rosede ord var ikke ufortjente, „thi fra jer har Herrens ord lydt vidt ud; ikke blot i Makedonien og Akaja, men alle vegne er jeres tro på Gud blevet kendt.“

Tessalonikerne var ægte missionærer. Deres hjerter brændte af nidkærhed for deres Frelser, som havde udfriet dem fra „den kommende vrede“. Ved Kristi nåde var der sket en vidunderlig forvand-

[139] ling med deres liv; og når Herrens ord blev talt ved dem, ledsagede hans kraft det. Mange hjerter blev vundet ved forkyndelsen af sandheden, og der blev føjet mange til de troendes tal.

I sit første brev hentydede Paulus til, på hvilken måde han havde arbejdet blandt tessalonikerne. Han erklærede, at han ikke havde forsøgt at vinde sjæle ved bedrag eller svig. „Men som vi af Gud er agtet værdige til at få evangeliet betroet, således taler vi ikke for at takkes mennesker, men Gud, som prøver vore hjerter. Vi kom jo, som I ved, aldrig med smigrende ord eller med påskud, der skulle dække over havesyge Gud er vort vidne; ej heller søgte vi ære hos mennesker, hverken hos jer eller hos andre, skønt vi som Kristi apostle nok kunne ligge jer til byrde. Men vi færdedes med mildhed iblandt jer, som når en moder hæger om sine børn. Således ville vi gerne af inderlig kærlighed til jer give jer ikke alene Guds evangelium, men også vort eget liv, thi I var blevet os kære.“

„I kan vidne, ja, Gud selv,“ fortsatte apostlen, „om hvor fromt og retskaffent og ulasteligt vi færdedes iblandt jer, som tror; ligesom I ved, hvor vi formanede og opmuntrede hver enkelt af jer som en fader sine børn og lagde jer alvorligt på sinde, at I skulle vandre den Gud værdigt, som kalder jer til sit rige og sin herlighed.“

„Derfor takker vi også uophørligt Gud for, at I, dengang I modtog Guds ord, som vi forkyndte, ikke tog imod det som menneskers ord, men som Guds ord, hvad det i sandhed er, hvorfor det også gør sin gerning i jer, som tror.“ „Thi hvem er vort håb, vor glæde eller vor hæderskrans for vor Herres Jesu åsyn ved hans komme, om ikke netop I er det? Ja, I er vor ære og glæde.“

I sit første brev til de troende i Tessalonika forsøgte Paulus at belære dem med hensyn til de dødes sande tilstand. Han talte om dem, der dør, som om de sov eller var i en bevidstløs tilstand: „Vi vil ikke, brødre! at I skal være uvidende om dem, der sover hen, for at I ikke skal sørge ligesom de andre, der ikke har noget håb. Thi så sandt vi tror, at Jesus er død og opstanden, skal også Gud ved Jesus føre de hensøvede frem sammen med ham. Dette siger vi jer nemlig med et ord af Herren, at vi, som lever og bliver tilbage til Herrens komme, skal ingenlunde gå forud for de hensøvede. Thi Herren selv skal stige ned fra Himmelen, og der skal lyde en befaling, en overengels røst og Guds basun. Og først skal de døde i Kristus opstå; derefter skal vi, som lever og bliver tilbage, borttrykkes tillige med dem i

skyerne for at møde Herren i luften; og så skal vi altid være sammen med Herren.“

Tessalonikerne havde ivrigt grebet den tanke, at Kristus ville komme og forvandle de trofaste, som levede, og tage dem til sig. De vogtede omhyggeligt over deres venners liv, for at de ikke skulle dø og gå glip af den velsignelse, som de så hen til at få ved deres Herres komme. Men en efter en havde de mistet deres kære, og med ængstelse havde tessalonikerne for sidste gang betragtet deres dødes ansigter og næppe turdet håbe, at de skulle mødes igen i et fremtidigt liv.

Da man åbnede og læste Paulus' brev, blev der bragt menigheden stor glæde og trøst ved de ord, som åbenbarede de dødes virkelige tilstand. Paulus forklarede dem, at de, som levede ved Kristi genkomst, ikke ville komme til at møde deres Herre før de, som var sovet ind i Kristus. Overengelens røst og Guds basun ville nå til de hensovede, og de døde i Kristus skulle opstå først, før de levende fik del i udødeligheden. „Derefter skal vi, som lever og bliver tilbage, [140] bortrykkes tillige med dem i skyerne for at møde Herren i luften; og så skal vi altid være sammen med Herren. Så trøst hverandre med disse ord!“

Vi kan næppe gøre os nogen forestilling om det håb og den glæde, som denne forvisning vakte hos den unge menighed i Tessalonika. De troede på og glædede sig over det brev, som deres fader i troen havde sendt dem, og de elskede ham endnu højere. Han havde også før fortalt dem disse ting. men dengang havde de koncentreret sig om at fatte lærdomme, som forekom dem nye og fremmede, og man kan ikke undre sig over, at nogle enkelte punkter ikke med hele deres styrke havde præget sig i deres sind. Men de tørstede efter sandheden, og Paulus' brev gav dem nyt håb og ny styrke og en fastere tro og en dybere kærlighed til ham, som ved sin død havde bragt liv og udødelighed frem for lyset.

Nu glædede de sig over at vide, at deres troende venner ville blive oprejst fra graven for altid at leve i Guds rige. Det mørke, som hidtil havde omgivet de dødes hvilested, var forsvundet. En ny herlighed kronede den kristne tro, og Kristi liv, død og opstandelse strålede med ny glans.

„Gud skal også ved Jesus føre de hensovede frem sammen med ham,“ skrev Paulus. Mange fortolker dette skriftsted således, at de

hensøvede skulle komme sammen med Kristus fra Himmelen; men Paulus mente, at ligesom Kristus blev oprejst fra de døde, sådan vil Gud kalde de hensøvede hellige frem af graven og føre dem med sig til Himmelen. En dyrebar trøst og et strålende håb! ikke blot for menigheden i Tessalonika, men for alle kristne, hvor de end findes.

Mens Paulus arbejdede i Tessalonika, havde han så indgående fortalt om tidernes tegn, som viste, hvilke begivenheder der ville ske forud for Menneskesønnens genkomst i himmelens skyer, at han ikke fandt det nødvendigt at skrive udførligt om dette emne. Han henviste imidlertid på en meget tydelig måde til sin tidligere forkyndelse. „Men om tid og time, brødre,“ skrev han, „har I ikke nødig, at man skriver til jer; selv ved I jo god besked om, at Herrens dag kommer som en tyv om natten. Når de siger: „Fred og ingen fare!“ da er undergangen pludselig over dem.“

Der findes i dag i verden mange, der lukker øjnene for de tegn, som Kristus har givet for at forberede mennesker på sit komme. De søger at neddæmpe al frygt, samtidig med, at tegnene på de sidste tider hurtigt er ved at opfyldes, og verden haster fremad mod det øjeblik, hvor Menneskesøn-nen skal åbenbares i himmelens skyer. Paulus lærer os, at det er en synd at være ligegyldig overfor de tegn, som går forud for Kristi genkomst. Han kalder dem, der gør sig skyldige i denne forsømmelse, for nattens og mørkets børn. Han opmuntrer dem, som våger og er på vagt, med disse ord: „Men I, brødre! lever ikke i mørke, så dagen kan overraske jer som en tyv. Thi alle er I lysets børn; vi hører ikke natten eller mørket til. Så lad os da ikke sove som de andre, men lad os våge og være ædru.“

[141] Apostlens belæring om dette har særlig betydning for kirken i vor tid. For dem, der lever den sidste afslutning så nær, burde Paulus' ord lyde med særlig kraft: „Men da vi hører dagen til, så lad os være ædru, iførte troen og kærligheden som en brynje og frelseshåbet som en hjelm! Thi Gud be- stemte os ikke til at rammes af hans vrede, men til at få frelsen i eje ved vor Herre Jesus Kristus, som døde for os, for at vi, hvad enten vi våger eller sover, skal leve sammen med ham.“

En kristen, som våger, arbejder også og søger af al kraft at gøre alt, hvad der står i hans magt for at fremme evangeliets forkyndelse. Når kærligheden til Frelseren vokser, vokser også kærligheden til næsten. Han har ligesom sin Mester hårde prøvelser; men han tillader

ikke sorger at forbitre hans sind eller ødelægge hans sjælefred. Han ved, at prøvelser, hvis de bæres på rette måde, vil forædle og lutre ham og bringe ham i nærmere fællesskab med Kristus. De, som får del i Kristi lidelser, vil også få del i hans trøst og til sidst komme til at få del i hans herlighed.

„Vi beder jer, brødre!“ fortsætter Paulus i sit brev til tessalonikerne, „om at skønne på dem, der gør et slidsomt arbejde iblandt jer og er jeres forstandere i Herren og retleder jer. Agt dem særlig højt i kærlighed for deres gernings skyld. Hold fred med hverandre!“

De tessaloniske kristne var meget misfornøjede med, at der opstod mænd iblandt dem med fanatiske ideer og lærdomme. Paulus siger, at der er nogle, som „vandrer uskikkeligt iblandt jer og ikke arbejder, men giver sig af med, hvad der ikke kommer dem ved.“ Menigheden havde været rigtigt organiseret, og der var ansat tillidsmænd, der skulle virke som forstandere og diakoner. Men der var nogle, som i deres selvsikkerhed og heftighed ikke ville underordne sig dem, der havde fået myndighed indenfor menigheden. De hævdede, at de ikke blot havde ret til selv at træffe private afgørelser, men også til offentligt kraftigt at udtale sig om menighedens anliggender. I betragtning af dette gjorde Paulus tessalonikerne opmærksomme på den ærbødighed og agtelse, de skyldte dem, der var blevet udvalgt til at virke som myndighed indenfor menigheden.

I sin ængstelse for, om de troende i Tessalonika ikke vandrede i gudsfrygt, tryglede apostlen dem om i deres daglige liv at udvise praktisk fromhed. „Så beder vi jer iøvrigt, brødre, og jeg lægger jer på sinde i Herren Jesus: at ligesom I har lært af os, hvordan I bør vandre og takkes Gud, som I jo allerede gør, at I da må gøre yderligere fremgang. I ved jo, hvilke bud vi gav jer ved Herren Jesus. Thi dette er Guds vilje, at I helliggøres, så I afholder jer fra utugt.“ „Gud kaldte os jo ikke til urenhed, men til hellighed.“

Apostlen følte, at han i vid udstrækning havde ansvaret for deres åndelige velfærd, som var blevet omvendt ved hans medvirken. Hans ønske for dem var dette, at de måtte vokse i kundskab om den eneste sande Gud og Jesus Kristus, som han havde udsendt. Under sin gerning var han ofte sammen med smågrupper af mænd og kvinder, som elskede Jesus, og bad sammen med dem Gud om at lære dem, hvordan de bedst kunne opretholde en levende forbindelse med ham. Ofte drøftede han med dem, hvad der ville være den bed-

ste fremgangsmåde for at bringe andre evangeliets lys. Og tit, når han var adskilt fra dem, han således havde arbejdet sammen med, bønfuldt han Gud om at hjælpe dem til at blive alvorlige, virksomme missionærer.

[142] Et af de stærkeste beviser på virkelig om-vendelse er kærlighed til Gud og mennesker. De, der modtager Jesus som deres Frelser, føler dyb og inderlig kærlighed til andre, der har den samme dyrebare tro. Sådan gik det de troende i Tessalonika. „Om broderkærligheden har I ikke nødig, at man skriver til jer,“ skrev apostlen, „thi I er selv oplært af Gud til at elske hverandre; og I viser jo også kærlighed mod alle brødrene i hele Makedonien. Men vi lægger jer på sinde, brødre, at gøre yderligere fremgang heri og sætte en ære i at leve stille og passe jeres egne sager og arbejde med jeres hænder, således som vi pålagde jer, for at I må vandre sømmeligt overfor dem, der er udenfor, og ikke trænge til hjælp af nogen.“

„Og vi lægger jer på sinde, brødre: retled de uskikkelige, trøst de modfaldne, tag jer af de skrøbelige, og vis langmodighed mod alle. Se til, at ingen gengælder nogen ondt med ondt; men stræb altid efter at gøre det gode, både mod hverandre indbyrdes og mod alle. Vær altid glade, bed uden ophør, og sig tak under alle forhold; thi det er Guds vilje med jer i Kristus Jesus.“

Apostlen advarede tessalonikerne mod at ringeagte profetiske gaver, og med ordene: „Udsluk ikke Ånden, ringeagt ikke profetisk tale, prøv alt, hold fast ved det gode,“ tilskyndede han til omhyggelig skelnen for at kunne adskille det falske fra det sande. Han bønfuldt dem om at „holde sig fra det onde i enhver skikkelse;“ og han sluttede brevet med bøn om, at Gud ville hellige dem helt og holdent, så de „i ånd og sjæl og legeme“ måtte „bevares uden dadel til vor Herres Jesu Kristi komme. Trofast er han, som kalder jer,“ tilføjede han, „han vil også gøre det.“

Den vejledning, som Paulus sendte tessalonikerne i sit første brev med hensyn til Kristi genkomst, stemte ganske overens med hans tidligere lære. Dog var der nogle blandt de tessaloniske brødre, som mistydede hans ord. De mente, at han gav udtryk for håb om selv at opleve Frelserens komme. Denne tro medvirkede til at forøge deres begejstring og iver. De, som tidligere havde forsømt deres ansvar og pligter, blev nu mere ihærdige til at hævde deres fejlagtige synspunkter.

I sit andet brev søgte Paulus at rette denne misforståelse af hans lære og fremsætte sin virkelige indstilling for dem. Atter gav han udtryk for sin tillid til deres retskaffenhed og sin taknemmelighed, fordi deres tro var så stærk, og fordi de havde så stor kærlighed til hinanden og til tjenesten for deres Herre. Han fortalte dem, at han overfor andre menigheder fremhævede dem som et eksempel på tålmodig, udholdende tro, der tappert modstår forfølgelse og trængsel; og han henledte deres tanker til tiden for Kristi genkomst, når Guds folk skal få hvile for deres bekymringer og tvivlrådighed.

„Vi selv,“ skrev han, „roser os af jer i Guds menigheder på grund af jeres udholdenhed og tro under alle de forfølgelser og trængsler, som I må udstå; ... og give jer, der lider trængsel, hvile sammen med os, når Herren Jesus åbenbarer sig fra Himmelen med sine mægtige engle, med flammende ild, og bringer straf over dem, der ikke vil vide af Gud at sige, og over dem, som ikke er lydige mod vor Herres Jesu evangelium; de skal nemlig straffes med evig undergang bort fra Herrens ansigt og fra hans vældes herlighed på hin dag ...“

„Derfor beder jeg altid for jer, at vor Gud vil gøre jer kaldelsen værdige og med kraft mangfoldiggøre jeres lyst til det gode og jeres gerninger i troen, så vor Herres Jesu navn må blive herliggjort i jer, og I i ham, efter vor Guds og Herren Jesu Kristi nåde.“

[143]

Men før Kristi komme ville der ske en betydningsfuld udvikling indenfor den kristne verden, sådan som profeterne havde forudsagt det. Apostlen sagde: „Lad jer ikke straks bringe fra besindelsen eller skræmme hverken ved nogen ånd, noget ord eller noget brev, der foregives at være fra os, som om Herrens dag var lige forestående. Lad ingen vildlede jer på nogen måde. Først må jo frafaldet komme og lovløshedens menneske, fortabelsens søn, åbenbares, han, som sætter sig imod og ophøjer sig over alt, hvad der hedder Gud og helligdom, så han tager sæde i Guds tempel og udgiver sig selv for at være Gud.“

Paulus' ord var ikke til at misforstå. Det skulle ikke forkyndes, at han gennem en særlig åbenbarelse havde forudsagt tessalonikerne Kristi snarlige genkomst. Et sådant standpunkt ville forårsage trosforvirring, fordi skuffelse ofte fører til vantro. Derfor advarede apostlen brødrene mod at tage imod noget sådant budskab, som om det stammede fra ham; og han vedblev med at lægge vægt på den kendsgerning, at pavedømmet, som så tydeligt beskrives hos profe-

ten Daniel, først måtte opstå og føre krig mod Guds folk. Før denne magt havde udrettet sit dødbringende og bespottelige værk, ville det være frugtesløst for kirken at for-vente Herrens genkomst. „Mindes I ikke,“ spurgte Paulus, „at jeg sagde dette til jer, allerede dengang jeg var hos jer?“

Det var frygtelige trængsler, der skulle overgå den sande kirke! Allerede dengang apostlen skrev, var „lovløshedens hemmelighed“ begyndt at virke. Den udvikling, der skulle finde sted i fremtiden, ville først ske, når lovløshedens ånd skulle „komme i Satans kraft, med al løgnens magt og tegn og undere og med al uretfærdighedens forførelse over for dem, der fortabes.“

Ganske særlig højtidelig lyder apostlens forkyndelse med hensyn til dem, der nægter at modtage „kærlighed til sandheden.“ „Derfor,“ erklærede han om alle dem, der bevidst forkaster sandhedens budskab, „sender Gud over dem en vildførende magt, så de tror løggen, for at de skal rammes af dommen, alle de, som ikke troede sandheden, men fandt behag i uretfærdigheden.“ Mennesker kan ikke ustraffet forkaste de advarsler, som Gud i sin nåde sender dem. Gud vil berøve dem sin Ånd, når de bestandig vender sig bort fra disse advarsler, og han vil overlade dem til det bedrag, som de elsker.

Således angav Paulus i hovedtrækkene det ondes ødelæggende magt, som skulle fortsættes gennem lange århundreder med mørke og forfølgelse før Kristi genkomst. De kristne i Tessalonika håbede på snarlig udfrielse! men nu blev de formanede til tap-pert og i gudsfrygt at slå sig til ro med det arbejde, der lå foran dem. Apostlen pålagde dem, at de ikke måtte forsømme deres pligter eller hengive sig til forgæves venten. Efter deres brændende forventning om snarlig udfrielse ville det daglige livs ensformige gang og den modstand, de ville komme til at møde, virke dobbelt frastødende. Derfor formanede han dem til standhaftighed i troen:

[144] „Så stå da fast, brødre! og hold fast ved de overleveringer, hvori I blev oplært af os, hvad enten det var i tale eller i brev. Og han selv, vor Herre Jesus Kristus og Gud, vor Fader, som har elsket os og i sin nåde givet os en evig trøst og et godt håb, han trøste jeres hjerter og styrke jer i al god gerning og tale!“ „Men trofast er Herren; han vil styrke jer og bevare jer fra det onde; og vi har den tillid til jer i Herren, at I både nu og fremdeles gør, hvad vi byder jer. Ja, Herren lede jeres hjerter til Guds kærlighed og til Kristi udholdenhed!“

De troende havde fået deres gerning af Gud. Ved trofast at holde fast ved sandheden skulle de give andre det samme lys, som de selv havde fået. Apostlen bød dem ikke at trættes i at gøre godt mod andre og henviste dem til sit eget eksempel på at være flittig med de timelige ting, samtidig med, at de med utrættelig iver arbejdede for Kristi sag. Han dadlede dem, der levede i lediggang og gav sig af med planløse fornøjelser og bød, at de skulle „arbejde stilfærdigt og selv tjene til føden.“ Han pålagde også menigheden, at de ikke skulle give sig af med nogen, som vedblev med at ringeagte de befalinger, de fik gennem Guds tilsynsmænd. „Dog skal I ikke regne ham for en fjende,“ sagde han, „men retlede ham som en bro-der.“

Også dette brev afsluttede Paulus med en bøn om, at Guds fred og vor Herres Jesu Kristi nåde midt i livets slid og prøvelser måtte være deres trøst og støtte.

*

Dette kapitel er bygget over brevene til tessalonikerne

KAPITEL 26—APOLLOS I KORINT

Da Paulus havde forladt Korint, blev Efesus hans næste arbejds-mark. Han var på vej til Jerusalem for at overvære en forestående højtid, og hans ophold i Efesus kunne derfor kun blive af kort Varighed. Han diskuterede med jøderne i synagogen og gjorde et så gunstigt indtryk på dem, at de bønfuldt ham om at fortsætte sit arbejde blandt dem. Hans plan om at besøge Jerusalem hindrede ham i at tøvde hos dem dengang, men han lovede at vende tilbage til dem, „om Gud vil!“ Akvila og Priskilla havde ledsaget ham til Efesus, og han overlod det til dem her at videreføre det arbejde, som han havde påbegyndt.

Det var på dette tidspunkt, at „en jøde ved navn Apollos, der stammede fra Aleksandria, en veltalende mand, som var kyndig i skrifterne, kom til Efesus.“ Han havde hørt Johannes Døbers forkyndelse, var døbt med omvendelsens dåb og var et levende vidnesbyrd om, at denne profets gerning ikke havde været forgæves. Skriften fortæller om Apollos, at han „var blevet undervist om „Herrens vej“, og brændende i Ånden talte og lærte han grundigt om Jesus, skønt han kun kendte Johannes' dåb.“

Mens Apollos var i Efesus, „begyndte han at tale frimodigt i synagogen.“ Blandt hans tilhørere var også Akvila og Priskilla, som, da det gik op for dem, at han ikke havde modtaget Åndens fulde lys, „tog ham med hjem og fremstillede „Guds vej“ grundigere for ham.“ Gennem deres belæring opnåede han en klarere forståelse af skrifterne og blev en af de dueligste talsmænd for Kristi tro.

Apollos nærede ønske om at drage til Akaja, og brødrene i Efesus „skrev til disciplene dér og tilskyndede dem til at tage vel imod ham“ som en lærer, der helt var i samklang med Kristi menighed. Han rejste til Korint, hvor han både ved husbesøg og offentlig prædiken „gendrev jøderne med stor kraft og beviste ved hjælp af skrifterne, at Jesus er Kristus.“ Paulus havde sået sandhedens sæd, nu vandede Apollos den! De gode resultater af Apollos' forkyndelse af evangeliet fik nogle af de troende til at fremhæve hans gerning

fremfor Paulus'. Denne sammenligning af det ene menneske med det andet bragte en partiånd ind i menigheden, som truede med at stille sig i høj grad hindrende i vejen for evangeliets fremgang.

I det halvandet år, som Paulus havde til bragt i Korint, havde han med vilje forkyndt evangeliet så enkelt som muligt. Han var ikke kommet til korinterne „med fremragende veltalenhed eller visdom,“ men med frygt og bæven og „ved Ånds og krafts bevis“ havde han forkyndt „vidnesbyrdet fra Gud,“ for at „deres tro ikke skulle bygge på menneskers visdom, men på Guds kraft.“ 1 Kor. 2, 1. 4. 5.

[146]

Paulus havde af nødvendighedshensyn indstillet sin forkyndelsesmåde efter menighedens behov. „Og brødre, jeg kunne ikke tale til jer som til åndelige,“ forklarede han dem senere, „men kun som til kødeligsindede, som til spæde børn i Kristus. Mælk gav jeg jer at drikke, ikke fast føde, thi I kunne endnu ikke tåle den.“ 1 Kor. 3, 1. 2. Mange af de korintiske kristne havde haft svært ved at forstå den lære, han prøvede at indprente dem. Deres fremgang i åndelige kundskaber havde ikke stået i forhold til deres forrettigheder og muligheder. Når de burde være nået vidt frem i kristne erfaringer og have kunnet forstå og udøve ordets dybere sandheder, var de endnu på det samme standpunkt, hvor disciplene var, da Kristus sagde til dem: „Jeg har endnu meget at sige jer, men I kan ikke bære det nu.“ Joh. 16, 12. Skinsyge, mistænksomhed og be-skyldninger havde tillukket mange af de korintiske troendes hjerter for Helligåndens fuldkomne gerning, når den „ransager alt, endog Guds dybder.“ 1 Kor. 2, 10. Hvor kloge de end var i verdens visdom, så var de som spæde børn i deres viden om Kristus.

Paulus' gerning havde bestået i at oplære de korintiske omvendte i begyndelsesgrundene, selve alfabetet i den kristne tro. Han havde været nødt til at belære dem som mennesker, der ikke kendte guddomskraftens indvirkning på sjælen. På det tidspunkt var de ikke i stand til at forstå frelsens mysterium; for „et sjæleligt menneske tager ikke mod det, der stammer fra Guds Ånd; thi det er ham en dårskab, og han kan ikke forstå det, thi det må bedømmes åndeligt.“ 1 Kor. 2, 14. Paulus havde forsøgt at så den sæd, som andre måtte vande. De, som fulgte efter ham, måtte videreføre arbejdet fra det punkt, hvor han havde efterladt det, og give åndeligt lys, når tiden var inde til, at menigheden kunne tåle det.

Da apostlen begyndte arbejdet i Korint, var han klar over, at han med stor forsigtighed måtte fremføre de store sandheder, han gerne ville lære dem. Han vidste, at der blandt hans tilhørere fandtes stolte tilhængere af menneskelige teorier og repræsentanter for falsk gudsdyrkelse, som famlede sig frem i blinde og håbede i naturens bog at finde teorier, der kunne modbevise ægtheden af det åndelige og evige liv, som åbenbares i skriften. Han vidste også, at kritiske mennesker ville forsøge at fordreje den kristne fortolkning af det åbenbarede ord, og at tvivlere ville behandle Kristi evangelium med hån og spot.

[147] Mens Paulus bestræbte sig for at lede sjæle hen til korsets fod, vovede han ikke direkte at dadle dem, der levede i udskejelser, eller at vise dem, hvor afskyelig deres synd var i den hellige Guds øjne. Han foreholdt dem snarere livets sande mål og prøvede at indprente dem den guddommelige lærers visdom, som, hvis de tog imod den, ville hæve dem over verdslighed og synd til renhed og retfærdighed. Han dvælede især ved gudsfrygt, som viste sig i handling, og det hellige sind, som måtte opnås af dem, der ville regnes for værdige til en plads i Guds rige. Han længtes efter at se lyset fra Kristi evangelium bryde gennem mørket i deres sind, for at de kunne komme til at se, hvor syndigt deres umoralske liv var i Guds øjne. Derfor lagde han i sin forkyndelse størst vægt på Kristus, og det som korsfæstet! Han søgte at vise dem, at deres alvorligste granskning og største glæde burde være den vidunderlige sandhed om frelse gennem omvendelse til Gud og tro på vor Herre Jesus Kristus.

Filosoffen vender sig fra frelsens lys, fordi det gør hans stolte teorier til skamme; den verdslige nægter at tage imod det, fordi det ville skille ham fra hans jordiske afguder. Paulus så, at mennesker måtte lære at forstå Kristi sande væsen, før de kunne elske Kristus eller se på korset med troens øjne. Her må det studium begynde, som skal være de forløstes visdom og sang gennem alle evigheder. Kun i lyset af korset kan man virkelig fatte værdien af en menneskesjæl.

Den forædlende indflydelse af Guds nåde forvandler menneskets naturlige tilbøjeligheder. For de kødeligtsindede ville Himmelen ikke synes ønskværdig; deres naturlige, ikke helliggjorte hjerte ville ikke føle sig tiltrukket af dette rene og hellige sted; og hvis det var dem muligt at komme derind, ville de ikke finde noget, der var åndsbeslægtet med dem selv. De tilbøjeligheder, der behersker

det kødelige hjerte, må undertrykkes ved Kristi nåde, før det faldne menneske bliver egnet til at bo i Himmelen og glæde sig over at være sammen med de rene, hellige engle. Når et menneske dør fra synden og vågner til et nyt liv i Kristus, fyldes dets hjerte af guddommelig kærlighed; dets forståelse helliggøres; det drikker af en uudtømmelig kilde af glæde og visdom, og lyset fra en evig dag skinner på dets sti, thi livets lys følger det bestandig.

Paulus havde bestræbt sig for at indprente korinterne den kendsgerning, at han og hans medarbejdere sammen med ham kun var mennesker, som Gud havde pålagt at lære sandheden; at de alle var optaget af det samme arbejde, og at de var lige afhængige af Gud med hensyn til, om deres arbejde skulle lykkes. Den strid, der var opstået indenfor menigheden om de forskellige forkynderes særlige fortrin, stemte ikke overens med Guds befaling, men stammede fra, at man dyrkede det naturlige hjertes tilbøjeligheder. „Thi når en siger: „Jeg er tilhænger af Paulus,“ og en anden: „Jeg er tilhænger af Apollos,“ er 1 så ikke „mennesker“ ? Hvad er da Apollos ? og hvad er Paulus? Tjenere, ved hvem I kom til troen. Og enhver tjente, som Herren gav ham; jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav væksten. Så kommer det da hverken an på den, der planter, eller på den, der vander, men på Gud, der giver vækst.“ 1 Kor. 3, 4-7.

Det var Paulus, der først havde prædikeret evangeliet i Korint, og som havde oprettet menigheden dér. Det var til dette arbejde, at Herren havde bestemt ham. Senere kom der ved Guds styrelse andre arbejdere til for at overtage deres del og stilling. Den sæd, som var sået, måtte vandes, og dette skulle Apollos varetage. Han var Paulus' efterfølger i arbejdet for at give yderligere belæring og hjælpe til, at den såede sæd kunne udvikle sig. Han vandt sig en plads i folkets hjerte; men det var Gud, der gav væksten. Sindet forvandles ikke ved menneskelig kraft, men kun ved Guds kraft. Det er ikke dem, som planter eller vander, der forårsager sædens vækst; de arbejder for Gud som hans villige redskaber, der samvirker med ham i hans gerning. Det er denne, den øverste arbejder, som æren og hæderen tilkommer, når værket lykkes. [148]

Guds tjenere er ikke alle i besiddelse af de samme evner, men de er alle hans arbejdere. Enhver af dem må lære af den store lærer og så videregive det, han har lært. Gud har givet hvert eneste af sine sendebud en særlig opgave. Der er mange slags evner, men alle

arbejderne må forenes for sammen at lade sig lede af Helligåndens helliggørende indflydelse. Når de så forkynder frelsens budskab, vil mange lade sig overbevise og omvende ved Guds kraft. Menneskers hjælp er skjult med Kristus i Gud, og Kristus fremstår som den første blandt titusinder, den herligste af alle.

„Den, der planter, og den, der vander, er ét; dog skal hver få sin løn i forhold til sin møje. Thi Guds medarbejdere er vi; Guds ager, Guds bygning er I.“ 1 Kor. 3, 8. 9I denne tekst sammenligner apostlen menigheden med en opdyrket mark, hvor jordbrugerne arbejder og tager sig af de ranker, som Herren har plantet. Gud er den øverste blandt arbejderne, og det er ham, som tildeler enhver mand sin opgave. Alle må de arbejde under hans tilsyn, så han kommer til at arbejde for og gennem sine tjenere. Han giver dem dygtighed og det rette skøn, og hvis de retter sig efter hans anvisninger, kroner han deres anstrengelser med held.

Guds tjenere bør arbejde i fællesskab, med venlighed og respekt for hinanden, så de kommer „hverandre i forkøbet med at vise ærbødighed.“ Rom. 12, 10. Der må ikke forekomme uvenlig kritik, ingen nedbrydning af en andens arbejde, og der bør ikke være noget partivæsen. Hvert menneske, som Herren har betroet en gerning, har sin egen særlige opgave. Enhver har sine særlige ejendommeligheder, som ikke bør forsvinde på grund af noget andet menneske. Men alligevel skal alles arbejde foregå i harmoni med brødrene. Guds tjenere skal i deres gerning være ét i alt væsentligt. Ingen bør ophøje sig selv til noget særligt og tale nedsættende om sine medarbejdere eller behandle dem som ringere end han selv. Under Guds ledelse må enhver udrette sit tildelte arbejde og blive agtet, elsket og opmuntret fra de andre arbejders side. Til-sammen skal de bringe arbejdet til fuldendelse.

Der dvæles længe ved disse grundsætninger i Paulus' første brev til korinthernes menighed. Apostlen omtaler „Kristi tjenere“ som „husholdere over Guds hemmeligheder“ og siger om deres gerning: „Af husholdere kræves nu i øvrigt, at de skal findes tro. Men for mig har det såre lidt at sige, om I eller nogen menneskelig røst bedømmer mig; ja, jeg vil ikke engang bedømme mig selv. Thi vel er jeg mig intet bevidst; dog dermed er jeg ikke retfærdiggjort; den, der bedømmer mig, er Herren. Døm derfor ikke noget før tiden, før Herren kommer, han, som skal bringe for lyset, hvad der er skjult i

mørket, og åbenbare, hvad hjerterne vil; da skal enhver få sin ros af Gud.“ 1 Kor. 4, 1-5.

Det er ikke noget menneske givet at dømme mellem Guds forskellige tjenere. Herren alene kan dømme om menneskers gerning, og han vil lønne alle retfærdigt.

Apostlen fortsætter med direkte at hentyde til de sammenligninger, man havde gjort mellem hans og Apollos' gerning: „Hvad jeg her har skrevet, brødre, har jeg anvendt på mig selv og Apollos for jeres skyld, for at I ved at se på os kan lære dette „ikke ud over, hvad der står skrevet,“ at ikke nogen af jer skal blive opblæst over den ene imod den anden. Thi hvem giver dig fortrin? og hvad har du, som du ikke har fået givet? og når du har fået det, hvorfor roser du dig da, som om du ikke havde fået det?“ 1 Kor. 4, 6. 7.

[149]

Paulus forelagde klart menigheden de farer og de trængsler, som han og hans medarbejdere med tålmodighed havde udholdt for Kristi skyld. Han sagde: „Indtil denne stund har vi både sultet og tørstet .og manglet klæder; vi bliver mishandlet; vi er hjemløse; vi arbejder hårdt med vore hænder. Skælder man os ud, velsigner vi; forfølger man os, finder vi os deri; spotter man os, svarer vi med gode ord; som verdens fejeskarn er vi blevet, i alles øjne et udskud indtil nu. Dette skriver jeg ikke for at gøre jer skamfulde, men for at retlede jer som mine elskede børn. Thi om I så havde ti tusinde opdragere i Kristus, har I dog ikke mange fædre; thi jeg er i Kristus Jesus blevet jeres fader ved evangeliet.“ 1 Kor.4, 11-15.

Han, der udsender evangeliearbejdere som sine sendebud, bliver vanæret, når der blandt tilhørerne viser sig en så stærk tilknytning til en særlig yndet prædikant, at der skabes modvilje mod at godkende en anden forkynders arbejde. Herren sender sit folk hjælp, ikke altid den, de vælger, men den, de har brug for; for mennesker er kortsynede og kan ikke skelne, hvad der er allerbedst for dem. Det hænder sjældent, at en enkelt prædikant har alle de egenskaber, der er nødvendige til at fuldkommengøre en menighed i alle de krav, som kristendommen stiller; derfor sender Gud dem andre forkyndere, der hver for sig har nogle egenskaber, som de andre manglede.

Menigheden burde tage imod disse Kristi tjenere med lige så stor taknemmelighed, som de ville modtage Mesteren selv med. De burde forsøge at skaffe sig al den hjælp, det er muligt, ved den belæring, hver forkynder kan give dem fra Guds ord. De sandheder, som Guds

tjenere bringer, bør modtages og værdsættes med ydmyghed; men ingen forkynder må forgudes.

Ved Kristi nåde er Guds tjenere blevet budbringere for lyset og velsignelsen. Når de ved alvorlig, udholdende bøn får Helligåndens gave og tynges af forpligtelsen til at frelse sjæle, fyldes deres hjerter af iver efter at vinde sejre for korset, og de vil opleve at se deres bestræbelser bære frugt. Når de bestemt afholder sig fra at lægge menneskelig visdom for dagen eller ophøje sig selv, vil de kunne udrette noget, der kan modstå Satans angreb. Mange sjæle vil vende sig fra mørket til lyset, og der vil blive oprettet mange menigheder. Mennesker vil blive omvendt ikke til det menneskelige redskab men til Kristus. Jeg'et vil blive trængt i baggrunden; kun Jesus, manden fra Golgata, vil være at se!

De, der i dag arbejder for Kristus, kan åbenbare de samme udmærkede egenskaber, som åbenbares hos dem, der i aposteltiden forkyndte evangeliet. Gud er lige så rede til at give sine tjenere kraft i dag, som han var til at give sin kraft til Paulus og Apollos, til Silas og Timoteus, til Peter, Jakob og Johannes.

[150] Der fandtes i aposteltiden nogle vild førte sjæle, der hævdede at tro på Kristus, men alligevel nægtede at vise ærbødighed for hans sendebud. De erklærede, at de ikke var disciple af nogen menneskelig lærer, men at de var oplært af Kristus selv uden hjælp af evangeliets forkyndere. De følte sig uafhængige og var uvillige til at indordne sig under menighedens myndighed. Den slags mennesker var i alvorlig fare for at lade sig bedrage.

Gud har indenfor sin menighed ansat mennesker med forskellige evner som sine beskikkede hjælpere, for at Åndens formål kan nås gennem de manges forenede visdom. Mennesker, der følger deres egne stærke karakteregenskaber og ikke vil samarbejde med andre, der har en lang erfaring i arbejdet for Gud, vil lade sig forblinde af selvtillid og ikke være i stand til at skelne mellem det falske og det sande.

Det er ikke trygt, hvis sådanne mennesker vælges til menighedens ledere; de vil nemlig rette sig efter deres egen bedømmelse og deres egne planer uden at tage hensyn til, hvad brødrene mener. Det er en let sag for fjenden at benytte den slags mennesker til sit værk, fordi de, skønt de selv trænger til råd ved hvert skridt, påtager sig at lede andre ved egen kraft uden at have lært Kristi ydmyghed.

Følelser alene er ingen sikker rettesnor for, hvad der er ens pligt. Fjenden får tit mennesker til at tro, at det er Gud, som leder dem, mens de i virkeligheden følger deres egne indskydelser. Men hvis vi er trofast på vagt og lytter til vore brødres råd, vil vi komme til at få forståelse af Herrens vilje; thi løftet lyder sådan: „Han vejleder ydmyge i det, som er ret, og lærer de ydmyge sin vej.“ SI. 25, 9.

I den første kristne menighed var der nogle, der ikke ville anerkende hverken Paulus eller Apollos, men anså Peter for at være deres leder. De hævdede, at Peter havde stået Mesteren al lernærmest, mens Kristus var på jorden, og at Paulus havde forfulgt de troende. Deres synspunkter og følelser var dikteret af fordomme. De udviste ikke den frigjorthed, den højsindethed eller den kærlighed, der er kendetegnet på, at Kristus bor i hjertet.

Der var fare for, at denne partiånd skulle forårsage stor skade i den kristne menighed, og Paulus fik af Herren påbud om alvorligt at formane og protestere. Apostlen spurgte dem, som sagde: „Jeg er tilhænger af Paulus, jeg af Apollos, jeg af Kefas, jeg af Kristus:“ „Er Kristus da delt? Blev Paulus da korsfæstet for jer? Eller blev I da døbt til Paulus' navn?“ Og han erklærede: „Derfor skal ingen rose sig af mennesker! Thi alt hører jer til, hvad enten det er Paulus eller Apollos eller Kefas eller verden eller liv eller død eller det, der er nu, eller det, der skal komme; alt hører jer til; men I hører Kristus til, og Kristus hører Gud til.“ 1 Kor. 1, 12. 13; 3, 21-23.

Paulus og Apollos var fuldstændig enige. Apollos var skuffet og bedrøvet på grund af splittelsen i menigheden i Korint; han benyttede sig ikke af, at nogle foretrak ham, og opmuntrede heller ikke til det, men han trak sig hastigt tilbage fra valpladsen. Da Paulus senere tilskyndede ham til atter at besøge Korint, afslog han det, og først langt senere genoptog han arbejdet dér, da menigheden var nået til bedre åndelige forhold.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 18, 18-28

KAPITEL 27—EFESUS

Mens Apollos prædikede i Korint, opfyldte Paulus sit løfte om at vende tilbage til Efesus. Han havde aflagt et kort besøg i Jerusalem og havde tilbragt nogen tid i Antiokia, skuepladsen for hans tidligere gerning. Derfra rejste han gennem Lilleasien, „gennem det galatiske land og Frygien“, og besøgte de menigheder, som han selv havde oprettet, og styrkede de kristne i deres tro.

På apostlenes tid var den vestlige del af Lilleasien kendt under navn af provinsen Asien. Hovedstaden Efesus var et vigtigt handelscenter. Dens havn myldrede med skibe, og i dens gader var der trængsel af folk fra alverdens lande. Ligesom Korint frembød den rige muligheder for missionsvirksomhed.

Jøderne, som nu var spredt viden om i alle civiliserede lande, levede almindeligvis i forventning om Messias' komme. Dengang Johannes Døber prædikede, var der mange, som under deres besøg i Jerusalem var gået ud til Jordans bredder for at lytte til ham. Der havde de hørt ham forkynde Jesus som den forjættede, og de havde bragt denne efterretning til alle verdens kanter. På denne måde havde forsynet beredt vejen for apostlenes virksomhed.

Ved sin ankomst til Efesus fandt Paulus tolv brødre, der ligesom Apollos havde været Johannes Døbers disciple og ligesom han havde erhvervet sig nogen viden om Kristi gerning. De var ikke i besiddelse af de samme evner som Apollos, men med samme oprigtighed og tro søgte de at udbrede den kundskab, de selv havde modtaget.

Disse brødre vidste intet om Helligåndens sendelse. Da Paulus spurgte dem, om de havde modtaget Helligånden, svarede de: „Vi har ikke engang hørt, at der er en Helligånd.“ Paulus spurgte: „Hvilken dåb blev I da døbt med?“ og de sagde: „Med Johannes' dåb.“

Så forkyndte apostlen dem de store sandheder, som er grundlaget for de kristnes håb. Han fortalte dem om Kristi liv på jorden og om hans frygtelige og skændige død. Han fortalte dem, hvordan livets fyrste havde sprængt gravens skranker og var opstået af graven med sejr over døden. Han gentog Frelserens befaling til sine disciple:

„Mig er givet al magt i Himmelen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.“ Matt. 28, 18. 19. Han fortalte dem også om Kristi løfte om at sende Talsmanden, ved hvis kraft der skulle gøres store tegn og undere, og han beskrev, hvor strålende dette løfte var gået i opfyldelse på pinsedagen.

[152]

Med den dybeste interesse og glad undren lyttede disse brødre til Paulus' ord. Ved troen fattede de den vidunderlige sandhed i Kristi forsoningsoffer og tog imod ham som deres Frelser. Derefter blev de døbt i Jesu navn; „og da Paulus lagde hænderne på dem,“ modtog de også Helligåndens dåb, hvorved de blev i stand til at tale andre folks sprog og at profetere. På denne måde blev de udrustet til at arbejde som missionærer i Efesus og det nærliggende land, og også til at gå ud og forkynde evangeliet i Lilleasien.

Det var ved at bevare et ydmygt, lærvilligt sind, at disse mænd fik den erfaring, som dygtiggjorde dem til at gå ud som arbejdere på høstmarken. For andre kristne frembyder deres eksempel en meget værdifuld lære. Der findes mange, som kun gør ringe fremskridt i det åndelige liv, fordi de er for selvsikre til at tage elevens plads. De lader sig nøje med en overfladisk viden om Guds ord. De nærer intet ønske om at forandre deres tro eller handlemåde, og derfor gør de sig ingen anstrengelser for at nå til større lys.

Hvis Kristi efterfølgere blot ærligt ville søge efter visdom, ville de føres ind på sandhedens rige marker, som hidtil har været fuldstændig ukendte for dem. Den, der helt overgiver sig til Gud, vil blive ledet af Guds hånd. Han kan være ringe og tilsyneladende uden særlige evner; men hvis han blot med et hengivent og tillidsfuldt hjerte adlyder enhver tilkendegivelse af Guds vilje, vil hans evner blive lutrede, forædlede og styrkede, og hans duelighed vil blive forøget. Hvis han værdsætter Guds visdoms lære, vil der blive betroet ham hellige hverv, og han vil blive i stand til at leve sit liv til Guds ære og til velsignelse for verden. „Tydes dine ord, så bringer de lys, de giver enfoldige indsigt.“ SI. 119, 130.

Der findes i dag mange, der er lige så uvidende med hensyn til Helligåndens påvirkning af hjertet, som disse troende brødre i Efesus var det, og dog er der ingen sandhed, der i Guds ord læres mere tydeligt! Profeter og apostle har fæstet sig ved dette emne. Kristus selv henleder vor opmærksomhed på planteverdenens vækst

som et billede på hans Ånds medvirken til at ophjælpe det åndelige liv. Vinrankens saft, der stiger op fra roden, spredes ud i grenene, fremmer væksten og frembringer blomstring og frugt. På samme måde gennemtrænger Helligåndens livgivende kraft, der udgår fra Frelseren, sjælen, fornyer bevæggrunde og godhed og bringer selv tankerne ind under lydighed mod Guds vilje og sætter den modtagende i stand til at bære de gode gerningers dyrebare frugt.

[153] Skaberen af dette åndelige liv lader sig ikke se, og det ligger over menneskelig forståelse nøjagtigt at forklare, på hvilken måde dette liv tildeles og opretholdes. Men Åndens virkninger er altid i samklang med skriftens ord. Det er det samme i den åndelige verden som i den timelige. Det timelige liv bevares fra det ene øjeblik til det andet ved guddommelig magt, men dog opretholdes det ikke ved direkte mirakler, men ved at vi bruger de velsignelser, der er indenfor vor rækkevidde. På samme måde opretholdes det åndelige liv ved brugen af disse midler, som forsynet har skænket os. Hvis Kristi discipel ønsker at vokse op til „mands modenhed og det mål af vækst, da vi kan rumme Kristi fylde“, (Ef. 4, 13), så må han næres af livets brød og drikke af frelsens kilder. Han må våge og bede og arbejde og altid give agt på, hvad Gud i sit ord vil lære ham.

Der er endnu mere for os at lære gennem disse jødekristnes erfaringer. Da de modtog dåben ved Johannes, fattede de ikke fuldt ud Jesu kald som den, der bærer synden. De lå under for alvorlige vildfarelser. Men da de kom til at se klarere, modtog de med glæde Jesus som deres Frelser, og hermed skete der en forandring i deres forpligtelser. Idet de modtog en renere tro, skete der en tilsvarende forvandling i deres liv. Som tegn på denne forvandling og til erkendelse af deres tro på Kristus blev de gendøbt i Jesu navn.

Som det var Paulus' skik, havde han begyndt sin virksomhed i Efesus med at prædike i synagogen for jøderne. Han vedblev med dette arbejde i tre måneder og „prædikede frimodigt og overbevisende om Guds rige.“ Først fik han en gunstig modtagelse; men ligesom andre steder mødte han snart heftig modstand. „Nogle forhærdede sig og ville ikke lade sig overbevise, men talte ondt om „vejen“ i forsamlingens påhør.“ Da de vedblev med at stille sig afvisende overfor evangeliet, holdt apostlen op med at tale i synagogen.

Guds Ånd havde virket sammen med og gennem Paulus i hans arbejde for sine landsmænd. Der var forkyndt tilstrækkeligt vidnes-

byrd til at overbevise alle, der ønskede at kende sandheden. Men mange lod sig beherske af fordomme og vantro og nægtede at give efter for de mest afgørende beviser. I frygt for, at de kristnes tro skulle komme i fare ved stadigt samkvem med disse modstandere af sandheden, skilte Paulus sig ud fra dem og samlede disciplene for sig selv, men fortsatte sin forkyndelse i skolen hos Tyrannus, en ret kendt lærer.

Paulus så, at „der var åbne døre for ham ind til et stort og virkningsfuldt arbejde,“ skønt der var „mange modstandere.“ Efesus var ikke blot den prægtigste, men også den mest fordærvede af provinsen Asiens byer. Overtro og sanselige fornøjelser beherskede dens myldrende befolkning. Forbrydere af alle slags fandt ly i dens templer, og de mest nedværdigende laster florerede.

Efesus var midtpunkt for folkets dyrkelse af Artemis. Det pragtfulde Artemistempele var berømt i hele Lilleasien og hele verden. Dets overvældende pragt var ikke alene byens, men hele folkets stolthed. Gudebilledet i templet sagdes at være faldet ned fra himmelen. Det bar indskrifter af symbolsk art, som man mente besad stor kraft. Efeserne havde skrevet bøger til forklaring af disse symbols betydning og brug.

Blandt dem, der nærmere studerede disse kostbare bøger, fandtes der mange troldmænd, som udøvede vældig indflydelse på de overtroiske dyrkere af gudebilledet inde i templet.

Under sin virksomhed i Efesus fik apostlen Paulus særlige tegn på Guds velbehag. Guds kraft ledsagede hans gerning, og mange blev helbredt for legemlige sygdomme. „Gud gjorde usædvanlige undergerninger ved Paulus' hænder, så man endog bragte tørklæder og bæltter fra hans legeme til de syge, og sygdommene veg fra dem, og de onde ånder for ud.“ Disse håndgribelige beviser på overnaturlig kraft overgik langt, hvad man tidligere havde oplevet i Efesus, og mange af dem var af en sådan art, at de ikke kunne efterlignes ved en taskenspillers behændighed eller ved en troldmands sorte kunster. Da disse undergerninger skete i Jesus af Nazarets navn, havde folket lejlighed til at se, at Himmels Gud var mægtigere end gudinden Artemis. Således ophøjede Herren sin tjener lige overfor afgudsdyrkerne selv og uendeligt højt over de mægtigste og mest yndede af troldmændene.

[154]

Men han, som er herre over alle de onde ånder, og som havde givet sine tjenere myndighed over dem, ville bringe endnu større skam og nederlag over dem, der foragtede og vanærede hans hellige navn. Moselov havde forbudt trolddom under dødsstraf, men dog var den hemmeligt blevet udøvet fra tid til anden af frafaldne jøder. Under Paulus' besøg i Efesus var der i byen „nogle af de omvandrede jødiske åndemanere,“ som, da de så de undere, han gjorde, „forsøgte at nævne Herren Jesu navn over dem, som havde de onde ånder.“ Der blev gjort et forsøg af „syv sønner af Skeuas, en jødisk ypperstepræst.“ Da de så en mand, der var besat af onde ånder, sagde de til ham: „Jeg besværges jer ved den Jesus, som Paulus prædiker.“ Men „den onde ånd svarede og sagde til dem: „Jesus kender jeg, og om Paulus ved jeg besked, men I, hvem er I?“ Og manden, i hvem den onde ånd var, sprang ind på dem og overmandede dem allesammen og mishandlede dem sådan, at de måtte flygte nøgne og sårede ud af huset.“

Således blev der givet umiskendeligt bevis på Kristi navns hellighed og på den fare, som de mennesker udsatte sig for, der påkaldte det uden tro på Frelserens guddommelige sendelse. „Frygt kom over dem alle, og Herren Jesu navn blev højt priset.“

Nu kom der ting for dagens lys, som tidligere havde været skjult. Nogle af de troende havde ikke fuldstændigt givet afkald på deres overtroiske forestillinger, da de antog kristendommen. Til en vis grad fortsatte de udøvelsen af trolddom. Da de nu blev overbevist om deres vildfarelse, var der „mange af dem, som var blevet troende, der kom og bekendte og fortalte, hvad de havde begået.“ Den gode påvirkning strakte sig endog til nogle af dem, der selv havde øvet trolddom, og adskillige af dem „kom bærende med deres bøger og brændte dem op for alles øjne, og da man beregnede deres værdi, fandt man, at de var halvtredsindstyve tusinde sølvpenge værd. Så vældigt havde Herrens ord fremgang.“

Ved at brænde deres bøger om trolddom viste de omvendte i Efesus, at de nu afskyede de ting, som de før havde fundet behag i. Det var navnlig gennem trolddom, at de i særlig grad havde krænket Gud og bragt deres sjæle i fare; og det var overfor trolddommen, at de viste en sådan harme. Således gav de bevis på deres sande omvendelse.

Disse afhandlinger om forudsigelser og spådomme indeholdt regler og anvisninger på, hvordan man kom i forbindelse med onde ånder. De var et reglement for dyrkelsen af Satan, anvisninger på, hvordan man skulle påkalde hans hjælp og opnå viden fra ham. Ved at tilbageholde disse bøger ville disciplene have udsat sig for fristelser; ved at sælge dem ville de have ledet andre i fristelse. De havde givet afkald på mørkets rige, og intet offer var dem for stort, hvis det tjente til at tilintetgøre dets magt. Således sejrede de over menneskers fordomme og deres egen pengebegærlighed. [155]

Ved dette håndgribelige bevis på Kristi magt blev der vundet en vældig sejr for kristendommen i selve overtroens højborg. Denne begivenhed fik en langt mere omfattende indflydelse, end selv Paulus var klar over. Fra Efesus spredtes rygter herom vidt og bredt og satte fart i missionsgerningen for Kristus. Længe efter at apostlen selv havde fuldendt løbet, levede disse begivenheder i menneskers erindring og blev midlet til at vinde sjæle for evangeliet.

Der er dem, som er så naive at mene, at hedensk overtro har ladet sig forjage af det tyvende århundredes civilisation. Men Guds ord og kendsgerningernes strenge vidnesbyrd erklærer, at der i vor tid udøves trolddom lige så virkeligt, som da fortidens troldmænd levede. Fortidens magiske system er i virkeligheden det samme, som nu kendes som moderne spiritisme. Satan skaffer sig adgang til tusinder af sjæle ved at forstille sig i afdøde venners skikkelse. Skriften siger, at „de døde ved intet.“ Præd. 9, 5. Deres tanker, deres kærlighed og deres had er gået til grunde. De døde har intet samkvem med de levende. Men snedig som altid anvender Satan denne list for at vinde magt over sjælene.

Gennem spiritismen har mange syge, forladte og nysgerrige samkvem med onde ånder. Alle, som drister sig hertil, er på farlig grund. Sandhedens ord forkynder, hvordan Gud ser på dem. I gamle dage afsagde han en streng dom over en konge, der havde sendt bud om råd til et hedensk orakel: „Mon det er, fordi der ingen Gud er i Israel, at I drager hen for at rådspørge Ekrons Gud Ba' al Zebub? Derfor, så siger Herren: Det leje, du steg op på, kommer du ikke ned fra, thi du skal dø!“ 2 Kong. 1, 3. 4.

De hedenske tiders troldmænd har deres modbillede i spiritismens medier, de clairvoyante og nutidens spåmænd og spåkoner. Den hemmelighedsfulde røst, som talte i Endor og i Efesus, vildleder

stadig menneskenes børn. Hvis sløret kunne drages fra vore øjne, ville vi komme til at se onde engle anvende al deres kunst for at bedrage og ødelægge. Hvor som helst der udøves en magt for at få mennesker til at glemme Gud, dér øver Satan sin trolddomsmagt. Hvor mennesker giver efter for hans påvirkning, forvirres tankerne og sjælen besmittes, før de selv er klare over det. Guds folk i dag burde lytte til apostlens formaning til me-nigheden i Efesus: „Vær ikke meddelagtige i mørkets gerninger, men bring dem hellere for dagen.“ Ef. 5, 11.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 19, 1-20

[156]

KAPITEL 28—PRØVELSENS DAGE

Imere end tre år var Efesus midtpunktet for Paulus' virksomhed. Her oprettedes en blomstrende menighed, og fra denne by spredtes evangeliet over hele provinsen Asien både blandt jøder og hedninger.

Apostlen havde nu i nogen tid haft en ny missionsrejse under overvejelse. Han „bestemte sig i Ånden til at rejse gennem Makedonien og Akaja og så drage til Jerusalem, idet han sagde: „Når jeg har været dér, bør jeg også besøge Rom.“ Så sendte han to af sine hjælpere, Timoteus og Erastus, til Makedonien;“ men da han forstod, at arbejdet i Efesus stadig krævede hans nærværelse, besluttede han at blive der til efter pinse. Men der skete snart noget, som fremskyndede hans afrejse.

En gang om året blev der fejret særlige højtideligheder i Efesus til ære for gudinden Artemis. De hidlokkede mange mennesker fra hele provinsen. Indenfor dette tidsrum blev festlighederne gennemført med største pomp og pragt.

Denne festtid var en prøvelse for dem, der nylig havde antaget troen. De troendes samfund, der mødtes i Tyrannus' skole, virkede som en dissonans i festkoret, og de blev overøst med spot, bebrejdelser og fornærmelser. Paulus' virksomhed havde været et hårdt slag for hedenskabet og havde forårsaget en følelig nedgang i besøget ved den nationale højtid og i de tilbedendes begejstring. Hans læres indflydelse rakte langt videre end til de egentlig omvendte til troen. Der var mange, der ikke åbenlyst havde sluttet sig til den nye lære, men havde fået tilstrækkelig oplysning til at miste tilliden til deres hedenske guder.

Der fandtes også endnu en grund til mis-fornøjelse. Der var i Efesus oplomstret en omfattende og fordelagtig handel ved fremstilling og salg af små relikvieskrin og billeder, der fremstillede Artemis' tempel og billedstøtte. De, der var interesserede i denne industri, opdagede, at deres indtægter blev mindre, og de enedes om at lægge skylden for denne uvelkomne forandring over på Paulus' virksomhed.

[157] Sølvsmeden Demetrius, som lavede artemistempler af sølv, sammenkaldte sine håndværkere og sagde: „I ved jo, folk, at vi har vort udkomme ved dette arbejde, og nu ser og hører I, at ikke alene i Efesus, men næsten i hele provinsen Asien har denne Paulus vildledt en hel mængde ved sin tale, idet han siger, at guder, som laves med hænder, ikke er guder. Og der er ikke alene fare for, at vor håndtering skal komme i foragt, men også for, at den store gudinde Artemis' helligdom skal blive agtet for intet, og at den gudinde, som hele provinsen Asien, ja hele verden dyrker, skal blive berøvet noget af sin guddomsherlighed.“ Disse ord vakte folkets letbevægelige lidenskaber. „De blev fulde af harme og råbte og skreg: Stor er efesernes Artemis.“

Rygtet om denne tale spredtes hurtigt. „Byen kom nu i fuldstændigt oprør.“ Man søgte efter Paulus, men man kunne ikke finde apostlen. Brødrene, som havde haft en forudelse om faren, havde skyndsomst bragt ham bort fra stedet. Guds engle var blevet udsendt til apostlens beskyttelse; endnu var den tid ikke kommet, hvor han skulle lide martyrdøden.

Da mængden ikke kunne finde genstanden for deres raseri, greb de „Gajus og Aristarkus, to makedonere, som var Paulus' rejsefæller;“ og med disse to „stormede de alle som én hen til teatret.“

Paulus' skjulested var ikke langt derfra, og snart hørte han om de elskede brødres fare. Uden tanke for sin egen sikkerhed ville han straks begive sig til teatret for at tale til den rasende folkehob. Men „disciplene gav ham ikke lov.“ Gajus og Aristarkus var ikke det bytte, folket var ude efter; man behøvede ikke at nære frygt for, at der skulle tilføjes dem alvorlig overlast. Men hvis man fik øje på apostlens blege, hærgede ansigt, ville det straks vække hobens værste lidenskaber, og der ville ikke for mennesker være den svageste mulighed for at redde hans liv.

Paulus higede stadig efter at forsvare sandheden overfor mængden; men tilsidst lod han sig dog afholde derfra ved en advarende besked fra teatret: „Nogle af asiarkerne, som var hans venner, sendte bud til ham og bad ham om ikke at begive sig hen til teatret.“

Larmen i teatret blev værre og værre. „Dér skreg nogle ét, andre noget andet; thi forsamlingen var i oprør, og de fleste vidste ikke, hvorfor de var kommet sammen.“ Dette, at Paulus og nogle af hans rejsefæller var af hebraisk oprindelse, bevirkede, at jøderne

var ivrige efter tydeligt at vise, at de ikke gjorde fælles sag med ham og hans virksomhed. Derfor skubbede de en af deres egne i forgrunden for at berigtige sagen for folket. Den udvalgte taler var kobbersmeden Aleksander, også en af håndværkerne, om hvem Paulus senere berettede, at han havde voldet ham meget ondt! 2 Tim. 4, 14. Aleksander var i besiddelse af betydelig dygtighed, og han anvendte al sin energi på at vende folkets harme udelukkende mod Paulus og hans medarbejdere. Men da mængden opdagede, at Aleksander var jøde, skubbede de ham bort og „gav sig til, alle med én røst, at råbe i et par timer: „Stor er efesernes Artemis!“ Endelig holdt de op af ren og skær udmattelse, og der blev stille et øjeblik. Så lykkedes det byskriveren at fange mængdens opmærksomhed, og i kraft af sit embede fik han dem til at lytte. Han talte til dem som en af deres egne og forklarede dem, at der ikke var nogen grund til dette oprør. Han appellerede til deres fornuft. „Mænd i Efesus,“ sagde han, „hvor er det menneske, som ikke ved, at efesernes by er tempelværge for den store Artemis og hendes himmelfaldne billede? Når altså dette er uimodsigeligt, bør I forholde jer rolige og ikke foretage jer noget overilet. I har jo ført disse mænd hid, som hverken er tempelranere eller spotter vor gudinde. Dersom nu Demetrius og hans håndværkere har grund til klage mod nogen, så holdes der tingdage, og der er statholdere; lad dem da stævne hverandre! Og har I yderligere noget at kræve, så kan det blive afgjort i den lovlige forsamling. Vi står jo endog i fare for at blive anklaget for oprør i anledning af det, der er sket i dag, da der ikke er nogen virkelig grund dertil; for dette opløb vil vi ikke kunne gøre regnskab!“ Ved at sige dette fik han forsamlingen til at gå sin vej.“

[158]

Demetrius havde i sin tale sagt: „Der er fare for, at vor håndtering skal komme i foragt.“ Disse ord afslører den virkelige bevæggrund til optøjerne i Efesus og også årsagen til meget af den forfølgelse, der fulgte apostlene under deres arbejde. Demetrius og de andre håndværkere så, at forretningen med at lave billeder kom i fare ved forkyndelsen og udbredelsen af evangeliet. De hedenske præsters og håndværkeres indtægter stod på spil; og det var af denne grund, at de vakte den bitreste modstand mod Paulus.

Den afgørelse, som byskriveren og andre hæderlige embedsmænd i byen havde truffet, fremstillede Paulus som en, der var uskyldig i noget ulovligt. Dette var for kristendommen en ny sejr

over vildfarelser og overtro. Gud havde benyttet en anset øvrigheds-person til at forsvare apostlen og holde den larmende pøbel i tømme. Paulus' hjerte var fuldt af taknemmelighed mod Gud, fordi hans liv var blevet bevaret, og fordi kristendommen ikke var bragt i vanry ved optøjerne i Efesus.

„Da disse uroligheder var stilnet af, sendte Paulus bud efter disciplene og formanede dem, og da han havde sagt farvel til dem, brød han op derfra for at rejse til Makedonien.“ På denne rejse var han ledsaget af to trofaste efesiske brødre: Tykikus og Trofimus.

Paulus' gerning i Efesus var til ende! Hans virksomhed dér havde været en tid med mange prøvelser, uophørligt arbejde og megen ængstelse. Han havde lært folket både offentligt og i hjemmene og havde med tårer undervist og advaret dem. Han var stadig blevet modarbejdet af jøderne, der ikke lod nogen lejlighed gå fra sig til at vække ophidselse mod ham.

Og mens Paulus således bekæmpede modstand, med utrættelig iver forkyndte evangeliet og var vogter for en menighed, der endnu var så ny i troen, hvilede der en tung byrde på hans sjæl med hensyn til alle menighederne.

Det voldte ham dyb sorg at høre om frafald i nogle af de menigheder, han havde oprettet. Han frygtede for, at hans bestræbelser for at hjælpe dem havde været forgæves. Mangen en søvnløs nat tilbragte han med bøn og alvorlige overvejelser, når han hørte om, hvilke metoder der blev anvendt for at modarbejde hans værk. Når han havde lejlighed til det, og når menighedernes tilstand krævede det, skrev han til dem og gav dem både bebrejdelser og råd, formaninger og opmuntring. I disse breve dvæler apostlen ikke ved sin egne trængsler, skønt der nu og da fremkommer glimt af hans egne besværligheder og lidelser for Kristi skyld. Slag og fængsel, kulde, sult og tørst, farer til lands og vands, i byer og ørkener, både fra hans egne landsmænd, fra hedninger og fra utro brødre, alt dette tålte han for evangeliets skyld! Han blev „udskældt,“ „spottet,“ blev regnet for „verdens fejeskarn,“ „regnet for dåre,“ „forfulgt,“ havde haft fuldt op af slid og slæb, „ofte været i dødsfare,“ altid rede til at dø for Jesu skyld.

Midt i den stadige storm af modstand, under fjenders larm og venners svigten, var den uforfærdede apostel næsten ved at tabe modet. Men han lod blikket gå til Golgata og ilede så fremad med

forny et mod for at forkynde sin viden om den korsfæstede. Han vandrede blot ad den samme blodige vej, som Kristus havde vandret før ham. Han søgte ikke at blive fritaget fra striden, før han kunne nedlægge sine våben ved Frelserens fødder.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G.19, 21-41; 20, 1

[160]

KAPITEL 29—ET INDTRÆNGENDE BUDSKAB

Det første brev til menigheden i Korint blev skrevet af apostlen Paulus under den sidste periode af hans ophold i Efesus. Der var ingen, for hvem han nærede dybere interesse, eller for hvem han gjorde sig større anstrengelser, end de troende i Korint. Han havde arbejdet iblandt dem i halvandet år og vist dem hen til en korsfæstet og opstanden Frelser som den eneste vej til frelse, og han havde formanet dem til at stole ubetinget på hans nådes forvandlende kraft. Før han optog dem, der bekende sig som kristne, i menighedens samfund havde han været omhyggelig med at belære dem om den kristne troendes rettigheder og pligter; og han havde oprigtigt forsøgt at hjælpe dem til at være tro mod løfterne ved deres dåb.

Paulus havde dyb forståelse af den kamp, som enhver sjæl må udkæmpe mod de onde kræfter, der bestandig søger at bedrage og besnære; og han havde arbejdet utrætteligt på at styrke og befæste dem, der var nye i troen. Han havde tryglet dem om helt at overgive sig til Gud; for han vidste, at hvis denne overgivelse ikke lykkes for sjælen, for-sager man ikke synden, men lyster og lidenskaber vil stadig stræbe efter herredømmet, og fristelser vil forvirre samvittigheden.

Omvendelsen må være fuldstændig. Enhver svag, tvivlende, kæmpende sjæl, der helt overgiver sig til Herren, kommer i direkte forbindelse med de hjælpemidler, der gør det muligt for den at sejre. Himmelen er en sådan nær, og han får støtte og hjælp fra barmhjertighedens engle i hver prøvelsens og nødens time.

Menigheden i Korint var omgivet af af-gudsdyrkelse og sanselighed i dens mest besnærende skikkelse. Så længe apostlen var hos dem, havde denne påvirkning kun ringe magt over dem. Paulus' faste tro, hans inderlige bøn og alvorlige og formanende ord og fremfor alt hans gudfrygtige liv havde hjulpet dem til at fornægte sig selv for Kristi skyld hellere end nyde syndige glæder.

Men efter Paulus' afrejse kom der imidlertid vanskelige forhold; fjenden havde sået klinte blandt hveden, og det varede ikke længe, før den bar sin onde frugt. Dette var en alvorlig prøvelsens tid

for menigheden i Korint. Apostlen var ikke mere hos dem for at ophjælpe deres iver og styrke dem i deres kamp for at leve efter Guds vilje; og lidt efter lidt blev mange ligegyldige og letsindige og lod deres naturlige tilbøjeligheder få magt over dem. Han, der så ofte havde vist dem hen til renhedens og retskaffenhedens høje idealer, var ikke mere iblandt dem, og ikke så få af dem, der ved deres omvendelse havde frigjort sig fra deres onde vaner, vendte nu tilbage til heden-skabets nedværdigende synder.

[161]

Paulus havde skrevet ganske kort til menigheden og formanet dem til ikke at have samkvem med menighedsmedlemmer, der vedblev med at leve et usædeligt liv; men mange af de troende fordrejede betydningen af apostlens ord, kom med udflugter og fandt undskyldninger for ikke at rette sig efter hans anvisninger.

Menigheden sendte Paulus et brev, hvori de bad ham om råd angående forskellige ting, men de sagde intet om de alvorlige synder, der foregik iblandt dem. Helligånden indgav imidlertid apostlen en tydelig følelse af, at menighedens sande tilstand blev holdt skjult for ham, og at dette brev var et forsøg på at aflokke ham meddelelser, som brevskriverne kunne udnytte til egen fordel.

På dette tidspunkt ankom der til Efesus nogle medlemmer af Kloes husstand, en meget anset korintisk familie. Paulus udspurgte dem angående forholdene, og de fortalte ham, at menigheden var splittet ved uenighed. Den splid, der havde hersket under Apollos' besøg, var stadig blevet større. Falske lærere fik menighedens medlemmer til at ringeagte Paulus' ord. Evangeliets lærdom og forordninger blev forvanskede. Hovmod, sanselighed og afgudsdyrkelse blev stadig hyppigere blandt dem, der engang havde været nidkære for et kristent liv.

Da dette billede blev forelagt Paulus, forstod han, at hans værste frygt var mere end gået i opfyldelse. Men han ville ikke af denne grund give efter for den tanke, at hans arbejde havde været forgæves. Med „frygt og bæven“ og „mange tårer“ søgte han råd hos Gud. Gerne ville han med det samme have besøgt Korint, hvis dette havde været den klogeste fremgangsmåde. Men han vidste, at de troende ikke i deres nuværende tilstand ville kunne få noget ud af hans bestræbelser, og derfor sendte han Titus, for at han kunne berede vejen for et senere besøg af ham selv. Derpå så han bort fra alle personlige følelser med hensyn til fremgangsmåden hos dem, hvis

opførsel afslørede en så forunderlig fordærvelse, og med en sjæl, der hvilede i Gud, skrev apostlen et af sine rigeste, mest belærende og magtfulde breve til menigheden i Korint.

Med overordentlig klarhed gik han over til at besvare de forskellige spørgsmål som menigheden havde stillet ham, og til at fremsætte almindelige grundsætninger, som, hvis de blev fulgt, ville føre dem til et højere åndeligt stade. De var i fare, og han kunne ikke udholde tanken om, at det i denne kritiske stund skulle mislykkes for ham at nå ind til deres hjerter. Trofast advarede han dem om de farer, de udsatte sig for, og dadlede dem for deres synder. Han viste dem atter hen til Kristus og søgte påny at tænde den første kærligheds glød.

[162] Apostlens store kærlighed til korinterne åbenbarede sig i hans milde hilsen til menigheden. Han talte om deres erfaringer, da de vendte sig fra afgudsdyrkelsen til at tjene og tilbede den eneste sande Gud. Han mindede dem om Helligåndens gave, som de havde modtaget, og viste dem, at det var deres forrettighed bestandig at gå frem i et kristent liv, indtil de opnåede Kristi ren hed og hellighed. „I er jo i ham blevet rige på alt,“ skrev han, „i al tale og i al indsigt, eftersom vidnesbyrdet om Kristus er blevet stadfæstet iblandt jer, så I ikke mangler nogen nådegave, idet I lever i forventningen om, at vor Herre Jesus Kristus skal åbenbares, han, som også skal styrke jer indtil det sidste, så I ikke kan anklages på vor Herres Jesu Kristi dag.“

Paulus talte rent ud om den splid, der var opstået i den korintiske menighed, og formanede de troende til at ophøre med striden. „Jeg formaner jer, brødre,“ skrev han, „ved vor Herres Jesu Kristi navn, at I alle skal være enige indbyrdes, og at der ikke må findes splittelser iblandt jer, men at I skal være fuldt ud forenede i samme sind og samme overbevisning.“

Apostlen følte sig frit stillet med hensyn til at sige dem, hvordan og af hvem han havde fået underretning om splittelsen indenfor menigheden. „Thi af Kloes folk er det blevet mig fortalt om jer, mine brødre, at der er stridigheder iblandt jer.“

Paulus var en gudbenådet apostel. De sandheder, han lærte andre, havde han selv modtaget „ved åbenbareelser“; men dog åbenbarede Herren ham ikke altid, hvordan det netop stod til med Guds folk. I dette tilfælde havde de, som var interesserede i menighedens trivsel i Korint, og som havde set synden snige sig derind, sat apostlen ind i

sagen; og ved hjælp af de guddommelige åbenbaringer, han tidligere havde haft, var han i stand til at bedømme karakteren af denne udvikling. Trods den kendsgerning, at Herren ikke gav ham en særlig åbenbaring netop ved denne lejlighed, modtog de, der virkelig søgte lyset, hans budskab som udtryk for Kristi tanker. Herren havde vist ham, hvilke vanskeligheder og farer der ville opstå i menighederne, og da disse onder viste sig, erkendte apostlen deres betydning. Han var udset til at forsvare menigheden. Han skulle våge over sjælene som den, der skal stå til regnskab over for Gud; og var det så ikke følgerigtigt og ret af ham at lytte til beretningerne om anarkiet og splittelserne iblandt dem? Absolut! Og den tilrettevisning, han sendte dem, var lige så sikkert skrevet under Guds Ånds ledelse som ethvert af hans andre breve.

Apostlen nævnede ikke noget om de falske lærere, som søgte at ødelægge frugten af hans arbejde. På grund af menighedens splittelse og uvidenhed undlod han at irritere dem med sådanne hentydninger for ikke at skræmme nogle helt bort fra sandheden. Han viste hen til sit eget arbejde iblandt dem som udrettet af „en kyndig bygmester,“ der havde lagt den grundvold, hvorpå andre havde bygget. Men han tog ikke selv æren herfor, thi han erklærede: „Guds medarbejdere er vi!“ Han gjorde ikke fordring på nogen visdom som sin egen, men indrømmede, at det kun ved Guds kraft havde været ham muligt at forkynde sandheden på en Gud velbehagelig måde. I samfund med Kristus, den største af alle lærere, var det blevet Paulus muligt at forkynde lærdomme af guddommelig visdom, der imødekom alle slags mennesker i deres trang, og som lod sig anvende til alle tider, på alle steder og under alle omstændigheder.

Blandt de mere alvorlige onder, der havde udviklet sig blandt de korintiske kristne, var en tilbagevenden til hedenskabets fordærvede skikke. En, der tidligere var blevet omvendt, var gledet så langt ud, at hans utugtige liv var en krænkelse af selv den lave moral indenfor hedningeverdenen. Apostlen pålagde menigheden at skille sig af med „det onde menneske.“ „Ved I ikke,“ formanede han dem, „at en smule surdej syrer hele dejen? Rens den gamle surdej ud, for at I kan være en ny dej, da I jo er usyrede.“

Et andet alvorligt onde, der var opstået indenfor menigheden, var, at brødrene havde retssager med hinanden. Der var draget rigelig omsorg for, at vanskeligheder kunne afgøres af de troende selv.

Kristus havde selv belært dem klart om, hvordan den slags sager skulle ordnes. „Hvis din broder forsynder sig imod dig,“ havde Frelseren sagt, „så gå hen og sæt ham i rette under fire øjne. Hører han dig, så har du vundet din broder. Men hører han dig ikke, så tag endnu en eller to med dig, for at enhver sag kan blive afgjort efter to eller tre vidners udsagn. Men er han dem overhørig, da sig det til menigheden, men er han også menigheden overhørig, så lad ham være for dig som en hedning eller tolder. Sandelig siger jeg eder: hvad I binder på jorden, skal være bundet i Himmelen; og hvad I løser på jorden, det skal være løst i Himmelen.“ Matt. 18, 15-18.

Paulus talte ikke i ubestemte vendinger til de korintiske troende, der havde glemt denne tydelige anvisning, men dadlede og formanede dem. „Hvor kan dog nogen af jer,“ spurgte han, „når han har sag mod en anden, få sig til at lade den pådømme hos de uretfærdige, og ikke hos de hellige? Ved I da ikke, at de hellige engang skal dømme verden? Og når verden skal dømmes ved jer, er I da uværdige til at sidde til doms i de mindste retssager? Ved I ikke, at vi skal dømme engle? endsige da i timelige ting! Når I nu har retssager om timelige ting, sætter I så dem til dommere, der ikke er regnet for noget i menigheden? Til skam for jer siger jeg det! Er der da virkelig iblandt jer ingen, der er viis nok til at dømme sine brødre imellem? Men broder fører sag mod broder, og det for vantro! I det hele taget er jo allerede det en brist hos jer, at I har retssager mod hverandre. Hvorfor lider I ikke hellere uret? Hvorfor finder I jer ikke hellere i at lide tab? Men I tilføjer andre, og tilmed brødre, uret og tab! Eller ved I ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds rige?“

Satan søger bestandig at liste mistro, fjendskab og ondskab ind i Guds menighed. Vi vil ofte blive fristet til at synes, at der ikke sker os vor ret, selv når der ikke er rimelig grund til at nære den slags følelser. De, hvis egenkærlighed er stærkere end de-res kærlighed til Kristus og hans rige, vil lade deres egne interesser gå forud og tage deres tilflugt til næsten ethvert middel for at vogte og opretholde dem. Selv mange, der synes at være samvittighedsfulde kristne, lader sig af stolthed og selvhævdelse hindre i at gå i fortrolighed til dem, de mener har fejlet, så de kan tale med dem i Kristi Ånd og bede sammen for hinanden. Der er endog nogle, der, hvis de føler sig krænkede af deres brødre, vil gå til retten i stedet for at følge Frelserens regel.

Kristne burde ikke henvende sig til borgerlige domstole for at få afgjort de uenigheder, der måske kan opstå blandt menighedens medlemmer. Sådanne uenigheder burde afgøres mand og mand imellem eller af menigheden i overensstemmelse med Kristi anvisning. Selv om der er sket uret, må den, som er en discipel af den ydmyge og sagtmødige Jesus, hellere udsætte sig for at „lide tab“ end overfor verden afsløre sine kristne brødres synder. [164]

Retssager mellem kristne er en skændsel for sandhedens sag. Kristne, der søger rettens hjælp, udsætter menigheden for spot fra dens fjender og får mørkets magter til at hovere. De sårer Kristus påny og udsætter ham for offentlig skam. Ved at underkende menighedens autoritet viser de foragt for Gud, som har givet menigheden dens myndighed.

I dette brev til korinterne forsøgte Paulus at vise dem Kristi magt til at bevare dem fra det onde. Han vidste, at hvis de ville rette sig efter de betingelser, han fastsatte, ville de blive stærke ved den Højestes kraft. Som middel til at hjælpe dem til at frigøre sig fra syndens trældom og blive fuldkommen hellige i Herrens frygt lagde Paulus stor vægt på, at de opfyldte kravene fra ham, som de ved deres omvendelse havde viet deres liv. „I er Kristi,“ sagde han, „I tilhører ikke jer selv. I er jo købt og prisen betalt, ær derfor Gud i jeres legeme!“

Apostlen skildrer tydeligt virkningen af at vende sig fra et liv i renhed og hellighed til hedenskabets fordærvede skikke. „Far ikke vild,“ skrev han, „hverken utugtige eller afgudsdyrkere eller ægteskabsbrydere . . . eller tyve eller havesyge, ingen drankere, ingen æreskændere, ingen røvere skal arve Guds rige.“ Han bad dem om at beherske lidenskab og begær. „Ved I ikke, at jeres legeme er et tempel for Helligånden, som er i jer, og som I har fra Gud?“

Paulus var i besiddelse af stor, åndelig begavelse, men desuden åbenbarede han i sit liv en sjælden visdom, som gav ham hurtig forståelse og hjertets medfølelse, og som muliggjorde det for ham at vække Andres bedre følelser og indgive dem trangen til at stræbe efter en højere livsform. Hans hjerte strømmede over af inderlig kærlighed til de troende i Korint. Han længtes efter at se dem åbenbare en sindets gudsfrygt, som kunne styrke dem i fristelser. Han vidste, at de for hvert skridt på kristendommens vej ville møde hindringer fra „Satans synagoge“, og at de daglig ville blive indviklet i strid.

De måtte være på vagt mod fjendens snedige angreb, gøre sig til herre over gamle vaner og naturlige tilbøjeligheder og altid våge og bede. Paulus vidste, at den højere kristne fuldkommenhed kun kan opnås ved megen bøn og ved altid at være på vagt, og dette prøvede han at klargøre for deres tanker. Men han vidste også, at der ved den korsfæstede Kristus blev rakt dem en kraft, der var stærk nok til at omvende sjælen, og at de fik guddomskraft til at modstå alle det ondes fristelser. I tillid til Gud som deres rustning og med hans ords våben ville de blive i stand til at modstå fjendens angreb.

De kristne i Korint trængte til dybere erfaring om, hvad der hører Guds rige til! De forstod ikke fuldt ud, hvad det vil sige at se hans herlighed og forvandles i sit sind. De havde kun set de første stråler af denne herligheds morgenrøde. Paulus' første ønske for dem gjaldt, at de måtte fyldes med al Guds fylde ved at følge ham, hvis vej er beredt ligesom morgenen, og vedblive at lære af ham, indtil de nåede ind i det fulde middagslys ved en fuldkommen tro på evangeliet.

*

Dette kapitel er bygget over det første brev til korinterne

KAPITEL 30—EN HØJERE MÅLSÆTNING

Ihåb om indtrængende at indprente de troende i Korint betydningen af fast selvbeherskelse, strengt mådehold og aldrig vaklende nidkærhed for Kristi tjeneste fremsatte Paulus i sit brev til dem en slående sammenligning mellem den kristnes strid og de berømte kapløb, der med bestemte mellemrum blev afholdt i nærheden af Korint. Af alle de lege, der blev foranstaltet blandt grækerne og romerne, var kapløbene de ældste og blev regnet for de vigtigste. De blev overværet af konger, adelsmænd og statsmænd. Unge, rige og fornemme mænd deltog i dem og veg ikke tilbage for nogen anstrengelse eller nødvendig disciplin for at opnå sejrprisen.

Kampene var ordnede efter strenge regulativer, som alle måtte rette sig efter. De, der ville anmeldes som deltagere i kampen om sejrprisen, måtte først gennemgå en streng forberedende træning. Skadelig tilfredsstillelse af appetitten eller andre fornøjelser, der kunne forringe den åndelige eller legemlige kraft, var strengt forbudt. Hvis man skulle gøre sig noget håb om held under disse styrkeog hastighedsprøver, måtte musklerne være stærke og smidige og nerverne under kontrol. Enhver bevægelse måtte være præget af sikkerhed, ethvert skridt hurtigt og fast; de fysiske kræfter måtte nå den højeste fuldkommenhed.

Når deltagerne i væddestriden viste sig for den ventende forsamling, blev deres navne råbt op, og der blev givet en nøjagtig redegørelse for løbets regler. Så startede de alle på samme tid, og tilskuernes spændte forventning hidsede dem til at gøre deres yderste for at vinde. Dommerne havde deres plads i nærheden af målet, for at de kunne betragte løbet fra begyndelsen til enden og give prisen til den virkelige sejrherre. Hvis nogen nåede først til målet ved at benytte sig af ulovlige midler, fik han ikke tilkendt prisen.

Ved disse vædekampe stod der meget på spil. Nogle kom sig aldrig efter den voldsomme fysiske anspændelse. Det hændte ikke sjældent, at mænd styrtede om under løbet, mens blodet strømmede fra næse og mund, og undertiden kunne en deltager falde død om,

idet han skulle gribe efter sejrprisen. Men muligheden for livsvarig skade eller for døden blev ikke betragtet som for meget at vove for den ære, der blev vist den sejrende væddekæmper.

[166] Når sejrherren nærmede sig målet, fik den store tilskuerskares bifald luften til at dirre og gav genlyd i de omliggende høje og bjerge. I alle tilskuernes påsyn overrakte dommeren ham sejrens pris: en laurbærkrans og en palmegren, han skulle bære i sin højre hånd. I hele landet blev han lovprist; også hans forældre fik deres del af æren, og selv den by, hvorfra han stammede, blev agtet højt, fordi den havde frembragt en så stor idrætsmand.

Da Paulus omtalte disse væddeløb som et billede på den kristnes kamp, lagde han vægt på den forberedelse, der er nødvendig for et godt resultat for deltagerne i løbet: den forberedende disciplin, afholdenhed med mad og nødvendigheden af mådehold. „Enhver, der deltager i idrætskamp,“ erklærede han, „er afholdende i alt.“ Løberne gav af-kald på enhver nydelse, der kunne bevirke en svækkelse af de legemlige kræfter, og ved hård og stadig disciplin opøvede de deres muskler til styrke og udholdenhed, for at de, når kampens dag var inde, kunne trække de største veksler på deres kraft. Hvor langt vigtigere var det da, at den kristne, hvis evige interesser stod på spil, bragte lyster og lidenskaber ind under sin forstand og Guds vilje! Aldrig måtte han lade opmærksomheden spredes af fornøjelser, vellevned eller behageligheder. Alle hans vaner og hans begær måtte ind under den strengeste tugt. Forstanden, der var oplyst ved belæring af Guds ord og vejledet af hans Ånd, måtte holde selvbeherskelsens tøjler.

Og når alt dette var sket, måtte den kristne yde sit yderste for at vinde sejren! Under de korintiske lege blev de kæmpendes sidste skridt i løbet udført med overvældende anspændelse for at bevare farten uformindsket. På samme måde skal den kristne, når han nærmer sig målet, haste fremad med om muligt endnu mere iver og beslutsomhed end under den første del af sin vej.

Paulus gør opmærksom på forskellen mellem den krans af forgængelige laurbær, som sejrherren modtog som pris i væddekampen, og den uforgængelige herlighedskrone, der gives til ham, der med sejr fuldender den kristnes løb. De gør det, erklærer han, „for at få en sejrskrans, der visner, vi for at få en sejrskrans, der aldrig visner.“ De græske idrætsmænd skånede ikke sig selv for at vinde en

forgængelig sejrpris. Vi stræber efter en pris, som har langt større værd, selve det evige livs krone! Hvor burde vi så være langt mere påpasselige i vor kamp og langt mere villige til at ofre og fornægte os selv!

I Hebræerbrevet udpeges der det sande formål, som burde kendetegne den kristnes vædekamp for at vinde evigt liv: „Så lad da også os lægge alt det bort, som tynger, og synden, som så let hilder os, og lad os med udholdenhed ile fremad i det kapløb, vi har foran os, mens vi retter vort blik mod Jesus, troens banebryder og fuldender.“ Heb. 12, 1. 2. Misundelse, ondskab, onde tanker, slet tale, gerrighed, dette er, hvad der tynger, og hvad den kristne må skille sig af med, hvis han lykkeligt skal fuldende løbet om evigt liv. Enhver vane eller skik, der fører til synd og bringer skam over Kristus, må opgives, koste, hvad det vil! Himmels salighed kan ikke opnås af noget menneske, der trodser de evige begreber om retfærdighed. Én synd, man stadig dyrker, er nok til at nedbryde karakteren og vildlede andre. Frel-

„Hvis din hånd forarger dig,“ sagde seren, „så hug den af! Det er bedre for dig at gå vanfør ind til livet end at fare til Helvede til den uudslukkelige ild med begge dine hænder i behold. Og hvis din fod forarger dig, så hug den af! Det er bedre for dig at gå halt ind til livet end at kastes i Helvede med begge dine fødder i behold.“ Mark. 9, 43-45. Hvis man for at frelse legemet fra døden ville lade hånden eller foden hugge af, ja, selv ofre sit øje, hvor langt mere omsorgsfuld burde den kristne så ikke være for at skaffe sig af med synden, som bringer død over sjælen! [167]

Vædekæmperne i fortidens lege var ikke engang sikre på sejren, selv om de havde underkastet sig selvfornægtelse og hård selvtugt. „Ved I ikke,“ siger Paulus, „at de, der løber på væddeløbsbanen, ganske vist alle løber, men kun én får sejrprisen?“ Hvor ivrigt og alvorligt løberne end stræbte, så kunne sejrprisen kun gives til én. Kun én hånd kunne gribe den attråede krans! Nogle kunne udfolde de største anstrengelser for at opnå prisen, men idet de strakte hånden ud for at gribe den, var der mulighed for, at en anden et øjeblik før havde grebet den.

Men det samme er ikke tilfældet i den kristnes kamp. Ikke én af dem, der retter sig efter betingelserne, vil blive skuffet, når løbet er endt. Ikke én af dem, der er ihærdige og udholdende, vil gå glip

af sejren. Løbet er ikke for de hurtige eller kampen for de stærke. Den svageste hellige kan lige såvel som den stærkeste komme til at bære den udødelige herligheds krone. Alle kan vinde, når de ved den guddommelige nådes kraft bringer deres liv i overensstemmelse med Kristi vilje. Udøvelsen indenfor livets enkeltheder af de påbud, der findes i Guds ord, betragtes alt for tit som uvæsentlige som en sag, der er for ubetydelig til at kræve opmærksomhed. Men i betragtning af hvor meget der står på spil, er intet småt, der kan hjælpe eller hindre. Enhver handling tynger med i den vægtskål, der er afgørende for livets sejr eller nederlag. Og belønningen til dem, der vinder løbet, vil stå i forhold til den energi og ihærdighed, hvormed de har kæmpet.

Apostlen sammenlignede sig selv med en mand, der deltager i et kapløb og anspænder hver nerve for at vinde sejrprisen. Han siger: „Jeg løber derfor ikke på må og få; jeg kæmper som en nævekæmper, der ikke støder i luften, men jeg er hård mod mit legeme og holder det i ave, for at ikke jeg, der har prædikeret for andre, selv skal blive forkastet.“ Paulus underkastede sig hård selvtugt, for at han ikke skulle løbe på må og få i den kristne vædekamp. Ordene: „Jeg er hård mod mit legeme,“ betyder bogstaveligt ved streng disciplin at undertrykke begær, tilskyndelser og lidenskaber.

Paulus frygtede for, at han, som havde prædikeret for andre, selv skulle blive forkastet. Han forstod, at hvis han ikke i sit liv gav udtryk for de grundsætninger, han troede på og prædikede, ville hans arbejde for andre ikke nytte ham noget. Hans tale, hans indflydelse og hans afvisning af at give efter for tilfredsstillelse af egne lyster måtte vise, at hans religion ikke blot var en bekendelse, men en daglig og levende forbindelse med Gud. Der var ét mål, han altid havde for øje og alvorligt stræbte efter at nå, nemlig „retfærdigheden fra Gud, grundet på tro“. Fil. 3, 9.

[168] Paulus vidste, at hans kamp mod det onde ville vare ved, så længe han levede. Han var altid klar over nødvendigheden af at være på vagt overfor sig selv, så jordiske ønsker ikke skulle få overhånd over åndelig iver. Af al sin kraft vedblev han med at kæmpe mod sine naturlige tilbøjeligheder. Altid så han for sig det ideal, han skulle nå, og dette ideal stræbte han imod ved villig lydighed mod Guds bud. Hans ord, hans handlinger, hans længsler, alt var bragt ind under Guds Ånds magt.

Det var dette oprigtige ønske om at vinde løbet om det evige liv, Paulus higede efter at se åbenbaret i de korintiske troendes liv. Han vidste, at hvis de skulle nå til Kristi formål med dem, ville det koste dem et livs kamp, hvorfra der ikke var nogen be-frielse. Han tryglede dem om at kæmpe retteligt og dag efter dag søge fromhed og moralsk fuldkommenhed. Han bøn-faldt dem om at kaste alle byrder fra sig og haste fremad mod målet, som var fuldkommenhed i Kristus.

Paulus gjorde korinterne opmærksom på det gamle Israels erfaringer, på de velsignelser, der lønnede deres lydighed, og den dom, der fulgte efter deres overtrædelser. Han mindede dem om, på hvilken underfuld måde hebræerne var blevet ført ud af Ægypten, beskyttet af skyen om dagen og ildstøtten om natten. På denne måde var de blevet ført trygt gennem Det røde Hav, mens ægypterne, der prøvede at komme over på samme måde, alle druknede. Gennem disse handlinger havde Gud anerkendt Israel som sin menighed. De „spiste alle den samme åndelige mad og drak alle den samme åndelige drik, thi de drak af en åndelig klippe, som fulgte med; og den klippe var Kristus.“ Under alle deres rejser havde hebræerne haft Kristus til fører. Den klippe, Moses slog på, var et billede på Kristus, der skulle såres for menneskers overtrædelser, for at frelsens strømme kunne flyde til alle.

Trods Guds godhed mod hebræerne ramte hans dom dem dog på grund af deres hang til det tidligere vellevned i Ægypten og på grund af deres synd og oprørskhed. Apostlen indskærpede de korintiske troende at lægge mærke til den lære, der rummedes i Israels erfaringer. „I dette er de blevet eksempler til advarsel for os,“ sagde han, „for at vi ikke skal begære, hvad ondt er, således som de gjorde.“ Han viste dem, hvorledes kærlighed til velvære og nydelse havde beredt vejen for synder, der fremkaldte Guds højeste vrede. Det var, da Israels folk satte sig til at spise og drikke og derpå stod op for at lege, at de forkastede den gudsfrygt, som de havde følt, mens de lyttede til lovens ord. Da lavede de sig en guldkalv, som skulle være deres gud, og den tilbad de. Og det var efter at have deltaget i en overdådig fest i forbindelse med dyrkelsen af BaalPeor, at mange af hebræerne faldt på grund af utugt. Guds vrede blev vakt, og på hans befaling dræbtes der „tre og tyve tusinde“ af pest på én dag.

Apostlen bønfalet korinterne: „Derfor skal den, der mener at stå, tage sig i agt, at han ikke falder.“ Hvis det skete, at de blev pralende og selvsikre, hvis de forsømte at våge og bede, ville de falde for frygtelige synder og nedkalde Guds vrede over sig. Dog ville Paulus ikke, at de skulle henfalde til fortvivelse og modløshed. Han gav dem denne forsikring: „Gud er trofast, han vil ikke tillade, at I fristes over evne, men sammen med fristelsen skabe vej ud af den, så I kan stå den igennem.“

[169] Paulus opfordrede brødrene til at spørge sig selv, hvilken virkning deres ord og gerninger ville få på andre, og ikke gøre noget, hvor uskyldigt det end kunne være i sig selv, der kunne synes at billige afgudsdyrkelse eller vække anstød hos dem, der var svage i troen. „Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør det alt til Guds ære! Bliv ikke til anstød for nogen, hverken for jøde eller græker eller Guds menighed.“

Apostlens advarende ord til korinterne har bud til alle tider, og ganske særligt til vor egen tid. Ved afgudsdyrkelse forstod han ikke blot tilbedelse af afguder, men egenkærlighed, magelighed og nydelsessyge under alle skikkelser. Blot at bekende sig til Kristi tro og have et ydre kendskab til sandheden gør ikke et menneske til kristen. En religion, der kun har til formål at glæde øjet, øret og smagen, eller som billiger tilfredsstillelse af egne lyster, er ikke Kristi religion.

Ved en sammenligning mellem menigheden og det menneskelige legeme giver apostlen et billede på den nære og harmoniske forbindelse, der burde være mellem alle medlemmer af Kristi menighed. Han skrev: „Med én Ånd blev vi alle døbt til at være ét legeme, enten vi er jøder eller grækere, trælle eller fri; og alle har vi inddrukket samme Ånd. Legemet består jo heller ikke af ét lem, men af mange. Selv om foden ville sige: „Da jeg ikke er hånd, hører jeg ikke med til legemet,“ hører den alligevel med til legemet. Og selv om øret ville sige: „Da jeg ikke er øje, hører jeg ikke med til legemet,“ så hører det alligevel med til legemet. Hvis hele legemet var øje, hvad blev der så af hørelsen? Hvis det hele var hørelse, hvad blev der så af lugtesansen? Men nu har Gud sat lemmerne på legemet, og ethvert af dem, således som han ville. Men hvis de alle var ét lem, hvad blev der så af legemet? Nu er der mange lemmer og dog kun ét legeme. Øjet kan ikke sige til hånden: „Dig har jeg ikke brug for,“ ej heller hovedet til fødderne: „Jer har jeg ikke brug for.“ . . . Men Gud

har sammenføjet legemet således, at han lod det ringe få des mere ære, for at der ikke skulle være splid i legemet, men lemmerne have samme omsorg for hverandre. Når ét lem lider, lider alle lemmerne med; når ét lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med. Og I er nu Kristi legeme og hver for sig hans lemmer.“

Og derpå forkynder Paulus i ord, som fra denne dag indtil nu har været en kilde til inspiration og opmuntring for mænd og kvinder, betydningen af den kærlighed, som burde næres af Kristi disciple. „Talte jeg end med menneskers og engles tunger, men ikke havde kærlighed, da var jeg et rungende malm eller en klingende bjælde. Og havde jeg end profetisk gave og kendte alle hemmeligheder og sad inde med al kundskab, og havde jeg al tro, så jeg kunne flytte bjerge, men ikke havde kærlighed, da var jeg intet. Og uddelte jeg end alt, hvad jeg ejer, til de fattige og gav mit legeme hen til at brændes, men ikke havde kærlighed, da gavnede det mig intet.“

Det menneske, hvis hjerte ikke er fyldt af kærlighed til Gud og dets medmennesker, er ikke Kristi sande discipel, lige meget hvor høj dets stilling er. Om end han er i besiddelse af stor tro og endog har magt til at gøre undergerninger, så har hans tro intet værd uden kærlighed. Han kan måske udfolde stor gavmildhed; men hvis han af nogen anden grund end oprigtig kærlighed skænker alt sit gods for at skaffe de fattige mad, vil denne handling ikke berettige ham til Guds velbehag. Måske han i sin nidkærhed endog kommer til at lide martyrdøden, men hvis det ikke er bevirket af kærlighed, vil Gud betragte ham som en vildledt fanatiker eller som en ærgerrig hykler.

„Kærligheden er langmodig, kærligheden er mild; den misunder ikke; kærligheden praler ikke, opblæses ikke.“ Den reneste glæde har sit udspring i den dybeste ydmygelse. De stærkeste og ædleste personligheder skabes på tålmodighedens og kærlighedens grundvold og ved at underkaste sig Guds vilje.

Kærligheden „gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, lader sig ikke ophidse, bærer ikke nag.“ En kristuslignende kærlighed opfatter andres motiver og handlinger på den bedst tænkelige måde. Den afslører ikke unødvendigt andres fejl; den lytter ikke ivrigt til nedsættende omtale, men søger snarere at erindre om andres gode egenskaber.

Kærligheden „glæder sig ikke over uretten, men glæder sig over sandheden; den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.“ Denne

[170]

kærlighed „ophører aldrig.“ Den kan aldrig miste sin værdi; den er en himmelsk egenskab. Den vil som en kostelig skat af sin ejermand blive båret ind gennem porten til Guds stad.

„Så bliver da tro, håb og kærlighed, disse tre; men størst af dem er kærligheden.“

Under sænkningen af det moralske niveau blandt de korintiske kristne var der nogle, som havde opgivet det fundamentale grundlag for deres tro. Nogle var gået så vidt som til at fornægte læren om opstandelsen. Paulus imødegik dette kætteri med et meget klart vidnesbyrd med hensyn til de umiskendelige beviser for Kristi opstandelse. Han erklærede, at Kristus efter sin død „er opstået på den tredie dag, efter skrifterne,“ hvorefter „han blev set af Kefas, derefter af de tolv; derefter blev han set af over fem hundrede brødre på én gang, af hvilke de fleste endnu er i live, men nogle er hensovede; derefter blev han set af Jakob, dernæst af alle apostlene; men sidst af alle blev han set også af mig.“

Med overbevisende kraft forkyndte apostlen opstandelsens store sandhed. „Hvis der ikke er nogen opstandelse af døde,“ hævdede han, „så er heller ikke Kristus opstået. Men er Kristus ikke opstået, så er vort budskab jo tomt, og jeres tro også tom. Så kommer vi også til at stå som falske vidner om Gud, fordi vi har vidnet imod Gud, at han opvakte Kristus, hvem han ikke har opvakt, såfremt døde i virkeligheden ikke opstår. Thi hvis døde ikke opstår, så er Kristus heller ikke opstået. Og hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves; så er I endnu stadig i jeres synder; så er altså også de, som er hensovet i Kristus, gået fortabt. Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker. Men nu er Kristus opstået fra de døde som en førstegrøde af de hensovede.“

Apostlen ledte de korintiske brøders tanker frem til sejrsglæden på opstandelsesmorgen, når alle de hensovede hellige skal opstå for derefter for evigt at bo hos Herren. „Se, jeg siger jer en hemmelighed,“ sagde apostlen, „vi skal ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles, i et nu, i et øjeblik, når den sidste basun lyder; thi basunen skal lyde, og de døde skal opstå uforkrænkelige, og da skal vi forvandles. Thi dette forkrænkelige må iføre sig uforkrænkelighed, og dette dødelige iføre sig udødelighed. Men når dette forkrænkelige har iført sig uforkrænkelighed, og dette dødelige har iført sig udødelighed, da skal det ord opfyldes, som står skrevet:

„Død, hvor er din sejr? død, hvor er din brod?“ Men Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!“

De trofaste har en herlig sejr i vente. Apostlen så de store muligheder, som de troende i Korint havde foran sig, og søgte at henlede deres opmærksomhed på det, som løfter op over det selviske og sanselige og kroner livet med håbet om udødelighed. Han formanede dem alvorligt til at være tro imod deres høje kald i Kristus. „Derfor, mine elskede brødre!“ sagde han bønligt, „vær faste urokkelige, altid rige i Herrens gerning; I ved jo, at jeres møje er ikke forgæves i Herren.“

Sådan stræbte apostlen på den mest afgjorte og indtrængende måde efter at rette de falske og farlige tanker og vaner, som havde vundet indpas i den korintiske menighed. Han talte rent ud til dem, men altid med kærlighed til deres sjæle. Gennem hans advarsler og bebrejdelser skinnede lyset fra Guds trone på dem for at åbenbare de skjulte synder, som besudlede deres liv. Hvordan ville de mon tage imod det?

Da brevet var blevet afsendt, blev Paulus bange for, at det, han havde skrevet, måske for dybt ville såre dem, han så gerne ville hjælpe. Han frygtede af ganske hjerte, at kløften mellem dem skulle blive dybere, og undertiden længtes han efter at tilbagekalde, hvad han havde sagt. De, der ligesom apostlen har følt et stort ansvar for elskede menigheder eller institutioner, kan bedst vurdere hans nedtrykte sindsstemning og hans selvbebrejdelser. De af Guds tjenere, der i disse tider skal bære ansvaret for hans gerning, kender noget til den samme erfaring om møje, kamp og ængstelig omhu, som faldt i den store apostels lod. Tynget af splittelsen indenfor menigheden, mødt med utaknemmelighed og forræderi fra nogle, af hvem han havde ventet kærlighed og støtte, klar over faren for de menigheder, som gav ly til synden, og nødt til at fremkomme med et kraftigt, indtrængende vidnesbyrd for at irettesætte syndere, var han på samme tid nedbøjet af frygt for muligvis at have optrådt med for stor stregthed. Med bævende hjerte ventede han på at få en beretning om, hvorledes budskabet var blevet modtaget.

*

Delte kapitel er bygget over det første brev til korinterne.

KAPITEL 31—BREVET MODTAGES PÅ RETTE MADE

Fra Efesus drog Paulus ud på en ny missionsrejse, på hvilken han håbede endnu en gang at besøge skuepladsen for sin tidligere virksomhed i Europa. En tid ventede han i Troas „for at forkynde evangeliet om Kristus“ og fandt dér nogle, der var rede til at høre hans forkyndelse. „Der var åbne døre for mit arbejde i Herren,“ sagde han senere om sit arbejde på dette sted. Men skønt hans virksomhed i Troas bar frugt, kunne han ikke blive der ret længe. Omsorgen for alle menighederne særlig for menigheden i Korint hvilede tungt på hans sind. Han havde håbet at træffe Titus i Troas, og gennem ham få underretning om, hvordan det advarende og irettesættende brev, han havde sendt brødrene i Korint, var blevet modtaget, men heri blev han skuffet. „Dog fik jeg ingen ro i mit sind,“ skrev han herom, „fordi jeg ikke traf Titus, min broder.“ Derfor forlod han Troas og sejlede til Makedonien, hvor han i Filippi mødte Timoteus.

I denne tid med ængstelse for menigheden i Korint håbede Paulus det bedste. Dog blev hans sjæl til tider overvældet af dyb sørgmodighed ved tanken om, at hans råd og formaninger måske blev misforstået. „Thi heller ikke, da vi kom til Makedonien,“ skrev han senere, „havde vort kød nogen ro, men vi var på alle måder i trængsel: udadtil kampe, indadtil angst. Men Gud, som trøster de nedbøjede, trøstede os ved Titus' komme.“

Dette trofaste sendebud bragte den opmuntrende nyhed, at der var sket en vidunderlig forvandling blandt de troende i Korint. Mange havde taget mod belæringen i Paulus' brev og havde omvendt sig fra deres synder. Deres liv var ikke mere en plet på kristendommen, men havde stor indflydelse til fremme for guds frygt i praksis.

Opfyldt af glæde sendte apostlen et nyt brev til de troende i Korint og gav udtryk for sin hjertelige glæde på grund af det gode, der var sket med dem. „Thi om jeg end har bedrøvet jer med mit brev, fortryder jeg det ikke selv om jeg også var ved at fortryde det!“ Mens han var plaget af frygt for, at hans ord skulle blive ringeagtet, fortrød

han undertiden, at han havde skrevet så bestemt og strengt. „Nu glæder jeg mig,“ fortsatte han, „ikke over det, at I blev bedrøvede, men over at I blev bedrøvede og derved ført til omvendelse. Thi jeres bedrøvelse var efter Guds sind, så I ikke på nogen måde skulle lide skade ved os. Thi bedrøvelse efter Guds sind virker omvendelse til frelse, som ikke fortrydes.“ Den anger, som fremkommer ved Guds nådes påvirkning af hjertet, fører til bekendelse og forsagelse af synden. Det var sådanne frugter, apostlen erklærede at have set i de korintiske troendes liv. „Hvor stor en iver har det ikke fremkaldt hos jer, ja, undskyldninger og harme og frygt og længsel og nidkærhed og straf!“

[173]

Paulus havde i nogen tid båret en sjælebyrde for menighederne, en byrde, der var så tung, at han knap kunne bære den. Falske lærere havde forsøgt at nedbryde hans indflydelse blandt de troende og hævde deres egne lærdomme i stedet for evangeliets sandheder. Hvilke bekymringer og skuffelser Paulus var omgivet af, viser sig i ordene: „En overvældende byrde, der oversteg vore kræfter, blev lagt på os, så vi endog opgav håbet om at redde livet.“

Men nu var en af årsagerne til ængstelse fjernet. Ved meddelelsen om, hvordan brevet til korinterne var blevet modtaget, udbrød Paulus med glæde: „Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, barmhjertighedens Fader og al trøsts Gud, som trøster os under al vor trængsel, så vi kan trøste dem, der er stedt i alle hånde trængsler, med den trøst, hvormed vi selv trøstes af Gud! Thi ligesom Kristuslidelserne i rigt mål kommer over os, således finder vi i rigt mål trøst ved Kristus! Når vi lider trængsel, sker det jer til trøst og frelse; når vi trøstes, sker det til trøst for jer, en trøst, som viser sin kraft deri, at I holder ud i de samme lidelser, som også vi lider; og vort håb om jer er urokkeligt, fordi vi ved, at ligesom I har del i lidelserne, således også i trøsten!“

Mens Paulus gav udtryk for sin glæde over deres nyomvendelse og den voksende nåde, gav han Gud hele æren for denne forvandling af hjerte og liv. „Men Gud ske tak,“ udbryder han, „som altid fører os i sejrstog ved Kristus og ved os alle vegne åbenbarer kundskaben om ham som en liflig duft! Thi en Kristi vellugt er vi for Gud blandt dem, der frelses og blandt dem, der fortabes.“ Det var tidens skik, at en feltherre, der havde sejret i kampen, ved sin hjemkomst medbragte et følge af fanger. Ved den slags lejligheder var der mænd, der bar

røgelsekar, og når hæren triumferende nærmede sig hjemmet, var den vellugtende duft for fangerne, der ventede døden, en dødens duft og et tegn på, at tiden for deres henrettelse var nær; men for de af fangerne, der havde vundet sejrherrens gunst, og hvis liv skulle skånes, var den en livsens duft, fordi den viste dem, at deres frigivelse nærmede sig.

Nu var Paulus fuld af tro og håb. Han følte, at Satan ikke skulle sejre over Guds værk i Korint, og med lovprisning udøste han sit hjertes taknemmelighed. Han og hans medarbejdere skulle fejre deres sejr over Kristi og sandhedens fjender ved at gå frem med fornyet iver for at udbrede kund-skaben om Frelseren. Ligesom røgelse skulle evangeliets duft spredes over hele verden. For dem, der ville modtage Kristus, skulle budskabet blive en duft til liv; men for dem, der ville modstå det, en duft af død til død.

[174] I forståelse af gerningens overvældende storhed udbrød Paulus: „Hvem er duelig hertil?“ Hvem er i stand til at prædike Kristus således, at hans fjender ikke skal få retfærdig årsag til at foragte hverken sendebudet eller det budskab, han bringer? Paulus ønskede at indprente de troende det højtidelige ansvar ved at forkynde evangeliet. Kun troskab i forkyndelsen af ordet i forbindelse med et rent hertil svarende liv kan gøre forkynderens gerning brugelig for Gud og til gavn for sjælene. Prædikanter, som i vore dage føler sig tyngede af en følelse af opgavens storhed, må nok med apostlen udbryde: „Hvem er duelig hertil?“

Der var nogle, der havde beskyldt Paulus for selvros, da han skrev sit forrige brev. Apostlen hentydede nu hertil ved at spørge menighedens medlemmer, om de bedømte ham på samme måde. „Begynder vi nu atter at anbefale os selv?“ spurgte han; „eller behøver vi måske som visse folk anbefalingsbreve til jer eller fra jer?“ Kristne, der flyttede et nyt sted hen, medbragte ofte anbefalingsbreve fra den menighed, de før havde været knyttet til; men de ledende arbejdere, grundlæggerne af disse menigheder, havde ikke brug for den slags anbefalinger. De korintiske troende, der fra afgudsdyrkelsen var blevet ført til tro på evangeliet, var i sig selv al den anbefaling, Paulus havde brug for. Deres antagelse af sandheden og den forandring, der var sket i deres liv, var tilstrækkeligt vidnesbyrd om hans troskab i gerningen og om hans myndighed til at råde, dadle og formane som Kristi tjener.

Paulus betragtede brødrene i Korint som sit anbefalingsbrev. „I er selv vort brev,“ skrev han, „som er indskrevet i vore hjerter og kendes og læses af alle mennesker. Det kendes på jer, at I er et brev fra Kristus, ført i pennen af os, indskrevet ikke med blæk, men med den levende Guds Ånd, ikke på stentavler, men på kødtavler, nemlig menneskehjerter.“

Synderes omvendelse og deres helliggørelse gennem sandheden er det stærkeste bevis, nogen prædikant kan få for, at Gud har kaldet ham til gerningen. Vidnesbyrdet om hans apostelgerning findes skrevet i de omvendtes hjerter og bevidnes af deres nye liv. Kristus, herlighedens håb, skabes i dem. En ordets forkynder får megen styrke ved denne besegling af hans gerning.

I vore dage burde Kristi tjenere opnå det samme vidnesbyrd som det, den korintiske menighed var for Paulus' arbejde. Men skønt der i vor tid er mange forkyndere, så er der stor mangel på duelige, hellige missionsarbejdere mænd, der er fyldt af den kærlighed, som boede i Kristus. Hovmod, selv-tillid, kærlighed til denne verden, ukærlig kritik, bitterhed, misundelse er de frugter, mange bærer, skønt de bekender sig til Kristi tro. Deres liv, som står i skarp modsætning til Frelserens liv, vidner ofte sørgeligt om, ved hvilken slags forkyndelse de er blevet omvendt.

Der kan ikke times noget menneske en større ære end at antages af Gud til at være en brugbar ordets forkynder. Men de, som Herren velsigner med kraft og god fremgang indenfor gerningen, praler ikke deraf. De erkender deres fuldstændige afhængighed af ham og er klare over, at de i sig selv ikke har nogen kraft. De siger ligesom Paulus: „Jeg mener ikke, at vi af os selv er duelige til at udtænke noget, som kom det fra os selv; men vor duelighed er fra Gud, som jo gjorde os duelige til at være tjenere for en ny pagt.“

En sand prædikant gør Mesterens gerning. Han føler betydningen af sin opgave og er klar over, at han overfor menigheden og verden skal opretholde et lignende forhold, som Kristus gjorde. Han arbejder utrætteligt for at lede syndere til et højere, ædlere liv, så de kan opnå den sejrendes løn. Hans læber er berørt af en glød fra alteret, og han ophøjer Jesus som synderes eneste håb. De, som hører ham, ved, at han har været Gud nær i inderlig, brændende bøn. Helligånden har hvilet over ham, hans sjæl har mærket den levende, himmelske ild, og han er i stand til at drage sammenligninger mellem de åndelige

[175]

spørgsmål. Han får kraft til at nedbryde Satans befæstninger. Hjerterne smelter ved hans fremstilling af Guds kærlighed, og mange kommer til at spørge: „Hvad skal jeg gøre for at blive frelst?“

„Derfor, da vi nu har denne tjeneste på grund af den barmhjertighed, der er blevet os til del, taber vi ikke modet; men vi har sagt os løs fra al skjult og skammelig adfærd, så vi ikke går underfundigt til værks, ikke heller forfalsker Guds ord, men anbefaler os til ethvert menneskes samvittighed for Guds åsyn ved åbent at forkynde sandheden. Selv om der også ligger et dække over vort evangelium, så er det for dem, der fortæbes, det er tildækket, for de vantro, hvis tanker denne verdens gud har slået med blindhed, så de ikke skuer ind i det lys, der stråler fra evangeliet om Kristi herlighed, han, som er Guds billede. Thi det er ikke os selv, vi prædiker, men Kristus Jesus som Herre, os selv derimod som tjenere for Jesu skyld. Thi Gud, som sagde: „Af mørke skal lys skinne frem,“ blev selv et skinnende lys i vore hjerter, for at kundskaben om Guds herlighed på Kristi åsyn må lyse klart.“

Således lovpriste apostlen Guds nåde og kærlighed, sådan som den viste sig ved den hellige, betroede stilling, han havde fået som en Kristi forkynder. Ved Guds overvældende nåde var han og hans medarbejdere blevet bevaret trods vanskeligheder, prøvelser og farer. De havde ikke omformet deres tro og lære efter deres tilhøreres smag og heller ikke tilbageholdt sandheder, der havde væsentlig betydning for frelsen, for at gøre deres lære mere tillokkende. De havde forkyndt sandheden tydeligt og klart, mens de bad for sjælenes overbevisning og omvendelse. Og de havde forsøgt at lade deres adfærd stemme overens med deres lære, så den sandhed, de forkyndte, selv måtte anbefale sig til enhver samvittighed.

„Men denne skat har vi i lerkar,“ fortsatte apostlen, „for at den overvældende kraft må være fra Gud og ikke fra os selv.“ Gud kunne have forkyndt sin sandhed gennem syndfri engle, men dette er ikke efter hans vilje. Han vælger menneskelige væsener, fulde af skrøbelighed, til redskaber for udførelsen af sine formål. Den kostelige skat gemmes i lerkar. Ved menneskers hjælp skal hans velsignelser bringes ud til verden. Ved dem skal hans herlighed skinne frem gennem syndens mørke. I kærlig tjeneste skal de møde syndere og nødlidende og føre dem til korset. Og i hele deres gerning

skal æren, hæderen og lovprisningen gælde ham, som er over alle og over alt.

Med hensyn til sine egne erfaringer viste Paulus dem, at han ved at vælge tjenesten for Kristus ikke havde ladet sig lede af selviske motiver; for hans vej havde været omgærdet af trængsler. „På alle måder er vi hårdt trængte,“ skrev han, „men ikke indestængte, tvivlrådige, men ikke fortvivlede, forfulgte, men ikke forladte, slået til jorden, men ikke slået ihjel. Altid bærer vi Jesu dødslidelse med os på vort legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme.“

[176]

Paulus mindede brødrene om, at som Kristi sendebud var han og hans medarbejdere altid i livsfare. De trængsler, de var ude for, var nær ved at slide deres kræfter op. „Ja, hver stund, vi lever,“ skrev han, „overgives vi til døden for Jesu skyld, for at Jesu liv må blive åbenbart i vort dødelige kød. Så gør døden da sin gerning i os, men livet sin gerning i jer.“

Under legemlige lidelser på grund af savn og slid indstillede disse Kristi tjenere sig på at lide hans død. Men det, som i dem virkede til døden, bragte åndeligt liv til korinterne, der ved tro på sandheden blev meddelagtige i det evige liv. Med dette for øje måtte Jesu disciple være omhyggelige for ikke ved forsømmelse og misfornøjelse at øge de arbejdendes byrder og prøvelser.

„Men da vi har den samme troens Ånd,“ vedblev Paulus, „som i skriftordet: „Jeg troede, derfor talte jeg,“ så tror vi også, og derfor taler vi også.“ I fuld overbevisning om virkeligheden i den sandhed, der var ham betroet, kunne intet påvirke Paulus til at omgås Guds ord svigefuldt eller til at skjule sin sjæls forvisning. Han ville ikke erhverve sig rigdom, ære eller nydelse ved at vise eftergivenhed overfor verdens meninger. Skønt han var i bestandig fare for at lide martyrdøden for den tro, han havde prædikeret for korinterne, lod han sig ikke skræmme; thi han vidste, at han, som var død og opstanden, atter ville oprejse ham fra graven og føre ham frem for Faderen.

„Det sker nemlig altsammen for jeres skyld,“ sagde han, „for at nåden ved at nå til flere og flere må vokse og forøge taksigelsen til Guds ære.“ Det var ikke for at forherlige sig selv, at apostlene prædikede evangeliet. Det var håbet om sjæles frelse, der førte dem til at vie deres liv til denne opgave. Og det var dette håb, som afholdt

dem fra at ophøre med deres bestræbelser på grund af truende fare eller virkelige lidelser.

„Derfor taber vi ikke modet,“ erklærede Paulus, „tværtimod, selv om også vort ydre menneske går til grunde, fornyes dog vort indre menneske dag for dag.“ Paulus mærkede fjendens magt; men skønt hans legemlige kræfter var ved at blive svagere, forkyndte han trofast og uden vaklen Kristi evangelium. Iført Guds fulde rustning hastede denne korssets helt fremad i kampen. Hans opmuntrende røst forkyndte hans sejr i striden. Med blikket rettet mod de trofastes løn udbrød han med jubel: „Vor trængsel, der er stakket og let, virker uden mål og måde en evig vægt af herlighed for os, som ikke har blikket rettet mod de synlige ting, men mod de usynlige; thi de synlige varer kun til en tid, de usynlige varer evigt.“

Dybt alvorlig og rørende er apostlens appel til de korintiske brødre om påny at overveje deres Frelasers uforlignelige kærlighed. „I kender jo vor Herres Jesu Kristi nåde,“ skrev han, „at han for jeres skyld blev fattig, da han var rig, for at I ved hans fattigdom skulle blive rige.“ I ved, fra hvilke højder han nedsteg, til hvilket dyb af ydmygelse han steg ned. Og da han først havde betrådt selvfor nægtelsens og opofrelsens vej, veg han ikke fra den, før han havde givet sit liv. For ham var der ingen hvile mellem tronen og korset.

[177]

Paulus dvælede ved hvert enkelt punkt, for at de, som kom til at læse brevet, fuldt ud skulle forstå Frelserens vidunderlige forringelse af sig selv for deres skyld. Apostlen beskrev Kristus, som han var, da han var Gud lig og sammen med ham modtog englernes lovprisning, og indtil han nåede ydmygelsens største dybder. Paulus var sikker på, at hvis de kunne nå til at fatte det overvældende offer, som Himmelens konge havde bragt, så ville al selvskhed forsvinde ud af deres liv. Han viste dem, hvordan Guds Søn havde frasagt sig sin herlighed og frivilligt givet sig ind under menneskenaturens vilkår og derpå havde ydmyget sig som en tjener, der var lydige til døden, „ja, døden på et kors,“ (Fil. 2, 8), for at han kunne hæve det faldne menneske fra nedværdigelsen op til håbet og glæden i Himmelen.

Når vi gransker de guddommelige egenskaber i korssets lys, finder vi barmhjertighed, kærlighed og tilgivelse sammen med retfærdighed. Vi ser på tronen ham, som på sine hænder og fødder og i sin side bærer mærkerne af den lidelse, han tålte for at forsonen men-

nesket med Gud. Vi ser den evige Fader, der bor i et utilgængeligt lys, men alligevel tager os til sig for sin Søns skyld. Gengældelsens sky, der truede med elendighed og fortvivlelse, åbenbarer i det lys, der genspejles fra korset, Guds indskrift: Lev, du synder, lev! Lev, I bodfærdige, troende sjæle! Jeg har betalt løsesummen!

Ved beskuelsen af Kristus dvæler vi ved en kærlighed, der er uden grænser. Vi prøver at fortælle om hans kærlighed, og sproget har ikke ord nok. Vi tænker på hans liv på jorden, hans offer for os, hans gerning i Himmelen som vor talsmand og de boliger, han bereder til dem, der elsker ham; og vi kan blot udbryde: o, hvor Kristi kærlighed er rig og dyb! „Deri består kærligheden: ikke i, at vi har elsket Gud, men i, at han elskede os og sendte sin Søn til soning for vore synder.“ 1 Joh. 4, 10. „Se, hvor stor en kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn.“ 1 Joh. 3, 1.

I hver sand discipel brænder denne kærlighed som en hellig flamme på hjertets alter. Det var her på jorden, at Guds kærlighed åbenbarede sig ved Kristus. Det er på jorden, at hans børn bør genspejle denne kærlighed gennem et uangribeligt liv. På denne måde vil syndere blive ført til korset for at se Guds Lam.

*

Dette kapitel er bygget over det andet brev til korinterne

KAPITEL 32—EN GAVMILD MENIGHED

sit første brev til menigheden i Korint belærte Paulus de troende om de almindelige principper, der ligger til grund for Guds gerning på jorden. Da han skrev om sit apostoliske arbejde for dem, spurgte han:

„Hvem gør vel nogen sinde krigstjeneste på egen lønning? Hvem planter en vingård og spiser ikke af dens frugt? Eller hvem vogter en hjord og nyder ikke af hjordens mælk? Taler jeg her kun ud fra almindelig menneskelig tankegang, eller siger ikke også loven det samme? Der står jo dog skrevet i Mose lov: „Du må ikke binde munden til på en okse, når den tærsker.“ Er det okserne, der ligger Gud på sinde? eller er det ikke helt med tanke på os, at han siger det? Jo! Med tanke på os blev det skrevet, fordi den, der pløjer, skal pløje i håb, og den, der tærsker, skal gøre det i håb om at få sin del.“

Når vi hos jer har sået åndelige goder,“ spurgte apostlen videre, „er det da for meget, om vi hos jer høster timelige? Har andre den ret over jer, skulle vi da ikke snarere have den? Dog har vi ikke gjort brug af denne ret, men vi udholder alt for ikke at lægge hindring i vejen for Kristi evangelium. Ved I ikke, at de, der tjener ved helligdommen, får deres føde fra helligdommen, og at de, der har deres gang ved alteret, får deres del fra alteret? Således har også Herren bestemt, at de, der forkynder evangeliet, skal leve af evangeliet.“ 1 Kor. 9, 7-14.

Apostlen henviste her til Herrens plan for underhold af de præster, der tjente i templet. De, som var udtaget til dette hellige embede, fik deres underhold af deres medbrødre, for hvem de forvaltede de åndelige velsignelser. „Og de af Levi sønner, der bliver præster, har befaling til efter loven at tage tiende af folket.“ Heb. 7, 5. Levi stamme var udvalgt af Herren til den hellige tjeneste ved templet og til at være præster. Om præsten blev der sagt: „Thi ham har Herren din Gud udvalgt . . . for at han og hans sønner altid skal gøre præstetjeneste i Herrens navn.“ 5 Mos. 18, 5. En tiendedel af

al indkomst krævede Herren som sin ejendom, og at tilbageholde tienden betragtedes som røveri.

Det var denne metode til prædikanter nes underhold, Paulus hentydede til, da han sagde: „Således har også Herren bestemt, at de, der forkynner evangeliet, skal leve af evangeliet.“ Og senere sagde apostlen i brevet til Timoteus: „En arbejder er sin løn værd!“ 1 Tim. 5, 18. [179]

Betalingen af tiende var kun en del af Guds plan til støtte for hans tjeneste. Der var særlige bestemmelser om talrige gaver og ofre. Ved det jødiske system blev folket oplært til at nære en gavmildhedens ånd, både ved at opretholde Guds sags tjeneste og ved at forsørge nødlidende. Ved særlige lejligheder blev der givet frivillige offer-gaver. Ved kornhøsten og vinhøsten blev førstegrøden både af korn, vin og olie helliget som offer til Herren. Eftersankningen og markens hjørner var forbeholdt de fattige. Det første af ulden, når fårene blev klippet, og af hveden, når den blev tærsket, blev lagt hen til Gud. Ligeså de førstefødte af alle dyr, og ved den førstefødte søns fødsel blev der betalt et forløsningsoffer. Før-stegrøden skulle frembæres for Herren i hel-ligdommen og blev derefter viet til brug for præsterne.

Ved dette godgørenhedssystem søgte Herren at lære Israel, at han i alle ting måtte være den første. På denne måde blev de påmindede om, at det var Gud, som var ejer af deres marker, deres hjerde og deres fåreflokke; at det var ham, der sendte dem solskinnet og regnen, som udviklede og modnede høsten. Alt, hvad de ejede, var hans; de selv var kun husholdere over hans ejendom.

Det er ikke Guds mening, at kristne, hvis forrettigheder langt overgår jødefolkets, skal give mindre rigeligt, end de havde givet. „Enhver, som har fået meget givet, af ham skal man kræve meget,“ sagde Frelseren. Luk. 12, 48. Den gavmildhed, der krævedes af hebræerne, var i høj grad til fordel for deres eget folk; i dag er Guds gerning udbredt over hele jorden. Kristus har lagt evangeliets skat i sine disciples hænder, og dem har han overgivet ansvaret for, at frelsens glædelige budskab bliver bragt ud til verden. Vore forpligtelser er visselig langt større end det gamle Israels.

Efterhånden som Guds gerning vokser, vil der oftere og oftere blive opfordret til at hjælpe. For at disse opfordringer kan blive besvaret, må de kristne rette sig efter denne befaling: „Bring hele

tienden til forrådshuset, så der kan være mad i mit hus.“ Mal. 3, 10. Hvis bekendende kristne med troskab ville bringe Gud deres tiende og offergaver, ville hans skatkammer være fuldt. Da ville man ikke behøve at tage sin tilflugt til udsalg, lotterier eller velgørenhedsfester for at skaffe penge til støtte for evangeliet.

Mennesker lader sig friste til at bruge deres penge til fornøjelser, til nydelser af forskellig slags, til personligt brug eller til forskønnelse af deres hjem. Mange menighedsmedlemmer betænker sig ikke på hertil at bruge rigeligt af penge, ja, at ødsle med dem. Men hvis man beder dem om at give til Herrens skatkammer for at fremme hans arbejde på jorden, får de betænkeligheder.

Måske giver de en lille sum, fordi de føler, at de ikke godt kan komme uden om det, men langt mindre, end de tit anvender til unødvendige nydelser. De udviser ingen virkelig kærlighed til Kristi tjeneste eller alvorlig interesse for sjælens frelse. Intet under, at den slags menneskers åndelige liv kun fører en hensygnende tilværelse.

[180] Den, hvis hjerte brænder af Kristi kær lighed, betragter det ikke blot som en pligt, men som en glæde, at hjælpe med til at fremme den største og helligste opgave, der er betroet mennesker, den opgave at skænke verden godhedens, nådens og sandhedens rigdomme.

Det er gerrighedens ånd, der får mennesker til at beholde de midler, der med rette tilhører Gud, til tilfredsstillelse af deres egne lyster, og denne ånd er nu lige så afskyelig i hans øjne, som dengang hans profet strengt irettesatte folket og sagde: „Skal et menneske bedrage Gud? I bedrager mig jo! Og I spørger: „Hvorved har vi bedraget dig?“ Med tienden og offerydelsen! I trues med forbandelse og bedrager mig dog, ja alt folket gør det.“ Mal. 3, 8. 9.

Gavmildhedens ånd er en himmelsk ånd. Denne ånd får sin højeste udfoldelse ved Kristi offer på korset. For vor skyld gav Faderen sin enbårne Søn, og da Kristus havde givet alt, hvad han havde, gav han sig selv, for at mennesker kunne frelses. Korset på Golgata burde kalde godgørenheden frem hos hver eneste af Kristi disciple. Der gives her et billede på at give og atter give. „Den, der siger, at han bliver i ham, han er også selv skyldig at vandre således, som han vandrede.“ 1 Joh. 2, 6.

På den anden side er selvskhedens ånd Satans ånd. Det princip, der viser sig i verdslige menneskers liv, er at få og stadig få. De håber

på denne måde at sikre sig lykke og behageligheder, men frugten heraf bliver elendighed og død.

Først når Gud holder op med at velsigne sine børn, ophører deres forpligtelse til at give ham den del, han kræver, tilbage. De burde ikke blot give Herren den del, som tilhører ham, men de burde også som et taknemmelighedsoffer bringe en rigelig gave til hans skatkammer. Med glade hjerter burde de vie Skaberen førstegrøden af deres goder, deres mest udsøgte ejendom og deres bedste og helligste tjeneste. På denne måde vil de blive rigt velsignet. Gud selv vil gøre deres hjerter til en frugtbar have, som aldrig mangler vand, og når den store høst skal sankes i lade, vil de neg, som de kan bringe Mesteren, være lønnen for deres uegennyttige brug af de talenter, han har lånt dem.

Guds udvalgte sendebud, der står midt i en stridens gerning, burde aldrig være tvungne til at føre kampen for deres egne midler uden at blive hjulpet ved deres brødres kærlige deltagelse og hjertelige støtte. Det tilkommer menigheden at handle gavmildt mod dem, der slipper deres verdslige beskæftigelse for helt at give deres liv til tjeneren. Når Guds tjenere får opmuntring, vinder hans sag frem; men når den retmæssige hjælp holdes tilbage ved menneskers egoisme, svækkes deres hænder, og deres brugbarhed lammes ofte alvorligt.

Det vækker Guds mishag, når de, der hævder at være hans disciple, dog lader indviede arbejdere lide under mangel på det nødvendige til livets ophold, mens de er beskæftigede med aktivt arbejde. Disse egoister vil blive draget til regnskab ikke blot for misbrug af deres Herres penge, men også for det mismod og den smerte, de har voldt Guds trofaste tjenere. De, som er kaldede til forkyndergerningen, og som ved pligtens kald har opgivet alt andet for at ofre sig for tjeneren for Gud, burde modtage tilstrækkelig løn for deres opofrende gerning til, at det var nok for dem selv og deres familie.

[181]

I de forskellige afdelinger af verdsligt arbejde, både åndeligt og legemligt, kan pålidelige arbejdere tjene en god løn. Er så ikke det arbejde at sprede sandheden og føre sjæle til Kristus mere betydningsfuldt end nogen almindelig beskæftigelse? Og er ikke de, som trofast påtager sig dette arbejde, fuldt berettigede til rigeligt vederlag? Gennem vor vurdering af den relative værdi af arbejde for at bringe åndelig hjælp og timeligt velfærd viser vi vor vurdering af det himmelske i modsætning til det jordiske.

Hvis der skal findes penge i kassen til støtte for tjenesten og til at imødekomme kaldet til at hjælpe i missionsgerningen, er det nødvendigt, at Guds folk giver med glæde og gavmildhed. Der påhviler prædikanterne et alvorligt ansvar for at minde menighederne om, hvad der behøves til Guds riges arbejde, og oplære dem til gavmildhed. Hvis man forsømmer dette, og menighederne svigter i at give til andres fornødenheder, så lider ikke blot Herrens tjeneste under det, men den velsignelse, de troende skulle have, forholdes dem.

Selv de meget fattige bør bringe deres offergaver til Gud. De skal få del i Kristi nåde ved at fornægte sig selv for at hjælpe dem, hvis nød er endnu mere trykkende end deres egen. Den fattiges gave, selvfornægtelsens frugt, stiger op til Gud som duftende røgelse. Og enhver opofrende handling styrker barmhjertighedens ånd i giverens bryst og forener ham tættere med ham, som var rig, men som for vor skyld blev fattig, for at vi ved hans fattigdom skulle blive rige.

Den fattige enkes handling, da hun kastede sin lille skærv, to småmønter alt, hvad hun ejede i tempelblokken, berettes til opmuntring for alle dem, der, skønt de kæmper med fattigdom, dog gerne ved deres gaver vil medvirke til Guds riges fremme. Kristus henledte disciplenes opmærksomhed til denne kvinde, der havde givet „hele sit eje.“ Mark. 12, 44. Han regnede hendes gave for større end de store offergaver fra dem, hvis almisser ikke krævede nogen selvfornægtelse. De havde givet en ringe del af deres overflod. Enken havde for at kunne ofre berøvet sig det nødvendigeste i tillid til, at Gud ville sørge for hendes fornødenheder den næste dag. Om hende sagde Frelseren: „Sandelig siger jeg eder: denne fattige enke har lagt mere deri end alle de andre, som lagde noget i tempelblokken.“ Mark. 12, 43. Således lærte han dem, at en gaves værdi ikke beregnes efter beløbet, men efter de forhold, hvorunder den gives, og de bevæggrunde, der driver giveren.

Under sin tjeneste for menighederne var apostlen Paulus utrættelig i sine bestræbelser for at indgyde de nyomvendtes hjerter et ønske om at gøre store ting for Guds riges sag. Mange gange formanede han dem til gavmildhed. Da han talte til de ældste i Efesus om sin tidligere tjeneste iblandt dem, sagde han: „Jeg har vist jer, at ved således at arbejde bør vi tage os af de skrøbelige og ihukomme Herren Jesu ord, at han selv har sagt: „Saligere er det at give end at modtage.“ „Den, der sår sparsomt,“ skrev han til korinterne, „skal

også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt. Enhver give, som hans hjerte har tilsagt ham; thi Gud elsker en glad giver.“ Ap. G. 20, 35; 2 Kor. 9, 6. 7.

Næsten alle de makedoniske troende var fattige på denne verdens gods, men deres hjerter strømmede over af kærlighed til Gud og hans sandhed, og de gav med glæde til evangeliets fremme. Når der blev foretaget almindelige indsamlinger i de hedningekristne menigheder til hjælp for de jødiske troende, blev de makedoniske troendes godgørenhed fremhævet som et eksempel for andre menigheder. Da apostlen skrev til de kristne i Korint, bad han dem lægge mærke til „den Guds nåde, som er givet Makedoniens menigheder, at samtidig med, at de stod deres prøve i megen trængsel er der af deres overvældende glæde og deres dybe fattigdom vældet frem en rigdom af gavmildhed. Thi det kan jeg vidne: de gav efter evne, ja, over evne, og det uopfordret! Indtrængende bad de os om den nåde at måtte være med i hjælpen til de hellige.“ 2 Kor. 8, 1-4.

Denne villighed til at ofre fra de makedoniske troendes side stammede fra helhjertet overgivelse. Tilskyndet af Guds Ånd „gav de sig selv først og fremmest til Herren“, (2 Kor. 8, 5), og derpå var de villige til at give rigeligt af deres penge til støtte for evangeliet. Det var ikke nødvendigt at opfordre dem til at give; de glædede sig snarere over det privilegium at måtte nægte sig selv endog det nødvendige for at kunne imødekomme andres nød. Da apostlen ville holde dem tilbage, bønfuldt de ham om at modtage deres gave. I deres enfold og retskaffenhed og i deres kærlighed til brødrene fornægtede de med glæde sig selv og bar således rigeligt af barmhjertighedens frugt.

Da Paulus sendte Titus til Korint for at styrke de troende dér, pålagde han ham at oplære denne menighed i gavmildhedens nåde; og i et personligt brev til de troende tilføjede han også sin egen henvendelse. „Ja, ligesom I nu er rige på alt, på tro og tale og kundskab og på al iver og kærlighed til os, så vis jer også rige her, hvor det gælder kærlighedsgaven.“ „Men før nu også gerningen til ende, for at I, der var så villige til at tage beslutning, også må føre værket til ende efter jeres evne. Thi når den gode vilje er til stede, er den Gud velbehagelig, efter hvad den evner, ikke efter hvad den ikke evner.“ „Og Gud har magt til i rigt mål at give jer al nåde, så I altid og under alle forhold har alt, hvad I trænger til, og endda rigeligt til al god gerning, . . . således bliver I rige i alle måder og kan vise al slags

[182]

gavmildhed, som gennem os fremkalder tak til Gud.“ 2 Kor. 8, 7. 11. 12; 9, 8-11.

Uselvisk gavmildhed bragte den første menighed jublende glæde; for de troende vidste, at deres bestræbelser var medvirkende til at sende evangeliets budskab ud til dem i mørket. Deres godgørenhed vidnede om, at de ikke havde modtaget Guds nåde forgæves. Hvad andet end Åndens helliggørende kraft kunne bevirke en sådan gavmildhed? Både i troendes og vantros øjne var det et nådens mirakel.

Åndelig lykke er tæt forbundet med de kristnes gavmildhed. Kristi disciple burde fryde sig over det privilegium: i deres liv at måtte åbenbare Frelserens gavmildhed. Når de giver til Herren, har de den forvisning, at deres skat går forud for dem til de himmelske boliger. Vil mennesker ikke gerne sikre deres ejendom? Lad dem så lægge den i de hænder, der bærer korsfæsteisens mærker. Vil de gerne have glæde af deres formue? Så lad dem benytte den til velsignelse for de nødlidende og trængende. Vil de gerne forøge deres ejendom? Lad dem så rette sig efter den guddommelige befaling: „Ær med din velstand Herren, med første- grøden af al din avl; da fyldes dine lader med korn, dine perser svømmer over af most.“ Ordsp. 3, 9. 10. Og søger de at tilbageholde deres gods til selviske formål, så vil det volde dem evigt tab. Men gives deres skatte til Gud, vil de fra samme øjeblik bære hans indskrift. De bærer hans uforanderlige segl!

Gud siger: „Salige I, som sår ved alle vande.“ Es. 32, 20. En stadig uddeling af Guds gaver, hvor som helst Guds rige eller menneskehedens nød kræver vor hjælp, er ikke vejen til fattigdom. „Én strør om sig og gør dog fremgang, en anden nægter sig alt, og mangler!“ Ordsp. 11, 24. Sædemanden mangfoldiggør sin sæd ved at strø den ud. Sådan er det også med dem, der trofast uddeler Guds gaver. Ved at give til andre forøger de deres egne velsignelser. „Giv, så skal der gives jer,“ har Gud lovet; „et godt, presset, rystet, topfuldt mål skal de give i jeres skød.“ Luk. 6, 38.

KAPITEL 33—ARBEJDE UNDER VANSKELIGE FORHOLD

Mens Paulus var omhyggelig for at forkynde skriftens tydelige lære om den rette støtte for Guds riges arbejde for de omvendte, og mens han for sit eget vedkommende som ordets forkynder hævdede at have ret til ikke at arbejde (1 Kor. 9, 6), med timeligt arbejde for at skaffe sig det nødvendige til livets ophold, så arbejdede han dog undertiden under sin virksomhed i de store kulturbyer ved et håndværk for at kunne opretholde livet.

Legemligt arbejde blev ikke blandt jøderne betragtet som noget mærkeligt eller nedværdigende. Moses havde belært hebræerne om at oplære deres børn til at vænne sig til at være flittige, og man betragtede det som en synd at lade en ung mand vokse op uden kendskab til legemligt arbejde. Selv om et barn skulle oplæres til et helligt embede, anså man det for væsentligt, at han vidste besked om det praktiske liv. Enhver dreng lærte et eller andet håndværk, hvad enten hans forældre var rige eller fattige. De forældre, der forsømte at sørge for en sådan uddannelse af deres børn, blev anset for at være vejet fra Herrens anordninger. Paulus havde ifølge denne skik som ganske ung lært teltmager-håndværket.

Før Paulus blev Kristi discipel, havde han haft en høj stilling og havde ikke været afhængig af håndens arbejde for at kunne eksistere. Men senere, da han havde brugt alt, hvad han ejede, til Kristi sags fremme, tog han undertiden sin tilflugt til sit håndværk for at skaffe sig til livets ophold. Dette var i særlig grad tilfældet, når han arbejdede på steder, hvor man kunne have misforstået hans bevæggrunde.

Første gang vi hører om, at Paulus arbejdede med sine hænder for at kunne klare sig, mens han prædikede ordet, var han i Tessalonika. Da han skrev til de troendes menighed dér, mindede han dem om, at han nok kunne ligge dem til byrde,“ og tilføjede: „I husker jo nok, brødre, vort slid og vor møje; mens vi arbejdede nat og dag for ikke at falde nogen af jer til byrde, prædikede vi Guds evangelium for jer.“ 1 Tess. 2, 6. 9. Og i sit andet brev til dem erklærede han, at han

[185] og hans medarbejder i den tid, hvor de havde været hos dem, „ikke fik føden hos nogen uden vederlag.“ Han arbejdede både nat og dag, skrev han, „for ikke at ligge nogen af jer til byrde. Ikke som om vi ikke havde ret dertil; men vi ville, at I skulle have et forbillede i os til efterfølgelse.“ 2 Tess. 3, 8. 9.

Paulus havde i Tessalonika truffet nogle, der nægtede at arbejde med deres hænder. Det var om denne slags mennesker, at han senere skrev: „Vi hører nemlig, at nogle vandrere uskikkelig iblandt jer, og ikke arbejder, men giver sig af med, hvad der ikke kommer dem ved. Sådanne mennesker byder og formaner vi i Herren Jesus Kristus, at de skal arbejde stiltfærdigt og selv tjene til føden.“ Mens Paulus virkede i Tessalonika, havde han været omhyggelig for at foregå den slags mennesker med et godt eksempel. „Thi allerede, da vi var hos jer,“ skrev han, „indskærpede vi jer, at den, der ikke vil arbejde, skal heller ikke have føden.“ 2 Tess. 3, 11. 12. 10.

Satan har i alle tidsaldre bestræbt sig på at hindre Guds tjeneres arbejde ved at indgyde menigheden fanatismens ånd. Dette var tilfældet på Paulus' tid, og således var det også i de efterfølgende århundreder, på reformationstiden. Wiclif, Luther og mange andre, som var til velsignelse for verden på grund af deres indflydelse og deres tro, blev udsat for de kneb, som fjenden benytter til at drive meget nidkære, uligevægtige og uhelligede sjæle ind i fanatisme. Vildledte sjæle har hævdet, at når man kommer i besiddelse af virkelig hellighed, bliver sindet hævet over alle jordiske tanker, og så afholder man sig fuldstændig fra at arbejde. Andre har på grundlag af en yderliggående fortolkning af visse tekster i skriften lært, at det er synd at arbejde. De har påstået, at kristne overhovedet ikke bør tænke på deres egne eller deres familiers timelige fornødenheder, men bør vie deres liv fuldstændig til åndelige ting. Apostlen Paulus irettesætter disse yderliggående standpunkter ved sin lære og sit eksempel.

Paulus var dog ikke fuldstændig afhængig af sine hænders arbejde, mens han var i Tessalonika. Senere omtalte han sine erfaringer i denne by, da han skrev til de troende i Filippi med tak for de gaver, han havde modtaget fra dem, mens han boede dér, og sagde: „Thi endog mens jeg var i Tessalonika, sendte I mig både en og to gange, hvad jeg trængte til.“ Fil. 4, 16. Trods den kendsgerning, at han havde fået denne hjælp, passede han på at foregå tessalonikerne

med et eksempel på flid, så ingen med rette kunne beskyldte ham for begærlighed, og også for at de, som betragtede legemligt arbejde med fanatisk uvilje, kunne blive irettesat ved et praktisk eksempel.

Da Paulus første gang besøgte Korint, befandt han sig blandt et folk, der havde mistillid til fremmedes hensigter. Grækerne, der boede ved havet, var dygtige handelsmænd. De havde gennem så lange tider oplært sig selv til hård forretningsførelse, at de var nået til den tro, at fortjeneste var det samme som gudfrygtighed, og at det at tjene penge var noget rosværdigt, hvad enten det skete med ærlige eller uærlige midler. Paulus kendte godt deres indstilling, og han ville ikke give dem nogen anledning til at sige, at han prædikede ordet for at berige sig selv. Han kunne med rette have krævet støtte af sine korintiske tilhørere; men han var villig til at give afkald på denne ret, for at ikke hans forkyndelses brugbarhed og gode resultater skulle lide skade ved en uretfærdig mis tanke om, at han prædikede for vindings skyld. Han ville prøve at fjerne alle muligheder for fejlagtig fremstilling, for at budskabet ikke skulle miste sin kraft.

[186]

Snart efter ankomsten til Korint traf Paulus dér „en jøde ved navn Akvila, som stammede fra Pontus, og som nylig var kommet fra Italien med sin hustru, Priskilla.“ Disse to „havde samme håndværk“ som han selv. De var blevet forvist på grund af en forordning, hvori Klaudius befalede alle jøder at forlade Rom, og Akvila og Priskilla var draget til Korint, hvor de nedsatte sig som teltmagere. Paulus forhørte sig om dem, og da han fik at vide, at de frygtede Gud og gerne ville undgå den besmittende påvirkning af dem, de var omgivet af, „blev han hos dem, og de arbejdede sammen. . . . Men hver sabbat førte han samtaler i synagogen og søgte at overbevise både jøder og grækere.“ Ap. G. 18, 2-4.

Senere sluttede Silas og Timoteus sig til Paulus i Korint. Disse brødre bragte midler med fra menighederne i Makedonien til støtte for arbejdet.

I sit andet brev til de troende i Korint, som blev skrevet, efter at der var oprettet en stærk menighed dér, gav Paulus et billede af sin egen livsførelse blandt dem. „Var det synd af mig,“ spurgte han, „at jeg forkyndte jer Guds evangelium for intet og således ydmygede mig, for at I kunne ophøjes? Andre menigheder plyndrede jeg, idet jeg tog imod løn af dem for at tjene jer, men hos jer faldt jeg ingen til byrde, selv når jeg led savn; thi brødrene, der kom fra Makedonien,

skød til, hvad jeg manglede. I enhver henseende har jeg undgået og vil jeg undgå at være jer til besvær. Så vist som Kristi sandhed bor i mig, skal denne ros ikke fratages mig i Akajas egne.“ 2 Kor. 11, 7-10.

Paulus fortæller, hvorfor han fulgte denne fremgangsmåde i Korint. Det var for ikke at give dem nogen lejlighed til bebrejdelser, „der søger en lejlighed.“ 2 Kor. 11, 12. Mens han arbejdede som teltmager, havde han også trofast arbejdet for ordets forkyndelse. Han siger selv om sit arbejde: „Kende-tegnene på, at jeg er apostel, blev jo med al udholdenhed virket iblandt jer både ved tegn og undere og mægtige gerninger.“ Og han tilføjer: „Hvori har jeg ladet jer stå tilbage for de andre menigheder, når undtages, at jeg ikke selv faldt jer til byrde? Tilgiv mig denne uret! Se, det er nu tredje gang, jeg står rede til at komme til jer. Og jeg vil ikke falde jer til byrde, thi jeg søger ikke, hvad jeres er, men jer selv! ... Og jeg vil med glæde bringe ofre, ja, ofres for jeres sjæle.“ 2 Kor. 12, 12-15.

I den lange tid, han virkede i Efesus, hvor han i tre år gennemførte en indtrængende forkyndergerning, arbejdede Paulus atter ved sit håndværk. Ligesom i Korint blev apostlen i Efesus opmuntret ved at være sammen med Akvila og Priskilla, der var fulgt med ham, da han vendte tilbage til Asien ved slutningen af sin anden missionsrejse.

Der var nogle, som ikke kunne lide, at Paulus arbejdede med sine hænder, og erklærede, at det ikke lod sig forene med gerningen som evangeliets forkynder. Hvorfor skulle Paulus, som var en prædikant af højeste rang, således forene praktisk arbejde med at prædike ordet? Var en arbejder ikke sin løn værd? Hvorfor skulle han bruge sin tid til at lave telte, når den efter al sandsynlighed kunne anvendes på bedre måde?

[187] Men Paulus betragtede ikke den tid, han tilbragte på denne måde, som spildt. Mens han arbejdede sammen med Akvila, var han i samfund med den store lærer og lod ingen lejlighed gå tabt, hvor han kunne vidne om Frelseren og hjælpe dem, der trængte til ham. Hans sind var altid åbent for åndelige erfaringer. Han underviste sine medarbejdere i åndelige spørgsmål, og samtidig var han et forbillede på flid og påpasselighed. Han var en hurtig og dygtig arbejder, flittig i gerningen, „brændende i Ånden,“ en Herrens tjener. Rom. 12, 11. Mens han arbejdede ved sit håndværk, fik apostlen forbindelse med en klasse mennesker, som han ellers ikke kunne

have nået. Han viste sine kammerater, at dygtighed til almindeligt arbejde er en gave fra Gud, der både sørger for at give gaven og den visdom, der behøves for at bruge den på rette måde. Han lærte dem, at Gud skal æres selv i hverdagslivets slid. Hans arbejdshærdede hænder forringede ikke kraften i hans gribende fo:kyndelse som kristen prædikant.

Undertiden arbejdede Paulus både nat og dag, ikke blot for at skaffe sig selv føden, men også for at kunne hjælpe sine medarbejdere. Han delte sin fortjeneste med Lukas og hjalp Timoteus. Til tider led han endog sult for at kunne komme andre til hjælp. Han levede et uselvvisk liv. Ved slutningen af sin virksomhed, den gang han var ved at tage afsked med de ældste fra Efesus i Milet, kunne han vise dem sine arbejdsru hænder og sige: „Sølv eller guld eller klæder har jeg ikke begæret af nogen. I ved selv, at disse hænder har indtjent alt, hvad jeg og mine ledsagere trængte til. Jeg har vist jer, at ved således at arbejde bør vi tage os af de skrøbelige og ihukomme Herren Jesu ord, at han selv har sagt: „Saligere er det at give end at modtage.“ Ap. G. 20.

Hvis missionsarbejderne synes, at de lider genvordigheder og savn for Kristi skyld, så lad dem i tanken besøge det værksted, hvor Paulus arbejdede. Lad dem huske på, at mens denne Guds udvalgte mand tildannede teltstoffet, arbejdede han for sit brød, som han dog med rette havde fortjent ved sin virksomhed som apostel.

Arbejde er en velsignelse og ikke en forbandelse. En ladhedens ånd nedbryder gudsfrygten og bedrøver Guds Ånd. En stillestående dam er ubehagelig, men en ren, strømmende bæk spreder sundhed og glæde over landet. Paulus vidste, at de, som forsømmer legemligt arbejde, hurtigt svækkes. Han ønskede at lære unge forkyndere, at de ved at arbejde med deres hænder, ved at opøve deres muskler og sener, ville få kræfter til at tåle det slid og de savn, som ventede dem på missionsmarken. Og han forstod, at hans egen lære ville mangle kraft og styrke, hvis han ikke sørgede for, at alle legemets dele var i træning.

Den lade går glip af de uvurderlige erfaringer, der vindes ved trofast udøvelse af livets almindelige pligter. Ikke blot få, men tusinder af mennesker lever kun for at nyde de velgerninger, som Gud i sin nåde skænker dem. De glemmer at bringe Herren takofre for de rigdomme, han har betroet dem. De glemmer, at hvis de handler

klogt med de talenter, han har lånt dem, skal de være lige så fuldt ydere som nydere. Hvis de forstod, hvilket arbejde Herren ønsker, at de skal udføre som hans hjælpere, så ville de ikke vige tilbage for ansvaret.

[188] Brugbarheden af unge mænd, som føler sig kaldede af Gud til at prædike, er i høj grad afhængig af, på hvilken måde de går ind til deres gerning. De, som er udvalgt af Gud til forkyndergerningen, vil give beviser på deres høje kald og vil på alle tænkelige måder søge at udvikle sig til dygtige arbejdere. De vil forsøge at vinde erfaringer, som dygtiggør dem til at planlægge, organisere og handle. I kærlighed til deres hellige kald vil de ved selvtugt blive deres Mester mere og mere lig og åbenbare hans godhed, kærlighed og sandhed. Og når de alvorligt stræber efter at bruge de talenter, der er betroet dem, bør menigheden hjælpe dem på skønsom måde.

Ikke alle, der føler kald til at være prædikanter, bør straks opmuntres til at ligge menigheden til byrde med stadig økonomisk støtte til dem selv og deres familie. Der kan være fare for, at nogle, som kun har begrænset erfaring, lader sig ødelægge ved smiger og uklog opmuntring til at vente fuld understøttelse uafhængigt af nogen alvorlig anstrengelse fra deres egen side. De pengemidler, der er bestemt til udbredelse af Guds gerning, bør ikke beslaglægges af mænd, der kun ønsker at prædike for at få økonomisk støtte og på den måde tilfredsstille en egoistisk begærlighed efter at leve et behageligt liv.

Unge mænd, der gerne vil bruge deres evner i forkyndergerningen, kan få en nyttig lære gennem Paulus' eksempel i Tessalonika, Korint, Efesus og andre steder. Skønt han var en veltalende prædikant og udvalgt af Gud til at udføre en særlig gerning, følte han sig aldrig hævet over at arbejde, og heller aldrig trættes han nogensinde af at ofre for den opgave, han elskede. „Indtil denne stund har vi både sultet og tørstet og manglet klæder,“ skrev han til korinterne, „vi er hjemløse; vi arbejder hårdt med vore hænder. Skælder man os ud, velsigner vi; forfølger man os, finder vi os deri.“ 1 Kor. 4, 11. 12.

Skønt Paulus var en af menneskehedens største lærere, udførte han med glæde de ringeste såvel som de højeste pligter. Når omstændighederne syntes at kræve det i Mesterens tjeneste, arbejdede han villigt ved sit håndværk. Men alligevel var han altid rede til at

lægge sit timelige arbejde fra sig for at gendrive modstanden fra evangeliets fjender eller for at udnytte en særlig lejlighed til at vinde sjæle for Jesus. Hans iver og flid er en irettesættelse mod dovenskab og magelighed.

Paulus modvirkede ved sit eksempel den tanke, der var ved at vinde indpas i menigheden, at evangeliets forkyndelse kun kunne lykkes ved hjælp af dem, der var helt fritaget fra nødvendigheden af at udføre legemligt arbejde. Han blev ved sin livsførelse et billede på, hvad der kan udføres ved hjælp af hellige lægmænd mange steder, hvor folk ikke kender evangeliets sandheder. Hans færd indgav mange beskedne arbejdere et ønske om at gøre, hvad de kunne, for at fremme Guds riges sag samtidig med, at de tjente føden ved dagligt arbejde. Akvila og Priskilla havde ikke fået kald til at give al deres tid til evangeliets forkyndelse, men alligevel blev disse ydmyge arbejdere brugt af Gud til at vise Apollos sandhedens vej tydeligere. Herren benytter forskellige menneskers medvirken for at nå sit mål, og mens nogle med særlige evner udvælges til at ofre al deres kraft på arbejdet med at undervise og prædike evangeliet, så er der mange andre, der aldrig er blevet ordineret ved håndspålæggelse, men som er kaldede til at yde en vigtig indsats for at frelse sjæle.

[189]

Der findes en vid mark for den evangelieforkynder, der er uafhængig af andres hjælp. Mange vinder værdifulde erfaringer om tjenesten, mens de anvender en del af deres tid til timeligt arbejde; og på denne måde kan der udvikles stærke medarbejdere til den betydningsfulde tjeneste i områder, hvor det tiltrænges.

Guds offervillige tjener, der udelukkende arbejder med tale og belæring, bærer på en tung byrde. Hans gerning kan ikke måles i timer. Hans løn har ingen indvirkning på hans arbejde, og heller ikke lader han sig bortlede fra pligtens vej af ugunstige forhold. Han har modtaget sit hverv fra Himmelen, og i Himmelen finder han sin belønning, når det ham betroede arbejde er gjort.

Det er Guds vilje, at den slags arbejdere skal være fritaget for unødvendige bekymringer, så de har fuld frihed til at adlyde Paulus' befaling til Timoteus: „Tænk på dette, lev i dette, så alle kan se, at du gør fremgang.“ 1 Tim. 4, 15. Skønt de burde være omhyggelige for at opøve sig tilstrækkeligt til at holde sjæl og legeme i god form, så er det ikke Guds mening, at de skal være nødsaget til at bruge en stor del af deres tid til timelige beskæftigelser.

Skønt disse trofaste arbejdere er villige til både at give og selv at gives hen for evangeliets skyld, bliver de ikke forskånet for fristelser. Når de hømmes og tynges af bekymringer, fordi menigheden svigter sin pligt til at skaffe dem den rette økonomiske støtte, bliver nogle hårdt trængt af fristeren. Når de ser, at deres gerning regnes for så lidt, bliver de nedtrykte. Det er sandt, at de ser hen til dommens dag og glæder sig til deres retfærdige løn, og dette holder dem oppe; men indtil da må deres familie have mad og klæder. Hvis de kunne føle, at de var løst fra deres guddommelige hverv, ville de gerne arbejde med deres hænder; men de er klare over, at deres tid tilhører Gud trods kortsynethed fra dem, der skulle sørge for dem med tilstrækkelige pengemidler. De overvinder fristelsen til at påtage sig en beskæftigelse, som snart ville bringe dem ud over økonomiske vanskeligheder, og de vedbliver at arbejde for den sags fremgang, som er dem kærere end selve livet. Imidlertid er de måske for at kunne gøre dette nødt til at følge Paulus' eksempel og en tid påtage sig legemligt arbejde, mens de vedbliver med deres forkyndergerning. Dette gør de ikke for at fremme egne interesser, men for at fremme Guds riges sag på jorden.

Der kommer tider, hvor det forekommer Guds tjenere umuligt at udføre det arbejde, der nødvendigvis skal gøres, af mangel på midler til at fortsætte et kraftigt, lødigt arbejde. Nogle ængster sig for, at de med de til rådighed stående midler ikke kan udrette alt det, som de føler er deres pligt. Men hvis de går frem i tro, vil Guds frelse blive åbenbaret, og deres bestræbelser vil krones med held. Han, som har befalet sine disciple at gå ud til alverden, vil selv støtte enhver arbejder, som i lydighed mod hans befaling søger at forkynde hans budskab.

[190] Herren gør ikke altid alting klart for sine tjenere under opbygningen af sit værk. Sommetider sætter han sit folks tillid på prøve ved at fremkalde omstændigheder, som tvinger dem til at handle i tro. Ofte fører han dem ad trange og vanskelige veje og byder dem gå fremad, når de synes at være nået til Jordans vande. Det er i sådanne tider, når hans tjeneres inderlige bøn stiger op til ham, at Gud baner vej for dem og fører dem ud til et sikkert sted.

Når Guds tjenere erkender deres ansvar for at yde, hvad der er nødvendigt for arbejdet i Herrens vingård, og i Mesterens ånd arbejder utrætteligt for sjælenes omvendelse, bereder Guds engle vejen

foran dem, og der vil blive sørget for de nødvendige midler til at gennemføre arbejdet. De, som har fået lyset, vil give rigeligt til støtte for den gerning, der gøres for dem. De vil med gavmildhed imødekomme enhver opfordring til at hjælpe, og Guds Ånd vil bevæge deres hjerter til at støtte Herrens sag ikke blot herhjemme, men ude i de fjerne lande. På denne måde vil der komme arbejdskraft til andre steder, og Herrens gerning vil blive fremmet på den måde, han selv har anvist os.

[191]

KAPITEL 34—EN HELLIG TJENESTE

Gennem sit liv og sin lære har Kristus givet et fuldendt forbillede på den uselviske tjeneste, som har sit udspring i Gud. Gud lever ikke for sit eget. Ved at skabe verden og opretholde alt tjener han stadig andre. „Han lader sin sol stå op både over onde og gode og lader det regne både over retfærdige og uretfærdige.“ Matt. 5, 45. Denne højeste form for tjeneste har Faderen overgivet sin Søn. Jesus fik det hverv at stå i spidsen for menneskeheden ved sit eksempel på, hvad det vil sige at tjene. Hele hans liv var under tjenestens lov. Han tjente alle, ydede til alle.

Atter og atter forsøgte Jesus at gøre dette princip til en fast grundregel blandt disciplene. Da Jakob og Johannes fremkom med deres bøn om at være de første, sagde han: „Den, som vil være stor iblandt jer, han skal være jeres tjener; og den, som vil være den første iblandt jer, han skal være jeres træl. Ligesom Menneskesønnen ikke er kommen for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.“ Matt. 20, 26-28.

Siden sin optagelse til Himmelen har Kristus udført sin gerning på jorden ved hjælp af udvalgte sendebud, gennem hvem han taler til menneskenes børn og sørger for deres behov. Som menighedens store overhoved overvåger han sit værk ved de menneskers medvirken, som Gud har indsat til at handle som hans stedfortrædere.

Det er et alvorligt ansvar, der hviler på dem, Gud har kaldet til at arbejde med tale og undervisning for opbygningen af hans menighed. De skal i Kristi sted bønfalde mænd og kvinder om at lade sig forsone med Gud, og de kan kun opfylde deres hverv ved at modtage visdom og kraft ovenfra.

Kristi tjenere er de åndelige vogtere af de mennesker, der er betroet til deres varetægt. Deres gerning er blevet sammenlignet med vægteres. I gamle dage stod der ofte skildvagter på byernes mure, hvor de fra fordelagtige punkter kunne overse vigtige stillinger, der skulle bevogtes, og alarmere, hvis fjenden nærmede sig. Af deres troskab afhang sikkerheden for alle indenfor murene. Med bestemte

mellemrum havde de påbud om at råbe til hinanden for at sikre sig, at alle var vågne, og at der ikke var sket nogen af dem noget ondt. Det opmuntrende eller advarende råb lød fra den ene til den anden, og enhver gentog råbet, indtil det gav genlyd i hele byen.

Til hver af sine tjenere siger Herren: „Men dig, menneskesøn, har jeg sat til vægter for Israels hus; hører du et ord af min mund, skal du advare dem fra mig. Når jeg siger til den gudløse: „Du skal visselig dø!“ og du ikke taler for at advare ham mod hans vej, så skal den gudløse vel dø for sin misgerning, men hans blod vil jeg kræve af din hånd. Advarer du derimod den gudløse mod hans vej, for at han skal omvende sig fra den, ... da har du reddet din sjæl.“ Ez. 33, 7-9.

Profetens ord redegør for det alvorlige ansvar hos dem, der er ansat som vogtere af Guds menighed, som husholdere over Guds hemmeligheder. Som vægtere skal de stå på Zions mure for at slå alarm, når fjenden nærmer sig. Der er sjæle, som er i fare for at falde for fristelserne, og de vil gå til grunde, hvis ikke Guds tjenere er trofast på vagt. Hvis deres åndelige sanser af en eller anden grund er så svækkede, at de ikke er i stand til at skimte faren og slå alarm, vil folket omkomme, og Gud vil af deres hånd kræve de fortabtes blod.

Vægterne på Zions mure har den forrettighed at leve Gud nær og være modtagelige for Åndens tilskyndelser, så Gud gennem dem kan fortælle mænd og kvinder om deres dødsfare og vise dem hen til et sikkert sted. Med udholdenhed skal de advare dem om, hvad der med sikkerhed bliver følgen af overtrædelse, og med troskab skal de vogte menighedens interesser. Deres vagtsomhed må aldrig slappes. Deres opgave kræver opøvelse af alle deres evner. Med basunklang skal de hæve deres røst, og aldrig må der lyde en eneste flakkende, usikker tone. De skal ikke arbejde for at få løn, men fordi de ikke kan lade være med det, fordi de er klare over, at der lyder en forbandelse over dem, hvis de svigter i forkyndelsen af evangeliet.

Udvalgte af Gud, beseglede med indvielsens blod, er det deres pligt at redde mænd og kvinder fra den truende tilintetgørelse.

Den prædikant, som er Kristi medarbejder, vil have en dyb forståelse af sin opgaves hellighed og af, hvor meget slid og offervilje der kræves for at udrette den tilfredsstillende. Han grunder ikke over sin egen behagelighed og magelighed. Han glemmer sig selv. Mens han leder efter det bortkomne får, mærker han ikke, at han selv både

fryser og er træt og sulten. Han tænker kun på én ting at frelse de fortabte.

Den, som tjener under Immanuels blodplettede fane, må udrette meget, der kræver heltedige anstrengelser og tålmodig udholdenhed. Men korsets stridsmand står forrest i kampen uden at vakle. Når fjendens angreb bliver voldsommere, ser han hen til fæstningen om hjælp, og når han minder Herren om løfterne i ordet, styrkes han til øjeblikkets pligter. Han er klar over, hvor afhængig han er af kraften ovenfra. De sejre, han vinder, frister ham ikke til selvros, men får ham til endnu fastere at støtte sig til den Almægtige. I tillid til denne kraft bliver han i stand til at forkynde frelsens budskab med en sådan magt, at det vinder genklang hos andre.

[193] Den, som prædiker ordet, må selv leve i bevidst, stadigt samfund med Gud gennem bøn og granskning af hans ord; thi her findes kraftens kilde. Samfund med Gud vil give forkynderen større kraft, end der kan opnås ved hans prædiken alene. Han må ikke risikere at gå glip af denne kraft. Med en alvor, der ikke lader sig afvise, må han trygle Gud om at styrke og ruste ham til pligter og prøvelser og berøre hans læber med en glød fra alteret. Kristi sendebud har kun alt for ofte et svagt greb om evighedens virkelige verden. Hvis mennesker vandrer med Gud, vil han skjule dem i klippens kløft. Er de først skjult dér, kan de se Gud, på samme måde som Moses så ham. Ved den kraft og det lys, som han skænker dem, kan de fatte mere og udrette mere, end det efter deres begrænsede dømmekraft havde syntes muligt.

Satan har størst held med sit bedrag, når han benytter det mod de nedtrykte. Når mismodet truer med at overvælde prædikanten, bør han komme til Gud med sine bekymringer. Det var, dengang alt så sort ud for Paulus, at hans tillid til Gud var størst. Han kendte mere til lidelse end de fleste mennesker, men hør blot hans triumfråb, da han omringet af fristelser og strid haster fremad mod Himmelen: „Thi vor trængsel, der er stakket og let, virker uden mål og måde en evig vægt af herlighed for os, som ikke har blikket rettet mod de synlige ting, men mod de usynlige.“ 2 Kor. 4, 17. 18. Paulus' blik var stadig rettet mod det usynlige og evige. Han forstod, at han kæmpede mod overnaturlige kræfter, og derfor satte han sin lid til Gud, og heri bestod hans styrke. Det er ved at se ham, som er usynlig,

at der vindes kraft og styrke for sjælen, og at verdens magt over sjæl og sind bliver brudt.

En prædikant burde omgås meget med de mennesker, for hvem han arbejder, så han ved at lære dem at kende kan lære, hvordan han skal indstille sin forkyndelse efter deres behov. Når en prædikant har holdt en prædiken, er hans arbejde først lige begyndt. Der er et personligt arbejde, han skal udrette. Han bør besøge mennesker i deres hjem og tale og bede med dem i alvor og ydmyghed. Der findes familier, som aldrig vil blive nået af Guds ords sandheder, hvis ikke husholderne over hans nåde går ind i deres hjem og viser dem hen til den rette vej. Men de, som påtager sig denne gerning, må have hjerter, der banker i takt med Kri-sti hjerte.

Der er meget indbefattet i denne befaling: „Gå ud på vejene og ved gærderne og nød dem til at gå ind, så mit hus kan blive fuldt.“ Luk. 14, 23. Missionsarbejderne bør undervise i sandheden indenfor familierne, så de kommer i nær berøring med dem, for hvem de arbejder, og når de således samarbejder med Gud, vil han tildele dem åndelig kraft. Kristus vil lede dem i deres gerning og lade dem tale ord, som kan slå rod i tilhørernes sind. Det er enhver prædikants forrettighed at kunne sige med Paulus: „Jeg har ikke undladt at forkynde jer hele Guds frelsesplan.“ „I ved, hvordan jeg ikke har undladt at forkynde jer og at lære jer både offentligt og i hjemmene alt, ... om omvendelsen til Gud og troen på vor Herre Jesus Kristus.“ Ap. G. 20, 27. 20. 21.

Frelseren gik fra hus til hus og helbredte de syge, trøstede de sørgende, lindrede de lidendes smerter og talte fred til de modløse. Han tog de små børn i sine arme og velsignede dem og talte håbets og trøstens ord til de trætte mødre. Med usvigelig kærlighed og ømhed mødte han enhver form for menneskelig kval og lidelse. Det var ikke for sig selv, men for andre, at han arbejdede. Han var alles tjener. Det var hans mad og drikke at bringe håb og styrke til alle dem, han kom i forbindelse med. Og når mænd og kvinder lyttede til de sandheder, der lød fra hans læber, så forskellige fra de overleveringer og dogmer, som rabbinerne lærte voksede håbet frem i deres hjerter. Der var i hans lære en alvor, som fik hans ord til at virke med overbevisende kraft.

Guds medarbejdere bør lære af Jesu arbejds måde, så de fra hans ords forråds-kammer kan hente det, som kan lindre den åndelige

nød hos dem, for hvem de arbejder. Kun på denne måde kan de fuldføre deres opgave. Den samme Ånd, som boede i Kristus, når han meddelte den lærdom, han stadig modtog, skal være kilden til deres visdom og hemmeligheden ved deres kraft til at udrette Frelserens gerning i verden.

Nogle af dem, der har arbejdet i tjenesten, har ikke opnået gode resultater, fordi de ikke har givet deres udelte interesse til Herrens gerning. Prædikanter burde ikke have nogen opslugende interesse ud over den store opgave at føre sjæle til Frelseren. De fiskere, som fik Kristi kald, forlod straks deres garn og fulgte ham. Prædikanter kan ikke udrette et brugeligt arbejde for Gud og samtidig lade sig tynde af store private for-retningsforetagender. En sådan splittelse i deres interesser sløver deres åndelige modtagelighed. Deres sjæl og sind er optaget af jordiske ting, og tjenesten for Kristus indtager andenpladsen. De prøver at indrette deres gerning for Gud efter omstændighederne, i stedet for at indrette omstændighederne efter Guds krav.

Der er brug for alle en prædikants kræfter til hans hellige kald. Hans bedste kraft tilhører Gud. Han burde ikke give sig af med spekulation eller nogen anden form for forretning, der kan hindre ham i hans store gerning. Ingen, som gør krigstjeneste, lader sig indvikle i dagliglivets sysler; hans mål er at vinde anerkendelse hos dem, som hvervede ham.“ 2 Tim. 2, 4. Så stor vægt lagde apostlen på, hvor nødvendigt det var for en arbejder at give sig uden forbehold til Mesterens tjeneste. Den prædikant, som helt har viet sig til Gud, afslår at tage del i foretagender, der kan hindre ham i helt og fuldt at overgive sig til sit hellige kald. Han stræber ikke efter verdslig ære eller rigdom. Hans eneste mål er at fortælle andre om Frelseren, der gav sig selv for at bringe mennesker det evige livs rigdom. Hans højeste ønske er ikke at samle denne verdens skatte, men at få de ligegyldiges og de utros opmærksomhed rettet mod evighedens værdier. Han bliver måske opfordret til at deltage i foretagender, der lover stor jordisk vinding, men til sådanne fristelser må han svare: „Hvad gavner det et menneske at vinde den hele verden og at bøde med sin sjæl?“ Mark. 8, 36.

Satan fremkom med denne fristelse til Kristus, fordi han vidste, at hvis han gav efter for den, ville verden aldrig blive løskøbt. Og under forskellige skikkelser fremsætter han den samme fristelse for

Guds tjenere i dag, fordi han ved, at de, som lader sig forlede af den, vil svigte deres pligt.

Gud vil ikke, at hans tjenere skal stræbe efter at blive rige. Herom skrev Paulus til Timoteus: „Kærlighed til penge er en rod til alt ondt; drevet af den er nogle faret vild fra troen og har voldt sig selv megen bitter smerte. Men du, Guds menneske! fly alt dette og jag efter retfærdighed, gudsfrygt, troskab, kærlighed, udholdenhed, sagtomhed.“ 1 Tim. 6, 10. 11. Såvel ved sit eksempel som ved belæring skal Kristi sendebud „byde dem, der er rige i den nuværende verden, ikke at være hovmodige eller sætte deres håb til den usikre rigdom, men til Gud, som i rigt mål giver os alt, for at vi må nyde godt deraf; byd dem at øve godgørenhed, være rige på gode gerninger, gerne give og dele med andre og således samle sig skatte, der kan blive en god grundvold for den kommende tid, så de kan gribe det virkelige liv.“ 1 Tim. 6, 17-19.

[195]

Apostlen Paulus' erfaringer og hans un-dervisning med hensyn til en forkynders hellige gerning er en kilde til hjælp og inspiration for dem, hvis beskæftigelse det er at forkynde evangeliet. Paulus' hjerte brændte for syndere, og han lagde hele sin energi ind i arbejdet for at vinde sjæle. Der har aldrig levet en mere selvfornægtende, udholdende arbejder. De velsignelser, han selv modtog, regnede han for lige så mange fordele, han kunne bruge til andres velsignelse. Han lod ingen lejlighed gå tabt til at tale om Frelseren eller hjælpe andre i deres bekymring. Han vandrede fra sted til sted og prædikede Kristi evangelium og oprettede menigheder. Hvor som helst man ville høre på ham, søgte han at modarbejde det onde og lede mennesker ind på retfærdighedens vej.

Paulus glemte ikke de menigheder, han havde oprettet. Da Barnabas og han havde foretaget en missionsrejse, vendte de tilbage samme vej og besøgte de menigheder, de havde stiftet, og udvalgte af dem mænd, som de kunne oplære til i fællesskab at forkynde evangeliet.

Formen af Paulus' arbejde indeholder en betydningsfuld lære for vore dages missionsarbejdere. For apostlen var det en del af hans gerning at oplære unge mænd til tjenesten. Han tog dem med på sine missionsrejser, og på denne måde vandt de en erfaring, som senere dygtiggjorde dem til at udfylde en ansvarsfuld stilling. Når han var borte fra dem, holdt han stadig forbindelsen vedlige med

deres arbejde, og hans breve til Timoteus og Titus vidner om, hvor inderligt han håbede, at deres gerning måtte lykkes.

Erfarne arbejdere kan i dag udrette et stort arbejde, hvis de i stedet for at ville bære alle byrder selv oplærer yngre medarbejdere og lægger byrderne over på deres skuldre.

Paulus glemte aldrig det ansvar, der påhvilede ham som Kristi tjener; heller ikke, at dersom sjæle gik fortabt ved forsømmelighed fra hans side, ville Gud gøre ham ansvarlig for dem. „Thi dens tjener er jeg blevet ifølge den husholdergerning fra Gud, som blev mig givet,“ siger han om menigheden, „at jeg overalt skal forkynde jer Guds ord, den hemmelighed, der har været skjult gennem alle tider og slægter, men nu er blevet åbenbaret for hans hellige; for dem ville Gud kundgøre, hvilken rigdom på herlighed denne hemmelighed rummer blandt hedningerne, nemlig Kristus i jer, herlighedens håb. Ham forkynder vi, idet vi påminder ethvert menneske og lærer ethvert menneske med al visdom, for at vi kan fremstille ethvert menneske som fuldkomment i Kristus. Det er også det, jeg arbejder og kæmper for med hans kraft, som virker mægtigt i mig.“ Kol. 1, 25-29.

[196] Disse ord viser den, der arbejder for Kristus, at der er nået et højt mål, men dog et mål, alle kan nå, hvis de giver sig ind under den store lærers styrelse og daglig får lærdom i Kristi skole. Den kraft, der står til rådighed for Gud, er uden grænser, og den prædikant, som i sin store nød lukker sig inde med Herren, kan være ovebevist om, at han vil komme til at modtage det, som for hans tilhørere vil blive en duft af liv til liv.

Paulus' breve viser, at ordets forkynder bør være et forbillede på de sandheder, han lærer andre: „Vi volder ikke anstød i noget, for at tjenesten ikke skal komme i vanry.“ Han har givet os et billede af sin egen gerning i sit brev til de troende i Korint: „Som Guds tjenere anbefaler vi os i enhver hen-seende med stor udholdenhed i trængsler, under nød og angst, under hug og slag, i fængsler, under oprør, i slid og slæb, i nattevågen, i sult; ved renhed, ved kundskab, ved langmodighed, ved mildhed, ved Helligånden, ved oprigtig kærlighed; ved forkyndelse af sandheden, ved Guds kraft, ved retfærdighedens våben til angreb og forsvar, ved ære og vanære, ved ondt rygte og godt rygte; som forførrere og dog sanddru; som ukendte og dog velkendte; som døende, dog se, vi lever; som tugtede, dog ikke pint

til døde; som bedrøvede, dog altid glade; som fattige, der dog gør mange rige.“ 2 Kor. 6, 3. 4-10.

Til Titus skrev han: „Forman ligeledes de unge mænd til at være sindige i alle forhold, og vær selv et forbillede i gode gerninger; og vis i din lærergerning uforfalsket renhed, værdighed, sund, upåklagelig forkyndelse, så den, der står os imod, må blive til skamme, fordi han intet ondt har at sige om os.“ Titus 2, 6-8.

Der er intet mere dyrebart for Gud end hans tjenere, der går ud til jordens mest øde egne for at så sandhedens sæd og glæde sig til høsten. Kun Kristus selv kan måle sine tjeneres omsorg, når de søger efter det fortabte. Han tildeler dem sin Ånd, og ved deres bestræbelser bringes sjæle til at vende sig fra synden til retfærdigheden.

Gud kalder stadig på mennesker, der er villige til at forlade deres gårde, deres forretning, ja, om nødvendigt deres familie for at blive hans missionærer. Og kaldet vil blive besvaret. I den forgangne tid har der været mennesker, som, fordi de blev drevet af Kristi kærlighed og de fortabtes nød, har forladt deres behagelige hjem og vennernes selskab, ja, selv hustru og børn for at drage til fremmede lande og forkynde nådens budskab blandt afgudsdyrkere og vilde. Mange har sat livet til under forsøget, men andre er kaldt frem for at fortsætte deres gerning. Således er Guds riges sag gået frem skridt for skridt, og den sæd, der blev sået med sorg, har givet en rig høst. Kundskaben om Gud er blevet udbredt viden om, og korsets banner er rejst i hedningelande.

For at omvende blot én synder bør en prædikant anspænde sine evner til det yderste. Den sjæl, som Gud har skabt og Kristus har genløst, har stort værd på grund af de muligheder, der ligger foran den, de åndelige forrettigheder, der er skænket den, de evner, den måske viser sig at være i besiddelse af, hvis de bliver levendegjort ved Guds ord, og den udødelighed, den kan vinde ved det håb, der forkyndes i evangeliet. Og hvis Kristus forlod de ni og halvfems for at søge og frelse det ene mistede får, har vi så nogen ret til at gøre mindre? Er det ikke et forræderi mod hellige pligter og en krænkelse mod Gud at forsømme at arbejde, som Kristus arbejdede, og at ofre, ligesom han ofrede?

Den sande prædikants hjerte er opfyldt af inderlig længsel efter at frelse sjæle. Det kræver tid og kræfter, og han går ikke af vejen for slidsomt arbejde; thi andre må høre de sandheder, som har bragt

hans egen sjæl så megen glæde og fred. Kristi Ånd hviler over ham. Han våger over sjælen, som den, der skal stå til regnskab. Med blikket fæstet på Golgatas kors, med den ophøjede Frelser for øje, i tillid til hans nåde, i tro på, at han vil være med ham indtil enden som hans skjold, hans styrke, hans kraft, arbejder han for Gud. Med opfordringer og bønner sammen med forsikringer om Guds kærlighed søger han at vinde sjæle for Jesus, og i Himmelen tælles han blandt dem, der kaldes „de kaldede og udvalgte og trofaste.“ Ab.

[198] 17, 14.

KAPITEL 35—JØDERNES FRELSE

Efter mange uundgåelige forsinkelser nåede Paulus endelig Korint, skuepladsen for så meget ivrigt arbejde i fortiden og en tid genstand for dyb bekymring. Han opdagede, at mange af de første troende stadig betragtede ham med kærlighed som den, der først havde bragt evangeliets lys til dem. Da han mødte disse disciple og så vidnesbyrdene om deres troskab og iver, frydede han sig over, at hans gerning i Korint ikke havde været forgæves.

De korintiske kristne, der engang havde været så tilbøjelige til at tabe deres høje kald i Kristus af syne, havde udviklet ny styrke i deres liv som kristne. Guds nådes forvandlende magt åbenbarede sig i deres ord og handlinger, og de var nu en stærk magt til det gode i dette midtpunkt for hedenskab og overtro. Sammen med sine kære rejsefæller og disse trofaste omvendte fandt apostlens trætte og bekymrede sjæl hvile.

Under sit ophold i Korint fik Paulus tid til at se frem til nye og større arbejdsmarker. Hans påtænkte rejse til Rom optog ganske særligt hans tanker. Det var et af hans kæreste håb og hans yndlings-tanke at se den kristne tro fast grundlagt i verdens hovedstad. Der var allerede oprettet en menighed i Rom, og apostlen ville gerne sikre sig de derboende troendes medvirken til det arbejde, der skulle udføres i Italien og andre lande. For at berede vejen for sit arbejde blandt disse brødre, af hvilke mange endnu var fremmede for ham, sendte han dem et brev, hvori han meddelte dem sin hensigt om at besøge Rom og sit håb om at rejse korsets banner i Spanien.

I sit brev til romerne forkyndte Paulus evangeliets store grund-sætninger. Han fastslog sin indstilling til de spørgsmål, som bragte uro i de jødiske og hedningekristne menigheder, og viste dem, at de håb og forjættelser, der engang var jødernes særlige ejendom, nu også blev tilbudt hedningerne.

Med stor klarhed og kraft forkyndte apostlen læren om retfærdiggørelsen ved troen på Kristus. Han håbede, at andre menigheder også kunne få hjælp ved den vejledning, han sendte de troende i

[199] Rom; men det var kun svagt, at han kunne forudse den vidt rækken- de indflydelse, hans ord skulle få. Gennem alle tider har den store sandhed om retfærdiggørelse ved tro stået som et vældigt fyrtårn, der kunne lede angrende sjæle ind på livets vej. Det var dette lys, der spredte mørket, som omslutede Luthers sind, og åbenbarede ham den kraft, Kristi blod har til at rense fra synd. Det samme lys har ledet tusinder af sjæle, der var tyngede af deres synd, hen til den sande tilgivelsens og fredens kilde. Enhver kristen har grund til at takke Gud for brevet til menigheden i Rom.

I dette brev gav Paulus frit udtryk for sin bekymring for jøderne. Lige siden sin omvendelse havde han længtes efter at hjælpe sine jødiske brødre til at få en klar forståelse af evangeliets budskab. „Jeg ønsker af hjertet og beder til Gud for dem, at de må blive frelst.“

Det var ikke noget almindeligt ønske, apostlen nærede. Bestandig tryglede han Gud om at virke til frelse for israelitterne, der ikke havde kunnet erkende Jesus fra Nazaret som den forjættede Messias. „Sandhed taler jeg i Kristus,“ forsikrede han de troende i Rom. „Jeg lyver ikke, min samvit-tighed vidner med mig i Helligånden, at jeg har en stor sorg og en uafslædig kummer i mit hjerte. Thi jeg kunne ønske selv at være bandlyst fra Kristus, om det kunne gavne mine brødre, mine kødelige stammefrønder. De er jo israelitter, dem tilhører barnekårene og herligheden og pagterne og lovgivningen og tempeltjenesten og forjættelserne, dem tilhører fædrene, og fra dem stammer ifølge sin kødelige herkomst Kristus, som er over alle ting, Gud højlovet i evighed!“ Rom. 9, 1-5.

Jøderne var Guds udvalgte folk, gennem hvem det var hans hensigt at velsigne hele menneskeslægten. Gud havde af deres midte oprejst mange profeter. Disse havde forudsagt, at der skulle komme en frelser, som ville blive forkastet og dræbt af dem, der burde have været de første til at anerkende ham som den forjættede.

Da profeten Esajas så fremad gennem tiderne og var vidne til, hvordan den ene profet efter den anden blev forkastet, og til slut, hvordan Guds Søn blev det, kom Ånden over ham til at skrive om, hvorledes Frelseren skulle blive modtaget af dem, der aldrig før havde været regnet blandt Israels børn. Det er med henblik på denne profeti, at Paulus siger: „Esajas går så vidt, at han siger:

„Jeg blev fundet af dem, som ej søgte mig. Jeg gav mig til kende for dem, som ej spurgte efter mig.“ Men om Israel siger han: „Dagen

lang strakte jeg hænderne ud mod et ulydigt og genstridigt folk.“ Rom. 10, 20. 21.

Men skønt Israel forkastede Guds Søn, forkastede han ikke dem. Hør, hvad Paulus siger, da han fortsætter denne tankegang: „Jeg spørger nu: har Gud da forskudt sit folk? Nej, langt fra! Også jer er jo israelit, af Abrahams slægt, af Benjamin stamme. Gud har ikke forskudt sit folk, som han forud kendte. Eller ved I ikke, hvad skriften siger i fortællingen om Elias? hvorledes han anklager Israel for Gud: „Herre! dine profeter har de ihjelslået, dine andre har de nedbrudt, jeg alene er tilbage, og nu står de mig efter livet.“ Men hvordan lyder det guddommelige svar til ham ? „Jeg har ladet syv tusinde mænd blive tilbage, som er mine, og som ikke har bøjet knæ for Ba'al.“ Således er der da også i den nuværende tid blevet en rest tilbage i kraft af en nådesudvælgelse.“ Rom. 11, 1-5. [200]

Israel var snublet og faldet, men dette gjorde det ikke umuligt for dem atter at rejse sig. Som svar på spørgsmålet: „Det var dog vel ikke, for at de skulle falde, at de snublede?“ svarer apostlen: „Nej langt fra, men ved deres fald er frelsen kommet til hedningerne, for at de selv derved kunne ægges til skinsyge. Men hvis deres fald betød rigdom for verden, og det, at de ikke kom med, betød rigdom for hedningerne, hvor meget mere vil det da ikke betyde, når de kommer fuldtalligt med! Og til jer, I hedninger, siger jeg: For så vidt jeg nu er hedningeapostel, ærer jeg min tjeneste, om jeg dog kunne ægge dem, der er mit kød og blod, til skinsyge og frelse nogle af dem. Thi hvis deres forkastelse har bragt verden forligelse, hvad vil så deres antagelse bringe andet end liv af døde?“ Rom. 11, 11-15.

Det var Guds formål, at hans nåde skulle åbenbares såvel blandt hedninger som blandt jøder. Dette var blevet tydeligt skitseret i gammeltestamentlige profetier. Apostlen benytter nogle af disse profetier i sin bevisførelse. „Har pottemageren ikke rådighed over sit ler,“ spørger han, „så han af den samme masse kan danne et kar til ære, et andet til vanære? Men hvad om nu Gud, skønt han vil vise sin vrede og kundgøre sin magt, dog i megen langmodighed har båret over med vredens kar, fuldt færdige til fortabelse, og gjort dette også for at kundgøre sin herligheds rigdom over barmhjertighedens kar, som han forud havde beredt til herlighed? Og til at være sådanne kaldte han også os, ikke alene dem af jødisk, men tillige dem af hedensk æt, som han også siger hos Hoseas:

„Det folk, som ikke var mit folk, vil jeg kalde „mit folk,“ og hende, som ikke var den elskede, vil jeg kalde „den elskede“; og det skal ske, at på det sted, hvor der blev sagt til dem: „I er ikke mit folk,“ der skal de kaldes „den levende Guds børn“.“ Rom. 9, 21-26.

Trods det, at Israel havde svigtet som folk, var der stadig en betydelig rest tilbage blandt dem, der kunne frelses. Ved tidspunktet for Frelserens komme var der trofaste mænd og kvinder, som med glæde havde modtaget Johannes Døbers budskab og således påny var blevet ledet til at granske profetierne om Messias. Da den første kristne menighed blev grundlagt, bestod den af disse trofaste jøder, der erkendte Jesus fra Nazaret som den, hvis komme de havde set hen til. Det var denne rest, Paulus hentydede til, da han skrev: „Er førstegrøden hellig, så er hele dejen det også; og er roden hellig, så er grenene det også.“

Paulus sammenligner Israels „rest“ med et ædelt oliventræ, hvor nogle af grenene er blevet brudt af. Han sammenligner hedningerne med grene fra et vildt oliventræ, der er podet ind på moderstammen. „Men om nu nogle af grenene blev brudt af, og du, som hører til et vildt oliventræ, blev indpodet iblandt dem og sammen med dem fik del i oliventræets rod med dens fede saft, så skal du ikke derfor være hovmodig overfor grenene,“ skriver han til de hedningekristne, „men hvis du er hovmodig, så husk på, at det ikke er dig, der bærer roden, men roden, der bærer dig. Nu vil du vel sige: „Der blev brudt grene af, for at jeg kunne blive indpodet.“ Vel, de blev brudt af på grund af deres vantro, og du har din plads på grund af din tro; vær ikke overmodig, men frygt! Thi når Gud ikke har skånet de naturlige grene, så vil han heller ikke skåne dig. Så se da Guds godhed og strengthed: hans strengthed mod dem, der faldt, hans godhed mod dig, hvis du bliver i hans godhed; ellers bliver du også hugget af.“ Rom. 11, 17-22.

[201]

På grund af vantro og forkastelse af Himmels formål havde Israel som folk mistet sin forbindelse med Gud. Men de grene, der var blevet adskilt fra moderstammen, kunne ved Guds hjælp atter forenes med Israels sande træ, den rest, der var forblevet tro mod deres fædres Gud. „Men også de andre skal blive indpodet,“ siger apostlen om disse afhuggede grene, „hvis de ikke bliver i deres vantro; Gud har jo magt til at indpode dem igen. Thi når du blev hugget af det vilde oliventræ,“ skriver han til hedningerne, „som du

af naturen hører til, og imod naturens orden blev indpodet i et ædelt oliventræ, hvor meget snarere skal da ikke de andre indpodes i deres eget oliventræ, som de af naturen hører til.“

„Jeg vil nemlig ikke, at I skal være uvidende om denne hemmelighed, brødre! (for at I ikke skal være kloge i egne tanker): at der er kommet forhærdelse over en del af Israel, indtil hedningerne fuldtalligt er gået ind; „og så skal hele Israel frelses, som der står skrevet:

„Befrieren skal komme fra Zion,
han skal fjerne ugudeligheder fra Jakob,
og når jeg borttager deres synder,
„da er dette min pagt med dem.“

„Ses der hen til evangeliet, er de fjender for jeres skyld, men ses der hen til udvælgelsen, er de elskede for fædrenes skyld; thi sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke. Thi ligesom I forhen var ulydige mod Gud, men nu har fået barmhjertighed som følge af disses ulydighed, således er også disse nu blevet ulydige, for at også de må få barmhjertighed som følge af den barmhjertighed, der er blevet jer til del. Thi Gud har indesluttet alle under ulydighed, for at han kunne forbarme sig over alle.“

„O, dyb af rigdom og visdom og indsigt hos Gud! hvor uransagelige er ikke hans domme, og hvor usporlige hans veje!

„Thi hvem kender Herrens tanker,
eller hvem blev hans rådgiver?
eller hvem gav ham noget først,
så der skulle gives ham gengæld
derfor?“

Thi af ham og ved ham og til ham er alt; ham tilhører æren i evighed“. Rom. 11, 23-35.

Således viser Paulus, at Gud har magt i overflod til at omskabe både jøders og hedningers hjerter og til at skænke enhver, der tror på Kristus, de velsignelser, der var lovet Israel. Han gentager Esajas' forkyndelse om Guds folk: „Var end Israels børn talløse som sandet ved havet, kun en rest skal frelses; thi endeligt og afsluttende vil Herren gøre regnskabet op på jorden.“ Og som Esajas forud har sagt:

„Havde ikke Herren Zebaot levnet
os afkom,
da var vi blevet som Sodoma, havde
lignet Gomorra.“

Rom. 9, 27-29.

[202]

Dengang Jerusalem blev ødelagt og templet lagt i ruiner, blev mange tusinde jøder solgt som trælle til hedningelande. Som vragstumper på en øde kyst blev de spredt blandt folkeslagene. I atten hundrede år har jøderne vandret fra land til land gennem hele verden, og intet sted har de fået det privilegium at genvinde deres tidligere anseelse som et samlet folk. Bagtalt, hadet og forfulgt gennem alle tider har de fået en lidelsens arv.

Men trods den frygtelige dom, der blev afsagt over jøderne som folk, dengang de forkastede Jesus fra Nazaret, så har der også gennem tiderne levet mange ædle, gudfrygtige jødiske mænd og kvinder, som har lidt i stilhed. Gud har trøstet deres hjerter i sorgen og har med medynk lagt mærke til deres elendighed. Han har hørt de lidelsesfulde bønner fra dem, der har søgt ham af ganske hjerte for at få den rette forståelse af hans ord. Nogle af dem har i den ringe nazaræer, som deres forfædre forkastede og korsfæstede, lært at se den sande Messias. Efterhånden som de har opfattet betydningen af de velkendte profetier, der så længe har været fordunklet ved overleveringer og fejlagtige fortolkninger, er deres hjerter blevet fyldt af taknemmelighed mod Gud for den usigelig store gave, han skænker ethvert menneske, der vælger at tage imod Kristus som sin personlige Frelser.

Det er denne slags mennesker, Esajas omtalte i sin profeti: „En rest skal frelses!“ Fra Paulus' dage indtil vor tid har Gud ved Heligånden kaldt på jøder såvel som hedninger. „Der er nemlig ikke personsanseelse hos Gud,“ sagde Paulus. Apostlen betragtede sig selv som stående i gæld både til grækere og til barbarer“ såvel som til jøderne; men han tabte aldrig de særlige fortrin af syne, som jøderne havde fremfor andre, „først og fremmest det, at de jo har fået Guds ord betroet.“ „Evangeliet,“ sagde han, „er en Guds kraft til frelse for enhver, som tror, for jøde først og så for græker. Thi i evangeliet åbenbares retfærdigheden fra Gud, af tro til tro, som der står skrevet:

„Den retfærdige skal leve af tro.“ Det var om dette evangelium om Kristus, der havde samme virkning for jøder og grækere, at Paulus i sit brev til romerne sagde, at han ikke skammede sig over det.

Når dette evangelium i sin hele fylde forkyndes for jøderne, vil mange tage imod Kristus som Messias. Blandt kristne missionsarbejdere er der kun få, der føler kald til at arbejde for jødefolket; men til dette folk, der ofte er blevet forbigået, bør budskabet om nåden og håbet i Kristus bringes såvel som til andre.

Ved evangeliets afsluttende forkyndelse, hvor der skal gøres et særligt arbejde for de mennesker, der hidtil har været forsømt, venter Gud, at hans sendebud skal drage særlig omsorg for jødefolket, som de vil finde allevegne på jorden. Når de gammeltestamentlige skrifter forenes med de nytestamentlige til udlæggelse af Jehovas evighedsplan, vil det for mange af jøderne blive som en ny skabelses morgenrøde, sjælens opstandelse. Når de i de gammeltestamentlige skrifter ser Kristus afbildet som evangeliets gave og fatter, hvor tydeligt Det nye Testamente forklarer Det gamle Testamente, vil deres slumrende forståelse blive vakt, så de vil anerkende Kristus som verdens Frelser. Mange vil ved troen modtage Kristus som deres forløser. For dem vil disse ord gå i opfyldelse: „Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn.“ Joh. 1, 12.

Der findes blandt jøderne nogle, der ligesom Saulus fra Tarsus er vel bevandrede i skrifterne, og disse vil med vidunderlig kraft forkynde Guds lovs uforanderlighed. Hans arm er ikke blevet kortere, så den ikke kan frelse. Når hans tjenere i tro arbejder for dem, der så længe har været forsømte og foragtede, vil hans frelse blive åbenbaret. [203]

„Derfor, så siger Herren, Jakobs huses Gud, han, som udløste Abraham: Nu høster Jakob ej skam, nu blegner hans åsyn ikke; thi når han ser mine hænders værk i sin midte, da skal han hellige mit navn, holde Jakobs Hellige hellig og frygte Israels Gud; de, hvis ånd for vild, vinder indsigt, de knurrende tager mod lære.“ Es. 29, 22-24.

*

Dette kapitel er bygget over Brevet til Romerne

[204]

KAPITEL 36—FRAFALDET I GALATIEN

Mens Paulus tøvede i Korint, havde han grund til alvorlig bekymring for nogle af de menigheder, der allerede var oprettet. På grund af påvirkning af falske lærere, der var dukket op blandt de troende i Jerusalem, vandt splittelse, kætteri og sanselighed hurtigt terræn blandt de kristne i Jerusalem. Disse falske lærere blandede jødiske overleveringer sammen med evangeliets sandheder. Uden at tage hensyn til afgørelsen på fællesmødet i Jerusalem tilskyndede de de hedningekristne til at overholde ceremoniloven. Det var en kritisk situation. Det onde, der havde vundet indpas, truede med at nedbryde menighederne i Galatien.

Det var et hårdt slag for Paulus, og hans sjæl oprørtes ved dette åbenlyse frafald fra dem, som han omhyggeligt havde oplært i evangeliets grundsætninger. Han skrev straks til de forførte troende og påpegede de falske lærdomme, de havde godtaget, og med største streghed dadlede han dem, der var veget fra troen. Efter først at have hilst galaterne med disse ord: „Nåde være med eder og fred fra Gud, vor Fader, og Herren Jesus Kristus,“ henvendte han sig til dem med disse hårdt irettesættende ord:

„Det undrer mig, at I så hurtigt lader jer drage bort fra ham, som kaldte jer ved Kristi nåde, hen til et anderledes evangelium, som ikke er et evangelium; det er kun nogle, der forvirrer jer og gerne vil forvanske Kristi evangelium. Men om så vi selv eller en engel fra Himmelen forkyndte jer evangeliet i strid med det, vi har forkyndt jer forbandet være han!“ Paulus’ lære havde været i overensstemmelse med skrifterne, og Helligånden havde beseglet hans arbejde; derfor advarede han sine brødre mod at lytte til noget, der modsagde de sandheder, han havde lært dem.

Apostlen bød de troende i Galatien omhyggeligt at overveje de første erfaringer i deres liv som kristne. Han udbrød: „I uforstandige galatere! hvem har forhekset jer, I, hvem Jesus Kristus blev malet for øje som korsfæstet? Dette ene vil jeg have at vide af jer: var det i kraft af lovgerninger, at I modtog Ånden, eller ved i tro at høre? Er I

da så uforstandige? I begyndte i Ånd; vil I nu „fuldende“ i kød? Har I da oplevet så meget til ingen nytte? hvis det da var til ingen nytte. Mon han, som udruster jer med Ånden og virker undergerninger iblandt jer, gør det i kraft af lovgerninger eller ved, at I hører i tro?“ [205]

Sådan krævede Paulus de troende i Galatien til regnskab for deres egen samvittigheds domstol og søgte at standse dem på deres færd. I tillid til Guds magt til at frelse og uden nærmere at ville gå ind på de frafaldne læreres doktriner søgte apostlen at få de omvendte til at se, at de var blevet groft bedraget, men at de ved at vende tilbage til deres tidligere tro på evangeliet endnu var i stand til at modstå Satans angreb. Med fasthed gik han ind for sandhed og retfærdighed, og hans ophøjede tro og tillid til det budskab, han bragte, hjalp mange af dem, hvis tro havde svigtet, til at vende tilbage til deres samfund med Frelseren.

Hvor var der stor forskel på Paulus' måde at skrive til menigheden i Korint og den fremgangsmåde, han benyttede overfor galaterne! De første irettesatte han med forsigtighed og mildhed; de sidste med skånselsløst dadlende ord. Korinterne var bukket under for fristelser. Bedragne på grund af snedige læreres spidsfindighed, når disse forkyndte vildfarelser i sandhedens forklædning, havde de ladet sig forvirre og forvilde. Der var brug for forsigtighed og tålmodighed, hvis man skulle lære dem at skelne mellem det usande og det sande. Barskhed eller uklogt hastværk fra Paulus' side ville have nedbrudt hans indflydelse over mange af dem, han længtes efter at hjælpe.

Indenfor de galatiske menigheder var åbenlys, utilsløret vildfarelse ved at fortrænge evangeliets budskab. Kristus, troens sande grundvold, blev i virkeligheden fornægtet til fordel for forældede jødiske ceremonier. Apostlen så, at hvis de troende i Galatien skulle frelses fra den dårlige påvirkning, der truede dem, måtte der tages de alvorligste forholdsregler og gives de strengeste advarsler.

For enhver Kristi tjener er det en vigtig ting at lære at indstille sin handlemåde efter forholdene hos dem, han søger at hjælpe. Kærlighed, tålmodighed, bestemthed og fasthed er lige nødvendige, men alt dette skal udøves med den rette evne til at skelne. At handle klogt overfor forskellige slags karakterer og under vekslende omstændigheder og forhold er en opgave, som kræver visdom, og en dømmekraft, der er oplyst og helliggjort af Guds And.

I sit brev til de troende i Galatien gav Paulus en kort oversigt over de vigtigste begivenheder i forbindelse med hans egen omvendelse og første erfaringer som kristen. Ved hjælp heraf søgte han at vise, at det var ved en særlig åbenbaring af guddommelig kraft, at han var blevet ført til at se og gribe de store sandheder i evangeliet. Det var ved belæring fra Gud selv, at Paulus var blevet ledet til at advare og formane galaterne på en så alvorlig og ubetinget måde. Han skrev ikke tøvende og tvivlrådigt, men med en fast overbevisnings og fuldkommen videns sikkerhed. Han gav et klart billede af forskellen mellem at være oplært af mennesker og at modtage befalinger direkte fra Kristus.

[206] Apostlen opfordrede indtrængende galaterne til at forlade de falske vejledere, der havde vildledt dem, og at vende tilbage til troen, der havde været ledsaget af umiskendelige beviser på Guds godkendelse. De mænd, der havde forsøgt at lede dem bort fra troen på evangeliet, var hyklere med et ugudeligt hjerte og fordærvede i deres livsførelse. Deres religion var sammensat af en række ceremonier, ved hvis overholdelse de ventede at vinde Guds velbehag. De nærrede intet ønske om et evangelium, der krævede lydighed mod dette ord: „Ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født påny.“ Joh. 3, 3. De forstod, at en religion, der hvilede på en sådan lære, krævede alt for stort et offer, og de klamrede sig til deres vildfarelser, hvorved de narrede både andre og sig selv.

At benytte ydre religiøse skikke som erstatning for hjertets fromhed virker stadig lige så tiltalende for den, der ikke er genfødt, som det var tilfældet på disse jødiske læreres tid. Der findes i dag ligesom dengang falske åndelige vejledere, til hvis lærdomme mange lytter med iver. Det hører med til Satans beregning at vildlede sindet fra frelseshåbet, fra tro på Kristus og lydighed mod Guds bud. Til alle tider vil den store fjende indrette sine fristelser efter deres fordomme og tilbøjeligheder, som han søger at bedrage. På apostlenes tid fik han jøderne til at lovprise ceremoniernes lov og forkaste Jesus; i vore dage får han mange bekendende kristne til, under påskud af at ære Kristus, at kaste vrang på moralloven og lære andre, at man ustraffet kan overtræde dens bud. Det er en pligt for enhver Guds tjener med fasthed og bestemthed at modarbejde disse troens forvanskere og ved sandhedens ord afsløre deres vildfarelse.

Under sine bestræbelser for at genvinde sine galatiske brødræs tillid hævdede Paulus klogt sin egen stilling som Kristi apostel. Han erklærede, at han var apostel, „ikke udsendt af mennesker, men ved Kristus Jesus og Gud Fader, som opvakte ham fra de døde.“ Det var ikke fra mennesker, men fra Himmels højeste myndighed, at han havde modtaget sit kald. Og hans stilling var blevet anerkendt på fællesmødet i Jerusalem, hvis afgørelser Paulus havde rettet sig efter under hele sit arbejde blandt hedningerne.

Det var ikke for at rose sig selv, men for at herliggøre Guds nåde, at Paulus således overfor dem, der fornægtede hans stilling som apostel, fremkom med beviser for, at han „ikke stod tilbage i noget for de umådelig store apostle.“ 2 Kor. 11, 5. De, som søgte at forringe hans udvælgelse og hans gerning, kæmpede mod Kristus selv, hvis nåde og kraft åbenbares gennem Paulus. Ved sine fjenders modstand blev apostlen tvunget til at indtage en fast holdning for at opretholde sin stilling og myndighed.

Paulus bønfuldt dem, der engang i deres liv havde kendt Guds magt, om at vende tilbage til deres første kærlighed til evangeliets sandheder. Med uafviselige argumenter forelagde han dem deres forret til at være frie mænd og kvinder i Kristus, ved hvis forsonende nåde alle de, der helt overgiver sig til ham, iføres retfærdighedens klædebon. Det var hans indstilling, at enhver, der ville frelses, måtte have ægte, personlige erfaringer om de ting, der hører Guds rige til.

Apostlens alvorlige, bønfuldende ord var ikke forgæves. Helligånden arbejdede med stor kraft, og mange, som havde vandret ad fremmede stier, vendte tilbage til deres tidligere tro på evangeliet. Fra nu af var de stærke i den frihed, hvormed Kristus havde frigjort dem. Åndens frugter åbenbares i deres liv: „Kærlighed, glæde, fred, langmodighed.“ Guds navn blev herliggjort, og der blev føjet mange til de troendes tal i hele den egn.

*

Dette kapitel er bygget over brevet til Galaterne

KAPITEL 37—PAULUS' SIDSTE REJSE TIL JERUSALEM

Paulus nærede et brændende ønske om at nå til Jerusalem før påske, fordi han så kunne få lejlighed til at møde dem, der fra alle verdens kanter ville komme for at overvære højtiden. Det var hans store håb, at han på en eller anden måde kunne medvirke til at borttrydde sine vantro landsmænds fordomme, så de kunne bringes til at tage imod evangeliets vidunderlige lys. Han ville også gerne træffe menigheden i Jerusalem og overbringe dem de gaver, som de hedningekristne menigheder havde sendt til deres fattige brødre i Judæa. Og han håbede ved dette besøg at tilvejebringe en fastere tilknytning mellem dem, der var omvendt fra jødedommen, og dem, der var omvendt fra hedenskabet.

Da han havde afsluttet sit arbejde i Korint, besluttede han at sejle direkte til en af havnene ved Palæstinas kyst. Alle forberedelser var i orden, og han skulle lige til at gå om bord i skibet, da han fik at vide, at jøderne havde sammensvoret sig om at berøve ham livet. Tidligere var disse troens modstandere altid blevet skuffede i deres bestræbelser for at gøre ende på apostlens virksomhed.

Nu vakte det atter jødernes harme, at evangeliets forkyndelse lykkedes så godt. Alle vegne fra indløb der beretninger om den nye læres udbredelse, hvorved jøder blev frigjort fra overholdelse af ceremonilovens forskrifter, og hvorved der indrømmedes hedningerne den samme ret som jøderne til at være Abrahams børn. Da Paulus prædikede i Korint, forkyndte han de samme argumenter, som han med så stor kraft fremførte i sine breve. Hans eftertrykkelige hævdelser af, at „her er ikke forskel på græker og jøde, omskåren og uomskåren“ (Kol. 3, 11), blev af hans fjender betragtet som gudsbespottelse, og de besluttede, at han skulle bringes til tavshed.

Da Paulus havde modtaget en advarsel om denne sammensværgelse, bestemte han at lægge vejen om ad Makedonien. Han måtte opgive sin plan om at nå til Jerusalem i rette tid til påskehøjtiden, men han håbede at kunne være der ved pinsetid.

„Sopater fra Berøa, Aristarkus og Sekundus, som begge var fra Tessalonika, Gajus fra Derbe og Timoteus samt Tykikus og Trofimus fra provinsen Asien“ ledsagede Paulus og Lukas på rejsen. Paulus medbragte en stor sum penge fra de hedningekristne menigheder. Den var det hans hensigt at overgive til de brødre, som havde ansvaret for arbejdet i Judæa, og af denne grund havde han ordnet det sådan, at disse brødre fra forskellige bidragydende menigheder kunne ledsage ham til Jerusalem som repræsentanter.

[208]

I Filippi gjorde Paulus ophold for at holde påske. Kun Lukas blev hos ham, mens de andre rejsefæller drog over til Troas for at vente på ham dér. Filipperne var de mest hengivne og trofaste af alle Paulus' omvendte, og i de otte dage, højtiden varede, glædede han sig over at være sammen med dem i trygt og fredeligt fællesskab.

Fem dage efter at Paulus og Lukas var sejlet fra Filippi, nåede de deres ledsagere i Troas og blev syv dage sammen med de troende på dette sted.

Den sidste aften under dette ophold var brødrene „samlede for at bryde brødet.“ Dette, at deres elskede lærer snart skulle forlade dem, havde hidkaldt en større forsamling end sædvanligt. De forsamledes i „salen ovenpå“ i tredje stokværk. I sin inderlige kærlighed og omsorg for dem prædikede apostlen lige til midnat.

I et af de åbne vinduer sad der en ung mand ved navn Eutykus. På dette farlige sted faldt han i søvn og faldt ned i gården nedenfor. Der blev straks stor forfærdelse og forvirring. Den unge mand var død, da de tog ham op, og mange samledes om ham med klageråb og jamren; men Paulus gik hen blandt de forskrækkede mennesker, omfavnede ham og opsendte en inderlig bøn til Gud om, at den døde måtte få livet igen. Hans bøn blev hørt. Apostlens stemme lød over klageråbene og gråden: „Vær ikke urolige, thi hans sjæl er i ham.“ De troende samledes atter med glæde i salen ovenpå. De deltog i nadveren, og Paulus „talte endnu længe med dem lige til daggry.“

Det skib, på hvilket Paulus og hans ledsagere skulle fortsætte rejsen, var lige ved at sejle, og brødrene skyndte sig ombord. Apostlen selv valgte imidlertid at drage den nærmere vej over land mellem Troas og Assus og så møde sine venner i denne sidste by. Herved vandt han en lille tid til eftertanke og bøn. De vanskeligheder og farer, der ventede ham under besøget i Jerusalem, den holdning, menigheden dér indtog overfor ham og hans virksomhed, foruden

menighedernes tilstand og alt, hvad der angik evangeliets forkyndelse andre steder, fyldte ham med alvorlige og ængstelige tanker, og han benyttede denne særlige lejlighed til at søge Gud for at få kraft og vejledning.

Da de rejsende sejlede mod syd fra Assus, kom de forbi byen Efesus, der så længe havde været skuepladsen for apostlens virksomhed. Det havde været Paulus' store ønske at besøge menigheden dér, fordi han havde vigtige lærdomme og råd at give dem. Men efter nærmere overvejelse besluttede han at skynde sig videre; han ville nemlig gerne „om muligt være i Jerusalem på pinsedagen.“ Ved ankomsten til Milet, cirka halvtreds kilometer fra Efesus, fik han imidlertid at vide, at der var mulighed for at komme i forbindelse med menigheden, før skibet sejlede videre. Derfor sendte han straks bud til de ældste og bad dem skynde sig at komme til Milet, for at han kunne få dem at se, før han drog videre.

[209] De fulgte straks hans opfordring, og han talte stærke og bevægende ord til dem som formaning og afsked. „I ved selv,“ sagde han, „hvordan min færd iblandt jer var hele tiden, lige fra den første dag jeg kom her til provinsen Asien: hvordan jeg har tjent Herren i al ydmyghed og under tårer og prøvelser, som jødernes efterstræbelser voldte mig. I ved, hvordan jeg ikke har undladt at forkynde jer og at lære jer både offentligt og i hjemmene alt, hvad der kunne være jer til gavn; både for jøder og grækere har jeg vidnet om omvendelsen til Gud og troen på vor Herre Jesus Kristus.“

Paulus havde altid ophøjet Guds lov. Han havde vist, at der i loven ikke var nogen kraft til at frelse mennesker fra ulydighedens straf. Overtrædere måtte angre deres synder og ydmyge sig for Gud, hvis retfærdige vrede de havde pådraget sig ved at bryde hans lov, og de måtte også opøve deres tro på Kristi blod som den eneste mulighed for at få tilgivelse. Guds Søn var død som offer for dem og var steget op til Himmelen for at være deres talsmand hos Faderen. Ved omvendelse og tro kunne de blive befriet fra syndens fordømmelse og ved Kristi nåde derefter blive i stand til at adlyde Guds lov.

„Og se,“ fortsatte Paulus, „bunden af Ånden drager jeg nu til Jerusalem uden at vide, hvad der skal møde mig dér; kun ved jeg, at Helligånden i den ene by efter den anden vidner for mig og siger, at lænker og trængsler venter mig. Dog, jeg regner ikke mit liv for noget; det har intet værd for mig selv, når jeg blot kan fuldende mit

løb og den tjeneste, jeg har fået af Herren Jesus: at vidne om Guds nådes evangelium. Og se, jeg ved nu, at I ikke mere skal se mit ansigt, alle I, blandt hvem jeg gik omkring og forkyndte Riget.“

Det havde ikke været Paulus' hensigt at vidne på denne måde, men mens han talte, kom inspirationens Ånd over ham og bekræftede hans frygt for, at dette skulle blive hans sidste møde med brødrene fra Efesus.

„Derfor vidner jeg for jer på denne dag, at jeg ikke er skyldig i nogens blod; thi jeg har ikke undladt at forkynde jer hele Guds frelsesplan.“ Hverken frygt for at krænke nogen eller ønsket om venskab kunne afholde Paulus fra at tale de ord, Gud havde givet ham til at oplyse, advare eller irettesætte dem. Også i dag kræver Gud frygtløshed af sine tjenere, når de prædiker ordet og skal handle efter dets forskrifter. Kristi tjener skal ikke blot forkynde de sandheder, som er de mest tiltalende, mens han fortier dem, som måske kunne volde smerte. Han bør med den største omsorg våge over karakterens udvikling. Hvis han ser, at nogen af hans hjord ikke vil slippe synden, må han som den gode hyrde ud fra Guds ord give dem den belæring, der passer for netop dem. Hvis han tillader dem at fortsætte i deres selvsikkerhed uden at advare dem, vil han blive gjort ansvarlig for deres sjæle. Den prædikant, som opfylder sit høje kald, må give sin menighed pålidelig oplysning om alle enkeltheder indenfor den kristne tro og vise dem, hvordan de skal være, og hvad de skal gøre for at være fuld-komne på Herrens dag. Kun den, som lærer sandheden med pålidelighed, vil ved afslutningen af sin gerning kunne sige som Paulus: „Jeg er ikke skyldig i nogens blod.“

„Så giv da agt på jer selv,“ påmindede apostlen brødrene, „og på hele den hjord, i hvilken Helligånden satte jer som tilsynsmænd, for at I skal vogte Guds kirke, som han købte sig med sit eget blod.“ Hvis ordets forkyndere bestandig ville mindes, at de har at gøre med det, som er købt med Kri sti blod, ville de have en dybere følelse af, hvor betydningsfuldt deres arbejde er. De skal både vogte sig selv og deres hjord. Deres eget eksempel skal belyse og styrke deres belæring. Som lærere om vejen til livet bør de ikke give anledning til, at der tales ilde om sandheden. Som repræsentanter for Kristus skal de holde hans navn højt i ære. Ved deres gudsfrygt, deres rene liv og hellige tale skal de vise sig værdige til deres høje kald.

[210]

De farer, som ville angribe menigheden i Efesus, stod klart for apostlen. „Jeg ved,“ sagde han, „at efter min bortgang skal der iblandt jer komme glubske ulve, som ikke vil spare hjorden. Og af jeres egen midte skal der fremstå mænd, som fører falsk tale for at drage disciplene efter sig.“ Paulus var bekymret for menigheden, da han ved at se ind i fremtiden så de angreb, den måtte tåle fra ydre og indre fjender. Alvorligt og højtideligt bad han brødrene vogte deres hellige hverv uden at trættes. Som et eksempel bad han dem huske sit eget utrættelige arbejde iblandt dem: „Vær derfor år-vågne og kom ihu, at jeg i de tre år, nat og dag, er blevet ved med at påminde hver enkelt med tårer.“

„Så overgiver jeg jer nu til Herren,“ vedblev han, „og til hans nådes ord, som formår at opbygge og at give arven til alle de hellige. Sølv eller guld eller klæder har jeg ikke begæret af nogen.“ Nogle af brødrene i Efesus var velhavende, men Paulus havde aldrig benyttet sig heraf til egen fordel. Det hørte ikke med til hans budskab at henlede opmærksomheden til sine egne fornødenheder. „Disse hænder,“ sagde han, „har indtjent alt, hvad jeg og mine ledsagere trængte til.“ Midt i sit ihærdige arbejde og under de lange rejser for Kristi sags skyld var han i stand til ikke blot at sørge for sit eget underhold, men at have noget tilovers til hjælp for sine medarbejdere og understøttelse til værdige trængende. Dette opnåede han kun ved utrættelig flid og den største sparsommelighed. Han kunne med god ret henvise til sit eget eksempel, da han sagde: „Jeg har vist jer, at ved således at arbejde bør vi tage os af de skrøbelige og ihukomme Herren Jesu ord, at han selv har sagt: „Saligere er det at give end at modtage.“

„Da han havde sagt dette, faldt han på knæ og bad sammen med dem alle. Og de brast alle i heftig gråd, og de faldt Paulus om halsen og kyssede ham inderligt. Og det, der smertede dem mest, var det ord, han havde sagt, at de aldrig mere skulle få hans ansigt at se. Derefter fulgte de ham til skibet.“

Fra Milet sejlede de rejsende „lige frem og kom til Kos, og den næste dag til Rodus og derfra til Patara“ på Lilleasiens sydvestkyst, hvor de „fandt et skib, som skulle til Fønikien,“ og „gik om bord og sejlede ud.“ I Tyrus, hvor skibet skulle losses, traf de nogle disciple og fik lov til at blive hos dem i syv dage. Disse disciple var af Helligånden blevet advarede om de farer, som ventede Paulus i

Jerusalem, og de tilskyndede ham til, „at han ikke skulle drage op til Jerusalem.“ Men apostlen tillod ikke frygten for lidelser og fængsel at afholde ham fra hans forsæt.

Ved slutningen af den uge, han tilbragte i Tyrus, fulgte alle brødrene med deres hustruer og børn Paulus til skibet, og før han gik om bord, knælede de på strandbredden og holdt bøn, han for dem og de for ham.

[211]

De fortsatte rejsen sydpå og kom til Kæsarea, hvor „de tog ind hos evangelisten Filip, som var en af de syv, og blev hos ham.“ Her tilbragte Paulus nogle fredelige, lykkelige dage de sidste med fuldkommen frihed, som han i lang tid skulle opleve.

Mens Paulus opholdt sig i Kæsarea, „kom der en profet ved navn Agabus ned fra Judæa. Han kom til os,“ fortæller Lukas, „og tog Paulus' bælte og bandt sine egne fødder og hænder dermed og sagde: „Dette siger Helligånden: Den mand, som ejer dette bælte, skal jøderne binde således i Jerusalem og overgive i hedningers hænder.““

„Da vi hørte dette,“ fortsætter Lukas, „bad både vi selv og de, der havde hjemme dér på stedet, ham om ikke at drage op til Jerusalem.“ Men Paulus ville ikke vige fra pligtens vej. Han ville følge Kristus, om det så skulle blive til fængsel og død. „Hvorfor græder I sådan og gør mit hjerte vegt?“ udbrød han, „jeg er jo ikke blot rede til at lade mig binde, men også til at dø i Jerusalem for Herren Jesu navns skyld.“ Da brødrene så, at de voldte ham smerte uden at kunne få ham til at skifte sind, holdt de op med at trænge ind på ham og sagde blot: „Herrens vilje ske!“

Det korte ophold i Kæsarea nærmede sig snart sin afslutning, og Paulus og hans rejseselskab begav sig på vej til Jerusalem, ledsagede af nogle af brødrene, med hjertet fuldt af bange anelser om kommende ulykker.

Aldrig nogen sinde tidligere var apostle draget til Jerusalem så tung om hjertet. Han vidste, at han dér ville finde få venner og mange fjender. Han nærmede sig den by, der havde forkastet og dræbt Guds Søn, og som nu var overskygget af truslen om Guds vrede. Ved tanken om, hvor hård han selv havde været i sine fordomme mod Kristi disciple, følte han den dybeste medlidenhed med sine vildførte landsmænd. Men hvor lidt kunne han alligevel gøre sig håb om at være i stand til at hjælpe dem! Det samme blinde raseri, som engang

havde brændt i hans eget hjerte, opflammede nu med usigelig kraft et helt folks hjerter imod ham.

Og han kunne ikke engang regne med sine egne trosfællers forståelse og støtte. De uomvendte jøder, der var fulgt lige i hælene på ham, havde ikke spildt tiden, men både personligt og skriftligt udspreedt de mest ugunstige rygter i Jerusalem om ham og hans virksomhed. Og nogle, selv blandt apostlene og de ældste, havde antaget disse rygter for at være sandhed og ikke gjort noget forsøg på at modsige dem eller vist noget ønske om at samarbejde med ham.

Dog fortvivlede apostlen ikke trods de af-skrækkende forhold. Han stolede på, at den stemme, der havde talt til hans eget hjerte, alligevel ville tale også til hans landsmænds hjerter, og at den Mester, som også hans meddisciple elskede og tjente, ville forene deres hjerter med hans i arbejdet for evan-geliets udbredelse.

*

Delle kapitel er bygget over Ap. G. 20, 4 til 21, 16

KAPITEL 38—PAULUS SOM FANGE

Og da vi kom til Jerusalem, tog brødrene imod os med glæde. Den næste dag gik Paulus sammen med os hen til Jakob, og alle de ældste kom også til stede.“

Ved denne lejlighed overrakte Paulus og hans ledsagere højtideligt de ledende indenfor arbejdet i Jerusalem de bidrag, de hedningekristne menigheder havde sendt til støtte for de fattige blandt deres jødiske brødre. Det havde kostet apostlen og hans medarbejdere megen tid, ængstelige tanker og trælsomt arbejde at indsamle disse bidrag. Summen, der langt overgik forventningerne hos de ældste i Jerusalem, repræsenterede megen offervillighed, ja, selv direkte savn fra de hedningekristnes side.

Disse frivillige offergaver var et tegn på de hedningekristnes loyalitet overfor det arbejde, Gud havde oprettet over hele verden, og de burde være blevet modtaget med taknemmelig anerkendelse. Men alligevel stod det klart for Paulus og hans ledsagere, at selv blandt dem, de nu stod overfor, var der nogle, der ikke var i stand til at værdsætte den broderkærlighedens ånd, som gav sig udtryk i gaverne.

I de første år, hvor evangeliet blev prædikeret blandt hedningerne, havde nogle af de ledende blandt brødrene i Jerusalem ikke haft noget hjerteligt samarbejde med Paulus og hans fæller, men blev ved med at klamre sig til tidligere tiders fordom og vanetænkning. I deres iver for at bevare nogle få betydningsløse skikke og ceremonier havde de tabt de velsignelser af syne, som de og den sag, de elskede, ville opnå ved at bestræbe sig for at forene alle grene af Herrens arbejde. Skønt de ønskede at vogte de bedste værdier indenfor den kristne menighed, havde de ikke kunnet følge med, efterhånden som Guds forsyn åbnede vejen, og i deres menneskelige visdom havde de forsøgt at pålægge arbejderne mange unødvendige restriktioner. Således opstod der en gruppe mennesker, der personligt ikke havde kendskab til de vekslende forhold og den særlige trang, som arbejderne i fjerne lande mødte, men som alligevel hævdede,

at de havde myndighed til at retlede deres brødre i disse lande til at følge særligt angivne ar-bejdsmetoder. De følte det, som om opgaven med at prædike evangeliet skulle fremmes i overensstemmelse med deres meninger.

[213] Der var gået adskillige år, siden brødrene i Jerusalem sammen med repræsentanter for andre førende menigheder omhyggeligt overvejede de vanskelige spørgsmål, der var opstået på grund af de arbejdsmetoder, som blev fulgt af dem, der arbejdede blandt hedningerne. Som følge af dette rådsmøde var brødrene blevet enige om at sende nogle anbefalingsbreve til menighederne med hen-syn til visse ceremonier og skikke, heri indbefattet omskærelsen. Det var ved dette fællesmøde, at brødrene også var blevet enige om at anbefale Paulus og Barnabas til de kristne menigheder som arbejdere, der var værdige til enhver troendes fulde tillid.

Blandt de tilstedeværende ved dette møde var der nogle, der strengt havde kritiseret den arbejdsmetode, der fulgtes af de apostle, som bar den største byrde med at bringe evangeliet ud til hedningeverdenen. Men under mødet havde de fået et videre udsyn over Guds formål, og de havde gjort fælles sag med de andre brødre ved at træffe kloge afgørelser, som muliggjorde enheden indenfor alle de troendes samfund.

Da det senere tydeligt viste sig, at de omvendte blandt hedningerne hurtigt voksede i antal, var der nogle få af de ledende brødre i Jerusalem, der påny begyndte at nære deres tidligere fordomme mod Paulus' og hans medarbejderes metoder. Efter som årene gik, blev disse fordomme stærkere, indtil nogle af de ledende bestemte, at arbejdet med at forkynde evangeliet herefter skulle foregå i overensstemmelse med deres egne principper. Hvis Paulus ville indrette sit arbejde efter en særlig fremgangsmåde, som de gjorde sig til talsmænd for, ville de anerkende og støtte hans virksomhed; i modsat fald kunne de ikke mere billige den eller indrømme den deres støtte.

Disse mænd havde mistet den kendsgerning af syne, at Gud er sit folks lærer, og at enhver, der arbejder for hans sag, skal opnå en personlig erfaring ved at følge den guddommelige fører og ikke se hen til mennesker for at få direkte vejledning; at hans tjenere skal formes og dannes ikke efter menneskers tanker, men til lighed med Gud selv.

Under sin forkyndervirksomhed havde Paulus lært folket „ikke ved visdoms overtalende ord, men ved Ånds og krafts bevis.“ 1 Kor. 2, 4. De sandheder, han forkyndte, var blevet ham åbenbaret af Helligånden, thi „Ånden ransager jo alt, endog Guds dybder. Thi hvilket menneske ved, hvad der bor i mennesket, uden menneskets ånd, som er i ham? Således kender heller ingen, hvad der bor i Gud, uden Guds Ånd. ... Derom,“ sagde Paulus, „taler vi ikke med ord, lærte af menneskelig visdom, men med ord, lærte af Ånden, idet vi tolker åndelige ting for åndelige mennesker.“ 1 Kor. 2, 10-13.

Under hele sin gerning havde Paulus vendt sig til Gud for at få direkte vejledning. Samtidig havde han været meget omhyggelig for at arbejde i overensstemmelse med de afgørelser, der var truffet på fællesmødet i Jerusalem, og som følge heraf var menighederne blevet „styrkede i troen og voksede i antal dag for dag.“ Ap. G. 16, 5. Og trods den mangel på forståelse, nogle viste ham, fandt han trøst i bevidstheden om, at han havde gjort sin pligt ved hos sine omvendte at opmuntre en troskabens, gavmildhedens og broderkærlighedens ånd, sådan som den ved denne lejlighed gav sig udtryk i de rundhændede gaver, han havde kunnet overrække de jødiske ældste.

Da gaverne var blevet overrakt, „fortalte Paulus træk for træk, hvad Gud gennem hans tjeneste havde virket blandt hedningerne.“ [214] Denne beretning om kendsgerninger bibragte alle, selv dem, der havde tvivlet, den overbevisning, at Himmelens velsignelse havde ledsaget hans tjeneste. „Da de hørte dette, priste de Gud.“ De forstod, at Herren havde sat sit segl på apostlens arbejds-metoder. De rundhændede bidrag, som lå foran dem, støttede apostlens vidnesbyrd om trofastheden hos de nyoprettede menigheder af hedningekristne. De mænd, der, mens de hørte til dem, som havde ansvaret for tjenesten i Jerusalem, havde hævdet, at der måtte tages strenge forholdsregler, så nu Paulus' virksomhed i et nyt lys og følte sig overbeviste om, at deres egen fremgangsmåde havde været forkert, at de havde levet i trældom under de jødiske skikke og overleveringer, og at evangeliets tjeneste var blevet i høj grad hindret ved, at de ikke havde erkendt, at skillemuren mellem jøder og hedninger var blevet nedbrudt ved Kristi død.

Her var nu en enestående lejlighed for alle de ledende brødre til frimodigt at indrømme, at Gud havde virket gennem Paulus, og at de til tider var faret vild ved at lade hans fjenders beretninger vække

deres skinsyge og fordom; men i stedet for i fællesskab at stræbe efter at vise retfærdighed mod ham, som de havde forurettet, gav de ham gode råd, som viste, at de stadig havde en følelse af, at Paulus i særlig grad burde gøres ansvarlig for de bestående fordomme. De gik ikke modigt ind for at forsvare ham ved at bestræbe sig for at vise de misfornøjede, at de havde uret, men søgte at udvirke et kompromis ved at tilråde ham at følge en fremgangsmåde, som efter deres mening ville fjerne al grund til misforståelser.

„Broder,“ sagde de, som svar på hans vidnesbyrd, „du ser, hvor mange tusind jøder der er kommet til tro, og de er alle nidkære for loven. Men nu har de hørt om dig, at du lærer alle jøder ude blandt hedningerne frafald fra Moses, idet du siger, at de ikke skal omskære børnene og ikke vandre efter vore skikke. Hvad skal vi nu gøre? Der vil sikkert komme en hel mængde mennesker sammen; de vil jo få at høre, at du er kommen. Gør derfor, som vi nu siger dig: vi har her fire mænd, som har et løfte på sig. Tag dem med dig og rens dig sammen med dem, og afhold udgifterne for dem, så de kan lade deres hoved rage; så vil alle forstå, at det, de har hørt om dig, ikke har noget på sig, men at du også selv vandrer således, at du holder loven. Men angående de hedninger, som er kommet til tro, har vi udsendt en skrivelse med den afgørelse, at de skal vogte sig for afgudsofferkød og for blod og for kød af kvalte dyr og for utugt.“

Brødrene håbede, at Paulus ved at følge denne fremgangsmåde på en afgørende måde kunne modbevise de falske rygter, der gik om ham. De forsikrede ham, at den forrige rådsforsamlings afgørelse med hensyn til de hedningekristne og ceremoniloven stadig stod ved magt, men det råd, de nu gav ham, stemte ikke overens med denne afgørelse. Guds Ånd havde ikke tilskyndet til denne belæring, den var fejhedens frugt. Menighedens ledere i Jerusalem vidste, at de kristne ved ikke at rette sig efter ceremoniloven ville pådrage sig jødernes had og udsætte sig for forfølgelse. Jødernes råd gjorde deres yderste for at hindre evangeliets fremtrængen. Dette råd havde udvalgt mænd, der skulle „skygge“ apostlene og i særdeleshed [215] Paulus og på enhver tænkelig måde modarbejde dem. Hvis de kristne af jødernes råd blev dømt som lovovertrædere, ville de hurtigt blive ramt af hårde straffe som frafaldne fra den jødiske tro.

Mange af de jøder, der havde taget imod evangeliet, havde stadig ærbødighed for ceremoniloven og var kun alt for villige til at gøre

ukloge indrømmelser, hvorved de håbede at vinde deres landsmænds tillid, fjerne deres fordomme og vinde dem for troen på Kristus som verdens Frelser. Paulus var klar over, at så længe mange af de ledende medlemmer af menigheden i Jerusalem nærede fordom imod ham, ville de bestandig mod-arbejde hans indflydelse. Han forstod, at hvis han ved en eller anden rimelig indrømmelse kunne vinde dem for sandheden, ville han rydde en stor hindring af vejen for evangeliet andre steder. Men han havde ikke Guds bemyndigelse til at give så meget efter, som de ønskede.

Når vi tænker på Paulus' store ønske om at leve i forståelse med sine brødre, på hans omsorg for dem, der var svage i troen, hans ærbødighed for de apostle, som havde været sammen med Jesus, og for Jakob, Herrens broder, og hans håb om at blive alt for alle, så vidt det lod sig gøre uden at ofre det væsentlige, når vi tænker på alt dette, er det mindre forbavsende, at han lod sig nøde til at vige fra den faste, afgjorte retningslinje, han hidtil havde fulgt. Men i stedet for at opnå det, han ønskede, fremskyndede hans bestræbelser for at skaffe forsoning kun krisen og hans forudsagte lidelser og endte med at skille ham fra hans medbrødre, hvorved menigheden blev berøvet en af sine stærkeste piller, og der bragtes sorg til de kristne i alle lande.

Den næste dag begyndte Paulus at udføre de ældstes råd. De fire mænd, som havde aflagt nasirærløftet, (se 4 Mos. 6), hvis tid næsten var udløbet, blev af Paulus ført ind i templet, hvor han „opgav, hvornår rensesdage udløb og offeret kunne bringes for hver enkelt af dem.“ Endnu skulle der bringes nogle kostbare ofre for deres renselse.

De, som havde rådet Paulus til at foretage dette skridt, havde ikke fuldt ud overvejet, hvor stor fare han derved udsatte sig for. Jerusalem vrimlede på denne tid af året med tempelsøgende fra alle lande. Da Paulus for at opfylde den befaling, Gud havde givet ham, havde bragt evangeliet ud til hedningerne, havde han besøgt mange af verdens største byer, og han var velkendt for tusinder, der var kommet fra fremmede lande til Jerusalem for at overvære højtiden. Blandt disse var der mænd, hvis hjerte var fuldt af bittert had mod Paulus; og at gå ind i helligdommen i et offentligt ærinde var ensbetydende med at vove livet. I flere dage gik han ud og ind mellem de tilbedende, tilsyneladende upåagtet; men før den angivne

tidsfrist var udløbet, og mens han talte med en præst om det offer, der skulle bringes, blev han genkendt af nogle jøder fra provinsen Asien.

Med djævelsk raseri styrtede de sig over ham, mens de råbte: „Israelitiske mænd, kom til hjælp! her er den mand, som alle vegne lærer alle, hvad der er imod vort folk og imod loven og imod dette sted.“ Og da folk stimlede sammen ved dette råb, føjede de endnu en beskyldning til: „Tilmed har han nu ført grækere ind i helligdommen og gjort dette hellige sted urent.“

[216] Efter jødernes lov var det en forbrydelse, der krævede dødsstraf, hvis en uomskåren gik ind i helligdommens indre gårde. Man havde i byen set Paulus sammen med Trofimus, der var fra Efesus, og man gættede sig til, at han havde taget ham med ind i templet. Han havde ikke gjort dette, og da han selv var jøde, var det ingen overtrædelse af loven, at han selv var gået derind. Men skønt beskyldningen var falsk fra først til sidst, lykkedes det ved den at vække folkets fordomme. Da råbet blev gentaget og lød gennem tempelgårdene, blev skarerne, der var samlede dér, vildt ophidsede. Rygtet spredtes hurtigt i Jerusalem, „og hele staden kom i bevægelse, og folket stimlede sammen.“

At én, der var frafalden fra Israel, kunne have den dristighed at vanhellige templet netop på dette tidspunkt, hvor tusinder var kommet fra alle verdens kanter for at tilbede, vakte mængdens vildeste raseri. „De greb Paulus og slæbte ham uden for helligdommen, og straks blev portene lukket.“

„Men just som de skulle til at slå ham ihjel, gik der melding op til kommandanten for hærafdelingen om, at hele Jerusalem var i oprør.“ Klaudius Lysias vidste god besked om, hvad det var for ustyrlige elementer, han havde med at gøre, og han „tog straks soldater og høvedsmænd med sig og kom løbende ned imod dem. Ved synet af kommandanten og soldaterne holdt de op med at slå Paulus.“ Den romerske officer, som ikke kendte årsagen til oprøret, men så, at skarernes raseri gjaldt Paulus, sluttede heraf, at han måtte være en ægyptisk oprører, som han havde hørt om, og som hidtil havde undgået at blive fanget. Derfor „lod han ham gribe og befalede, at han skulle bindes med to lænker; og han spurgte, hvem han var, og hvad han havde gjort.“ Straks hævede mange stemmer sig med højroste og vrede anklager; nogle i skaren råbte ét, andre noget

andet til ham; og da han ikke kunne få noget pålideligt at vide på grund af larmen, befalede han, at Paulus skulle føres ind i borgen. Og da han kom hen til trappen, måtte han bæres af soldaterne, så voldsomt trængte skaren på; thi folkemængden fulgte efter og råbte: „Bort med ham!“

Midt i al denne larm var apostlen rolig og behersket. Han stolede på Gud, og han vidste, at Himmelens engle var hos ham. Han ville nødig forlade templet uden først at forelægge sine landsmænd sandheden. Da man var ved at føre ham ind i borgen, sagde han til kommandanten: „Er det mig tilladt at sige noget til dig?“ Lysias svarede: „Kan du græsk? Er du da ikke den ægypter, som for nogen tid siden gjorde oprør og førte de fire tusinde knivstikkere ud i ørkenen?“ Paulus svarede: „Nej, jeg er en jødisk mand fra Tarsus, borger i en ikke ukendt by i Kilikien. Jeg beder dig, tillad mig at tale til folket!“

Tilladelsen blev givet, og „Paulus stod frem på trappen og gav med hånden tegn til folket.“ Denne håndbevægelse tiltrak sig deres opmærksomhed, ligesom hans optræden vakte respekt. „Da der var blevet almindelig tavshed, talte han til dem i det hebraiske sprog og sagde: „Brødre og fædre! hør, hvad jeg nu har at sige jer til mit forsvar.“ Ved at høre de velkendte hebraiske ord, „holdt de sig endnu mere stille,“ og under den almindelige tavshed vedblev han:

„Jeg er en jødisk mand, født i Tarsus i Kilikien, men vokset op i denne by; ved Gamaliels fødder er jeg blevet oplært i vor fædrene lov efter al dens strenghed, og jeg var nidkær for Gud, sådan som I alle er det i dag.“ Ingen kunne benægte, hvad apostle sagde, da de omtalte kendsgerninger var kendt af mange af dem, der stadig boede i Jerusalem. Så fortalte han om sin tidligere iver for at forfølge Kristi disciple, ja, selv til døden; og han berettede om, under hvilke omstændigheder han var blevet omvendt, og fortalte sine tilhørere, hvordan hans eget stolte hjerte var kommet til at bøje sig for den korsfæstede nazaræer. Hvis han havde indladt sig på diskussion med sine modstandere, ville de hårdnakket have nægtet at lytte til, hvad han sagde; men hans beretning om sine oplevelser blev fortalt med en overbevisende kraft, som for en stund syntes at mildne og kue deres hjerter.

Så forsøgte han at vise dem, at hans gerning blandt hedningerne ikke var påbegyndt efter hans eget valg. Han havde helst villet

[217]

arbejde for sit eget folk; men netop her i templet havde Gud talt til ham gennem et helligt syn og havde udsendt ham „til hedningefolk langt borte.“

Hidtil havde folket lyttet med spændt opmærksomhed, men da Paulus var nået til dette punkt i sin fortælling, hvor han blev udvalgt til at være Kristi udsending til hedningerne, brød deres raseri atter løs. De var jo vant til at betragte sig selv som det eneste folk, der havde Guds velbehag, og de var ikke til sinds at lade de foragtede hedninger få del i de rettigheder, som de hidtil havde anset for udelukkende at tilhøre dem selv. De opløftede deres røst for at overdøve den talende og råbte: „Bort fra jorden med en sådan! han skulle ikke have lov at leve!“

„Men da de skreg og rev klæderne af sig og kastede støv op i luften, befalede kommandanten, at han skulle føres ind i borgen, og sagde, at han skulle forhøres under piskeslag, for at man kunne få at vide, af hvilken grund de råbte sådan op imod ham.“

„Men da de havde spændt ham fast for at piske ham, spurgte Paulus den høvedsmand, der stod ved siden af: „Har I lov at piske en romersk borger, og det uden dom ?“ Da høvedsmanden hørte dette, gik han til kommandanten og meldte ham det og sagde: „Hvad er det, du er ved at gøre? denne mand er jo romersk borger.“ Da gik kommandanten hen og spurgte ham: „Sig mig, er du romersk borger?“ „Ja,“ svarede han. Kommandanten sagde da: „Jeg har købt mig denne borgerret for en stor sum penge.“ Men Paulus sagde: „Jeg er endog født med den.“ De, som skulle til at forhøre ham, trak sig da straks tilbage fra ham; og da kommandanten fik at vide, at han var romersk borger, blev også han bange, fordi han havde ladet ham fængsle.“

„Men da han ville have noget pålideligt at vide om, hvad han anklagedes for af jøderne, lod han den næste dag lænkerne tage at ham og befalede, at ypperstepræsterne og hele rådet skulle samles. Så lod han Paulus hente ned og fremstillede ham for dem.“

Nu skulle apostlen forhøres af det samme råd, som han selv havde været medlem af før sin omvendelse. Da han stod foran de jødiske rådsherrer, var hans optræden rolig, og hans ansigt lyste af Kristi fred. „Da så Paulus fast på rådet og sagde: „Brødre! jeg har med fuldgod samvittighed levet mit liv for Gud indtil denne dag.“ Ved at høre disse ord, optændtes deres had påny, og „yp-

perstepræsten Ananias bød dem, som stod ved siden af ham, at de skulle slå ham på munden.“ Ved denne umenneskelige befaling udbrød Paulus: „Gud skal slå dig, du kalkede væg! her sidder du for at dømmе mig efter loven, og tvært imod loven befaler du, at de skal slå mig!“ „De, som stod ved siden af, sagde da: „Skælder du Guds ypperstepræst ud?*" Paulus svarede med sin sædvanlige høflighed: „Brødre, jeg vidste ikke, at det var ypperstepræsten; der står jo skrevet: ‘Mod en øvrighedsperson i dit folk må du ikke tale onde ord.’“ „Da nu Paulus vidste, at den ene del bestod af saddukæere og den anden af farisæere, råbte han i rådet: „Brødre! jeg er farisæer og stammer fra farisæere, det er på grund af håb om de dødes opstandelse, at jeg anklages.“

[218]

„Næppe havde han sagt dette, før der blev strid mellem farisæerne og saddukæerne, og forsamlingen delte sig. Thi saddukæerne siger, at der ikke er opstandelse, ej heller engle eller ånd; men farisæerne hævder både det ene og det andet.“ De to partier gav sig til at strides indbyrdes, og på denne måde blev deres modstand mod Paulus brudt. „Nogle af de skriftkloge af farisæernes parti stod op, begyndte en ordstrid med de andre og sagde: „Vi finder intet ondt hos denne mand; sæt, at en engel eller en ånd har talt til ham!“

Under den påfølgende forvirring bestræbte saddukæerne sig ivrigt for at få Paulus i deres magt, for at de kunne få ham dræbt; og farisæerne var lige så ivrige i deres bestræbelser for at beskytte ham. „Men da striden blev så heftig, frygtede kommandanten for, at Paulus skulle blive sønderslidt af dem, og han befalede mandskabet at gå ned og rive ham ud af hænderne på dem og føre ham ind i borgen.“

Da Paulus senere overvejede de prøvende oplevelser på denne dag, begyndte han at ængstes for, om hans fremgangsmåde ikke skulle have behaget Gud. Havde det trods alt været en fejltagelse af ham at besøge Jerusalem? Var det hans store ønske om at være i samfund med brødrene, der havde ført til dette katastrofale resultat?

Den særstilling, jøderne indtog som Guds udvalgte folk overfor en vantro verden, forårsagede apostlen stor sjælekval. Hvordan ville disse hedenske officerer betragte dem når de hævdede at dyrke Jehova og beklædte hellige embeder, men dog søgte at tilintetgøre deres brødre, som vovede at afvige fra dem i deres religiøse overbevisning, og forvandlede deres højeste rådgivende forsamling til

en skueplads for strid og vild forvirring? Paulus følte, at Guds navn havde lidt skam i hedningernes øjne.

Og nu var han i fængsel, og han vidste, at hans fjender i deres vanvittige had ville tage deres tilflugt til ethvert middel for at få ham henrettet. Var det muligt, at hans arbejde for menighederne var forbi, og at glubske ulve nu skulle trænge derind? Guds riges sag lå Paulus stærkt på sinde, og med dyb ængstelse tænkte han på de farer, der truede de spredte menigheder, udsatte som de var for forfølgelse af netop den slags mennesker, han i dag havde mødt i rådsforsamlingen. Fortvivlet og modløs både græd og bad han.

I denne mørke stund havde Herren ikke glemt sin tjener. Han havde beskyttet ham mod den mordlystne hob i tempelgårdene; han havde været med ham foran det jødiske råd; han var hos ham i fængslet, og han åbenbarede sig for sit trofaste vidne som svar på apostlens inderlige bøn om vejledning. „Natten derefter stod Herren foran Paulus og sagde: „Vær frimodig, thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, så^ ledes skal du også vidne i Rom.“

Paulus havde længe set hen til at besøge Rom; det var hans store ønske at vidne for Kristus dér, men han følte, at hans planer strandede på grund af jødernes fjendskab. Selv nu forstod han kun lidt, at det var som fange, han skulle komme dér.

Mens Herren gav sin tjener nyt mod, lagde hans fjender ivrigt planer om at tilintetgøre ham. „Da det var blevet dag, rottede jøderne sig sammen og forpligtede sig under forbandelser til hverken at nyde vådt eller tørt, før de havde slået Paulus ihjel. Der var mere end fyrretyve mand, som havde indgået denne sammensværgelse.“ Dette var en af den slags faster, som Herren gennem Esajas havde fordømt, en faste „til strid og kiv, til hug med gudløse næver.“ Es. 58, 4.

De sammensvorne „gik da til ypperstepræsterne og de ældste og sagde: ‘Vi har under forbandelser forpligtet os til ikke at smage noget som helst, før vi har slået Paulus ihjel. Henstil derfor sammen med rådet til kommandanten, at han lader ham føre ned til jer, som om I ville undersøge hans sag nøjere; vi skal så være rede til at rydde ham af vejen, før han når frem.’“

I stedet for at dadle denne grusomme plan samtykkede præsterne med den største beredvillighed. Paulus havde talt sandhed, da han sammenlignede Ananias med en kalket grav.

Men Gud lagde sig imellem for at redde sin tjeners liv. Paulus' søstersøn havde hørt om snigmordernes baghold, og „han kom derfor og gik ind i borgen og fortalte Paulus det. Paulus sendte da bud efter en af høvedsmændene og sagde: „Før denne unge mand til kommandanten; thi han har noget at meddele ham.“ Så tog han ham med og førte ham til kommandanten og sagde: „Fangen Paulus sendte bud efter mig og bad mig føre denne unge mand til dig; han har noget at fortælle dig.“

Klaudius Lysias tog venligt imod den unge mand og førte ham til side og spurgte: „Hvad er det, du har at meddele mig?“ Den unge mand svarede: „Jøderne har aftalt at bede dig om, at du i morgen vil lade Paulus føre ned for rådet, og det under påskud af, at man vil holde grundigere forhør over ham. Men lad dig ikke overtale af dem; thi mere end fyrretyve mand af dem ligger på lur efter ham, og de har under forbandelser forpligtet sig til hverken at nyde vådt eller tørt, før de har slået ham ihjel; og nu er de rede og venter kun på et tilsagn fra dig.“

„Da lod kommandanten det unge menneske gå og bød ham: „Sig ikke til nogen, at du har røbet dette for mig.“

Lysias besluttede med det samme at lade Paulus overføre fra sit eget retsområde til landshøvdingen Feliks' jurisdiktion. Jøderne var som folk i en tilstand af ophidselse og irritation, og der forekom tit tumulter. Hvis apostlen vedblev med at være i Jerusalem, kunne det få følger, der var skæbnsvangre for byen og muligvis også for kommandanten selv. Derfor „kaldte han på et par af høvedsmændene og sagde: „Gør to hundrede mand fodfolk, halvfjerds ryttere og to hundrede spydkastere klar til at afgå til Kæsarea i nat ved den tredje time;“ de skulle også sørge for ridedyr, så de kunne lade Paulus ride og føre ham i god behold til landshøvdingen Feliks.“

Der var ingen tid at spille, før Paulus blev sendt bort. „Soldaterne tog så Paulus, sådan som det var dem befalet, og førte ham om natten til Antipatris.“ Derfra drog rytterne videre med fangen til Kæsarea, mens de fire hundrede soldater vendte tilbage til Jerusalem.

Befalingsmanden for afdelingen afleverede sin fange til Feliks og overbragte samtidig et brev, som var blevet ham betroet af kommandanten:

„Klaudius Lysias sender hilsen til den højædle landshøvding Feliks. Denne mand havde jøderne grebet, og han var nær ved at

blive slået ihjel af dem; men jeg kom til med mandskabet og udfriede ham, da jeg erfarede, at han var romersk borger. Og da jeg ville vide, af hvad grund de anklagede ham, førte jeg ham ned for deres råd. Jeg fandt da, at klagemålet mod ham gjaldt nogle stridsspørgsmål i deres lov, men at han ikke blev beskyldt for noget, som fortjener død eller fængsel. Men da jeg har fået underretning om, at der skal være planer fremme mod manden, sender jeg ham hermed til dig efter også at have pålagt hans anklagere at fremføre for dig, hvad de har imod ham.“

Da Feliks havde læst denne meddelelse, spurgte han, fra hvilken provins fangen var, og da han fik at vide, at han stammede fra Kilikien, sagde han: „Jeg skal forhøre dig, når dine anklagere også er kommet til stede.“ Og han bød, at han skulle holdes i varetægt i Herodes' palads.“

Det var ikke første gang, at en af Guds tjenere ligesom Paulus fandt et fristed hos hedningerne mod Jehovas ejendomsfolks raseri. I deres had mod Paulus føjede jøderne endnu en forbrydelse til den sorte liste, som kendetegnede folkets historie. De havde nu end yderligere forhærdet deres hjerter mod sandheden og havde gjort deres fordømmelse mere vis.

Kun få forstår den fulde betydning af de ord, som Kristus sagde, da han i synagogen i Nazaret forkyndte, at han var Den Salvede. Han sagde, at han var udsendt for at trøste, velsigne og frelse de sørgende og syndefulde; og da han derefter så, at hovmod og vantro herskede i tilhørernes hjerter, mindede han dem om den gang i fortiden, hvor Gud havde vendt sig bort fra sit udvalgte folk på grund af deres vantro og oprørskhed og havde åbenbaret sig for dem i hedningelandene, der ikke havde forkastet det himmelske lys. Enken i Zarepta og syrereren Naaman havde levet efter det lys, de havde fået; derfor blev de regnet for mere retfærdige end Guds udvalgte folk, der var veget bort fra ham og havde ofret deres overbevisning for magelighed og verdens ære.

Kristus sagde jøderne i Nazaret en frygtelig sandhed, da han erklærede, at der hos det frafaldne Israel ikke fandtes tryghed for Guds trofaste sendebud. De ville ikke kendes ved hans ord eller forstå hans bestræbelser. Skønt de jødiske ledere hævdede at være meget nidkære for Guds ære og Israels velfærd, så var de i virkeligheden fjender af begge dele. Ved deres forskrifter og eksempel førte de

folket længere og længere bort fra lydighed mod Gud, førte dem derhen, hvor han ikke kunne være deres skjold på farens dag.

Frelserens dadlende ord til mændene i Nazaret havde i Paulus' tilfælde ikke blot bud til de vantro jøder, men også til hans egne brødre i troen. Hvis de ledende indenfor menigheden helt havde overvundet deres uvilje mod apostlen og modtaget ham som den, Gud særlig havde udvalgt til at bringe evangeliet til hedningerne, så ville Herren have bevaret ham for dem. Gud havde ikke bestemt, at Paulus' gerning skulle være forbi så hurtigt, men han gjorde intet under for at modvirke den række begivenheder, som menighedens ledere i Jerusalem havde givet stødet til. [221]

Den samme ånd fører stadig til de samme resultater. Hvis man forsømmer at påskønne og benytte sig af den guddommelige nådes omsorg, berøver det menigheden mange velsignelser. Hvor ofte ville Herren ikke have forlænget en trofast prædikants gerning, hvis hans arbejde var blevet påskønnet. Men hvis menigheden lader sjælefjenden forvanske forståelsen, så dens medlemmer fortolker Kristi tjeneres ord og gerninger forkert, hvis de tillader sig at stå i vejen for ham og hindre hans brugbarhed, så borttager Herren undertiden den velsignelse, han gav.

Satan arbejder bestandig gennem sine hjælpere for at tage modet fra dem, som Gud har udvalgt til at udføre et stort og godt arbejde. Måske er de rede til at ofre selve livet for Kristi sags fremme, og dog vil den store bedrager indgive deres brødre tvivl om dem; hvis denne bliver næret, kunne den undergrave tilliden til deres retskafne karakter og således lamme deres arbejdssevne. Alt for ofte lykkes det ham gennem deres egne medbrødre at påføre dem en så-dan hjertesorg, at Gud i sin nåde griber ind for at skaffe sine forfulgte tjenere hvile. Når så hænderne ligger foldede over det bryst, hvor hjertet ikke banker mere, kan måske de forhærdede vækkes til at se og prise de velsignelser, de har kastet vrag på. Ved deres død opnår de måske det, som ikke lyk-kedes for dem i livet.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 21, 17 til 23, 35

[222]

KAPITEL 39—DOMSHANDLINGEN I KÆSAREA

Fem dage efter Paulus' ankomst til Kæsarea kom hans anklagere fra Jerusalem, ledsagede af Tertullus, en taler, som de havde antaget til at være deres sagfører. Sagen kom hurtigt for. Paulus blev ført ind for forsamlingen, og Tertullus „begyndte sin anklagetale.“ I forvisning om, at smiger ville have større virkning på den romerske landshøvding end en enkel fremstilling af sandhed og ret, begyndte den snedige taler med at prise Feliks. „At vi under dig nyder megen fred, og at der ved din omsorg på enhver måde og allevegne er indført forbedringer til bedste for dette folk, det påskønner vi, højædle Feliks! med al taknemmelighed.“

Tertullus nedlod sig her til at sige en skamløs løgn. Feliks havde en lumpen og foragtelig karakter! Man sagde om ham, at „ved udøvelsen af al slags vellyst og grusomhed forenede han en konges magt med en slaves natur.“ (Tacitus: „Historie,“ kap. 5, par. 9). De, som hørte Tertullus, vidste, at hans smiger var falsk; men deres ønsker om at få Paulus dømt var stærkere end deres sandhedskærlighed.

I sin tale anklagede Tertullus Paulus for forbrydelser, som, hvis de blev bevist, ville have bevirket, at han blev dømt for højforræderi mod regeringen. „Vi har nemlig fundet, at denne mand er en pest og en oprørsstifter blandt jøderne hele verden over,“ erklærede taleren, „og at han er den, som står i spidsen for nazaræemes parti. Han har endog forsøgt at vanhellige helligdommen!“ Tertullus berettede så, hvordan Lysias, som var kommandant for garnisonen i Jerusalem, med vold havde taget Paulus fra jøderne, da de skulle til at dømme ham efter deres egen religions lov, og på denne måde tvunget dem til at forelægge Feliks sagen. Disse meddelelser blev givet i den hensigt at få landshøvdingen til at udlevere Paulus til den jødiske rettergang. Alle anklagerne fik lidenskabelig støtte fra de tilstedeværende jøder, som ikke gjorde noget forsøg på at skjule deres had mod fangen.

Feliks havde tilstrækkelig skarpsindighed til at gennemskue Paulus' anklageres sindelag og karakter. Han vidste godt, hvorfor

de havde smigret ham, og han så, at deres anklage mod Paulus ikke var underbygget. Han vendte sig til den anklagede og gav ham et vink om at tale til sit forsvar. Paulus spildte ingen ord på smiger, men sagde ganske enkelt, at han med glæde ville forsvare sig overfor Feliks, da denne så længe havde været landshøvding og derfor havde så megen forståelse af jødernes love og skikke. Derefter nævnede han de anklager, der var ført imod ham, og viste tydeligt, at ingen af dem var sande. Han erklærede, at han ikke havde forårsaget uroligheder nogen steder i Jerusalem, og heller ikke havde han vanhelliget templet. „Ingen har set mig i ordskifte med nogen eller i færd med at samle folkeopløb,“ sagde han, „hverken i helligdommen eller i synagogerne eller omkring i staden. De kan heller ikke overfor dig bevise det, som de nu anklager mig for.“

[223]

Skønt han indrømmede, at han „efter den „vej“, som de kalder et parti,“ havde dyrket sine fædres Gud, hævdede han, at han altid havde troet „alt det, som står skrevet i loven og hos profeterne,“ og at han i overensstemmelse med skriftens tydelige lære troede på de dødes opstandelse. Og endvidere erklærede han, at det, som det for ham gjaldt mest om i livet, var „altid at have en uskadt samvittighed overfor Gud og mennesker.“

Oprigtigt og uden omsvøb gjorde han rede for, hvad der var grunden til hans besøg i Jerusalem, og hvordan hans fængsling og behandlingen af hans sag var foregået. „Efter flere års forløb kom jeg nu tilbage for at overbringe almisser til mit folk og for at ofre; dette fandt de mig i færd med, da jeg var blevet rensat i helligdommen, og det var ikke mig, der lavede opløb og larm, men det var nogle jøder fra provinsen Asien, og de burde nu være her til stede hos dig og klage, om de måtte have noget at sige mig på. Eller lad dem, der er her, selv sige, hvad uret de har fundet mig skyldig i, dengang jeg stod for rådet, hvis det da ikke skulle være dette ene ord, som jeg råbte, da jeg stod iblandt dem: ‘Det er i anledning af de dødes opstandelse, at jeg i dag står som anklaget for jer’ .“

Apostlen talte med alvor og øjensynlig oprigtighed, og hans ord var prægede af overbevisning. I sit brev til Feliks havde Klaudius Lysias givet udtryk for det samme med hensyn til Paulus' optræden. Desuden havde Feliks selv mere viden om den jødiske religion, end de fleste anede. Paulus' klare redegørelse for, hvad der var foregået, gjorde det muligt for Feliks endnu tydeligere at forstå, hvilke motiver

der havde behersket jøderne under deres forsøg på at få apostlen kendt skyldig i ophidselse til oprør og forræderi. Landshøvdingen ville ikke stille dem tilfreds ved at lade en romersk borger dømmes uretfærdigt, og heller ikke ville han udlevere ham til dem, så de kunne henrette ham uden lov og dom. Dog kendte Feliks ingen anden bevæggrund end sine egne interesser, og han lod sig kun lede af trangen til at blive rost og ønsket om forfremmelse. Frygten for at krænke jøderne holdt ham tilbage fra at yde fuld retfærdighed mod den mand, som han dog vidste var uskyldig. Derfor besluttede han at opsætte forhøret, indtil Lysias kunne være til stede, og sagde: „Når kommandanten Lysias kommer herved, vil jeg påkende jeres sag.“

[224] Apostlen blev ved med at være fange, men Feliks befalede den høvedmand, der havde til opgave at bevogte Paulus, at lade ham få lempelser, „og at man ikke måtte hindre nogen af hans egne i at yde ham tjenester.“

Det varede ikke længe, før Feliks og hans hustru, Drusilla, sendte bud efter Paulus, for at de ved en privat sammenkomst kunne komme til at høre ham „tale om troen på Kristus Jesus.“ De var villige til og endog ivrige efter at lytte til disse nye sandheder sandheder, som de måske aldrig skulle komme til at høre igen, og som, hvis de blev forkastet, ville komme til hastigt at vidne mod dem på Herrens dag.

Paulus betragtede dette som en lejlighed, der var givet ham af Gud, og han benyttede sig trofast af den. Han vidste, at han stod overfor en mand, som havde magt til at lade ham henrette eller til at løslade ham; men alligevel henvendte han sig ikke til Feliks og Drusilla med smiger og lovprisninger. Han vidste, at hans ord for dem ville blive en duft til liv eller til død, og uden at tænke på egoistiske hensyn søgte han at vække dem til at forstå den fare, de svævede i.

Apostlen var klar over, at evangeliet stillede krav til enhver, der kom til at lytte til hans ord; at de engang ville komme til at stå enten blandt de rene og hellige omkring den store hvide trone eller sammen med dem, til hvem Kristus ville sige: „Vig bort fra mig, I, som øver uret.“ Matt. 7, 23. Han vidste, at han ville komme til at møde enhver af sine tilhørere for Himmelens domstol og dér ville komme til at stå til regnskab ikke blot for alt, hvad han havde sagt og gjort, men også for, af hvilke bevæggrunde og i hvilken ånd han havde talt og handlet.

Feliks' færd der i landet havde været så voldsom og grusom, at kun få nogen sinde før havde vovet at antyde overfor ham, at hans personlighed og handlemåde ikke var udadlelige. Men Paulus kendte ikke til men-neskefrygt. Han forkyndte klart og tydeligt sin tro på Kristus, og hvorfor han troede, og på denne måde kom han til særlig at nævne de gode egenskaber, der havde betydning i en kristens liv, men som det hovmodige par foran ham så sørgeligt manglede.

Som eksempel fremhævede han overfor Feliks og Drusilla Guds egenskaber hans retfærdighed og hans lovs fuldkommenhed. Han viste dem klart, at det er et menneskes pligt at leve sit liv i afholdenhed og mådehold, at lade sine lidenskaber beherske af forstanden i overensstemmelse med Guds bud og at bevare sin legemlige og åndelige kraft usvækket.

Han forkyndte, at der ganske bestemt ville komme en dommens dag, hvor alle ville få den løn, som deres gerninger havde fortjent, og hvor det klart skulle åbenbares, at rigdom, rang eller titler ikke har nogen magt til at vinde et menneske Guds behag eller fri ham fra syndens følger. Han viste dem, at dette liv er menneskets forberedelsestid til det fremtidige liv. Hvis man forsømmer at bruge de nuværende rettigheder og muligheder, kommer man til at lide evigt tab, man vil ikke mere få mulighed for en ny prøvetid.

Paulus dvælede særlig ved Guds lovs vidt-rækkende krav. Han viste, at de rækker helt ind til de dybeste hemmeligheder i menneskets moralliv og kaster lys over det, der har været skjult for menneskers syn og viden. Hvad hænderne gør eller tungen udtaler, hvad det ydre liv røber, viser kun ufuldkomment menneskets sande moral. Loven gransker menneskets tanker, motiver og hensigter. De dunkle lidenskaber, der ligger skjult for andre: skinsygen, hadet, sanse-

[225]

ligheden og ærgerrigheden, de onde handlinger, der bliver planlagt i sjælens mørke afkroge, skønt de aldrig bliver iværksat på grund af manglende lejlighed dertil, alt dette fordømmer Guds lov.

Paulus forsøgte at drage sine tilhøreres sind hen til det store sonoffer. Han gjorde opmærksom på de ofre, der var en skygge af de kommende velsignelser, og fremstillede så Kristus som den, der var opfyldelsen af alle disse ceremonier, det forbillede, de viste hen til som den eneste kilde til liv og håb for den faldne menneskeslægt. Fortidens hellige mennesker blev frelst ved tro på Kristi blod. Når

de så offerdyrene lide, så de over tidernes svælg hen til Guds Lam, der skulle borttage verdens synd.

Gud har ret til at kræve kærlighed og lydighed fra alle sine skabninger. I sin lov har han givet dem en fuldkommen vejledning til retfærdighed. Men mange glemmer deres Skaber og vælger at følge deres egen vej, der går imod hans vilje. Med fjendskab gengælder de en kærlighed, der er så høj som himmelen og så stor som universet. Gud kan ikke gøre lovens krav ringere for at imødekomme onde menneskers målestok; og heller ikke kan mennesket ved egen kraft imødekomme lovens krav. Kun ved tro på Kristus kan synderen blive rensset fra skyld og få kraft til at vise lydighed mod sin Skabers lov.

Således hævdede Paulus, skønt fange, den guddommelige lovs krav til både hedninger og jøder og viste hen til Jesus, den foragtede nazaræer, som Guds Søn og verdens Frelser.

Den jødiske fyrstinde forstod godt, hvor hellig den lov var, som hun så skamløst overtrådte, men hendes fordom mod manden fra Golgata forhærdede hendes hjerte mod livets ord. Men Feliks havde aldrig før lyttet til sandheden, og da Guds Ånd ville overbevise hans sjæl, blev han dybt bevæget. Samvittigheden, der nu var vakt, lod sin røst høre, og Feliks forstod, at Paulus talte sandhed. I erindringen genoplevede han sin syndige fortid. Han så med frygtelig tydelighed hemmeligheder fra sit lastefulde og grusomme ungdomsliv og de senere års mørke oplevelser. Han så, at han var vellystig, grusom og grisk. Aldrig før havde sandheden ramt hans hjerte på den måde. Aldrig før var hans sjæl blevet så grebet af rædsel. Tanken om, at alle hemmeligheder ved hans forbryderiske løbebane var synlige for Guds øje og at han skulle dømmes efter sine gerninger fik ham til at skælve af rædsel.

Men i stedet for at lade sin overbevisning føre til anger prøvede han at frigøre sig for disse uvelkomne overvejelser. Samtalen med Paulus blev brat afbrudt. „Gå for denne gang,“ sagde han, „når jeg får tid, vil jeg lade dig kalde.“

Hvor var der stor forskel på Feliks' handlemåde og fangevogterens i Filippi! Guds tjenere blev bragt i lænker til fangevogteren ligesom Paulus til Feliks. Deres vidnesbyrd om at være bistået af en guddommelig magt, deres glæde trods lidelse og vanære, deres frygtløshed, da jorden bævede under jordskælvet, og deres kristelige tilgivelse vakte overbevisningen i fangevogterens hjerte, og skæl-

vende bekendte han sine synder og fik tilgivelse. Feliks skælvede også, men han angrede ikke. Fangevogteren hilste med glæde Guds Ånd i sit hjerte og sit hjem; Feliks sendte Guds sendebud bort. Den ene valgte at blive Guds barn og arving til Himmelen; den anden valgte sin lod hos ugudelighedens tjenere.

[226]

I to år blev der intet yderligere foretaget mod Paulus, men dog blev han ved med at være fange. Feliks besøgte ham flere gange og lyttede opmærksomt til hans ord. Men den egentlige bevæggrund til hans tilsyneladende venlighed var ønsket om vinding, og han antydede, at hvis der blev betalt en stor sum penge, kunne Paulus måske blive løsladt. Men apostlen var for ædelttænkende til at ville skaffe sig friheden ved bestikkelse. Han var ikke skyldig i nogen forbrydelse, og han ville ikke nedværdige sig til at begå uret for at skaffe sig friheden. Desuden var han selv for fattig til at kunne betale en sådan løsesum, selv om han skulle have haft lyst til det, og han ville ikke for sin egen fordels skyld appellere til de omvendtes venlighed og gavmildhed. Han følte også, at han var i Guds hånd, og han ville ikke forstyrre Guds plan med ham selv.

Til slut blev Feliks kaldt til Rom på grund af de store uretfærdigheder, han havde begået mod jøderne. Før han forlod Kæsarea for at efterkomme denne befaling, tænkte han, at han „ville sikre sig jødernes taknemmelighed“ ved at lade Paulus blive i fængslet. Men Feliks havde ikke held med sig i sine bestræbelser for at genvinde jødernes tillid. Han måtte forlade sit embede i unåde, og Porkius Festus blev udnævnt til hans efterfølger med hovedkvarter i Kæsarea.

En lyssets stråle fra Himmelen havde fået lov til at skinne over Feliks, da Paulus talte til ham om retfærdighed, mådehold og den kommende dom. Dette var den lejlighed, Himmelen sendte ham til at se og forsage sine synder. Men han sagde til Guds sendebud: „Gå for denne gang; når jeg får tid, vil jeg lade dig kalde!“ Han havde ringeagtet nådens sidste tilbud. Han kom aldrig mere til at modtage et kald fra Gud.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 24

[227]

KAPITEL 40—PAULUS APPELLERER TIL KEJSEREN

Tre dage efter, at Festus havde tiltrådt sit embede som landshøvding, drog han fra Kæsarea op til Jerusalem. Ypperstepræsterne og de fornemste af jøderne fremførte da for ham deres klage mod Paulus, idet de, for at komme ham til livs, henvendte sig til Festus og bad ham om at vise dem den gunst at lade Paulus hente til Jerusalem.“ De fremkom med denne bøn i den hensigt at overfalde Paulus på vejen til Jerusalem og slå ham ihjel. Men Festus havde høje tanker om ansvaret ved sin stilling, og han afslog høfligt at sende bud efter Paulus. Han svarede dem: „Romerne har ikke for skik at prisgive noget menneske, før den anklagede har stået ansigt til ansigt med sine anklagere og haft lejlighed til at forsvare sig mod beskyldningen.“ Ap. G. 25, 16. Han meddelte, at „han selv snart ville drage“ ned til Kæsarea. „Lad altså dem iblandt jer, der har fuldmagt dertil, drage med derned og anklage ham, hvis der er noget galt fat med manden.“

Dette var ikke, hvad jøderne havde ønsket. De havde ikke glemt deres forrige nederlag i Kæsarea. I sammenligning med apostlens rolige optræden og virkningsfulde

bevisførelse ville deres eget onskabsfulde sind og ubegrundede beskyldninger fremtræde i det dårligst mulige lys. Atter ivrede de for, at Paulus skulle føres til Jerusalem for at blive forhørt, men Festus holdt fast ved sit forsæt om at lade Paulus få en retfærdig rettergang i Kæsarea. Gud styrede efter sit forsyn Festus' afgørelse, for at apostlens levetid kunne blive forlænget.

Da de jødiske ledere så deres planer krydsede, forberedte de sig straks til at vidne mod Paulus ved landshøvdingens hof. Ved tilbagekomsten til Kæsarea efter nogle dages ophold i Jerusalem „satte Festus sig næste dag på dommersædet og befalede, at Paulus skulle føres frem.“ „Da han var kommet til stede, blev han omringet af de jøder, som var kommet ned fra Jerusalem, og de fremførte mange og hårde beskyldninger“ mod Paulus, „men de kunne ikke

føre bevis for dem.“ Da jøderne ved denne lejlighed ingen sagfører havde med, fremførte de selv deres anklager. Efterhånden som sagen skred frem, beviste den anklagede roligt og klart, hvor usande deres beskyldninger var.

Festus blev klar over, at stridsspørgsmålet udelukkende drejede sig om jødiske læresætninger, og at anklagerne mod Paulus selv om de kunne bevises ikke indeholdt noget, der med rette ville kunne medføre en dødsdom, ja, end ikke fængselsstraf. Men han så imidlertid klart den storm af raseri, det ville vække, hvis Paulus ikke blev dømt eller udleveret til dem. Og Festus, „som gerne ville sikre sig jødernes taknemmelighed,“ vendte sig til Paulus og spurgte ham, om han var villig til at drage op til Jerusalem under hans beskyttelse og dér lade sin sag pådømme af Sanhedrin. [228]

Apostlen vidste, at han ikke kunne regne med retfærdighed fra det folk, som ved deres forbrydelser havde pådraget sig Guds vrede. Han vidste, at han ligesom profeten Elias ville være mere sikker blandt hedningerne end hos dem, der havde forkastet det himmelske lys og forhærdet deres hjerter mod evangeliet. Han var træt af striden. Hans virksomme sjæl havde ondt ved at finde sig i de stadigt tilbagevendende forsinkelser og den opslidende forhaling af hans domfældelse og fængsling. Derfor besluttede han at benytte sig af sit privilegium til som romersk borger at indanke sin sag for kejseren.

Som svar på landshøvdingens spørgsmål sagde Paulus: „Jeg hører under kejserens domstol, og dér bør jeg dømmes. Jøderne har jeg ingen uret gjort, som du meget godt ved. Hvis jeg altså har forbrudt mig og har gjort noget, som fortjener døden, vægrer jeg mig ikke ved at dø; men hvis det, som de anklager mig for, ikke har noget på sig, da kan ingen prisgive mig til dem. Jeg indanker min sag for kejseren.“

Festus kendte ikke noget til jødernes sam-mensværgelse for at myrde Paulus, og han blev forbavset over denne appel til kejseren. Apostlens ord gjorde imidlertid ende på rets-handlingen. „Da forhandlede Festus med sit råd og svarede så: „For kejseren har du indanket din sag, til kejseren skal du komme.“

Således skete det endnu en gang, at en af Guds tjenere på grund af et had, der udsprang af fanatisme og selvretfærdighed, blev tvunget til at søge beskyttelse hos hedningerne. Det var den samme slags had, som tvang profeten Elias til at flygte og finde tilflugt hos enken

i Zarepta, og som tvang ordets forkyndere til at vende sig fra jøderne og prædike deres budskab for hedningerne. Og dette had skal Guds folk, som lever i vor tid, også komme til at møde. Blandt mange af dem, der bekender sig til Kristus, finder man den samme hovmodets, formalismens og selviskhedens ånd, det samme tyranni, som var så fremtrædende i jødernes hjerter. I den kommende tid vil mennesker, der hævder at være repræsentanter for Kristus, følge den samme retningslinje, som præsterne og rådsherrerne fulgte ved deres behandling af Kristus og apostlene. I den store krise, som Guds trofaste tjenere snart skal igennem, vil de komme til at møde den samme hjertets hårdhed, den samme grusomme beslutsomhed, det samme uudslukkelige had.

[229] Alle de, som på denne onde dag uden frygt vil tjene Gud i overensstemmelse med deres samvittighed, vil få brug for mod, fasthed og viden om Gud og hans ord; thi de, som er tro imod Gud, vil blive forfulgt, deres bevæggrunde vil blive draget i tvivl, deres ærligste bestræbelser misforstået og deres navne ringeagtet som noget ondt. Satan vil arbejde med al sin list og magt for at påvirke hjertet og sløve forståelsen, for at det onde skal synes godt og det gode ondt. Jo stærkere og renere Guds folks tro er og jo fastere deres beslutning om at adlyde ham, jo voldsommere vil Satan bestræbe sig på at ophidse raseriet hos dem, som træder Guds lov under fod, alt mens de hævder at være retfærdige. Det vil kræve den fasteste tillid, den mest heltemodige vilje at holde fast ved den tro, der én gang for alle er blevet overgivet de hellige.

Gud vil, at hans folk skal berede sig til den forestående krise. Alle skal igennem den, hvad enten de er beredt eller ej, og kun de, som har levet deres liv i overensstemmelse med Guds vilje, kan holde stand i denne prøvelsens og trængselens tid. Når verdslige herskere forener sig med religionens forkyndere om at befale i samvittighedsspørgsmål, vil det vise sig, hvem der virkelig frygter og tjener Gud. Når mørket er dybest, vil gudsfrygtens lys skinne klarest. Når alt andet svigter, vil det vise sig, hvem der har en blivende tro på Jehova, og mens sandhedens fjender alle vegne holder vagt for at komme Guds tjenere til livs, vil Gud våge over dem for at hjælpe dem. Han vil for dem være som skyggen fra et stort bjerg i en ørken.

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 25, 1-12

[230]

KAPITEL 41—NÆSTEN EN KRISTEN.

Paulus havde appelleret til kejseren, og Festus kunne ikke gøre andet end sende ham til Rom. Men det varede nogen tid, før han kunne finde et passende skib, og da der skulle sendes andre fanger sammen med Paulus, voldte det også forsinkelse at behandle deres sager. Derved fik Paulus lejlighed til at gøre rede for sin tro over for de højeststående mænd i Kæsarea og også for kong Agrippa II, den sidste af Herodesslægten.

„Efter nogle dages forløb kom kong Agrippa og Berenike til Kæsarea for at hilse på Festus. Og da de opholdt sig dér i flere dage, forelagde Festus Paulus' sag for kongen og sagde: „Der er en mand her, der er efterladt af Feliks som fange. Da jeg var i Jerusalem, fremførte jødernes ypperstepræster og ældste klage over ham og bad om at få ham domfældt.“ Han skildrede, hvilke omstændigheder der havde ført til fangens appel til kejseren, fortalte om Paulus' sidste forhør hos ham og sagde, at jøderne ikke havde fremført nogen anklage mod Paulus af den art, han havde ventet, kun „om nogle spørgsmål vedrørende deres egen gudsyndelse og en ved navn Jesus, som er død, men som Paulus påstod er i live.“

Da Festus fortalte dette, blev Agrippa interesseret og sagde: „Jeg kunne også selv ønske at se den mand.“ For at imødekomme hans ønske blev der så arrangeret et møde den næste dag. „Næste dag kom så Agrippa og Berenike i pragtfuldt optog og gik ind i forhørssalen tillige med hærførerne og byens fornemste mænd; og på Festus' befaling blev Paulus ført ind.“

Til ære for sine gæster havde Festus søgt at benytte denne anledning til en imponerende pragtudfoldelse. Landshøvdingens og gæsternes pragtfulde dragter, soldaternes sværd og befalingsmændenes strålende harnisker gjorde det hele til et glimrende skue.

Og nu stod Paulus, som stadig var lænket, foran denne forsamling. Hvilken modsætning var man ikke vidne til her! Agrippa og Berenike var i besiddelse af magt og høj rang i samfundet, og af denne grund blev de hædret af verden. Men de manglede fuldstændig

de karakteregenskaber, som betyder noget for Gud. De overtrådte hans lov og var fordærvede både i sind og levned. I Himmelen følte man afsky for deres handlemåde. [231]

Den aldrende fange, som var lænket til sin fangevogter, havde intet i sit ydre, der kunne få verden til at vise ham ærbødighed. Dog havde denne mand, der tilsyneladende manglede venner, rigdom og magt, og som var fange på grund af sin tro på Guds Søn, betydning for hele Himmelen. Engle stod ham bi. Hvis et af disse lysende sendebuds stråleglans havde været synlig, ville den kongelige pomp og pragt være blegnet; konger og hofmænd ville være faldet til jorden ligesom det romerske vagthold ved Kristi grav.

Festus forestillede selv Paulus for forsamlingen med disse ord: „Kong Agrippa og alle I andre, som er her til stede sammen med os! Dér ser I den mand, om hvem hele jødernes mængde både i Jerusalem og her har henvendt sig til mig med råb om, at han ikke længere burde leve. Men jeg indså, at han intet havde gjort, som fortjente døden, og da han selv indankede sin sag for majestæten, kendte jeg for ret, at han skulle sendes derover. Dog har jeg ikke noget sikkert at skrive om ham til herren. Derfor har jeg ladet ham føre frem for jer og især for dig, kong Agrippa! for at jeg kan have noget at skrive, når forundersøgelsen har fundet sted. Thi det synes mig urimeligt at oversende en fange uden samtidig at angive beskyldningerne imod ham.“

Derefter gav kong Agrippa Paulus tilladelse til at tale sin sag. Apostlen lod sig ikke bringe ud af fatning på grund af det strålende skue eller sine tilhøreres høje rang. Han vidste jo, hvor lidt jordisk rigdom og rang betyder. Verdens pragt og herlighed kunne end ikke for et kort øjeblik betvinge hans mod eller berøve ham selvbeherkelsen.

„Jeg priser mig lykkelig,“ sagde han, „fordi det er for dig, kong Agrippa jeg i dag skal forsvare mig angående alt det, jeg anklages for af jøderne, da du jo nøje kender alle jødernes skikke og stridsspørgsmål; derfor beder jeg dig om at høre tålmodigt på mig.“

Paulus fortalte om sin omvendelse fra stædig overtro til troen på Jesus fra Nazaret som verdens Frelser. Han beskrev det himmelske syn, som først havde opfyldt ham med ubeskrivelig rædsel, men som bagefter viste sig at være en kilde til den største trøst en åbenbaring af Himmels herlighed, der omgav ham, som han havde foragtet og

hadet, og hvis disciple han endog havde søgt at tilintetgøre. Fra den time var Paulus blevet et andet menneske, var ved Guds forvandlende nåde blevet en oprigtig og brændende Jesu discipel.

Med klarhed og kraft skildrede Paulus for Agrippa de vigtigste begivenheder i forbindelse med Kristi liv på jorden. Han vidnede om, at profetiernes Messias allerede havde vist sig i Jesus af Nazarets skikkelse. Han viste, hvorledes de gammeltestament-lige skrifter havde forkyndt, at Messias skulle fremstå som et menneske blandt mennesker, og hvorledes hver enkelthed, der var skildret af Moses og profeterne, var blevet opfyldt i Jesu liv. For at kunne frelse den fortabte verden havde Guds egen Søn udholdt korsets skam og var steget op til Him-melen med sejr over døden og graven.

[232] Hvorfor, sagde Paulus, skulle det være utroligt, at Kristus kunne opstå fra de døde? Sådan havde det også engang forekommet ham; men hvordan skulle han nu kunne tvivle om det, som han selv havde set og hørt? Ved Damaskus' port havde han i sandhed haft den korsfæstede og opstandne Kristus for øje, den samme, der havde vandret i Jerusalems gader, var død på Golgata, men havde sønderbrudt dødens lænker og var steget op til Himmelen. Lige så sandt som Kefas, Jakob og Johannes eller nogen anden af disciplene havde set ham og talt med ham, havde også Paulus gjort det. Røsten havde givet ham befaling om at forkynde evangeliet om en opstandne Frelser, og hvordan kunne han andet end adlyde? I Damaskus, i Jerusalem, i hele Judæa og i fjerne lande havde han vidnet om Jesus, den korsfæstede, og vist alle mennesker, „at de skulle fatte et andet sind og omvende sig til Gud og gøre gerninger, som er omvendelsen værdige.“

„For denne sags skyld var det,“ sagde apostlen, „at nogle jøder greb mig i helligdommen og forsøgte at tage mig af dage. Det er altså ved den hjælp, jeg har fået fra Gud, at jeg indtil denne dag har kunnet stå og vidne både for små og store; og jeg siger intet ud over det, som både profeterne og Moses har sagt skulle ske: at Kristus skulle lide, at han skulle være den første, som stod op fra de døde, og derefter skulle forkynde lys både for vort eget folk og for hedningerne.“

Hele forsamlingen havde som tryllebundne lyttet til Paulus' beretning om sine vidunderlige oplevelser. Apostlen havde dvælet ved sit kæreste emne. Ingen af dem, der hørte ham, kunne tvivle om hans

oprigtighed. Men midt i sin overbevisende veltalenheds strøm blev han afbrudt af Festus, som udbrød: „Du er ude af dig selv, Paulus! Den megen lærdom driver dig fra sans og samling.“

Apostlen svarede: „Jeg er ikke ude af mig selv, højædle Festus! tværtimod, sande og velovervejede ord er det, jeg forkynder. Kongen ved jo besked om dette, og derfor taler jeg også frimodigt til ham, thi jeg er vis på, at slet intet af dette er ham ubekendt; det er jo ikke sket i en afkrog.“ Derpå vendte han sig til Agrippa og talte direkte til ham: „Kong Agrippa, tror du profeterne ? Jeg ved, du tror dem.“

I sin dybe betagelse glemte Agrippa for et øjeblik omgivelserne og sin stillings værdighed. Han var sig kun de sandheder bevidst, han netop havde hørt, han så kun den ringe fange, der stod for ham som Guds sendebud, og uvilkårligt svarede han: „Der mangler kun lidt i, at du får mig overtalt til at blive en kristen.“

Apostlen svarede alvorligt: „Jeg ville ønske til Gud, enten der så mangler lidt eller meget, at ikke alene du, men også alle de andre, som hører mig i dag, må få det, ligesom jeg selv har det,“ og idet han hævede sine lænkede hænder, tilføjede han: „På disse lænker nær!“

Var det gået retfærdigt til, burde Festus, Agrippa og Berenike have båret de lænker, der bandt apostlen. Alle var de skyldige i alvorlige forbrydelser. Disse overtrædere havde på denne dag fået tilbudet om frelse ved Kristi navn. I det mindste én af dem havde næsten ladet sig overtale til at modtage den tilbudte nåde og tilgivelse. Men Agrippa skød den tilbudte barmhjertighed fra sig og afslog at tage imod en korsfæstet Frelasers kors.

Kongens nysgerrighed var nu tilfredsstillet, og ved at rejse sig fra sit sæde antydede han, at samtalen var endt. Mens forsamlingen spredtes, talte de sammen og sagde: „Denne mand har intet gjort, som fortjener død eller lænker.“

[233]

Skønt Agrippa var jøde, delte han ikke farisæernes blinde nidkærhed og fordomme. Han sagde til Festus: „Denne mand kunne være løsladt, hvis han ikke havde indanket sin sag for kejseren.“ Men sagen var blevet indanket for en højere domstol, og nu kunne hverken Festus eller Agrippa dømme i den.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 25, 13-27 og kap. 26

[234]

KAPITEL 42—REJSEN OG SKIBBRUDET

Endelig var Paulus på vej til Rom. Lukas skriver: „Da det nu var afgjort, at vi skulle sejle til Italien, overgav de både Paulus og nogle andre fanger til en høvedsmand ved navn Julius, som tilhørte den kejserlige hærafdeling. Vi gik om bord på et skib fra Adramyttium, som skulle anløbe kystbyerne i provinsen Asien, og afsejlede så; Aristarkus, en makedoner fra Tessalonika, var med os.“

I det første århundrede af den kristne tidsregning var det forbundet med særlige besværligheder og farer at rejse til søs. Søfolk indstillede i det store og hele deres kurs efter solens og stjernernes stilling, og når disse ikke var synlige og det så ud til storm, var skibenes ejere ængstelige for at vove sig ud på åbent hav. En del af året var det næsten umuligt at navigere med sikkerhed.

Nu tilfaldt det apostlen Paulus at måtte tåle den prøvende oplevelse, der ville falde i hans lod som en lænket fange under den lange og trættende rejse til Italien. Der var ét, som i høj grad virkede formildende midt i hans hårde skæbne, han fik tilladelse til at blive ledsaget af Lukas og Aristarkus. I brevet til kolossenserne omtalte han senere den sidstnævnte som sin „medfange“; men det var af egen fri vilje, at Aristarkus delte Paulus' fangenskab, for at han kunne sørge for ham under de vanskelige forhold.

Rejsen begyndte heldigt. Næste dag kastede de anker i Zidons havn. Høvedsmanden Julius, „som behandlede Paulus med velvilje,“ havde hørt, at der var kristne dér på stedet, „og gav ham lov til at gå hen til vennerne og nyde godt af deres omsorg.“ Denne tilladelse blev meget påskønnet af apostlen, hvis helbred ikke var godt.

Da skibet forlod Zidon, fik det modvind, og da det blev slået ud af sin normale kurs, gik det kun langsomt fremad. I Myra i provinsen Lykien fandt høvedsmanden et stort aleksandrinsk skib, som skulle sejle til den italienske kyst, og han overførte straks fangerne til dette. Men de havde stadig modvind, og det var vanskeligt for skibet at vinde frem. Lukas skriver: „Efter at sejladsen i flere dage var gået langsomt, og vi med nød og næppe var nået ud til Knidus (vinden

[235] var os nemlig ikke gunstig), holdt vi ned under Kreta ved Salome. Med nød og næppe kom vi dér forbi og nåede frem til et sted, som kaldes „Gode Havne“.

De blev nødt til at opholde sig nogen tid i „Gode Havne“, mens de ventede på gunstig vind. Vinteren nærmede sig med stærke skridt, det var nu farligt at sejle, og de, der havde ansvaret for skibet, måtte opgive håbet om at nå deres bestemmelsessted, før mulighederne for at rejse til søs var forbi for dette år. Nu gjaldt det om at bestemme, om man turde blive i „Gode Havne“ eller forsøge at nå frem til et sted, hvor det var mere gunstigt at overvintre.

Dette spørgsmål blev alvorligt diskuteret og blev til sidst af høvedsmanden omtalt til Paulus, der havde vundet agtelse både hos søfolkene og soldaterne. Uden at tøve rådede apostlen dem til at blive, hvor de var. Han sagde: „Jeg ser, at denne sejlads vil medføre ulykke og store tab, ikke blot af ladning og skib, men også af menneskeliv.“ Men „skipperen og styrmanden“ og flertallet af passagererne og besætningen var ikke villige til at følge dette råd. Da den havn, hvor de lå for anker, „ikke egnede sig til overvintring, holdt de fleste på, at man skulle sejle derfra og forsøge, om man kunne nå frem og overvintre i Fønixs, en havn på Kreta, som er beskyttet mod sydvest og nordvest.“

Høvedsmanden besluttede at følge flertallets afgørelse. „Da der nu blæste en svag søndenvind op,“ sejlede de derfor ud fra „Gode Havne“ i håb om at kunne nå til den ønskede havn. „Men ikke længe efter kom en heftig hvirvelvind farende“, „skibet blev revet med og kunne ikke holdes op imod vinden.“

Drevet af stormen nærmede skibet sig den lille ø Klauda, og mens de lå i læ her, forberedte søfolkene sig på det værste. Redningsbåden, deres eneste mulighed for at undkomme, hvis skibet stødte på grund, var på slæb og kunne hvert øjeblik blive knust. Deres første anstrengelser gjaldt at få båden hejst om bord. Derefter traf man alle mulige forholdsregler for at styrke skibet og sætte det i stand til at modstå stormen. Den svage beskyttelse, som den lille ø kunne yde dem, hjalp dem ikke længe, og snart var de atter udsat for uvejrets voldsomhed.

Hele natten rasede stormen, og trods alle de forholdsregler, der var truffet, begyndte skibet at lække. „Næste dag begyndte de at kaste over bord.“ Det blev atter aften, men blæsten lagde sig ikke.

Det stormhærgede skib med sin knækkede mast og sine forrevne sejle blev kastet hid og did af orkanens rasen. Hvert øjeblik var det, som om det knagende tømmer måtte give efter, når fartøjet rullede og rystede under stormens pres. Lækagen blev hurtigt større, og passagerer og mandskab arbejdede bestandig ved pumperne. Ingen om bord fik et øjeblik hvile. „På den tredje dag,“ skriver Lukas, „kastede de med egne hænder skibets redskaber ud. Da hverken sol eller stjerner lod sig se i flere dage, og et hårdt vejr var over os, mistede vi tilsidst alt håb om redning.“

I fjorten dage drev de om under en himmel uden sol og stjerner. Skønt apostlen selv var lidende, talte han håbets ord i de mørkeste timer og rakte en hjælpende hånd, hvor det tiltrængtes. Ved troen holdt han fast ved Guds vældes arm, og hans hjerte havde fred i Gud. Han nærrede ingen frygt for sin egen skyld; han vidste, at Gud ville bevare ham, så han kunne vidne i Rom om sandheden i Kristus. Men hans hjerte blødte af medynk med de stakkels sjæle, der omgav ham, syndige, fornedrede mennesker, som var uforberedte til at dø. Mens han inderligt bønfuldt Gud om at skåne deres liv, blev det åbenbart for ham, at hans bøn var hørt.

[236]

Paulus benyttede sig af et ophold i stormen til at stå frem på dækket og med høj røst sige: „Folk! I burde have adlydt mig og ikke være sejlet bort fra Kreta, så havde I sparet os for sådan ulykke og tab. Men nu formaner jeg jer til at være ved godt mod. Intet menneskeliv skal gå tabt, kun skibet. Thi en engel fra den Gud, som jeg tilhører, og som jeg også tjener, stod hos mig i nat og sagde: „Frygt ikke, Paulus! du skal blive stillet for kejseren; og se, Gud har også skænket dig alle dem, som sejler med dig.“ Vær derfor ved godt mod, folk! thi jeg har den tillid til Gud, at det vil gå sådan, som det er sagt mig. Men vi må strande på en ø.“

Ved disse ord vågnede håbet atter. Passagerer og mandskab blev vakt af deres sløvhedstilstand. Der var endnu meget, som måtte gøres, og al deres kraft måtte sættes ind på at undgå tilintetgørelsen.

Da de var blevet kastet omkring på de sorte, tungt rullende bølger i fjorten nætter, hørte søfolkene „ved midnatstid“ lyden af brænding, og det forekom dem, „at der var land i nærheden. Og da de loddede dybden, fik de tyve favne, og da de lidt længere fremme loddede igen, fik de femten favne. Så blev de bange for, at vi skulle støde på

et skær,“ skriver Lukas, „og de kastede fire ankre ud fra bagstavnen og ønskede blot, det måtte blive dag.“

Ved daggry skimtede man svagt omridset af en stormfuld kyst, men ingen kendte landmærker var at se. Så trøstesløst så det ud, at de hedenske søfolk helt tabte modet. De „gjorde forsøg på at flygte fra skibet,“ og under påskud af at ville lægge ankre ud fra forstavnen havde de allerede firet båden ned i søen. Paulus, som havde opdaget deres lumpne plan, sagde nu til høvedsmanden og soldaterne: „Hvis de folk dér ikke bliver om bord, kan I ikke blive reddet.“ Straks „kappede soldaterne bådens tove og lod den drive bort“ på havet.

Endnu ventede den mest kritiske time dem. Atter talte apostlen opmuntrende ord og tryglede alle, både søfolk og passagerer, om at spise noget, idet han sagde: „I har i dag i fjorten dage holdt ud og fastet uden at tage noget til jer. Derfor opfordrer jeg jer til at tage føde til jer, thi det hører med til jeres redning; ingen af jer skal miste så meget som et hovedhår.“

„Efter at han havde sagt dette, tog han brød og takkede Gud for alles øjne og brød det og begyndte at spise.“ Så sluttede denne udslidte og modløse flok på to hundrede seks og halvfjerdsindstyve mand sig til Paulus, uden hvis hjælp de ville have fortvivlet, og spiste sammen med ham. „Og da de havde spist sig mætte, kastede de hvedeladningen over bord og lettede således skibet.“

Nu var dagslyset helt brudt igennem, men de kunne ikke se noget, hvoraf de kunne afgøre, hvor de befandt sig. Imidlertid „lagde de mærke til en vig med en forstrand, hvor de besluttede om muligt at sætte skibet på grund. Derpå kappede de ankrene og lod dem blive i søen, og samtidig løste de rortovene og satte forsejlet til for vinden og holdt ind mod strandbredden. De stødte da på et rev med dybt vand på begge sider, og der lod de skibet løbe på grund, og forstavnen borede sig fast og var ikke til at rokke, men bagstavnen sloges efterhånden i stykker af brændingen.“

Nu truede en endnu frygteligere skæbne end skibbruddet Paulus og de andre fanger. Soldaterne indså, at det ville være umuligt for dem at have opsyn med fangerne, mens de forsøgte at nå ind til land. Enhver ville få nok at gøre med at redde sig selv. Men hvis nogen af fangerne savnedes, ville det koste de ansvarshavende livet. Af denne grund ønskede soldaterne at dræbe alle fangerne. Den romerske lov billigede denne grusomme fremgangsmåde, og planen ville være

blevet iværksat med det samme, hvis det ikke havde været for hans skyld, til hvem de alle stod i stor gæld. Høvedsmanden Julius vidste, at Paulus havde været redskabet til at frelse alle de ombordværendes liv, og desuden var han overbevist om, at Herren var med ham, så han var bange for at gøre ham skade. Derfor bød han, „at først skulle de, som kunne svømme, springe i vandet og søge at slippe i land, og så skulle de andre følge efter, nogle på planker, andre på vragstumper. Og således skete det, at de alle reddede sig i land.“ Ved navneopråbet savnedes ikke en eneste.

De skibbrudne blev venligt modtaget af de indfødte på øen Malta. „De tændte et bål,“ skriver Lukas, „og tog sig af os alle, da det begyndte at regne og var koldt.“ Paulus var blandt dem, der tog virksom del i at sørge for de andre. Da han havde samlet „en bunke kvas og lagde den på bålet, krøb der på grund af varmen en giftslange ud og bed sig fast i hans hånd.“ De tilstedeværende blev rædselsslagne, og da de af hans lænke kunne se, at han var en fange, sagde de til hinanden: „Denne mand er sikkert en morder, som retfærdighedens gudinde ikke tillader at leve, skønt han er reddet fra havet.“ Men Paulus rystede dyret af sig ind i ilden, og det havde ingen skade gjort ham. Da de indfødte vidste, hvor giftig slangen var, ventede de hvert øjeblik at se ham falde om, forpint af smerter. „Men da de havde ventet længe og så, at der ikke skete ham noget slemt, slog de helt om og sagde, at han var en gud.“

I de tre måneder, hvor skibets besætning blev boende på Malta, benyttede Paulus og hans medarbejdere mangen lejlighed til at prædike ordet. På en forunderlig måde arbejdede Herren gennem dem. For Paulus' skyld blev alle de skibbrudne behandlet med stor venlighed; der blev sørget for dem på alle måder, og da de forlod Malta, forsy-nede man dem gavmildt med alt, hvad de havde brug for på rejsen. Lukas fortæller således om hovedbegivenhederne under deres ophold:

„I nærheden af dette sted havde øens fornemste mand, som hed Publius, en landejendom. Han tog venligt imod os, og vi var hans gæster i tre dage. Nu traf det sig, at Publius' fader lå syg af feber og blodgang. Paulus gik da ind til ham, bad og lagde hænderne på ham og helbredte ham. Da det var sket, kom også de andre på øen, som havde sygdomme, til ham og blev helbredt. De viste os også megen

ære, og da vi skulle sejle bort, forsynede de os med, hvad vi kunne få brug for.“

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 27 og 28,1-10

[238]

KAPITEL 43—ROM

Da det atter blev muligt at sejle, drog høvedsmanden og hans fanger af sted for at komme til Rom. Et aleksandrinsk skib, „Kastor og Polluks“, havde overvintret i Maltas havn på rejsen vestpå, og de rejsende gik om bord på det. Skønt skibet blev en del forsinket på grund af modvind, nåede man trygt i havn, og skibet kastede anker i Puteolis smukke havn på Italiens kyst.

Her fandtes der nogle få kristne. De bønfuldt apostlen om at blive en uge hos dem; høvedsmanden gav med venlighed sin tilladelse hertil. Siden de kristne i Italien havde modtaget Paulus' brev til romerne, havde de ivrigt set hen til et besøg af apostlen. De havde ikke tænkt sig at skulle se ham som fange, men hans lidelser gjorde ham endnu mere dyrebar for dem. Da afstanden fra Puteoli til Rom ikke var mere end cirka to hundrede fem og tyve kilometer, og da havnebyen var i stadig forbindelse med hovedstaden, fik de kristne i Rom underretning om Paulus' ankomst, og nogle af dem drog ham i møde for at byde ham velkommen.

Ottendedagen efter landgangen drog høvedsmanden og fangerne af sted til Rom. Julius tilstod gerne apostlen enhver gunst, som det stod i hans magt at tildele, men han kunne ikke ændre hans stilling som fange eller befri ham for den lænke, hvormed han var bundet til den vagthavende soldat. Det var med tungt hjerte, at Paulus begav sig til det længe ventede besøg i verdens hovedstad. Det var under så helt andre forhold, end han havde glædet sig til. Hvordan skulle han, lænket og brændemærket som han var, kunne forkynde evangeliet? Hans håb om at vinde mange sjæle for sandheden i Rom syntes forudbestemt til at blive en skuffelse.

Endelig når de rejsende til Forum Appii, cirka fem og tres kilometer fra Rom. Mens de baner sig vej gennem skarerne, der flokkes på den store hovedvej, modtager den gråhårede gamle mand, der er lænket sammen med en flok forhærdet udseende forbrydere, mangt et foragteligt øjekast og bliver gjort til genstand for mangel og hånlige spøg.

[239] Pludselig lyder der et glædesråb, og en mand styrter frem fra de vej farendes skare og kaster sig om halsen på fangen. Han kysser ham grædende og jublende, som en søn ville byde en længe savnet fader velkommen. Atter og atter gentager dette sig, efterhånden som mange, der er blevet skarpsynede af kærlig forventning, i den lænkede fange genkender ham, som i Korint, i Filippi og Efesus havde talt livets ord til dem.

Mens de varmhjertede disciple ivrigt flokkes om deres fader i troen, går hele flokken i stå. Soldaterne er utålmodige over forsinkelsen, men nænner ikke at afbryde dette glade møde, for de har selv lært at ære og agte deres fange. I dette hærgede ansigt, som er præget af lidelser, ser disciplene en gen-spejling af Kristi billede. De forsikrer Paulus, at de ikke har glemt ham eller er ophørt med at elske ham, og at de skylder ham det glade håb, som giver deres liv værdi, og som giver dem fred med Gud. I deres kærligheds iver ville de helst bære ham på deres skuldre hele vejen til byen, hvis de blot kunne få lov til det.

Kun få er klare over betydningen af disse ord, som Lukas skriver, at da Paulus så brødrene, „takkede han Gud og fattede mod.“ Omgivet af den grædende, medfølende gruppe af troende, der ikke skammede sig over hans lænker, priste apostlen Gud med høj røst. Den mørke sky af sorg, der havde hvilet over hans sjæl, var som blæst bort. Hans liv som kristen havde været en lang række af prøvelser, lidelser og skuffelser, men i denne stund følte han sig overvældende rigt gengældt. Med fastere skridt og glad hjerte fortsatte han sin vej. Han ville hverken klage over fortiden eller frygte for fremtiden. Lænker og lidelser ventede ham, det vidste han; men han vidste også, at det var faldet i hans lod at udfri sjæle fra en langt frygteligere trældom, og han glædede sig over sine lidelser for Kristi skyld.

I Rom overgav høvedsmanden Julius sine fanger til den øverstbefalende for kejserens livvagt. Den gode indberetning, han gav om Paulus, sammen med Festus' brev, bevirkede, at apostlen blev gunstigt behandlet af den øverstbefalende, og i stedet for at blive kastet i fængsel fik han lov til at bo i et lejet hus for sig selv. Skønt han stadig var lænket til en soldat, havde han tilladelse til at modtage sine venner og at arbejde for Kristi sags fremme.

Mange af de jøder, der for nogle år siden var blevet forvist fra Rom, havde fået tilladelse til at vende tilbage, og der fandtes nu man-

ge af dem i byen. Paulus besluttede at forelægge dem de virkelige forhold om sig selv og sin virksomhed, før hans fjender fik lejlighed til at forbitre deres sind imod ham. Tre dage efter sin ankomst til Rom sammenkaldte han derfor deres ledende mænd og meddelte dem enkelt og tydeligt, hvorfor han var kommet til Rom som fange.

„Brødre,“ sagde han, „skønt jeg ikke har gjort noget, der kunne skade vort folk eller de fædrene skikke, kommer jeg dog som fange fra Jerusalem, overgivet i romernes hænder. De har forhørt mig og ville derefter løslade mig, fordi jeg ikke var skyldig i noget, som fortjener døden. Men da jøderne gjorde indsigelse, nødtes jeg til at indanke min sag for kejseren, dog ikke som jeg havde noget at anklage mit folk for. Af denne grund har jeg nu indbudt jer for at hilse på jer og tale med jer; thi det er for Israels håbs skyld, at jeg er lagt i denne lænke.“

Han sagde intet om den mishandling, han havde været udsat for fra jødernes side, eller om deres gentagne sammensværgelser for at dræbe ham. Hans ord var prægede af forsigtighed og venlighed. Han gjorde ikke forsøg på at vinde opmærksomhed eller sympati for sig selv, men prøvede at forsvare sandheden og holde evangeliet i ære.

[240]

Som svar herpå erklærede hans tilhørere, at de hverken offentligt eller privat havde modtaget breve med anklager imod ham, og at ingen af jøderne, der var kommet til Rom, havde beskyldt ham for nogen forbrydelse. De udtrykte også kraftigt ønsket om selv at høre hans begrundelse for sin tro på Kristus. „Om dette parti er det os bekendt,“ sagde de, „at det alle vegne vækker modsigelse.“

Da de selv havde ønsket det, bad Paulus dem fastsætte en dag, hvor han kunne forkynde evangeliets sandheder for dem. Ved den aftalte tid forsamledes der mange, og „fra tidlig morgen og lige til aften forklarede og vidnede han for dem om Guds rige og søgte at overbevise dem om Jesus, både ud fra Mose lov og fra profeterne.“ Han fortalte, hvad han selv havde oplevet, og fremførte beviser fra de gammeltestamentlige skrifter både enfoldigt, ærligt og kraftigt.

Apostlen viste dem, at gudsfrygt ikke består i ritualer og ceremonier, trosbekendelser og teorier. Hvis den gjorde det, ville det kødelige menneske kunne forstå den, ligesom det forstår verdslige spørgsmål. Paulus lærte, at gudsfrygt er en handlende, frelsende kraft, at den kun kommer fra Gud, og at den er en personlig erfaring om Guds fornyende magt over sjælen.

Han påpegede, hvordan Moses havde vist hen til Kristus som den profet, de skulle lytte til, hvordan alle profeterne havde vidnet om ham som Guds store lægemiddel mod synden, den uskyldige, som skulle bære de manges synder. Han bebrejdede dem ikke deres overholdelse af skikke og farmaliteter, men viste dem, at mens de overholdt de rituelle former med den største nøjagtighed, forkastede de ham, som var opfyldelsen af hele dette system.

Paulus erklærede, at han som uomvendt ikke personligt havde kendt Kristus, men udelukkende efter den opfattelse, som han i lighed med andre nærede om den kommende Messias' væsen og gerning. Han havde forkastet Jesus fra Nazaret som en bedrager, fordi han ikke svarede til denne opfattelse. Men nu var Paulus' syn på Kristus og hans opgave langt mere åndeligt og ophøjet; thi han var blevet omvendt. Paulus forsikrede, at han ikke forkyndte dem Kristus efter kødet. Herodes havde set Kristus i hans menneskelige skikkelse; Annas havde set ham; de romerske soldater havde set ham. Men de havde ikke set ham med troens øje; de havde ikke set ham som den herliggjorte Frelser. Ved troen at begribe Kristus, at få åndelig viden om ham, var af større værdi end personligt at have kendt ham, mens han vandrede på jorden. Det samfund med Kristus, som Paulus nu erfarede, var mere inderligt, mere varigt, end et blot jordisk eller menneskeligt samvær.

[241] Mens Paulus talte om det, han vidste, og vidnede om det, han havde set angående Jesus af Nazaret som Israels håb, blev de, der af et ærligt hjerte søgte sandheden, overbevist. I det mindste på nogle gjorde hans ord et indtryk, som aldrig lod sig udslette. Men andre afslog hårdnakket at tage imod skriftens klare vidnesbyrd, skønt de dog blev fremsat for dem af én, som havde fået Helligåndens særlige lys. De kunne ikke gen- drive hans bevisførelse, men de nægtede at godkende de slutninger, han drog af den.

Der gik mange måneder efter Paulus' ankomst til Rom, før jøderne fra Jerusalem kom for personligt at fremføre deres anklager mod fangen. Gentagne gange var de blevet hindret i deres planer, og nu, hvor Paulus skulle stilles for det romerske riges øverste domstol, ønskede de ikke at risikere et nyt nederlag. Lysias, Feliks, Festus og Agrippa havde alle givet udtryk for deres tro på hans uskyldighed. Hans fjender kunne kun gøre sig håb om at nå deres mål ved at søge ved rænkespil at påvirke kejseren til gunst for dem selv. Forhaling

af tiden ville være til fordel for deres plan, fordi de så kunne vinde tid til at udarbejde og udføre deres forsæt, og derfor ventede de en stund, før de personligt fremførte deres anklager mod apostlen.

Efter Guds forsyns nåde bevirkede denne opsættelse en videre udbredelse af evangeliet. Ved velvilje fra dem, der havde opsynet med Paulus, fik han tilladelse til at bo i et bekvemt hus, hvor han daglig kunne mødes frit med sine venner og også daglig forkynde sandheden for dem, der kom for at lytte til ham. Således fortsatte han sin virksomhed i to år „og forkyndte dem Guds rige og lærte dem om Herren Jesus Kristus med al frimodighed, uden at nogen hindrede ham deri.“

I denne tid glemte han ikke de menigheder, han i mange lande havde oprettet. I forståelse af de farer, som truede dem, der var omvendte til den nye tro, søgte apostlen så vidt muligt at imødekomme deres trang gennem breve med formanende og praktisk belæring. Og fra Rom udsendte han hellige arbejdere, for at de skulle virke ikke blot i disse menigheder, men også på steder, han selv ikke havde besøgt. Disse medarbejdere styrkede som kloge hyrder den gerning, som Paulus havde begyndt så godt, og apostlen, som holdt sig underrettet om menighedernes tilstand og farer ved den stadige forbindelse med dem, blev i stand til at udøve et klogt overopsyn med dem alle.

Mens Paulus således tilsyneladende var afskåret fra aktivt arbejde, udøvede han en større og mere varig indflydelse, end hvis han havde haft frihed til at rejse rundt blandt menighederne som tidligere. Som Herrens fange havde han et fastere tag i sine medbrøders kærlighed, og hans ord, der var skrevet af én, som bar lænker for Kristi skyld, vakte større opmærksomhed og ærbødighed, end de ville have gjort, hvis han personligt havde været hos dem. Ikke før Paulus var blevet dem berøvet, forstod de troende fuldt ud, hvor tunge byrder han havde båret for deres skyld. Hidtil havde de været meget tilbøjelige til at unddrage sig ansvaret og de tyngende byrder, fordi de manglede hans visdom, finfølelse og ubetvingelige energi; men nu, hvor de i deres uerfarenhed var nødt til at lære den lektie, de havde villet undgå, skønnede de på hans formaninger, råd og belæring, mere end de nogensinde havde skønnet på hans personlige arbejde. Og fordi de lærte meget af hans mod og tro under det lange

fangenskab, blev de styrkede til større troskab og iver for Kristi riges sag.

[242] Blandt Paulus' medhjælpere i Rom fandtes mange af hans tidligere fæller og medarbejdere. „Lægen Lukas, den elskede,“ som havde taget sig af ham på rejsen til Jerusalem, under de to års fængsling i Kæsarea og under den farlige rejse til Rom, var stadig hos ham. Også Timoteus sørgede for ham. Tykikus, „den elskede broder og trofaste hjælper og medtjener i Herren,“ blev tappert hos apostlen. Også Demas og Markus var hos ham. Aristarkus og Epafras var „hans medfanger.“ Kol. 4, 7-14.

Siden Markus i sin ungdom bekendte sig til troen, var hans erfaringer som kristen blevet dybere. Eftersom han mere indgående havde gransket Kristi liv og død, var han nået til et klarere syn på Frelserens gerning, på dens strid og byrder. I mærkerne på Kristi hænder og fødder så han tegnet på hans tjeneste for menneskeheden, og hvor langt selvornægtelse kan føre for at frelse de fortabte og dem, der er ved at gå til grunde, og Markus var blevet villig til at følge sin Mester på selvornægtelsens vej. Nu, hvor han delte Paulus' fængselstilværelse med ham, forstod han bedre end nogen sinde før, at det er en uendelig vinding at eje Kristus og et uendeligt tab at vinde verden men miste den sjæl, for hvis frelse Kristus udgød sit blod. Trods alvorlige prøvelser og hård modgang vedblev Markus trofast med at være apostlen en klog og elsket hjælper.

Demas, der en tid var standhaftig, svigtede siden Kristi sag. Paulus skriver, da han omtaler dette: „Demas forlod mig af kærlighed til den nuværende verden.“ 2 Tim. 4, 10. For jordisk vindings skyld borttuskede Demas ethvert højt og ædelt synspunkt. Hvor var dette et kortsynet bytte! Hvis Demas kun besad jordisk rigdom eller ære, var han i sandhed fattig, hvor meget han så end med stolthed kunne kalde sit eget; mens Markus, der valgte at lide for Kristi skyld, ejede evige rigdomme, fordi han i Himmelen blev regnet for Guds arving og medarving med Guds Søn.

Blandt dem, der gav Gud deres hjerte under Paulus' virksomhed i Rom, var Onesimus. Han var en hedensk slave, der havde begået uret mod sin herre, Filemon, en kristen troende i Kolossæ, og var flygtet til Rom. I sin kærlighed søgte Paulus at lindre den elendige flygtnings fattigdom og nød og prøvede så at sprede sandhedens lys

i hans formørkede sjæl. Onesimus lyttede til livets ord, bekendte sine synder og blev omvendt til Kristi tro.

Paulus kom til at holde meget af Onesimus på grund af hans fromhed og oprigtighed og ikke mindst på grund af hans kærlige omsorg og hans iver for at fremme arbejdet for evangeliet. Paulus fandt karaktertræk hos ham, som kunne gøre ham til en nyttig hjælp i missionsarbejdet, og han rådede ham til uden tøven at vende tilbage til Filemon, bede om hans tilgivelse og lægge planer for fremtiden. Apostlen lovede selv at stå inde for den sum, som var blevet berøvet Filemon. Da han netop skulle til at sende Tykikus af sted med breve til forskellige menigheder i Lilleasien, lod han Onesimus rejse sammen med ham. Det var en hård prøve for denne tjener således at udlevere sig til den herre, han havde besveget, men han var blevet virkelig omvendt, og han veg ikke fra at gøre sin pligt.

Paulus gjorde Onesimus selv til overbringer af brevet til Filemon, hvori han talte den angrende slaves sag med sin sædvanlige takt og venlighed og udtrykte ønsket om at måtte få lov at benytte sig af hans tjeneste i fremtiden. Brevet begyndte med en kærlig hilsen til Filemon som ven og medarbejder:

„Nåde være med eder og fred fra Gud, vor Fader, og Herren Jesus Kristus! Jeg takker altid min Gud, når jeg nævner dig i mine bønner, fordi jeg hører om den kærlighed og tro, du har til Herren Jesus og viser over for alle de hellige. Jeg beder om, at det fællesskab om troen, som du er med i, må blive virksomt for Kristus gennem erkendelsen af alt det gode, som er os givet.“ Apostlen mindede Filemon om, at alle de gode hensigter og karakteregenskaber, han var i besiddelse af, skyldtes Kristi nåde; kun denne kunne gøre ham anderledes end de fordærvede og syndige. Den samme nåde kunne gøre den fornedrede forbryder til et Guds barn og en nyttig arbejder for evangeliet.

Paulus kunne have påmindet Filemon om hans pligt som kristen, men han valgte i stedet at bruge bønfoldende ord: „Sådan som jeg er, den gamle Paulus, og nu tilmed Jesu Kristi fange, beder jeg dig for mit barn, som jeg har fået i mit fangenskab, for Onesimus, som før ikke var dig til „gavn“, men nu er til gavn for både dig og mig.“

Apostlen bad Filemon om i betragtning af Onesimus' omvendelse at tage imod den angrende træl som sit eget barn og vise ham en sådan kærlighed, at han ville vælge at bo hos sin tidligere herre,

[243]

„og da ikke mere som en træl, men som noget langt mere end en træl: som en elsket broder.“ Han udtalte ønsket om at måtte beholde Onesimus som én, der kunne sørge for ham under hans fangenskab, ligesom Filemon selv ville have gjort det, skønt han kun ønskede hans tjeneste, hvis Filemon af egen fri vilje ville give trællen hans frihed.

Apostlen vidste god besked om den strengthed, herrer udviste mod deres slaver, og han vidste også, at Filemon var meget ophidset over sin tjeners opførsel. Han forsøgte at skrive til ham på en måde, der kunne vække hans dybeste og kærligste følelser som kristen. Onesimus' omvendelse havde gjort ham til en broder i troen, og enhver straf, der ramte denne nyomvendte, ville af Paulus blive betragtet, som om den havde ramt ham selv.

Paulus påtog sig frivilligt at betale Onesimus' gæld, for at den skyldige måtte blive skånet for vanæren ved at blive straffet og atter få lov at nyde godt af de rettigheder, han havde forskertset. „Så sandt du da regner mig for din medbroder, så tag imod ham, som om det var mig selv!“ skriver han til Filemon. „Har han gjort dig nogen uret, eller skylder han dig noget, så skriv det på min regning. Jeg, Paulus, forpligter mig herved med egen underskrift til at betale.“

Hvor er dette et slående billede på Kristi kærlighed til den angrende synder! Tjeneren, der havde bedraget sin herre, havde intet at give til erstatning. Synderen, der har berøvet Gud flere års tjeneste, har intet middel til at udslette sin gæld. Jesus træder ind mellem synderen og Gud og siger: Jeg vil betale gælden! Skån synderen! Jeg vil lide i hans sted!

Efter at Paulus havde tilbudt at påtage sig Onesimus' gæld, mindede han Filemon om, i hvor høj grad han selv stod i gæld til apostlen. Han skyldte ham sig selv, fordi Gud havde brugt Paulus som redskab til hans omvendelse. Derefter tryglede han inderligt og alvorligt Filemon om, at han, lige-som han ved sin gavmildhed havde vederkvæget de hellige, også ville vederkvæge apostlens sjæl ved at skænke ham denne årsag til glæde. „I tillid til din lydighed skriver jeg dette til dig,“ tilføjede han, „jeg ved jo, at du endogså vil gøre mere end det, jeg siger.“

[244]

Paulus' brev til Filemon viser evangeliets indflydelse på forholdet mellem herre og træl. Slaveri var almindeligt i hele romerriget, og der fandtes både herrer og slaver i de fleste af de menigheder, i

hvilke Paulus arbejdede. I byerne, hvor slaverne ofte fandtes i langt større antal end de frie borgere, blev frygtelig strenge love betragtet som en nødvendighed for at holde dem i ave. En rig romer ejede ofte hundreder af slaver af alle samfundslag, af alle nationaliteter og med alle mulige færdigheder. Med uindskrænket magt over disse hjælpeløse væseners legeme og sjæl kunne han tildele dem en hvilken som helst straf og lidelse, han havde lyst til. Hvis en af dem i hævnfølelse eller i selvforsvar vovede at løfte hånden mod sin ejer, måtte måske hele synderens familie bøde på en umenneskelig måde. Den mindste fejltagelse, et uheld eller en skødesløshed, blev ofte straffet uden barmhjertighed.

Nogle herrer var mere menneskelige end andre og viste større overbærenhed mod deres tjenere; men langt de fleste af de rige og de fornemme, der uden at lægge bånd på sig hengav sig til vellyst, lidenskaber og begær, gjorde deres slaver til elendige ofre for luner og tyranni. Hele denne samfundsordning var håbløst nedværdigende.

Det var ikke apostlens opgave enevældigt eller pludseligt at vælte den bestående samfundsorden. At gøre forsøg herpå ville være det samme som at forhindre evangeliets fremgang. Men han lærte grundsatninger, der ramte selve grundvolden for slaveriet, og som, hvis de blev bragt til udførelse, uvægerligt ville undergrave hele systemet. „Hvor Herrens Ånd er, der er frihed,“ erklærede han. 2 Kor. 3, 17. Når en slave blev omvendt, blev han et lem på Kristi legeme, og som sådan skulle han elskes og behandles som en broder og medarving med sin herre til Guds velsignelser og evangeliets gaver. På den anden side skulle tjenere gøre deres pligt, „ikke med øjentjeneste, som de, der vil takkes mennesker, men som Kristi tjenere, der gør Guds vilje af hjertet.“ Ef. 6, 6.

Kristendom skaber et stærkt forenende bånd mellem herre og træl, konge og undersåt, ordets forkynder og den fordærvede synder, der ved Kristus er blevet rensset for sin synd. De er tvættet i det samme blod, vederkvæget af den samme Ånd, og de er blevet ét i Kristus Jesus.

*

Dette kapitel er bygget over Ap. G. 28, 11-13 og brevet til Filemon

KAPITEL 44—KEJSERENS HUS

Evangeliet har altid haft størst fremgang blandt de lavere klasser. „Ikke mange verdsligt vise, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme,“ er kaldede. 1 Kor. 1, 26. Man kunne ikke vente, at Paulus, der var en fattig, venneløs fange, ville være i stand til at vinde opmærksomhed hos de romerske borgeres rige og betitlede klasser. For dem frembød lasten al sin glimrende tillokkelse, og de lod sig villigt indfange. Men blandt de arbejdsstrætte, nødlidende ofre for deres undertrykkelse, ja, selv blandt de stakkels slaver, var der mange, som med glæde lyttede til Paulus' ord og i troen på Kristus fandt et håb og en fred, som styrkede dem i deres tunge skæbne. Men skønt apostlens gerning begyndte blandt de ringe og fattige, nåede dens indflydelse videre ud, indtil den nåede selve kejserens palads.

Rom var på dette tidspunkt verdens hovedstad. De hovmodige kejsere gav love for næsten hvert eneste folk på jorden. Fyrsten og hoffet var enten uden viden om den ringe nazaræer, eller også betragtede de ham med had og spot. Og dog banede ordet sig på mindre end to år vej fra fangens be-skedne bolig til de kejserlige sale. Paulus er lænket som en forbryder, men „Guds ord er ikke bundet.“ 2 Tim. 2, 9.

I tidligere tider havde apostlen offentligt forkyndt Kristi tro med dragende magt, og ved tegn og undergerninger havde han givet uafviselige beviser på dens guddommelighed. Med ædel fasthed havde han stået overfor grækernes vismænd, og ved sin kundskab og veltalenhed havde han bragt deres stolte filosofiske argumenter til tavshed. Med ukueligt mod havde han stået overfor konger og landshøvdinge og prædikeret om mådehold, retfærdighed og den kommende dom, indtil de hovmodige herskere skælvede, som om de allerede så rædslerne på Herrens dag.

Nu blev der ikke tilstået apostlen den slags muligheder, indespærret som han var i sin egen bolig, hvor han kun kunne forkynde sandheden for dem, der opsøgte ham dér. Han havde ikke som Moses og Aron fået Guds befaling til at træde frem for den ryggesløse konge

og som stedfortræder for den store Jeg Er dadle hans grusomhed og undertrykkelse. Dog var det netop på dette tidspunkt, hvor evangeliets største talsmand tilsyneladende var afskåret fra offentligheden, at der blev vundet en stor sejr; thi fra selve kejserens hus blev der føjet nogle til menigheden.

[246]

Intetsteds kunne man tænke sig en mere fjendtlig stemning overfor kristendommen end ved det romerske hof. Det var, som om Nero fra sin sjæl havde udryddet det sidste spor af det guddommelige, ja, endog af det menneskelige, og var stemplet af Satan selv. Hans tjenere og hofmænd var som helhed af samme slags som han selv grusomme, lumpne og fordærvede. Efter alle solemærker ville det være umuligt for kristendommen at vinde fodfæste indenfor Neros hof og palads.

Dog fik man i dette tilfælde ligesom så mange andre gange bevis for sandheden i Paulus' hævde af, at de våben, han brugte i striden, var „mægtige for Gud, så de kan nedbryde fæstningsværker.“ 2 Kor. 10, 4. Selv i Neros hus blev der vundet sejre for korset. Blandt de syndige tjenere hos en endnu syndigere hersker blev der vundet sjæle, der blev Guds børn. Disse var ikke kristne i hemmelighed, men åbenlyst. De skammede sig ikke over deres tro.

Og ved hvilke midler opnåede man så adgang og fast fodfæste for kristendommen, hvor selve dens indladelse syntes en umulighed? I sit brev til filipperne nævnte Paulus netop sit eget fangenskab som årsagen til den lykke at kunne vinde omvendte for troen indenfor Neros hus. I sin ængstelse for, at man skulle tro, at hans lidelser havde skadet evangeliets fremgang, forsikrede han dem: „Jeg vil, at I skal vide brødre! at det, der er sket med mig, snarest har fremmet evangeliet.“ Fil. 1, 12.

Da de kristne menigheder fik at vide, at Paulus skulle gæste Rom, glædede de sig til en stor sejr for evangeliet i denne by. Paulus havde bragt sandheden til mange lande, og han havde forkyndt den i store byer. Skulle det ikke lykkes for denne troens kæmpe at vinde sjæle for Kristus selv i verdens hovedstad? Men deres håb blev knust ved efterretningen om, at Paulus var kommet til Rom som fange. De havde håbet og stolet på at få at se, at når evangeliet først havde vundet fodfæste i dette verdens midtpunkt, ville det hurtigt spredes til alle folkeslag og blive den herskende magt i verden. Hvor var

deres skuffelse stor! Menneskelige forventninger var slået fejl, men ikke Guds formål!

Det var ikke ved Paulus' prædikener, men ved hans lænker, at hoffets opmærksomhed rettedes mod kristendommen. Det var netop som fange, at han befriede så mange sjæle for de lænker, der holdt dem i syndens trældom. Og dette var ikke alt! Han sagde: „Og de fleste af brødrene er ved mine lænker blevet så tillidsfulde i Herren, at de med større mod forkynder Guds ord uden frygt.“ Fil. 1, 14.

[247] Paulus' tålmodighed og frejdighed under det lange og uforskyldte fængselsophold, hans mod og hans tro var en bestandig prædiken. Hans ånd, der var så vidt forskellig fra verdens ånd, vidnede om, at en højere magt end denne verdens var hos ham. Og ved hans eksempel blev kristne ansopret til at udvise større energi som talsmænd for den sag, som Paulus ikke kunne tjene offentligt mere. På denne måde gjorde apostlens lænker deres virkning, og mens hans kraft og brugbarhed syntes lammet og han efter alt at dømmes kun kunne udrette lidt, samlede han netop neg for Kristus på marker, hvor fra han tilsyneladende var helt udelukket.

Før de to års fængselstid var til ende, kunne Paulus sige: „Det er nemlig blevet klart for hele livvagten og alle de andre, at det er i Kristus, jeg bærer mine lænker,“ og blandt dem, der sendte hilsen til filipperne, nævner han navnlig dem, „der hører til kejserens hus.“ Fil. 1, 13; 4, 22.

Tålmodigheden vinder sine sejre såvel som modet. Ved ydmyghed under prøvelser kan der ikke mindre end ved dristige foretagender vindes sjæle for Kristus. Den kristne, der udviser tålmodighed og frejdighed under savn og lidelse, ja, som endog kan møde døden med en fast tros fred og tryghed, kan udvirke mere for evangeliet, end han kunne have opnået ved et langt liv i trofast arbejde. Når en Guds tjener bliver taget bort fra den aktive tjeneste, er forsynets uforståelige tilskikkelse, som vi i vor kortsynethed er tilbøjelige til at beklage, ofte et led i Guds plan om at udrette noget, som ellers ikke ville være blevet gjort.

Når en Kristi discipel ikke mere er i stand til at arbejde åbenlyst og aktivt for Gud og hans sandhed, må han ikke mene, at han ikke mere kan yde noget og ikke vinde sin løn. Kristi sande vidner bliver aldrig overflødige. I sundhed og sygdom, i liv eller død bruger Gud dem stadig. Når Kristi tjenere ved Satans ondskab er blevet forfulgt

og deres handlekraft hæmmet, når de er blevet kastet i fængsel eller slæbt til skafottet eller bålet, så sker det, for at sandheden kan vinde en større sejr. Når disse trofaste beseglede deres vidnesbyrd med deres blod, blev sjæle, der før var tvivlende, omvendt til troen på Kristus og tog modigt parti for ham. Af martyrernes aske er der fremspiret en rig høst for Gud.

Paulus' og hans medarbejderes iver og troskab og ikke mindst troen og lydigheden hos dem, der var blevet omvendt til kristendommen under så truende forhold, virker som en bebrejdelse mod ladhed og manglende tro hos Kristi tjenere. Apostlen og hans medarbejdere kunne være fremkommet med den indvending, at det ville være håbløst at forsøge at vække anger og tro på Kristus hos Neros tjenere, der jo var genstand for voldsomme fristelser, omgivet af frygtelige hindringer og udsat for den bitreste modstand. Selv om de lod sig overbevise om sandheden, hvordan skulle de så kunne vise lydighed? Men Paulus ræsonnerede ikke på denne måde. I tro forkyndte han evangeliet for disse sjæle, og blandt dem, der hørte ham, var der nogle, som besluttede at adlyde, koste, hvad det ville. Trods hindringer og farer ville de tage imod lyset i tillid til, at Gud ville hjælpe dem til at lade deres lys skinne for andre.

Ikke alene blev mennesker i kejserens hus vundet for sandheden, men efter deres omvendelse blev de boende i det samme hus. De følte ikke, at de havde ret til at forlade pligtens vej, fordi deres omgivelser ikke mere var dem venligt stemt. Her havde de mødt sandheden, og her blev de og vidnede ved deres forandrede liv og optræden om den nye tros forvandlende kraft. Er der nogle, der føler sig fristet til at bruge deres forhold som en undskyldning for ikke at vidne om Kristus? Så bør de overveje, hvordan disciplene i kejserens hus var stillet kejserens fordærvedhed, hoffets lastefuldhed. Vi kan næppe forestille os forhold, der var mere ugunstige for et kristenliv, eller som medførte større ofre eller modstand end de, hvorunder disse omvendte befandt sig. Dog bevarede de trods vanskeligheder og farer deres troskab. En kristen kan på grund af hindringer, der synes uoverstigelige, søge at undskylde sig for ikke at adlyde sandheden, som den findes i Jesus; men ingen af de undskyldninger, han kan fremføre, tåler nærmere efterprøvelse. Hvis dette var tilfældet, ville han kunne bevise, at Gud er uretfærdig, fordi han har skabt sine børns frelsesbetingelser, som de ikke kan opfylde.

Den, hvis hjerte er fast besluttet på at tjene Gud, vil finde mulighed for at vidne om ham. Vanskeligheder vil ikke have magt til at hindre den, der har besluttet først at søge Guds rige og hans retfærdighed. Ved den kraft, der kan vindes ved bøn og granskning af ordet, vil han søge det gode og forsvare det onde. Ved at se hen til Jesus, troens begynder og fuldender, som tålte synderes modstand mod sig selv, vil den troende med glæde trodse spot og foragt. Og hjælp og nåde i rigeligt mål og under alle omstændigheder loves dem af ham, hvis ord er sandhed. Hans evige arme omslutter den sjæl, som vender sig til ham for at få hjælp. I hans omsorg kan vi hvile trygt og sige: „Når jeg gribes af frygt, vil jeg stole på dig.“ SI.56, 4. Gud vil opfylde sit løfte til alle dem, der stoler på ham.

Frelseren har ved sit eget eksempel vist, at hans efterfølgere kan leve i verden og dog ikke være af verden. Han kom ikke for at tage del i dens bedrageriske glæder, for at lade sig beherske af dens skikke eller følge dens vaner, men for at gøre sin Faders vilje, for at søge og frelse det fortabte. Med dette mål for øje kan en kristen forblive ubesmittet af alle slags omgivelser. Hvordan hans stilling eller forhold end er, høje eller lave, kan han give udtryk for sand fromheds kraft under trofast opfyldelse af sin pligt.

Det kristne sind udvikles ikke ved at blive fritaget for prøvelser, men ved at stå midt i dem. At blive udsat for afvisning og modstand fører Kristi discipel til større årvågenhed og mere inderlig bøn til den almægtige hjælper. Hårde prøvelser, der udholdes ved Guds nåde, udvikler tålmodighed, årvågenhed, styrke og en dyb og stadig tillid til Gud. Det er den kristne tros triumf, at den gør det muligt for den, der følger den, at lide og være stærk, at underkaste sig og alligevel sejre, at dræbes hver eneste dag og dog leve, at bære korset og således vinde ærens krone.

KAPITEL 45—BREVE SKREVET I ROM

I begyndelsen af sit liv som kristen fik apostlen Paulus særlig lejlighed til at lære Guds vilje at kende med hensyn til Jesu disciple. Han blev „bortrykket indtil den tredje Himmel,“ „ind i Paradiset og hørte udsigelige ord, som det ikke er et menneske tilladt at udtale.“ Han bekræftede selv, at der var givet ham „mange syner og åbenbaringer fra Herren.“ Hans forståelse af grundlaget for evangeliets sandhed stod ikke tilbage for „de umådelig store apostles.“ 2 Kor. 12, 2. 4. 1. 11. Han havde en klar og fuldkommen forståelse af „bredden og længden og højden og dybden“ af „Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse.“ Ef. 3, 18. 19-

Paulus kunne ikke fortælle alt, hvad han havde set i sine syner, fordi der blandt tilhørerne var nogle, som kunne have anvendt hans ord på en urigtig måde. Men det, der var blevet ham åbenbart, gjorde det muligt for ham at virke som leder og som en klog lærer, og det prægede også de budskaber, han i de senere år sendte til menighederne. De indtryk, han modtog i sine syner, forlod ham aldrig, men satte ham i stand til at give den rette fremstilling af, hvad det vil sige at være en kristen. Både mundtligt og skriftligt bragte han et budskab, der altid siden har været til hjælp og støtte for Guds menighed. For de troende i dag taler dette budskab tydeligt om de farer, som vil true menigheden, og de falske lærdomme, den vil komme til at møde.

Det var apostlens ønske for dem, til hvem han henvendte sine breve med råd og formaninger, at de ikke mere skulle „være umyndige, der kastes og drives hid og did af alle mulige lærdomme,“ men at de skulle „nå frem til at være ét i troen på og erkendelsen af Guds Søn, til mands modenhed og det mål af vækst, da vi kan rumme Kristi fylde.“ Han bønfuldt dem, der var Jesu disciple indenfor hedenske samfund, om ikke at vandre „som hedningerne i deres sinds tomhed, formørkede som de er i deres tankegang og fremmede for livet i Gud på grund af den uvidenhed, der er i dem som følge af deres hjertes forhærdelse,“ men „se til, hvorledes I vandrer, at det ikke er som

[250] uvise, men som vise, så I udnytter det gunstige øjeblik.“ Ef. 4, 14. 13. 17. 18; 5, 15. 16. Han opmuntrede de troende til at se frem til den tid, hvor Kristus, „som elskede kirken og gav sig selv hen for den,“ ville „fremstille kirken for sit åsyn som herlig, uden plet eller rynke eller andet sådant“ en kirke, der var „hellig og dadelfri.“ Ef. 5, 25. 27.

Disse budskaber, der var skrevet med en kraft, som ikke var menneskelig men guddommelig, indeholder lærdomme, som alle burde granske, og som man med fordel kan vende tilbage til gang på gang. I dem skildres praktisk gudsfrygt. Der fastslås grundsætninger, der burde følges i alle menigheder, og vejen til det evige liv vises klart.

I brevet til „de hellige i Kolossæ, de troende brødre i Kristus,“ det er skrevet, mens Paulus var fange i Rom nævner han sin glæde over deres standhaftighed i troen, hvorom han har fået meddelelse gennem Epafras, der, som apostlen skrev, „har fortalt os om jeres kærlighed i Ånden.“ „Derfor,“ vedblev han, „har vi fra den dag, vi hørte det, heller ikke holdt op at bede for jer og ønske, at I må blive fyldt af indsigt i Guds vilje med al visdom og åndelig forståelse, så I kan vandre Herren værdigt, i alle måder ham til behag, idet I bærer frugt og vokser i al god gerning ved erkendelsen af Gud og styrkes med al styrke efter hans herligheds vælde til al udholdenhed og tålmodighed med glæde.“

Så giver Paulus udtryk for sine ønsker for de troende i Kolossæ. Hvor er det et højt ideal, disse ord holder op for Kristi efterfølgere! De viser det kristne livs vidunderlige muligheder og gør det klart, at der ikke findes grænser for, hvilke velsignelser Guds børn kan modtage. Når de stadig vokser i kundskab om Gud, vil de gå fra kraft til kraft, fra højde til højde i deres erfaringer som kristne, indtil de „bliver skikkede til at få del i de helliges arvelod i lyset.“

Apostlen priste Kristus overfor brødrene som den, ved hvem Gud havde skabt alle ting, og ved hvem han havde udvirket deres frelse. Han erklærede, at den hånd, der holder verdenerne på plads og styrer alt i Guds univers i fuld orden og utrættelig bevægelse, er den samme hånd, som blev naglet til korset for deres skyld. „Thi i ham skabtes alt i Himlene og på jorden,“ skrev Paulus, „det synlige og det usynlige, hvad enten det er tronengie eller herskere eller magter eller myndigheder; alt er skabt ved ham og til ham; og han er før

alt, og alt består ved ham.“ „Også jer, som engang var fremmede for ham og fjendske af sind i jeres onde gerninger, har han nu forligt i sit jordiske legeme ved døden for at fremstille jer hellige og uden dadel og anklage for sit åsyn.“

Guds Søn bøjede sig ned for at løfte de faldne op. Af denne årsag forlod han de syndfri verdener i det høje, de ni og halvfems, der elskede ham, og kom til denne jord for at blive „såret for vore overtrædelser og knust for vor brødes skyld.“ Es. 53, 5. I alle ting blev han sine brødre lig. Han blev kød, som vi selv er det. Han vidste, hvad det var at være sulten og tørstig og træt. Han blev mættet af mad og forfrisket af søvn. Han var en fremmed og gæst på jorden, i verden, men ikke af denne verden; han blev fristet og prøvet, som mænd og kvinder i dag fristes og prøves, men dog levede han et liv uden synd. Kærlig, fuld af medynk og medfølelse, altid med tanke for andre, var han et billede på Gud. „Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, ... fuld af nåde og sandhed.“ Joh. 1, 14.

Kolossenserne, som var omgivet af hedenskabets skikke og påvirkning, var som kristne i fare for at blive draget bort fra det rene evangelium, og da Paulus advarede dem derimod, viste han dem hen til Jesus som den eneste sikre vejleder. „Jeg vil nemlig, at I skal vide, hvor svær en kamp jeg er stedt i for jer og for dem i Laodikea og for alle de andre, som aldrig har truffet mig personlig, for at deres hjerter må opmuntres, derved at de sammenknyttes i kærlighed og når til den fuldvise indsigts hele rigdom og til erkendelse af Guds hemmelighed: Kristus, i hvem alle visdommens og kundskabens skatte er skjult til stede.“

[251]

„Dette siger jeg, for at ingen skal bedrage jer med overtalende ord. . . . Da I nu har modtaget Kristus Jesus som Herren, så lev jeres liv i ham, idet I er rodfæstede i ham og i ham opbygges og befæstes i troen, således som I har lært, og bliver rige på taksigelse. Tag jer i agt, at ikke nogen skal fange jer ved verdslig visdom og tomt bedrag, som støtter sig på menneskers overlevering og verdens „magter“, ikke på Kristus. Thi i ham bor hele guddomsfylden legemlig, og i denne fylde har I del, idet I er i ham, som er hoved for enhver magt og myndighed.“

Kristus havde forudsagt, at der ville fremstå bedragere, ved hvis indflydelse „lovløsheden“ skulle „få overhånd.“ Han havde også sagt, at „kærligheden ville blive kold hos de fleste.“ Matt. 24, 12.

Han havde advaret disciplene om, at menigheden havde mere at frygte fra dette onde end fra fjendernes forfølgelse. Atter og atter advarede Paulus de troende mod disse falske lærere. Fremfor alt måtte de vogte sig for denne dødsfare; thi ved at tage imod falske lærere ville de bane vej for vildfarelser, ved hvilke fjenden ville omtåge åndens erkendelse og svække tilliden hos dem, der nylig var kommet til tro på evangeliet. Kristus var den rettesnor, hvorefter de kunne prøve de forkyndte lærdomme. Alt, hvad der ikke stemte overens med hans lære, burde de forkaste. Kristus, der var korsfæstet for syndens skyld, Kristus, der var opstået fra de døde, Kristus, der var optaget til Himmelen, dette var frelsens visdom, som de selv skulle lære og lære til andre.

Guds ords advarsler med hensyn til de farer, der truer den kristne menighed, har bud til os i dag. Ligesom mennesker i apostlenes dage prøvede at nedbryde troen på skrifterne ved overleveringer og filosofi, således søger i dag retfærdighedens fjende at lede sjæle ind på forbudte stier ved hjælp af den „højere kritiks“, udviklingslærens, spiritismens, teosofiens og panteismens tiltalende anskuelser. For mange er Bibelen en lampe uden olie, fordi de har vendt deres sind til spekulativ tro, som bringer forvirring og misforståelser. Bibelkritikkens virksomhed med at sønderdele, fremsætte formodninger og omdanne, nedbryder troen på Bibelen som en guddommelig åbenbaring. Herved berøves Guds ord dets kraft til at styre, hæve og in-spirere menneskers liv. Gennem spiritismen lærer mange at tro, at begæret er den højeste lov, at løssluppenhed er det samme som frihed, og at mennesket kun skal stå til regnskab overfor sig selv.

[252] Kristi discipel vil komme til at møde de „overtalende ord,“ mod hvilke apostlen advarede de troende i Kolossæ. Han vil møde spiritistiske fortolkninger af skriften, men han må ikke lytte til dem. Hans stemme skal høres til klar bekræftelse af skriftens evige sandheder. Med blikket rettet mod Kristus skal han gå støt fremad ad den afstukne vej og afvise enhver tanke, der ikke stemmer overens med Kristi lære. Guds sandhed skal være målet for hans overvejelser og betragtninger. Han skal anse Bibelen for at være Guds røst, der taler direkte til ham. På denne måde vil han finde ind til den visdom, der er fra Gud.

Kundskaben om Gud, som han har åbenbaret sig i Kristus, er den kundskab, som alle frelste må være i besiddelse af. Det er denne

kundskab, der bevirker en sindets forvandling. Når den tages med ind i livet, vil den genskabe sjælen i Kristi billede. Det er denne kundskab, Gud opfordrer sine børn til at modtage, og i sammenligning med den er alt andet forfængelighed og tomhed.

I hvert eneste slægtled og i alle lande har den sande grundvold for karakterdannelse været den samme: de grundregler, der rummes i Guds ord. Den eneste trygge og sikre regel er at gøre, hvad Gud siger. „Herrens lov er fuldkommen,“ og „hvo således gør, skal aldrig rokkes.“ Sl. 19, 8; 15, 5. Det var med Guds ord, apostlene imødegik deres tids falske teorier ved at sige: „Thi ingen kan lægge anden grundvold end den, der er lagt.“ 1 Kor. 3, 11.

På det tidspunkt, hvor kolossenserne blev omvendt og døbt, forpligtede de sig til at skille sig af med de meninger og skikke, som hidtil havde udgjort en del af deres liv, og at være tro i deres lydighed mod Kristus. I sit brev mindede Paulus dem herom og bad dem inderligt om ikke at glemme, at hvis de ville holde deres løfte, måtte de bestandig kæmpe mod de onde ting, der ville søge at få herredømme over dem. „Når I altså er opvakt sammen med Kristus,“ sagde han, „så søg det, som er oventil, hvor Kristus er, siddende ved Guds højre hånd. Tragt efter det, som er oventil, ikke efter det, som hører jorden til. I er jo døde, og jeres liv er skjult med Kristus i Gud.“

„Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til!“ 2 Kor. 5, 17. Ved Kristi kraft har mænd og kvinder brudt med syndige vaner. De har givet afkald på selvished. De verdslige er blevet fromme, de berusede er blevet ædru, de lastefulde rene. Sjæle, der har været præget af Satan, er blevet omskabt i Guds billede. Denne forvandling er i sig selv miraklernes mirakel. En forvandling, der virkes ved ordet, er et af verdens største mysterier. Vi fatter den ikke; vi kan kun tro, som skriften forkynder: det er „Kristus i jer, herlighedens håb.“

Når Guds Ånd behersker sind og tanker, vil den omvendte bryde ud i en ny lovsang; thi han forstår, at ved denne oplevelse er Guds løfter gået i opfyldelse, hans overtrædelser er tilgivet, og hans synd er skjult. Han har vist anger overfor Gud på grund af sin overtrædelse af hans guddommelige lov og troet på Kristus, som døde for menneskers retfærdiggørelse. „Da vi nu er retfærdiggjorte af tro, har vi fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus“.

Men når en kristen har gjort denne erfaring, må han ikke derfor lægge hænderne i skødet og slå sig til ro med, hvad der er udrettet for ham. Den, der har besluttet at gå ind i det åndelige rige, vil opdage, at alle syndige magter og lidenskaber, støttet af mørkets riges kræfter, går til angreb mod ham. Hver eneste dag må han forny sin indvielse, hver dag må han kæmpe mod det onde. Gamle vaner, nedarvede, dårlige tilbøjeligheder stræber efter herredømmet, og mod disse må han altid være på vagt og ved Kristi kraft kæmpe for at vinde sejr.

[253] „Så overgiv da til døden de lemmer, der hører jorden til,“ skrev Paulus til kolossenserne. „I dem vandrede også I engang, da I levede jeres liv i dem. Men nu skal også I aflægge det alt sammen: vrede, hidsighed, ondskab, spot, skamløs snak af jeres mund ... Så ifør jer da som Guds udvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighed, godhed, ydmyghed, tålmodighed, sagtomdighed; bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden; ligesom Herren tilgav jer, således skal I også gøre! Og over alt dette skal I iføre jer kærligheden, som er det fuldkomne bånd. Og lad Kristi fred råde i jeres hjerter; til den blev I kaldede som lemmer på samme legeme; og vær taknemmelige.“

Brevet til kolossenserne er fuldt af de mest værdifulde lærdomme for alle, der har påtaget sig en tjeneste for Kristus, lærdomme, der viser opgavens enkelhed og målets storhed, som det åbenbares i deres liv, der på rette måde tjener Frelseren. Den troende, der giver afkald på alt det, der kan hindre ham i at vandre ad vejen opad, eller som kunne få en anden til at vige fra den snævre vej, vil i sit daglige liv give udtryk for barmhjertighed, venlighed, ydmyghed, overbærenhed og Kristi kærlighed. Det, vi trænger mest til, er kraften fra et højere, renere og ædlere liv. Verden optager for mange af vore tanker, og Himmeriges rige for få.

Under sine bestræbelser for at nå det mål, Gud har bestemt for ham, må en kristen aldrig opgive håbet. Løftet om moralsk og åndelig fuldkommenhed ved Kristi nåde og kraft gælder alle. Jesus er kraftens kilde, livets udspring. Han leder os til sit ord, og han rækker os fra livets træ blade, som kan helbrede de sjæle, der er syge af synden. Han fører os til Guds trone og lægger os en bøn i munden, som bringer os i nært samfund med ham selv. For vor skyld sætter han Himmels almægtige hjælpemidler i gang. Ved hvert skridt kommer vi i berøring med hans levende kraft.

Gud fastsætter ingen grænse for deres fremgang, som ønsker at „blive fyldte af indsigt i Guds vilje med al visdom og åndelig forståelse.“ Ved bøn, ved årvågenhed, ved fremgang i viden og forståelse skal de „styrkes med al styrke efter hans herligheds væld.“ Således beredes de til at arbejde for andre. Frelseren vil, at mennesker, der er rene og helliggjorte, skal være hans hjælpende redskaber. For denne store forrettighed må vi takke ham, „som gjorde os skikkede til at få del i de helliges arvelod i lyset, han, som friede os ud af mørkets magt og førte os over i sin elskede Søns rige.“

Paulus' brev til filipperne blev ligesom brevet til kolossenserne skrevet, mens han var fange i Rom. Menigheden i Filippi havde sendt Paulus gaver med Epafroditus, som Paulus kalder „min broder og medarbejder og medstrider, jeres udsending og tjener, der skulle hjælpe mig med, hvad jeg trænger til.“ Mens Epafroditus var i Rom, blev han syg „og døden nær; men Gud forbarmede sig over ham,“ skrev Paulus, „og ikke blot over ham, men også over mig, for at jeg ikke skulle have sorg på sorg.“ Da de troende i Filippi hørte om Epafroditus' sygdom, blev de fulde af ængstelse for ham, og han besluttede at vende tilbage til dem. „Han længtes nemlig efter jer alle,“ skrev Paulus, „og er urolig, fordi I har hørt, at han var blevet syg... Derfor skynder jeg mig at sende ham, så I kan få den glæde at se ham igen, og jeg have en bekymring mindre. Tag nu imod ham i Herren med stor glæde og hold den slags mænd i agt og ære; thi under arbejdet for Kristus satte han sit liv i vove og kom døden nær for at bøde på, at jeg i den gave, I sendte mig, måtte savne jer selv.“

[254]

Gennem Epafroditus sendte Paulus de troende i Filippi et brev, hvori han takkede dem for deres gaver til ham. Af alle menighederne havde Filippi været den mest gavmilde til at sørge for Paulus' underhold. „I ved det også selv, filippere! at i evangeliets første tider, da jeg var rejst fra Makedonien, var I den eneste menighed, der havde regnskab med mig over „givet og modtaget“. Thi endog mens jeg var i Tessalonika, sendte I mig både én og to gange, hvad jeg trængte til. Ikke at jeg attrår gaven, men jeg attrår den frugt, som fylder godt på jeres indtægtsside! Herved anerkender jeg modtagelsen af alt! Nu har jeg overflod; jeg har fuldt op, efter at jeg gennem Epafroditus har modtaget jeres gave, „en liflig duft“, et kærkomment offer, velbehageligt for Gud.

„Nåde være med eder og fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus! Jeg takker min Gud, hver gang jeg kommer jer i hu, og beder altid, i alle mine bønner, for jer alle med glæde, fordi I fra den første dag indtil nu i fællesskab med os har virket for evangeliet, og jeg er overbevist om, at han, som har begyndt sin gode gerning i jer, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi dag. Det er kun ret af mig at tænke således om jer alle, da jeg har jer i mit hjerte, både når jeg sidder lænket, og når jeg forsvarer og begrundet evangeliet, fælles som I jo alle er med mig om nåden. Thi Gud er mit vidne, at jeg længes efter jer alle ... Og det beder jeg om, at jeres kærlighed stadig må blive mere og mere rig på indsigt og al dømmekraft, så I kan skønne, hvad der er det væsentlige, for at I må være rene og lydefri på Kristi dag, fyldte med retfærdigheds frugt, som skyldes Jesus Kristus, Gud til ære og pris.“

Guds nåde opretholdt Paulus under hans fangenskab og gjorde, at han kunne fryde sig trods trængslerne. Med tro og tillid skrev han til sine brødre i Filippi, at hans fangenskab havde bevirket fremgang for evangeliet. „Jeg vil, at I skal vide, brødre!“ erklærede han, „at det, der er sket med mig, snarest har fremmet evangeliet. Derved er det nemlig blevet klart for hele livvagten og alle de andre, at det er i Kristus, jeg bærer mine lænker. Og de fleste af brødrene er ved mine lænker blevet så tillidsfulde i Herren, at de med større mod forkynder Guds ord uden frygt.“

Der findes en lære for os i denne erfaring, som Paulus gjorde; for den viser os, hvordan Gud arbejder. Herren kan vende det til sejr, som for os ser ud som nederlag. Vi er i fare for at glemme Gud ved at se på de ting, der er synlige, i stedet for med troens øje at betragte de ting, som er usynlige. Når der kommer ulykker eller genvordigheder, er vi straks parat til at beskyldte Gud for svigten eller grusomhed. Hvis han finder det bedst for en tid at gøre os arbejdsudnyttede i en eller anden retning, sørger vi over det og standser ikke op for at tænke på, at Gud på denne måde måske arbejder for vort eget bedste. Vi trænger til at lære, at tugtelse er et led i hans store plan, og at en kristen under smertens prøvelse undertiden kan gøre mere for Mesteren, end mens han var optaget af aktiv tjeneste.

Paulus pegede hen til Kristus som eksemplet for filipperne i deres liv som kristne: „Da han var i guddomsskikkelse, holdt han det ej for et røvet bytte at være Gud lig, men han gav afkald og tog

tjenerskikkelse på og blev mennesker lig. Og da han i fremtræden fandtes som et menneske, ydmygede han sig selv og blev lydlig til døden, ja, døden på et kors.“

„Derfor, mine elskede!“ fortsatte han, „ligesom I altid tidligere har været lydige, skal I også nu, ikke alene som da jeg var hos jer, men langt mere nu, da jeg er borte, arbejde på jeres frelse med frygt og bæven; thi Gud er den, som virker i jer både at ville og at virke, for at hans gode vilje kan ske. Alt skal I gøre uden knurren og betænkeligheder, for at I må blive ulastelige og uden svig, Guds delfrie børn midt i en vanartet og forvildet slægt, hvor I skinner som himmellys i verden, medens I holder fast ved livets ord, og derved skaffer mig den ros på Kristi dag, at jeg ikke har løbet forgæves, ej heller slidt forgæves.“

Disse ord blev nedskrevet til hjælp for hver eneste stræbende sjæl. Paulus fremstiller fuldkommenhedens mål og viser, hvordan man kan nå det. „Arbejd på jeres frelse,“ siger han, „thi det er Gud, som virker i jer.“

Arbejdet for at vinde frelse er et fælles-foretagende. Der må være samarbejde mellem Gud og den angrende synder. Dette er en nødvendighed for at danne karakteren efter de rigtige grundsætninger. Mennesket må gøre sit yderste for at overvinde det, der hindrer ham i at nå til fuldkommenhed. Men han er helt afhængig af Gud for, om det skal lykkes. Menneskelige bestræbelser er ikke i sig selv tilstrækkelige. Uden hjælp af den guddommelige kraft kan de intet udrette. Både Gud og mennesket må arbejde. Modstand mod fristelsen må komme fra mennesket, men det må hente hjælpen fra Gud. På den ene side findes der evig visdom, medynk og kraft, på den anden side svaghed, syndighed og fuldstændig hjælpeløshed.

Gud ønsker, at vi skal have herredømme over os selv; men han kan ikke hjælpe os uden vort samtykke og vor medvirken. Guds Ånd arbejder gennem de kræfter og evner, mennesket har fået. Ved egen kraft kan vi ikke bringe tankerne, ønskerne og tilbøjelighederne i overensstemmelse med Guds vilje; men hvis vi er „villige til at gøres villige“, vil Frelseren udrette dette for os, så vi kan „nedbryde tankebygninger og alt hovmod, der rejser sig mod erkendelsen af Gud, og tage enhver mennesketanke til fange ind under lydighed mod Kristus.“ 2 Kor. 10, 5.

Den, der vil opbygge en stærk og retlinet karakter, den, der gerne vil være en kristen under alle forhold, må give alt og gøre alt for Kristus; for Frelseren vil ikke tage mod en tjeneste, der er delt. Daglig må han lære betydningen af selvhengivelse. Han må granske Guds ord, lære dets betydning og adlyde dets forskrifter. På denne måde kan han nå målet for, hvad en kristen kan yde. Dag efter dag arbejder Gud med ham og udvikler hans karakter, så den kan holde stand i den sidste prøves time. Og dag efter dag udfører den troende for menneskers og engles øjne et forsøg, der viser, hvad evangeliet kan udrette for faldne mennesker.

„Jeg mener ikke om mig selv, at jeg allerede har grebet det. Men ét gør jeg: idet jeg glemmer, hvad der er bagved, og rækker efter det, der er foran, jager jeg frem mod målet, den sejrpris, som Gud fra det høje kaldte os til i Kristus Jesus.“

[256] Paulus gjorde mange ting. Fra det øjeblik, hvor han overgav sig til Kristus, var hans liv opfyldt af utrættelig tjeneste. Han rejste fra by til by og fra land til land for at fortælle om korset, vinde omvendte for evangeliet og oprette menigheder. For disse menigheder drog han stadig omsorg, og han skrev mange belærende breve til dem. Til tider arbejdede han ved sit håndværk for at tjene til livets ophold; men midt i tilværelsens travlhed tabte Paulus aldrig det store mål af syne: at haste fremad mod sit høje kalds sejrpris. Ét mål holdt han sig altid for øje: at være tro mod ham, som ved Damaskus' port havde åbenbaret sig for ham. Intet var i stand til at få ham til at vige fra dette mål. At ophøje Golgatas kors dette var den al topslugende tanke, der lå til grund for hans ord og tanker.

Det store mål, der tvang Paulus til at haste fremad trods trængsler og vanskeligheder, burde få enhver Kristi tjener til at vie sig selv fuldt ud til Guds tjeneste. Verdens tillokkelser vil forsøge at drage hans opmærksomhed bort fra Frelseren, men han må haste fremad mod målet og vise verden, englene og menneskene, at håbet om at komme til at se Guds ansigt er alle de anstrengelser og ofre værd, som det koster at få dette håb opfyldt.

Skønt Paulus var fange, tabte han ikke modet. Tværtimod lyder der en sejrsklang gennem de breve, han fra Rom skrev til menighederne. „Glæd jer altid i Herren,“ skrev han til filipperne, „jeg siger igen: glæd jer! ... Vær ikke bekymrede for noget, men lad i alle ting jeres ønsker komme frem for Gud, idet I beder og bøn falder under

taksigelse; så skal Guds fred, som overgår al forstand, bevare jeres hjerter og jeres tanker i Kristus Jesus. I øvrigt, brødre! alt, hvad der er sandt, hvad der er sømmeligt, hvad der er retskaffent, hvad der er rent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt lov, al dyd og alt, hvad der er ros værd: det skal I have i tanke!“

„Så skal da min Gud, rig, som han er, herligt i Kristus Jesus fuldt ud give jer alt, hvad I trænger til. ... Herren Jesu Kristi nåde være med eders ånd!“

*

Dette kapitel er bygget over brevene til kolossenserne og filipperne

[257]

KAPITEL 46—FRIHEDEN

Mens Paulus' gerning i Rom blev velsignet ved mange sjæles omvendelse, og styrkelse og opmuntring for de troende, samlede der sig skyer, som ikke blot truede hans egen sikkerhed, men også menighedens trivsel. Ved sin ankomst til Rom blev han stillet under opsigt af anføreren for den kejserlige livvagt, en retfærdig og retskaffen mand, ved hvis skånsomhed han havde været forholdsvis frit stillet med hensyn til at fortsætte sit arbejde for evangeliet. Men før afslutningen af de to års fængselsophold blev denne mand erstattet af en embedsmand, fra hvem apostlen ikke kunne vente nogen særlig begunstigingelse.

Jøderne fik nu mere end nogensinde travlt med deres bestræbelser for at skade Paulus, og de fandt en dygtig hjælper i den skamløst usædelige kvinde, som Nero havde valgt til sin anden hustru. Hun var omvendt til jødedommen og brugte al sin indflydelse til støtte for de morderiske planer mod kristendommens forkæmper.

Paulus kunne kun gøre sig svagt håb om retfærdighed fra den kejser, han havde appelleret til. Nero var mere moralsk fordærvet, mere letfærdig af karakter og samtidig mere tilbøjelig til afskyelig grusomhed end nogen af sine forgængere på tronen. Regeringens tøjler kunne ikke være lagt i hænderne på en mere tyrannisk regent. Hans første regeringsår var bemærkelsesværdigt ved giftmordet på hans unge stedbroder, den retmæssige arving til tronen. Nero nedværdigede sig fra den ene last og forbrydelse til den anden, indtil han myrdede sin egen moder og derpå sin hustru. Der fandtes ikke den afskyelighed, han ikke ville begå, ingen lumpenhed, han ikke ville nedlade sig til. I ethvert retskaffent sind indgød han kun afsky og foragt.

Enkeltheder om de misgerninger, der blev forøvet ved dette hof, er for nedværdigende og for frygtelige til, at de kan beskrives. Neros forvorpne ondskab skabte afsky og had, selv blandt mange af dem, der var nødt til at tage del i hans forbrydelser. De levede i stadig frygt for, hvilke rædsler han næste gang ville foreslå. Dog kunne

ikke engang forbrydelser som Neros få hans undersåtters troskab til at vakle. Han var anerkendt som enevældig hersker over hele den civiliserede verden, og tilmed blev han gjort til genstand for æresbevisninger som en guddom og dyrket som en gud. [258]

Efter menneskelig bedømmelse kunne der ikke være tvivl om, at Paulus ville blive fordømt af en sådan dommer. Men apostlen følte, at så længe han var tro mod Gud, havde han intet at frygte. Han, som i fortiden havde været hans beskytter, kunne stadig skærme ham mod jødernes ondskab og mod kejserens magt.

Og Gud skærmede sin tjener. Ved forhøret over Paulus var anklagerne mod ham ikke underbyggede, og mod almindelig forventning og med en respekt for retfærdighed, som slet ikke stemte overens med hans karakter, erklærede Nero fangen for uskyldig. Paulus blev befriet for sine lænker, han var atter en fri mand.

Hvis hans retssag var blevet opsat, eller hvis han af en eller anden grund var blevet holdt tilbage i Rom til det følgende år, ville han uden tvivl være omkommet under den forfølgelse, som da fandt sted. Mens Paulus sad fængslet, var de omvendte til troen blevet så talrige, at det måtte vække opmærksomhed og skabe fjendskab hos myndighederne. Kejserens vrede blev særlig vakt ved omvendelser af medlemmer af hans egen husstand, og han fandt snart et påskud til at gøre de kristne til genstand for sin ubarmhjertige grusomhed.

På dette tidspunkt udbrød der en frygtelig ildebrand i Rom, hvorved næsten halvdelen af byen brændte. Der gik rygter om, at det var Nero selv, der havde ladet ilden antænde, men for at bortlede mistanken foregav han stor gavmildhed ved at yde hjælp til de hjemløse og nødlidende. Men alligevel blev han beskyldt for forbrydelsen. Folket var ophidset og rasende, og for at rense sig og samtidig befri byen for en klasse mennesker, han frygtede, rettede Nero beskyldningen mod de kristne. Hans anslag lykkedes, og tusinder af Kristi disciple, både mænd, kvinder og børn, blev dræbt på den grusomste måde.

Paulus blev skånet for denne frygtelige forfølgelse, for kort tid efter sin løsladelse forlod han Rom. Denne sidste mellemtid med frihed benyttede han flittigt til at virke blandt menighederne. Han søgte at oprette en fastere forbindelse mellem de græske og de østlige menigheder og at styrke de troendes sind mod de falske lærdomme, der sneg sig ind for at nedbryde troen.

De prøvelser og den ængstelse, Paulus havde gennemgået, havde tæret på hans legemlige kræfter. Han mærkede alderens skrøbelighed. Han følte, at dette var det sidste arbejde, han kunne udrette, og efter som tiden for hans virksomhed blev mere knap, arbejdede han mere intenst. Der syntes ikke at være grænser for hans iver. Beslutsom, altid rede til at handle, stærk i troen drog han fra den ene menighed til den anden i mange forskellige lande og søgte på alle måder at styrke de troende til gerningen, så de kunne arbejde med troskab for at vinde sjæle for Jesus, og for at de i de strenge tider, som de allerede da var ved at komme ind i, måtte forblive standhaftige og holde sig til evangeliet, så de kunne være trofaste vidner for Kristus.

[259]

KAPITEL 47—DEN SIDSTE FÆNGSLING

Paulus' virksomhed blandt menighederne efter hans løsladelse i Rom kunne ikke undgå hans fjenders opmærksomhed. Siden forfølgelsen under Nero var begyndt, havde de kristne været fredløse alle vegne. Efter en tids forløb havde de vantro jøder fundet på den tanke, at Paulus var anstifter af den forbrydelse at brænde Rom. Ingen af dem troede et øjeblik på, at han var den skyldige; men de vidste, at en sådan anklage ville besegle hans skæbne, hvis den blot havde det svageste skær af sandsynlighed. Som følge af deres bestræbelser blev Paulus atter fængslet og hurtigt ført bort til sit sidste fangenskab.

På sin anden rejse til Rom var Paulus ledsaget af flere af sine tidligere fæller. Der var andre, som inderligt ønskede at dele skæbne med ham, men han nægtede at give dem tilladelse til således at sætte deres liv i vove. Hans udsigter var langt mindre gunstige end under hans tidligere fangenskab. Forfølgelsen under Nero havde i høj grad formindsket antallet af kristne i Rom. Tusinder havde lidt martyrdøden for deres tros skyld, mange havde forladt byen, og de, som var blevet tilbage, var dybt nedtrykte og ængstede.

Da Paulus kom til Rom, blev han anbragt i et skummelt fangehul, hvor han skulle blive, indtil hans livsløb var endt. Som anklaget for en af de mest lumpne og frygtelige forbrydelser mod byen og folket var han genstand for alles forbandelse.

De få venner, der havde delt byrderne med apostlen, begyndte nu at forlade ham, nogle fordi de svigtede, og andre ved udsendelse til de forskellige menigheder. Fygelus og Hermogenes var de første, der forlod ham. Demas, som lod sig skræmme af de truende skyer af vanskeligheder og farer, svigtede derpå den forfulgte apostel. Kreskens blev af Paulus sendt til menighederne i Galatien, Titus til Dalmatien, Tykikus til Efesus. Da Paulus omtaler dette i sit brev til Timoteus, siger han: „Lukas er den eneste, som er hos mig.“ 2 Tim. 4, 11. Aldrig nogen sinde havde Paulus trængt til brødrenes omsorg som nu, hvor han var svækket af alderdom, slid og sygdom, og hvor han var indespærret i det romerske fængsels mørke, fugtige

[260] hvælvinger. Lukas, den el skede discipel og trofaste ven, ydede ham hjælp og var til stor trøst for Paulus, som ved ham kunne komme i forbindelse med sine medbrødre og verden udenfor.

I denne trange tid blev Paulus opmuntret ved hyppige besøg af Onesiforus. Denne varmhjertede efeser gjorde alt, hvad der stod i hans magt, for at lette apostlen den tunge fængselstid. Hans elskede lærer var lænket for sandhedens skyld, mens han selv gik fri, og han sparede ingen anstrengelser for at gøre Paulus' tilværelse mere tålelig.

I det sidste brev, apostlen nogen sinde skrev, taler han således om denne trofaste discipel: „Herren vise barmhjertighed mod Onesiforus' hus; thi han har ofte oplivet mig og skammede sig ikke ved lænken, jeg bar; tværtimod, da han kom til Rom, søgte han ivrigt efter mig og fandt mig. Ja, Herren give, at han må finde barmhjertighed hos Herren på hin dag.“ 2 Tim. 1, 16-18.

Trangen til kærlighed og venlighed har Gud selv indpodet i hjertet. Da Kristus var i dødsangst i Getsemane, trængte han til sine disciples medfølelse. Og skønt Paulus tilsyneladende ikke ænsede trængsler og lidelser, higede han efter venskab og fællesskab med andre. Onesiforus' besøg, der vidnede om hans trofasthed, da Paulus var ensom og forladt, bragte glæde og opmuntring til én, der havde

[261] brugt sit liv til tjeneste for andre.

KAPITEL 48—PAULUS FOR NERO

Da Paulus blev kaldt frem for kejser Nero for at blive forhørt, var det med den visse død i udsigt. Den forbrydelse, han blev anklaget for, og den herskende fjendtlige stemning mod de kristne gav kun lidet håb om en gunstig afgørelse.

Det var blandt grækerne og romerne skik at indrømme en anklaget ret til at benytte en sagfører til at tale hans sag for domstolen. Ved kraftige argumenter, ved lidenskabelig veltalenhed eller ved bønner, tryglen og tårer lykkedes det ofte en sådan talsmand at skaffe en afgørelse, der faldt ud til gunst for fangen, eller hvis dette ikke lykkedes, kunne fangen måske opnå en mildere dom. Men da Paulus blev fremstillet for Nero, vovede ingen at tale til hans forsvar. Ingen ven var til stede for dog at kunne bevare en redegørelse for de anklager, der var rejst imod ham, eller af de beviser, han selv fremførte til sit forsvar. Ikke en eneste af de kristne i Rom stod frem for at stå ham bi i denne prøvelsens time.

Den eneste pålidelige beretning om denne begivenhed har vi fra Paulus selv i hans andet brev til Timoteus. „Under mit første forsvar,“ skrev apostlen, „kom ingen mig til hjælp, men alle svigtede mig. Gid det ikke må blive dem tilregnet! Men Herren stod mig bi og gav mig kraft, for at forkyndelsen af budskabet ved mig kunne blive ført helt til ende, og alle hedningerne få det at høre; og jeg blev friet ud af løvens gab.“ 2 Tim. 4, 16. 17.

Paulus for Nero! Hvilken slående modsætning! Den hovmodige monark, over for hvem Guds mand skulle stå til regnskab for sin tro, havde nået højdepunktet af sin jordiske magt, myndighed og rigdom såvel som de største dybder af forbrydelser og last. I magt og væld var han uden lige. Der fandtes ingen, der kunne bestride hans autoritet, ingen, der kunne sætte sig op mod hans vilje. Konger lagde deres kroner for hans fod. På hans bud marcherede mægtige hære, og synet af hans flåder varslede sejr. Hans statue var rejst i retssalene, og senatorernes love og dommernes afgørelser var kun et ekko af hans vilje. Millioner bøjede sig i lydighed for hans befalinger. Neros navn

[262] fik verden til at skælve. At vække hans mishag var ensbetydende med tabet af ens egen dom, frihed og liv, og en panderynken fra ham var mere frygtindgydende end pesten.

Uden penge, uden venner, uden rådgivere stod den aldrende fange foran Nero. Kejserens ansigt fortalte om de skændige lidenskaber, der rasede i ham; den anklagedes ansigt fortalte om et hjerte, der har fred med Gud. Hvad Paulus havde oplevet, var fattigdom, selvfornægtelse og lidelse. Trods de stadige falske fremstillinger, trods vanære og mishandling, hvorved hans fjender havde forsøgt at skræmme ham, havde han uden frygt holdt korsets fane højt. Ligesom sin Mester havde han været en hjemløs vandrer, og ligesom han havde han levet for at bringe mennesker velsignelse. Hvor skulle Nero, en lunefuld, ryggesløs tyran, kunne fatte eller vurdere dette Guds barns egenskaber og bevæggrunde?

Den store hal var tætpakket af en ivrig, urolig menneskemængde, der bølgede frem og tilbage og trængte sig frem for at se og høre alt, hvad der skulle finde sted. Der var både høje og lave, rige og fattige, lærde og uvidende, stolte og ydmyge, men alle lige fattige på sand kundskab om livets og frel-sens vej.

Jøderne fremkom med de gamle anklager mod Paulus for ophidselse til oprør og kætteri, og både jøder og romere beskyldte ham for at have anstiftet byens brand. Mens disse anklager blev fremført mod Paulus, bevarede han en urokkelig sindsro. Folket og dommerne betragtede ham med forbavselse. De havde været til stede ved mange retshandlinger og havde set mange forbrydere; men aldrig havde de set en mand med et sådant udtryk af hellig fred som denne fange, der stod foran dem. Dommernes skarpe blik, der var vant til at tyde fangernes ansigtsudtryk, granskede forgæves Paulus' ansigt for at finde vidnesbyrd om skyld. Da han fik tilladelse til at tale til sit forsvar, lyttede alle med spændt interesse.

Endnu engang får Paulus tilladelse til at løfte korsets banner foran en undrende skare. Mens han stirrer på sværmen foran sig, jøder, grækere, romere og udlændinge fra mange lande, betages hans sjæl af et brændende ønske om deres frelse. Han glemmer, hvad det er, der sker, glemmer de farer, der omgiver ham og den frygtelige skæbne, der synes at være så nær. Han ser kun Jesus, talsmanden, der overfor Gud taler syndige menneskers sag. Med overmenneskelig veltalenhed og kraft forkynder Paulus evangeliets

sandhed. Han viser sine tilhørere det offer, der er blevet bragt for den faldne menneskeslægt. Han erklærer, at en uendelig høj pris er blevet betalt for menneskets frelse. Der er sørget for, at det kan komme til at dele tronen med Gud. Ved guddommelige sendebud er der skabt forbindelse mellem himmel og jord, og alle menneskers handlinger, hvad enten de er gode eller onde, er klart synlige for den evige Dommer.

Således taler sandhedens talsmand. Han står som repræsentant for Gud, som den tro blandt de troløse, som den redelige blandt de uærlige, og hans stemme er som en røst fra Himmelen. Der er ingen frygt, ingen sorg, ingen modløshed i hans ord eller blik. Stærk i bevidstheden om sin uskyldighed, iført sandhedens rustning fryder han sig over, at han er Guds barn. Hans ord lyder som et sejrsråb midt i kampens larm. Han forkynder, at den sag, han har viet sit liv til, er den eneste, som aldrig kan svigte. Selv om han dør, kan ordet ikke dø. Gud lever, og hans sandhed vil sejre. For mange af dem, der den dag så på ham, „var hans ansigt at se som en engels ansigt.“ Ap. G. 6, 15. [263]

Aldrig før havde forsamlingen lyttet til ord som disse. De ramte en streng, der bævede i selv de mest forhærdedes hjerter. Klart og overbevisende kuldcastede sandheden vildfarelsen. Lyset skinnede ind i hjertet på mange, som siden med glæde fulgte dets stråler. De sandheder, der blev talt på den dag, var forudbestemt til at ryste nationerne og til at leve til alle tider for at påvirke menneskers hjerter, når de læber, der havde udtalt dem, ville være tavse i martyrens grav.

Aldrig før havde Nero hørt sandheden, som han gjorde det ved denne lejlighed. Aldrig før var hans eget livs forfærdelige skyld blevet åbenbaret for ham på denne måde. Himmels lys trængte ind i hans sjæl, der var besudlet af synd, og han skælvede af rædsel ved tanken om en domstol, overfor hvilken han, verdens hersker, til sidst skulle aflægge regnskab, og hans gerninger blive betalt efter fortjeneste. Han blev bange for apostlens Gud, og han vovede ikke at afsige dom over Paulus, da beskyldningerne mod ham ikke var blevet bevist. For en tid holdt en følelse af ærefrygt hans blodtørstige sjæl i tømme.

For et øjeblik var Himmelen åbnet for den forbryderiske og forhærdede Nero, og dens fred og renhed forekom ham tillukkende. I dette øjeblik nåede barmhjertighedens budskab selv til ham. Men

kun for et øjeblik var tanken om tilgivelse ham velkommen. Så lød der befaling om, at Paulus skulle føres tilbage til sit fangehul, og da døren lukkedes efter Guds udsending, lukkedes omvendelsens dør for stedse for Roms kejser. Aldrig mere skulle et lys fra Himmelen trænge ind i det mørke, der omgav ham. Snart skulle han komme til at lide under Guds gengældelses dom.

Ikke længe herefter sejlede Nero ud på den berygtede tur til Grækenland, hvor han vanærede sig selv og sit rige ved foragtelig og nedværdigende letfærdighed. Da han med stor pragt vendte tilbage til Rom, omgav han sig med sine hoffolk og beskæftigede sig med oprørende, tøjlesløse fornøjelser. Midt under den støjende lystighed lød der larmende røster fra gaden. Et sendebud, der blev udsendt for at få grunden at vide, vendte tilbage med den forfærdelige nyhed, at Galba hurtigt marcherede imod Rom i spidsen for en hær, at der allerede var udbrudt oprør i byen, og at gaderne myldrede af ophidsede mennesker, som truede kejseren med døden tillige med alle hans tilhængere og hurtigt nærmede sig paladset.

I dette farens øjeblik havde Nero ikke som den trofaste Paulus en mægtig og medlidende Gud at stole på. Angst for den smerte og mulige tortur, han kunne blive udsat for fra pøbelens side, ville den elendige tyrann have gjort ende på sit liv med egen hånd, men i det afgørende øjeblik svigtede modet ham. Fuldstændig fra sans og samling flygtede han på en uværdig måde fra byen og søgte ly på et landsted et stykke udenfor Rom, men til ingen nytte. Hans skjulested blev hurtigt opdaget, og da de forfølgende ryttere nærmede sig, kaldte han en slave til hjælp og bibragte sig selv et dødeligt sår.

[264] Således omkom tyrannen Nero, to og tredive år gammel.

KAPITEL 49—PAULUS' SIDSTE BREV

Fra kejserens retssal vendte Paulus tilbage til sin celle og forstod, at han kun havde vundet en kort opsættelse. Han vidste, at hans fjender ikke ville hvile, før de havde opnået hans død. Men han vidste også, at sandheden for en tid havde sejret. Det var i sig selv en sejr at have forkyndt en kors-fæstet og opstanden Frelser for den store forsamling, der havde lyttet til ham. Den dag var der påbegyndt et værk, som ville vokse og blive stærkere, og som Nero og alle andre fjender af Kristus forgæves ville prøve at hindre og tilintetgøre.

Dag efter dag sad han i sin skumle celle, vel vidende, at et ord eller et nik fra Nero kunne koste ham livet. Paulus tænkte på Timoteus og besluttede at sende bud efter ham. Han havde overgivet Timoteus omsorgen for menigheden i Efesus, og han var derfor blevet tilbage, da Paulus sidste gang rejste til Rom. Paulus og Timoteus var knyttet sammen ved en usædvanlig dyb og stærk kærlighed. Timoteus havde siden sin omvendelse delt Paulus' arbejde og lidelser med ham, og venskabet mellem de to havde vokset sig stærkere, inderligere og mere helligt, indtil Timoteus blev alt, hvad en søn kunne være for sin fader, for den aldrende, arbejdsstrætte apostel. Det var intet under, at Paulus i sin ensomhed og afsondrethed længtes efter at se ham.

Selv under de gunstigste betingelser ville der gå flere måneder, før Timoteus kunne nå til Rom fra Lilleasien. Paulus vidste, at hans liv ikke var i sikkerhed, og han var bange for, at Timoteus skulle komme for sent til at se ham. Han havde vigtige råd og anvisninger at give den unge mand, som han havde betroet et så stort ansvar; og mens han tilskyndede ham til at komme uden at tøve, dikterede han sin sidste vilje, som han måske ikke ville komme til at udtale. Med sjælen fuld af kærlig omsorg for sin åndelige søn og for den menighed, han havde ansvaret for, søgte Paulus at indprente Timoteus betydningen af at være trofast mod sit hellige kald.

Paulus begyndte sit brev med denne hilsen: „Paulus . . . sender hilsen til sit elskede barn Timoteus: Nåde, barmhjertighed og fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vor Herre! Jeg takker Gud, som jeg i

fædrenes spor tjener med en ren samvittighed, ligesom jeg uophørlig kommer dig i hu i mine bønner nat og dag.“

[265] Derpå mindede apostlen Timoteus om nødvendigheden af at være bestandig i troen. „Jeg minder dig,“ skrev han, „om at opflamme den nådegave fra Gud, som du fik ved min håndspålæggelse. Thi Gud har ikke givet os en fejhedens ånd, men krafts og kærligheds og besindigheds ånd. Skam dig derfor ikke ved at vidne om vor Herre, ej heller ved mig, hans fange; men vær med til at lide ondt for evangeliet ved den kraft, Gud giver.“ Paulus bad indstændigt Timoteus om at huske på, at han var blevet kaldet „,med en hellig kaldelse“ til at forkynde hans kraft, der havde „bragt liv og uforkrænkelighed for lyset, ved det evangelium, jeg blev sat til at tjene som forkynder og apostel og lærer. Derfor er det også, jeg må lide dette, men jeg skammer mig ikke derved; thi jeg kender ham, som jeg har sat min lid til, og jeg er vis på, at han har magt til at bevare den skat, som blev mig betroet, indtil hin dag.“

Under hele sin lange arbejdstid havde Paulus aldrig vaklet i sin troskab mod Frelseren. Hvor han end var, om han var stillet overfor de skulende farisæere eller den romerske øvrighed, overfor den rasende pøbel i Lystra eller de dømte forbrydere i det makedoniske fængsel; om han gav råd til de rædselsslagne søfolk på det skibbrudne fartøj eller stod alene for Nero for at forsvare sit liv, aldrig havde han skammet sig over den sag, han gjorde sig til talsmand for. Det eneste store mål i hans kristenliv havde været at tjene ham, hvis navn engang havde fyldt ham med foragt; og fra dette mål havde ingen modstand eller forfølgelse kunnet få ham til at vige. Hans tro, der var blevet stærk ved at stræbe og ren ved at ofre, opretholdt og styrkede ham.

„Og nu du, mit barn,“ fortsatte Paulus, „hent kraft fra nåden i Kristus Jesus; og hvad du hørte af mig i mange vidners nærværelse, skal du betro til pålidelige mennesker, som vil være duelige til også at lære andre. Vær med til at lide ondt som en god Kristi stridsmand.“

Guds sande tjener vil ikke sky trængsler eller ansvar. Fra den kilde, som aldrig svigter dem, der søger kraft fra Gud, får han den styrke, som gør ham duelig til at møde og overvinde fristelser og udføre de pligter, Gud lægger på ham. Den nåde, han modtager, er en sådan, at den øger hans evne til at kende Gud og Guds Søn. Hans sjæl higer efter at udføre en brugelig tjeneste for sin Mester,

og eftersom han gør fremskridt som kristen, henter han „kraft fra nåden i Kristus Jesus.“ Denne nåde giver ham evner til at være et trofast vidne om de ting, han har hørt. Han hverken forsømmer eller ringe-agter den indsigt, han har fået fra Gud, men giver sin viden videre til trofaste mænd, som derpå kan lære andre.

I dette sit sidste brev til Timoteus viser Paulus den yngre medarbejder hen til et højt ideal, idet han indprenter ham de pligter, der påhviler ham som en Kristi tjener. „Stræb efter at kunne træde frem for Gud som en mand, der kan stå prøve, som en arbejder, der ikke skammer sig ved sit arbejde, men forkynder sandhedens ord på rette vis.“ „Fly ungdomslysterne og jag efter retfærdighed, troskab, kærlighed og fred sammen med dem, der påkalder Herren af et rent hjerte. Afvis de tåbelige og barnagtige stridsspørgsmål; du ved jo, de skaber ufred, og en Herrens tjener bør ikke leve i ufred, men være mild imod alle, dygtig til at lære fra sig, rede til at finde sig i ondt. Han bør med sagtnodighed tilrettevise de genstridige, om Gud dog engang vil give dem omvendelse, så de kom til erkendelse af sandheden.“

[266]

Apostlen advarede Timoteus mod de falske lærere, der ville søge at få indpas i menigheden. „Det skal du vide,“ skrev han, „at i de sidste dage skal der komme strenge tider. Thi menneskene vil blive egenkærlige, pengekære, hovmodige, spottelystne, u lydige mod forældre, utaknemmelige, ufromme. . . . De har gudsfrygts skin, men fornægter dens kraft. Dem skal du holde dig fra.“

„Men onde mennesker og bedragere kommer længere og længere ud i det onde,“ fortsatte han, „de fører vild og farer vild. Du derimod, bliv ved det, som du har lært og er blevet overbevist om. Thi du ved, hvem de er, du har lært det af, og du kender fra barndommen af de hellige skrifter, som kan gøre dig viis til frelse. ... Ethvert skrift, som er indblæst af Gud, er også gavnligt til at belære, til at irettesætte, til at genoprejse, til at optugte i retfærdighed, så at Guds-mennesket må blive fuldt beredt, vel skikket til al god gerning.“ Gud har sørget for, at vi kan være godt rustede til kampen mod det onde i verden. Bibelen er det våbenkammer, hvor vi kan udruste os til striden. Sandheden skal spændes som et bælte om vore lænder. Vor brynje skal være retfærdighed. Troens skjold må vi løfte, frelsens hjelm må beskytte vor pande, og med Åndens sværd, som er Guds ord, skal vi kæmpe os frem gennem syndens hindringer og forviklinger.

Paulus vidste, at der forestod menigheden en meget farefuld tid. Han vidste, at der måtte udrettes et trofast og alvorligt arbejde af dem, der havde ansvaret for menighederne; og han skrev til Timoteus: „Prædik ordet, trød frem, hvad enten det er belejligt eller ubelejligt, overbevis, tugt, forman med al langmodighed og belæring.“

Denne højtidelige påmindelse til én, der var så nidkær og trofast som Timoteus, vidner stærkt om, hvilken betydning det har, og hvilket ansvar der følger med at være ordets forkynder. Paulus kalder Timoteus frem for Gud og byder ham prædike ordet, ikke menneskers udsagn eller skikke; at være rede til at vidne for Gud, hvor der byder sig lejlighed til det for store forsamlinger og i private kredse, på vejen og i hjemmene, for venner og fjender, om det kan gøres i tryghed eller med risiko for trængsler og farer, bebrejdelser og tab.

Paulus ængstede sig for, at Timoteus' milde, føjelige sind skulle føre ham til at vige tilbage for en væsentlig del af arbejdet, og derfor formanede han ham til med trofasthed at dadle synden og endog skarpt tilrettevise dem, der gjorde sig skyldige i grove forseelser. Dog skulle han gøre det „med al langmodighed og belæring.“ Han skulle være et billede på Kristi tålmodighed og kærlighed og forklare og indprente sine bebrejdelser ved hjælp af sandhedens ord.

[267] Det er en vanskelig sag at dadle og hade synden og samtidig vise medlidenhed og nansomhed mod synderen. Jo alvorligere vore bestræbelser er for at nå helliggørelse af sjæl og sind, jo skarpere bliver vor opfattelse af synden og jo mere afgjort vor misbilligelse af enhver afvigelse fra det rette. Vi må vogte os for uberettiget strengthed overfor den skyldige; men vi må også passe på ikke at tabe syndens overordentlige syndighed af syne. Der er brug for at udvise kristelig tålmodighed og kærlighed overfor den vildfarende, men det rummer også fare at vise så stor tålsomhed overfor hans vildfarelse, at han vil betragte irttesættelsen som ufortjent og afvise den som upåkrævet og uretfærdig.

Ordets forkyndere gør undertiden stor skade ved at tillade deres overbærenhed mod de fejlende at udarte til tolerance overfor synden og endog til selv at tage del i den. Således bringes de til at undskylde og besmykke det, som Gud fordømmer; og efter en tids forløb bliver de så forblindede, at de roser netop dem, som Gud befaler dem at dadle. Den, som har sløvet sin åndelige opfattelse ved syndig

lemfældighed overfor dem, som Gud fordømmer, vil inden længe komme til at begå en større synd ved strenghed og hårdhed overfor dem, som Gud glæder sig over.

Ved stolthed over menneskelig klogskab, ved foragt for Helligåndens påvirkning og ved ubehag ved sandheden i Guds ord vil mange, der hævder at være kristne, bringes til at vende sig bort fra Guds krav. Paulus sagde til Timoteus: „Der kommer en tid, da de ikke vil finde sig i den sunde lære, men for at leve efter deres egne lyster skaffe sig lærere i hobetal, efter hvad der kildrer deres øren, og de vil vende øret bort fra sandheden og vende sig til fablerne.“

Her hentyder apostlen ikke til de åbenlyst irreligiøse, men til de kristne af navn, som lader sig lede af tilbøjeligheder og således bliver jeg'ets slaver. Den slags mennesker er kun villige til at lytte til sådanne lærdomme, som ikke bebrejder dem deres synder eller fordømmer deres forlystelsessyge. De føler sig krænkede over Kristi tjeneres klare ord og vælger sig lærere, som roser dem og smigrer dem. Og blandt anerkendte forkyn-dere findes der nogle, som prædiker menneskers tanker i stedet for Guds ord. Ved at svigte deres pligt vildleder de dem, der søger til dem for at få åndelig vejledning.

I sin hellige lovs forskrifter har Gud givet os en fuldkommen rettesnor for livet, og han har erklæret, at indtil dagens ende skal denne lov, uden at der ændres et bogstav eller en tøddele i den, vedblive at stille sine krav til mennesker. Kristus kom for at fuldkomme loven og ophøje den. Han viste, at den bygger på den brede grundvold af kærlighed til Gud og mennesker, og at lydighed mod dens forskrifter indeholder alle et menneskes forpligtelser. Ved sit eget liv gav han eksempel på lydighed mod Guds lov. I bjergprædikenen viste han, hvordan dens krav rækker udover de ydre handlinger og gransker hjertets tanker og hensigter.

Når loven adlydes, får den mennesker til at „sige nej til ugudelighed og verdslige begæringer og leve besindigt og retskaffent og gudfrygtigt i den nuværende verden.“ Titus 2, 12. Men al retfærdigheds fjende har underlagt sig verden og fået mænd og kvinder til at være ulydige mod loven. Som Paulus forudså, at det ville ske, har mange vendt sig fra Guds ords klare, tydelige sandheder og har valgt sig lærere, der forkynder dem de fabler, de gerne vil høre. Mange blandt både præster og lægfolk træder Guds bud under fod. Sådan

krænker man verdens Skaber, og Satan ler triumferende over, at hans list lykkes så godt.

[268] Mens ringeagten for Guds lov vokser, skabes der en tiltagende modvilje mod religion; hovmod, forlystelsessyge, ulydighed mod forældre og nydelsessyge forøges; og allevegne spørger eftertænk-somme mennesker ængsteligt: „Hvad kan man gøre for at råde bod på disse farlige tilstande?“ Svaret findes i Paulus' formaning til Timoteus: „Prædik ordet!“ I Bibelen finder man de eneste sikre retningslinjer. Den er en afskrift af Guds vilje, den er udtryk for guddommelig visdom. Den muliggør menneskets forståelse af livets store problemer, den vil vise sig at være en sikker vejviser for alle, der holder dens befalinger, og hindre dem i at øde deres liv ved fejlagtige anstrengelser.

Gud har ladet os kende sin vilje, og det er dårskab af mennesker at betvivle det, som er udgået af hans mund. Når den evige visdom har talt, kan der ikke være tvivlsomme spørgsmål for mennesker at afgøre, ingen mulighed for vaklen. Alt, hvad der kræves af os, er ærlig, tillidsfuld kamp for at gøre Guds vilje, sådan som den er udtrykt overfor os. Lydighed er både fornuftens og samvittighedens første bud.

Paulus vedblev med sin belæring: „Vær ædruelig under alle forhold, bær dine lidelser, gør en evangelists gerning, gør fyldest i din tjeneste.“ Paulus var ved at fuldende løbet, og han ville gerne, at Timoteus skulle indtage hans plads og vogte menigheden for de fabler og vildfarelser, ved hvilke fjenden på forskellige måder ville forsøge at føre dem bort fra evangeliets enfoldighed. Han formanede ham til at sky alle timelige sysler og forviklinger, der kunne hindre ham i helt at give sig hen til arbejdet for Gud; med et glad sind at tåle modgang, bebrejdelser og forfølgelser, som han på grund af sin troskab kunne blive genstand for; at give fuldt bevis for sin prædike-gerning ved at gøre brug af alle midler indenfor hans rækkevidde til at gøre godt mod dem, for hvem Kristus døde.

Paulus' liv var en virkeliggørelse af de sandheder, han lærte andre, og heri lå hans styrke. Hans hjerte var fyldt af en dyb og stadig følelse af hans ansvar for andre, og han arbejdede i nært samfund med ham, som er retfærdighedens, barmhjertighedens og sandhedens kilde. Han klyngede sig til Kristi kors som det eneste sikre i verden. Frelserens kærlighed var den udødelige grundtanke,

der holdt ham oppe i hans kamp mod selvet og i hans strid mod det onde, når han i Kristi tjeneste ilede frem trods verdens uvenlighed og sine fjenders modstand.

Det, menigheden har brug for i denne sæbnesvangre tid, er en hær af arbejdere, der ligesom Paulus har oplært sig til brugbarhed, mennesker, som har dyb erfaring om, hvad der hører Guds rige til, og som er fulde af alvor og nidkærhed. Der trænges til helliggjorte, opofrende mennesker; sådanne, der ikke skyr prøvelser og ansvar; mennesker, der er tapre og trofaste; mennesker, i hvis hjerter Kristus er blevet til „herlighedens håb,“ og som vil forkynde ordet med læber, der er berørt af den himmelske ild. Af mangel på den slags arbejdere sygner menigheden hen, og skæbnesvangre vildfarelser vil som en dødelig gift fordærve moralen og nedbryde håbet hos en stor del af menneskeslægten.

Efterhånden som de trofaste, veltjente fanebærere giver livet hen for sandhedens skyld, hvem vil så træde til for at indtage deres plads? Vil vore unge mænd modtage det hellige kald af deres fædres hånd? Bereder de sig til at udfylde de tomme plad-ser, der fremkommer ved de trofastes død? Vil de ænse apostlens befaling, høre kaldet til at gøre deres pligt trods selvishedens og ærgerrighedens fristelser, som besnærer ungdommen ?

[269]

Paulus sluttede sit brev med personlige hilsener til forskellige og gentog atter sin indtrængende bøn om, at Timoteus snart ville komme til ham, om muligt før vinterens komme. Han talte om sin ensomhed, der var forårsaget ved, at nogle af hans venner havde svigtet ham, og at andre var nødt til at være borte fra ham; og for at Timoteus ikke skulle tøve med at komme, meddelte Paulus, at han allerede havde sendt Tykikus for at indtage hans plads.

Efter at Paulus havde omtalt sin retssag i overværelse af Nero, brødrenes svigten og pagtens Guds hjælpende nåde, sluttede han sit brev med at overgive sin elskede Timoteus til overhyrdens varetægt, han, som dog stadig ville vogte sin hjord, om end underhyrderne blev slået til jorden.

[270]

KAPITEL 50—DØMT TIL DØDEN

Ved den sidste retshandling af Paulus' sag i overværelse af Nero havde apostlens ord gjort et så stærkt indtryk på kejseren, at han udsatte afgørelsen af sagen, idet han hverken frikendte eller dømte Guds tjener. Men snart vendte kejserens had til Paulus tilbage. I raseri over ikke at være i stand til at standse udbredelsen af den kristne religion, selv ikke indenfor sin egen husstand, besluttede han, at apostlen skulle henrettes, såsnart der kunne findes et rimeligt påskud. Det varede ikke længe, før Nero traf den afgørelse, at Paulus skulle dø martyrdøden. Eftersom en romersk borger ikke kunne underkastes tortur, blev han dømt til at halshugges.

Paulus blev uden at vække opsigt ført til henrettelsesstedet. Kun få tilskuere fik lov til at være til stede; for hans forfølgere, der var skræmt over rækkevidden af hans indflydelse, var bange for, at der kunne vindes sjæle for kristendommen, hvis en større skare så ham lide døden. Men selv de hærdede soldater, der var til stede, lyttede til hans ord, og med forundring så de ham være frimodig og næsten glad med døden for øje. For nogle af dem, der var vidner til hans martyrdød, blev hans tilgivende ånd overfor hans mordere og hans bestandige tillid til Kristus lige til det sidste „en duft af liv til liv.“ Mere end én tog mod den Frelser, som Paulus prædikede, og inden længe beseglede de deres tro med deres blod.

Lige til sin sidste stund var Paulus et vidne om sandheden i sine ord til korinterne: „Gud, som sagde: „Af mørke skal lys skinne frem,“ blev selv et skinnende lys i vore hjerter, for at kundskaben om Guds herlighed på Kristi åsyn må lyse klart.“

„Men denne skat har vi i lerkar, for at den overvældende kraft må være fra Gud og ikke fra os selv. På alle måder er vi hårdt trængte, men ikke indestængte, tvivlrådige, men ikke fortvivlede, forfulgte, men ikke forladte, slået til jorden, men ikke slået ihjel. Altid bærer vi Jesu dødsslidelse med os på vort legeme, for at også Jesu liv må blive åbenbart i vort legeme.“ 2 Kor. 4, 6-10. Han stolede ikke på sig selv, men på Guds hjælp og nærværelse, som fyldte hans sjæl og

bragte enhver tanke ind under Kristi vilje. Profeten udtaler: „Du vil bevare den i fuldkommen fred, hvis sind hviler i dig: fordi han stoler på dig.“ Es. 26, 3. (Eng. overs.) Den himmelske fred, der lyste fra Paulus' ansigt, vandt mange sjæle for evangeliet. [271]

Paulus var omgivet af en himmelsk atmosfære. Alle, der kom i forbindelse med ham, følte påvirkningen af hans forening med Kristus. Dette, at hans eget liv var vidnesbyrd om den sandhed, han prædikede, gav hans forkyndelse overbevisende kraft. Heri ligger sandhedens magt. Et helligt livs utilstræbte, ubevidste indflydelse er den mest overbevisende prædiken, som kan holdes til gavn for kristendommen. Argumenter kan, selv om de er uigendrivelige, komme til kun at fremkalde modstand; men et fromt eksempel har en kraft, som ikke er til at modstå.

Apostlen tabte sine egne kommende lidelser af syne i sin omsorg for dem, som han nu skulle overlade at tage kampen op mod fordom, had og forfølgelse. De få kristne, der ledsagede ham til henrettelsesstedet, søgte han at styrke og opmuntre ved at gentage de løfter, som følger dem, der forfølges for retfærdighedens skyld. Han forsikrede dem, at intet af alt det, Herren havde sagt med hensyn til sine prøvede og trofaste børn, ville slå fejl. En kort tid måtte de måske tåle svære tider på grund af mange slags fristelser; de kunne komme til at give afkald på timeligt velvære; men de skulle opmuntre deres hjerter ved forvisningen om Guds trofasthed og sige: „Jeg kender ham, som jeg har sat min lid til, og jeg er vis på, at han har magt til at bevare den skat, som blev mig betroet.“ Prøvelsens og lidelsens nat ville snart være til ende, og så ville der gry en dejlig morgen med fred og fuldkomment lys.

Apostlen så ind bag det store forhæng, ikke med uvished eller frygt, men med glad håb og længselsfuld forventning. Som han står ved det sted, hvor han skal lide martyrdøden, ser han ikke bøddeles sværd eller jorden, der snart skal drikke hans blod. Han ser op gennem denne sommerdags stille blå himmel til den eviges trone.

Denne troens mand ser Jakobsstigen, som var et billede på Kristus, den stige, som forener jord og Himmel og det dødelige menneske med den evige Gud. Hans tro styrkes, mens han mindes, hvordan patriarker og profeter har stolet på denne ene, som er hans hjælp og trøst, og for hvem han snart skal give sit liv. Fra disse hellige mænd, som gennem århundreder har vidnet om deres tro, hører

han forvisningen om, at Gud er trofast. Hans medapostle, som for at prædike Kristi evangelium gik ud for at imødegå religiøs fanatisme og hedensk overtro, forfølgelse og ringeagt, og som ikke regnede deres liv for dyrebart til, at de turde løfte lyset fra korset højt midt i vantroens mørke labyrinter, disse hørte han vidne om, at Jesus er Guds Søn, verdens Frelser. Fra pinebænken, bålet, fangehullet, fra jordens huler lyder for hans øre martyrernes triumfråb. Han hører vidnesbyrdet fra standhaftige sjæle, som, skønt de lider nød, er syge og forpinte, dog vidner frygtløst og højtideligt for troen med disse ord: „Jeg ved, hvem jeg har troet på.“ Disse, som har ofret livet for deres tro, forkynnder for verden, at han, til hvem de har sat deres lid, har magt til fuldt ud at frelse.

[272] Frikøbt ved Kristi død, rensed fra synd ved hans blod og iført hans retfærdighed er Paulus sit eget vidne om, at hans sjæl er dyrebar i Frelserens øjne. Hans liv er skjult med Kristus i Gud, og han er forvisset om, at han, som overvandt døden, også har magt til at beholde det, som er betroet til hans varetægt. Hans tanker holder fast ved Frelserens løfte: „Jeg skal oprejse ham på den yderste dag.“ Joh. 6, 40. Hans tanker og hans håb samler sig om Herrens andet komme, og da bøddelens sværd falder og dødens skygger samler sig om martyren, er hans sidste tanke ligesom den første vil blive det ved den store opvågningen at skulle møde livets giver, der vil byde ham velkom-men til de saliges glæde.

Næsten en snes århundreder er gået, siden den gamle Paulus udgød sit blod som vidne for Guds ord og til vidnesbyrd om Jesus Kristus. Ingen trofast hånd har for de kommende slægtled berettet om de sidste begivenheder i denne hellige mands liv; men hans sidste vidnesbyrd er ved åbenbaring blevet bevaret for os. Med basunklang har hans røst lydt gennem alle tider siden dengang og har styrket tusinder af Kristi vidner med hans eget mod og har i tusinder af sørgende hjerter vakt en genlyd af hans egen sejrsglæde: „Thi mit blod skal nu snart ud-gydes som drikoffer, og tiden er inde, da jeg skal bryde op. Den gode strid har jeg stridt, løbet har jeg fuldført, troen har jeg bevaret. Så venter mig nu retfærdighedens sejrskrans, som Herren, den retfærdige dommer, vil give mig på hin dag og ikke blot mig, men også alle dem, der har glædet sig til hans tilsynekomst.“ 2

[273] Tim. 4, 6-8

KAPITEL 51—EN TROFAST UNDERHYRDE

Apostlen Peter og hans senere virksomhed omtales kun lidt i Apostlenes Gerninger. I de travle forkyndelsens år, som fulgte efter udgydelsen af Ånden på pinsedagen, var han én af dem, der gjorde sig utrættelige anstrengelser for at nå ind til jøderne, der kom til Jerusalem for at tilbede ved de årlige højtider.

Efterhånden som de troendes antal forøgedes stærkt i Jerusalem og andre steder, hvor korsets sendebud aflagde besøg, viste de evner, Peter sad inde med, sig at være af uendelig stor værdi for den første kristne menighed. Påvirkningen af hans vidnesbyrd om Jesus fra Nazaret rakte viden om. Der påhvilede ham et dobbelt ansvar. Han vidnede direkte for de vantro om Messias og arbejdede alvorligt for deres omvendelse; og samtidig udførte han et særligt arbejde for de troende ved at styrke dem i troen på Kristus.

Det var, efter at Peter var nået til selv-fornægtelse og fuldkommen afhængighed af Guds kraft, at han fik sit kald til at være underhyrde. Før Peters fornægtelse havde Kristus sagt til ham: „Når du engang omvender dig, da styrk dine brødre.“ Disse ord tog sigte på det store og betydningsfulde arbejde, som apostlen i fremtiden skulle komme til at udrette for dem, der kom til at tro. Peters egne erfaringer om synd og lidelse og anger havde beredt ham til dette arbejde. Først da han havde lært sin egen svaghed at kende, kunne han fatte den troendes trang til afhængighed af Kristus. Midt i fristelsens storme var han kommet til at forstå, at et menneske kun kan vandre i tryghed, når han helt mister selvtilliden og kun stoler på Frelseren.

Da Kristus sidste gang var sammen med sine disciple ved søen, havde Peter atter genvundet sin plads blandt de tolv, efter at han tre gange var blevet prøvet med dette spørgsmål: „Elsker du mig?“ Hans gerning var blevet ham anvist: han skulle vogte Herrens hjord. Nu, hvor han var omvendt og atter antaget, skulle han ikke blot søge at frelse dem udenfor folden; men han skulle være fårenes hyrde.

Kristus nævnede kun én betingelse for, at Peter kunne bruges til tjenesten, „Elsker du mig?“ Dette er den afgørende forudsætning.

[274] Selv om Peter var i besiddelse af alle andre, kunne han ikke uden kærlighed til Kristus være en trofast hyrde for Guds hjord. Indsigt, godhed, veltalenhed, nidkærhed, alt dette havde væsentlig betydning for den gode gerning; men uden kærlighed til Kristus kan den kristne forkynders gerning ikke lykkes. Joh. 21, 15-17.

Kærlighed til Kristus er ikke en omskiftelig følelse, men en levende grundsætning, der må åbenbare sig som en bestandig kraft i sjælen. Hvis hyrdens personlighed og optræden virker som et billede på den sandhed, han forfægter, vil Herren besegle hans gerning med sit velbehag. Hyrden og hjorden skal være ét, forenede ved det fælles håb i Kristus.

Frelserens handlemåde overfor Peter var en lære både for ham og hans medbrødre. Skønt Peter havde fornægtet sin Herre, svigtede den kærlighed, Jesus følte for ham, aldrig. Og når apostlen skulle begynde på gerningen med at forkynde ordet for andre, måtte han møde overtræderen med tålmodighed, medfølelse og tilgivende kærlighed. Når han huskede på sin svaghed og sit fald, skulle han handle lige så mildt overfor de får og lam, der var betroet til hans omsorg, som Kristus havde handlet mod ham.

Mennesker, der selv fører et slet levned, er tilbøjelige til at være ukærlige overfor dem, som fristes og farer vild. De kan ikke læse hjertets tanker; de kender ikke dets kamp og smerte. De trænger til at lære om den irttesættelse, der er kærlighed, det slag, der sårer for at læge, og den advarsel, der rummer håb.

Under hele sin virksomhed vogtede Peter med troskab den hjord, der var betroet til hans omsorg, og viste sig således værdig til det kald og det ansvar, Frelseren havde givet ham. Altid priste han Jesus fra Nazaret som Israels håb, menneskehedens Frelser. Han gav sit eget liv ind under den øverste arbejders tugt. Ved alle midler, der stod i hans magt, søgte han at opdrage de troende til aktiv tjeneste. Hans fromhed og utrættelige flid tilskyndede mange lovende unge mænd til helt at give sig over til arbejdet i tjenesten. Efter som tiden gik, blev apostlens indflydelse som opdrager og leder større, og skønt han aldrig frigjorde sig for den opgave i særlig grad at arbejde for jøderne, vidnede han i mange lande og styrkede troen på evangeliet hos mange.

Senere under sin virksomhed fik Peter til-skyndelse til at skrive til de troende, der var spredt „i Pontus, Galatien, Kappadokien,

provinsen Asien og Bitynien.“ Hans breve var et middel til at genoplive modet og styrke troen hos dem, der led prøvelser og sorg, og til at forny dem, der ved mange slags fristelser var i fare for at miste forbindelsen med Gud, til at gøre gode gerninger. Disse breve er præget af at være skrevne af et menneske, på hvem Kristi lidelser og også hans trøst havde virket overvældende én, hvis hele væsen var blevet forvandlet ved nåden, og hvis håb om det evige liv var sikkert og bestandigt.

I sit første brev bringer Guds aldrende tjener sin Herre en hyldest i pris og taksigelse. „Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,“ skrev han, „som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde, til en uforkrænkelig og uvisnelig arv, gemt i Himlene til jer, som i Guds kraft bliver bevaret ved tro til en frelse, der er beredt til at åbenbares i den sidste tid.“

Ved dette håb om en sikker arv på den nye jord frydede de første kristne sig, selv i tider med hårde prøvelser og lidelser. „Da skal I fryde jer,“ skrev Peter, „selv om I nu først en liden stund, om så [275] skal være, bedrøves i mange slags prøvelser, for at jeres prøvede tro som er langt mere værd end det forgængelige guld, der dog prøves ved ild må vise sig at blive til pris og herlighed og ære, når Jesus Kristus åbenbares. Ham elsker I uden at have set ham; på ham tror I uden nu at se ham, og over ham skal I fryde jer med en usigelig og forherliget glæde, idet I når troens mål, jeres sjæles frelse.“

Apostlens ord blev skrevet til belæring for troende til alle tider, og de har særlig betydning for dem, som lever i en tid, hvor „alle tings ende er kommet nær.“ Enhver sjæl har brug for hans formaninger og advarsler, og hans ord, fulde af tro og mod, er nyttige for enhver, der vil bevare troen „urokkelig fast til det sidste.“ Heb. 3, 14.

Apostlen søgte at lære de troende, hvor vigtigt det er at bevare tankerne fra at vandre til forbudte emner eller at ødsle deres kraft på ligegyldige småting. De, der ikke ønsker at blive bytte for Satans list, må vogte vejen ind til sjælen godt. De må undgå at læse, se eller høre noget, der tilskynder til urene tanker. Tanken må ikke få lov til tilfældigt at dvæle ved ethvert emne, som sjælefejenden fremkalder forestillinger om. Hjertet må vogtes omhyggeligt; ellers vil det onde udefra vække det onde inden i det, og sjælen vil komme til at vandre i mørke. „Bind derfor op om jeres sinds lænder,“ skrev Peter, „vær

ædru og sæt fuldt ud jeres håb til den nåde, som bliver jer til del, når Jesus Kristus åbenbares; ... I må ikke rette jer efter de lyster, som I før i jeres uvidenhed levede i. Men ligesom han, der kaldte jer, er hellig, således skal også I være hellige i al jeres færd.“

„I må også vandre i frygt, så længe I er udlændinge her. I ved jo, at det ikke var med forkrænkelige ting, med sølv eller guld, at I blev løskøbt fra det tomme liv, I havde arvet fra forfædrene, men med Kristi dyrebare blod som med blodet af et lam uden plet og lyde. Hertil var han forud bestemt, før verdens grundvold blev lagt, men blev ved tidernes ende åbenbaret for jeres skyld, I, som ved ham er kommet til tro på Gud, der vakte ham fra de døde og gav ham herlighed, så jeres tro også er håb til Gud.“

Hvis sølv eller guld havde været tilstrækkeligt til at købe menneskers frelse, hvor kunne det så let være sket ved ham, som siger: „Mit er sølvet, og mit er guldet.“ Haggaj 2, 8. Men kun ved Guds Søns dyrebare blod kunne overtræderen blive frelst. Frelsesplanen blev bygget på offer. Apostlen Paulus skrev: „I kender jo vor Herres Jesu Kristi nåde, at han for vor skyld blev fattig, da han var rig, for at I ved hans fattigdom skulle blive rige.“ 2 Kor. 8, 9. Kristus gav sig selv for os, for at han kunne frelse os fra al uretfærdighed. Og kronen på frelsens vel-signelse er dette: „Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre.“

„Da I har rensset jeres sjæle i lydighed mod sandheden til at nære oprigtig broderkærlighed,“ fortsatte Peter, „så elsk hverandre inderligt af hjertet.“ Guds ord sandheden er vejen, ad hvilken Gud tilkendegiver sin Ånd og sin magt. Lydighed mod ordet frembringer frugt af den rette slags: „Oprigtig broderkærlighed.“ Denne kærlighed stammer fra Himmelen og fører til ædle tilskyndelser og uselviske handlinger.

[276] Når sandheden bliver den stadige grundtanke i livet, bliver sjælen genfødt, „ikke af forkrænkelig, men af uforkrænkelig sæd, ved Guds levende og blivende ord.“ Denne genfødsel sker ved at modtage Kristus som Guds Ord. Når de guddommelige sandheder ved Helligånden indprentes i hjertet, får man en ny opfattelse, og de hidtil slumrende kræfter vækkes til at samarbejde med Gud.

Sådan var det gået Peter og hans meddisciple. Kristus var den, der havde åbenbaret sandheden for verden. Ved ham var den uforkrænkelige sæd Guds ord blevet sået i menneskers hjerter. Men

mange af den store lærers mest værdifulde lærdomme var blevet talt til mennesker, som dengang ikke forstod dem. Da Helligånden efter Jesu himmelfart fik disciplene til at mindes disse lærdomme, blev deres slumrende erkendelse vakt. Betydningen af disse sandheder gik op for dem som en ny åbenbaring, og ren og uforfalsket sandhed banede sig vej til deres sind. Så tilegnede de sig den vidunderlige erfaring om hans liv. Ordet blev bevidnet ved dem, de mænd, han havde udvalgt, og de forkyndte den mægtige sandhed: „Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, ... fuld af nåde og sandhed.“ „Thi af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde.“ Joh. 1, 14. 16.

Apostlen formanede de troende til at granske skrifterne, fordi de ved den rette forståelse af disse kunne udrette et arbejde for evigheden. Peter var klar over, at der for hver eneste sjæl, der til sidst sejrer, vil komme tider med tvivl og prøvelser; men han vidste også, at forståelse af skrifterne ville hjælpe den fristede til at huske på forjættelser, der kunne trøste hjertet og styrke troen på den almægtige.

„Alt kød er som græs,“ erklærede han, „og al dets herlighed som græssets blomster; græsset visner, og blomsterne falder; men Herrens ord bliver evindeligt. Og dette er det ord, der er blevet forkyndt jer i evangeliet. Derfor skal I aflægge al ondskab og al svig og hykleri og misundelse og alskens bagtalelse og som nyfødte børn hige efter ordets uforfalskede mælk, for at I ved den kan vokse op til frelse, så sandt I har „smagt, at Herren er god.“

Mange af de troende, til hvem Peter skrev sine breve, levede blandt hedninger, og det var af største betydning, at de forblev tro mod deres stillings høje kald. Apostlen påmindede dem om deres rettigheder som Kristi Jesu disciple. „I er en udvalgt slægt,“ skrev han, „et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomskraft, som kaldte jer fra mørket til sit underfulde lys, I, som før ikke var et folk, men nu er Guds folk, I, som ikke fandt barmhjertighed, men nu har fundet barmhjertighed.“

„I elskede! jeg formaner jer som fremmede og udlændinge: hold jer fra de kødelige lyster, som fører krig imod sjælen, og lad jeres færd blandt hedningerne være god, så de på grund af de gode gerninger, de får at se på deres besøgsdag kan prise Gud netop for det, de nu bagtaler jer for, som om I var forbrydere.“

[277]

Apostlen gav klare anvisninger for den stilling, de troende skulle indtage overfor de borgerlige myndigheder. „For Herrens skyld skal I underordne jer enhver menneskelig ordning, hvad enten det er kongen som den øverste, eller landshøvdinge som mænd, der sendes af ham til straf for dem, der gør det onde, og til ros for dem, der gør det gode. Thi det er Guds vilje, at I ved at gøre det gode skal lukke munden på de tåbelige og uforstandige mennesker; som frie, dog ikke som de, der bruger friheden til skalkeskjul, men som Guds tjenere. Ær alle, elsk brødrene, „frygt Gud, ær kongen!“

De, der var tjenere, blev formanet til stadig at underordne sig deres herrer „i al frygt, ikke blot de gode og milde, men også de urimelige. Thi,“ forklarede apostlen, „da er man under nåden, om man, bunden til Gud i sin samvittighed, finder sig i genvordigheder, selv om man lider med urette. Thi hvad ros fortjener det, om I tålmodigt finder jer i at blive slået, når I forsynder jer? Men finder I jer i at lide, skønt I gør det gode, da er I under Guds nåde. Thi dertil blev I kaldet, fordi også Kristus led for jer og efterlod jer et forbillede, for at også I skal gå i hans fodspor, „han, som ikke gjorde synd, og i hvis mund der ikke blev fundet svig,“ han, som ikke skældte igen, når han blev udskældt, ikke truede, når han led ondt, men overgav sin sag til ham, der dømmes retfærdigt, han, som selv bar vore synder på sit legeme op på korsets træ, for at vi, afdøde fra vore synder, skal leve for retfærdigheden, han „ved hvis sår I fik lægedom.“ Thi I var vildfarende som får, men er nu vendt om til jeres sjæles hyrde og tilsynsmand.“

Apostlen formanede de troende kvinder til at være kyske i deres tale og beskedne i påklædning og optræden. „Jeres prydelser,“ sagde han, „skal ikke være noget udvortes: hårfletning og påhængte guldsmykker eller forskellig klædedragt, men hjertet, det skjulte menneske, med den uforgængelige prydelser, som en sagtmodig og stille ånd er; dette er meget værd i Guds øjne.“

Denne formaning har bud til troende i enhver tidsalder. „Af deres frugter skal I kende dem.“ Matt. 7, 20. Et sagtmodigt og stille sind er en indre prydelser, som ikke lader sig vurdere. I en sand kristens liv vil den ydre prydelser altid være i harmoni med den indre fred og fromhed. „Hvis nogen vil gå i mit spor,“ sagde Kristus, „skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig!“ Matt. 16, 24. Selvfornægtelse og offer må kendetegne en kristens liv. Alle de,

der vandrer på den sti, som er anvist Herrens forløste, vil i deres klædedragt bære vidnesbyrd om, at deres smag er ændret.

Det er rigtigt at elske, hvad der er smukt, og ønske sig det; men Gud vil, at vi først og fremmest skal elske den højeste skønhed, den, som er uforgængelig. Ingen ydre prydelser kan i værdi eller skønhed sammenlignes med den „sagtmodige og stille ånd,“ de „hvide, rene linnedklæder“ (Åb. 19, 14), som alle de hellige på jorden skal komme til at bære. Denne klædedragt vil gøre dem skønne og elskede her og sidenhen være deres adgangstegn til kongens slot. Hans løfte lyder: „De skal vandre med mig i hvide klæder, thi de er værdige dertil.“ Åb. 3, 4.

Apostlen så med profetisk syn frem til de farefulde tider, der ville komme for Kristi menighed, og formanede de troende til bestandighed trods prøvelser og lidelser. „I elskede,“ skrev han, „I skal ikke undre jer over den ildprøve, I gennemgår, som om det var noget mærkeligt, der hændte jer.“

Prøvelser er en del af den opdragelse, der gives i Kristi skole for at lutre Guds børn for verdslighedens slagter. Det er, fordi Gud leder sine børn, at de møder prøvende erfaringer. Prøvelser og hindringer er den måde, han vælger for at lære sine børn lydighed, og er hans betingelse for, at det lykkes. Han, som kender menneskets hjerte, kender dets svagheder bedre, end det selv har mulighed for. Han ser, at der hos nogle findes evner, som, hvis de bliver rigtigt ledet, kan bruges til at fremme hans gerning. I sin forudviden fører han disse sjæle ud i forskellige forhold og situationer, for at de kan blive klar over de mangler, der er skjult for dem selv. Han giver dem lejlighed til at overvinde disse mangler og til at gøres due-lige til tjenesten. Tit lader han sorgens ild flamme, for at de kan blive lutrede.

Guds omsorg for sin arv hører aldrig op. Han tåler ikke, at der overgår hans børn andre prøvelser end dem, der er nødvendige for deres nuværende og evige vel. Han vil lutre sin menighed, ligesom Kristus rensede templet under sin gerning på jorden. Alle de prøvelser og trængsler, han bringer over sit folk, kommer, for at de må vinde dybere fromhed og større kraft til at føre korset frem til sejr.

Der havde været en tid i Peters liv, hvor han ikke var villig til at ville se korset som en del af Kristi gerning. Da Frelseren gav sine disciple meddelelse om sine forestående lidelser og sin død, udbrød Peter: „Gud bevare dig, Herre. Nej, sådan må det ingenlunde gå

dig!“ Matt. 16, 22. Peters protest skyldtes en selvmedlidenhed, som gøs til-bage fra fællesskab i lidelsen med Kristus. Det skulle blive en bitter lære for disciplen, og en lære, han kun langsomt lærte, at Kristi vej på jorden førte gennem dødsangst og ydmygelse. Men i smeltediglens ild måtte han lære dette. Nu, hvor hans tidligere så kraftige skikkelse var bøjet under årene og sliddet, kunne han skrive: „I elskede, I skal ikke undre jer over den ildprøve, I gennemgår, som om det var noget mærkeligt, der hændte jer. Nej, jo mere I får del i Kristuslidelser, des mere skal I glæde jer, så I også kan glæde og fryde jer, når hans herlighed åbenbares.“

Apostlen skrev henvendt til menighedens ældste om deres ansvar som underhyrder for Kristi hjord: „Vær hyrder for Guds hjord hos jer, ikke af tvang, men af fri vilje, efter Guds sind, ikke for skammelig vindings skyld, men med villigt hjerte; heller ikke som strenge herrer over menighederne, men som forbilleder for hjorden; og når overhyrden åbenbares, skal I få herlighedens uvisnelige sejrskrans.“

Den, som indtager en underhyrdes stilling, skal vogte Herrens hjord med trofasthed. Dette skal ikke være nogen tyrannisk overvågen, men en stræben efter at opmuntre og styrke og højne. At være ordets tjener består i mere end at holde prædikener; det består i alvorligt, personligt arbejde. Menigheden her på jorden består af fejlende mænd og kvinder, som omhyggeligt og tålmodigt må bestrebe sig for at blive oplært og øvet til at gøre et brugeligt arbejde i dette liv for i det fremtidige liv at blive kronede med herlighed og udødelighed. Der trænges til pastorer, trofaste hyrder, som ikke smigrer Guds folk eller behandler dem hårdt, men som nærer dem med livet brød, mænd, som i deres liv daglig føler Helligåndens overbevisende kraft, og som nærer en inderlig og uselvisk kærlighed til dem, de arbejder for.

Der kræves taktfuldhed i underhyrdens tjeneste, fordi han kommer til at møde fjendskab, bitterhed, misundelse og skinsyge indenfor menigheden, og han må nødvendigvis arbejde i Kristi Ånd for at sætte tingene på plads. Der må gives pålidelige anvisninger, synden må dadles, uret gøres god igen, og ikke blot ved prædikantens gerning fra præ-dikestolen, men ved hans personlige arbejde Det egensindige hjerte kan tage anstød af evangeliet, og Guds tjener kan blive fejlagtigt bedømt og kritiseret. Så må han huske på, at „visdommen ovenfra er først og fremmest ren, dernæst fredselskende,

mild, hensynsfuld, fyldt med barmhjertighed og gode frugter, fri for partiskhed og hykleri. Og retfærdighed er frugt af en sæd, der sås i fred til gavn for dem, som stifter fred.“ Jak. 3, 17. 18.

Det arbejde, ordets forkynder skal gøre, er „at oplyse, hvorledes den frelsesplan er, der fra evighed har ligget gemt som en hemmelighed hos Gud.“ Ef. 3, 9. Hvis den, der går ind for dette arbejde, selv vælger den mindst offervillige rolle og synes, det er nok for ham at prædike, mens han overlader den individuelle tjeneste til andre, så vil Gud ikke kunne godkende hans gerning. Sjæle, for hvis skyld Kristus døde, går til grunde af mangel på velordnet, personligt arbejde; og den, som går ind til forkyndergerningen uden at være villig til at udrette det personlige arbejde, som hans menighed trænger til, har misforstået sit kald.

Den sande hyrde har et selvforfølgende sind. Han glemmer sig selv for at kunne udrette Guds gerning. Ved at prædike ordet og ved personlig tjeneste i folks hjem lærer han deres trang, deres sorger og deres prøvelser at kende. Når han således samarbejder med den store bærer af byrder, deler han deres sorger med dem, trøster dem i deres lidelser, mætter deres sjæles hunger og vinder deres hjerter for Gud. I dette arbejde bistår prædikanten af Himmelens engle, og han modtager selv belæring og oplysning om den sandhed, der gør viis til frelse.

I forbindelse med sin belæring til dem, der indtog betroede stillinger indenfor menighederne, gav apostlen et omrids af nogle almindelige grundsætninger, som måtte følges af alle, der var forenet ved menighedsfællesskab. Menighedens yngre medlemmer blev formanede til at følge de ældres eksempel ved udøvelse af kristelig ydmyghed. „Ligeså skal I unge underordne jer de ældre; og ifør jer alle ydmyghed overfor hverandre; thi „Gud står de hovmodige imod, men de ydmyge giver han nåde.“ Så ydmyg jer da under Guds vældige hånd, så han til sin tid kan ophøje jer. Kast alle jeres bekymringer på ham, thi han har omsorg for jer. Vær ædru og våg; jeres modstander, Djævelen, går omkring som en brølende løve og søger, hvem han kan opsluge.“

Således skrev Peter til de troende på et tidspunkt, hvor menigheden var udsat for særlige trængsler. Mange havde allerede fået del i Kristi lidelser, og snart skulle menigheden gennemgå en tid med frygtelige forfølgelser. I løbet af nogle få korte år skulle mange af

dem, der havde virket som lærere og ledere indenfor menigheden, ofre livet for evangeliets skyld. Der ville komme glubske ulve, som ikke sparede hjorden. Men intet af alt dette måtte nedslå håbet hos dem, der stod sammen i Kristus. Med opmuntrende ord og fuld frimodighed rettede Peter de troendes sind fra de nuværende prøvelser og de kommende lidelser „til en uforkrænkelig og ubesmittelig og uvisnelig arv.“ „Men al nådes Gud,“ bad han inderligt, „som kaldte jer til sin evige herlighed i Kristus Jesus, han vil, efter at I en kort tid har måttet lide, selv fuldt ud berede, styrke, bekræfte, grundfæste jer! Ham tilhører magten i evighedernes evigheder! Amen.“

*

Delle kapitel er bygget over Peters første brev

[280]

KAPITEL 52—UROKKELIG TIL DET SIDSTE V

I sit andet brev henvendte Peter sig til dem, der havde fået „den samme dyrebare tro“ som han selv, og forkyndte Guds plan for udviklingen af et kristent menneskes karakter. Han skriver:

„Nåde og fred blive eder stadig rigere til del, idet I lærer Gud og vor Herre Jesus at kende. Alt, hvad der tjener til liv og gudsfrygt, har hans guddommelige magt skænket os gennem kundskab om ham, som kaldte os ved sin herlighed og guddomskraft, og derved har han også skænket os sine dyrebare og største forjættelser, for at I ved dem skal undgå fordærvelsen i verden, som skyldes det onde begær, og få del i guddommelig natur.“

„Sæt netop derfor al iver ind på i jeres tro at vise dyd, i dyden indsigt, i indsigten afholdenhed, i afholdenheden udholdenhed, i udholdenheden gudsfrygt, i gudsfrygten broderkærlighed og i broderkærligheden kærlighed til alle. Thi når dette findes hos jer og stadig tager til, så tillader det jer ikke at være uvirksomme eller ufrugtbare i erkendelsen af vor Herre Jesus Kristus.“

Disse ord er værd at lære af og anslår i tonen en sejrsklang. Apostlen fremstiller for de troende det kristne livs himmelstige, hvor hvert trin betyder fremskridt i kundskab om Gud, og hvor der ikke må findes stilstand, mens man bestiger den. Tro, dyd, indsigt, afholdenhed, udholdenhed, gudsfrygt, broderkærlighed og kærlighed til andre udgør en stadig rækkefølge på denne stige. Vi frelses ved at tage trin efter trin helt op til Kristi højeste mål for os. På den måde bliver han for os både visdom og retfærdighed og helliggørelse og frelse.

Gud har kaldet sit folk til herlighed og dyd, og dette vil åbenbares hos alle dem, som i sandhed er forenet med ham. Når de har fået del i den himmelske gave, skal de fortsætte, indtil fuldkommenheden nås, idet de „bliver bevaret ved tro til frelse.“ 1 Pet. 1, 5. Gud æres ved at give sine dyder til sine børn. Han vil, at mænd og kvinder skal nå til det højeste, og når de ved troen holder fast ved Kristi magt, når de påberåber sig hans usvigelige løfter og tilegner sig dem som

[281] deres egne, når de med en vedholdenhed, der ikke lader sig afvise, søger Helligåndens kraft, så bliver de fuldkomne i ham.

Når den troende har taget imod troen på evangeliet, bliver det hans næste opgave at tilføre sin karakter dyd og således lutre hjertet og berede sindet til at modtage indsigt om Gud. Denne indsigt er grundlaget for al sand udvikling og al sand tjeneste. Den er det eneste værn mod fristelser, og det er den alene, der kan gøre et menneske Gud lig af sind. Ved kundskab om Gud og hans Søn, Jesus Kristus, gives der den troende „alt, hvad der tjener til liv og gudsfrygt.“ Ingen god gave forholdes den, der oprigtigt søger Guds retfærdighed.

„Dette er det evige liv,“ sagde Kristus, „at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Kristus.“ Joh. 17, 3Og profeten Jeremias forkynner: „Den vise rose sig ikke af sin visdom, den stærke ikke af sin styrke, den rige ikke af sin rigdom; men den, som vil rose sig, skal rose sig af, at han har forstand til at kende mig, at jeg, Herren, øver miskundhed, ret og retfærdighed på jorden; thi i sådanne har jeg behag, lyder det fra Herren.“ Jer. 9, 23. 24. Det menneskelige sind fatter næppe bredden og dybden og højden af den åndelige udvikling, der opnås af den, som vinder sig denne indsigt.

Ingen behøver indenfor sit område at måtte give afkald på at nå til en fuldkommen kristelig karakter. Ved Kristi sonoffer er der sørget for, at den troende kan modtage alt, hvad der hører til liv og gudsfrygt. Gud kalder os til at nå fuldkommenhed og stiller os overfor det forbillede, vi har i Kristus. I hans menneskelighed, der var fuldkommengjort ved et liv i stadig modstand mod det onde, viste Frelseren os, at ved samarbejde med Guddommen kan mennesker i dette liv nå til fuldkommenhed. Dette er Guds forsikring til os om, at også vi kan vinde fuldkommen sejr.

Den vidunderlige mulighed af at blive som Kristus, lydige mod alle lovens forskrifter, holdes den troende for øje. Men i sig selv er mennesket helt ude af stand til at nå til denne tilstand. Den fuldkommenhed, som Guds ord siger, at mennesket må være i besiddelse af, før det kan blive frelst, bevirkes ved den guddommelige nåde, når det i ydmyghed bøjer sig for sandhedens Ånds styrende og beherskende indflydelse. Menneskets lydighed kan kun fuldkommengøres ved Kristi retfærdigheds røgelse, som fylder enhver lydighedshandling med himmelsk vellugt. Det er den kristnes andel at være standhaftig

til at overvinde enhver fejl. Han må stadig bede til Frelseren om at få helbredt sin sjæl, som er syg af synd. Han har ikke selv visdom eller kraft til at sejre. Disse ting tilhører Herren, og han skænker dem til sådanne, som i ydmyghed og anger søger hans hjælp.

Arbejdet med at forvandles fra syndighed til hellighed må stadig fortsættes. Dag efter dag arbejder Gud for menneskers helliggørelse, og mennesket må samarbejde med ham og gøre sit yderste for at fremelske de rette vaner. Mennesket må føje nåde til nåde, og når det således arbejder ved hjælp af additionsmetoden, arbejder Gud for det ved hjælp af multiplikationsmetoden. Vor Frelser er altid rede til at høre og besvare den bøn, der kommer fra et angerfuldt hjerte, og nåden og freden mangfoldiggøres for hans troende. Med glæde skænker han dem de velsignelser, de behøver under deres kamp mod det onde, der trænger ind på dem.

[282]

Der er nogle, som gør forsøg på at bestige kristendommens himmelstige; men efterhånden som de går frem, begynder de at stole på menneskets styrke og mister snart Jesus af syne, han, som er deres tros begynder og fuldender. Resultatet bliver, at det mislykkes de mister alt, hvad de havde vundet. Det er i sandhed sørgeligt for dem, der bliver trætte af vejen og giver fjenden lov at berøve dem de kristne nådegaver, der havde udviklet sig i deres hjerte og liv. „Den, der mangler dette,“ erklærer apostlen, „er i sin kortsynethed blind og har glemt, at han er blevet rensset fra sine tidligere synder.“

Apostlen Peter havde et langt livs erfaring om de ting, der hører Guds rige til. Hans tro på Guds magt til at frelse var blevet stærkere med årene, indtil han havde bevist som noget, der var hævet over al tvivl, at der ikke findes mulighed for mis-lykkede bestræbelser for den, som går frem i tro, stadig stigende opad og fremad indtil stignens øverste trin, som når til selve Himmelenes porte.

I mange år havde Peter påmindet de troende om nødvendigheden af stadig at vokse i nåde og forståelse af sandheden; og nu, hvor han vidste, at han snart skulle lide martyrdøden for sin tro, henledte han endnu en gang opmærksomheden på de dyrebare rettigheder, som findes indenfor enhver troendes rækkevidde. I fuld forvisning om sin tro formanede den gamle discipel sine brødre til udholdenhed i deres kristenliv. „Derfor, brødre,“ bad han dem indstændigt, „skal I så meget mere stræbe efter at gøre jeres kaldelse og udvælgelse urokkelig; thi når I gør det, vil I aldrig snuble; for så skal der i rigt

mål gives jer adgang til vor Herres og Frelsers Jesu Kristi evige rige.“ Hvilken vidunderlig vished! Hvilket herligt håb for den kristne, når han i tro stiger opad mod den kristne fuldkommenheds højder!

„Derfor vil jeg altid minde jer om dette,“ fortsatte apostlen, „skønt I allerede kender det og er grundfæstede i den sandhed, som er kommet til jer. Og jeg holder det for ret at vække jer ved mine påmindelser, så længe jeg er her i mit legemes telt, fordi jeg ved, at mit telt snart skal lægges bort, som vor Herre Jesus Kristus jo har givet mig til kende. Jeg vil også bestræbe mig for, at I til enhver tid efter min bortgang skal kunne drage jer dette til minde.“

Apostlen var særlig berettiget til at tale om Guds formål med hensyn til menneskeslægten; for under Kristi virksomhed på jorden havde han set og hørt meget, der hørte til Guds rige. „Det var ikke kløgtigt opdigtede fabler, vi fulgte,“ mindede han de troende om, „men vi havde selv været øjenvidner til hans guddomsherlighed. Thi han fik ære og herlighed af Gud Fader, da denne røst lød til ham fra den majestætiske herlighed: „Denne er min Søn, den elskede; i ham har jeg velbehag!“ Denne røst hørte vi lyde fra Himmelen, da vi var med ham på det hellige bjerg.“

[283] Hvor overbevisende end dette vidnesbyrd om visheden i den troendes håb var, fandtes der et endnu mere overbevisende i de profetiske vidnesbyrd, hvorved alles tro måtte blive bekræftet og sikkert grundfæstet. „Og nu står det profetiske ord så meget fastere for os,“ sagde Peter, „det gør I vel i at agte på som på et lys, der skinner på et mørkt sted, indtil dagen gryr og morgenstjernen oprinder i jeres hjerter. Og dette skal I først og fremmest vide, at ingen profeti i skriften lader sig tyde egenmægtigt. Thi aldrig er nogen profeti fremgået af et menneskes vilje, men drevne af Helligånden udtalte mennesker, hvad de fik fra Gud.“

Mens apostlen priste det „profetiske ord“ som en tryk vejleder i farefulde tider, advarede han alvorligt menigheden mod de falske profetiers fakkell, som „falske lærere“ ville løfte, når de ville liste „fordærlige vranglærdomme ind, idet de endog fornægter den Herre, som købte dem.“ Disse falske lærere, som opstår indenfor menigheden og af mange af deres brødre i troen regnes for at være sandfærdige, bliver af apostlen sammenlignet med „vandløse kilder og tåger, som driver for stormen; dem venter mørke og mulm.“ „Det sidste er blevet værre med dem end det første,“ erklærede han. „Thi

det havde været bedre for dem ikke at lære retfærdighedens vej at kende fremfor efter at have erkendt den da at vende sig bort fra det hellige bud, som blev dem overgivet.“

Idet Peter skuede ned gennem tiderne og så hen til tidens afslutning, blev det givet ham at skildre de forhold, der ville herske i verden ved Kristi genkomst. „I de sidste dage,“ skrev han, „skal der lyde spot fra spottere, der lever efter deres egne lyster og siger: „Hvad bliver det til med hans komme, som var forjættet? Fra den dag, vore fædre sov hen, er jo alt blevet ved at være, som det var fra skabelsens begyndelse.“ Men „når de siger: „Fred og ingen fare!“ da er undergangen pludselig over dem.“ 1 Tess. 5, 3. Dog ikke alle ville lade sig besnære ved fjendens list. Ved alle jordiske tings ende ville der være nogle trofaste, som kunne tyde tidernes tegn. Mens mange, der bekendte sig til troen, ville fornægte den ved deres gerninger, ville der blive en rest tilbage, som holdt ud indtil enden.

Peter bevarede håbet om Kristi genkomst levende i sit hjerte, og han forvissede menigheden om den sikre opfyldelse af Frelserens løfter: „Og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at hvor jeg er, dér skal også I være.“ Joh. 14, 3. For de prøvede og trofaste kunne det synes, som om han tøvede med sit komme, men apostlen forsikrede dem: „Herren nøler ikke med at opfylde forjættelsen (sådan som nogle anser det for nølen), men han har langmodighed med jer, da han ikke vil, at nogen skal fortages, men at alle skal nå til omvendelse. Men Herrens dag skal komme som en tyv; da skal himlene forgå med brag, og elementerne skal komme i brand og opløses, og jorden og alt menneskeværk på den skal brændes op.“

„Da nu alt dette går sin opløsning i møde, hvor bør I da ikke vandre i hellig livsførelse og gudsfrygt, mens I venter og fremskynder Guds dags komme, hvorved himlene skal komme i brand og opløses og elementerne komme i glød og smelte. Men efter hans forjættelse venter vi „nye himle og en ny jord“, hvor retfærdighed bor.“

„Derfor, I elskede! da I venter dette, så stræb efter at komme til at stå uplettede og dadelfri for ham i fred; og I skal betragte vor Herres langmodighed som udslag af hans frelsesvilje. Således har også vor elskede broder Paulus med den visdom, som blev ham givet, skrevet til jer. . . Da I nu, I elskede, har fået det at vide forud, skal I være på vagt, for at I ikke skal rives med af de tøjlesløses vildfarelser og

miste jeres fodfæste; I skal derimod vokse i vor Herres og Frelsers Jesu Kristi nåde og erkendelse.“

Efter forsynets vilje fik Peter lov at afslutte sin gerning i Rom, hvor kejser Nero gav befaling om, at han skulle kastes i fængsel, omtrent samtidig med Paulus' sidste fængsling. Således kom de to prøvede apostle, der på grund af deres virksomhed i mange år havde været skilt fra hinanden, til for sidste gang at vidne for Kristus i verdens hovedstad, og her kom de til at udgyde deres blod som udsæd til en stor høst af hellige og martyrer.

Siden Peter efter sin fornægtelse af Kristus atter var blevet antaget, havde han urokkeligt trodset farerne og havde udvist det største mod ved at prædike en korsfæstet, opstanden og himmelfaren Frelser. Mens han lå i sin celle, genkaldte han sig de ord, Kristus havde talt til ham: „Sandelig, sandelig siger jeg dig: da du var yngre, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du ville; men når du bliver gammel, skal du række dine hænder ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig derhen, hvor du ikke vil.“ Joh. 21, 18. Således havde Jesus ladet sin discipel få at vide, på hvilken måde han skulle dø, ja, han havde endog forudsagt, at hans hænder skulle strækkes ud på et kors!

Peter blev som jøde og udlænding dømt til at piskes og korsfæstes. Ved tanken om denne frygtelige død genkaldte apostlen sig i tankerne sin store synd, da han fornægtede Jesus i hans prøvelses time. Skønt engang så uvillig til at vedkende sig korset regnede han det nu for en glæde at give livet hen for evangeliet, men følte blot, at det for ham, som havde fornægtet sin Herre, var for stor en ære at få lov at dø på samme måde. Peter havde oprigtigt angret denne synd og havde fået tilgivelse af Kristus, som man kan se det af den ophøjede opgave, han havde fået: at vogte hjordens får og lam. Men han kunne aldrig tilgive sig selv. Ikke engang tanken om de frygtelige lidelser, han tilsidst skulle udstå, kunne mindske hans bitre sorg og anger. Som en sidste gunst bad han bødlerne om, at han måtte blive naglet til korset med hovedet nedad. Hans bøn blev tilstået, og på denne måde døde den store apostel Peter.

*

Dette kapitel er bygget over Peters andet brev

KAPITEL 53—JOHANNES, DEN ELSKEDE APOSTEL

Johannes udmærkes fremfor de andre disciple som „den discipel, Jesus, elskede.“ Joh. 21, 20. Han synes i særlig grad at have kunnet fryde sig ved Kristi venskab, og han fik mange beviser på Frelserens tillid og kærlighed. Han var en af de tre, der fik lov at være vidne til Kristi herlighed på forklarelsens bjerg og til hans dødsangst i Getsemane, og det var til hans omsorg, at vor Herre betroede sin moder i de sidste angstens timer på korset.

Frelserens kærlighed til den discipel, han elskede, blev gengældt med en glødende hengivenhed. Johannes klyngede sig til Kristus, som ranken klynger sig til den statelige søjle. For sin Mesters skyld trodsede han farerne i domshallen og blev stående ved korset, og ved meddelelsen om, at Kristus var opstanden, skyndte han sig til graven og overgik i sin iver endog den fyrige Peter.

Den tillidsfulde kærlighed og selvforglemmende hengivenhed, der viser sig i Johannes' liv og personlighed, er en lære af stor værdi for den kristne menighed. Johannes havde ikke af naturen det elskelige sind, som senere åbenbarede sig i hans liv. Han var ikke blot stolt, selvhævdende og ærgerrig, men også heftig, og han blev let fortørnet over krænkelser. Han og hans broder blev kaldt „Tordensønnerne“. Et vanskeligt sind, hævnlyst og trang til at kritisere fandtes altsammen hos den elskede discipel. Men bag alt dette skimtede den guddommelige Mester hans ildfulde, ærlige og elskende hjerte. Jesus dadlede ham for hans selvskhed, skuffede ham i hans ærgerrighed og prøvede hans tro. Men han åbenbarede ham det, hans sjæl hungrede efter: helliggørelsens skønhed og kærlighedens forvandlende magt.

Manglerne i Johannes' karakter blev særlig påfaldende ved flere lejligheder, mens han vandrede sammen med Frelseren. Engang sendte Kristus sendebud forud ind i en af samaritanernes byer for at bede beboerne gøre forberedelser til at modtage ham og hans disciple. Men da Frelseren nærmede sig byen, viste det sig, at det

[286]

var hans hensigt at drage videre derfra til Jerusalem. Dette vakte samaritanernes skinsyge, og i stedet for at indbyde ham til at blive en stund hos dem nægtede de at vise ham den høflighed, de ellers ville have udvist mod en alminde lig vejfarende. Jesus påtvinger sig aldrig nogen, og samaritanerne gik glip af den velsignelse, de ville have modtaget, hvis de havde tryglet ham om at være deres gæst.

Disciplene vidste, at det havde været Kristi hensigt at give samaritanerne en velsignelse ved sin nærværelse, og den kulde, skinsyge og uhøflighed, man viste deres Mester, fyldte dem med forundring og harme. Særlig Jakob og Johannes blev ophidsede. At han, som de ærede så højt, skulle udsættes for en sådan behandling, syntes dem at være en så stor uret, at den ikke kunne forbigås uden øjeblikkelig afstraffelse. I deres ivrighed udbrød de: „Herre! vil du, at vi skal byde ild fare ned fra Himmelen og fortære dem, således som Elias gjorde?“ idet de hentydede til tilintetgørelsen af de samaritanske hærførere og deres afdelinger, der blev sendt ud for at hente profeten Elias. De blev forundrede ved at se, at deres ord smertede Jesus, og endnu mere forundrede, da hans bebrejdende ord lød for deres øren: „I ved ikke, af hvilken ånd I er. Thi Menneskesønnen er ikke kommen for at ødelægge menneskeliv, men for at frelse dem.“ Luk. 9, 54-56.

Det hører ikke med til Kristi opgave at tvinge mennesker til at modtage ham. Det er Satan og mennesker, drevet af Satans ånd, som søger at tvinge samvittigheden. Under foregivende af nidkærhed for retfærdighedens sag bringer mennesker, der har sluttet forbund med onde engle, undertiden lidelser over deres medmennesker for at omvende dem til deres form for religiøsitet; men Kristus viser altid barmhjertighed, søger altid at vinde andre ved at åbenbare sin kærlighed. Han kan ikke give nogen rival adgang til sjælen og heller ikke tage imod en tjeneste, der deles med andre; han ønsker kun frivillig tjeneste, en villig overgivelse af hjertet under kærlighedens betvingende magt.

Ved en anden lejlighed fremkom Jakob og Johannes gennem deres moder med en anmodning, idet de bad om, at de måtte få lov til at indtage de højeste æresstillinger i Kristi rige. Trods Kristi gentagne belæring om, af hvilken art hans rige var, nærrede disse unge disciple stadig håbet om en Messias, der ville overtage tronen og kongelig magt i overensstemmelse med menneskers ønsker. Deres

moder, der ligesom de begærede rigets æresstillinger for sine sønner, bad således: „Sig, at mine to sønner må få sæde i dit rige, den ene ved din højre, den anden ved din venstre side.“

Men Frelseren svarede: „I ved ikke, hvad I beder om. Kan I tømme den kalk, som jeg skal tømme?“ De erindrede hans hemmelighedsfulde ord, der viste hen til trængsel og lidelser, men alligevel svarede de tillidsfuldt: „Ja, vi kan!“ De ville regne det for den største ære at vise deres troskab ved at få del i alt, hvad der skulle overgå deres Herre.

„Min kalk skal I vel tømme,“ erklærede Jesus, der foran sig så et kors i stedet for en trone og en forbryder på sin højre og sin venstre side. Jakob og Johannes skulle få del i lidelsen sammen med deres Mester den ene af dem bestemt til at lide en hastig død for sværdet, den anden til længst af alle disciplene at følge sin Mester under arbejde og vanære og forfølgelse. „Men sædet ved min højre og min venstre side står det ikke til mig at bortgive; men det gives til dem, hvem det er beredt af min Fader.“ Matt. 20, 21-23.

Jesus forstod bevæggrunden for deres an modning og iredtesatte på denne måde disciplene for deres hovmod og ærgerrighed: „I ved, at folkenes fyrster er strenge herrer over dem, og de store lader dem føle deres magt. Således skal det ikke være iblandt jer, men den, som vil være stor iblandt jer, han skal være jeres tjener; og den, som vil være den første iblandt jer, han skal være jeres træl. Ligesom Menneskesønnen ikke er kommen for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.“ Matt. 20, 25-28.

Anseelse indenfor Guds rige vindes ikke ved begunstigelse. Den hverken fortjenes eller modtages ved vilkårlig tildeling. Den hidrører fra karakterdannelsen. Kronen og tronen er kendetegnene på, at man er nået til en bestemt tilstand kendetegn på, at jeg'et er blevet overvundet ved vor Herres Jesu Kristi nåde.

Lang tid efter, da Johannes var nået til overensstemmelse med Kristus gennem lidelsernes fællesskab, åbenbarede Herren Jesus ham, hvad der skal til for at stå hans rige nær. „Den, der sejrer,“ siger Kristus, „ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min trone.“ Åb. 3, 21. Den, der står Kristus nærmest, bliver den, der har tilegnet sig mest af hans selvopofrende kærligheds ånd, en kærlighed, som „ikke praler, ikke opblæses, ... som ikke søger sit eget, ikke lader sig ophidse, ikke bærer nag“ (1 Kor. 13, 4. 5) en kærlighed, der bevæger

[287]

disciplen til ligesom hans Herre at give alt, at leve og arbejde og ofre indtil selve døden for menneskehedens frelse.

En anden gang under deres tidligere arbejde for evangeliet mødte Jakob og Johannes et menneske, der, skønt han ikke var en bekendende discipel af Kristus, dog uddrev djævlene i hans navn. Disciplene forbød manden at gøre dette og mente, at de handlede rigtigt herved. Men da de forelagde Kristus sagen, bebrejdede han dem og sagde: „I skal ikke hindre ham; thi der er ingen, som gør en undergerning i mit navn og snart efter kan tale ondt om mig.“ Mark. 9, 39. Ingen af dem, som på en eller anden måde viste Kristus venlighed, måtte afvises. Disciplene måtte ikke give efter for en snæversindet tankegang, men burde lægge den samme vidtrækkende medfølelse for dagen, som de havde set hos deres Mester. Jakob og Johannes havde ment, at de ved at standse denne mand havde gjort det til Herrens ære; men de begyndte at forstå, at de skinsygt vogtede over deres egen ære. De erkendte deres fejltagelse og tog imod irettesættelsen.

Kristi lære, der forkyndte ydmyghed og sagtmodighed og kærlighed som en væsentlig betingelse for at vokse i nåden og beredes til hans gerning, var til den største berigelse for Johannes. Han tilegnede sig enhver lærdom og søgte stadig at bringe sit liv i samklang med det guddommelige forbillede. Johannes var begyndt at skimte Kristi herlighed, ikke den jordiske pragt og magt, som han var oplært til at håbe på, men „en herlighed, som den enbårne Søn har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.“ Joh. 1, 14.

[288] Dybden og inderligheden i Johannes' hen-givenhed for sin Mester var ikke årsagen til Kristi kærlighed til ham, men virkningen af denne kærlighed. Johannes higede efter at blive som Jesus; og under Kristi kærligheds forvandlende indflydelse blev han selv sagtmodig og ydmyg. Hans eget jeg var skjult i Jesus. Fremfor alle sine meddisciple overgav Johannes sig til kraften i dette forunder lige liv. Han siger: „Livet blev åbenbaret, og vi har set det.“ „Thi af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde.“ 1 Joh. 1, 2; Joh. 1, 16. Johannes kendte Frelseren med en viden, der byggede på erfaring. Hans Mesters lærdomme var indtegnet i hans sjæl. Når han vidnede om Frelserens nåde, blev hans enkle sprog veltalende på grund af den kærlighed, der gennemstrømmede hele hans væsen.

Det var Johannes' dybe kærlighed til Kristus, der fik ham til altid at hige efter at være ham ganske nær. Frelseren elskede alle de tolv,

men Johannes havde det mest modtagelige sind. Han var yngre end de andre, og med mere af et barns tillidsfuldhed åb-nede han sit hjerte for Kristus. Derved kom han til at stå Kristus nærmere, og gennem ham blev Frelserens dybeste, åndelige lærdomme meddelt folket.

Jesus elsker dem, der fortæller om Faderen, og Johannes kunne tale om Faderens kærlighed som ingen af de andre disciple. Hvad han følte i sin egen sjæl, åbenbarede han for sine medmennesker, og han var selv et billede på de egenskaber, der er Guds. Herrens herlighed fik udtryk i hans ansigt. Skønheden i den hellighed, der havde forvandlet ham, skinnede med en kristus-lignende stråleglans fra hans ansigtstræk. Med tilbedelse og kærlighed betragtede han Frelseren, indtil det blev hans eneste ønske at blive Kristus lig og få fællesskab med ham, og i hans skikkelse genspejledes Mesterens billede.

„Se, hvor stor en kærlighed Faderen har vist os,“ sagde han, „at vi må kaldes Guds børn; og vi er det. ... I elskede, nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive. Men vi ved, at når han åbenbares, da skal vi blive ham lige, thi vi skal se ham, som han er.“ 1 Joh. 3, 1. 2.

KAPITEL 54—ET TROFAST VIDNE

Efter Kristi himmelfart fremstår Johannes som en trofast, alvorlig arbejder for Mesteren. Sammen med de andre disciple fik han del i udgydelsen af Helligånden pinedag, og med fornyet iver og kraft vedblev han at tale livets ord til folket og søgte at lede deres tanker hen til den usynlige. Han var en magtfuld prædikant, brændende i Ånden og dybt alvorlig. I et smukt sprog og med velklingende stemme fortalte han om Kristi ord og gerninger og talte på en måde, der gjorde dybt indtryk på dem, der hørte ham. Enkeltheden i hans ord, den ophøjede kraft i de sandheder, han forkyndte, og den glød, der kendetegnede hans lærdomme, gav ham adgang til alle samfundsklasser.

Apostlens liv stemte sammen med hans lære. Den kærlighed til Kristus, der brændte i hans hjerte, fik ham til at udrette et alvorligt, utrætteligt arbejde for sine medmenne sker, særlig for sine brødre inden for den kristne menighed.

Kristus havde befalet sine første disciple at elske hverandre, ligesom han havde elsket dem. Således skulle de overfor verden være vidnesbyrd om, at Kristus, herlighedens håb, levede i dem. „En ny befaling giver jeg jer,“ havde han sagt, „at I skal elske hverandre.“ Joh. 13, 34. På det tidspunkt, hvor disse ord blev sagt, kunne disciplene ikke forstå dem; men efter at de havde været vidner til Kristi lidelser, efter hans korsfæstelse og opstandelse og optagelse til Himmelen, og efter at Helligånden havde hvilet over dem på pinedag, fik de en klarere opfattelse af Guds kærlighed og af beskaffenheden af den kærlighed, de burde have til hinanden. Så kunne Johannes sige til sine meddisciple:

„Derved har vi lært kærligheden at kende, at han satte sit liv til for os; så er også vi skyldige at sætte livet til for brødrene.“

Efter udgydelsen af Helligånden, da disciplene gik ud for at forkynde en levende Frelser, var deres eneste ønske sjæles frelse. De frydede sig over glæden ved de helliges samfund. De var kærlige, omsorgsfulde, selvfornektende og villige til at bringe ethvert offer

for sandhedens sag. Under det daglige samkvem åbenbarede de den kærlighed, som Kristus havde indskærpet dem. Gennem uselviske ord og handlinger stræbte de efter at tænde den samme kærlighed i andre menneskers hjerter.

En sådan kærlighed burde de troende altid føle for hinanden. De burde gå frem i villig lydighed mod dette bud. Så tæt burde de være forenede med Kristus, at de ville være i stand til at opfylde alle hans krav. Deres liv burde herliggøre kraften hos en Frelser, der kan retfærdiggøre dem ved sin retfærd.

[290]

Men efterhånden forandrede dette sig. De troende begyndte at lede efter fejl hos andre. De opholdt sig ved fejltagelser, beskæftigede sig med ukærlig kritik og tabte Frelseren og hans kærlighed af syne. De blev mere omhyggelige med hensyn til ydre formaliteter og mere nøjeregnende, når det gjaldt teorier end udøvelsen af virksom tro. Af lutter iver for at dømme andre overså de deres egne vildfarelser. De mistede den broderkærlighed, som Kristus havde indskærpet dem, og hvad der var det allersørgeligste: de var sig ikke selv deres synd bevidst. De forstod ikke, at lykken og glæden forsvandt ud af deres liv, og at de ved at have lukket deres hjerter for Guds kærlighed snart ville komme til at vandre i mørke.

Johannes, som var klar over, at broderkærligheden var ved at svinde hen indenfor menigheden, påmindede de troende om den stadige nødvendighed af at nære denne kærlighed. Hans breve til menighederne er fyldt af denne tanke. „I elskede, lad os elske hverandre,“ skriver han, „thi kærligheden er af Gud, og enhver, der elsker, er født af Gud og kender Gud. Den, der ikke elsker, kender ikke Gud, thi Gud er kærlighed. Derved er Guds kærlighed blevet åbenbart iblandt os, at Gud har sendt sin Søn, den enbårne, til verden, for at vi skal leve ved ham. Deri består kærligheden: ikke i, at vi har elsket Gud, men i, at han elskede os og sendte sin Søn til soning for vore synder. I elskede, når Gud således elskede os, så er også vi skyldige at elske hverandre.“

Apostlen skriver om, i hvilken særlig betydning denne kærlighed skulle vise sig blandt de troende: „Det er et nyt bud, jeg skriver til jer; det viser sig som sandhed i ham og i jer, thi mørket viger, og det sande lys skinner allerede. Den, som siger, at han er i lyset, og dog hader sin broder, han er endnu i mørket. Den, som elsker sin broder, bliver i lyset, og han støder ikke an. Men den, der hader sin broder,

er i mørket og vandrer i mørket, og han ved ikke, hvor han går hen, thi mørket har blindet hans øjne.“

„Thi dette er det budskab, I har hørt fra begyndelsen, at vi skal elske hverandre.“ „Den, der ikke elsker, bliver i døden. Enhver, der hader sin broder, er en morder. . . . Derved har vi lært kærligheden at kende, at han satte sit liv til for os; så er også vi skyldige at sætte livet til for brødrene.“

Det er ikke verdens modstand, som er den største fare for Kristi menighed. Det er det onde, som næres i de troendes egne hjerter, som er årsag til deres værste ulykker, og som med den største sikkerhed forsinker Guds riges fremgang. Der findes ingen sikrere vej til at svække åndelighed end at nære misundelse, mistanke, kritik og formodninger om onde ting. På den anden side er det stærkeste vidnesbyrd om, at Gud har sendt sin Søn til verden, netop, at der består enighed og enhed blandt de mennesker af forskellig indstilling, som udgør hans menighed. Dette vidnesbyrd har enhver Kristi discipel ret til at bære. Men for at kunne gøre dette må de indordne sig under Kristi herredømme. Deres sind må omformes til at ligne hans og deres vilje til at blive som hans.

[291] „En ny befaling giver jeg jer,“ sagde Kristus, „at I skal elske hverandre: ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hver andre“. Joh. 13, 34. Hvilken vidunderlig udtalelse, men ak, hvor bliver den dårligt efterlevet! Indenfor Guds menighed i dag er der en sørgelig mangel på broderkærlighed. Mange, der hævder at elske Frelseren, elsker ikke hverandre. Vantro mennesker er på vagt for at se, om bekendende kristnes tro udøver en helliggørende indflydelse på deres liv, og de er ikke længe om at opdage sindets skrøbelighed og deres forkerte handlemåde. De kristne bør ikke give fjenden mulighed for at sige: Se, hvor disse mennesker, der står under Kristi banner, hader hin-anden! De kristne er alle medlemmer af én familie, de er alle børn af den samme himmelske Fader og har det samme velsignede håb om udødelighed. Det burde være et meget fast bånd, der knytter dem sammen.

Guds kærlighed kalder mest indtrængende på hjertet, når den vil have os til at åbenbare den samme milde barmhjertighed, som blev åbenbaret i Kristus. Kun den, som nærer uselvsk kærlighed til sin broder, har sand kærlighed til Gud. En sand kristen vil ikke godvilligt tillade en sjæl, som er i nød og fare, at fortsætte uden at blive advaret

og hjulpet. Han vil ikke føle sig hævet over de vildfarne, så de styrter sig endnu dybere ud i ulykke og modløshed eller falder på Satans slagmark.

De, der aldrig har erfaret Kristi milde, overtalende kærlighed, kan ikke lede andre til livets kilde. Hans kærlighed i hjertet er en tvingende magt, som bringer mennesker til at åbenbare ham i deres samtale, i et kærligt, medfølelsefuldt sind og ved at højne livet for dem, som de kommer sammen med. Kristne arbejdere, hvis bestræbelser skal lykkes, må kende Kristus; og for at kende ham må de kende hans kærlighed. I Himmelen måles deres brugbarhed som tjenere efter deres evne til at elske, som Kristus elskede, og til at tjene, som han tjente.

„Lad os ikke elske med ord, ej heller med tunge,“ skriver apostlen, „men i gerning og sandhed.“ Fuldkommenheden i en kristens sindelag er opnået, når tilskyndelsen til at hjælpe og velsigne stadig vælder frem i hans sjæl. Det er, når den troendes sjæl stadig ånder i denne kærlighedens luft, at den bliver til „en duft af liv til liv“ og gør det muligt for Gud at velsigne hans værk.

Den højeste kærlighed til Gud og uselvisk kærlighed til andre dette er den bedste gave, vor himmelske Fader kan skænke os. Denne kærlighed er ikke nogen stemning, men en guddommelig leveregel og en bestandig kraft. Et hjerte, som ikke er helliggjort, kan hverken skabe eller frembringe den. Den findes kun i det hjerte, hvor Jesus hersker. „Vi elsker ham, fordi han elskede os først.“ I et hjerte, som er genfødt ved Guds nåde, er kærlighed det herskende grundlag for handlingerne. Den ændrer sindet, behersker stemningerne, er herre over lidenskaberne og forædler følelserne. Når denne kærlighed næres i sjælen, gør den livet skønnere og øver en forædlende påvirkning på alle ens omgivelser.

Johannes stræbte efter at bringe de troende til at fatte de ophøjede rettigheder, der ville tilfalde dem ved at udøve kærlighedens lov. Når denne forløsende kraft fyldte hjertet, ville den blive herre over alle andre bevæggrunde og hæve ham, der ejede den, op over alle verdens fordærlige påvirkninger. Og når denne kærlighed fik lov til at være enerådende og blev drivkraften i deres liv, så ville deres tro og tillid til Gud og hans handling med dem blive fuldkomne. Så ville de komme til ham i troens fulde tillid og vide, at de fra ham ville komme til at modtage alt, hvad der behøvedes for deres nuværende

og evige vel. „Dermed er kærligheden blevet fuldkommet hos os,“ skrev han, „at vi har frimodighed på dommens dag, thi som han er, således er også vi i denne verden. Frygt er ikke i kærligheden, men den fuldkomne kærlighed driver frygten ud.“ „Og dette er den tillid, vi har til ham, at når vi beder om noget efter hans vilje, hører han os; og når vi ved, at han hører os, ... så ved vi også, at vi allerede har fået opfyldt, hvad vi bad ham om.“

„Men synder nogen, så har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige; og han er soning for vore synder, ja, ikke alene for vore, men også for hele verdens.“ „Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renses os fra al uretfærdighed.“ Betingelserne for at opnå Guds nåde er enkle og rimelige. Herren forlanger ikke, at vi skal udrette et eller andet vanskeligt for at få tilgivelse. Vi behøver ikke at foretage lange og trættende pilgrimsrejser eller gøre bod under lidelser for at anbefale vore sjæle til Himmels Gud eller for at sone vore overtrædelser. Den, som bekender og slipper sin synd, skal finde nåde. Ordsp. 28, 13.

I de himmelske boliger er Kristus sin menigheds talsmand; her går han i forbøn for dem, for hvem han har betalt forløsningens pris med sit blod. Hverken århundreder eller tidsaldre kan udslette virkningen af hans forsoningsoffer. Hverken liv eller død, det høje eller det dybe kan skille os fra Guds kærlighed, som er i Kristus Jesus; ikke fordi vi holder ham så fast, men fordi han holder os så fast. Hvis vor frelse var afhængig af vore egne bestræbelser, kunne vi ikke blive frelst; men den er afhængig af ham, der står bag alle løfterne. Vort greb om ham kan synes svagt, men hans kærlighed er ligesom en ældre broders; så længe vi holder forbindelsen med ham, kan ingen rive os ud af hans hånd.

Efter som årene gik og de troende voksede i antal, arbejdede Johannes med øget troskab og inderlighed for sine brødre. Tiderne var farefulde for menigheden. Alle vegne forekom Satans forblindelser. Ved fejlagtige fremstillinger og falskhed søgte Satans udsendinge at vække modstand mod Kristi lære, og som følge heraf bragte vildfarelser og uenighed menigheden i fare. Nogle, der bekendte sig til Kristus, hævdede, at hans kærlighed frigjorde dem fra lydighed mod Guds bud. På den anden side var der mange, der lærte, at det var nødvendigt at overholde de jødiske skikke og formaliteter; at en ren

og skær overholdelse af loven uden tro på Jesu blod var tilstrækkelig til at blive frelst. Nogle mente, at Kristus var et godt menneske, men benægtede hans guddommelighed. Andre, der foregav at være tro mod Guds sag, var bedragere, og ved deres liv fornægtede de Kristus og hans evangelium. Ved selv at leve i synd bragte de vildfarelser ind i menigheden. Derved blev mange ført ind i tvivlens og vildfarelsens labyrint.

Johannes blev dybt bedrøvet, når han så, hvorledes disse giftige vildfarelser sneg sig ind i menigheden. Han så, hvilke farer menigheden var udsat for, og han imødegik den kritiske situation både omgående og beslutsomt. Johannes' breve ånder kærlighed. Det er næsten, som om han skrev med en pen, der var dyppet i kærlighed. Men når han kom i berøring med dem, der brød Guds bud, men dog hævdede, at de levede uden synd, tøvede han ikke med at advare dem mod deres frygtelige selvbedrag.

[293]

Da han skrev til en medarbejder i tjenesten for evangeliet, en både anset og indflydelsesrig kvinde sagde han: „Thi mange forførelse er draget ud i verden, og de bekender ikke, at Jesus er Kristus, kommen i kødet. Sådan er forførelsen og antikrist. Agt vel på jer selv, at I ikke skal miste det, vi nåede ved vort arbejde, men få fuld løn. Enhver, der „går videre“ og ikke bliver i Kristi lære, har ikke Gud; den, der bliver i Kristi lære, har både Faderen og Sønnen. Hvis nogen kommer til jer og ikke fører denne lære, ham skal I ikke give husly og ikke byde velkommen. Thi den, som byder ham velkommen, gør sig medansvarlig i hans onde gerninger.“

Ligesom den elskede discipel er vi berettigede til at foretage den samme vurdering af dem, der hævder at leve et liv i Kristus, mens de overtræder Guds lov. I disse sidste tider forekommer der onder, som ligner dem, der truede den første menigheds trivsel; og man handler klogt i at lægge omhyggeligt mærke til apostlen Johannes' belæring på dette punkt. „I skal være barmhjertige,“ lyder råbet alle vegne, særlig fra dem, der foregiver at være hellige. Men ægte barmhjertighed er for ren til at kunne skjule en synd, der ikke er angret. Skønt vi skal elske de sjæle, for hvem Kristus døde, skal vi ikke gå på akkord med synden. Vi skal ikke gøre fælles sag med disse oprørske og kalde dette for kærlighed. Gud kræver, at hans folk i disse tider skal stå lige så fast ved det rette, som Johannes gjorde det for at modarbejde sjælsødelæggende vildfarelser.

Apostlen lærer os, at selv om vi bør udvise kristelig hensynsfuldhed, så har vi ret til at behandle synden og synderne uden omsvøb, og at dette ikke er i modstrid med sand kærlighed. „Enhver, der gør synd, begår dermed også lovbrud, ja, synd er lovbrud. Og I ved, at han åbenbares, for at han skulle bære synden; og der er ikke synd i ham. Enhver, der bliver i ham, synder ikke; enhver, der synder, har hverken set ham eller kendt ham.“

Som vidne for Kristus indlod Johannes sig ikke i nogen ordstrid eller trættende diskussion. Han forkyndte det, han kendte, det, han havde set og hørt. Han havde levet i nær forbindelse med Kristus, havde lyttet til hans lære, havde været vidne til hans vældige undergerninger. Kun få kunne se skønheden i Kristi karakter, som Johannes så den. For ham var mørket veget bort, over ham strålede det sande lys. Hans vidnesbyrd om Frelserens liv og død var klart og stærkt. Han talte af sit hjertes overflod, hans hjerte strømmede over af kærlighed til Frelseren og ingen magt kunne standse ham.

„Det, der var fra begyndelsen, det, vi har hørt, det, vi har set med vore øjne, det, vi skuede og vore egne hænder følte på,“ erklærede han, „ja, om livets ord, . . . det, vi altså har set og hørt, forkynder vi også jer, for at også I må have fællesskab med os, og vort fællesskab er med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus.“

Sådan kan enhver sand troende gennem egne erfaringer blive i stand til at „besegle, at Gud er sanddru.“ Joh. 3, 33. Han kan blive et vidnesbyrd om det, han har set og hørt og følt af Kristi kraft.

*

Dette kapitel er bygget over Johannes' breve

KAPITEL 55—FORVANDLET VED NÅDEN

Disciplen Johannes' liv er et billede på sand helliggørelse. I de år, hvor han levede Kristus så nær, fik han ofte advarsler og påmindelser af Frelseren, og han tog imod disse tilrettevisninger. Efter som Kristi guddommelige natur åbenbares for ham, så Johannes sin egen ufuldkommenhed og følte sig ydmyget herved. Som modsætning til sit eget heftige sind så han dag efter dag Jesu kærlighed og langmodighed og hørte hans lære om ydmyghed og tålmodighed. Dag efter dag blev hans hjerte draget mod Kristus, indtil han tabte sig selv af syne i sin kærlighed til Mesteren. Den kraft og mildhed, den majestæt og sagtomodighed, den styrke og tålmodighed, som han så i Guds Søns daglige liv, fyldte hans sjæl med beundring. Han overgav sit stridige, ærgerrige sind til Kristi forvandlende kraft, og Guds kærlighed bevirkede en omdannelse af hans personlighed.

En slående modsætning til den helliggørelse, der foregik i Johannes' liv, finder vi i det, der skete med hans meddiscipel Judas. Judas hævdede ligesom Johannes at være Kristi discipel, men han ejede kun en ydre gudsfrygt. Han var ikke ufølsom for skønheden i Kristi personlighed, og ofte, når han lyttede til Frelserens ord, følte han sig overbevist; men han ville ikke ydmyge sig og bekende sine synder. Ved at modstå den guddommelige påvirkning vanærede han den Mester, som han foregav at elske. Johannes kæmpede ærligt mod sine fejl, men Judas trodsede sin samvittighed og gav efter for fristelserne, hvorved hans onde vaner blev mere og mere indgroede. Det stemte ikke overens med hans ønsker og hensigter at omsætte de sandheder, Kristus lærte, i gerning, og han kunne ikke få sig selv til at opgive sine planer for at modtage visdom fra Himmelen. I stedet for at vandre i lyset valgte han at vandre i mørket. Ondt begær, gerrighed, hævngherrighed, mørke og uvillige tanker nærmedes i hans sind, indtil Satan fik det fulde herredømme over ham.

Johannes og Judas er repræsentanter for dem, der hævder at være Kristi disciple. De havde begge samme lejlighed til at granske og følge det guddommelige forbillede. Begge havde de nær forbindelse

[295] med Jesus og nød godt af at lytte til hans undervisning. Begge havde alvorlige mangler i deres karakter, og begge havde adgang til Guds nåde, som forvandler sindet. Men mens den ene af dem i ydmyghed lyttede til Jesus, afslørede den anden, at han ikke var en ordets gører, men kun en hører. Den ene, som daglig fornægtede sig selv og overvandt synden, blev helliggjort ved sandheden; den anden, som kæmpede mod nådens forvandlende kraft og hengav sig til egoistiske ønsker, endte i Satans trældom.

En sådan karakterforandring, som man møder i Johannes' liv, vil altid være frugten af et liv i samfund med Kristus. Der kan findes udprægede mangler i et menneskes karakter, men hvis han bliver Kristi sande discipel, vil Guds nådes kraft alligevel forvandle og helliggøre ham. Ved som i et spejl at se Herrens herlighed vil han forvandles fra herlighed til herlighed, indtil han kommer til at ligne ham, som han tilbeder.

Johannes blev en lærer i helliggørelse, og i sine breve til menighederne opstillede han ufravigelige regler for, hvordan en kristen bør leve. „Enhver, der har dette håb til ham,“ skriver han, „renser sig selv, ligesom han er ren.“ Joh. 3, 3. „Den, der siger, at han bliver i ham, han er også selv skyldig at vandre således, som han vandrede.“ Joh. 2, 6. Han lærte, at en kristen må være ren i sit sind og sit liv. Han må aldrig lade sig nøje med tomme erklæringer. Ligesom Gud er hellig indenfor sit område, sådan skal det faldne menneske ved troen på Kristus være hellig indenfor sit område.

„Thi dette er Guds vilje, at I helliggøres,“ skrev apostlen Paulus. 1 Tess. 4, 3. Menighedens helliggørelse er Guds formål med hele hans handlemåde overfor sit folk. Han har fra evighed udvalgt dem, for at de skal være hellige. Han hengav sin Søn for deres skyld, for at de måtte blive helliggjorte ved lydighed mod sandheden og frigøres for al selvets smålighed. Han kræver et personligt arbejde af dem, en personlig overgivelse. Gud kan kun blive æret i dem, der bekender at tro på ham, hvis de bliver omdannede til hans billede og lader sig beherske af hans Ånd. Så kan de som vidner for Frelseren lade andre forstå, hvad Guds nåde har udrettet for dem.

Sand helliggørelse bevirkes ved, at kærligheden omsættes i gerninger. „Gud er kærlighed, og den, som bliver i kærligheden, bliver i Gud, og Gud bliver i ham.“ 1 Joh. 4, 16. Hvis Kristus bor i et menneskes hjerte, vil dette menneske leve et gudfrygtigt liv. Dets

karakter vil blive lutret, forædlet og herliggjort. Den rene lære vil forenes med retfærdighedens gerninger; Himmels bud vil forene sig med fromme handlinger.

De, som ønsker at opnå helliggørelsens velsignelser, må først lære selvfornektelsens betydning. Kristi kors er det afgørende støt-tepunkt, og heraf afhænger „uden mål og måde en evig vægt af herlighed.“ 2 Kor. 4, 17. „Hvis nogen vil gå i mit spor,“ siger Kristus, „skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig.“ Matt. 16, 24. Det er ved duften af vor kærlighed til andre, at vor kærlighed til Gud åbenbares. Det er udholdenhed i tjenesten, som bringer sjæ-len hvile. Det er ved ydmygt, flittigt og trofast arbejde, at det skal gå Israel vel. Gud opretholder og styrker den, der er villig til at følge Kristus efter.

Helliggørelse opnås ikke i løbet af et øjeblik, en time, en dag, men i løbet af et helt liv. Den vindes ikke ved en lykkelig stemning, men er frugten af bestandig at afdø fra synden og leve for Kristus. Uret kan ikke gøres god igen, og heller ikke kan sindet omskabes ved svage, periodiske bestræbelser. Det er kun ved langvarige og udholdende bestræbelser, hård disciplin og alvorlig kamp, at vi kan sejre. Vi ved ikke den ene dag, hvor hård kampen vil blive den næste. Så længe Satan regerer, må vi undertrykke vort eget jeg og overvinde skødesynder. Så længe vi lever, vil der ikke blive nogen stands-ning, intet punkt, hvortil vi kan nå og sige: nu har jeg nået det! Helliggørelse er frugten af livsvarig lydighed.

[296]

Ingen af apostlene eller profeterne hævdede at være syndfri. Mennesker, der har levet Gud allernærmest, mennesker, der hellere ville ofre selve livet end bevidst begå noget forkert, mennesker, som Gud har hædret med guddommeligt lys og kraft, har indrømmet deres naturs syndighed. De har ikke sat deres lid til sig selv, de har ikke påberåbt sig nogen egen retfærdighed, men har fuldt ud stolet på Kristi retfærdighed.

Således vil det gå alle, der ser Kristus. Jo nærmere vi kommer Jesus, og jo klarere vi fatter hans væsens renhed, jo tydeligere vil vi komme til at se syndens overvældende syndighed, og jo mindre vil vi føle trang til at prise os selv. Stadig må sjælen stræbe hen mod Gud, stadig må der ske en alvorlig, smertelig bekendelse af synden og en ydmygelse af hjertet overfor ham. Ved hvert skridt fremad i vore erfaringer som kristne vil vor anger blive dybere. Vi vil føle,

at vi kun magter noget ved Kristi hjælp, og vi må med apostlen erkende: „Thi jeg ved, at i mig, det vil sige i mit kød, bor der intet godt.“ Rom. 7, 18. „Men det være langt fra mig at rose mig af noget andet end vor Herres Jesu Kristi kors, ved hvem verden er korsfæstet for mig, og jeg for verden.“ Gal. 6, 14.

Lad blot de engle, som skal berette, skrive historien om Guds folks hellige kampe og strid. Lad dem berette om deres tårer og bønner, men lad ikke Gud blive vanæret ved denne erklæring fra menneskers læber: „Jeg er uden synd; jeg er hellig.“ Helliggjorte mennesker vil aldrig formaste sig til at fremkomme med den slags udtalelser.

Apostlen Paulus var blevet henrykket til den tredje Himmels og havde set og hørt ting, som der ikke kunne gives udtryk for, men dog lyder hans fordringsløse erklæring således: „Ikke at jeg allerede har grebet det eller allerede er blevet fuldkommen, men jeg jager derefter.“ Lad Himmels engle skrive om Paulus' sejr, når han kæmpede troens gode strid. Lad Himmelen fryde sig over hans faste skridt mod Himmelen og over, at han med sejrsprisen for øje regner alt andet for skarn. Englene fryder sig over at berette om hans sejr, men Paulus praler ikke af det, han har vundet. Paulus har den samme indstilling, som enhver Kristi discipel burde have, når han strider sig frem i kampen for at vinde udødelighedens krone.

Lad blot dem, der føler sig tilbøjelige til at hævde deres egen fromhed, se ind i Guds lovs spejl. Når de ser dens vidtrækkende krav og forstår, hvordan den gransker hjertets tanker og hensigter, vil de ikke mere prale af syndfrihed. „Hvis vi siger, at vi ikke har synd,“ siger Johannes, som ikke skiller sig ud fra brødrene, „så bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os.“ 1 Joh. 1, 8. „Hvis vi siger, at vi ikke har syndet, så gør vi ham til en løgner, og hans ord er ikke i os.“ „Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renser os fra al uretfærdighed.“ 1. Joh. 1, 10. 9.

[297] Der findes nogle, der regner sig for hellige. De erklærer, at de helt tilhører Herren, og hævder at være berettigede til Guds forjættelser, skønt de nægter at vise lydighed mod hans bud. Disse lovens overtrædere gør krav på alt det, der er lovet Guds børn; men dette er anmasselse fra deres side, for Johannes siger os, at den sande kærlighed til Gud viser sig i lydighed mod hans bud. Det er ikke

nok teoretisk at tro sandheden, at give sig ud for at tro på Kristus, at tro, at Jesus ikke er nogen bedrager, og at Bibelens religion ikke er en snedigt opfundet fabel. „Den, der siger: „Jeg kender ham,“ og ikke holder hans bud,“ skrev Johannes, „han er en løgner, og i ham er sandheden ikke; men den, der holder hans ord, i ham er sandelig Guds kærlighed blevet fuldkommet. Derpå kender vi, at vi er i ham.“ 1 Joh. 2, 4. 5. „Og den, der holder hans bud, bliver i Gud, og Gud i ham.“ 1 Joh. 3, 24.

Johannes lærte ikke, at frelsen skulle fortjenes gennem lydighed, men at lydigheden skulle være troens og kærlighedens frugt. „I ved, at han åbenbares, for at han skulle bære synden,“ sagde han, „og der er ikke synd i ham. Enhver, der bliver i ham, synder ikke; enhver, der synder, har hverken set ham eller kendt ham.“ 1 Joh. 3, 5. 6. Hvis vi bliver i Kristus, hvis Guds kærlighed bor i hjertet, vil vore følelser, vore tanker og vore handlinger være i overensstemmelse med Guds vilje. Det helliggjorte hjerte er i overensstemmelse med Guds lovs forskrifter.

Der er mange, som kun har lidt fred eller glæde, skønt de stræber efter at adlyde Guds bud. Denne manglende erfaring skyldes, at de ikke udøver tro. De vandrer ligesom i et øde land, en udtørret ørken. De kræver kun lidt, skønt de kunne kræve meget; thi der findes ingen grænse for Guds forjættelser. Den slags mennesker er ikke den rette slags repræsentanter for den helliggørelse, der fremkommer ved at være lydige mod sandheden. Herren vil, at alle hans sønner og døtre skal være lykkelige, trygge og lydige. Ved at handle i tro kommer den troende til at eje disse velsignelser. Ved tro kan enhver ufuldkommenhed i karakteren blive afhjulpet, enhver tilsmudsning blive rensset, enhver fejl rettet og enhver udmærket egenskab blive udviklet.

Bøn er det middel, Himmelen har anvist os til at vinde sejr i striden mod synd og til udvikling af en kristen personlighed. Den guddommelige påvirkning, der kommer som svar på troens bøn, vil i den bedendes sjæl opfylde alt det, han trygler om. Vi kan bede om syndernes forladelse, om et kristent sindelag, om visdom og styrke til at gøre Guds gerning og om enhver gave, han har lovet os; og hans løfte lyder: „I skal få!“

Det var på bjerget sammen med Gud, at Moses så forbilledet til den vidunderlige bygning, hvor Guds herlighed skulle dvæle. Det

er på bjerget sammen med Gud, i det lønlige samfund med ham at vi skal komme til at skue hans herlige mål for menneskeslægten. Gennem alle tider har Gud ved hjælp af samfund med Himmelen udvirket, hvad han ville gøre for sine børn, ved gradvis at åbne deres øjne for nådens lærdomme. Hans måde at meddele os sandheden på skildres i disse ord: „Som morgenrøden er hans opgang vis.“ Hoseas 6, 3. Den, som vælger sin plads, hvor Gud kan oplyse ham, går frem, så at sige, fra morgengryets delvise mørke til middagens fulde stråleglans.

[298] Sand helliggørelse betyder fuldkommen kærlighed, fuldkommen lydighed, fuldkommen overensstemmelse med Guds vilje. Vi skal helliges til Gud gennem lydighed mod sandheden. Vor samvittighed må lutres fra døde gerninger for at tjene den levende Gud. Vi er endnu ikke fuldkomne, men vi har retten til at frigøre os for jeg'ets og syndens forviklinger og nå frem til fuldkommenhed. Det er store muligheder, høje og hellige egenskaber, der kan opnås af alle.

Grunden til, at mange i denne tidsalder ikke gør større fremskridt i livet med Gud, er, at de fortolker Guds vilje som netop det, de selv ønsker at gøre. Mens de følger deres egne ønsker, smigrer de sig med, at de retter sig efter Guds vilje. De har ingen kamp med deres eget jeg. Der er andre, som for en tid kæmper med held mod deres egoistiske begær efter fornøjelser og magelighed. De er oprigtige og ærlige, men de bliver trætte af de langvarige anstrengelser, af at dø daglig, af den endeløse strid. Ladheden synes tiltrækkende, at døde sit eget jeg utiltalende, og de lukker deres døsig øjne og ligger under for fristelsens magt i stedet for at modstå den.

De retningslinjer, der findes i Guds ord, levner ingen plads til et kompromis med det onde. Guds Søn åbenbarede, for at han skulle drage alle til sig. Han kom ikke for at dysse verden i søvn, men for at vise hen til den snævre vej, ad hvilken alle må vandre for at nå til portene i Guds stad. Hans børn må følge efter, hvor han har vist vejen. Hvor meget der end skal ofres af behageligheder eller hensyntagen til selvet, hvor meget det end skal koste af slid og lidelse, så må de fortsætte med den stadige kamp mod selvet.

Den største hyldest, mennesker kan bringe Gud, er at blive indviede redskaber, som han kan bruge i sit arbejde. Tiden går hastigt over i evigheden. Lad os ikke forholde Gud det, som tilhører ham. Lad os ikke nægte ham det, som, skønt det ikke kan gives, uden at

det koster noget, ikke kan tilbageholdes uden at blive til vor ødelæggelse. Han beder om hele vort hjerte. Lad ham få det; det er jo hans, både i kraft af skabelsen og forløsningen. Han beder om dine intellektuelle evner. Lad ham få dem; de tilhører ham. Han beder om dine penge. Lad ham få dem; de tilkommer jo ham. „I tilhører ikke jer selv. I er jo købt og prisen betalt.“ 1 Kor. 6, 19. 20. Gud kræver troskab af en helliggjort sjæl, som har beredt sig til at tjene ham ved at udøve den tro, som virker ved kærlighed. Han foreholder os det højeste ideal, ja, endog fuldkommenhed. Han beder os om helt at leve for ham i denne verden, ligesom han lever for os hos Faderen.

„Thi dette er Guds vilje“ med jer, „at I helliggøres.“ 1 Tess. 4, 3. Er det også din vilje? Dine synder kan forekomme dig som bjerge; men hvis du ydmyger dig og bekender dine synder i tillid til en korsfæstet og opstanden Frelser, så vil han tilgive dig og rense dig fra al uretfærdighed. Gud kræver, at du fuldstændig retter dig efter hans lov. Denne lov er som genlyden af hans røst, som siger: „Mere hellig, ja, endnu mere hellig!“ Begær Kristi nådes fylde. Lad dit hjerte fyldes med inderlig længsel efter hans retfærdighed, som ifølge Guds ord virker til fred, og som giver ro og tryghed for evigt.

Når din sjæl længes efter Gud, vil du få mere og mere af hans nådes uransagelige rigdomme. Mens du betragter disse rigdomme, vil du komme til at eje dem og åbenbare betydningen af Frelserens sonoffer, beskærmelsen ved hans retfærdighed, hans visdoms fylde og hans magt i at fremstille dig for Faderen „uplettet og dadelfri.“ 2 Pet. 3, 14.

KAPITEL 56—PATMOS

Der var nu gået mere end et halvt århundrede siden oprettelsen af den kristne menighed. I hele denne tid havde evangeliets budskab bestandig mødt modstand. Dets fjenders bestræbelser var aldrig blevet svagere, og til sidst var det lykkedes dem at indrullere den romerske kejsers magt mod de kristne.

Under den påfølgende frygtelige forfølgelse gjorde apostlen Johannes meget for at befæste og styrke de kristne i deres tro. Hans vidnesbyrd var af en sådan art, at hans modstandere ikke kunne bestride det, og det hjalp hans brødre til med mod og troskab at møde de trængsler, der kom over dem. Når de kristnes tro kunne synes at vakle under den voldsomme modstand, plejede Jesu gamle, prøvede tjener med kraft og veltalenhed at gentage fortællingen om den korsfæstede og opstandne Frelser. Hans tro vaklede aldrig, og stadig lød det samme glædelige budskab fra hans læber: „Det, der var fra begyndelsen, det, vi har hørt, det, vi har set med vore egne øjne, det, vi skuede og vore egne hænder følte på, ja, om livets ord; det, vi altså har set og hørt, forkynder vi jer.“ 1 Joh. 1, 1-3.

Johannes nåede en meget høj alder. Han var vidne til Jerusalems ødelæggelse og tilintetgørelsen af det prægtige tempel. Som den sidste overlevende af de disciple, der havde kendt Frelseren indgående, havde hans budskab stor betydning ved forkyndelsen af den kendsgerning, at Jesus var Messias og verdens Frelser. Ingen kunne være i tvivl om hans oprigtighed, og gennem hans undervisning blev mange ført til at omvende sig fra vantroen.

De jødiske ledere var fulde af bittert had mod Johannes på grund af hans usvigelige troskab mod Kristi sag. De erklærede, at deres anstrengelser mod de kristne ikke ville føre til noget, så længe Johannes' vidnesbyrd blev ved med at lyde i folkets øren. Hvis Jesu undere og lære skulle glemmes, måtte det dristige vidnes stemme bringes til tavshed.

Følgelig blev Johannes kaldt til Rom for at stå til regnskab for sin tro. Her blev apostlens lærdomme i fordrejet skikkelse fremstillet

for øvrigheden. Falske vidner beskyldte ham for at udbrede oprørske vildfarelser. Ved disse anklager håbede hans fjender at volde apostlens død.

[300]

Johannes forsvarede sig klart og overbevisende, og så enkelt og enfoldigt, at hans ord havde den stærkeste virkning. Hans tilhørere var forundrede over hans visdom og veltalenhed. Men jo mere overbevisende hans vidnesbyrd lød, jo dybere blev hans modstanderes had. Kejser Domitian blev aldeles rasende. Han kunne hverken modbevise Kristi trofaste talsmands ord eller måle sig med den kraft, der var over hans forkyndelse af sandheden; men alligevel besluttede han, at han ville bringe hans røst til at forstumme.

Johannes blev kastet i en kedel med kogende olie, men Herren bevarede sin trofaste tjeners liv, ligesom han bevarede de tre hebræere i den gloende ovn. Da disse ord lød: „Således skal alle omkomme, som tror på denne bedrager, Jesus Kristus fra Nazaret! erklærede Johannes: „Min Mester tålte tålmodigt alt, hvad Satan og hans engle kunne opfinde for at ydmyge og pine ham. Han gav sit liv for at frelse verden. Det er en ære for mig at få lov at lide for hans skyld. Jeg er et svagt syndigt menneske. Kristus var hellig, uskyldig og ubesmittet. Han syndede ikke, og der blev ikke fundet svig i hans mund!“

Disse ord gjorde deres virkning, og Johannes blev fjernet fra kedlen af de samme mænd, der havde kastet ham i den. Men atter ramte forfølgelsens tunge hånd apostlen. På kejserens befaling blev Johannes forvist til øen Patmos, dømt „for Guds ords og Jesu vidnesbyrds skyld.“ Åb. 1, 9. Hans fjender mente, at hans indflydelse ikke læn-gere ville mærkes herfra, og at han til sidst ville dø af denne tilværelses hårdhed og nød.

Patmos, en øde, klippefuld ø i Ægæerhavet, var af den romerske øvrighed blevet udvalgt til forvisningssted for forbrydere; men for Guds tjener blev dette uhyggelige sted til selve Himmelens port. Her, hvor han var udelukket fra verdens travle liv og fra tidligere dages aktive arbejde, havde han samfund med Gud og Kristus og de himmelske engle, og fra dem modtog han be-læring for menigheden i al fremtid. De be-givenheder, der ville finde sted ved afslutningen af denne verdens historie, blev skildret for ham; og her nedskrev han de syner, han fik fra Gud. Da hans stemme ikke længere kunne vidne for ham, som han elskede og tjente, måtte de budskaber, han

modtog på denne øde kyst, gå ud i verden som en brændende lampe og forkynde Herrens vilje med hensyn til alle jordens folkeslag.

Blandt Pasmos' klipper og klinter havde Johannes samfund med sin Skaber. Han genoplevede sit liv i erindringen, og ved tanken om de velsignelser, han havde modtaget, fyldtes hans hjerte af fred. Han havde levet en kristens liv, og han kunne sige med tro: „Vi ved, at vi er gået over fra døden til livet.“ 1 Joh. 3, 14. Således gik det ikke den kejser, der havde forvist ham. Han kunne kun se tilbage på krige og blodsudgydelse, på forladte hjem, på grædende enker og faderløse børn, resultatet af hans ærgerrige stræben efter fremragende overlegenhed.

[301] I sin afsondrethed kunne Johannes på mere nært hold end nogen sinde før studere virkningerne af Guds magt, som den skildres i naturens bog og de inspirerede skrifter. Det var for ham en fryd at grunde over skaberværket og tilbede den himmelske bygmester. I tidligere tider havde synet af skov-klædte bjerge, grønne dale og frugtbare sletter mødt hans blik, og det havde altid været hans glæde at spore Skaberens visdom og kyndighed. Nu var han omgivet af steder, der for mange ville forekomme uhyggelige og uinteressante; men for Johannes var det anderledes. Skønt hans omgivelser måske var golde og øde, så var den blå himmel over hans hoved lige så klar og skøn som himmelen over hans elskede Jerusalem. I de vilde, forrevne klipper, i det hemmelighedsfulde dyb, i himmelhvælvningens herlighed læste han betydningsfulde lærdomme. Alt vidnede om Guds magt og storhed.

Rundt omkring sig så apostlen vidnesbyrd om den syndflod, der havde oversvømmet jorden, fordi dens beboere havde vovet at overtræde Guds lov. Klipperne, der var væltet op fra det store dyb og fra jorden ved vandenes vældige kraft, fik ham til levende at mindes denne frygtelige tilkendegivelse af Guds vrede. Gennem mange vandes lyd hvor dybet kaldte på dybet hørte profeten Skaberens røst. Havet, der blev pisket til skum af de ubarmhjertige storme, blev for ham et billede på den krænkede Guds harme. De mægtige bølger, der i deres frygtindgydende bevægelse dog blev holdt indenfor bestemte grænser, som var fastsat af en usynlig hånd, talte om den evige magts herre-dømme. Som modsætning hertil blev han klar over de dødeliges svaghed og tåbelighed, når de, skønt de kun er som orme i støvet, dog roser sig af deres indbildte visdom og kraft og sætter sig

op mod universets hersker, som om Gud helt igennem var som en af deres egne. Ved at se på klipperne blev han mindet om Kristus, hans styrkes klippe, i hvis ly han uden frygt kunne skjule sig. Fra den landsforviste apostel på Patmos opsteg sjælens mest brændende længsel efter Gud og de inderligste bønner.

Beretningen om Johannes afgiver et slående billede på, hvordan Gud kan bruge ældede arbejdere. Da Johannes blev forvist til øen Patmos, var der mange, der mente, at hans gerning nu var endt, at han var et gammelt og knækket rør, der hvert øjeblik kunne segne. Men endnu havde Herren stadig brug for ham. Skønt han var forvist fra sine tidligere arbejdsfelter, holdt han ikke op med at vidne om sandheden. Selv på Patmos vandt han venner og omvendte. Han var selv som et budskab om glæde, der forkyndte en opstanden Frelser, som i det høje gik i forbøn for sit folk, indtil han vendte tilbage for at tage dem til sig. Og det var, efter at Johannes var blevet gammel i Herrens tjeneste, at han modtog flere budskaber fra Himmelen, end han i alle de tidligere år af sit liv havde fået.

Man burde have den kærligste ærbødighed for dem, hvis livsindhold har været knyttet til Guds tjeneste. Disse gamle tjenere har stået trofast midt i storme og prøvelser. De er måske skrøbelige, men de er stadig i besiddelse af evner, der berettiger dem til at udfylde deres plads i Guds rige. Skønt de er trætte og ikke mere kan bære de tungere byrder, som yngre mennesker kan og burde bære, så er de råd, de kan give, af den største værdi.

De har måske begået fejl, men gennem deres fejltagelser har de lært at undgå vildfarelser og farer, og er de ikke netop derfor i stand til at give vise råd? De har været prøvet og fristet, og skønt de har mistet noget af deres kraft, lægger Herren dem ikke til side. Han giver dem særlig nåde og visdom.

De, der har tjent deres Herre, da tjenesten var hård, som har udholdt fattigdom og er forblevet trofaste, når der var få, der gik ind for sandheden, fortjener at æres og agtes. Herren vil, at de yngre medarbejdere skal få visdom, kraft og modenhed ved at færdes sammen med disse trofaste mennesker. De yngre må forstå, at de ved at have sådanne arbejdere iblandt sig er højligt be-gunstigede. De bør give dem en hædersplads i deres råd.

Når de, der har tilbragt deres liv i Kristi tjeneste, nærmer sig afslutningen på deres jordiske løbebane, vil Helligånden tilskynde

dem til at fortælle om de erfaringer, de har gjort i forbindelse med tjenesten for Gud. Beretningen om hans vidunderlige førelse af sit folk, om hans store godhed, når han friede dem fra prøvelser, bør atter gentages for dem, der nylig er kommet til troen. Gud vil, at de gamle og prøvede tjenere skal være på deres plads og gøre deres for at frelse mænd og kvinder fra at rives med nedad af det ondes mægtige strøm. Han vil, at de skal beholde rustningen på, indtil han byder dem at lægge den fra sig.

I de erfaringer, apostlen Johannes gjorde under forfølgelsen, findes der en lære med vidunderlig kraft og trøst for den kristne. Gud forhindrer ikke onde menneskers anslag, men han vender deres påfund til at tjene til det gode for dem, der under strid og prøvelser bevarer deres tro og lydighed. Ofte gennemfører evangeliets tjener sin gerning trods forfølgelsens storme, bitter modstand og uretfærdige beskyldninger. I sådanne tider bør han huske, at den erfaring, der vindes i prøvelsens og lidelsens smeltedigel, opvejer al den smerte, det har kostet. På den måde drager Gud sine børn tættere til sig, for at han kan vise dem deres egen svaghed og sin magt. Han lærer dem at støtte sig til ham. Således bereder han dem til at møde vanskeligheder, at udfylde betroede stillinger og at udrette det store hverv, de har fået deres evner til.

Gennem alle tider har Guds udvalgte vidner udsat sig for beskyldninger og forfølgelse for sandhedens skyld. Josef blev bagtalt og forfulgt, fordi han bevarede sin dyd og hæderlighed. David, Guds udvalgte sendebud, blev jaget som et stykke vildt af sine fjender. Damel blev kastet i løvekulen, fordi han ikke svigtede sin troskab mod Himmelen. Job blev berøvet sin jordiske ejendom og blev så legemligt lidende, at han vakte afsky hos sine venner og bekendte; men dog bevarede han sin retskaffenhed. Jeremias kunne ikke lade sig afholde fra at tale de ord, Gud havde befaleet ham at sige, og hans vidnesbyrd gjorde kongen og fyrsterne så rasende, at de lod ham kaste i en afskyelig hule. Stefanus blev stenet, fordi han prædikede Kristus og det som korsfæstet. Paulus blev fængslet, pisket, stenet og til slut henrettet, fordi han var Guds trofaste sendebud til hedningerne. Og Johannes blev forvist til øen Patmos „for Guds ords og Jesu vidnesbyrds skyld.“

Disse forbilleder på menneskelig standhaftighed vidner om trofastheden i Guds løfter om hans stadige nærhed og hjælpende nåde.

De vidner om troens magt til at modstå verdens magter. Det var troens opgave at hvile i Gud under de mørkeste forhold, at føle, hvor hårdt man end bliver prøvet og omhvirvlet af storme, at vor Fader står ved roret. Kun troens øjne kan se ud over det timelige og helt ud værdsætte de evige rigdomme.

Jesus forkyndte ikke sine disciple håbet om at vinde jordisk ære og rigdom eller om at leve et liv uden prøvelser. I stedet kalder han dem til at følge sig på selvfornektelsens og skammens vej. Han, der kom for at frelse verden, mødte modstand fra det ondes forenede kræfter. Ubarmhjertigt sammensvor onde mennesker og onde engle sig om at kæmpe mod fredens fyrste. Hvert af hans ord og enhver af hans handlinger røbede guddommelig medlidenhed, og hans modsætningsforhold til verden vakte det bitreste fjendskab imod ham. [303]

Således vil det komme til at gå alle, der vil leve et gudfrygtigt liv i Kristus Jesus. Forfølgelse og vanære venter alle, der er fyldt af Kristi Ånd. Formen for forfølgelse ændres sammen med tiderne, men forudsætningen den ånd, der ligger til grund for den er den samme, som har dræbt Herrens udvalgte lige siden Abels dage.

Til alle tider har Satan forfulgt Guds folk. Han har pint dem og fået dem dræbt, men i døden var de de sejrende. De vidnede om magten hos én, der var stærkere end Satan. Onde mennesker kan pine og dræbe legemet, men de kan ikke røre det liv, der er skjult med Kristus i Gud. De kan indespærre mænd og kvinder indenfor fængelsmure, men ånden kan de ikke binde.

Gennem prøvelser og trængsler åbenbares Guds herlighed hans billede i hans udvalgte. De, som tror på Kristus, som er hadede og forfulgte på jorden, oplæres og opdrages i Kristi skole. På jorden vandrer de ad snævre veje; de lutres i lidelsens smeltedigel. De følger Kristus gennem hård strid; de udholder selvfornektelse og lider bitre skuffelser; men på den måde lærer de syndens skyld og smerte at kende, og de betragter den med afsky. Som meddelagtige i Kristi lidelser kan de skimte herligheden bag mørket og sige: „Thi jeg holder for, at det, som vi lider her i tiden, ikke er værd at regne i sammenligning med den herlighed, som skal åbenbares på os.“ Rom. 8, 18. [304]

KAPITEL 57—ÅBENBARINGEN

I apostlenes dage var de kristne troende opfyldt af alvor og begejstring. Så utrætteligt arbejdede de for deres Mester, at rigets evangelium trods voldsom modstand i løbet af forholdsvis kort tid havde lydt i alle verdens beboede egne. Den iver, som på dette tidspunkt blev udvist af Jesu disciple, er med inspirationens pen blevet berettet til opmuntring for troende i enhver tidsalder. Om menigheden i Efesus, som Herren Jesus brugte til forbillede for hele den kristne kirke, sagde det troværdige og sanddru vidne:

„Jeg kender dine gerninger og din møje og din udholdenhed, og jeg ved, at du ikke kan fordrage de onde; og du har prøvet dem, som kalder sig apostle, skønt de ikke er det, og du har fundet, at de er løgnere; og du har udholdenhed og har døjet ondt for mit navns skyld uden at blive træt.“ Åb. 2, 2. 3.

For det første var efesermenighedens liv præget af barnlig enfold og varme. De troende søgte alvorligt at adlyde hvert af Guds ord, og i deres liv åbenbarede en inderlig, oprigtig kærlighed til Kristus. De frydede sig over at gøre Guds vilje, fordi Frelseren boede i deres hjerter som en blivende vished. I deres dybe kærlighed til Frelseren var det deres højeste mål at vinde sjæle for ham. De kunne ikke tænke sig at ophobe Kristi nådes dyrebare skatte kun for sig selv. De forstod, hvor betydningsfuldt deres kald var, og som bærere af budskabet: „Fred på jorden i mennesker, der har hans velbehag,“ brændte de af ønsket om at bringe frelsens glade budskab til jordens fjerneste grænser. Og verden kendte på dem, at de havde været sammen med Jesus. Syndige mennesker, angrende, tilgivne, lutrede og helliggjorte, fik fællesskab med Gud ved hans Søn.

Menighedens medlemmer var ét i tanke og handling. Kærlighed til Kristus var den gyldne kæde, der knyttede dem til hinanden. De viede sig til stadig mere fuldkomment at lære Herren at kende, og i deres liv åbenbarede Kristi fred og glæde. De besøgte enker og faderløse i deres nød og bevarede sig selv ubesmittede af verden,

fordi de forstod, at hvis de svigtede på dette punkt, ville det være en modsigelse af deres bekendelse og en fornægtelse af deres Frelser.

Arbejdet blev gennemført i hver eneste by. Mennesker blev omvendt og følte derefter, at det nu var dem, der måtte fortælle om den uvurderlige skat, de havde modtaget. De kunne ikke hvile, før det samme lys, som havde oplyst deres sind, skinnede for andre. Store skarer af vantro fik belæring om grundlaget for det kristne håb. Der blev rettet varme, åndsfulde og personlige henvendelser til de vildfarende, til de forkastede og til dem, der, skønt de hævdede at kende sandheden, elskede fornøjelser højere, end de elskede Gud.

[305]

Men efter en tids forløb begyndte de troendes nidkærhed at blive mindre, og deres kærlighed til Gud og hverandre svandt hen. Der sneg sig kulde ind i menigheden. Nogle glemte, på hvilken vidunderlig måde sandheden var blevet deres. Nogle af de yngre arbejdere, der kunne have delt byrden med disse pionerer, var blevet trætte af de ofte gentagne sandheder. I deres higen efter noget nyt og overraskende søgte de at indføre nye lærdomme, der for mange virkede mere tiltalende, men som ikke stemte overens med evangeliets grundsætninger. I deres selvsikkerhed og åndelige blindhed opdagede de ikke, at disse spidsfindigheder ville få mange til at tvivle om fortidens erfaringer og på denne måde føre til forvirring og vantro.

Efterhånden som disse falske lærdomme dukkede op, indtrådte der meningsforskelligheder, og manges øjne blev hindret i at betragte Jesus som troens begynder og fuldender. Diskussionen om betydningsløse lærespørgsmål og overvejelsen af tiltalende, frit opfundne fabler optog den tid, der skulle have været anvendt til at forkynde evangeliet. De mange mennesker, der kunne være blevet overbevist og omvendt ved en ærlig forkyndelse af sandheden, blev overladt til sig selv uden at blive advaret. Fromheden blev stadig mindre, og det så ud til, at Satan skulle få overtaget over dem, der hævdede at være Kristi disciple.

Det var på dette kritiske tidspunkt af menighedens historie, at Johannes blev dømt til landsforvisning. Aldrig havde menigheden trængt mere til hans røst end netop nu. Næsten alle hans tidligere medarbejdere i tjenesten havde lidt martyrdøden. De tiloversblevne troende stod overfor voldsom modstand. Efter det ydre at dømme var den dag ikke fjern, hvor Kristi kirkes fjender kunne triumfere.

Men skønt ingen så det, arbejdede Herrens hånd i mørket. Efter Guds forsyn kom Johannes til et sted, hvor Kristus kunne give ham en vidunderlig åbenbaring af sig selv og den guddommelige sandhed til oplysning for menighederne.

Sandhedens fjender havde ved at forvise Johannes håbet for stedse at få Guds trofaste vidnes røst til at forstumme; men på Patmos modtog disciplen et budskab, der til tidernes ende skulle vedblive med at styrke menigheden. Skønt det ikke frigjorde dem, der forviste Johannes, for ansvaret for deres misgerning, så blev de dog redskaber i Guds hånd til at udføre Himmелens plan; og netop bestræbelsen for at udsukke lyset bragte sandheden frem på den dristigste måde.

Det var på en sabbat, at ærens konge viste sig for den forviste apostel. Sabbaten blev lige så højtideligt overholdt af Johannes på Patmos, som når han prædikede for folk i Judæas små og store byer. Han betragtede de dyrebare løfter, der var givet for denne dag, som sine egne. „På Herrens dag kom jeg under Åndens magt,“ skriver Johannes, „og jeg hørte bag mig en stærk røst som lyden af en basun, og den sagde: „Jeg er Alfa og Omega, den første og den sidste.“ ... [306] Og jeg vendte mig om for at se, hvad det var for en røst, der talte med mig. Og da jeg vendte mig om, så jeg syv guldlysestager, og midt mellem lysestagerne én, som lignede en menneskesøn.“ Åb. 1, 10-13.

Denne elskede discipel var blevet rigt begunstiget. Han havde set sin Mester i Getsemane, set hans ansigt mærket af dødsangstens bloddråber „så umenneskelig ussel så han ud, han ligned ej menneskens børn.“ Es. 52, 14. Han havde set ham i de romerske soldaters hænder, tornekrone og iført en gammel purpurkappe. Han havde set ham hænge på Golgatas kors, hvor han blev gjort til genstand for grusom spot og mishandling. Nu får Johannes atter lov at se sin Herre. Men hvor forandret er ikke hans udseende! Han er ikke længere en smerternes mand, ringeagtet og skyet af folk. Han er klædt i en himmelsk lysende kjortel. „Hans hoved og hår var hvidt som hvid uld, som sne, og hans øjne som flammende ild; og hans fødder lignede skinnende malm, når den gløder i ovnen.“ Åb. 1, 14. 15. Hans røst er som mange vandes brusen. Hans ansigt stråler som solen. I sin hånd har han syv stjerner, og af hans mund udgår

et skarpt, tveægget sværd, kendetegnet på hans ords magt. Patmos stråler af den opstandne Herres herlighed.

„Og da jeg så ham,“ skriver Johannes, „faldt jeg som død ned for hans fødder. Og han lagde sin højre hånd på mig og sagde: „Frygt ikke!“ Åb. 1, 17. Da Johannes havde fået kraft til at leve i sin herliggjorte Herres nærhed, så åbnede Himmels herlighed sig for hans undrende blik. Han fik lov at se Guds trone, og bag al jordens strid fik han lov at se de frelstes hvidklædte skare. Han hørte de himmelske engles musik og sejrssangen fra dem, der havde sejret ved Lammets blod og deres vidnesbyrds ord. I den åbenbaring, der blev givet ham, oprulledes begivenhed efter begivenhed af uendelig stor betydning for Guds folk, og menighedens historie blev forudsagt helt til tidernes ende. Ved billeder og symboler blev der vist Johannes begivenheder af vældig betydning, som han skulle berette, for at Guds folk både i hans tid og i fremtiden kunne få en klog forståelse af de farer og kampe, der ventede dem.

Åbenbaringen blev givet til vejledning og trøst for menigheden gennem hele den kristne tidsalder. Alligevel har fromme lærere erklæret, at den er en forseglet bog, og at dens hemmeligheder ikke kan forklares. Derfor har mange vendt sig bort fra den profetiske beretning og nægtet at vie deres tid og tanker til dens mysterier. Men det er ikke Guds mening, at hans folk skal betragte denne bog således. Den er „Jesu Kristi åbenbaring, som Gud gav ham for at vise sine tjenere, hvad der skal ske i hast.“ „Salig er den, som oplæser, og de, som hører profetiens ord,“ siger Herren, „og holder fast ved det, der er skrevet i den; thi tiden er nær.“ Åb. 1, 1. 3. „Hvis nogen lægger noget til dette, skal Gud lægge på ham de plager, som der er skrevet om i denne bog. Og hvis nogen tager noget bort fra denne profetiske bogs ord, skal Gud fratage ham hans del i livets træ og den hellige stad, som der er skrevet om i denne bog.“ Han, som vidner om dette, siger: „Ja, jeg kommer snart!“ Åb. 22, 18-20.

I Åbenbaringen skildres Guds dybder. Selve det navn, man har givet dens hellige blade, „Åbenbaringen“, modsiger påstanden om, at den er en forseglet bog. En åbenbaring er noget, der åbenbares. Herren selv åbenbarede for sin tjener de hemmeligheder, der rummes i denne bog, og det er hans hensigt, at de skal være tilgængelige for alle. Dens sandheder henvender sig til dem, der lever i de sidste tider af denne jords historie såvel som til dem, der levede på Johannes’

tid. Nogle af de begivenheder, der skildres i denne profeti, foregår i fortiden, andre finder sted nu. Nogle viser afslutningen på den store strid mellem mørkets magter og Himmelenes fyrste, og nogle åbenbarer de frelstes sejr og glæde på den nyskabte jord.

Ingen må mene, at fordi de ikke kan forklare betydningen af alle symboler i Åbenbaringen, er det unyttigt for dem at granske denne bog og stræbe efter at fatte betydningen af den sandhed, den rummer. Han, der åbenbarede disse hemmeligheder for Johannes, vil give den flittige gransker efter sandheden en forsmag på det himmelske. De, hvis hjerter er åbne og modtagelige for sandheden, vil være i stand til at forstå dens lærdomme og vil få skænket de velsignelser, der loves dem, som „hører profetiens ord og holder fast ved det, der er skrevet i den.“

I Åbenbaringen mødes og slutter alle Bibelens bøger. Her finder man fuldstændiggørelsen af Daniels bog. Den ene er en profeti, den anden en åbenbaring. Den bog, der blev forseglet, er ikke Åbenbaringen, men den del af Daniels profeti, der hentyder til de sidste tider. Engelen befalede: „Men du, Daniel, sæt lukke for ordene og segl for bogen til endens tid.“ Dan. 12, 4.

Det var Kristus, som bød apostlen berette det, der skulle åbenbares ham. „Hvad du ser, skriv det i en bog,“ befalede han, „og send den til de syv menigheder, i Efesus og i Smyrna og i Pergamum og Tyatira og i Sardes og i Filadelfia og i Laodikea.“ „Jeg er den, som lever; og jeg var død, men se, jeg lever i evighedernes evigheder. ... Så skriv da ned, hvad du har set, både det, som er, og det, som siden skal ske. Dette er hemmeligheden om de syv stjerner, som du så i min højre hånd, og de syv guldlysestager: de syv stjerner er de syv menigheders engle, og de syv lysestager er de syv menigheder.“ Åb. 1, 11. 18-20.

Navnene på de syv menigheder er symbolske for kirken i forskellige perioder af den kristne tidsregning. Tallet syv angiver det fuldendte og er et symbol for den kendsgerning, at budskabet rækker til tidernes ende, mens de benyttede symboler åbenbarer menighedens tilstand i forskellige perioder af verdens historie.

Der bliver sagt, at Kristus vandrer midt imellem de syv guldlysestager. Således symboliseres hans forhold til menighederne. Han er i stadig forbindelse med sit folk. Han kender deres virkelige tilstand. Han lægger mærke til deres orden, deres fromhed og deres

hengivenhed. Skønt han er ypperstepræst og talsmand i den himmelske helligdom, fremstilles han dog som vandrende frem og tilbage blandt sine menigheder på jorden. Med utrættelig årvågenhed og aldrig svigtende omsorg holder han vagt for at se, om lyset hos nogen af hans vagtposter brænder svagt eller er ved at gå ud. Hvis lysestagerne udelukkende blev overladt til menneskers omsorg, ville de blafrende flammer slukkes og dø; men han er den sande vægter for Herrens hus, den sande vogter af templets gårde. Hans aldrig svigtende omhu og hjælpende nåde er kilden til livet og lyset.

Kristus bliver fremstillet som holdende de syv stjerner i sin højre hånd. Dette forvisser os om, at ingen menighed, der er tro fast på vagt, behøver at ængste sig for at gå til grunde; for ingen stjerne, der står under Almagtens beskyttelse, kan rives ud af Kristi hånd.

[308]

„Dette siger han, som holder de syv stjerner i sin højre hånd.“ Åb. 2, 1. Disse ord er talt til lærerne indenfor menigheden dem, Gud har betroet et tungt ansvar. Den milde indflydelse, der skal findes til overmål indenfor menigheden, er knyttet til Guds tjenere, som skal åbenbare Kristi kærlighed. Himmels stjerner beherskes af ham. Han fylder dem med lys. Han leder og styrer deres bevægelser. Hvis han ikke gjorde det, ville de blive til faldne stjerner. Ligeså med hans tjenere. De er kun redskaber i hans hånd, og alt det gode de udretter, gøres ved hans kraft. Ved deres hjælp skal hans lys skinne frem. Ved Frelserens kraft må de få deres virkeevne. Hvis de ser hen til ham, som han så hen til Faderen, vil de blive brugelige til hans gerning. Når de gør sig selv afhængige af Gud, vil han lade dem genspejle sin stråleglans for verden.

Tidligt i menighedens historie begyndte lovløshedens hemmelighed sin skadelige virksomhed, som det var forudsagt af apostlen Paulus, og når de falske lærere, som Peter havde advaret de troende imod, fremkom med deres vildfarelser, lod mange sig besnære af falske lærdomme. Nogle vaklede under prøvelserne og lod sig friste til at opgive troen. På den tid, hvor Johannes fik sin åbenbaring, havde mange mistet deres første kærlighed til evangeliets sandhed; men i sin nåde overlod Gud ikke menigheden til at fortsætte i sit frafald. Han åbenbarede dem sin kærlighed og sit ønske om, at de skulle bygge solidt for evigheden. „Kom derfor i hu,“ bad han, „hvorfra du er faldet, og omvend dig og gør de samme gerninger som i den første tid.“ Åb. 2, 5.

Menigheden var ufuldkommen og trængte til alvorlig irttesættelse og tugtelse, og Johannes fik Åndens nåde til at meddele budskaber med advarsler og dadel og indtrængende bøn til dem, som, fordi de havde tabt evangeliets fundamentale grundsætninger af sigte, ville være i fare for at miste deres frelseshåb. Men de irttesættende ord, som Gud finder det nødvendigt at sende, er altid talt i den ømmeste kærlighed og sammen med løftet om fred til enhver angrende kristen. „Se, jeg står for døren og banker,“ siger Herren, „om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig.“ Åb. 3, 20.

Og til dem, som midt i striden kunne vedligeholde troen på Gud, fik profeten rosende og løfterige ord at sige: „Jeg kender dine gerninger. Se, jeg har stillet dig foran en åben dør, som ingen kan lukke; thi vel er din kraft kun liden, men du har holdt fast ved mit ord og ikke fornægtet mit navn. ... Fordi du har holdt fast ved mit bud om ud-holdenhed, vil jeg også holde dig fast og fri dig ud af den prøvelsens stund, som skal komme over hele jorderige for at prøve dem, der bor på jorden.“ De troende fik denne påmindelse: „Bliv vågen og styrk det, der er tilbage, men som var ved at dø.“ „Jeg kommer snart! Hold fast ved det, du har, for at ingen skal tage din sejrskrans.“ Åb. 3, 8. 10. 2. 11.

[309] Det var gennem én, som erklærede sig for at være en „broder, som er fælles med jer om trængselen,“ at Kristus for sin menighed afslørede, hvor meget de måtte lide for hans skyld. Når den aldrende landsforviste så frem gennem århundreder med mørke og overtro, så han mange lide martyrdøden på grund af deres kærlighed til sandheden. Men han så også, at han, som opretholdt sine første vidner, ikke ville svigte sine trofaste disciple i de forfølgelsesens tider, som de måtte gennemgå før tidernes ende. „Frygt ikke for det, du vil komme til at lide!“ sagde Herren. „Se, Djævelen vil kaste nogle af jer i fængsel, for at I skal stilles på prøve, og I skal have trængsel. ... Vær tro indtil døden, så vil jeg give dig livets sejrskrans.“ Åb. 2, 10.

Og Johannes hørte disse forjættelser til alle de trofaste, der kæmpede mod det onde: „Den, der sejrer, ham vil jeg give at spise af livets træ, som er i Guds paradis.“ „Den, der sejrer, skal således iføres hvide klæder, og jeg vil aldrig slette hans navn af livets bog, og jeg vil vedkende mig hans navn for min Fader og hans engle.“ „Den, der sejrer, ham vil jeg lade sidde sammen med mig på min

trone, ligesom også jeg har sejret og taget sæde hos min Fader på hans trone.“ Åb. 2, 7; 3, 5. 21.

Johannes så Guds barmhjertighed, nænsomhed og kærlighed forene sig med hans hellighed, retfærdighed og magt. Han så syndere finde en Fader i ham, som de havde frygtet på grund af deres synder. Og idet han så ud over den store strids højdepunkt, så han på Zions bjerg dem, „som var gået sejrende ud af kampen ... stå ved glarhavet med Guds harper i deres hænder“ og synge Moses' og Lammets sang. Åb. 15, 2. 3.

Frelseren nævnes for Johannes som „løven af Judas stamme“ og fremstilles som „et lam, ligesom slagtet.“ Åb. 5, 5. 6. Disse symboler er billede på foreningen af almagten og den opofrende kærlighed. Løven af Judas stamme, så frygtindgydende for dem, der forkaster hans nåde, vil for de lydige og trofaste være Guds Lam. Ildstøtten, som varsler skræk og rædsel for dem, der overtræder Guds lov, er et tegn på lys og nåde og befrielse for dem, der har holdt hans bud. Den arm, der har kraft til at ramme de oprørske, har også kraft til at befri de trofaste. „Han skal sende sine engle ud med mægtig basunklang, og de skal samle hans udvalgte sammen fra de fire verdenshjørner og fra himlenes yderste grænser.“ Matt. 24, 31.

Guds folk vil som altid vedblive at være en lille flok i sammenligning med verdens millioner; men hvis de holder fast ved sandheden, som den åbenbares i hans ord, vil Gud være deres tilflugt. De står bag Almagtens brede skjold. Gud udgør altid en majoritet. Når lyden af den sidste basun trænger ind i de dødes fængsel og de retfærdige kommer frem og jublende udbryder: „Død, hvor er din sejr? Død, hvor er din brod?“ (1 Kor. 15, 55) så vil Guds børn, når de står sammen med Gud, med Kristus og med englene og sammen med alle tiders trofaste, være langt de fleste.

Kristi sande disciple følger ham gennem hårde kampe; de tåler selvfornegetelse og lider bitre skuffelser; men dette lærer dem at forstå syndens skyld og smerte, og de kommer til at betragte den med afsky. Som meddelagtige i Kristi lidelser er de udvalgt til at være meddelagtige i hans herlighed. I det hellige syn så profeten Guds sidste menigheds endelig sejr. Han skriver:

„Og jeg så noget ligesom et glarhav, isprængt med ild. Og jeg så dem, der var gået sejrende ud af kampen ... stå ved glarhavet med Guds harper i deres hænder. Og de sang Moses', Guds tjeners, sang

[310] og Lam mets sang: „Store og underfulde er dine gerninger, Herre vor Gud, du Almægtige! retfærdige og sande er dine veje, du folkenes konge.“ Åb. 15, 2. 3.

„Og jeg så, og se, Lammet stod på Zions bjerg og sammen med det hundrede og fire og fyrretyve tusinde, som havde dets navn og dets Faders navn skrevet på deres pander.“ Åb 14, 1. I denne verden var deres sjæl helliget Gud. De tjente ham med både hjerte og forstand, og nu kan han skrive sit navn „på deres pander.“ „Og de skal være konger i evigheders evighed.“ Åb. 22, 5. De går ikke ind og ud som de, der trygler om et sted at være. De hører til den skare, til hvem Jesus siger: „Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt, fra verdens grundvold blev lagt.“ Han byder dem velkommen som sine børn og siger: „Gå ind til din Herres glæde.“ Matt. 25, 34. 21.

„Det er dem, der følger Lammet, hvor det går. De er blevet løskøbt ud af menneskeslægten som en førstegrøde for Gud og Lammet.“ Åb. 14, 4. I profetens syn ser man dem stående på Zions bjerg, klædt til den hellige tjeneste, iført hvide klæder, som er de helliges retfærdighed. Men alle de, som følger Lammet i Himmelen, må først have fulgt det på jorden, ikke uvilligt og lunefuldt, men med tillidsfuld, kærlig og villig lydighed, som hjorden følger hyrden.

„Og den lyd, jeg hørte, var som harpespillere, når de spiller på deres harper. Og de synger en ny sang foran tronen, ... og ingen kunne lære den sang uden de hundrede og fire og fyrretyve tusinde, som er løskøbt fra jorden. ... I deres mund blev der ikke fundet løgn; de er dadelfri.“ Åb. 14, 2-5.

„Og jeg, Johannes, så den hellige stad, det ny Jerusalem, komme ned fra Himmelen fra Gud, rede som en brud, smykket for sin brudgom.“ „Den funklede som den dyreste ædelsten, som krystalklar jaspis. Den havde en svær og høj mur med tolv porte, og ved portene stod der tolv engle; og der stod skrevet navne over portene: navnene på Israels børns tolv stammer.“ „Og de tolv porte var tolv perler, hver af portene bestod af én perle, og stadens gade var af rent guld ligesom gennemsigtigt glas. Og noget tempel så jeg ikke i staden; thi dens tempel er Herren, Gud den Almægtige, og Lammet.“ Åb. 21, 2. 11. 12. 21. 22.

„Og der skal ikke mere være noget, som er under forbandelse. Og Guds og Lammets trone skal være i staden, og hans tjenere skal

tjene ham, og de skal se hans ansigt, og hans navn skal stå på deres pander. Og der skal ingen nat være mere, og de trænger ikke til lys fra lampe eller lys fra sol, thi Gud Herren skal lyse over dem.“ Åb. 22, 3-5.

„Og han viste mig en flod med livets vand, klar som krystal. Fra Guds og Lammets trone vælder den ud midt i stadens gade. På begge sider af floden vokser livets træ, som bærer frugt tolv gange; hver måned giver det sin frugt; og bladene fra træet er til lægedom for folkene.“ „Salige er de, som tvætter deres klæder, for at de kan få adgang til livets træ og gennem portene gå ind i staden.“ Åb. 22, 1. 2. 14.

„Og jeg hørte en høj røst fra tronen sige:

„Se, nu er Guds bolig hos menneskene,
og han skal bo hos dem,
og de skal være hans folk,
og Gud selv skal være hos dem.“

Ab. 21, 3.

[311]

KAPITEL 58—DEN SEJRENDE MENIGHED

Der er gået mere end atten hundrede år, siden apostlene blev lagt til hvile efter deres gerning; men fortællingen om deres møje og ofre for Kristi skyld hører stadig til menighedens mest dyrebare skatte. Denne historie, der er skrevet under Helligåndens vejledning, blev berettet, for at Kristi disciple til alle tider ved dens hjælp kunne blive ansopret til større iver og nidkærhed for Frelserens sag.

Disciplene udførte den befaling, Kristus havde givet dem. Når disse korsets sendebud drog ud for at forkynde evangeliet, var det en sådan åbenbarelse af Guds herlighed, som ingen dødelig før havde været vidne til. Ved Guds Ånds medvirken udrettede apostlene et arbejde, som rystede verden. I et enkelt slægtleds tid blev evangeliet bragt til alle folkeslag.

Det var vidunderligt, hvad der lykkedes ved Kristi udvalgte apostles tjeneste. Ved begyndelsen af deres forkyndergerning var nogle af dem ulærde mænd, men deres indvielse til Mesterens gerning var uden forbehold, og ved hans vejledning blev de forberedt til den store opgave, der var dem betroet. Nåden og sandheden herskede i deres hjerter, indgav dem deres motiver og styrede deres handlinger. Deres liv var skjult med Kristus i Gud, og deres eget jeg forsvandt, nedsænket i den evige kærligheds dyb.

Disciplene var mennesker, der forstod at tale og bede oprigtigt, mennesker, der kunne holde fast ved ham, som er Israels Styrke. De stod Gud meget nær og knyttede deres personlige ære til hans trone. Jehova var deres Gud. Hans ære var deres ære. Hans sandhed var deres sandhed. Hvert angreb, der blev gjort på evangeliet, skar dybe sår i deres sjæle, og med al den kraft, de ejede, kæmpede de for Kristi sag. De kunne forkynde livets ord, fordi de havde modtaget den himmelske indvielse. De ventede meget, og derfor vovede de meget. Kristus havde åbenbaret sig for dem, og til ham så de hen for at få vejledning. Deres forståelse af sandheden og deres kraft til at tåle modstand stod i forhold til deres indordning under Guds vilje. Jesus Kristus, Guds visdom og kraft, var den, hvorom al deres tale

drejede sig. Hans navn det eneste navn under himmelen, ved hvilket mennesker kan frelses blev lovprist af dem. Når de forkyndte Kristi, den op standne Frelseres, fuldkommenhed, blev hjerterne bevægede ved deres ord, og både mænd og kvinder blev vundet for evangeliet. Mange mennesker, der havde hånet Frelserens navn og ringeagtet hans magt, bekendte sig nu som den korsfæstedes disciple. [312]

Ikke ved egen kraft udrettede apostlene deres opgave, men ved den levende Guds kraft. Deres gerning var ikke let. Den kristne menigheds første virksomhed var præget af trængsel og stor smerte. Under deres arbejde mødte disciplene både nød, bagtalelse og forfølgelse; men de regnede ikke deres liv som dyrebart for sig selv og glædede sig over at være kaldede til at lide for Kristi skyld. Ubeslutsomhed og vankelmodighed fandtes ikke indenfor deres arbejde. De var villige til både at give og til selv at gives. Bevidstheden om det ansvar, der hvilede på dem, lutrede og berigede deres erfaringer, og Himmels nåde åbenbares ved de sejre, de vandt for Kristus. Med sin almagts kraft virkede Gud gennem dem til at føre evangeliet frem til sejr.

På den grundvold, som Kristus selv havde lagt, byggede apostlene Guds menighed. I skriften benyttes rejsningen af et tempel ofte som billede på menighedens opbygning. Zakarias omtaler Kristus som den spire, der skulle bygge Herrens tempel. Han taler om, at hedningerne skal hjælpe med i arbejdet. „Langvejs fra skal man komme og bygge på Herrens helligdom“ (Zak. 6, 12. 15), og Esajas forkynder: „Udlændinge skal bygge dine mure.“ Es. 60, 10.

Da Peter skrev om opbygningen af dette tempel, siger han: „Kom til ham, den levende sten, der vel er vraget af mennesker, men udvalgt og kostelig i Guds øjne, og lad jer selv som levende stene opbygge til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som ved Jesus Kristus er velbehagelige for Gud.“ 1 Pet. 2, 4. 5.

Apostlene arbejdede i den jødiske og den hedenske verdens stenbrud og skaffede sten til at lægge oven på grundvolden. I brevet til de troende i Efesus sagde Paulus: „Så er I da ikke længere fremmede og udlændinge, men I er de helliges medborgere og Guds husfæller, opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold med Jesus Kristus selv som hovedhjørnesten. I ham sammenføjes hele bygningen og vokser til et helligt tempel i Herren; i ham bliver også I sammen med os opbygget til en Guds bolig i Ånden.“ Ef. 2, 19. 20.

Og til korinterne skrev han: „Efter den Guds nåde, som blev givet mig, har jeg som en kyndig bygmester lagt grundvold, men andre bygger videre på den. Men enhver se til, hvorledes han bygger! Thi ingen kan lægge anden grundvold end den, der er lagt, nemlig Jesus Kristus. Og hvis man på den grundvold bygger med guld, sølv, kostbare sten, træ, hø, strå, så skal det engang åbenbares, hvad slags arbejde enhver har udført; thi dagen skal gøre det klart, for den bryder frem med ild, og ilden skal prøve, hvordan enhvers arbejde er.“ 1 Kor. 3, 10-13.

[313] Apostlene byggede på en sikker grundvold, selve den evige klippe. Til denne grundvold bragte de de sten, som de huggede ud af verdens stenbrud. Bygmestrene arbejdede ikke uden at møde forhindringer. Deres arbejde blev i høj grad vanskeliggjort ved Kristi fjenders modstand. De måtte kæmpe mod hykleri, fordomme og had fra dem, der byggede på en falsk grundvold. Mange af dem, der arbejdede på kirkens opbygning, kunne sammenlignes med dem, der byggede muren på Nehemias' tid, og om hvem der skrives: „Alle de, der byggede på muren, også lastdragerne, var væbnet; med den ene hånd arbejdede de, og med den anden holdt de spydet.“ Neh. 4, 17.

Konger og landshøvdinge, præster og rådsherrer søgte at ødelægge Guds tempel. Men skønt de var stillet overfor fængsel, pinsler og død, fortsatte trofaste mennesker arbejdet, og bygningsværket voksede, skønt og harmonisk. Sommetider var arbejderne næsten blindede af overtroens tåger, der alle vegne omgav dem. Somme tider blev de næsten overvældede af deres modstanderes voldshandlinger. Men med usvigeligt mod og en tro, der aldrig vaklede, hastede de videre med arbejdet.

Én efter én faldt de dygtigste af bygningsmændene for fjendens hånd. Stefanus blev stenet, Jakob blev henrettet med sværdet, Paulus blev halshugget, Peter blev korsfæstet, Johannes blev forvist. Men alligevel voksede menigheden. Nye arbejdere tog pladsen efter dem, der faldt, og sten efter sten føjedes til bygningen. Således rejste Guds menigheds tempel sig lidt efter lidt.

Hundreder af år med voldsom forfølgelse fulgte efter oprettelsen af den kristne menighed, men der var aldrig mangel på mennesker, for hvem opbygningen af Guds tempel havde større værd end deres eget liv. Om den slags mennesker står der skrevet: „Andre igen måtte udstå spot og pisk, ja, lænker og fængsel; de blev stenet, martret,

gennemsavet, dræbt med sværd, gik om i fåreog gedeskind, led nød og trængsel og blev mishandlet, dem var verden ikke værd; de flakkede om i ørkener og bjerge og i jordens huler og kløfter.“ Heb. 11, 36-38.

Retfærdighedens fjende lod intet være ugjort i sine bestræbelser for at standse den gerning, der var overgivet til Herrens byggestre. Men Gud „lod sig ikke uden vidnesbyrd.“ Ap. G. 14, 17. Der fremstod arbejdere, der med dygtighed forsvarede den tro, som én gang var blevet overgivet de hellige. Historien beretter om disse menneskers styrke og heltemod. Mange af dem faldt på deres post ligesom apostlene, men det skred stadig fremad med opbygningen af templet. Arbejderne blev dræbt, men arbejdet fortsatte. Valdeserne, John Wiclif, Huss og Hieronymus, Martin Luther og Zwingli, Cranmer, Latimer og Knox, huguenotterne, John og Charles Wesley og en mængde andre bragte materiale til grundvolden, som vil bestå i al evighed. Og senere i tiden har de, som så tappert har forsøgt at fremme udbredelsen af Guds ord, og de, som ved deres tjeneste i hedningelandene har beredt vejen for forkyndelsen af det sidste store budskab, også hjulpet med til at opføre bygningsværket.

I alle de tider, der er hengået siden apostlenes dage, er opførelsen af Guds tempel aldrig ophørt. Vi kan se tilbage gennem århundrederne og se de levende stene, som det består af, glimte som lysende stråler gennem vildfarelsens og overtroens mørke. I al evighed vil disse kostbare juveler stråle med stadig større glans og vidne om Guds sandhed. Disse slebne stenes strålende skær åbenbarer den store modsætning mellem lys og mørke, mellem sandhedens guld og vildfarelsens slagter.

Paulus og de andre apostle og alle retfærdige, som har levet siden dengang, har taget del i templets opbygning. Men endnu er bygningen ikke færdig. Vi, som lever i disse tider, har et arbejde at gøre, en opgave at udføre. Vi skal tilføre grundvolden materialer, der kan tåle ildprøven: guld, sølv og kostbare stene, „udhugget i tempelstil.“ SI. 144, 12. Til dem, der således bygger for Gud, taler Paulus opmuntrende og formanende ord: „Hvis det arbejde, som én har bygget derpå, består, da skal han få løn; hvis éns arbejde bliver opbrændt, da skal han miste lønnen; men selv skal han blive frelst, dog som gennem ild.“ 1 Kor. 3, 14. 15. En kristen, som med troskab forkynder livets ord, og som leder mænd og kvinder ind på

[314]

hellighedens og fredens vej, han tilføjer grundvolden materiale, som kan holde, og i Guds rige vil han blive æret som en klog bygmester.

Der står skrevet om apostlene: „De gik ud og prædikede alle vegne. Og Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med.“ Mark. 16, 20. Ligesom Kristus udsendte sine disciple, således udsender han I dag sin menigheds medlemmer. Der tilkommer dem den samme kraft, som apostlene havde. Hvis de vil gøre Gud til deres styrke, så vil han virke sammen med dem, og de skal ikke arbejde forgæves. De må forstå, at det arbejde, som de er beskæftigede med, er et, hvorpå Herren har sat sit segl. Gud sagde til Jeremias: „Sig ikke: Jeg er ung! men gå, hvorhen jeg end sender dig, og tal alt, hvad jeg byder dig. Frygt ikke for dem, thi jeg er med dig for at frelse dig.“ Derpå rakte Herren sin hånd ud og rørte ved sin tjeners mund, idet han sagde: „Nu lægger jeg mine ord i din mund.“ Jer. 1, 7-9. Og han byder os gå ud for at tale de ord, han giver os, når vi føler hans hellige berøring af vore læber.

Kristus har givet menigheden en hellig befaling. Enhver, som hører til den, burde være redskabet til, at Gud kan gøre verden delagtig i sin nådes skatte, i Kristi uudgrundelige rigdomme. Frelseren har intet højere ønske end mennesker, der overfor verden vil fremstille hans Ånd og hans væsen. Der er intet, verden trænger så hårdt til, som at mennesker åbenbarer Frelserens kærlighed. Hele Himlen venter på mænd og kvinder, gennem hvem Gud kan åbenbare kristendommens magt.

Menigheden er Guds redskab til forkyndelse af sandheden og har af ham fået magt til at udrette en særlig gerning, og hvis den er tro mod ham og lydig mod alle hans bud, vil den guddommelige nåde i al sin herlighed tage bolig i den. Hvis den ikke svigter sit kald, hvis den ærer Herren, Israels Gud, vil ingen magt kunne holde stand imod den.

Nidkærlighed for Gud fik disciplene til at vidne om evangeliet med vældig kraft. Burde ikke en lignende iver brænde i vore hjerter med den beslutning at fortælle om den frelsende kærlighed, om Kristus, og det som korsfæstet? Enhver kristen har den forret-tighed ikke blot at længes efter, men at fremskynde Frelserens komme.

Hvis menigheden vil iføre sig Kristi retfærdighed og holde sig borte fra ethvert forbund med verden, kan den vente en strålende og herlig dags morgenrøde. Guds løfter til menigheden gælder evigt.

Han vil for evigt give den en ophøjet plads, gøre den til en fryd for mange slægter. Sandheden, der går dem forbi, som ringeagter og forkaster den, vil vinde sejr. Skønt den undertiden tilsyneladende har været holdt tilbage, har dens fremtrængen aldrig været standset. Når Guds budskab møder modstand, giver han det endnu mere kraft, for at det kan virke stærkere. Når det er beriget med guddommelig kraft, vil det hugge sig vej gennem de stærkeste skranker og vinde sejr over alle hindringer.

[315]

Hvad var det, som holdt Guds Søn oppe, skønt hans liv var så fuldt af møje og opofrelse? Han så frugten af sit livs møje, og det var ham nok. Når han så ind i evigheden, så han, hvor lykkelige de ville blive, som ved hans ydmygelse havde fået tilgivelse og evigt liv. Hans øre opfangede de frelstes jubelråb. Han hørte de genløste synge Moses' og Lammets sang.

Vi kan danne os et begreb om fremtiden, om Himmels salighed. I Bibelen åbenbares der syner af fremtidens herlighed, begivenheder, der er skildret på Guds bud, og de er dyrebare for hans menighed. Ved troen kan vi stå på tærskelen til den evige stad og høre de milde velkomstord til dem, der i dette liv samarbejdede med Kristus og betragtede det som en ære at lide for hans skyld. Da disse ord lød: „Kom hid, min Faders velsignede,“ kastede de deres kroner ved Frelserens fødder og udbrød: „Værdig er Lammet, det slagtede, til at få kraft og rigdom og visdom og styrke og pris og ære og lov!“ . . . „Ham, som sidder på tronen, og Lammet være lov og pris og ære og magt I evighedernes evigheder!“ Matt. 25, 34; Åb. 5, 12. 13.

Dér hilser de genløste dem, der førte dem til Frelseren, og alle forener sig i lovprisning af ham, som døde, for at mennesker kunne få det liv, der er ligestillet med Guds. Striden er endt. Trængsler og kamp er forbi. Sejrsjubel fylder hele Himmelen, da de genløste gentager fryderåbet: „Værdig, værdig er Lammet, der var slagtet og atter lever som den sejrende helt!“

„Derefter så jeg, og se, en stor skare, som ingen kunne tælle, af alle folkeslag og stammer og folk og tungemål, stod foran tronen og foran Lammet iførte lange hvide klæder og med palmegrene i hænderne; og de råbte med høj røst og sagde: „Frelsen tilhører vor Gud, som sidder på tronen, og Lammet.“ Åb. 7, 9. 10.

„Det er dem, som kommer fra den store trængsel, og de har tvættet deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod. Derfor

står de nu foran Guds trone og tjener ham dag og nat i hans tempel; og han, som sidder på tronen, skal opslå sit telt over dem. 'De skal ikke sulte mere og ikke tørste mere, ikke heller skal sol eller nogen hede stikke dem.' Thi Lammet, som står midt foran tronen, skal være deres hyrde og lede dem til kilderne med livets vand; og 'Gud skal aftørre hver tåre' af deres øjne." „Og der skal ingen død være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere, thi det, som var før, er nu forsvundet.“ Åb. 7, 14-17; 21, 4.